

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 67

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

65. gadagājums

2022. gada 8. februāris

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2021.–2022. GADA SESIJA

2021. gada 7.–10. jūnija sēdes

PIENĒMTIE TEKSTI

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

2022/C 67/01	Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES konkurences politiku – 2020. gada ziņojums (2020/2223(INI))	2
2022/C 67/02	Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par dzimumu dimensiju kohēzijas politikā (2020/2040(INI))	16
2022/C 67/03	Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))	25

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

2022/C 67/04	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Čehijas premjerministra interešu konfliktu (2021/2671(RSP))	56
2022/C 67/05	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par globālās Covid-19 krīzes novēršanu: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu Covid-19 vakcīnu, ārstēšanas, aprīkojuma un ražošanas jaudas atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas (2021/2692(RSP))	64
2022/C 67/06	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/621 (2021. gada 15. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 37/2010, lai pēc maksimāli pieļaujamā atlieku satura dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos klasificētu vielu imidakloprīds (2021/2705(RSP)) . . .	69

LV

2022/C 67/07	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Komisijas 2021. gada 6. maija Īstenošanas regulu (ES) 2021/745, ar ko attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajām vielām alumīnija amonija sulfātam, alumīnija silikātam, beflubutamīdam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, kalcija karbonātam, kaptānam, oglekļa dioksīdam, cimoksanilam, dimetomorfam, etefonam, tējas koka ekstraktam, famoksadonam, tauku destilācijas atliekām, taukskābēm C7–C20, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, flurhloridonam, folpetam, formetanātam, giberelskābei, giberelīniem, heptamaloksilglikānam, hidrolizētiem proteīniem, dzelzs sulfātam, metazahloram, metribuzīnam, milbemektīnam, Paecilomyces lilacinus celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, augu eļļām / rapšu sēklu eļļām, kālija hidrogēnkarbonātam, propamokarbam, protiokonazolam, kvarca smiltīm, zivju eļļai, dzīvnieku vai augu izcelsmes repelentiem (pēc smaržas) / aitau taukiem, S-metolahloram, taisnās ķēdes lepidopterānferomoniem, tebukonazolam un urīnvielai groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (2021/2706(RSP))	75
2022/C 67/08	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par ES kiberdrošības stratēģiju digitālajai desmitgadei (2021/2568(RSP))	81
2022/C 67/09	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, <i>Euratom</i>) 2020/2092 piemērošanu (2021/2711(RSP))	86
2022/C 67/10	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Parlamenta viedokli attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu (2021/2738(RSP))	90
2022/C 67/11	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Marokas iestāžu izdarīto ANO Konvencijas par bērna tiesībām pārkāpumu, izmantojot migrācijas krīzē Seūtā nepilngadīgas personas (2021/2747(RSP))	99
2022/C 67/12	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli Šrilankā, jo īpaši aizturēšanu saskaņā ar Terorisma novēršanas tiesību aktu (2021/2748(RSP))	103
2022/C 67/13	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Vācijas NVO iekļaušanu Krievijas nevēlamo organizāciju sarakstā un Andreja Pivovarova aizturēšanu (2021/2749(RSP))	107
2022/C 67/14	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par cilvēktiesību un politisko stāvokli Kubā (2021/2745(RSP))	113
2022/C 67/15	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par sistemātiskām represijām Baltkrievijā un to sekām attiecībā uz Eiropas drošību pēc pasažieru nolaupīšanas no Baltkrievijas iestāžu pārtvertās ES civilās lidmašīnas (2021/2741(RSP))	118
2022/C 67/16	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli Afganistānā (2021/2712(RSP))	125
2022/C 67/17	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Eiropas pilsoņu iniciatīvu “End the Cage Age” (“Izbeigt sprostu laikmetu”) (2021/2633(RSP))	131
2022/C 67/18	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par dzimumu līdztiesības veicināšanu ar zinātnei, tehnoloģiju, inženierzinātnēm un matemātiku (STEM) saistītā izglītībā un karjeras veidošanā (2019/2164(INI))	137
2022/C 67/19	Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par turpmāku ES finansējumu radiotīklam “Euranet Plus” (2021/2708(RSP))	148

Eiropas Parlaments**Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs**

2022/C 67/20	Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija ieteikums Padomei attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 75. un 76. sesiju (2020/2128(INI))	150
--------------	---	-----

III Sagatavošanā esoši tiesību akti**Eiropas Parlaments****Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs**

2022/C 67/21	P9_TA(2021)0263 Secīgie grozījumi ETIAS: policijas un tiesu iestāžu sadarbība ***I Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām un groza Regulu (ES) 2018/1862 un Regulu (ES) 2019/816 (COM(2019)0003 – C8-0025/2019 – 2019/0001A(COD)) P9_TC1-COD(2019)0001A Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu izveidi piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/818	163
2022/C 67/22	P9_TA(2021)0264 Secīgie grozījumi ETIAS: robežas un vīzas ***I Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko ETIAS vajadzībām paredz nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām un groza Regulu (ES) 2018/1240, Regulu (EK) Nr. 767/2008, Regulu (ES) 2017/2226 un Regulu (ES) 2018/1861 (COM(2019)0004 – C8-0024/2019 – 2019/0002(COD)) P9_TC1-COD(2019)0002 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu noteikšanu piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861 un (ES) 2019/817	164
2022/C 67/23	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Vācijas pieteikumu EGF/2020/003 DE/GMH Guss (COM(2021)0207 – C9-0156/2021 – 2021/0107(BUD))	165
2022/C 67/24	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Beļģijas pieteikumu EGF/2020/005 BE/Swissport (COM(2021)0212 – C9-0159/2021 – 2021/0109(BUD))	169

2022/C 67/25	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Nīderlandes pieteikumu EGF/2020/004 NL/KLM (COM(2021)0226 – C9-0161/2021 – 2021/0115(BUD))	173
2022/C 67/26	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Somijas pieteikumu EGF/2020/007 FI/Finnair (COM(2021)0227 – C9-0162/2021 – 2021/0116(BUD))	177
2022/C 67/27	P9_TA(2021)0269 Secīgie grozījumi ETIAS: ECRIS-TCN ***I Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2019/816 un Regulu (ES) 2019/818, lai Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām paredzētu nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām (COM(2019)0003 – C8-0025/2019 – 2019/0001B(COD)) P9_TC1-COD(2019)0001B Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu noteikšanu piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas (ES) 2019/816 un (ES) 2019/818	182
2022/C 67/28	Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2021. gada 6. maija deleģēto regulu, ar ko pagarina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 89. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto pārejas periodu (C(2021)3114 – 2021/2680(DEA))	183
2022/C 67/29	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām (07234/1/2021 – C9-0196/2021 – 2018/0258(COD))	185
2022/C 67/30	Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (06980/2/2021 – C9-0195/2021 – 2018/0206(COD))	186

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

2022/C 67/31	P9_TA(2021)0273 ES digitālais Covid sertifikāts: Savienības pilsoņi ***I Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (digitālais zaļais sertifikāts) (COM(2021)0130 – C9-0104/2021 – 2021/0068(COD)) P9_TC1-COD(2021)0068 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/... par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā	188
--------------	---	-----

ES digitālais Covid sertifikāts: trešo valstu valstspiederīgie ***I

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai likumīgi dzīvo dalībvalstu teritorijā (digitālais zaļais sertifikāts) (COM(2021)0140 – C9-0100/2021 – 2021/0071(COD))

P9_TC1-COD(2021)0071

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/... par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā 190

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (06879/1/2021 – C9-0191/2021 – 2018/0243(COD)) 192

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija lēmums par projektu Eiropas Parlamenta regulai, ar kuru nosaka noteikumus un vispārējos nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (Eiropas ombuda statūti), un atceļ Lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP)) 195

P9_TA(2021)0281

Pārejas noteikumi nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi (grozījumi Regulā (ES) 2016/1628) ***I

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par grozījumiem Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumos par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56–130 kW robežās vai lielāka par 300 kW, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi (COM(2021)0254 – C9-0185/2021 – 2021/0129(COD))

P9_TC1-COD(2021)0129

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 10. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko groza Regulu (ES) 2016/1628 attiecībā uz tās pārejas noteikumiem par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56 kW vai lielāka, bet mazāka par 130 kW, un 300 kW vai lielāka, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi . 203

Izmantoto simbolu saraksts

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
**I	Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
**II	Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
***III	Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts **treknā slīprakstā**. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu **■** vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu **treknā slīprakstā** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2021.–2022. GADA SESIJA

2021. gada 7.–10. jūnija sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2021)0275

2020. gada ziņojums par konkurences politiku

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES konkurences politiku – 2020. gada ziņojums (2020/2223(INI))

(2022/C 67/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 101.–109. pantu,
- ņemot vērā attiecīgos Komisijas noteikumus, pamatnostādnes, lēmumus, sabiedriskās apspriešanas, paziņojumus un dokumentus par konkurenci,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 9. jūlijā publicēto 2019. gada ziņojumu par konkurences politiku (COM(2020)0302) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas kā pavaddokuments publicēts tajā pašā dienā,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 18. jūnija rezolūciju par gada ziņojumu par konkurences politiku ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu par jaunu Eiropas industriālo stratēģiju (COM(2020)0102),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. marta, 2020. gada 4. aprīļa, 2020. gada 13. maija un 2020. gada 2. jūlija paziņojumus par pagaidu regulējumu valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma laikā, un to grozījumus ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 21. septembra paziņojumu “Pamatnostādnes par atsevišķiem valsts atbalsta pasākumiem saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu pēc 2021. gada” (C(2020)6400),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. jūnija Balto grāmatu par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu attiecībā uz ārvalstu subsīdijām (COM(2020)0253),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. decembra lēmumu ar nosacījumiem apstiprināt Google ierosināto Fitbit iegādi,
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 24/2020 “Komisijas īstenotā ES uzņēmumu apvienošanās kontrole un pretmonopola procedūras: jāpaplašina tirgus uzraudzība” ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0158.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_LV.pdf

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2020. gada 16. septembra runu par stāvokli Savienībā,
 - ņemot vērā atbildes, ko Eiropas Parlamenta 2019. gada 8. oktobrī rīkotajā uzklaušanās sanāsmē rakstiski un mutiski sniedza komisāra amata kandidāte Margrēte Vestagere,
 - ņemot vērā Eiropas Konkurences tīkla (EKT) 2020. gada 23. marta kopīgo paziņojumu par konkurences tiesību piemērošanu koronavīrusa krīzes laikā ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Komisijas augsta līmeņa ekspertu grupas 2019. gada 4. aprīļa ziņojumu “*Competition policy for the digital era*” (Konkurences politika digitālajam laikmetam) ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā Padomes 2019. gada 22. marta secinājumus par nodarbinātību, izaugsmi un konkurētspēju,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2020. gada 1. un 2. oktobra ārkārtas sanāksmes secinājumus,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 2. decembra paziņojumu ieinteresētajām personām par Apvienotās Karalistes izstāšanos un ES noteikumiem konkurences jomā un 2021. gada 18. janvāra paziņojumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos un ES noteikumiem valsts atbalsta jomā,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta Ekonomikas, zinātnes un dzīves kvalitātes politikas departamenta 2020. gada decembra pētījumu “*Impact of state aid on competition and competitiveness during the COVID-19 pandemic: an early assessment*” (Valsts atbalsta ietekme uz konkurenci un konkurētspēju Covid-19 pandēmijas laikā: agrīns novērtējums),
 - ņemot vērā ASV Kongresa Pārstāvju palātas Tieslietu komitejas Pretmonopola apakškomitejas 2020. gada 6. oktobra ziņojumu “*Investigation of Competition in the Digital Marketplace: Majority Staff Report and Recommendations*” (Izmeklēšana attiecībā uz konkurenci digitālajā tirgū: vairākuma ziņojums un ieteikumi) ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā Apvienotās Karalistes Konkurences un tirgu iestādes 2021. gada 19. janvārī publicēto pētījumu “*Algorithms: How they can reduce competition and harm consumers*” (Algoritmi. Kā tie var mazināt konkurenci un nodarīt kaitējumu patērētājiem),
 - ņemot vērā ES 2030. gadam izvirzīto mērķi siltumnīcefekta gāzu emisiju jomā, kuru 2020. gada decembrī apstiprināja ES līderi,
 - ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640),
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu “Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu” (COM(2020)0098),
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0168/2021),
- A. tā kā patērētāji gūst labumu no konkurētspējīgiem tirgiem, jo īpaši tad, ja tie nodrošina taisnīgas cenas un plašāku kvalitatīvu produktu izvēli; tā kā ES konkurences politika ir izstrādāta tā, lai saglabātu atvērtu tirgus ekonomiku ar brīvu, taisnīgu un efektīvu konkurenci, kas sekmē efektīvu resursu sadali un inovāciju veicināšanu, tādējādi pievēršot īpašu uzmanību MVU vajadzībām un vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanai, no kā labumu gūst visi ES iedzīvotāji; tā kā šis pamatuzdevums joprojām ir spēkā arī krīzes apstākļos;
- B. tā kā Komisija ātri reaģēja uz Covid-19 krīzes uzliesmojumu, pieņemot īpašus un pagaidu konkurences noteikumus, lai novērstu nopietnus traucējumus Eiropas ekonomikā;

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

⁽⁵⁾ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

⁽⁶⁾ <https://int.nyt.com/data/documenttools/house-antitrust-report-on-big-tech/b2ec22cf340e1af1/full.pdf>

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- C. tā kā pandēmijas pārvarēšanai paredzētos ārkārtas un pagaidu pasākumus nedrīkstētu piemērot tādā veidā, ka tie ir pretrunā konkurences principiem, un tos nedrīkstētu izmantot finansiāli nestabili uzņēmumi, lai bez vajadzīgiem un efektīviem pārstrukturēšanas plāniem saņemtu papildu atbalstu;
- D. tā kā visi valsts atbalsta pasākumi būtu jāizstrādā un jāpiešķir ekonomiski, sociāli un ekoloģiski atbildīgā veidā; tā kā konkurences politikai ilgtermiņā būtu efektīvi jārisina sociālās, digitālās un vides problēmas un tā būtu jāīsteno saskaņā ar prioritātēm, kas izvirzītas Eiropas zaļajā kursā, un saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem;
- E. tā kā Savienības konkurences noteikumu pārdomāta saskaņošana ar Savienības rūpniecības, digitalizācijas, vides, sociālās un starptautiskās tirdzniecības politikas nostādņām ir ļoti svarīga, lai visās nozarēs nodrošinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus, sekmētu noturīgas vērtības veidošanas ķēdes un veicinātu jaunu darbvieta izveidi un konkurenci pasaules mērogā, tādējādi sekmējot MVU draudzīgu tirdzniecības vidi;
- F. tā kā negodīga konkurence dalībvalstu vidū kavē pienācīgu iekšējā tirgus darbību;
- G. tā kā Komisija patlaban veic vispārēju pārskatīšanu par to, cik efektīvi tiek īstenota konkurences politika, tostarp pretmonopola noteikumi, vairāki valsts atbalsta noteikumi un pamatnostādnes, kā arī izvērtē uzņēmumu apvienošanās kontroles noteikumus un pārskata paziņojumu par tirgus definīciju;
- H. tā kā ekonomiskie boikoti, kas vērsti pret produktiem no konkrētiem ģeogrāfiskiem apgabaliem ES, ir nopietns konkurences noteikumu pārkāpums un būtu efektīvi jānovērš;
- I. tā kā aizvien grūtāk ir konkurēt ar tādu ļoti subsidētu un spēcīgu ekonomiku kā Ķīnas ekonomika, tādēļ ir vajadzīgi pasākumi, kas stiprinātu ES uzņēmumus, kuriem jākonkurē ar uzņēmumiem ārpus ES;
- J. tā kā atvērtā tirgus tirdzniecības un tīrvērtes sistēmai, kas nodrošina faktiskas tirgus infrastruktūru konkurences iespējas, ir galvenā loma ES kapitāla tirgu noturības saglabāšanā un stiprināšanā, tirgum atbilstīgu inovāciju stimulēšanā, tādējādi radot lielāku ieguvumu pensionāriem, uzņēmumiem un ieguldītājiem; tā kā nepieciešamība pēc atvērtā tirgus struktūras ir jālīdzsvaro ar finanšu stabilitātes apsvērumiem;
- K. tā kā lielāko daļu interneta vārteju lietotājiem nodrošina satriecoši mazs skaits digitālo ekosistēmu un lielo platformu, tā kā Covid-19 pandēmija ir paātrinājusi digitalizācijas gaitu, radot jaunas problēmas konkurences politikas efektivitātei, jo īpaši pretmonopola noteikumu jomā, kur līdz pat šai dienai *ex ante* intervences pasākumi nav atļauti;
- L. tā kā skandāli, izmeklēšana un pierādījumi datu jomā ir parādījuši to, kā platformas vāc un bieži vien glabā pārmērīgi daudz personas datus, tos izmanto un pārdod trešām pusēm, un to, kā dominējoši tehnoloģiju uzņēmumi un platformas ir sistemātiski izsekojuši patērētājus tiešsaistē;
- M. tā kā daži uzņēmumi, kam ir gan platformas, gan piegādātāja statuss, ļaunprātīgi izmanto savu stāvokli, lai radītu nevienlīdzīgus apstākļus un nosacījumus konkurentiem;
- N. tā kā analītiķi prognozē ⁽⁷⁾, ka 2021. gadā *Amazon*, *Facebook* un *Alphabet Inc. (Google)* kopā aptvers 61 % no visa digitālās reklāmas tirgus, tādējādi dubultojot šo tirgus daļu kopš 2015. gada; tā kā no *Facebook* and *Alphabet Inc. (Google)* kopējiem ieņēmumiem attiecīgi 98,53 % un 83,3 % veido digitālā reklāma ⁽⁸⁾;
- O. tā kā kompetento iestāžu uzliktie naudas sodi lielajiem tehnoloģiju uzņēmumiem bieži nav bijuši atturoši, jo tie šos sodus drīzāk uzskata par uzņēmējdarbības izmaksām;
- P. tā kā pretmonopola instrumenti būtu jāpielāgo jaunajiem apstākļiem strauji mainīgajos digitālajos un tehnoloģiju tirgos;

⁽⁷⁾ GroupM Worldwide, Inc., *This Year Next Year: The End-Of-Year Forecasts* (Šis gads, nākamais gads. Gada beigu prognozes), 2020. gada decembris, <https://www.groupm.com/this-year-next-year-global-end-of-year-forecast-2020/>

⁽⁸⁾ Statista raksts "Google, Amazon, Facebook, Apple, and Microsoft (GAFAM)", 2020, <https://www.statista.com/study/47704/google-apple-facebook-amazon-microsoft-gafam/>

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- Q. tā kā ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi finanšu pakalpojumu uzņēmumiem un tehnoloģiju uzņēmumiem, lai nodrošinātu konkurenci ar vienādiem nosacījumiem, ievērojot principu "tas pats risks, tā pati darbība, tas pats regulējums";
- R. tā kā algoritmi var ievērojami uzlabot efektivitāti un ļaut uzņēmumiem sniegt patērētājiem labākus produktus un pakalpojumus; tā kā tomēr tīša vai netīša algoritmu ļaunprātīga izmantošana var nodarīt kaitējumu patērētājiem un kropļot konkurenci;
- S. tā kā ES konkurences un valsts atbalsta noteikumiem vajadzētu būt saskaņotiem ar Eiropas zaļo kursu, ES digitālo stratēģiju, Eiropas sociālo tiesību pilāru un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un sniegt būtisku ieguldījumu tajos; tā kā ES valsts atbalsta gadījumi gandrīz nemaz neattiecas uz šādiem vispārējiem ES politikas mērķiem,

Vispārīgi apsvērumi

1. vērš uzmanību uz to, ka konkurences politikai, kuras mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visās nozarēs, sekmēt inovāciju un nodrošināt patērētājiem lielāku un kvalitatīvāku izvēli, ir izšķiroša nozīme, lai garantētu pareizu vienotā tirgus darbību;
2. pauž bažas par rūpniecības koncentrācijas pieaugumu Eiropā; šajā ziņā konstatē, ka no laikā no 2001. gada līdz 2012. gadam 10 Eiropas valstu ekonomikā 10 % lielāko rūpniecības uzņēmumu ražošanas nozares pārdošanas apjoms vidēji palielinājās par 2–3 %; brīdina, ka šis pieaugums ir vērojams gan ražošanas, gan nefinanšu pakalpojumu jomā, un to neveicina digitāli intensīvas nozares; norāda, ka rūpniecības koncentrācijas palielināšanās izraisa lielāku uzcenojumu, kura cēlonis ir lielāka peļņa uz Eiropas patērētāju rēķina;
3. uzskata, ka stingra un objektīva ES konkurences noteikumu īstenošana, ko veic neatkarīgas konkurences iestādes, ir būtiska Eiropas uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū un starptautiskā līmenī, jo īpaši MVU, un var sniegt būtisku ieguldījumu tādu svarīgu politisko prioritāšu īstenošanā kā dziļāks un taisnīgāks iekšējais tirgus, savienots digitālais vienotais tirgus, Savienības globālā konkurētspēja, sociālās nevienlīdzības un klimata krīzes apkarošana, kā arī Eiropas vērtības attiecībā uz vides standartiem, sociālajiem jautājumiem, klimata politiku un patērētāju aizsardzību; tomēr uzsver, ka labi pielāgota elastīguma nozīmi krīzes apstākļos;
4. atzinīgi vērtē apspriešanos par konkurences tiesībām un Eiropas zaļo kursu kā soli virzībā uz lielāku politikas saskaņotību; aicina Komisiju nākt klajā ar visaptverošu un uz nākotni vērstu rīcības plānu par to, kā būtu jāpārskata konkurences un valsts atbalsta noteikumi;
5. uzskata, ka vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšana uzņēmumiem vienotajā tirgū un pasaules tirgū, kas ir jo īpaši svarīgi MVU un pienācīgas kvalitātes ilgtspējīgu darbvietu izveidei ES un ārpus tās, ir atkarīga arī no izlēmīgas un efektīvas sociālā, vides un fiskālā dempinga apkarošanas; šajā sakarībā aicina Komisiju pastiprināt centienus izveidot tiesisko regulējumu attiecībā uz obligātu pienācīgas rūpības instrumentu cilvēktiesību un vides jomā;
6. vērš uzmanību uz to, ka agresīva starptautisko uzņēmumu nodokļu prakse un nodokļu priekšrocības, kas paredzētas lieliem uzņēmumiem, var slāpēt inovāciju un traucēt sāncensībai tirgū, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas ir Eiropas ekonomikas mugurkauls;
7. uzsver EKT nozīmi valstu konkurences iestāžu (VKI) un Komisijas sadarbības atbalstīšanā, lai veicinātu godīgu konkurenci vienotajā tirgū, pastiprinot izpildi un apmainoties ar paraugpraksi;
8. mudina veidot strukturētu dialogu ar Komisijas priekšsēdētājas izpildvietnieku konkurences jautājumos un turpināt Komisijas centienus saglabāt ciešu sadarbību ar Parlamenta kompetentās komitejas locekļiem; uzskata, ka Komisijas gada ziņojums par konkurences politiku ir nepieciešams, lai nodrošinātu demokrātisku kontroli; atgādina, ka pēdējos gados saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru Parlaments ir bijis iesaistīts konkurences noteikumu regulējuma veidošanā; uzstāj, ka konkurences noteikumu sistēma ir jāveido ar Parlamenta koplēmuma pilnvarām;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

9. aicina Komisiju izmantot tās pārliecināšanas spējas, lai uzsvērtu valdību ieviesto cenu kontroles pasākumu riskus, to vidū tos, kas saistīti ar kropļojošām cenām, kuras varētu veicināt ražošanu un atturēt jaunpienācējus no trūkumu novēršanas;

10. ar bažām norāda, ka Komisijas veiktais novērtējums liecina, ka dažas dalībvalstis nav efektīvi īstenojušas Direktīvu par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos⁽⁹⁾, tādējādi radot milzīgu kaitējumu patērētājiem un godīgai konkurencei; aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt negodīgos noteikumus un praksi, ko patērētāju līgumos izmanto jo īpaši banku nozare, un, izmantojot visus tās rīcībā esošos līdzekļus, nodrošināt efektīvu un ātru šīs direktīvas īstenošanu;

11. uzskata, ka Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem resursiem atbilstīgi tā darba slodzei un veicamo uzdevumu apmēram; uzskata, ka ir jānodrošina speciālās zināšanas par digitālajiem jautājumiem un tiešsaistes platformu praksi, piesaistot uzvedības ekonomikas un algoritmu speciālistus, inženierus un datu jomas zinātniekus; aicina Komisiju sniegt informāciju Parlamentam par resursu sadali starp valsts atbalsta kontroli, apvienošanās kontroli un pretmonopola procedūrām;

Politikas risinājumi Covid-19 krīzes pārvarēšanai

12. atzinīgi vērtē to, ka, reaģējot uz negaidītām norisēm saistībā ar Covid-19 krīzi, ir pieņemts pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem un grozījumi tā piemērošanas pagarināšanai un paplašināšanai, lai dalībvalstis varētu pandēmijas laikā atbalstīt uzņēmumus; atbalsta ārkārtas pasākumu saglabāšanu tik ilgi, līdz tas ir pamatoti epidemioloģiskās situācijas dēļ, taču uzsver, ka minētais regulējums ir pagaidu instruments; uzsver, ka efektīvas konkurences atjaunošana vidējā termiņā līdz ilgtermiņā ir ārkārtīgi svarīga ātras un saskaņotas atveseļošanas nodrošināšanai; uzsver, ka atveseļošanas procesa gaitā atbalsta pasākumiem vajadzētu kļūt mērķtiecīgākiem; norāda uz būtiskām atšķirībām starp dalībvalstīm attiecībā uz to rīcībā esošajām fiskālajām iespējām valsts atbalsta sniegšanai;

13. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par pagaidu regulējumu pretmonopola jautājumu novērtēšanai saistībā ar uzņēmumu sadarbību, reaģējot uz steidzamām situācijām, kas izriet no pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma; uzskata, ka norādījumi un atbalsts pretmonopola noteikumu jomā atvieglo sadarbību, kas vajadzīga, lai pārvarētu Covid-19 krīzi, un tādējādi sniedz labumu patērētājiem;

14. norāda, ka pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem ir iekļauti konkrēti nosacījumi attiecībā uz tādiem valsts atbalsta pasākumiem kā rekapitalizācija; šajā ziņā atzinīgi vērtē tādus nosacījumus kā dividenžu sadales, prēmiju izmaksas un akciju atpirkšanas aizliegums; tomēr pauž nožēlu par to, ka šādi nosacījumi netiek piemēroti citiem valsts atbalsta pasākumiem; aicina Komisiju minētajā pagaidu regulējumā paredzēt šādus nosacījumus visiem valsts atbalsta pasākumiem, tostarp jo īpaši rekapitalizācijas pasākumiem, kas dalībvalstīm būtu jāuzskata tikai par galējo risinājumu, ņemot vērā to, ka tiem var būt būtiski kropļojosa ietekme uz iekšējo tirgu;

15. stingri atbalsta efektīvus pasākumus Covid-19 vakcīnu trūkuma novēršanai, jo īpaši valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem, un tādēļ atbalsta Komisiju un dalībvalstis to centienos mudināt trešās valstis atcelt spēkā esošos eksporta aizliegumus un paplašināt vakcīnu ziedošanu, un aicina Komisiju un dalībvalstis vēl vairāk pastiprināt centienus atbalstīt tehnoloģiju nodošanu un brīvprātīgu intelektuālā īpašuma tiesību licencēšanu attiecībā uz pasaules iedzīvotāju endēmisko vai pandēmisko infekcijas slimību ārstēšanu;

16. uzsver, ka Eiropas Komisijas rīcība, kuras mērķis ir likvidēt apstākļus, kas noved pie monopolstāvokļa un dominējošā stāvokļa, un ierobežot publisko finansējumu uzņēmumiem, kas varētu radīt šādus apstākļus, nerisina sistēmisku un strukturālu trūkumu problēmu, kas ietekmē to uzņēmumu konkurētspēju, kuri ir reģistrēti un darbojas Eiropas salu teritorijās un tālākajos reģionos;

17. uzsver politikas saskaņotības nozīmi un to, ka jebkādu atbalstu ir svarīgi piešķirt tikai uzņēmumiem, kuriem pandēmija ir radījusi tiešas finansiālas sekas; turklāt mudina tiem uzņēmumiem, kas izmanto nodokļu oāzes ārpus ES, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas, liegt piekļuvi valsts atbalsta vai finansiāla atbalsta saņemšanai, ja tie neapņemas mainīt savu rīcību;

⁽⁹⁾ Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

18. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt īstenot ceļvedi laika periodam pēc Covid-19 krīzes, lai panāktu mērķtiecīgāku valsts atbalsta piešķiršanu nolūkā sekmēt konkurētspēju un saglabāt nodarbinātību; ierosina, ka šādā ceļvedī varētu iekļaut pasākumus, kuru mērķis ir novērst tirgus sadrumstalotību un izkropļojumus nevienlīdzīgu konkurences apstākļu dēļ, analīzi par valsts atbalsta ietekmi uz iekšējo tirgu un skaidrus norādījumus par to, kā vislabāk izmantot konkurences politikas instrumentus, lai veicinātu ekonomikas atveseļošanu; turklāt mudina Komisiju turpmāko valsts atbalsta nosacījumu noteikšanā integrēt rūpniecības, digitālās un zaļās stratēģijas;

19. atgādina par prioritāti nodrošināt valsts atbalsta noteikumu un Eiropas banku regulējuma stingru un objektīvu izpildi, tostarp risinot turpmākas banku krīzes; aicina Komisiju ātri pārbaudīt neatbilstību starp noteikumiem par valsts atbalstu likvidācijas atbalsta jomā un noregulējuma režīmu, kas paredzēts Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvā⁽¹⁰⁾ (BRR direktīva), un pārskatīt savu 2013. gada 30. jūlija paziņojumu par banku darbību⁽¹¹⁾ saistībā ar krīzes pārvaldības sistēmas pārskatīšanu, tostarp ņemot vērā nesenos gadījumus un ievērojot nepieciešamību aizsargāt nodokļu maksātājus un noguldītājus no banku glābšanas sloga;

20. norāda, ka ES konkurences noteikumi un valsts atbalsta noteikumi nebūtu jāskata atrauti no monetārās, tirdzniecības un fiskālās politikas; aicina analizēt iespējamās konkurences izkropļojumus, kas varētu rasties saistībā ar Eiropas Centrālās bankas veikto uzņēmumu aktīvu iegādi; šajā sakarībā uzsver selektivitātes jēdzienu valsts atbalsta jomā un Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu, kurā ietverts tā dēvētais lojalitātes princips;

21. aicina Komisiju nodrošināt un uzraudzīt dažādo ES finansēšanas pasākumu pienācīgu izmantošanu un izplatību saistībā ar Covid-19 krīzi, tostarp izmantojot dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānus, kurus īsteno saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu, kuriem būtu jāatbilst ES konkurences un valsts atbalsta noteikumiem un kuri nedrīkst radīt konkurences izkropļojumus un ir vienādi piemērojami visiem uzņēmumiem, jo īpaši tādās kritiski svarīgās nozarēs kā telekomunikācijas, enerģētika un transports; mudina Komisiju pārbaudīt šādus iespējamās konkurences izkropļojumus; uzsver, ka valsts atbalsts nebūtu jāpiešķir uzņēmumiem, kas pirms Covid-19 krīzes darbojās neefektīvi, radot strukturālus zaudējumus, un tam nebūtu jāsekmē monopolistisku struktūru veidošanās;

Globālā dimensija

22. uzsver, ka nolūkā panākt vienotu pieeju ceļā uz godīgu konkurenci ir svarīgi īstenot aizvien ciešāku strukturētu globālo dialogu un sadarbību attiecībā uz konkurences politikas īstenošanu un reformu;

23. atbalsta Komisijas un valstu VKI aktīvu līdzdalību Starptautiskajā Konkurences tīklā (ICN) un mudina ciešāk iesaistīt Parlamentu šā tīkla un ESAO attiecīgo darba grupu un ekspertu grupu darbībā;

24. atbalsta Komisijas stratēģiju, kuras mērķis ir novērst negatīvās sekas, ko rada trešo valstu vienaspusējo sankciju pret ES uzņēmumiem nelikumīga eksteritoriāla piemērošana; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas 2021. gada 19. janvāra paziņojumu "Eiropas ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērību, stiprumu un noturību" (COM(2021)0032);

25. uzsver, ka īpaši sadarbības nolīgumi ar trešām valstīm konkurences politikas jomā var jēgpilni veicināt konkurences politikas efektivitāti, un aicina Komisiju censties panākt vairāk šādu īpašu konkurences nolīgumu, lai konkurences iestādes varētu efektīvāk apmainīties ar informāciju; turklāt atgādina, ka ES ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi un savstarpīgums ar tās starptautiskajiem partneriem valsts atbalsta, publiskā iepirkuma un ieguldījumu politikas jomā; aicina Komisiju turpmākajos tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos pastiprināt sadaļas par valsts atbalstu;

26. aicina Komisiju pievērst uzmanību tādu ārvalstīs esošu valsts uzņēmumu lomai, kurus šo valstu valdības atbalsta un subsidē tādos veidos, kādos ES vienotā tirgus noteikumi liedz atbalstīt un subsidēt ES uzņēmumus; pauž bažas par kropļojošu valsts finansētu konkurenci, ko rada ārvalstu uzņēmumi, kuri iegādājas Eiropas uzņēmumus, sevišķi tos, kas

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

⁽¹¹⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

aktīvi darbojas novatoriskās vai stratēģiskās nozarēs vai strādā ar šādām tehnoloģijām, tos, kuri savu darbību pielāgo Eiropas zaļajam kursam, un tos, kurus ir novājinājusi Covid-19 pandēmija;

27. kā pagaidu soli atzinīgi vērtē to, ka ir stājusies spēkā Regula (ES) 2019/452, ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai ⁽¹²⁾, kā arī Komisijas Baltā grāmata par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu attiecībā uz ārvalstu subsīdijām; konstatē, ka ārvalstu uzņēmumi izdara pastāvīgu spiedienu uz Eiropas uzņēmumiem ar mērķi tos pārņemt un brīdina, ka ir steidzami jārikojas; tādēļ gaida Komisijas nākamo tiesību akta priekšlikumu, kura mērķis ir novērst ārvalstu subsīdiju kropļojošo ietekmi uz iekšējo tirgu;

28. uzskata, ka ES uzņēmumiem būtu jāspēj konkurēt pasaules tirgos ar vienlīdzīgiem nosacījumiem; tādēļ aicina Komisiju pielāgot savu konkurences un valsts atbalsta politiku, lai veicinātu nopietnu rūpniecības attīstību; uzsver, ka gudra rūpniecības politika var palīdzēt pārdalīt līdzekļus konkrētām pamatnozarēm, neizkropļojot konkurenci, un tādējādi veidot pamatu ilgtermiņā noturīgai un ilgtspējīgai ekonomikai; uzskata, ka Savienībai un dalībvalstīm ir jāsekmē sinerģija starp mērķtiecīgiem ES politikas virzieniem, ieguldījumiem un konkurences politiku, lai veicinātu darbvietu izveidi un noturīgas vērtības veidošanas ķēdes un tādējādi sasniegtu ES autonomiju noteiktās stratēģiskās nozarēs, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku;

29. aicina Eiropas rūpniecības nozares veikt apjomīgus ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, lai nodrošinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus ražotājiem ES un ārpus tās, sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus, tostarp pāreju uz mazoglekļa ražošanas veidiem, un atbalstītu ES uzņēmumu konkurētspēju salīdzinājumā ar konkurentiem ārpus ES, kuru ražošanas procesiem nepiemēro tos pašus kritērijus, kas noteikti ES līmenī; turklāt aicina Komisiju šajā sakarībā apsvērt iespēju palielināt atbalstu pētniecībai un inovācijai, kā arī tehnoloģijām, kas rada pozitīvu ārējo ietekmi uz vidi vai vispārējo energosistēmu;

30. aicina Komisiju apzināt stratēģiskas atkarības elementus, sevišķi sensitīvās rūpniecības ekosistēmās, un piedāvāt pasākumus šādas atkarības mazināšanai, ko cita starpā var panākt, dažādojot ražošanas un piegādes ķēdes, veicinot ražošanu un ieguldījumus Eiropā un nodrošinot stratēģisko krājumu veidošanu; šajā sakarībā uzsver svarīgu projektu visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) nozīmi attiecībā uz ieguldījumiem revolucionārās tehnoloģijās; aicina Komisiju saistībā ar gaidāmo paziņojuma par *IPCEI* pārskatīšanu vēl vairāk popularizēt šādus projektus, precizēt to atlases noteikumus, pārskatīt un vienkāršot dažus īstenošanas kritērijus un prasības un apsvērt iespēju atvieglot ES līdzfinansējumu, lai sekmētu partneru no mazākām dalībvalstīm līdzdalību un nodrošinātu, ka mazāki rūpnieciskās pētniecības projekti var vieglāk saņemt atbalstu;

31. atbalsta to, ka ES konkurences noteikumos tiek iekļauta pamatīga valsts atbalsta pārbaude attiecībā uz trešo valstu uzņēmumiem, un tomēr uzsver, ka Savienībai arī turpmāk vajadzētu būt atvērtai ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, kas atbilst tās tiesiskajam regulējumam un Eiropas sociālajiem un vides standartiem un nekropļo konkurenci; šajā sakarībā atkārtoti aicina Komisiju un dalībvalstis līdz priekšlikuma par oglekļa ieviešanas mehānismu (*CBAM*) apsvēršanai pieņemt pastiprinātus tirdzniecības aizsardzības instrumentus, lai apkarotu negodīgu tirdzniecības praksi un jo īpaši aizsargātu rūpniecības nozaru konkurētspēju; vienlaikus uzsver, ka konkurences politikas lēmumus nevajadzētu izmantot kā protekcionistisku pasākumu, un šajā sakarībā aicina veikt analīzi par ES valsts atbalsta noteikumu plašāku ietekmi uz valsti ar zemiem un vidējiem ienākumiem konkurētspēju;

32. ar bažām norāda, ka ES un Apvienotās Karalistes nolīgums un sadarbības nolīgums ir vājāks salīdzinājumā ar citiem tirdzniecības nolīgumiem, piemēram, ar Šveici; pauž nožēlu par to, ka ES un Apvienotās Karalistes sadarbības nolīgumā attiecībā uz valsts atbalstu un konkurenci nav nodrošināti pilnīgi vienlīdzīgi konkurences apstākļi; prasa ES un Apvienotajai Karalistei rast kopēju pamatu sadarbības turpināšanai un censties panākt godīgu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļus;

Konkurences politika digitālajā laikmetā

33. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos vērsties pret negodīgiem noteikumiem un praksi, ko izmanto platformas, kuras darbojas kā vārtiņi, rīkoties izlēmīgi un likvidēt nelikumīgus šķēršļus tiešsaistes konkurencei Eiropas digitālajā vienotajā tirgū; pauž nožēlu par pretmonopolu lietu izmeklēšanas lēno gaitu salīdzinājumā ar strauji mainīgajiem digitālajiem tirgiem; šajā sakarībā uzsver, ka desmit gadus pēc tam, kad tika sāka izmeklēšana par *Google* meklēšanas neobjektivitāti,

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

Komisija izmeklēšanu vēl nav pabeigusi; uzskata, ka digitālās ekonomikas jomā datu koncentrēšana nelielā skaitā uzņēmumu izraisa tirgus nepilnības, pārmērīga izdevīguma meklēšanu un jaunu tirgus dalībnieku bloķēšanu;

34. atzīst, ka ir pieliktas pūles, tomēr uzskata, ka līdz šim nav pietiekami risinātas problēmas, kas saistītas ar lielo tehnoloģiju uzņēmumu pārmērīgi dominējošo stāvokli tirgū, un ka tās ir steidzami jāatrisina;

35. atzīst problēmas, kas, izstrādājot un īstenojot konkurences politiku, cita starpā jārisina saistībā ar tīkla efektu, koncentrāciju, apvienošanu un datu izmantošanu bezmaksas tirgos, cenu algoritmiem, lielo platformu strukturēšanu un tirgus intervenci;

36. aicina Komisiju vēltīt pienācīgu uzmanību strukturālajām konkurences problēmām saistībā ar vēsturisko maksājumu tīklu vērtziņu pozīcijām, kas Covid-19 pandēmijas laikā ir tikai pieaugušas, un rūpīgi apsvert šādas problēmas;

37. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir apspriedējusi nolēmumu *Apple* lietā⁽¹³⁾; uzskata, ka *Apple* lieta vēlreiz pierāda, ka, ņemot vērā labvēlīgos nodokļu režīmus, ir vajadzīgi pienācīgi valsts atbalsta noteikumi;

38. norāda, ka tradicionālajiem instrumentiem, ko izmanto konkurences iestādes, piemēram, izmeklēšanai par iespējami ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa tirgū izmantošanu, ir vajadzīgs ļoti ilgs laiks, un tā ir strauji mainīgo digitālo tirgu problēma; tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas vērtējumu, ka strukturālu konkurences problēmu risināšanai dažādos tirgos varētu būt vajadzīgi jauni konkurences instrumenti, jo spēkā esošie noteikumi nenodrošina visefektīvāko šo problēmu risinājumu, un aicina Komisiju veikt rūpīgu minēto tirgu uzraudzību, lai spētu ātri un efektīvi konstatēt būtiskas problēmas un juridiskas nepilnības un rīkoties; norāda, ka kompetento iestāžu uzliktie naudas sodi lielajiem tehnoloģiju uzņēmumiem bieži nav bijuši atturoši, jo tie šos sodus drīzāk uzskata par uzņēmējdarbības izmaksām;

39. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Digitālo tirgu tiesību aktam (*DMA*), ar ko nosaka aizliegumu platformām izmantot uzņēmējdarbības paņēmienus (tostarp obligātu komplektēšanu/priekšiestatījumus), ar kuriem piešķir sev priekšrocības, un izvērst savu uzņēmējdarbību virzienos, kas ir no attiecīgās platformas atkarīgi vai ar to savietojami, un ar ko nosaka arī prasību platformām nodrošināt savu pakalpojumu saderību ar konkurentu tīkliem, lai sekmētu sadarbību, tostarp pamatpakalpojumu jomā, datu pārņemšanu un vairāku pārdevēju integrēšanu; aicina Komisiju izvērtēt gadījumus, kad piedāvātie tiesiskās aizsardzības līdzekļi acīmredzami nav spējuši efektīvi atjaunot konkurenci pirkumu salīdzināšanas tirgū;

40. atgādina, ka no datiem izrietošas priekšrocības saistībā ar datu kopīgošanu un datu pārdošanu, kā arī pakalpojumi, kas iestatīti noklusējuma iestatījumos, var radīt situāciju, ka daži uzņēmumi digitālajos tirgos ieņem tā dēvēto vērtziņa lomu, un ka Digitālo tirgu tiesību aktam šis jautājums ir efektīvi jārisina; uzskata, ka Komisijai vajadzētu būt iespējai piespiest vērtziņu platformas noteiktus noklusējuma iestatījumus aizstāt ar efektīvu un objektīvu patērētāju izvēles arhitektūru;

41. uzskata, ka, ņemot vērā naudas soda apmēra ierobežojumus un to, ka dažās pretmonopola lietās nav izdevies īstenot rīcību koriģējošus pasākumus, lielo tehnoloģiju uzņēmumu monopolus ir vēlams strukturāli nodalīt, lai atjaunotu konkurenci digitālajos tirgos; uzsver, ka mērķtiecīgi un efektīvi rīcību koriģējoši pasākumi piedāvā laika ziņā efektīvu risinājumu; iesaka īstenot uz sadarbību vērstu pretmonopola satvaru, lai veicinātu pastāvīgu dialogu ar visiem uzņēmumiem, palielinātu juridisko noteiktību, pārredzamību un patērētāju tiesību aizsardzību, kā arī nodrošinātu efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus;

42. mudina Komisiju paātrināt procedūras, jo īpaši attiecībā uz monopolstāvokļa novēršanu un strauji augošiem digitālajiem tirgiem; šajā sakarībā prasa sadarboties arī uzņēmumiem, par kuriem notiek izmeklēšana; šajā sakarībā nosoda to, ka daži uzņēmumi, par kuriem tiek veikta izmeklēšana, mākslīgi pildzina izmeklēšanu, sistemātiski prasot pagarināt termiņus un uz informācijas pieprasījumiem atbildot tikai ar ievērojamu kavēšanos vai iesniedzot neefektīvus priekšlikumus par saistībām, ko tie varētu uzņemt;

⁽¹³⁾ Tiesas 2020. gada 15. jūlija spriedums *Irja u. c./ Komisija*, T-778/16 un T-892/16, ECLI:EU:T:2020:338.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

43. turklāt atzīmē, ka, lai gan ir svarīgi nodrošināt pienācīgu procesu un uzņēmumu tiesības uz aizstāvību izmeklēšanas procesā, administratīvās procedūras tomēr ir jāpaaugrina un jāpalielina to efektivitāte; uzsver, ka ir jāizvērtē iespēja sistemātiskāk izmantot tādu īpašu pasākumus kā pagaidu noregulējuma pasākumi, kā arī citus strukturālus un rīcības koriģēšanas instrumentus, lai novērstu neatgriezeniskus konkurences izkropļojumus; šajā sakarībā atgādina, ka EKT + direktīvas⁽¹⁴⁾ pielikumā Komisija noteikusi, ka pagaidu noregulējuma pasākumi ir “svarīgs instruments konkurences iestādēm, lai nodrošinātu, ka konkurencei netiek nodarīts kaitējums, kamēr notiek izmeklēšana”; pauž nožēlu par to, ka 20 gadu laikā šādi pagaidu noregulējuma pasākumi ir izmantoti tikai vienu reizi; aicina Komisiju pārskatīt paziņojumu par aizsardzības līdzekļiem⁽¹⁵⁾, ņemot vērā pēdējo gadu norises un attīstību digitālajā nozarē;

44. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas priekšlikumos attiecībā uz Digitālo pakalpojumu tiesību aktu un Digitālo tirgu tiesību aktu ir skaidra pieeja attiecībā uz visiem digitālajiem pakalpojumiem, lielpakalpojumiem un vārtziņiem; jo īpaši norāda, ka Digitālo tirgu tiesību akta priekšlikums ir izstrādāts tā, lai nodrošinātu pienācīgu iekšējā tirgus darbību, veicinot efektīvu konkurenci, vienlīdzīgus konkurences apstākļus digitālajos tirgos un godīgu un sāncensīgu platformu vidi; pauž nožēlu par to, ka priekšlikumu projektos nav paredzēti pienācīgi pasākumi pret reklāmas starpniekiem; norāda, ka pirmie Digitālo tirgu tiesību akta paredzētie izpildes pasākumi būs iespējami tikai pēc pieciem gadiem; tādēļ mudina Komisiju turpināt pretmonopola noteikumu izpildi jaunās un vēl neizskatītās lietās, kas saistītas ar vārtziņiem digitālajā vidē;

45. uzsver, ka gaidāmajā Digitālo tirgu tiesību aktā ir svarīgi paredzēt pienācīgu izpildes sistēmu; uzskata, ka Komisijas uzraudzības funkciju vajadzētu nodrošināt ar pietiekamiem resursiem un ka uzraudzības procesā būtu jāļauj piedalīties visiem dalībniekiem, tostarp VKI, valstu nozaru regulatoriem, Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam un patērētāju organizācijām; uzsver, ka tiesiskās aizsardzības līdzekļus nevajadzētu noteikt, tikai novērtējot apsūdzēto uzņēmumu, bet tā vietā piemērot stingru atbilstības nodrošināšanas mehānismu;

46. uzskata, ka Digitālo tirgu tiesību akta priekšlikums ir instruments, kas papildina konkurences noteikumus ar mērķi nodrošināt godīgus un sāncensīgus tiešsaistes tirgus; uzskata, ka tas nedrīkstētu nedz apdraudēt jau spēkā esošo konkurences tiesību aktu pienācīgu īstenošanu, nedz arī atturēt Komisiju no visu tās rīcībā esošo instrumentu izmantošanas konkurences nodrošināšanai; šajā ziņā norāda uz neatrisinātajām problēmām saistībā ar lēmumu *Android* lietā⁽¹⁶⁾ un nepietiekamo konkurenci tiešsaistes meklēšanas jomā;

47. norāda, ka tirgus dalībnieki un Eiropas patērētāju aizsardzības organizācijas kā neefektīvus noraidīja *Google* piedāvātos tiesiskās aizsardzības līdzekļus; aicina Komisiju iesniegt apsūdzību par pretmonopola noteikumu pārkāpumiem pret *Google* saistībā ar dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu citos specializētos meklēšanas pakalpojumos, ieskaitot vietēju meklēšanu;

48. aicina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos konkurences politikas instrumentus, lai garantētu godīgus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus un risinātu jautājumu par vārtziņu potenciālo ietekmi uz piekļuvi svarīgām pamattehnoloģijām, kas nodrošina mākslīgo intelektu un datus;

49. uzskata, ka Parlamentam būtu aktīvi jāpiedalās politiskajās debatēs par konkurences politiku, tādēļ cita starpā rīkojot arī atklātu uzklaušīšanu ar lielo tehnoloģiju uzņēmumu (*Google*, *Amazon*, *Facebook*, *Apple*) izpilddirektoru līdzdalību par to uzņēmumu stratēģijām konkurences jomā un nodokļu praksi; pauž nožēlu, ka visu četru minēto uzņēmumu izpilddirektori ir noraidījuši uzaicinājumus uz šādu uzklaušīšanu; pauž nožēlu arī par to, ka Parlamentam nav pienācīgu juridisku mehānismu mandātu piešķiršanai šādos gadījumos, un pauž cerību, ka tas drīzumā tiks atrisināts;

50. uzsver Pārredzamības reģistra nozīmi lobēšanas centienu publiskās kontroles nodrošināšanā, lai novērstu konkurences izkropļošanu; aicina papildināt ES Pārredzamības reģistru ar informāciju attiecībā uz uzņēmumu vai apvienību finansēšanu, lai neļautu ieinteresētajām personām rīkoties citu uzņēmumu labā, nenorādot to, ka tās šādi rīkojas;

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1 (2018. gada 11. decembris) par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu (OV L 11, 14.1.2019., 3. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Komisijas paziņojums par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 802/2004 (OV C 267, 22.10.2008., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Tiesas 2019. gada 23. septembra spriedums *Google/Komisija*, T-604/18, ECLI:EU:T:2012:743.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

51. uzsver, ka ir svarīgi sniegt palīdzību patērētājiem un lietotājiem, lai tie spētu vairāk kontrolēt savus datus un identitāti un uzņemties par to atbildību, un prasa augstā līmenī nodrošināt personas datu aizsardzību, vienlaikus paaugstinot digitālo pakalpojumu pārredzamības un pārskatatbildības līmeni; atgādina, ka patērētājiem nav citas iespējas kā piekrist, ja viņi nevēlas zaudēt piekļuvi dažiem pakalpojumiem, ko piedāvā tiešsaistes platformas; šajā sakarībā aicina izstrādāt obligātu datu kopīgošanas regulējumu, kas nodrošinātu patērētājiem rīkus, ar kuriem likumīgi uzņemties atbildību par saviem datiem un tos pārvaldīt vienkāršāk un efektīvāk;

52. aicina Komisiju pārskatīt tās noteikumus par uzņēmumu apvienošanas un iegādi saistībā ar personas datu izvērtēšanu; aicina Komisiju, pieņemot lēmumu par digitālu uzņēmumu apvienošanas un iegādi, pilnībā ņemt vērā personas datu aktīvus un vērtēt tos tāpat kā visus citus tradicionālos fiziskos aktīvus; mudina Komisiju plašāk novērtēt digitālo uzņēmumu apvienošanas un novērtēt arī datu konsolidācijas ietekmi, tostarp reklāmas tehnoloģiju ietekmi, kas ir lielo tehnoloģiju uzņēmumu uzņēmējdarbības modeļu pamatā;

53. norāda, ka, iegādājoties mērķuzņēmumus, kuriem ir īpaši datu resursi, var panākt pastiprinātu kontroli pār vērtīgiem un neatkārtojamiem datu resursiem, tādējādi pusēm, kas apvienojas, nodrošinot labāku piekļuvi datiem nekā to konkurentiem; uzsver, ka datu konsolidācija, izmantojot apvienošanas, var nostiprināt dominējošo stāvokli vai iegādātājam struktūrai nodrošināt iespēju izmantot ietekmi tirgū un dažkārt rada bažas par tirgus piekļuves ierobežošanu; pauž nožēlu par Eiropas Komisijas lēmumu apstiprināt *Google* veikto valkājamo fitnesa ierīču uzņēmuma *Fitbit* pārņemšanu; pauž bažas par *FitBit* lietotāju personas datu, tostarp veselības datu, turpmāko apstrādi, jo tos var izmantot digitālai reklāmai; prasa datus par veselību uzskatīt par īpašu personas datu kategoriju, kā noteikts Vispārīgās datu aizsardzības regulas (GDPR) 9. pantā⁽¹⁷⁾; norāda, ka *Google* ierosinātie un Komisijas apstiprinātie tiesiskās aizsardzības līdzekļi nav pietiekami, lai nodrošinātu efektīvu konkurenci valkājamo ierīču un digitālās veselības jomā, kas patērētāju dzīvē ieņem aizvien svarīgāku lomu;

54. norāda, ka vairākos specializētos finanšu datu tirgos ir daudzi pārdevēji, un, lai gan nevienam no viņiem nepieder dominējošā tirgus daļa, konkurence ir ļoti niecīga; norāda arī, ka daži finanšu tirgus datu pārdevēji, kas tiek uzskatīti par datu apkopotājiem, varētu darboties kā vārtziņi un tādējādi kontrolēt piekļuvi datiem un ierobežot to izmantošanas iespējas patērētājiem; aicina Komisiju izvērtēt šādas situācijas, kurās uzņēmumi iegūst vārtziņu vai oligopolistisku struktūru lomu, un izstrādāt pasākumus, kuru mērķis ir atjaunot konkurenci, palīdzēt nodrošināt cenu pārredzamību un novērst negodīgu un nepamatotu komercpraksi;

55. pauž nožēlu un bažas saistībā ar *Facebook* veikto *WhatsApp* iegādi 2014. gadā; atgādina, ka laikā, kad Komisija novērtēja pārņemšanas procesu, *Facebook* mēloja Komisijai par tā tehniskajām iespējām izmantot *WhatsApp* datus digitālās reklāmas vajadzībām; uzsver, ka 2016. gadā *Facebook* sāka izmantot *WhatsApp* saziņas metadatus reklāmas nolūkos; atgādina, ka Komisija 2017. gadā piemēroja *Facebook* naudas sodu par mēlošanu novērtēšanas procesā; atgādina, ka LESD 105. pantā ir noteikts, ka Komisijai ir jāierosina attiecīgi pasākumi, lai pārtrauktu LESD 101. un 102. panta noteikumu pārkāpumus; aicina Komisiju nākt klajā ar attiecīgiem pasākumiem, lai izbeigtu *WhatsApp* lietotāju datu izmantošanu *Facebook* reklāmas nolūkā;

56. aicina uzlabot Savienības infrastruktūru un darbības noturību kritiski svarīgās digitālajās nozarēs, tostarp veicinot godīgu konkurenci un sekmējot godīgas programmatūras licencēšanas principus Eiropas mākoņdatošanas tirgos; uzskata, ka ilgtspējīga konkurence un izvairšanās no monopolistiskām struktūrām tirgos ir būtiski svarīga Eiropas digitalizācijai, ekonomikas atveseļošanai un konkurētspējai;

57. aicina Komisiju pārskatīt un pieņemt metodiku, ko izmanto, lai novērtētu dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, un nodrošināt, ka "būtisko iekārtu" jēdziens joprojām ir piemērots digitālajam laikmetam; aicina Eiropas Komisiju apsvērt iespēju papildināt jēdzienu "dominējošais stāvoklis" ar tādiem jēdzieniem kā "atkarība" un "relatīvā ietekme tirgū";

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

58. norāda, ka finanšu pakalpojumu jomā ir attīstījušās dažas oligopolistiskas struktūras un ka daži lieli tehnoloģiju uzņēmumi ir kļuvuši par nozīmīgiem finanšu pakalpojumu tirgus dalībniekiem; aicina Komisiju uzraudzīt un izpētīt, kādā veidā šiem uzņēmumiem raksturīgās konkurences priekšrocības var izkropļot konkurenci tirgū un kaitēt patērētāju interesēm un inovācijai;

59. uzskata, ka privātuma un personas datu aizsardzībai, diskriminācijas aizlieguma principam, kā arī vārda un informācijas brīvībai ir jāklūst par neatņemamiem sekmīgas un noturīgas ES digitālo pakalpojumu politikas pamatelementiem;

Valsts atbalsta kontrole

60. atzīmē, ka valsts atbalsta politika ir konkurences politikas neatņemama daļa un ka valsts atbalsta kontrole atspoguļo nepieciešamību saglabāt līdzvērtīgus konkurences apstākļus visiem uzņēmumiem, kas darbojas vienotajā tirgū;

61. atgādina, ka vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi (VTNP) joprojām ir būtiski daudzu kopienu izdzīvošanai visā Eiropā, jo īpaši izolētos, attālos vai perifēros Savienības reģionos; atzinīgi vērtē Komisijas atklāto apspriešanos par valdības subsidijām pamatpakalpojumiem; atzinīgi vērtē nesen pieņemtās jaunās Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes; atgādina, ka ir vajadzīgs ceļvedis mērķtiecīgākam valsts atbalstam, jo īpaši VTNP sniegšanai;

62. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt teritoriālu novērtējumu par Covid-19 krīzes sociālekonomisko ietekmi saistībā ar valsts atbalsta noteikumu piemērošanu un attiecīgo pašreizējo pārskatīšanas procesu; šajā ziņā īpaša uzmanība saskaņā ar LESD 174. un 349. panta noteikumiem būtu jāvelta analīzei par ietekmi uz uzņēmumiem, kas atrodas ES salās un tālākajos reģionos;

63. aicina Komisiju rūpīgi pievērsties sektoriem, kas ir daudzu citu nozaru pamatā, un rūpīgi pievērsties arī Savienības sociālās un ekonomiskās vērtības veidošanas ķēdei; atkārtoti uzsver nepieciešamību veicināt tādu tehnoloģiju izstrādi un ražošanas praksi, kas ievērojami samazina ietekmi uz vidi;

64. aicina visus ES konkurences un valsts atbalsta noteikumus saskaņot ar ilgtermiņa sociālajiem mērķiem, jo īpaši Eiropas zaļo kursu, ņemot vērā ES saistības klimata jomā; pauž nožēlu par to, ka, lai gan energoresursu struktūras noteikšana joprojām ir valstu kompetencē, lielākā daļa dalībvalstu nepadara valsts atbalstu atkarīgu no šādiem mērķiem;

65. atzinīgi vērtē sāktu apspriešanu par to, kā ar konkurences politiku var sekmēt Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu, un, risinot jautājumus par valsts atbalstu, apvienošanas kontroli un pretmonopola noteikumiem, labāk ņemt vērā zaļo un ilgtspējīgo efektivitāti; aicina Komisiju, drīzumā pārskatot pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai un par horizontālās sadarbības nolīgumiem, ieviest konkrētus stimulus un nosacījumus, lai turpinātu virzību uz dekarbonizāciju; jo īpaši aicina sniegt norādījumus par energoatjaunināšanu, hibrīdprojektiem un elektroenerģijas uzglabāšanu, kā arī par ieguldījumiem energoefektivitātē un ēku renovācijā; turklāt atkārtoti norāda, ka pārejai uz klimatneitrālu ekonomiku ir vajadzīgi pasākumi darbam ar strukturālajām pārmaiņām, tostarp ogļu ieguves reģionu noteikšana par atbalstāmiem reģioniem saskaņā ar LESD 107. panta 3. punktu;

66. ar bažām norāda, ka nelikumīgi izmaksāta valsts atbalsta atgūšana joprojām ir ilgstošs un apgrūtināošs process; turklāt uzsver, ka būtu jāuzlabo valsts atbalsta lietu novērtēšanas procesa pārredzamība un izsekojamība, ņemot vērā to, ka nedrīkst ņemt vērā lietu savstarpējās saistības risku;

Apvienošanās kontrole, pretmonopola procedūras un kartēļi

67. mudina Komisiju būt modrai un stingri īstenot LESD 102. pantu, kas aizliedz dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī īstenot tās izstrādātās apvienošanās kontroles procedūras, kā noteikts EK Apvienošanās regulā⁽¹⁸⁾;

⁽¹⁸⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

68. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pārskatīt savu 1997. gada paziņojumu⁽¹⁹⁾ par to, kā definējams jēdziens “konkrētais tirgus” saistībā ar Komisijas veikto apvienošanās un pretmonopola noteikumu izpildi; mudina Komisiju konkurences novērtējumos, analizējot katru gadījumu atsevišķi, ņemt vērā ilgtermiņa perspektīvu, kas ietver globālo dimensiju un nākotnē iespējamo konkurenci; uzsver, ka Komisijas iepriekš izstrādātā jēdziena “konkrētais tirgus” definīcija varētu būt formulēta pārāk šauri, lai pietiekami ņemtu vērā dinamisko konkurenci globālajos tirgos; aicina Komisiju īstenot dinamiskāku pieeju tirgus definēšanai, nosakot inovācijas kritērijus par galveno elementu konkrētā tirgus analizē attiecībā uz Eiropas uzņēmumu apvienošanās kontroli;

69. aicina Komisiju pārskatīt pamatnostādnes par apvienošanās, lai ņemtu vērā efektivitātes uzlabojumus saistībā ar apvienošanās, tostarp ES rūpniecības nozares konkurētspējas problēmu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Konkurences ĢD Prioritāšu un stratēģiskās koordinācijas nodaļa var izmantot visu Komisijas ģenerāldirektorātu īpašās zināšanas saistībā ar Konkurences ĢD izmeklēšanām; uzskata, ka Komisijas speciālās zināšanas rūpniecības vai nozaru stratēģijas jomā varētu stiprināt, atbalstot Konkurences ĢD izmeklēšanas grupas, ar mērķi noteikt tiesiskās aizsardzības līdzekļu īstenošanas iespējamību un sekas saistībā ar Komisijas prioritātēm;

70. atkārtoti aicina Komisiju izvērtēt Zaudējumu atlīdzināšanas direktīvu⁽²⁰⁾, līdzko visās dalībvalstīs būs uzkrāta jauno noteikumu piemērošanas pieredze, nolūkā novērtēt, vai būtu jāveic daži grozījumi, kas visā ES nodrošinātu efektīvāku un saskaņotāku zaudējumu atlīdzināšanas darbību īstenošanu;

71. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir ieviesusi rīku “eLeniency”; atgādina, ka, strauji attīstoties digitālajiem tirgiem, rodas jaunas konkurences politikas īstenošanas problēmas; šajā ziņā iesaka Komisijai apsvērt iespēju veikt *ex ante* ierobežojošas pasākumus, jo īpaši digitālajos tirgos, un nodrošināt ES un valstu konkurences un regulatīvajām iestādēm vajadzīgos līdzekļus anonīmai datu vākšanai, lai laikus spētu labāk atklāt tirgus nepilnības;

72. norāda, ka tirgus varas ļaunprātīga izmantošana un ar to saistītā netaisnīgā rīcība, piemēram, kvalitātes pasliktināšanās vai izspiešanas prakse, var notikt pat tad, ja produkti vai pakalpojumi tiek piegādāti bez maksas; uzsver, ka ES patērētāju intereses ir plašākas nekā tikai zemas cenas un saskaņā ar LESD principiem ietver arī kvalitāti, inovāciju, produktivitāti, ilgtspēju, vides aizsardzību un godīgu tirdzniecības attiecību paplašināšanu; uzskata, ka konkurences politikā būtu labāk jāintegrē sabiedrisko labumu vērtība un ārējie faktori, kas saistīti ar noteiktiem ražošanas veidiem;

73. atzīmē, ka Eiropas Savienības Tiesa interpretē LESD 101. pantu, ņemot vērā dažādos Līgumu mērķus; jo īpaši norāda uz spriedumu *Wouters* lietā⁽²¹⁾, kurā vispārējās intereses tika atzītas par dominējošām un tādēļ konkurences ierobežojumi tika uzskatīti par pamatotiem; aicina Komisiju formulēt “kaitējuma teoriju”, kurai vajadzētu būt plašākai nekā uz cenām orientētās pieejas un kurā jāņem vērā plašāki apsvērumi, vienlaikus uzsverot proporcionalitātes principa nozīmi, proti, konkurences ierobežojumi nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams vispārējās interesēs; turklāt aicina Komisiju šajā sakarā izstrādāt norādījumus par to, kā saskaņā ar EK Apvienošanās regulu interpretēt jēdzienu “būtisks šķērslis efektīvai konkurencei”;

74. piekrīt Eiropas Revīzijas palātas secinājumam, ka kopumā Komisija labi īsteno savas izpildes nodrošināšanas pilnvaras apvienošanās kontroles un pretmonopola procedūrās, lai gan vairākās jomās ir vajadzīgi uzlabojumi; jo īpaši norāda, ka apgrozījuma sliekšņi varētu nebūt piemēroti, lai atklātu visus gadījumus, kuri būtu jāizvērtē konkurences iestādēm; aicina Komisiju pašreizējās EK Apvienošanās regulas izvērtēšanas laikā apsvērt iespēju pārskatīt robežvērtības, lai iekļautu tādus faktorus kā skarto patērētāju skaits un saistīto darījumu vērtība; turklāt aicina Komisiju pašreizējā EK Apvienošanās regulas izvērtēšanā arī novērtēt augstākus koncentrācijas līmeņus, ko rada lielu aktīvu pārvaldīšanas sabiedrību horizontālās īpašumtiesības, un šajā saistībā apsvērt iespēju sniegt pamatnostādnes par LESD 101. un 102. panta piemērošanu;

⁽¹⁹⁾ OV C 372, 9.12.1997., 5. lpp.

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV L 349, 5.12.2014., 1. lpp.).

⁽²¹⁾ Tiesas 2002. gada 19. februāra spriedums *J. C. J. Wouters, J. W. Savelbergh un Price Waterhouse Belastingadviseurs BV pret Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten*, C-309/99, EU:C:2002:98.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

75. atzīmē — lai gan Revīzijas palāta pareizi norāda, ka naudas sodu apmērs neļauj izdarīt secinājumus par to, vai šiem naudas sodiem ir efektīva preventīva ietekme, Revīzijas palāta arī uzsver, ka iespējamo naudas sodu robežvērtība kā tāda var ierobežot preventīvo ietekmi smagu pārkāpumu lietās; norāda — lai gan Komisijas noteiktais naudas sodu apmērs ir viens no lielākajiem pasaulē, gandrīz divas trešdaļas naudas sodu, ko Komisija ir piemērojusi kartēļa lietās kopš 2006. gada, bija zem 0,99 % no uzņēmumu gada apgrozījuma pasaulē un tādējādi krietni zem robežvērtības, proti, 10 % no gada apgrozījuma pasaulē⁽²²⁾; aicina Komisiju novērtēt tās noteikto naudas sodu preventīvo ietekmi un apsvērt iespēju smagu kartēļu pārkāpumu gadījumos piemērot naudas sodus līdz pat 40 % apmērā no kopējā gada apgrozījuma;

76. atgādina, ka kartēļi ir izdarījuši dažus no vissmagākajiem konkurences tiesību pārkāpumiem un ka monopolstāvoklis ir visproblemātiskākais tirgus koncentrācijas veids; uzsver, ka ir svarīgi izsekot nelikumīgai kartēļu rīcībai, jo šādi konkurences tiesību pārkāpumi ir pretrunā ES pilsoņu interesēm, radot ievērojami augstākas izmaksas patērētājiem un risku kavēt inovāciju un kvalitātes uzlabojumus;

77. uzsver, ka krīzes apstākļos dažiem uzņēmumiem varētu rasties kārdinājums reorganizēt nozares struktūru, veidojot tā dēvētos “krīzes kartēļus”, t. i., lielākajai daļai vai visiem konkurējošajiem uzņēmumiem vienojoties krīzes apstākļos ierobežot izlaidi un/vai samazināt darbību ar mērķi palielināt ienesīgumu un novērst izstāšanos no tirgus;

78. ierosina apsvērt “iznīcinošas iegādes” praksi, kas varētu apdraudēt inovāciju un Eiropas jaunuzņēmumu un mazo uzņēmumu uzplaukumu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu veicināt EK Apvienošanās regulas 22. pantā minētās “Nīderlandes klauzulas” plašāku izmantošanu un sākt pieņemt valstu konkurences iestāžu pieprasījumus izvērtēt iespējamu apvienošanu, ko ir vērts izskatīt ES līmenī; aicina Komisiju pārskatīt un sniegt pamatnostādnes par minēto pieprasījumu izskatīšanas praksi, pamatojoties uz iepriekš minēto pantu, paralēli Digitālo tirgu tiesību aktā paredzētajam pienākumam informēt par koncentrācijām;

Norises nozarēs

79. atkārtoti pauž nopietnas bažas par Eiropas lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdes plašo koncentrāciju, kas kaitē patērētājiem, mazajiem lauksaimniekiem, videi un bioloģiskajai daudzveidībai; uzsver, ka pārmērīga pārstrādātāju vai pircēju vara piegādes ķēdes lejupējos posmos rada neilgtspējīgu lejupvērstu spiedienu uz lauksaimniecības produktu iepirkuma cenām;

80. šajā sakarībā atzinīgi vērtē Direktīvu par negodīgu tirdzniecības praksi starpuzņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē⁽²³⁾, jo tā ir svarīgs pirmais solis nolūkā nodrošināt taisnīgumu starp uzņēmumiem, izskaust dubultus standartus lauksaimniecības pārtikas ražošanā un novērst nelīdzsvarotību attiecībā uz spēju aizstāvēt savas intereses; aicina Komisiju cieši uzraudzīt transponēšanas norisi un veicināt dalībvalstu labākās prakses apmaiņu;

81. aicina Komisiju turpināt padziļināto analīzi par pirkšanas apvienību apjomu un ietekmi, tādējādi īpašu uzmanību veltot godīgas konkurences garantēšanai un lielākai pārredzamībai lielveikalu un lielveikalu ķēžu komercpraksē, jo īpaši, ja šāda prakse ietekmē zīmolu vērtību un produktu izvēli vai ierobežo inovāciju vai cenu salīdzināmību, un to darīt, lai nodrošinātu, ka lauksaimnieki saņem taisnīgus nosacījumus un samaksu par saviem produktiem; šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka pārdošana ar zaudējumiem nav aizliegta ES līmenī;

82. vērš uzmanību uz lauksaimnieku protesta akciju skaita pieaugumu un atzīmē, ka viņi ir cita starpā nobažījušies par brīvās tirdzniecības nolīgumu kumulatīvo ietekmi uz ES lauksaimniecības pārtikas nozari; aicina Komisiju īpašu uzmanību pievērst jebkurai pret konkurenci vērstai trešo valstu praksei, kas rada risku sodīt ES lauksaimniecības nozari un lauksaimniekus, ņemot vērā atšķirīgos sociālos, veselības, darba, vides un dzīvnieku labturības standartus ārpus ES; aicina pašreizējās un turpmākajās tirdzniecības sarunās piemērot savstarpīguma un atbilstības principus attiecībā uz lauksaimniecības produktiem;

83. norāda, ka nodokļi ir galvenokārt valsts kompetences joma, ko ietekmē valdību un parlamentu politiskā nostāja un rīcība, un tās pamatā ir fiskālā politika un politiskās gaidas attiecībā uz publiskajām finansēm; atzinīgi vērtē Komisijas modrību, īstenojot valsts atbalsta noteikumus nodokļu jomā; atkārtoti norāda, ka selektīvs fiskālais valsts atbalsts var radīt nevienlīdzīgu konkurences apstākļus iekšējā tirgū un ka agresīva nodokļu plānošana ne tikai kaitē godīgai konkurencei, bet

⁽²²⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_LV.pdf

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/633 (2019. gada 17. aprīlis) par negodīgu tirdzniecības praksi starpuzņēmumu attiecībās lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdē (OV L 111, 25.4.2019., 59. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

arī apdraud sociālo sistēmu pienācīgu darbību kopumā; uzsver, ka ir svarīgi reformēt pašreizējo nodokļu sistēmu, lai nodrošinātu, ka nodokļi tiek maksāti tur, kur tiek radīta vērtība; šajā sakarībā aicina Komisiju pārskatīt tās izstrādātās valsts atbalsta pamatnostādnes, lai novērtētu, kādi fiskālie valsts atbalsta pasākumi kropļo konkurenci;

84. ar bažām norāda uz nevienādajām iespējām un atšķirībām piekļuvē telekomunikāciju un ātrdarbīgiem interneta savienojumiem gan dažādās dalībvalstīs, gan Eiropas pilsētu un lauku teritorijās; atgādina, ka, lai novērstu šīs atšķirības, ir vajadzīga veselīga konkurence;

85. uzsver, ka šis ir izšķirošs brīdis Savienības viesmīlības nozarei, ko ekonomiskā un finansiālā ziņā pašreizējā krīze ir skārusi vismagāk; šajā sakarībā atzinīgi vērtē valsts atbalstu, kas paredzēts nozarei;

86. aicina Komisiju, pārskatot Patēriņa kredītu direktīvu ⁽²⁴⁾, nodrošināt pienācīgu patērētāju aizsardzību patēriņa kredītu jomā, tostarp veicinot efektīvas uzņēmumu konkurences apstākļus, kā arī vienkāršu pieejamību; šajā sakarībā aicina nodrošināt patērētājiem iespēju labāk salīdzināt piedāvājumus, palielinot pārredzamību, tostarp nošķirot tiešās izmaksas, kas saistītas ar kredīta atmaksu, no netiešajām izmaksām, piemēram, maksām par trešo personu pakalpojumiem un nodokļiem, kas nav atmaksājami;

87. pauž bažas par to, ka valstij piederošs naftas uzņēmums ir iegādājies vadošo preses grupu, kurai attiecīgajā dalībvalstī pieder 20 vadošie reģionālie laikraksti, 120 nedēļas žurnāli un 500 tiešsaistes portāli ⁽²⁵⁾; atkārtoti aicina KomisijuFacebook veikt pētījumu par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību koncentrāciju Eiropā, jo īpaši saistībā ar daudznacionālām korporācijām, kas pārņem kontroli pār Eiropas plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sniedzējiem;

o

o o

88. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu parlamentiem, dalībvalstu parlamentiem, dalībvalstu un attiecīgā gadījumā arī reģionālajām konkurences iestādēm.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītīgumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.).

⁽²⁵⁾ <https://www.dw.com/en/poland-state-run-oil-company-buys-leading-media-group/a-55859592>

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

P9_TA(2021)0276

Dzimumu dimensija kohēzijas politikā

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par dzimumu dimensiju kohēzijas politikā (2020/2040(INI))

(2022/C 67/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 3. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 6. un 8. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 23. pantu,
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru un jo īpaši tā 2., 3. un 9. principu,
- ņemot vērā ANO 1979. gada 18. decembra Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un jo īpaši 5. mērķi — līdz 2030. gadam panākt dzimumu līdztiesību un uzlabot sieviešu dzīves apstākļus ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Hartu par sieviešu un vīriešu līdztiesību vietējā līmenī ⁽³⁾,
- ņemot vērā kopš 1975. gada pieņemtās ES direktīvas par vienlīdzīgas attieksmes pret vīriešiem un sievietēm dažādiem aspektiem (Direktīva 79/7/EEK ⁽⁴⁾, Direktīva 86/613/EEK ⁽⁵⁾, Direktīva 92/85/EEK ⁽⁶⁾, Direktīva 2004/113/EK ⁽⁷⁾, Direktīva 2006/54/EK ⁽⁸⁾, Direktīva 2010/18/ES ⁽⁹⁾ un Direktīva 2010/41/ES ⁽¹⁰⁾),
- ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par principa "vienlīdzīga samaksa vīriešiem un sievietēm par tādu pašu vai vienādas vērtības darbu" piemērošanu ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 12. marta rezolūciju par dzimumu stereotipu izskaušanu Eiropas Savienībā ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par sieviešu karjeru zinātnes jomā un augstākās izglītības iestādēs un karjeras ierobežojumiem ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ <https://www.ohchr.org/documents/professionalinterest/cedaw.pdf>.

⁽²⁾ <https://sdgs.un.org/goals/goal5>.

⁽³⁾ https://www.ccre.org/docs/charte_egalite_en.pdf.

⁽⁴⁾ Padomes Direktīva 79/7/EEK (1978. gada 19. decembris) par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos (OV L 006, 10.1.1979., 24. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Direktīva 86/613/EEK (1986. gada 11. decembris) par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu pret pašnodarbinātiem vīriešiem un sievietēm, to skaitā lauksaimniecībā nodarbinātiem, un par pašnodarbinātu grūtnieču un māšu aizsardzību (OV L 359, 19.12.1986., 56. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Direktīva 92/85/EEK (1992. gada 19. oktobris) par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti (OV L 348, 28.11.1992., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Direktīva 2004/113/EK (2004. gada 13. decembris), ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu (OV L 373, 21.12.2004., 37. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/54/EK (2006. gada 5. jūlijs) par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos (OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.).

⁽⁹⁾ Padomes Direktīva 2010/18/ES (2010. gada 8. marts), ar ko īsteno pārskatīto *BUSINESSEUROPE*, *UEAPME*, *CEEP* un *ETUC* pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu un atceļ Direktīvu 96/34/EK (OV L 068, 18.3.2010., 13. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/41/ES (2010. gada 7. jūlijs) par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes Direktīvu 86/613/EEK (OV L 180, 15.7.2010., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ OV C 264 E, 13.9.2013., 75. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 36, 29.1.2016., 18. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 316, 22.9.2017., 173. lpp.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par ārējiem faktoriem, kas rada šķēršļus Eiropas sieviešu uzņēmējdarbībai ⁽¹⁴⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu digitālajā laikmetā ⁽¹⁵⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 25. janvārī publicēto Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (EIGE) pētījumu “Gender in regional cohesion policy” (“Reģionālās kohēzijas politikas dzimumaspekti”) ⁽¹⁶⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 14. februāra rezolūciju par dzimumu līdztiesības veicināšanu garīgās veselības un klīniskās pētniecības jomā ⁽¹⁷⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 14. marta rezolūciju par dzimumu līdztiesību Eiropas Savienībā 2014. un 2015. gadā ⁽¹⁸⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 4. aprīļa rezolūciju par sievietēm un viņu lomu lauku apvidos ⁽¹⁹⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 14. jūnija rezolūciju par nepieciešamību pēc ES stratēģijas no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības izbeigšanai un novēršanai ⁽²⁰⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 3. oktobra rezolūciju par sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu privātajā un publiskajā sektorā ES ⁽²¹⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par sievietēm, dzimumu līdztiesību un klimatisko taisnīgumu ⁽²²⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 13. marta rezolūciju par dzimumu līdztiesību ES tirdzniecības nolīgumos ⁽²³⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 17. aprīļa rezolūciju par pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm, izmantojot digitālo nozari ⁽²⁴⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 15. novembra rezolūciju par aprūpes pakalpojumiem Eiropas Savienībā dzimumu līdztiesības uzlabošanai ⁽²⁵⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 10. aprīlī publicēto EIGE pētījumu “Gender budgeting – Mainstreaming gender into the EU budget and macroeconomic policy framework” (“Dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā: dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ES budžeta un makroekonomiskās politikas satvarā”) ⁽²⁶⁾,
- ņemot vērā Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju padomdevējas komitejas 2018. gada 19. decembra atzinumu “The future of gender equality strategy after 2019: the battles that we win never stay won” (“Dzimumu līdztiesības stratēģija pēc 2019. gada: katra uzvara jāizcīna no jauna”) ⁽²⁷⁾,

⁽¹⁴⁾ OV C 11, 12.1.2018., 35. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV C 66, 21.2.2018., 44. lpp.

⁽¹⁶⁾ <https://eige.europa.eu/publications/gender-regional-cohesion-policy>.

⁽¹⁷⁾ OV C 252, 18.7.2018., 99. lpp.

⁽¹⁸⁾ OV C 263, 25.7.2018., 49. lpp.

⁽¹⁹⁾ OV C 298, 23.8.2018., 14. lpp.

⁽²⁰⁾ OV C 331, 18.9.2018., 60. lpp.

⁽²¹⁾ OV C 346, 27.9.2018., 6. lpp.

⁽²²⁾ OV C 458, 19.12.2018., 34. lpp.

⁽²³⁾ OV C 162, 10.5.2019., 9. lpp.

⁽²⁴⁾ OV C 390, 18.11.2019., 28. lpp.

⁽²⁵⁾ OV C 363, 28.10.2020., 80. lpp.

⁽²⁶⁾ <https://eige.europa.eu/publications/gender-budgeting-mainstreaming-gender-eu-budget-and-macroeconomic-policy-framework>.

⁽²⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/opinion_on_gender_equality_policy_post_2019_2018_en.pdf.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā 2019. gada 15. janvāra rezolūciju par dzimumu līdztiesību un nodokļu politiku Eiropas Savienībā ⁽²⁸⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 13. februāra rezolūciju par pretreakciju pret sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību Eiropas Savienībā ⁽²⁹⁾,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2019. gada 6. marta darba dokumentu “Ziņojums par sieviešu un vīriešu līdztiesību ES 2019. gadā” (SWD(2019)0101) ⁽³⁰⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ES pievienošanos Stambulas konvencijai un citiem pasākumiem ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai ⁽³¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus “Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība” ⁽³²⁾,
- ņemot ziņojumu “The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship” (“Trūkstošie uzņēmēji 2019: iekļaujošas uzņēmējdarbības politika”), ko 2019. gada 10. decembrī publicēja ESAO ⁽³³⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 18. decembra rezolūciju par publisku diskrimināciju un naida runu, kas vērstas pret LGBTI personām, tostarp no LGBTI brīvas zonas ⁽³⁴⁾,
- ņemot vērā pētījumu “Gender Dimension of the EU Cohesion Policy” (“ES kohēzijas politikas dzimumdimensija”), ko 2019. gada 19. februārī publicēja Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts ⁽³⁵⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību ⁽³⁶⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 13. februāra rezolūciju par ES prioritātēm ANO Sieviešu statusa komisijas 64. sesijā ⁽³⁷⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0152),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. jūnija faktu lapu “Koronavīrusa pandēmija. Ietekme uz dzimumu līdztiesību” ⁽³⁸⁾,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2020. gada 29. maija paziņojumu “National minorities and COVID-19: inequality deepened, vulnerability exacerbated” (“Nacionālas minoritātes un Covid-19: nevienlīdzība padziļinājusies, ievainojamība palielinājusies”),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija diskusiju dokumentu Nr. 129 “Gender Smart Financing – Investing In & With Women: Opportunities for Europe” (“Dzimumaspektā pārdomāta finansēšana — investīcijas sievietēs un kopā ar sievietēm: izdevības Eiropai”) ⁽³⁹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 18. septembra paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0565),

⁽²⁸⁾ OV C 411, 27.11.2020., 38. lpp.

⁽²⁹⁾ OV C 449, 23.12.2020., 102. lpp.

⁽³⁰⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7263-2019-INIT/en/pdf>.

⁽³¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0080.

⁽³²⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14254-2019-INIT/lv/pdf>.

⁽³³⁾ <https://www.oecd.org/industry/the-missing-entrepreneurs-43c2f41c-en.htm>.

⁽³⁴⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0101.

⁽³⁵⁾ Pētījums / padziļināta analīze “Gender Dimension of the EU Cohesion Policy”, Eiropas Parlaments, Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments B — Struktūrpolitika un kohēzijas politika, 2019. gada 19. februāris, pieejams: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629185/IPOL_STU\(2019\)629185_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629185/IPOL_STU(2019)629185_EN.pdf).

⁽³⁶⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0025.

⁽³⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0039.

⁽³⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/research_by_area/documents/ec_rtd_covid19-gender-equality_factsheet.pdf.

⁽³⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/gender-smart-financing-investing-and-women-opportunities-europe_en.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā 2020. gada 16. oktobrī publicēto EIGE 2020. gada dzimumu līdztiesības indeksu ⁽⁴⁰⁾,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. novembra paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0698),
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0154/2021),
- A. tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesības princips ir viena no ES pamatvērtībām, kas noteiktas Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā; tā kā tāpēc sieviešu un vīriešu līdztiesības aspekts kā horizontāls princips būtu jāīsteno un jāintegrē visās ES darbībās, pasākumos, rīcībā, programmās un ES finansētos projektos un rīcībpolitikās, tostarp kohēzijas politikā; tā kā ir jādarā vairāk, lai novērstu dažādo veidu diskrimināciju un nelīdztiesību, ar ko saskaras sievietes; tā kā Kopīgo noteikumu regulas ⁽⁴¹⁾ 2014.–2020. gadam 7. pantā noteikts, ka programmu sagatavošanā un īstenošanā ir jāņem vērā un jāveicina vīriešu un sieviešu līdztiesība un dzimumperspektīvas integrēšana, arī attiecībā uz uzraudzību, ziņošanu un izvērtēšanu; tā kā sievietes un vīrieši, kas visaktīvāk cīnās par līdztiesību, ir izrādījuši apņēmību, drosmi un līderību vienlīdzīgu iespēju veicināšanā visā pasaulē, īpaši tur, kur šāda nevienlīdzība ir noturīga, kur sievietes tiek vajātas un viņu tiesības tiek pārkāptas tikai tāpēc, ka viņas ir sievietes; tā kā mums kā Eiropas pilsoņiem vajadzētu lepoties ar to, ka tiesības un pienākumus, brīvības un iespējas esam panākuši gan vīriešiem, gan sievietēm, un tā kā mūsdienās sievietes Eiropā vada dažas no vissvarīgākajām iestādēm un ieņem dažus no visaugstākajiem politiskajiem amatiem; tā kā šie pozitīvie piemēri palīdz sākt vērsties pret pastāvošajiem stereotipiem un popularizēt personas, kam līdzināties;
- B. tā kā kohēzijas politikas uzdevums ir mazināt plaisas starp dažādiem reģioniem un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību, lai veicinātu vispārēju harmonisku attīstību ar mērķi panākt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kuras būtiska sastāvdaļa ir dzimumu līdztiesības sasniegšana; tā kā kohēzijas politika ir pierādījusi savu nozīmi, panākot ievērojamu progresu virzībā uz iedzīvotāju līdztiesību un teritoriālo līdzsvaru;
- C. tā kā kohēzijas politika ir svarīgs instruments, ar ko ne tikai aktīvi un rezultatīvi atbalstīt iedzīvotāju līdztiesības, ilgtspējīgas attīstības un ekonomiskās un sociālās kohēzijas panākšanu, bet arī samazināt plaisas, kas skar grupas, kuras joprojām cieš no diskriminācijas, tostarp tādas, kas saistīta ar viņu seksuālo orientāciju; tā kā dzimumu līdztiesības veicināšana ir visu kohēzijas politikas fondu horizontāls mērķis; tā kā struktūrfondi ir ļoti svarīgs resurss, ar ko palīdzēt dalībvalstīm panākt progresu dzimumu līdztiesības jomā;
- D. tā kā dzimumu līdztiesības panākšana, vīriešu un sieviešu, reģionu un paaudžu līdztiesība cita starpā ir būtiska, lai samazinātu vietējās reģionālās, kā arī ekonomiskās un sociālās plaisas un nodrošinātu ES, tās dalībvalstu un reģionu ilgtermiņa konkurētspēju un taisnīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību; tā kā pēdējās desmitgadēs ir panākts progress vīriešu un sieviešu līdztiesības jomā un dzimumu līdztiesība ES daudzējādā ziņā ir uzlabojusies horizontāli; tā kā nepietiekamā sieviešu pārstāvība darba tirgū un pieejamie indikatori joprojām liecina par vertikālu un horizontālu segmentāciju darba tirgū, kā arī sociālekonomiskajā un politiskajā sfērā; tā kā Romas līgumā jau ir iekļauts princips “vienāds atalgojums par vienādu darbu” un tā kā kohēzijas politika var palīdzēt radīt ekonomiskajai un sociālajai attīstībai vajadzīgos apstākļus, kas turklāt nāktu par labu lielākai šīs plaisas samazināšanai un sieviešu iesaistei darba tirgū; tā kā saskaņā ar EIGE sniegto informāciju dzimumu līdztiesības efektīvai veicināšanai būtu spēcīga pozitīva sociālā

⁽⁴⁰⁾ <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>.

⁽⁴¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

un ekonomiskā ietekme, piemēram, pieaugtu ES IKP uz vienu iedzīvotāju, rastos miljoniem papildu darbvieta un palielinātos dalībvalstu IKP;

- E. tā kā Eiropas Revīzijas palāta pašlaik izvērtē dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu Eiropas budžetā; tā kā šis revīzijas ziņojums, ko paredzēts publicēt 2021. gada pirmajā ceturksnī, sniegs noderīgu ieskatu par to, kā īstenot dzimumdimensiju kohēzijas politikas darbības daudzgadu finanšu shēmā (DFS) 2021.–2027. gadam;
- F. tā kā 2014.–2020. gada plānošanas periodā galvenie izšķirīgi svarīgie elementi dzimumu līdztiesības veicināšanai ar kohēzijas politiku cita starpā bija plaša starp oficiāliem partnerības nolīgumu un darbības programmu paziņojumiem (kas deklarē vienlīdzīgu iespēju un nediskriminēšanas principu veicināšanu) un to faktisko īstenošanu, kā arī samērā vājo politisko apņēmību šajā jomā; tā kā partnerības nolīgumos un darbības programmās ir deklarēts, ka tie atbilst vienlīdzīgu iespēju un nediskriminēšanas principiem un tos veicina; tā kā joprojām ir jāpieliek lielākas pūles attiecībā uz sieviešu līdzdalību visos kohēzijas politikas cikla posmos, sevišķi programmu izstrādē un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī atlasīto projektu īstenošanā; tā kā 2014.–2020. gada plānošanas periodā dzimumjautājumi galvenokārt tika risināti, izmantojot Eiropas Sociālā fonda (ESF) darbības programmas; tā kā tajā pašā periodā Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) veicināt dzimumu līdztiesību palīdzēja ļoti ierobežoti;
- G. tā kā pēc dzimuma sadalīti dati, kuru pamatā ir uzticami un pārbaudīti avoti, un dzimumaspektā relevanti rādītāji, ir būtiski, lai konkrētas nozares vai reģioni varētu lietderīgi izmantot ES atbalstu, ņemot vērā vietējo nevienlīdzības situāciju, nolūkā uzlabot lēmumu pieņemšanas procesu un novērtēt, kādus rezultātus dod kohēzijas politikas tiešās un netiešās darbības, kuru mērķis ir palīdzēt apzināt iespējamu nevienlīdzību vai netaisnības, ko novērst, un izstrādāt rezultatīvas rīcībpolitikas, kuras nodrošinātu iedzīvotājiem vienlīdzīgas tiesības un brīvības;
- H. tā kā dzimumu līdztiesības jomā trūkst rīcībpolitikas saskaņotības un tā kā vēl nepastāv vienota sistēma, kas veicinātu vienādu izpratni par integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un šīs pieejas īstenošanu ES institūcijās;
- I. tā kā vēl nav pilnīgi zināms, kādas būs pandēmijas sekas ekonomiskā, nodarbinātības un sociālā aspektā; tā kā provizorisks pētījums liecina, ka Covid-19 pandēmija ir palielinājusi pastāvošo nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm, it īpaši attiecībā uz neapmaksāta aprūpes darba pieaugumu un darba un privātās dzīves nelīdzsvarotību, kā arī vardarbību ģimenē, un nesamērīgi ietekmē meitenes un sievietes, sevišķi no marginalizētām grupām; tā kā šajā sakarā viens no faktoriem ir tas, ka sievietes bieži vien veido lielāko daļu no pandēmijai pakļautajām nozarēm, piemēram, izglītības un veselības aprūpes; tā kā kohēzijas politikā un, konkrētāk, gaidāmajā ESF+ tas būtu jāņem vērā;
- J. tā kā ES Atveseļošanas fonds atbalsta krīzes smagi skartās nozares; tā kā tādēļ ietekme uz Eiropas sabiedrību kopumā ilgtermiņā skar visu iedzīvotāju izglītību, nodarbinātību un nākotni un būtu atzinīgi jāvērtē Eiropas iestāžu ātrā reakcija un gatavība atbalstīt Eiropas sabiedrību; tā kā ES Atveseļošanas fonda vispārējās prioritātes ir vērstas uz nozarēm, kurās ir augsts vīriešu nodarbinātības īpatsvars, un tādēļ tās varētu potenciāli palielināt nevienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm nodarbinātības aspektā;
- K. tā kā sievietēm un vīriešiem nav vienādu resursu, vajadzību un vēlmju; tā kā daudzās rīcībpolitikās bieži vien tiek ņemta vērā galvenokārt vīriešu perspektīva; tā kā tādēļ sieviešu un vīriešu pieredze ar pakalpojumiem un infrastruktūru ir atšķirīga un viņu prioritātes pamatpakalpojumu ziņā bieži vien nav vienādas;
- L. tā kā mazie un vidējie uzņēmumi ir reģionālo ekonomiku balsts; tā kā līdztiesības, darba un privātās dzīves līdzsvara, iekļaujošas darbā pieņemšanas un vienlīdzīga atalgojuma veicināšana pavērs ceļu dzimumu līdztiesībai mazajos un vidējos uzņēmumos;
- M. tā kā daudzas investīcijas sievietes un vīriešus ietekmē atšķirīgi, tāpēc investīcijām ir jāpiemēro dzimumu līdztiesības perspektīva,

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

Kohēzijas politikas loma dzimumu līdztiesības veicināšanā sociālekonomiskās izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības labā

1. uzsver, ka kohēzijas politika ir svarīga cilvēku līdztiesības un reģionu līdztiesības, tostarp dzimumu līdztiesības, veicināšanā un ES dzimumu līdztiesības stratēģijas, tostarp ar dzimumu saistīto veselības prioritāšu — piemēram, seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību (SRVT) —, īstenošanā; atgādina, ka visu rīcībpolitikas mērķu īstenošanai ir jāparedz atbilstīgi, pietiekami un ilgtspējīgi resursi; iesaka dalībvalstīm, izstrādājot un apstiprinot programmas, ņemt vērā dzimumu līdztiesības pasākumus;
2. pauž stingru pārliecību, ka dzimumu līdztiesība joprojām tiek risināta galvenokārt vispārējā veidā un tikai ESF rīcībpolitikas jomu ietvaros, kā arī analīzes un plānošanas posma kontekstā, taču lielāka uzmanība ir regulāri jāpievērš īstenošanas, uzraudzības un izvērtēšanas posmiem; atgādina, ka katrā plānošanas posmā ir jānosaka prioritārās jomas, kas veicina dzimumu līdztiesību un ilgtspējīgu attīstību;
3. ir stingri pārliecināts, ka ES noteikumi būtu jāformulē skaidri un atklāti, lai atvieglotu to piemērošanu iedzīvotāju interesēs, tostarp attiecībā uz dzimumu līdztiesību un vīriešu un sieviešu līdztiesību; uzsver, ka piemērotu resursu trūkums ir viens no galvenajiem diskriminācijas cēloņiem;
4. uzsver, ka ir vajadzīga stingra politiskā apņēmība aizstāvēt dzimumu līdztiesību tiesību aktos visu iedzīvotāju labā un jāpanāk taisnīga, iekļaujoša un ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un teritoriālā attīstība; norāda, ka nolūkā panākt dzimumu līdztiesību ir būtiski nodrošināt labu darbu un privātās dzīves līdzsvaru, kas samazinātu spiedienu uz sievietēm ar ģimeni saistītā atvaļinājumā; tādēļ uzsver, ka ES ir vajadzīga spēcīgāka darba un privātās dzīves līdzsvara stratēģija, kas veicinātu dzimumu līdztiesību;
5. uzsver, cik svarīgs ir koordinēts pārvaldības satvars dzimumu līdztiesības jomā, valstu vadlīnijas un tehniskais atbalsts dzimumu ietekmējuma uzraudzībai oficiālajās ES valodās, kā arī stingrākas ES līmeņa pārbaudes pēc programmu pieņemšanas; turklāt attiecībā uz šo programmu ekonomiskās un sociālās attīstības mērķu izstrādi aicina ņemt vērā saikni ar valstu plāniem, kas izriet no atveseļošanas plāna;
6. uzsver, ka ir vajadzīga dzimumu līdztiesības stratēģija ar skaidriem mērķiem un mērķrādītājiem nacionālā un reģionālā līmenī, kā arī informēšanas veicināšanas programmas par ieguvumiem, ko sniedz virzība uz dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgām iespējām sievietēm un vīriešiem, sociālekonomiskajā izaugsmē un ilgtspējīgā attīstībā valsts un reģionālā līmenī;
7. uzskata, ka ir jāuzlabo vadošo iestāžu un īstenošanas partneru prasmes un jāpilnveido to apmācība un spēju veidošana attiecībā uz struktūrfondu dzimumdimensiju, kā arī jāapmierina vajadzība pēc koordinētām uzraudzības stratēģijām, vienotas metodikas un izvērtēšanas sistēmām attiecībā uz noderīgu datu pārvaldību un sadalīšanu ar mērķi apzināt iespējamu nevienlīdzību starp iedzīvotājiem; uzsver, ka ir svarīgi izvērtēt apmācības rezultātus, lai novērtētu tās lietderību integrētas pieejas dzimumu līdztiesībai īstenošanas uzlabošanā;
8. uzsver, cik svarīgi ir ievērot partnerības principu nacionālajā plānošanā kohēzijas politikas ietvaros; aicina dalībvalstis partnerības līguma izstrādē un partnerības principa satvarā transversālā veidā darbu cieši koordinēt ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un akadēmiskajām aprindām, lai ņemtu vērā problēmas, kas saistītas ar faktisko līdztiesības rīcībpolitiku vietējā un reģionālā līmenī, un mudina dalībvalstis īstenot kampaņas, kas veicinātu līdztiesības rīcībpolitiku, īpaši tādās jomās kā darba un privātās dzīves saskaņošana, dzimtisko stereotipu izskaušana karjeras izvēlē un sieviešu ekonomiskās neatkarības uzlabošana;
9. uzskata, ka programmas ieinteresēto personu un uzraudzības komiteju rīcībā vajadzētu būt skaidrākiem programmas efektivitātes un lietderības indikatoriem attiecībā uz dzimumperspektīvas īstenošanu konkrētos projektos, sevišķi ERAF intervences pasākumos; uzskata, ka šā jautājuma risināšanai paredzētu vadlīniju, mācību programmu un konkrētu labas prakses piemēru skaits joprojām ir ierobežots; šajā sakarā uzsver ERAF / Kohēzijas fonda potenciālu likvidēt plaisu, ar ko saskaras sievietes, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu uzņēmējdarbībai un digitālajai nozarei, jo sievietes Eiropas Savienībā veido tikai 34,4 % no pašnodarbinātām personām un 30 % no jaunuzņēmējām; mudina Padomi panākt vienošanos par priekšlikumu direktīvai par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru bez izpildpilnvarām vidū un saistītiem pasākumiem (Direktīva par sieviešu pārstāvību uzņēmumu vadībā), jo tas ir ļoti svarīgs instruments, ar ko panākt labāku dzimumu līdzsvaru ekonomikas lēmumu pieņemšanā augstākajā līmenī; prasa daļu no kohēzijas politikas līdzekļiem

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

atvēlēt nabadzīgām sievietēm, nabadzības riskam pakļautām sievietēm, vientuļajām mātēm, sievietēm ar invaliditāti un sievietēm, kas cietušas no vardarbības; aicina dalībvalstis un to attiecīgās iestādes īstenot šādas programmas;

10. uzsver, ka visās programmās, ko īsteno kohēzijas politikas ietvaros, būtu jānodrošina dzimumu līdztiesība visā sagatavošanas, īstenošanas, uzraudzības un izvērtēšanas laikā, kā arī vienlīdzīgas iespējas visiem, ja nepieciešams un attiecīgā gadījumā — arī pozitīvas rīcības veidā, nepieļaujot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ; uzsver, ka darbībās, kuru mērķis ir novērst plaisu starp dzimumiem, kohēzijas politikas ietvaros būtu jāizmanto arī starpnozaru pieeja; uzskata, ka ekspertu grupu sastāvam dažādajos rīcībpolitikas cikla posmos vajadzētu būt dzimumlīdzsvarotam;

11. aicina Komisiju, dalībvalstis un to attiecīgās iestādes, pieņemot lēmumus par programmu vai reģionu finansēšanu, ievērot tiesiskuma principus, tostarp nediskriminēšanas un pamattiesību ievērošanas principu, un šo principu pārkāpumu gadījumos veikt uzraudzību, izmeklēšanu un attiecīgas darbības, vienmēr nodrošinot galasaņēmēju aizsardzību; uzskata, ka kohēzijas politikas atbalsta saņēmējiem nevajadzētu pieņemt nekādu diskriminējošu rīcībpolitiku, jo īpaši attiecībā pret grupām, kuras joprojām cieš no diskriminācijas, piemēram, LGBTI kopienai; mudina noraidīt pieteikumus, ko iesnieguši tādi potenciālie saņēmēji, tostarp reģionālās vai vietējās iestādes, kuri ir pieņēmuši diskriminējošu rīcībpolitiku pret LGBTI kopienai, piemēram, izsludinājuši zonas, kas ir “brīvas no LGBTI”;

12. norāda, ka ir jāuzlabo sinerģijas starp kohēzijas, atveseļošanas fondiem un citām jau pastāvošām programmām, piemēram, programmām, kuru mērķis ir uzlabot sieviešu darba nosacījumus, cita starpā — apkarojot no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības un nestabilu nodarbinātību, ieguldot aprūpes iestādēs, apkarojot un novēršot dzimumbalstītu vardarbību un nodrošinot piekļuvi SRVT pakalpojumiem;

13. atzīst, ka sievietēm, kuras ir galvenās aprūpes pakalpojumu sniedzējas gan formālās, gan neformālās situācijās, ir uzlikts slogs, kā arī tā sociālo vērtību, jo īpaši Covid-19 krīzes laikā; atzīst, ka 80 % no visas aprūpes Eiropas Savienībā bieži vien nodrošina neapmaksāti neformālie aprūpētāji, no kuriem 75 % ir sievietes; tāpēc norāda uz būtisko lomu, ko kohēzijas politika pilda, nodrošinādama adekvātas investīcijas aprūpes pakalpojumos; aicina dalībvalstis par prioritāti noteikt pieejamos kohēzijas politikas līdzekļus aprūpes sniegšanai, lai ne tikai apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc aprūpes infrastruktūras, bet arī rezultatīvi mazinātu no dzimuma atkarīgas atšķirības nodarbinātībā, no tām izrietošās darba samaksas un pensiju atšķirības, darba tirgus segregāciju un tādējādi uzlabotu darba nosacījumus un nodrošinātu vienādu atalgojumu par vienādu darbu, apkarotu neformālo nodarbinātību un nestabilitāti un šajā nozarē radītu jaunas kvalitatīvas darbvietas, kā arī atbalstītu pāreju uz labāku aprūpes ekonomiku, kas ir piekļūstama visiem; tādēļ prasa Komisijai ierosināt labākas aprūpes kursu Eiropai, kura mērķis būtu atbalstīt šādu pāreju; turklāt uzsver, ka ir vajadzīgas investīcijas sieviešu sociālekonomiskajā aizsardzībā, jo lielākoties tieši sievietes uzņemas neapmaksātu aprūpes darbu un bieži vien viņām ir ļoti maza sociālā aizsardzība;

14. uzsver, ka joprojām ir jālikvidē nopietna digitālā plaisa un ka ir vajadzīgas lielākas investīcijas digitalizācijā, digitālajā inovācijā un digitālajā savienotībā; uzsver, ka kohēzijas politikai ir jāatbalsta vienlīdzīga sieviešu un vīriešu piekļuve apmācībai un nodarbinātībai, jāīsteno pozitīva rīcība, lai pārvarētu digitālo plaisu starp dzimumiem un atbalstītu taisnīgu, zaļu un digitālu pārkārtošanos, vienlaikus aizsargājot darba ņēmējus, kurus šīs pārkārtošanās skars, piemēram, palielinot absolventu sieviešu īpatsvaru STEM priekšmetos, kā arī iesaistot viņas nozarēs, kas ir izšķirīgi svarīgas vidiskās pārkārtošanās aspektā, piemēram, enerģētikas nozarē; atzīst, ka inovācija ir svarīgs ilgtspējīgas attīstības un zaļu darbvieta elements ES un ka īpaši pielāgotas stratēģijas var dot katram reģionam iespēju apzināt un attīstīt savas konkurētspējas priekšrocības;

15. uzsver kohēzijas politikas izšķirīgo lomu investīcijās kvalitatīvos sabiedriskajos pakalpojumos, tostarp veselības aprūpē, un sociālajā infrastruktūrā nolūkā gan mazināt dažādu veidu nevienlīdzību, īpaši dzimumu nevienlīdzību, gan uzlabot sociālo noturību un pārvarēt ekonomikas, sociālās un veselības krīzes; atgādina, ka kohēzijas politikas mērķis ir panākt reģionu harmonisku attīstību, īstenojot sociālās un ekonomiskās konverģences mērķi un tādējādi veicinot iedzīvotāju labbūtību; tāpēc uzskata, kohēzijas politikai īpaša uzmanība būtu jāpievērš sievietēm, kas dzīvo apvidos, kuros notiek rūpniecības pārstrukturēšana, un reģionos, kuros ir bargi un pastāvīgi nelabvēlīgi dabas apstākļi vai nelabvēlīga demogrāfiskā situācija, piemēram, tālākajos reģionos vai mazapdzīvotos apgabalos, salās, pārrobežu un kalnu reģionos; uzsver, ka dzimumu līdztiesības rīcībpolitikas rezultatīva īstenošana palīdz novērst depopulācijas tendences konverģējošos reģionos, kam ir lielāks šīs parādības risks;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

16. uzsver iespēju, ko sniedz ilgtspējīgas integrētas urbānās un teritoriālās attīstības stratēģijas, ko vietējās un reģionālās pašvaldības īsteno saskaņā ar Programmu 2030. gadam, nodrošinot, ka, izstrādājot vietējā un reģionālā līmeņa rīcībpolitiku, tiek ņemti vērā visi ilgtspējīgas attīstības aspekti, tostarp 5. ilgtspējīgas attīstības mērķis (IAM); uzsver lomu, ko pilda pilsētas un reģioni, kas virzībā uz dzimumu līdztiesību ilgi bijuši vadošajās pozīcijās, kā arī Eiropas urbānās attīstības iniciatīvas, piemēram, Leipcigas harta; uzskata, ka kohēzijas politikai būtu jāpalīdz samazināt plaši izplatītā urbānā nevienlīdzība, labāk iekļaujot sievietes reģionālās un urbānās attīstības politikas plānošanā, lai veidotu dzimumaspektā iekļaujošas pilsētas un kopienas, kas darbojas visu labā; uzsver, ka dzimumsensitīva pilsētplānošana var nodrošināt taisnīgāku un vienlīdzīgāku piekļuvi pilsētas precēm; turklāt uzsver, ka reģioniem un vietējām pašvaldībām ir būtiska loma sociālās iekļaušanas veicināšanā un ka dzimumsensitīva teritoriālā plānošana var veicināt progresu šajā procesā;

Dzimumu līdztiesība kohēzijas politikā pēc 2020. gada

17. norāda uz nepieciešamību pēc stingras politiskas apņemšanās veicināt dzimumu līdztiesību ES, nacionālā un reģionālā mērogā ar mērķi panākt, ka nacionāla, reģionāla un vietēja mēroga ieinteresētās personas pievērš pastiprinātu uzmanību dzimumu līdztiesībai un līdztiesības aspektiem gan cilvēktiesību ziņā, gan kā būtiskam sociālekonomiskās attīstības faktoram, un veicināt turpmāku pievēršanos šai jomai;

18. aicina visās programmās laikam pēc 2020. gada ieviest skaidrus un konkrētus mērķrādītājus un prasības attiecībā uz dzimumu līdztiesības mērķiem un plašākas iespējas un līdztiesību sieviešu un vīriešu vidū, visās darbībās nosakot īpašus un starpdisciplinārus pasākumus;

19. stingri atbalsta *ex ante* prasību izstrādāt nacionālu dzimumu līdztiesības stratēģiju ar skaidriem mērķiem un mērķrādītājiem, ko izmantot kohēzijas politikas intervences pasākumiem, lai uzlabotu tās rezultativitāti un pievienoto vērtību dzimumu līdztiesības aspektā; aicina dalībvalstis īstenot šādu stratēģiju, attiecīgā gadījumā izmantojot arī mērķorientētus pasākumus, pienākumus un saistošas vadlīnijas;

20. aicina dalībvalstis kohēzijas politikas finansējumu izmantot, lai vēl vairāk samazinātu reģionālās ekonomiskās un sociālās atšķirības, īpašu uzmanību pievēršot cīņai pret nabadzības feminizāciju, sieviešu bezdarbu un daudzu ekonomisko iespēju nepieejamību sievietēm, visu veidu dzimumbalstītas vardarbības un diskriminācijas novēršanai un apkarošanai, sieviešu iespēcinātības veicināšanai un īstenošanai, kas panākama, uzlabojot piekļuvi darba tirgum un reintegrāciju tajā, un veselības jomas prioritātēm, kas noteiktas 2020.–2025. gada dzimumu līdztiesības stratēģijā, jo īpaši seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un tiesībām (SRVT) kā pamata cilvēktiesībām un būtiskam cilvēku labbūtības un dzimumu līdztiesības panākšanas aspektam; turklāt aicina uzlabot sinerģijas starp kohēzijas un atveseļošanas fondiem un citām jau pastāvošām programmām, kuru mērķis ir uzlabot sieviešu darba nosacījumus, cita starpā — apkarojot no dzimuma atkarīgas darba samaksas atšķirības, nestabilu nodarbinātību un neoficiālu darbu, ieguldot aprūpes iestādēs, apkarojot un novēršot dzimumbalstītu vardarbību un nodrošinot piekļuvi SRVT pakalpojumiem;

21. uzsver, cik svarīgas ir partnerības ar dzimumu līdztiesības struktūrām, un stingri atbalsta šo organizāciju iesaistīšanu visos programmas posmos, lai nodrošinātu labāku saskaņotību starp īstenotajām darbībām un sieviešu un vīriešu vajadzībām, konsolidējot institucionālās sistēmas un stiprinot dzimumu līdztiesības koordinācijas un atbalsta struktūras visās rīcībpolitikas jomās;

22. aicina kā daļu no dalībvalstu veiktajiem izvērtējumiem ieviest *ex ante* un *ex post* dzimumu ietekmējuma novērtējumu saistībā ar dzimumu līdztiesības veicināšanu attiecībā uz līdzekļu izlietojumu un to, vai tiek faktiski ievēroti dzimumu līdztiesības mērķrādītāji; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka kohēzijas politikas laikam pēc 2020. gada vidusposma pārskatīšanā tiek novērtēta to avotu izmantošana, lai novērtētu to rezultativitāti, efektivitāti, ietekmi un attiecīgā gadījumā iekļaujošuma un nediskriminēšanas līmeni, tostarp no dzimumperspektīvas;

23. atgādina, ka fondi ir jāizvērtē, izmantojot informāciju, kas savākta, izpildot īpašas uzraudzības prasības; uzsver, ka attiecīgā gadījumā izmērāmiem rādītājiem būtu jāļauj arī uzraudzīt atbalstu dzimumu līdztiesībai;

24. atzinīgi vērtē to, ka dzimumu līdztiesība un integrēšana noteikta par vienu no jaunās DFS horizontālajām prioritātēm un kā horizontāls princips iekļauta jaunajā Kopīgo noteikumu regulā; atgādina, ka dzimumu līdztiesības principa ievērošana budžeta plānošanā ir dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas piemērošana visos budžeta procesa līmeņos; uzsver, ka programmu uzraudzības mērķim vajadzētu būt ne tikai mērīt attiecīgos izdevumus visās budžeta pozīcijās, bet — vēl jo svarīgāk — novērtēt ES budžeta rezultātus dzimumu līdztiesības uzlabošanā; uzsver, ka ikvienam

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

dzimumu ietekmējuma novērtējumam vajadzētu būt pieejamam ES oficiālajās valodās; iesaka izmantot kritērijus, kas novērtē ne tikai vidējo algu valstī un gada vidējo bruto ienākumu pēc pirktspējas paritātes, bet arī ar ekonomiku nesaistītus rādītājus, piemēram, tādus, kas mēra subjektīvo labbūti, dzimumbalstītas vardarbības izskaušanu, pilsonisko iesaistīšanos, darba un privātās dzīves līdzsvaru un sociālos sakarus; uzsver, ka novērtēt rezultātus ir iespējams tikai tad, ja ir pieejami pa dzimumiem sadalīti dati;

25. uzsver plaisu starp dzimumiem, kas vairākās dalībvalstīs attiecībā uz datiem pastāv kohēzijas politikas un pilsētplānošanas jomā, un aicina dalībvalstis ieviest datu vākšanas metodes, kas atbilstu pēc dzimuma sadalītiem datiem, lai varētu pienācīgi analizēt atšķirības starp dzimumiem; uzsver, ka nolūkā nodrošināt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu Komisijai par katru rīcībpolitiku un tiesību akta priekšlikumu kohēzijas politikas jomā būtu jāveic dzimumu ietekmējuma novērtējums, jānosaka dzimumresponsīvi rādītāji, jāvērtē pa dzimumiem sadalīti dati un jāveic dzimumresponsīvi izvērtējumi;

26. aicina visas iestādes nodrošināt norāžu dokumentus un regulārus praktisku apmācību kursus visos administrācijas līmeņos, lai izplatītu un nostiprinātu konkrētus labas prakses piemērus attiecībā uz integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, integrāciju un labu pārvaldību; turklāt uzsver, ka projektu atlases posmā būtu jāparedz augstāki dzimumu līdztiesības integrēšanas kritēriji, nosakot augstākus rādītājus un prasības pēc praktiskākām darbībām; atzinīgi vērtē *EIGE* lomu dzimumu līdztiesības veicināšanā un cīņā pret dzimumdiskrimināciju; uzsver tā pozitīvo ieguldījumu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanā, cita starpā arī kohēzijas politikas jomā; prasa nodrošināt pienācīgu *EIGE* finansējumu un iesaka izmantot pastāvošos *EIGE* izstrādātos instrumentus, piemēram, instrumentu kopu dzimumu līdztiesības principa ievērošanai budžeta plānošanā, visos Eiropas strukturālo un investīciju fondu izvērtēšanas, īstenošanas un uzraudzības posmos;

27. uzsver, ka neskaitāmas sievietes saskaras ar Covid-19 pandēmijas radītajām problēmām, kā rezultātā arvien biežāk tiek ziņots par vardarbību ģimenē; aicina Padomi steidzami noslēgt Stambulas konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ratifikāciju no ES puses; aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt kohēzijas politikas finansējumu un īstenot programmas, kuru mērķis ir novērst un apkarot vardarbību pret sievietēm un palīdzēt no vardarbības cietušajām personām; uzsver no dzimumbalstītas vardarbības cietušām sievietēm un bērniem paredzēto pakalpojumu kvantitātes un kvalitātes atšķirības un kohēzijas politikas lomu šādas nevienlīdzības izbeigšanā; uzsver, ka pašvaldībām savā darbā jāiesaista reģionālie darba devēji un NVO;

28. aicina Komisiju savā paziņojumā par jaunās kohēzijas politikas 2021.–2027. gadam sākšanu iekļaut nepieciešamos ieteikumus par dzimumdimensijas veicināšanu un ar dzimumu saistītiem jautājumiem;

o

o o

29. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

P9_TA(2021)0277

ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu**Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))**

(2022/C 67/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640) un Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par to pašu tematu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (COM(2020)0381),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 26. februāra paziņojumu “ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai” (COM(2016)0087),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojumu “Starpposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam” (COM(2015)0478),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojumu “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus” (COM(2019)0352) un Parlamenta 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem” ⁽³⁾ un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam (2020. gada 14. oktobris) par jaunu vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020)0652),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (IPBES) 2019. gada 31. maija globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD) un tās Pušu konferences gaidāmo 15. sesiju (COP 15),
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā KBD sekretariāta 2020. gada 15. septembra 5. globālo pārskatu par bioloģisko daudzveidību,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0212.⁽³⁾ OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.⁽⁴⁾ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) ziņojumus, konkrēti 2019. gada 24. septembra īpašo ziņojumu “Okeāns un kriosfēra klimata pārmaiņu laikā”, 2019. gada 8. augusta īpašo ziņojumu “Klimata pārmaiņas un zeme” un 2018. gada 8. oktobra īpašo ziņojumu “Globālā sasilšana 1,5 °C apmērā”,
- ņemot vērā Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES),
- ņemot vērā Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju,
- ņemot vērā Konvenciju par Vidusjūras reģiona jūras vides un piekrastes aizsardzību, Konvenciju par Melnās jūras aizsardzību pret piesārņojumu, Helsinku Konvenciju par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību un Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna Ziemeļaustrumu daļā,
- ņemot vērā ANO īpašā referenta 2018. gada 24. janvāra un 2020. gada 15. jūlija ziņojumus par pienākumiem saistībā ar cilvēka tiesībām dzīvot drošā, tīrā, veselīgā un ilgtspējīgā vidē,
- ņemot vērā ANO līderu 2020. gada 28. septembra solījumu dabai “Kopīgiem spēkiem līdz 2030. gadam pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zudumu, panākot ilgtspējīgu attīstību”,
- ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu “Eiropas vide — stāvoklis un perspektīva 2020. gadam: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu”,
- ņemot vērā EVA 2020. gada 19. oktobra ziņojumu “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti”,
- ņemot vērā ANO Vides programmas Starptautiskās resursu komisijas 2019. gada globālo pārskatu par resursiem,
- ņemot vērā IPBES 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidību un pandēmijām,
- ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) 2020. gada ziņojumu par zvejniecības un akvakultūras stāvokli pasaulē,
- ņemot vērā Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojumu “Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums”,
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2020. gada 5. februāra īpašo ziņojumu “Augu aizsardzības līdzekļu ilgtspējīga lietošana: ierobežots progress risku novērtēšanā un samazināšanā”, 2020. gada 5. jūnija īpašo ziņojumu “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”, 2020. gada 9. jūlija īpašo ziņojumu “Savvaļas apputeksnētāju aizsardzība ES: Komisijas iniciatīvas nav devušas rezultātus” un 2020. gada 26. novembra īpašo ziņojumu “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja”,
- ņemot vērā EVA 2020. gada 6. oktobra brīfingu “Pārvaldības efektivitāte ES *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā”,
- ņemot vērā EVA 2021. gada 11. janvāra brīfingu “Izaugsme bez ekonomikas izaugsmes”,
- ņemot vērā rezultātus, kas gūti KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupā saistībā ar 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu,

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (COP 15) ⁽⁵⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 14. marta rezolūciju par Gada stratēģisko ziņojumu par ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu un sasniegšanu ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 22. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 15. novembra rezolūciju par rīcības plānu attiecībā uz vidi, cilvēkiem un ekonomiku ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par Japānas lēmumu 2015.–2016. gada sezonā atsākt vaļu medības ⁽¹⁰⁾ un 2017. gada 12. septembra rezolūciju par vaļu medībām Norvēģijā ⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ilgtspēju sekmējošu stratēģiju attiecībā uz ķīmikālijām ⁽¹²⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 9. septembra rezolūciju par Eiropas gadu zaļākām pilsētām (2022) ⁽¹³⁾,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk —“Harta”),
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas, Ārlietu komitejas un Zivsaimniecības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A9-0179/2021),
- A. tā kā Eiropas Parlaments ir izsludinājis ārkārtas situāciju klimata un vides jomā un apņēmies steidzami īstenot konkrētas darbības, lai apkarotu un ierobežotu šos draudus pirms nav par vēlu ⁽¹⁴⁾; tā kā biodaudzveidības zudums un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas un viena otru pastiprina ⁽¹⁵⁾, abas rada līdzvērtīgus draudus dzīvībai uz mūsu planētas un līdz ar to šīs problēmas nekavējoties ir jārisina kopā;
- B. tā kā dabas stāvoklis pasliktinās cilvēku vēsturē nepieredzētā ātrumā un apmērā; tā kā aplēsts, ka pasaulē izžušana draud vienam miljonom sugu ⁽¹⁶⁾; tā kā labvēlīgs statuss ir tikai 23 % sugu un 16 % dzīvotņu, kuras iekļautas ES dabas aizsardzības direktīvās ⁽¹⁷⁾;
- C. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un KBD satvarā gaidāmā starptautiskā nolīguma mērķis ir līdz 2030. gadam izveidot Eiropas un pasaules mēroga biodaudzveidības sistēmu;

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.⁽⁷⁾ OV C 23, 21.1.2021., 130. lpp.⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0285.⁽⁹⁾ OV C 356, 4.10.2018., 38. lpp.⁽¹⁰⁾ OV C 101, 16.3.2018., 123. lpp.⁽¹¹⁾ OV C 337, 20.9.2018., 30. lpp.⁽¹²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0201.⁽¹³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0241.⁽¹⁴⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.⁽¹⁵⁾ *Karlsruher Institut für Technologie*, “Klimata pārmaiņas saasina biodaudzveidības zudumu: biodaudzveidības mērķos pēc 2020. gada jāņem vērā globālā sasilšana”, *Science Daily*, Rockville, 2020.⁽¹⁶⁾ *IPBES Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem*.⁽¹⁷⁾ Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- D. tā kā 2021. gads būs izšķirīgs biodaudzveidībai un tā kā COP 15 jābūt Parīzes nolīguma stūrakmenim, uz ko balstīt biodaudzveidības aizsardzību; tā kā UNFCCC COP 15 un COP 26 ir unikāla iespēja no reaģējošas darbības modeļa pāriet uz proaktīvu modeli un panākt vajadzīgās transformatīvās izmaiņas;
- E. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam ir viena no galvenajām Eiropas zaļā kursa iniciatīvām; tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam un stratēģija “No lauka līdz galdam” kopā ar citām rīcībpolitikām radīs pārmaiņas, kas palīdzēs aizsargāt dabu un saglabāt biotopus un sugas;
- F. tā kā pieejamie pierādījumi liecina, ka nav par vēlu apturēt un pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zuduma pašreizējās tendences ⁽¹⁸⁾, tā kā šajā ziņā vajadzēs būtiskas izmaiņas;
- G. tā kā cilvēki ir dabas daļa un tā kā daba ir vērtība pati par sevi; tā kā biodaudzveidība ir neatņemama pasaules mantojuma daļa;
- H. tā kā sugu izzušana ir pastāvīga, apdraudot ekosistēmas un ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu un radot draudus cilvēku labbūtībai un izdzīvošanai; tā kā Starptautiskā Dabas aizsardzības savienība (IUCN) paziņojusi, ka iepriekšējo desmit gadu laikā vien ir izzudušas 160 sugas;
- I. tā kā saskaņā ar IPBES aplēsto līdz 2050. gadam būtiski izmainīta tiks sauszemes platība 90 % apmērā, turklāt 75 % apmērā tā jau ir būtiski izmainīta; tā kā 85 % no mitrāju platībām jau ir izzuduši;
- J. tā kā biodaudzveidībai ir izšķirīga nozīme, lai nodrošinātu pārtikas apgādi, cilvēku labbūtību un attīstību visā pasaulē;
- K. tā kā ES jāizmanto iespējas, lai Covid-19 pandēmijā gūto pieredzi iekļautu savās rīcībpolitikās un mērķos;
- L. tā kā 70 % jauno slimību un pandēmiju rodas no dzīvniekiem ⁽¹⁹⁾; tā kā Covid-19 pandēmija parādīja, ka biodaudzveidībai kaitīga prakse var palielināt apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai;
- M. tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un tirdzniecība ar savvaļas dzīvniekiem un augiem palielina cilvēka un dzīvās dabas saskarsmi, kas nākotnē būs nozīmīgs krīžu un vīrus slimību izplatību veicinošs faktors ⁽²⁰⁾;
- N. tā kā biodaudzveidība labvēlīgi ietekmē cilvēka veselību; tā kā līdz pat 80 % no cilvēkiem paredzētajām zālēm ir dabiska izcelsme ⁽²¹⁾;
- O. tā kā ES ir vairāk aizsargājamo teritoriju nekā citviet pasaulē ⁽²²⁾; tā kā juridiski aizsargājamo teritoriju, arī stingri aizsargājamo teritoriju, pašreizējais tīkls nav pietiekami liels, lai nosargātu biodaudzveidību ⁽²³⁾;

⁽¹⁸⁾ Piektais globālais pārskats par biodaudzveidību.

⁽¹⁹⁾ Daszak, P. et al., Darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām, Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā, Bonna, 2020.

⁽²⁰⁾ Ibid.

⁽²¹⁾ Durant, O., *Dabas medicīna: no pagātnes nākotnē*, Londonas Universitātes koledža, 2018.

⁽²²⁾ EVA 2020. gada 23. novembra ziņojums “Ievads Eiropas aizsargājamās teritorijās”.

⁽²³⁾ ES aizsargājamo teritoriju tīkla *Natura 2020* pārvaldības efektivitāte.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- P. tā kā saistībā ar *Natura 2000* tīkla efektīvu pārvaldību ES joprojām pastāv lielas īstenošanas nepilnības;
- Q. tā kā *Natura 2000* tīkls palīdz saglabāt sugas, taču daudzas apdraudētas sugas šajā tīklā nav iekļautas ⁽²⁴⁾;
- R. tā kā aplēsts, ka aizsardzības pārvaldībā *Natura 2000* atbalsta 52 000 tiešo un netiešo darbvieta un 3,1 miljons (ceturtā daļa) tūrisma darbvieta saistās ar aizsargājamām teritorijām ⁽²⁵⁾; tā kā aizsargājamo teritoriju paplašināšanas mērķis ir saglabāt biodaudzveidību, taču šis process palīdz arī mazināt klimata pārmaiņas un sekmē pielāgošanos tām, kā arī rada ievērojamus ienākumus no ieguldījumiem un jaunām darbvietām;
- S. tā kā Eiropas Revīzijas palāta norādījusi uz būtiskām nepilnībām Savienības rīcībpolitikās saistībā ar biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu, cita starpā arī saistībā ar nepietiekamiem biodaudzveidības aizsardzības vai atjaunošanas pasākumiem, nepietiekamu īstenošanu un finansējumu, kā arī neatbilstīgiem progresu novērtēšanas rādītājiem ⁽²⁶⁾; tā kā turpmākajās ES rīcībpolitikās šie trūkumi būtu jānovērš un jārisina;
- T. tā kā aptuveni 75 % no pasaules pārtikas kultūraugiem ir atkarīgi no apputeksnētājkukaiņiem ⁽²⁷⁾ un tā kā iepriekšējās desmitgadēs apputeksnētāju skaits ir krasi samazinājies skaits; tā kā biodaudzveidības aizsardzība ir nesaraunājami saistīta ar kukaiņu aizsardzību;
- U. tā kā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) vadlīnijas par bitēm nav oficiāli pieņemtas un to pārskatīšana nav sekmīgi pabeigta;
- V. tā kā Eiropas Parlaments 2019. gada 18. decembrī pieņēma rezolūciju par ES apputeksnētāju iniciatīvu ⁽²⁸⁾, kas apstiprina Parlamenta stingro atbalstu nepieciešamībai aizsargāt apputeksnētājus;
- W. tā kā pašreizējais ES apputeksnētāju iniciatīvas satvars un darbības ir jānostiprina un jāintegrē visās ES nozaru rīcībpolitikās;
- X. tā kā monitorings, pētījumi un citas ar kukaiņu aizsardzību saistītās darbības ir sadrumstalotas, nereti ar tām nepietiek, piešķirtais finansējums ir pārāk mazs vai valsts līmenī nav vispār;
- Y. tā kā biodaudzveidības zudums ir saistīts ar ekonomiskām darbībām; tā kā ekonomiskās darbībās jāņem vērā planētas iespējas;
- Z. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu saglabāšana dod tiešus un netiešus ekonomiskos ieguvumus vairumam tautsaimniecības nozaru un nodrošina mūsu tautsaimniecību un sabiedrību funkcionēšanu; tā kā visi uzņēmumi ir tieši vai netieši atkarīgi no ekosistēmu pakalpojumiem; tā kā uzlabota biodaudzveidības politika ar efektīviem pasākumiem var stiprināt ekonomiku un nodrošināt nodarbinātības iespējas;
- AA. tā kā galvenie tiešie biodaudzveidības zuduma virzītājspēki ir zemes un jūras izmantošanas izmaiņas, dabas resursu ieguve, klimata pārmaiņas, piesārņojums un svešzemju sugu invāzija ⁽²⁹⁾; tā kā papildus dabas saglabāšanai un atjaunošanai ar biodaudzveidības zuduma cēloņiem saistītā rīcība, jo īpaši zemes izmantošanas un pārtikas sistēmu pārkārtošanas nozarēs, ir sevišķi svarīga, lai Biodaudzveidības stratēģiju varētu efektīvi īstenot pēc 2020. gada ⁽³⁰⁾;

⁽²⁴⁾ ten Brink, P. et al., *Natura 2000 un darbvieta – strukturāls pētījums (kopsavilkums)*, Eiropas Vides politikas institūts, Brisele, 2017.

⁽²⁵⁾ *Ibid.*

⁽²⁶⁾ Revīzijas palātas 2017. gada 21. februāra īpašais ziņojums “*Natura 2000* tīkla pilna potenciāla īstenošanai jāiegulda vairāk darba”.

⁽²⁷⁾ FAO 2018. gada 20. maija ziņojums “Kāpēc bites ir svarīgas?”.

⁽²⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0104.

⁽²⁹⁾ IPBES, Globālais 2019. gada 31. maija novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem.

⁽³⁰⁾ Leclère, D. et al., “Zemes biodaudzveidības līknes maiņai vajadzīga integrēta stratēģija”, *Nature*, Vol. 585, *Nature Research*, Londona, 2020, 551.–556. lpp.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- AB. tā kā augsne ir kopīgs resurss⁽³¹⁾ un tās biodaudzveidība pakļauta lielumam spiedienam; tā kā ar ES līmeņa augsnes biodaudzveidības monitoringu, ietverot apjoma un mēroga tendences, ilgtermiņā būtu jāpapildina regulārie zemes pārklājuma statistiskie apsekojumi saistībā ar fizikālķīmiskajiem parametriem;
- AC. tā kā lauksaimniecības biodaudzveidība aptver visus biodaudzveidības komponentus, kuri ir būtiski pārtikai un lauksaimniecībai, un visus biodaudzveidības komponentus, kas veido lauksaimniecības ekosistēmas, dēvētas arī par agroekosistēmām (un ietver dzīvnieku, augu un mikroorganismu daudzveidību un mainīgumu ģenētikas, sugu un ekosistēmu līmenī), un šie komponenti ir nepieciešami agroekosistēmas pamatfunkcijas, struktūras un procesu saglabāšanai;
- AD. tā kā ilgtermiņa tendences lauksaimniecības zemē, mežā un putnu un zālāju tauriņu populācijās liecina, ka Eiropā ievērojami samazinājusies lauksaimniecības zemes biodaudzveidība⁽³²⁾; tā kā pamata cēlonis tam ir dabisko ekosistēmu zudums, fragmentācija un degradācija, ko galvenokārt izraisa lauksaimniecības intensifikācija, intensīva mežu apsaimniekošana, zemes pamešana un pilsētu teritoriju izplešanās⁽³³⁾;
- AE. tā kā lauksaimniecības zemju ilgtspējīga apsaimniekošana var veicināt plašākas ekosistēmas funkcijas, tādas kā biodaudzveidības aizsardzība, oglekļa uztveršana, ūdens un gaisa kvalitātes saglabāšana, augsnes mitruma uzturēšana, ūdeņu noteces ierobežošana, ūdens iefiltrēšanās augsnē un erozijas novēršana;
- AF. tā kā, ja ņem vērā visu planētas zīdītāju biomasu, tiek lēsts, ka lielākā daļa no tiem ir mājlopi, savukārt savvaļas dzīvnieku īpatsvars ir niecīgs; tā kā satraucoši zems ir arī putnu ģenētiskās daudzveidības līmenis⁽³⁴⁾;
- AG. tā kā zvejniecības, akvakultūras un pārstrādes nozares var sniegt ieguldījumu ANO IAM sasniegšanā;
- AH. tā kā zinātniskajos pētījumos paustas bažas, ka atsevišķi zvejas paņēmieni negatīvi ietekmē okeāna biodaudzveidību un jūras vidi;
- AI. tā kā zvejnieki var palīdzēt novērst vides degradāciju un saglabāt jūras vidi, izmantojot ilgtspējīgas metodes un paņēmienus;
- AJ. tā kā dzīvotņu izzušanas, migrācijas koridoru pārrāvumu un zvejas izraisītas pārmērīgas ekspluatācijas dēļ, kā arī citu faktoru rezultātā vairākas zivju sugas, piemēram, stores, ir uz izmiršanas robežas;
- AK. tā kā, neraugoties uz vairākiem reāliem uzlabojumiem, kas attiecas uz jūras resursu izmantošanas ilgtspēju atsevišķos jūras baseinos, joprojām ir teritorijas, kurās situācija ir satraucoša, jo īpaši Vidusjūrā;
- AL. tā kā ES ir noteikusi mērķus saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvu; tā kā joprojām daudz darāms, lai sasniegtu labu vides stāvokli ūdensobjektos;
- AM. tā kā Revīzijas palāta norādījusi⁽³⁵⁾, ka, neraugoties uz ieviesto jūras vides aizsardzības satvaru, ar ES darbībām nav izdevies panākt ekosistēmu un dzīvotņu pietiekamu aizsardzību un pašreizējās aizsargājamās jūras teritorijas (AJT) nodrošina visai ierobežotu aizsardzību;

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta 2021. gada 28. aprīļa rezolūcija par augsnes aizsardzību (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0143).

⁽³²⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums "Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos".

⁽³³⁾ EVA ziņojums "Eiropas vide – stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu".

⁽³⁴⁾ Bar-On, Y.M., Phillips, R. un Milo, R., "Biomases sadalījums uz Zemes", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 115. sējums, Nr. 25, *National Academy of Sciences*, Vašingtona, 2018. gads.

⁽³⁵⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums "Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja".

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- AN. tā kā mežiem un visai uz koksnes resursiem balstītajai vērtību ķēdei ir būtiska nozīme turpmākajā aprites bioekonomikas attīstībā, jo meži nodrošina darbvietas, ekonomisko labklājību lauku un pilsētu teritorijās, sniedz klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pakalpojumus, piedāvā ar veselību saistītus ieguvumus, aizsargā biodaudzveidību, kā arī rada perspektīvas kalnu, salu un lauku reģionos un palīdz apkarot pārtuksnešošanas;
- AO. tā kā meži aizņem 43 % no ES sauszemes platības un mežos atrodas 80 % no ES sauszemes biodaudzveidības ⁽³⁶⁾; tā kā mežsaimniecības darbības ir otra lielākā zināmā kategorija, kas rada spiedienu uz sugām ⁽³⁷⁾, un mežsaimniecības darbības jo īpaši kaitē posmkājiem, zīdītājiem un nevaskulārajiem augiem; tā kā uz daudzām no mežiem atkarīgām sugām ietekmi atstāj satrunējušu, nokaltušu un vecu koku izciršana ⁽³⁸⁾, senā meža platību samazināšana un atsevišķas mežu apsaimniekošanas metodes, piemēram, kailcirte;
- AP. tā kā mežos atrodas vairāk nekā 75 % no pasaules sauszemes biodaudzveidības ⁽³⁹⁾; tā kā Parlaments ir iesniedzis ieteikumus Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas un mežu un ekosistēmu degradācijas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā ⁽⁴⁰⁾,
- AQ. tā kā labam vides stāvoklim un veselīgām ekosistēmām ir izšķirīga nozīme cīņā pret klimata pārmaiņām un ekosistēmām ir būtiska nozīme nolūkā mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; tā kā klimata pārmaiņas ietekmē biodaudzveidību, jo mainīgie klimata apstākļi lielā mērā nosaka sugu ģeogrāfisko izkliedi; tā kā teritorijās, kurās klimats vairs nav piemērots, dažas sugas maina ģeogrāfisko apvidu, savukārt citas izzūd vietējā teritorijā;
- AR. tā kā dabā rodami risinājumi un uz ekosistēmām balstītas pieejas var nodrošināt ciešu politisko saikni starp trim Riodežaneiro konvencijām, integrēti pievēršoties klimata pārmaiņu un biodaudzveidības zuduma problēmai;
- AS. tā kā saskaņā ar *IPBES* piesārņojums ir viens no pieciem biodaudzveidības zudumu cēloņiem; tā kā tiek uzskatīts, ka ir pieejama precīza informācija aptuveni par 500 ķīmikālijām, un tā kā līdz 2019. gada aprīlim Eiropas Ķīmikāliju aģentūra bija konstatējusi, ka 450 vielas ir pietiekami reglamentētas; tā kā vēl 10 000 vielas uzskata par tādām, kuru radītais apdraudējums ir samēra labi izvērtēts, savukārt attiecībā uz aptuveni 20 000 vielām informācija par radīto apdraudējumu ir visai ierobežota; tā kā par lielāko daļu no vielām — aptuveni 70 000 vielu — nav gandrīz nekādas informācijas par to bīstamību vai kaitīgo iedarbību; tā kā nekavējoties jānovērš būtiskie zināšanu iztrūkumi par ķīmikāliju visu veidu ietekmi uz biodaudzveidību un vidi;
- AT. tā kā gaismas piesārņojums izmaina līmeni, kādā dabisko gaismu saņem cilvēki, dzīvnieki un augi, un līdz ar to negatīvi tiek ietekmēta biodaudzveidība, jo, piemēram, tiek izjaukts dzīvnieku migrēšanas, nakts un reproduktīvās darbības līdzsvars, liekot izzust arī insektiem un apputeksnētājiem, jo tos piesaista mākslīgais apgaismojums, kas tiem ir nāvējošs;
- AU. tā kā saskaņā ar Kopīgā pētniecības centra 2020. gada ziņojumu ⁽⁴¹⁾ invazīvas svešzemju sugas pašlaik ir sastopamas visās ekosistēmās un jo īpaši apdraud pilsētu ekosistēmas un zālājus;
- AV. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu pašreizējās negatīvās tendences palēninās virzību ne tikai uz IAM vidisko mērķu sasniegšanu, bet vājinās arī iespēju sasniegt mērķus, kas saistīti ar nabadzību, badu, veselību, ūdeni, pilsētām un

⁽³⁶⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 9. decembra raksts "Ilgtspējīga mežsaimniecība: Parlamenta darbs cīņā pret atmežošanu".

⁽³⁷⁾ Komisijas 2020. gada 15. oktobra ziņojums "Dabas stāvoklis Eiropas Savienībā. Ziņojums par Putnu direktīvā un Dzīvotņu direktīvā aizsargāto sugu un dzīvotņu veidu stāvokli un tendencēm 2013.–2018. gadā" (COM(2020)0635).

⁽³⁸⁾ *Ibid.*

⁽³⁹⁾ FAO un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 22. maija ziņojums "Pasaules mežu stāvoklis — meži, biodaudzveidība un cilvēki".

⁽⁴⁰⁾ Eiropas Parlamenta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā.

⁽⁴¹⁾ Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojums "Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums" (papildinājums) un Komisijas Vides ģenerāldirektorāta iniciatīva *BEST* (brīvprātīga biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu shēma ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

klimatu; tā kā līdz ar to biodaudzveidības zudums un degradācija jāuzskata ne tikai par vides problēmu, bet arī par attīstības, ekonomikas, sociālu un morālu problēmu;

- AW. tā kā gandrīz 80 % no ES biodaudzveidības pašlaik sastopami ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās ⁽⁴²⁾;
- AX. tā kā ES un tās dalībvalstīm jāpilda savas starptautiskās saistības biodaudzveidības un cilvēktiesību jomā, kā arī pienākumi, kas saistīti ar politikas konsekveni ārējās darbības jomā, kā to paredz Hartā uzņemtas saistības, proti, integrēt ES rīcībpolitikās augsta līmeņa vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu, un ko paredz arī ilgtspējīgas attīstības princips;
- AY. tā kā darbs, ko veic ANO īpašais referents cilvēktiesību un vides jautājumos, var sekmēt virzību uz to cilvēktiesību pienākumu tiesiskā regulējuma izveidi, kas saistīts ar biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; tā kā iepriekšējos gados pasaulē aizvien biežāk notikuši uzbrukumi cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri iestājas par vides aizsardzību un tiesībām uz zemi;
- AZ. tā kā saskaņā ar aplēsēm vismaz ceturtdaļa no pasaules zemes platības pieder pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām vai to apsaimnieko, izmanto vai aizņem pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas; tā kā ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ir atzītas pirmiedzīvotāju kolektīvās un individuālās tiesības; tā kā pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir būtiska loma pasaules biodaudzveidības saglabāšanā un tā kā globālos biodaudzveidības mērķus nevar sasniegt, ja netiek atzītas viņu tiesības;
- BA. tā kā gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar savvaļas augiem un dzīvniekiem ievērojami veicina biodaudzveidības zudumu un tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un savvaļas augu un dzīvnieku izmantošana sekmē infekcijas slimību rašanos un izplatīšanos ⁽⁴³⁾;
- BB. tā kā saskaņā ar *IPBES* un *IPCC* ļoti apdraudēta ir jūras biodaudzveidība ⁽⁴⁴⁾; tā kā EVA ir brīdinājusi par pašreizējo Eiropas jūras vides degradēto stāvokli un norādījusi, ka strauji jāatjauno mūsu jūras ekosistēmas, pievēršoties cilvēka darbības ietekmei uz jūras vidi ⁽⁴⁵⁾; tā kā stipri degradēti jūras kritiski svarīgie biotopi, tādi kā koraļļu rifi, mangrovju un jūraszāļu audzes, un tos apdraud klimata pārmaiņas un piesārņojums;
- BC. tā kā okeāns ir tikai viens un labs okeāna vides stāvoklis ir sevišķi svarīgs, lai nodrošinātu tā noturību un nepārtrauktu spēju sniegt ekosistēmas pakalpojumus, piemēram, absorbēt CO₂ un ražot skābekli; tā kā klimata mehānismi ir atkarīgi no okeāna un jūras ekosistēmu veselības, ko pašlaik ietekmē globālā sasilšana, piesārņojums, jūras biodaudzveidības pārmērīga izmantošana, paskābināšanās, skābekļa līmeņa pazemināšanās un krasta erozija; tā kā *IPCC* atgādina, ka okeāns ir daļa no risinājuma, kā mazināt klimata pārmaiņu sekas un pielāgoties tām ⁽⁴⁶⁾;
- BD. tā kā 80 % no jūras piedrazojuma ir sauszemes atkritumi un mūsu okeānos uzkrājušās 150 tonnas plastmasas ⁽⁴⁷⁾; tā kā 80 % komunālo notekūdeņu tiek novadīti jūrā; tā kā okeāna virspusē peldošo atkritumu kumulatīvā masa ir tikai 1 % no okeānā izgāztās plastmasas ⁽⁴⁸⁾;

⁽⁴²⁾ BEST iniciatīva.

⁽⁴³⁾ *IPBES* Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem.

⁽⁴⁴⁾ *IPBES*, Globālais novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem un 5. Globālais biodaudzveidības pārskats.

⁽⁴⁵⁾ EVA 2020. gada 25. jūnija ziņojums "Jūras vēstis II: kuģošana uz tīrām, veselīgām un produktīvām jūrām, īstenojot ekosistēmisku pieeju".

⁽⁴⁶⁾ *IPCC* 2019. gada 24. septembra īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos.

⁽⁴⁷⁾ Komisijas Vides ģenerāldirektāts, 10. deskriptors: jūras piedrazojums.

⁽⁴⁸⁾ *Ibid.*

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- BE. tā kā zilā ekonomika sniedz iespēju ilgtspējīgi attīstīt jūras un piekrastes aktivitātes;
- BF. tā kā iedzīvotāji, pašvaldības, apvienības, uzņēmumi, izglītības iestādes un visas pārējās sabiedrības ieinteresētās personas būtu jā mudina veidot kopīgas iniciatīvas par biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu;
- BG. tā kā stratēģijas sekmīgai īstenošanai ir vajadzīga efektīva sadarbība ES un dalībvalstu līmenī, iesaistot visas ieinteresētās personas,

Pašreizējais biodaudzveidības stāvoklis

1. atzinīgi vērtē jauno ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un tās mērķu vērienīgumu;
2. turklāt atzinīgi vērtē pamatmērķi, proti, gādāt, lai līdz 2050. gadam būtu atjaunotas, izturētspējīgas un pienācīgi aizsargātas visas pasaules ekosistēmas; uzsver, ka būtu jā dara viss iespējama, lai šo mērķi sasniegtu pēc iespējas drīzāk;
3. uzskata, ka stratēģijas īstenošanā jā nodrošina saskaņotība ar citām Eiropas zaļā kursa stratēģijām, piemēram, stratēģiju "No lauka līdz galdam"; atzīst, cik būtiskas ir trīs ilgtspējīgas attīstības dimensijas: vide, ekonomika un sociālā joma; atgādina, ka vides dimensija, tostarp biodaudzveidība un ekosistēmu saglabāšana, ir pamatā abām pārējām dimensijām un veido fundamentālu pamatu ilgtspējīgai attīstībai un IAM sasniegšanai;
4. atgādina, ka Eiropas Savienības jaunajās stratēģijās, konkrēti Eiropas zaļā kursa pēcpasākumos, Biodaudzveidības stratēģijā un stratēģijā "No lauka līdz galdam", steidzami jāstiprina jūras koncepcija;
5. aicina Komisiju katru tiesību akta priekšlikumu balstīt uz visaptverošu ietekmes novērtējumu, ņemot vērā individuālo un kumulatīvo ietekmi, ietekmi uz attiecīgo nozaru sociālo un ekonomisko ilgtspēju, pārtikas nodrošinājumu un pārtikas cenām, kā arī iespējamo risku, ka biodaudzveidības zudums varētu izplesties trešās valstīs, aizstājot vietējo ražošanu ar importu, un aicina ņemt vērā gan darbības, gan bezdarbības izmaksas tūlītējas un ilgtermiņa ietekmes ziņā;
6. aicina Komisiju ietekmes novērtējumu veikšanas nolūkā vienīgo instrumentu, ko pašreiz izmanto vides aspektu novērtēšanai, papildināt ar instrumentiem, ar kuriem izvērtē ietekmi, kas saistīta ar biodaudzveidību, resursu izmantošanu un piesārņojumu;
7. šajā sakarībā atzīmē, ka vienlaicīga koncentrēšanās uz mežsaimniecības sociālajiem, vides un ekonomiskajiem ieguvumiem var palīdzēt nodrošināt noturību un pielāgoties spēju, kā arī īstenot pārkārtošanos uz aprites bioekonomiku un uzlabot biodaudzveidības aizsardzību; uzskata, ka mērķrādītājos un īstenošanā jāņem vērā katras valsts konkrētie apstākļi un iespējas un tiem pozitīvi jāietekmē meži un mežsaimniecības apstākļi, iztikas līdzekļi lauku apvidos un mežu biodaudzveidība ES;
8. atgādina par IPBES 2019. gada ziņojuma secinājumiem, saskaņā ar kuriem dabas resursi samazinās cilvēces vēsturē vēl nepieredzētā tempā un no aplēstajiem kopumā astoņiem miljoniem sugu aptuveni vienam miljona sugu draud izzušana;
9. atzīmē, ka šī ir trešā biodaudzveidības stratēģija, ar ko cenšas apturēt ES biodaudzveidības zudumu; tomēr pauž nožēlu, ka biodaudzveidība ES joprojām samazinās; pauž dziļu nožēlu, ka ES nav sasniegusi nedz Biodaudzveidības stratēģijas 2020. gadam mērķus, nedz globālos Aichi mērķus biodaudzveidības jomā;
10. uzsver, ka ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam pilnā mērā ir jāizpilda tajā izklāstītie mērķuzdevumi; mudina Komisiju un dalībvalstis apņemties veikt būtiskus un papildu pasākumus biodaudzveidības saglabāšanai un atjaunošanai, lai pilnībā sasniegtu jaunus mērķus, kuriem jābūt skaidri definētiem un izmērāmiem;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

11. uzsver, ka Covid-19 pandēmija vēlreiz parādījusi, cik būtiski ir politikas veidošanā holistiski piemērot principu “Viena veselība”, un ir skaidri redzams, ka cilvēka veselība, dzīvnieki un vide ir savstarpēji saistīti un ka visā sabiedrībā steidzami vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas; uzsver Komisijas svarīgo lomu, kāda tai ir pieejas “Viena veselība” koordinēšanā un atbalstīšanā Eiropas Savienībā un šīs pieejas popularizēšanā visos starptautiskajos forumos; prasa atkārtoti izvērtēt pašreizējās ES rīcībpolitikas un tās steidzami un pilnībā saskaņot ar veicamajām pārmaiņām;

12. atzīmē, ka pandēmiju pamatcēloņi ir tās pašas globālās vides pārmaiņas, kuras veicina biodaudzveidības zudumu un klimata pārmaiņas⁽⁴⁹⁾, tādas kā zemes izmantojuma maiņa un gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar dzīvo dabu un patēriņš; norāda, ka pandēmiju risku var ievērojami samazināt, ja ierobežo cilvēka darbības, kuras veicina biodaudzveidības zudumu, un atzīmē, ka aplēstās pandēmiju riska mazināšanas izmaksas ir 100 reizes zemākas nekā izmaksas saistībā ar reaģēšanu uz pandēmijām⁽⁵⁰⁾;

13. mudina dalībvalstis un Komisiju pilnībā ņemt vērā zinātniskos pierādījumus, ziņojumus un ieteikumus par zoonozēm un pandēmijām, tostarp IPBES darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidības zudumu un pandēmijām⁽⁵¹⁾, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojumu “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārtraukt pārneses ķēdi”⁽⁵²⁾, kā arī Pasaules Veselības organizācijas (PVO), FAO un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) 2010. gada aprīļa trīspusējo koncepcijas dokumentu par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnes partnerības ietvaros, lai apkarotu apdraudējumus cilvēka, dzīvnieku un vides veselībai⁽⁵³⁾;

14. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas veselības savienības⁽⁵⁴⁾ ietvaros ir paredzēts stiprināt ES rīcību pret pandēmijām un citiem veselības apdraudējumiem, tostarp izstrādāt ES veselības krīzes un pandēmijas plānu, kā paredzēts jaunajā Komisijas priekšlikumā par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem⁽⁵⁵⁾, kam būtu jāietver zoonozes izraisītas pandēmijas;

Aizsardzība a un atjaunošana

15. stingri atbalsta ES izvirzītos mērķus, proti, aizsargāt vismaz 30 % ES jūras un sauszemes teritoriju, aptverot daudzveidīgas ekosistēmas, piemēram, mežu, mitrāju, kūdrāju, zālāju un piekrastes ekosistēmas, un stingri aizsargāt vismaz 10 % ES jūras un sauszemes teritoriju, tostarp visus atlikušos pirmatnējos un senos mežus un citas oglekļbagātas ekosistēmas; uzsver, ka šiem mērķiem jābūt saistošiem un dalībvalstīm tie jāīsteno valsts līmenī sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm un saskaņā ar zinātniski pamatotiem kritērijiem un biodaudzveidības vajadzībām, ņemot vērā dabas teritoriju lieluma un īpatsvara atšķirības katrā dalībvalstī un reģionālos un vietējos apstākļos;

16. uzsver, ka šīs aizsargājamās teritorijas jāiekļauj ekoloģiski konsekventā un reprezentatīvā tīklā, kura pamatā būtu tagadējās aizsargājamās teritorijas; uzsver, ka papildus aizsargājamo teritoriju skaita palielināšanai jānodrošina aizsargājamo teritoriju kvalitāte, tostarp piešķirot pietiekamu finansējumu un īstenojot skaidrus un efektīvus saglabāšanas plānus, nodrošinot pienācīgu apsaimniekošanu, monitoringu un kontroli un efektīvi izpildot attiecīgos tiesību aktus;

⁽⁴⁹⁾ EVA ziņojums “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti”.

⁽⁵⁰⁾ IPBES 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām.

⁽⁵¹⁾ *Ibid.*

⁽⁵²⁾ Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojums “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārtraukt pārneses ķēdi”.

⁽⁵³⁾ FAO, OIE un PVO 2010. gada aprīļa trīspusējais koncepcijas dokuments par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnē.

⁽⁵⁴⁾ Komisijas 2020. gada 11. novembra paziņojums “Eiropas veselības savienības veidošana — ES noturības pastiprināšana pret pārrobežu veselības apdraudējumiem” (COM(2020)0724).

⁽⁵⁵⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 11. novembra Regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (COM(2020)0727).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

17. atgādina, ka saskaņā ar IUCN starptautiskajiem ieteikumiem visu veidu aizsargājamās teritorijās būtu jāaizliedz videi kaitīgas rūpnieciskās darbības un infrastruktūras attīstība ⁽⁵⁶⁾;

18. uzsver, ka stingras aizsardzības vajadzībām ir jāizstrādā skaidra definīcija; atzīmē Padomes 2020. gada 16. oktobra secinājumus par bioloģisko daudzveidību, kuros norādīts, ka stingrāks aizsardzības līmenis var pieļaut konkrētas cilvēka darbības, ja tās veiktas saskaņā ar aizsargājamās teritorijas saglabāšanas mērķiem; uzskata, ka cilvēka darbības, ja tās ir saderīgas ar aizsardzības mērķiem vai pat pozitīvi sekmē biodaudzveidību, arī turpmāk vajadzētu atļaut stingri aizsargātās teritorijās; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm precizēt, kādas cilvēka darbības varētu uzskatīt par tādām, kuras atļautas saskaņā ar stingru aizsardzības statusu, ja šīs darbības būtībā neskar dabiskos procesus un ir saderīgas ar teritoriju ekoloģiskajām prasībām, pamatojoties uz katra atsevišķā gadījuma novērtējumu, kas balstīts uz labākajām pieejamajām zinātnes atziņām;

19. uzsver — lai izpildītu Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, būs jānovērš arī pārējo ES jūras un sauszemes teritoriju degradācija; prasa paredzēt īpašus pasākumus, ar ko risinātu biodaudzveidības zudumu ārpus aizsargājamām teritorijām; atzīmē, ka ar dabas un ekosistēmu atjaunošanu aizsargājamās teritorijās nevar kompensēt pastāvīgu biodaudzveidības zudumu un ekosistēmu degradāciju pārējās teritorijās;

20. uzsver, cik būtiski ir saglabāšanas un atjaunošanas centienos ir iekļaut aizjūras zemes un teritorijas;

21. uzskata, ka ir svarīgi ņemt vērā bioģeogrāfiskos reģionus un attiecībā uz aizsargājamām teritorijām pieņemt valdības līmeņa pieeju, ar ko dalībvalstis aizsargājamo teritoriju noteikšanas kontekstā izvērtētu, vai ir vajadzīgs finansiāls atbalsts un kompensācijas pasākumi; uzsver, ka ir jāiesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp zemes īpašnieki;

22. uzsver Natura 2000 meža teritoriju nozīmi mežu biodaudzveidības saglabāšanā; tomēr atzīmē, ka ir vajadzīgi pietiekami finanšu resursi, lai pārvaldītu šādas jomas un nodrošinātu izpildi;

23. uzsver, cik būtiski ir līdzsvarotā veidā stiprināt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, kas nodrošinātu meža ekosistēmu veselību, klimatnoturību un ilgmūžību un saglabātu mežu daudzfunkcionālo lomu, tostarp mežu biodaudzveidību, kā arī sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un īstenotu Eiropas zaļo kursu; norāda, ka, apsverot stādīšanu, ir svarīgi ņemt vērā ģenētisko daudzveidību, jo šādi tiek ierobežoti kaitēkļu uzbrukumi, kā arī slimību, vietējo un lokālo sugu izplatīšanās risks;

24. atgādina, ka ES ir pasaulē lielākais koordinēts aizsargājamo teritoriju tīkls;

25. atzīmē apņemšanos nodrošināt, lai līdz 2030. gadam nepasliktinātos nevienas aizsargājamās dzīvotnes un sugas saglabāšanas tendences un labvēlīgais stāvoklis, un panākt, ka dalībvalstu līmenī šajā kategorijā ir vismaz 30 % sugu un dzīvotņu, kuru stāvoklis pašlaik nav labvēlīgs, vai vismaz notiek stingra virzība uz šādu stāvokli; tomēr uzskata, ka pēc iespējas drīzāk būtu jāpanāk labvēlīgs aizsardzības statuss visām aizsargājamām sugām un dzīvotnēm, kuras ietilpst Putnu direktīvā ⁽⁵⁷⁾ un Dzīvotņu direktīvā ⁽⁵⁸⁾; uzsver, ka jau tagad spēkā ir pienākums nodrošināt, lai sugu stāvoklis nepasliktinātos; aicina Komisiju kopīgi ar EVA izstrādāt skaidru pamatscenāriju, nodrošināt saskaņotu un regulāru ziņošanu un novērst nepilnības pašreizējā tendenču aplēšanas metodikā;

26. aicina dalībvalstis uzlabot *Natura 2000* tīkla monitoringa sistēmu kvalitāti un pilnīgumu, tostarp attiecībā uz pārvaldības efektivitātes uzraudzību; uzsver, cik nozīmīgi ir specializētu pārvaldības struktūru un teritorijas pārvaldības plāni; uzsver, ka saskaņā ar EVA brīfingu ⁽⁵⁹⁾ apsaimniekotāji nepietiekami pārzina un izprot esošos pārvaldības efektivitātes standartus; aicina Komisiju un dalībvalstis mērķētāk veidot spējas un sniegt labākus norādījumus par pārvaldības efektivitāti saistībā ar *Natura 2000* pārvaldības novērtēšanu un uzlabošanu, tostarp izmantojot globālus standartus, ar ko novērtēt

⁽⁵⁶⁾ IUCN 2016. gada 10. septembra ieteikums "Aizsargājamas teritorijas un citas biodaudzveidībai svarīgas teritorijas saistībā ar videi kaitīgām rūpnieciskām darbībām un infrastruktūras attīstību".

⁽⁵⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

⁽⁵⁸⁾ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

⁽⁵⁹⁾ EVA brīfings "Pārvaldības efektivitāte ES aizsargājamo teritoriju *Natura 2000* tīklā".

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

aizsargājamo teritoriju pārvaldības efektivitāti (PAME), piemēram, IUCN aizsargājamo teritoriju un liegumu zaļo sarakstu; turklāt aicina Komisiju attiecībā uz *Natura 2000* atjaunināt adaptīvās pārvaldības vadlīnijas, kurās ņemta vērā klimata pārmaiņu iespējamā ietekme uz sugām un ekosistēmām;

27. aicina dalībvalstis aizsargāt savvaļas sugu ģenētisko daudzveidību, veicot atbilstīgus saglabāšanas pasākumus;

28. pauž nožēlu, ka ES dalībvalstis vēl nav sasniegušas 2020. gada mērķi, proti, jūras ūdeņu labu vides stāvokli, kā norādīts Jūras stratēģijas pamatdirektīvā; aicina Komisiju stiprināt AJT tīklu, veicot pasākumus tādās jomās kā savienojamības uzlabošana, labāka pārvaldība, precīzāka teritoriālā plānošana un sistemātiski novērtējumi un izpilde;

29. pauž bažas par saldūdens ekosistēmu un sugu stāvokli; atzīmē, ka globālā mērogā laikā no 1970. līdz 2016. gadam stāvokļa pasliktināšanās Eiropā bijusi visnopietnākā, proti, 93 % apmērā⁽⁶⁰⁾;

30. uzsver, ka lielākā daļa no sauszemes biodaudzveidības sastopama mežu teritorijās; atzīmē, ka atsevišķās meža platībās nelieli aizsardzības statusa uzlabojumi ir panākti⁽⁶¹⁾, taču ES dabas tiesību aktos iekļauto meža dzīvotņu un sugu aizsardzības statuss neuzrāda nekādus būtiskus uzlabojumus⁽⁶²⁾; uzsver, ka laikposmā no 2011. līdz 2020. gadam aizsardzības status gandrīz trešajā daļā ES mežu tika novērtēts kā slikts (31 %) un vairāk nekā pusei mežu šis status tika novērtēts kā neapmierinošs (54 %)⁽⁶³⁾;

31. uzsver Eiropas mežu likto stāvokli; uzsver, ka dažos bioģeogrāfiskajos reģionos tikai 5 % no I pielikumā minētajām meža dzīvotnēm ir labs aizsardzības statuss⁽⁶⁴⁾; uzsver — Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai netiktu pasliktinātas visu aizsargājamo biotopu un sugu saglabāšanās tendences un statuss; atzīmē, ka lielākajā daļā bioģeogrāfisko reģionu, kuriem jau ir nelabvēlīgs aizsardzības statuss, būtiskā apmērā turpinās mežu ekosistēmu degradācija⁽⁶⁵⁾;

32. ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar paziņotajiem datiem meža sugu un dzīvotņu zudums ir ievērojams; atgādina, ka Eiropā izzudušas piecas savvaļas meža koku sugas, 42 meža koku sugas vērtējamās kā sevišķi apdraudētas un 107 meža koku sugas — kā apdraudētas;

33. uzskata, ka ir svarīgi, lai nekavējoties tiktu nodrošināta visu atlikušo pirmatnējo un seno mežu stingra aizsardzība; uzsver, ka proaktīva apmežošana, kas ļauj dabiskiem mežiem novecot, ir būtiska, lai palielinātos seno mežu platība; atzinīgi vērtē pašreizējos līdzdalīgos procesus, kuros notiek pirmatnējo un seno mežu definēšana, kartēšana un monitorings;

34. uzsver, ka mežiem, sevišķi pirmatnējiem mežiem, ir īpaša nozīme biodaudzveidības aizsardzībā, un prasa tos aizsargāt; šajā sakarībā aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest seno mežu definīciju, kas būtu jāizstrādā Mežsaimniecības pastāvīgajai komitejai kā daļa no turpmākās ES meža stratēģijas;

35. aicina dalībvalstis uzlabot valsts tiesību aktus, stiprinot aizsardzību pret nelikumīgu mežizstrādi; aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņot esošos datus, savākt trūkstošos datus par pirmatnējo un seno mežu atrašanās vietām, izveidot visu to teritoriju datubāzi, kuras retrospektīvi raugoties, 2020. gadā ietilpa seno un pirmatnējo mežu kategorijā, un visās attiecīgajās teritorijās noteikt mežizstrādes pagaidu moratoriju, lai novērstu mežu tīšu iznīcināšanu un apstiprinātajām teritorijām nekavējoties un ar likuma spēku nodrošinātu lieguma statusu;

⁽⁶⁰⁾ Pasaules Zivju migrācijas fonda 2020. gada 28. jūlija brīdinātais paziņojums presei "Masīvs migrējošo saldūdens zivju populāciju samazinājums var apdraudēt iztikas līdzekļus miljoniem cilvēku".

⁽⁶¹⁾ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

⁽⁶²⁾ Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojums "Starposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam" (COM(2015)0478).

⁽⁶³⁾ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

⁽⁶⁴⁾ Saskaņā ar datiem (2019. gads), kas par 2013.–2018. gadu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam, boreālajā bioģeogrāfiskajā reģionā labvēlīga statusa īpatsvars ir 4,84 % un Atlantijas reģionā — 4,94 %.

⁽⁶⁵⁾ Dati (2019. gads) par 2013.–2018. gada periodu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

36. ļoti atzinīgi vērtē apņemšanos izstrādāt priekšlikumu tiesību aktam par ES dabas atjaunošanas plānu, kas ietvertu saistošus atjaunošanas mērķrādītājus, un atkārtoti prasa noteikt atjaunošanas mērķrādītāju vismaz 30 % ES sauszemes un jūras teritoriju⁽⁶⁶⁾, kas katrai dalībvalstij pilnībā būtu jāīsteno visā savā teritorijā, gan aizsargājamās teritorijās, gan ārpus tām, balstoties uz biodaudzveidības un ekosistēmas vajadzībām un ņemot vērā attiecīgās valsts konkrētās īpatnības; uzsver, ka atjaunošanas mērķrādītāji jābalsta uz spēkā esošajiem ES tiesību aktiem un ka ar atjaunošanas centieniem pēc iespējas jāatbalsta dabiskā atjaunošanās;

37. uzskata, ka papildus vispārējam atjaunošanas mērķrādītājam tiesību akta priekšlikumā par ES dabas atjaunošanas plānu būtu jāiekļauj konkrēti mērķrādītāji attiecībā uz ekosistēmām, dzīvotnēm un sugām ES un dalībvalstu līmenī, kuriem pamatā būtu dalībvalstu ekosistēmu izvērtējums, īpašu uzsvāru liekot uz divējāda pielietojuma ekosistēmām nolūkā atjaunot biodaudzveidību, mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; uzsver, ka instrumentā būtu jāiekļauj meži, zālāji, mitrāji, kūdrāji, apputeksnētājkukaiņi, brīvteses upes, piekrastes teritorijas un jūras ekosistēmas; uzsver, ka pēc atjaunošanas jāraugās, lai nenotiktu ekosistēmu degradācija; uzskata, ka progress atjaunošanas mērķu sasniegšanā regulāri jāizvērtē gan dalībvalstu, gan ES līmenī, tostarp izmantojot starpposma mērķus 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanai;

38. uzsver, ka būtu jāizstrādā iedarbīgi stimuli un līdzdalīgi procesi, ar ko palielināt apņemšanos atjaunot biodaudzveidību;

39. stingri uzsver, cik būtiski ir ES dabas atjaunošanas mērķrādītājus pilnībā integrēt citās saistītās rīcībpolitikās un stratēģijās; atkārtoti aicina noteikt saistošus mežu atjaunošanas mērķrādītājus⁽⁶⁷⁾, kas ietvertu plašāku savienotības atjaunošanu starp mežiem; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut ES brīvteses upju atjaunošanu vismaz 25 000 km garumā, likvidējot barjeras un atjaunojot palienes;

40. pauž dziļu nožēlu, ka samazinājies apputeksnētājkukaiņu skaits, kas ir viens no galvenajiem vides veselības rādītājiem; uzsver, ka šāda samazināšanās nozīmē ne tikai biodaudzveidības zudumu, bet arī apdraud iespējas nodrošināt pārtiku; atkārtoti pauž nostāju, kas iekļauta rezolūcijā par ES apputeksnētāju iniciatīvu, un prasa nekavējoties pārskatīt šo iniciatīvu; uzsver, ka pārskatītajā iniciatīvā būtu jāiekļauj jauna ES mēroga apputeksnētājkukaiņu monitoringa sistēma ar stingriem pasākumiem, skaidri noteiktiem mērķiem un rādītājiem, tostarp ietekmes rādītājiem, un nepieciešamo spēju veidošanu;

41. atgādina par savu 2019. gada 23. oktobrī pausto iebildumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz medus bitēm novērtējumu⁽⁶⁸⁾ un pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav oficiāli pieņēmušas EFSA pamatnostādņu dokumentu par bitēm; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka EFSA pamatnostādņu dokumenta un turpmāko īstenošanas aktu pārskatīšana nodrošina vismaz tādu pašu aizsardzības līmeni kā 2013. gadā, pievēršoties tādām problēmām kā akūtā un hroniskā toksicitāte un kāpuru toksicitāte un ietverot arī savvaļas apputeksnētājkukaiņus; uzsver, ka pārskatīšanas procesā ir vajadzīga lielāka pārredzamība; atzīmē, ka EFSA izstrādā pati savu modelēšanas sistēmu — ApisRAM, kura, šķiet, būs atbilstīgāka medus bišu bioloģijai nekā BeeHAVE un nebūs tik ļoti pakļauta interešu konfliktiem;

42. uzsver, cik būtiski ir lauksaimniecības teritorijās saglabāt ļoti daudzveidīgu ainavu, tā veicinot biodaudzveidību un apputeksnētājkukaiņu aizsardzību un atjaunošanu, kā arī uzver biškopju lomu; uzsver, ka sasniegt šos mērķus var palīdzēt arī zaļo zonu paplašināšana pilsētu teritorijās; aicina dalībvalstis savos stratēģisko plānu projektos iekļaut pasākumus, kas mērķēti uz dažādām apputeksnētājkukaiņu grupām;

Biodaudzveidības zuduma cēloņi

43. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam darbībās pienācīgi jārisina visi pieci galvenie tiešie dabas pārmaiņu cēloņi: zemes un jūras izmantošanas maiņa, tieša organismu izmantošana, klimata pārmaiņas, piesārņojums un invazīvas svešzemju sugas; uzsver, ka jāpievēršas arī pārmaiņu pamata un netiešiem cēloņiem, tādēļ kā neilgtspējīgi ražošanas un patēriņa modeļi, populācijas dinamika, tirdzniecība, tehnoloģiskās inovācijas un pārvaldības modeļi;

⁽⁶⁶⁾ Rezolūcija par COP15 Konvenciju par bioloģisko daudzveidību.

⁽⁶⁷⁾ Rezolūcija par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā.

⁽⁶⁸⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 23. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz novērtējumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmi uz medus bitēm groza Regulu (ES) Nr. 546/2011 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0041).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

Zemes un jūras izmantošanas maiņa

44. uzsver, ka augsnes biodaudzveidība nodrošina būtiskus ekosistēmu pakalpojumus un mazina klimata pārmaiņas, un līdz ar to biodaudzveidība ir viena no svarīgākajām sauszemes oglekļa piesaistītājsistēmām; ar bažām atzīmē, ka aizvien straujāk notiek augsnes degradācija un ka šajā jomā nav konkrētu ES tiesību aktu; konstatē, ka dažādos tiesību aktos ir iekļauti atsevišķi noteikumi, ar ko netieši sekmē augsnes aizsardzību, taču uzskata, ka šo noteikumu dēļ aizsardzība ir tikai daļēja un stipri sadrumstalota pārvaldība ES līmenī; tāpēc aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu tiesību aktam, ar ko, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, izveidotu kopēju sistēmu augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī šo aizsardzību efektīvi integrētu visās attiecīgajās ES rīcībpolitikās;

45. uzsver — ar kopējo augsnes sistēmu būtu jānovērš visi galvenie augsnes apdraudējumi, tostarp augsnes biodaudzveidības zudums, augsnes organisko vielu zudums, piesārņojums, salinizācija, paskābināšanās, pārtuksnešošāšanās, erozija un augsnes noslēgšana; uzsver, ka jāparedz kopīgas definīcijas, skaidri mērķrādītāji un uzraudzības sistēma; atbalsta arī konkrēta dekontaminācijas mērķrādītāja noteikšanu;

46. uzsver, ka veselīgai augsnei, tostarp auglībai un struktūrai, ir izšķirīga nozīme lauksaimniecības nozarē; norāda uz negatīvo ietekmi, ko uz augsni cita starpā atstāj neilgtspējīga lauksaimniecības un mežsaimniecības prakse, zemes izmantošanas maiņa, būvniecības darbības, augsnes noslēgšana un rūpnieciskās emisijas; uzsver, ka jāievieš mežizstrādes un lauksaimniecības metodes, kas ir mazāk kaitīgas augsnei;

47. aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām⁽⁶⁹⁾ un Direktīvu 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu⁽⁷⁰⁾, lai labāk ņemtu vērā, kā rūpnieciskās un ieguves darbības ietekmē augsnes degradāciju; atgādina par savu prasību noteikt mērķrādītāju augsnes reģenerācijai pēc kalnrūpniecības darbībām⁽⁷¹⁾;

48. mudina dalībvalstis, ievērojot piesardzības principu un preventīvas darbības principu un ņemot vērā riskus un nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu, vidi un biodaudzveidību, kas saistīta ar hidropārrāvumu izmantošanu netradicionālu ogļūdeņražu ieguvē, neatļaut nekādas jaunas hidropārrāvumu darbības ES un apturēt visas jau sāktās šāda veida darbības;

49. atgādina, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par cīņu pret pārtuksnešošanu (UNCCD) ietvaros ES ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt zemes degradācijas neitralitāti⁽⁷²⁾, taču šķiet, ka šis mērķis netiks sasniegts, kā tas secināts Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā⁽⁷³⁾; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz pārtuksnešošanās radītajiem draudiem biodaudzveidībai, augsnes auglībai, zemes dabiskajai noturībai, pārtikas ražošanai un ūdens kvalitātei, un lai gan 13 dalībvalstis UNCCD ietvaros ir norādījušas, ka tās cieš no pārtuksnešošanās, Komisija nav šo problēmu efektīvi risinājusi; tādēļ aicina Komisiju izvirzīt vērienīgākus mērķus un nekavējoties iesniegt ES līmeņa stratēģiju par pārtuksnešošanu un zemes degradāciju;

50. atzīmē, ka ES urbanizācijas un atpūtas darbības rada 13 % no kopējā zināmā spiediena uz dabu un 48 % no kopējā spiediena uz jūru⁽⁷⁴⁾; uzsver, ka zaļās pilsētu teritorijas un zaļā infrastruktūra var nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus, lai atbalstītu biodaudzveidību un veicinātu iedzīvotāju fizisko un garīgo labbūtību;

51. atbalsta Komisijas nodomu izveidot ES platformu pilsētu zaļināšanai; aicina Komisiju izvirzīt konkrētus vērienīgus un saistošus mērķus tādās jomās kā pilsētu biodaudzveidība, dabā balstīti risinājumi un ekosistēmās balstītas pieejas, kā arī zaļā infrastruktūra, kas dotu labumu gan cilvēkiem, gan dzīvajai dabai un palīdzētu sasniegt vispārējos biodaudzveidības

⁽⁶⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīva 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

⁽⁷⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīva 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas deklarācija (OV L 102, 11.4.2006., 15. lpp.).

⁽⁷¹⁾ Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. februāra rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0040).

⁽⁷²⁾ UNCCD puses zemes degradācijas neitralitāti ir definējušas šādi: stāvoklis, kurā konkrētā laikā, teritorijā un ekosistēmā saglabājas stabils vai palielinās zemes resursu daudzums un kvalitāte, kas vajadzīga, lai nodrošinātu ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus un sekmētu pārtikas nodrošinājumu.

⁽⁷³⁾ Revīzijas palātas 2018. gada 18. decembra īpašais ziņojums “Cīņa pret pārtuksnešošanu Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārikojas aktīvāk.”

⁽⁷⁴⁾ Dabas stāvoklis ES — saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

mērķus; uzsver, ka ir jāparedz tādi pasākumi kā minimālais zaļo jumtu īpatsvars jaunām ēkām, atbalsts pilsētu lauksaimniecībai, tostarp augļu koku izmantošana, attiecīgā gadījumā nodrošinot, ka netiek izmantoti ķīmiskie pesticīdi, un mēslošanas līdzekļu izmantošanas samazināšana ES pilsētu zaļajās zonās un zaļo zonu skaita palielināšana atkarībā no iedzīvotāju skaita, vienlaikus risinot nevienlīdzīgo piekļuvi zaļajām zonām; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis paplašināt sauszemes un ūdens ekoloģiskos koridorus pilsētās, tostarp attīstot Eiropas zaļās infrastruktūras tīklu (TEN-G), kas būtu savienots ar Eiropas dabas tīklu (TEN-N);

Tiešā organismu izmantošana

52. pauž atbalstu 2030. gada mērķrādītājiem, proti, panākt, ka vismaz 25 % lauksaimniecības zemes tiek apsaimniekoti ar bioloģiskām metodēm, un šis mērķrādītājs būtu jāpaplašina vidējā termiņā un ilgtermiņā; turklāt ļoti atzinīgi vērtē izvērsto mērķi, saskaņā ar kuru jāpanāk, ka vismaz 10 % lauksaimniecības zemes aizņem daudzveidīgi ainavas elementi, un šis mērķis būtu jāīsteno atbilstošā līmenī, lai nodrošinātu dzīvotņu ekoloģisko savienotību ar lauksaimniecības ainavām un starp tām; uzsver, ka abi mērķi būtu jāiekļauj ES tiesību aktos un jāīsteno katrai dalībvalstij, tostarp kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģisko plānu ietvaros;

53. ar lielām bažām atzīmē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu par lauksaimniecības zemes biodaudzveidību ES lauksaimniecības zemē sugu skaits un daudzveidība pastāvīgi samazinās; pauž nožēlu, ka ES Biodaudzveidības stratēģijā 2020. gadam netika nosprausti izmērāmi lauksaimniecības mērķi, un līdz ar to tika apgrūtināta snieguma izvērtēšana; atgādina, ka biodaudzveidībai piešķirto KLP izdevumu izsekošana nav bijusi uzticama un ka trūkst koordinācijas starp ES rīcībpolitikām un stratēģijām, kā rezultātā veiktie pasākumi nerisina ģenētiskās daudzveidības zuduma problēmu⁽⁷⁵⁾; aicina Komisiju ievērot Revīzijas palātas ieteikumus par biodaudzveidību lauksaimniecības zemē un gūto pieredzi izmantot Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam⁽⁷⁶⁾;

54. uzsver, ka biodaudzveidībai ir izšķirīga nozīme, lai ES spētu saglabāt pārtikas nodrošinājumu; uzsver ES lauksaimniecības nozares svarīgo lomu veselīgas, nekaitīgas un cenu ziņā pieejamas pārtikas ražošanā; uzsver, ka lauksaimniekiem ir būtiska loma šīs stratēģijas sekmīgā īstenošanā un ka šī stratēģija būtu jāsaskaņo ar stratēģijas “No lauka līdz galdam” pasākumiem, uzdevumiem un mērķrādītājiem;

55. uzskata, ka ES lauksaimniecība obligāti ir jāpārveido, lai to padarītu ilgtspējīgu un nodrošinātu augstus dzīvnieku labturības standartus saskaņā ar ekoloģisko un klimatisko pārkārtošanos, turklāt jāsamazina fosilo un ķīmisko resursu un antibiotiku izmantošana; uzsver, ka lauksaimniecībai būtu jāpalīdz aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;

56. uzskata, ka, ņemot vērā iespējamo sociālekonomisko ietekmi, lauksaimniekiem obligāti jāsaņem atbalsts, tostarp ekonomiskais atbalsts, un apmācība saistībā ar pārkārtošanos uz ilgtspējīgām lauksaimniecības sistēmām, lai veicinātu agroekoloģisku un cita veida inovatīvu un ilgtspējīgu praksi; tāpēc uzsver, cik būtiski ir nodrošināt precīzi definētu un pietiekamu finansiālo atbalstu, tostarp saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, lai palīdzētu sasniegt šos mērķus, un šajā sakarībā aicina dalībvalstis izmantot KLP stratēģiskos plānus un to zaļās komponentes, vienlaikus izstrādājot visām pusēm izdevīgus risinājumus biodaudzveidības aizsardzībai;

57. aicina Komisiju izstrādāt stratēģiju, ar ko ierosināto mērķu sasniegšanā atbalstītu vietējas vērtību ķēdes, un uzsver, ka mazajiem lauksaimniecības uzņēmumiem vajadzīgs īpašs atbalsts, kas veicinātu stratēģijas īstenošanu;

58. atzinīgi vērtē bioloģiskās lauksaimniecības atzišanu par vienu no spēcīgajiem elementiem ES virzībā uz ilgtspējīgākām pārtikas sistēmām, jo īpaši saistībā ar biodaudzveidības problēmām un publiskās politikas mērķu sasniegšanu tādās jomās kā ekonomikas attīstība, nodarbinātība laukos, vides aizsardzība un klimatrīcība; uzsver Eiropas bioloģiskās lauksaimniecības rīcības plāna nozīmi bioloģiskās lauksaimniecības paplašināšanā;

59. uzsver, ka bioloģiskās pārtikas ražošanas attīstība jāpapildina ar tirgus virzītiem un piegādes ķēdi attīstošiem risinājumiem un pasākumiem, kas stimulē pieprasījumu pēc bioloģiskās pārtikas, tostarp izmantojot publisko iepirkumu un plašu veicināšanas pasākumu klāstu, pētniecību, inovāciju, apmācību un zinātniskās informācijas nodošanu, lai atbalstītu bioloģisko produktu tirgus stabilitāti un taisnīgu atalgojumu lauksaimniekiem un veicinātu pasākumus, kas atbalsta jaunos

⁽⁷⁵⁾ Revīzijas palātas 2020. gada 5. jūnija īpašais ziņojums “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”.

⁽⁷⁶⁾ *Idem*.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

bioloģiskos lauksaimniekus; uzsver, ka ir jāattīsta visa bioloģiskās pārtikas ķēde, lai radītu iespēju vietējā līmenī apstrādāt un izplatīt ES bioloģisko produkciju;

60. atzīmē, ka dalībvalstis Savienības mērķrādītāju sasniegšanā sniegs atšķirīgu ieguldījumu atkarībā no savas valsts bioloģiskās pārtikas ražošanas nozares attīstības, un tādēļ prasa noteikt nacionālos mērķrādītājus; uzsver, ka šie mērķrādītāji netiks sasniegti bez spēcīga finansiālā atbalsta, stingrām apmācības programmām un konsultāciju pakalpojumiem; aicina dalībvalstis attiecīgi izstrādāt savus KLP stratēģiskos plānus un aicina Komisiju pārliecināties, ka stratēģiskie plāni atbilst izvirzītajam uzdevumam;

61. atgādina, cik svarīgi ir veicināt kolektīvu pieeju un izmantot tās pastiprinošo efektu, lai veicinātu Biodaudzveidības stratēģijas darbības, un aicina Komisiju veicināt un atbalstīt apvienību uzņēmumus, piemēram, lauksaimniecības pārtikas kooperatīvus, kolektīvā biodaudzveidības aizsardzības pasākumu īstenošanā;

62. uzsver KLP būtisko lomu lauksaimniecības zemes biodaudzveidības aizsardzībā un veicināšanā kopā ar citām Eiropas zaļā kursa rīcībpolitikām; pauž nožēlu, ka KLP nav efektīvi apturējusi gadu desmitiem ilgstošo biodaudzveidības zudumu; atgādina, ka lauksaimniecības ražīgums un noturība ir atkarīga no biodaudzveidības, kas ir būtiski, lai ilgtermiņā garantētu mūsu pārtikas sistēmu un pārtikas nodrošinājuma ilgtspēju un noturību; uzskata, ka nelielās izmaiņas, kas ieviestas ar dažādajām KLP reformām, nav devušas spēcīgu signālu lauksaimniekiem mainīt savu praksi, un uzskata, ka nepieciešamas būtiskas izmaiņas, kam pamata būtu saistībā ar klimata un biodaudzveidības krīzi gūtā pieredze un prognozes;

63. atkārtoti norāda, ka KLP pilnībā ir jāatbilst ES vērienīgajiem klimata un biodaudzveidības mērķiem; mudina Komisiju un dalībvalstis KLP stratēģiskos plānus izmantot, lai īstenotu Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķus, kas ietver biodaudzveidībai labvēlīgu un agroekoloģisku pieeju turpmāku integrēšanu, un mudina dalībvalstis, pieņemot nosacījumu standartus, noteikt ambiciozus pamatscenārijus ilgtspējas un biodaudzveidības jomā un nodrošināt pasākumu, jo īpaši ekoshēmu un agrovides un klimata pasākumu, vērienīgumu un strauju izstrādi un ieviešanu; uzsver, ka atjaunošanai jāparedz pienācīgi finanšu resursi; šajā ziņā aicina dalībvalstis balstīties uz Komisijas ieteikumiem;

64. aicina dalībvalstis izstrādāt nepieciešamos pasākumus saistībā ar ainavu daudzveidības elementiem, jo īpaši saskaņā ar saviem stratēģiskajiem KLP plāniem, izmantojot, piemēram, dzīvžogus vai buferjoslas, kuru mērķim vajadzētu būt arī ekoloģiskās savienotības veicināšanai starp dzīvotnēm un zaļo koridoru izveidei;

65. uzsver, ka ir jāstiprina KLP uzraudzības sistēma, tostarp izstrādājot uzticamākus rādītājus KLP ietekmes mērīšanai; aicina Komisiju pēc valsts stratēģisko plānu apstiprināšanas neatkarīgi izvērtēt šo plānu kopējo paredzamo ietekmi; aicina Komisiju gadījumos, kad šajā izvērtēšanā tiek uzskatīts, ka centieni sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus nav pietiekami, veikt atbilstošus pasākumus, piemēram, aicināt dalībvalstis starpposma pārskatīšanas ietvaros grozīt savus stratēģiskos plānus vai pārskatīt KLP stratēģisko plānu regulu;

66. uzsver, cik būtisks ir sabalansēts uzturs; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina veselīgs un sabalansēts uzturs, vienlaikus ieviešot atbilstīgus pasākumus, ar ko palīdzētu lauksaimniekiem pārkārtoties, pienācīgi ņemot vērā vajadzību nodrošināt ES lauku saimniecību ekonomisko ilgtspēju;

67. pauž nožēlu, ka lauksaimnieciskā ražošana un patēriņš aizvien vairāk tiek mērķēts uz ierobežotu lauksaimniecības kultūru skaitu un ierobežotu šķirņu un genotipu klāstu; uzsver, ka ģenētiskās daudzveidības sekmēšana un saglabāšana ar dabiskiem līdzekļiem ir izšķirīga, lai veicinātu lauksaimniecības ekosistēmu daudzveidību un saglabātu vietējos ģenētiskos resursus, jo īpaši kā risinājumu krātuvi, kas palīdzētu stāties pretī vides un klimata problēmām; uzsver, cik būtiski ir izmantot vietējās sugas un šķirnes, kas ir vispiemērotākās vietējām ekosistēmām;

68. aicina Komisiju izvērtēt, vai dabas kapitāla inventarizācija varētu ierobežot un racionalizēt ekosistēmu izmantošanu un ietekmējumu, tādējādi palīdzot apturēt biodaudzveidības zudumu un to pārvērst pretējā virzienā; tomēr apšaubā iespēju precīzi izmērīt dabas vērtību kvantitatīvā izteiksmē un uzsver, ka daba ir vērtība pati par sevi; šajā sakarībā aicina Komisiju sniegt vairāk informācijas par iespējamo starptautisko dabas kapitāla inventarizācijas iniciatīvu;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

69. aicina dalībvalstis saskaņā ar saviem KLP stratēģiskajiem plāniem izstrādāt vajadzīgos pasākumus, kuri veicinātu biodaudzveidības ziņā bagātas platības, tostarp ainavu elementus, ar mērķi ilgtermiņā vismaz 10 % zemes izveidot ļoti daudzveidīgas platības, kas bagātina biodaudzveidību, piemēram, dzīvžogus, buferjoslas, teritorijas, kurās neizmanto ķīmiskas vielas, un pagaidu papuves, kā arī paplašinātas lauksaimniecības zemes, kuras atvēlētas biodaudzveidībai, un aicina dalībvalstis, cik vien iespējams, veicināt dzīvotņu savienotību un zaļo koridoru izveidi, lai maksimāli palielinātu biodaudzveidības potenciālu;

70. atzīmē, ka kažokādu ražošana, kurā izmanto tūkstošos mērāmu nepieradinātu dzīvnieku skaitu ar līdzīgu genotipu, tos turot būros cieši blakus citu pie cita un pastāvīga stresa apstākļos, var būtiski apdraudēt dzīvnieku labturību un palielina to uzņēmību pret infekciju slimībām, tostarp zoonozēm, kā tas Covid-19 krīzē bija ar ūdelēm;

71. pauž nožēlu, ka nav īstenota ES apņemšanās līdz 2020. gadam pilnībā ievērot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (MSY), kas bija viens no galvenajiem kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) mērķiem; uzsver, ka visas zivju populācijas būtu jāatjauno virs līmeņa, kas spēj nodrošināt MSY, vienlaikus ievērojot piesardzības principu un nodrošinot, ka populācijas vecuma un izmēra sadalījums ir tāds, kas apliecina zivju krājuma veselīgumu; aicina Komisiju un dalībvalstis apņemt pilnībā atjaunot jūras biotopus un zivju krājumus saskaņā ar MSY, šim nolūkam nekavējoties izmantojot ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, un šīs pieejas īstenošanā aicina uzlabot nemērķa sugu selektivitāti un izdzīvošanu un samazināt zvejniecības ietekmi uz jūras ekosistēmām, tostarp ierobežojot tādu praksi vai izmantošanas veidus, kas rada ir negatīvu ietekmi;

72. atgādina arī, ka saskaņā ar jauno Tehnisko pasākumu regulu ⁽⁷⁷⁾ Komisijai bija jāiesniedz ziņojums Parlamentam un Padomei līdz 2020. gada 31. decembrim un ka Komisija drīkst ierosināt pasākumus tad, ja ir pierādījumi, ka nav sasniegti mērķi un mērķkrītītāji;

73. aicina Komisiju risināt okeānu degradācijas, eitrofikācijas un paskābināšanās problēmu, iesniedzot vērienīgu rīcības plānu, ar ko aizsargātu jūras ekosistēmas un saglabātu zivju resursus; uzskata, ka būtu jāpieņem visi pasākumi, tostarp tiesību akti, ar ko samazinātu ekonomisko un citu darbību iespējamo negatīvo ietekmi uz jūras dzīvotnēm;

74. uzsver, cik būtiski ir izveidot zivju krājumu atjaunošanas apgabalus vai zonas, kurās zivju krājumi netiktu zvejoti, lai zivju populācijas varētu atjaunoties, ietverot zivju mazuļu un nārsta vietas; uzsver, cik būtiski ir aizliegt zveju un citas ieguves aktivitātes lieguma zonās;

75. stingri atbalsta izvirzīto mērķi, proti, nulles toleranci pret nelegālu, neregulētu un neregistrētu (NNN) zveju; norāda, ka NNN zveja ļoti negatīvi ietekmē krājumu stāvokli, jūras ekosistēmas, biodaudzveidību un ES zvejnieku konkurētspēju; prasa panākt lielāku saskaņotību starp ES tirdzniecības un zivsaimniecības politiku, lai nodrošinātu NNN zvejas efektīvu apkarošanu;

76. aicina Komisiju ar ekosistēmas pieeju vērsties pret visiem jūras biodaudzveidības zuduma cēloņiem, kurā ņemta vērā zvejas noslodze uz krājumiem, biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, kā arī citus faktorus, tādos kā piesārņojums, klimata pārmaiņas, kuģošana un piekrastes un krastam pietuvinātu teritoriju izmantošana, tostarp veicot visu zvejas un citu jūras darbību ietekmes uz ekosistēmām izvērtēšanu, un aicina šajā pieejā ņemt vērā ekosistēmu spēju dot ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgoties tām un mijiedarbību starp medijām sugām un plēsējiem;

77. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, ar ko veicinātu labāku zivju nozvejas, izkraušanas un kaušanas labturības metožu izstrādi un īstenošanu, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem;

78. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, lai zivkopības prakse būtu ilgtspējīga un balstīta uz augstu zivju labturības līmeni; uzskata, ka akvakultūras ražošanas pamatā vajadzētu būt ilgtspējīgām ražošanas metodēm, piemēram, ekstensīvām metodēm un aļģu, gliemeņu, dīķaudzēšanas sistēmu un lagūnas akvakultūras izmantošanai, kas var nodrošināt svarīgas ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus, tostarp mitrāju dzīvotņu saglabāšanu, un samazināt spiedienu uz resursiem un biodaudzveidību, kā arī samazināt oglekļa emisijas un apgādāt ar pārtiku; pauž bažas, ka zivis tiek zvejotas vienīgi nolūkā tās izbarot plēšīgām zivaudzētavu zivju sugām, un uzskata, ka šāda zvejas prakse pakāpeniski būtu jāizbeidz un jāaizstāj ar ilgtspējīgām alternatīvām; uzsver, ka akvakultūras nozarē ieviestajām administratīvajām procedūrām jābūt skaidrām un

⁽⁷⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regula (ES) 2019/1241 par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem (OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

pilnībā īstenojamām; aicina Komisiju vajadzības gadījumā atjaunināt norādījumus par akvakultūru un *Natura 2000* teritorijām;

79. ar bažām atzīmē, ka ES piekrastes ūdeņos turpinās jūras gultnes plaša fiziska bojāšana, it sevišķi grunts tralēšanas dēļ⁽⁷⁸⁾, attiecībā uz ko FAO ir konstatējusi, ka ikgadējo izmetumu apjomu no visiem zvejas rīku veidiem visvairāk veicina grunts tralēšana, kurai atkarībā no zvejniecības un zvejas apgabala īpatnībām ir ļoti nelabvēlīga ietekme uz jūras gultni⁽⁷⁹⁾; atgādina, ka grunts trali ir viens no Eiropā visbiežāk lietotajiem zvejas rīku veidiem⁽⁸⁰⁾; atgādina spēkā esošo prasību pārtraukt zveju ar grunts zvejas rīkiem, kuru garums ir mazāks par 400 m, apgabalos, par kuriem ir zināms vai attiecībā uz kuriem pastāv iespēja, ka tur sastopamas jutīgas jūras ekosistēmas; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt Regulas (ES) 2016/2336⁽⁸¹⁾ pilnīgu un efektīvu īstenošanu, tostarp attiecībā uz jūras pacēlumiem; turklāt aicina Komisiju pēc ierobežojumiem Vidusjūrā⁽⁸²⁾ gadījumos, kad tas ir vajadzīgs, lai aizsargātu piekrastes ekosistēmas, ierobežot grunts tralēšanas izmantošanu citos piekrastes apgabalos, tostarp arī tās gaidāmajā rīcības plānā zivsaimniecības resursu saglabāšanai un jūras ekosistēmu aizsardzībai, lai nodrošinātu iespējas piekopt ilgtspējīgāko praksi, kas nodara vismazāko kaitējumu;

80. uzsver, ka zvejniecības pārvaldības plānos būtu jāņem vērā rezultāti, kas gūti zinātniskos pētījumos par zvejas metožu ietekmi uz sugām, dzīvotnēm, okeānu biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, un jāpalīdz rast risinājumi konstatētās negatīvās ietekmes novēršanai, tostarp ierobežojot to izmantošanu vai ieviešot jaunus tehniskus seku mazināšanas risinājumus; uzsver, ka jutīgo sugu piezveja būtu jāizskauž vai jāsamazina līdz pilnīgu atjaunošanos pieļaujošam līmenim un ka būtu pēc iespējas jāsamazina kaitējums jūras gultnes dzīvotnēm;

81. aicina Komisiju izstrādāt lielo traleru definīciju un apsvērt pasākumus, ar kuriem ierobežotu to darbību ES ūdeņos, jo īpaši aizliedzot to darbību aizsargājamās teritorijās;

82. uzskata, ka ir būtiski izveidot labu sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši kaimiņvalstīm, arī veicinot zivsaimniecības resursu līdzvērtīgu uzraudzību trešo valstu ūdeņos, lai nodrošinātu veselīgu ekosistēmu jūras dzīvotnēs pāri robežām;

83. atgādina, ka kopējā zivsaimniecības politika (KZP) un Zivsaimniecības kontroles regula⁽⁸³⁾ nodrošina Eiropas Savienībai tiesisko regulējumu ar īpašiem zivsaimniecībai paredzētiem instrumentiem; uzsver nepieciešamību nodrošināt sociālekonomisko ilgtspēju zvejniekiem, kurus ietekmē pāreja uz ekoloģisku praksi zilajā ekonomikā, tostarp arī attiecībā uz saistītajām apmācības vajadzībām; uzsver, cik svarīgi ir šiem nolūkiem nodrošināt pienācīgu finansējumu no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda un programmas "Apvārsnis Eiropa";

84. lūdz Padomei proaktīvi publicēt visus dokumentus, kas saistīti ar pieņemtajiem noteikumiem par kopējo pieļaujamo nozveju saskaņā ar Eiropas Ombuda ieteikumu lietā 640/2019/FP;

85. iesaka nepārtraukti apkopot datus, lai labāk izvērtētu ilgtspējas kritērijus un nepieļautu zvejas zonu noteikšanu vietās, kur ir atklātas neaizsargātas jūras ekosistēmas;

86. uzstāj, ka attiecībā uz aizsargājamām teritorijām par prioritāti ir jānosaka vides saglabāšana un atjaunošana un ka neviena darbība šajās teritorijās nedrīkst apdraudēt šo mērķi; aicina Komisiju un dalībvalstis aizliegt kaitīgas darbības aizsargājamās jūras teritorijās; mudina Komisiju nodrošināt to, lai valstu jūras telpiskajos plānos tiktu ņemts vērā sugu un dzīvotņu jutīgums pret cilvēku radītiem spiedieniem visās jūras teritorijās;

⁽⁷⁸⁾ EVA ziņojums "Marine Messages II", 34. lpp.

⁽⁷⁹⁾ PVO 2019. gada 19. februāra zvejniecības un akvakultūras tehniskais dokuments "A third assessment of global marine fisheries discards" ("Trešais novērtējums par jūras zvejas izmetumu apjomu pasaulē").

⁽⁸⁰⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums "Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos".

⁽⁸¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2336 (2016. gada 14. decembris), ar ko paredz īpašus nosacījumus zvejai dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā un noteikumus zvejai starptautiskajos ūdeņos Ziemeļaustrumu Atlantijā un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 2347/2002 (OV L 354, 23.12.2016., 1. lpp.).

⁽⁸²⁾ Padomes 2006. gada 21. decembra Regula (EK) Nr. 1967/2006, kas attiecas uz Vidusjūras zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas pārvaldības pasākumiem un ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2847/93, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 1626/94 (OV L 409, 30.12.2006., 11. lpp.).

⁽⁸³⁾ Padomes 2009. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem (OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

87. uzsver, cik svarīgi ir stiprināt un efektīvi ieviest esošās AJT, jo īpaši bioloģiskās daudzveidības karstajos punktos; aicina Komisiju un dalībvalstis prioritārā kārtā izstrādāt šīm teritorijām paredzētus īpašus pārvaldības plānus, nosakot skaidrus saglabāšanas mērķus un efektīvus uzraudzības, pārraudzības un kontroles pasākumus; jo īpaši mudina dalībvalstis paātrināt kopīgu ieteikumu par zvejniecības pārvaldību savās AJT izstrādi un iesniegšanu saskaņā ar KZP 11. pantu; uzskata, ka būtu pilnībā jāņem vērā klimata pārmaiņu ietekme uz jūras organismu sugām; aicina Komisiju arī sadarbībā ar dalībvalstīm un balstoties uz vislabākajām pieejamajām zinātnes atziņām, ierosināt kritērijus un norādījumus izraudzīto AJT pienācīgai pārvaldības plānošanai, tostarp ekoloģiskajos koridoros, un atvieglot sadarbību starp dalībvalstīm;
88. aicina Komisiju ieskaitīt AJT starptautiskajos mērķos tikai tad, kad tās tiek pienācīgi pārvaldītas;
89. uzskata, ka jaunās AJT būtu jāiekļauj *Natura 2000* sistēmā, un tām būtu jāveicina ekoloģiskā sasaiste;
90. uzsver, ka panākumu gadījumā aizsargājamas jūras teritorijas sniedz lielus sociālekonomiskos ieguvumus, jo īpaši piekrastes kopienām un zvejniecības un tūrisma nozarēm, un ka aizsargājamām jūras teritorijām var būt nozīmīgas ekoloģiskās funkcijas zivju krājumu atjaunošanā un to izturētspējas uzlabošanā;
91. uzsver, ka jaunā ES meža stratēģijai ir jābūt pielāgotai Eiropas Klimata aktam un Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un saskaņotai ar šiem instrumentiem; uzsver, ka ir vajadzīga holistiska un konsekventa meža stratēģija, ar ko spēcīgāk tiek akcentēta mežu daudzfunkcionālā nozīme un uz koksnes resursiem balstīta rūpniecība Eiropas Savienībā un ar ko tiek popularizēti tālejoši ieguvumi, kurus meži nodrošina videi, sabiedrībai un ekonomikai, un turklāt pilnībā ir ievēroti ES nospraustie mērķi klimata un vides jomā; vērs uzmanību uz to, ka jaunajā ES meža stratēģijā ir skaidri jānosaka prioritātes, kur galvenie ir savstarpēji saistītie klimata un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un atjaunošanas mērķi; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut konkrētus saistošus mērķus meža ekosistēmu atjaunošanai un turpmākai aizsardzībai, kas būtu jāiekļauj arī ES meža stratēģijā; uzskata, ka būtu jāņem vērā atšķirīgie apstākļi vietējā, reģionālā un dalībvalstu līmenī;
92. atgādina par savu 2020. gada 8. oktobra nostāju ES meža stratēģijas jautājumā, proti, ka stratēģijai vajadzētu kalpot kā tīlam starp valstu mežu un agromežu politiku un ES mērķiem, kuri saistīti ar mežiem un agromežiem, atzīstot gan to, ka jārespektē valstu kompetence, gan arī to, ka jāveicina plašāku ES mērķu sasniegšana; tāpēc uzsver vajadzību ES meža stratēģijā ievērot subsidiaritātes principu un atzīt ES kompetenci vides aizsardzības jomā; atgādina, ka saskaņā ar LESD 191. pantu ES vides politika cita starpā palīdz sasniegt tādus mērķus kā saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, kā arī apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus; atgādina, ka vairāki ES tiesību akti ietekmē mežus un mežu apsaimniekošanu;
93. aicina ES un dalībvalstis savos iekšpolitikas un ārpolitikas virzienos nodrošināt visaugstākos vides aizsardzības standartus attiecībā uz mežiem;
94. uzsver, ka jaunajai meža stratēģijai vajadzētu popularizēt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, un uzsver, cik būtiski ir līdzsvarotā veidā stiprināt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, lai saglabātu meža ekosistēmu veselību, klimatnoturību un ilgmūžību un mežu daudzfunkcionālo lomu; atzīmē, ka mūsu mežu aizsardzība un ilgtspējīga apsaimniekošana ir svarīga mūsu vispārējai labbūtībai, jo meži ir vide, kurā notiek sabiedriskas nozīmes darbības brīvā laika pavadīšanas, veselības, kā arī izglītības ziņā, un atzīst, ka ilgtspējīga mežu apsaimniekošana veicina ES mežu biodaudzveidības aizsardzību; atgādina, ka ES un tās dalībvalstis ir apņēmušas piemērot mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas definīciju un principus;
95. uzsver mežu lomu ES klimata mērķu sasniegšanas veicināšanā; uzskata, ka par prioritāti vajadzētu izvirzīt mežu un citu biomasas resursu aprites un kaskādes principam atbilstīgu izmantošanu, kas neapdraud zinātniski pamatotas aizsardzības un atjaunošanas darbības, kā arī rīcību klimata jomā; uzskata, ka viens no pozitīviem piemēriem ir koksnes izmantošana par celtniecības materiālu;
96. uzsver KLP agromežsaimniecības un apmežošanas pasākumu izšķirošo nozīmi un mudina turpināt mežsaimniecības pasākumus saskaņā ar ES meža stratēģiju;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

97. uzsver, cik liela nozīme ir noturīgām un veselīgām meža ekosistēmām, tostarp faunai un florai, lai saglabātu un veicinātu to daudzveidīgo ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu, ko nodrošina meži, piemēram, biodaudzveidību, tīru gaisu, ūdeni, veselīgu augsni un koksnes un nekoksnes izejvielas; norāda, ka ES mērķu sasniegšana vides, klimata un biodaudzveidības jomā nekad nebūs iespējama bez tādiem mežiem un mežsaimniecības, kas tiek daudzfunkcionāli, veselīgi un ilgtspējīgi apsaimniekoti un kas ievēro ilgtermiņa perspektīvu;

98. norāda uz nepieciešamību izstrādāt saskaņotu pieeju, ar ko biodaudzveidības aizsardzību un klimata aizsardzību sasaistītu ar plaukstošu uz koksnes resursiem balstītu nozari un ilgtspējīgu bioekonomiku;

99. apzinās, cik svarīgi ir izmantot koksni no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem un koka izstrādājumus, lai veicinātu virzību uz oglekļneitrālu ekonomiku un attīstītu aprites bioekonomiku;

100. uzsver vajadzību pārskatīt ES noteikumus par biomasas izmantošanu enerģijas ražošanā, jo īpaši Atjaunojamo energoresursu direktīvā paredzētos noteikumus un saskaņā ar taksonomijas regulu pieņemtos deleģētos aktus, un saskaņot tos ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un Eiropas Klimata aktu;

101. atzinīgi vērtē apņemšanos ES iestādīt vismaz trīs miljardus papildu koku; uzsver, ka ES koku stādīšanas iniciatīvu pamatā vajadzētu būt skaidriem ekoloģijas principiem, proaktīvai apmežošanai, ilgtspējīgai mežu atjaunošanai un pilsētu un piepilsētu teritoriju ekoloģizācijai, atjaunošanai, savienojamības uzlabošanai, kā arī agromežsaimniecībai, atbilstīgi jaunākajām zinātnes atziņām; aicina Komisiju nodrošināt, ka šīs iniciatīvas tiek īstenotas ar biodaudzveidības mērķiem saderīgā un šos mērķus veicinošā veidā, parūpējoties par to, ka ar šo stādīšanu netiek aizstāti esoši seni un biodaudzveidīgi meži, un palīdzot nodrošināt to, ka meži ir noturīgi, jaukti un veselīgi;

102. atgādina savu nostāju, kas pausta rezolūcijā par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam, kura pamatā būtu obligāta pienācīga pārbaude, kas nodrošinātu to, ka vērtību ķēdes ir ilgtspējīgas un ka ES tirgū laistie produkti vai izejvielu preces neizraisa atmežošanu, mežu degradāciju, ekosistēmu pārveidi un degradāciju vai cilvēktiesību pārkāpumus un nav iegūtas šo darbību rezultātā; norāda, ka šāds ES tiesiskais regulējums būtu jāattiecinā ne tikai uz mežiem, bet arī uz citām ekosistēmām, jo īpaši uz jūras un piekrastes ekosistēmām, mitrājiem, kūdrājiem un savannām, kas piesātinātas ar oglekli un izceļas ar lielu bioloģisko daudzveidību, lai izvairītos no tā, ka radītais spiediens tiek novirzīts uz šādām ekosistēmām;

103. aicina Komisiju izpētīt iespēju izveidot tiesisko regulējumu, galvenokārt Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ietvaros, ar ko varētu aizliegt tirdzniecību ar dažām izejvielām, produktiem un pakalpojumiem, kuri apdraud biodaudzveidību;

104. uzsver, ka ir steidzami jāsamazina ES ražošanas un patēriņa vides pēdas nospiedums, lai paliktu planētas iespēju robežās; aicina Komisiju ierosināt saistošus ES mērķus 2030. gadam, lai būtiski samazinātu ES materiālu un patēriņa pēdas nospiedumus un līdz 2050. gadam samazinātu tos līdz planētas iespēju robežām⁽⁸⁴⁾; atbalsta Komisijas dzīves cikla pieeju produktu un organizāciju vides pēdas nospieduma izvērtēšanā; uzskata, ka plastmasas ražošana un izmantošana būtu jāsamazina; uzskata, ka saimnieciskajām darbībām, kas tieši ietekmē un izmanto ekosistēmas un to bioloģisko daudzveidību, būtu jāietver visi iespējamie aizsardzības pasākumi, lai mazinātu savu negatīvo ietekmi uz šīm ekosistēmām;

Klimata pārmaiņas

105. pauzē bažas par to, ka 1,5 līdz 2 °C globālās sasilšanas scenārijā ievērojami samazināsies lielākā daļa sauszemes sugu areālu un ka līdzīgi tiks apdraudētas arī jūras sugas, jo īpaši tāpēc, ka ar pašreizējo trajektoriju šīs temperatūras pieaugums, visticamāk, tiks pārsniegts; tādēļ uzsver nepieciešamību izvirzīt ievērojami vērienīgākus ES mērķus, par prioritāti klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanā un pielāgošanās stratēģijās nosakot dabā rodamus risinājumus, kā arī uzlabojot dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmu aizsardzību ES kā papildu pasākumu, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas;

106. aicina Komisiju novērtēt klimata pārmaiņu ietekmi uz sugu daudzumu un ģeogrāfisko izplatību, ņemt vērā šo novērtējumu, kad tā īsteno Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, un palīdzēt dalībvalstīm iekļaut gūtos rezultātus valstu politikas virzienos un turpmākajos saskaņā ar dabas direktīvām sniedzamajos ziņojumos;

⁽⁸⁴⁾ Rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

107. uzsver veselīgu okeānu ekosistēmu lomu biodaudzveidības zuduma apturēšanā un atjaunošanā un klimata pārmaiņu mazināšanā; prasa saglabāt un atjaunot ar oglekli bagātas okeāna dzīvotnes, lai uzlabotu oglekļa glabāšanu, piekrastes aizsardzību un jūras sugu un zivju noturīgumu pret klimata pārmaiņām; prasa tās iekļaut arī efektīvi pārvaldītās aizsargājamās jūras teritorijās;

108. aicina Komisiju pēc Eiropas Klimata akta ⁽⁸⁵⁾ pieņemšanas un, ņemot vērā dabīgo oglekļa piesaistītāju svarīgo lomu klimatneitralitātes sasniegšanā, ierosināt vērienīgu uz zinātnes atziņām balstītu ES 2030. gada mērķi dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītāju nodrošinātai siltumnīcefekta gāzu emisiju absorbcijai, kam vajadzētu atbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un būt noteiktam tiesību aktos; tāpēc atgādina, ka ātrai emisiju samazināšanai ir jāpaliek prioritārai;

109. aicina Komisiju iespējami drīz nākt klajā ar ES ilgtermiņa rīcības plānu klimata un bioloģiskās daudzveidības jomā, tostarp attiecīgajiem mērķrādītājiem, kas uzlabotu koordināciju un nodrošinātu turpmāko darbību saskaņotību, ilgtspēju un savstarpējo saistību un iekļautu saistības, kas paredzētas globālajā bioloģiskās daudzveidības satvarā laikposmam pēc 2020. gada un Parīzes nolīgumā, tā nacionāli noteiktajā devumā, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķos; uzsver, ka ir svarīgi pēc iespējas ātrāk oficiāli koordinēt klimata un bioloģiskās daudzveidības plānu monitoringu, ziņošanu un pārskatīšanu; uzsver, ka noturīgas un veselīgas ekosistēmas ir izšķirīgi svarīgas, lai risinātu klimata pārmaiņu radītās problēmas un pielāgotos klimata pārmaiņām, un ka ar Eiropas Klimata pakta paredzētajām darbībām būtu jānodrošina biodaudzveidības klimata politikas virzienu sinerģija;

110. atzinīgi vērtē jauno ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzskata, ka pasākumi, kas veikti, īstenojot pielāgošanās stratēģiju, būtu pilnībā jāsaskaņo ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un profilaktiskajiem un gatavības pasākumiem, kas attiecas uz dabas katastrofām un tiek veikti, īstenojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu;

111. turklāt atbalsta ekosistēmā balstītas pieejas, kā definēts ANO bioloģiskās daudzveidības konvencijā, jo šīs pieejas sniedz holistisku stratēģiju zemes, ūdens un dzīvo resursu integrētai pārvaldībai, vienlīdzīgi sekmējot saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;

112. uzsver, ka būtu precīzāk jādefinē termins “dabā rodami risinājumi” un ka šai definīcijai būtu jānodrošina, ka netiek apdraudēta biodaudzveidība un ekosistēmu integritāte; tāpēc prasa ES līmenī izstrādāt skaidrāku definīciju, kā arī dabā rodamu risinājumu izmantošanas vadlīnijas un instrumentus, lai maksimāli palielinātu dabas sasaisti, ieguvumus un sinerģiju starp bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu mazināšanu un klimatadaptāciju;

113. norāda, ka dabā rodami risinājumi joprojām nav iekļauti daudzās valstu klimata stratēģijās; uzskata, ka dažādu ieinteresēto personu platforma dabā rodamu risinājumu jautājumos varētu palīdzēt stiprināt sinerģiju starp daudzpusējām starptautiskām konvencijām bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņu jomā un palīdzēt sasniegt ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

Piesārņojums

114. atzinīgi vērtē Komisijas mērķus līdz 2030. gadam par 50 % samazināt bīstamāko un ķīmisko pesticīdu izmantošanu un par 50 % samazināt barības vielu zudumu no mēslošanas līdzekļiem, kā rezultātā par 20 % varētu samazināties mēslošanas līdzekļu izmantošana, un uzskata, ka visiem šiem mērķiem vajadzētu būt noteiktiem tiesību aktos un ka attiecībā uz laikposmu pēc 2030. gada tie būtu jāpārskata ar nolūku turpināt veikt samazinājumus un uzņemties ilgtermiņa saistības; prasa šo mērķu sasniegšanu reāli novērtēt, pamatojoties uz konkrētiem starpposma mērķrādītājiem;

115. aicina Komisiju noteikt šiem mērķiem skaidrus un vērienīgus pamatscenārijus un kopā ar dalībvalstīm noteikt katrai dalībvalstij taisnīgu devuma apmēru kopīgajos ES mēroga mērķrādītājos, kurā būtu atspoguļoti dalībvalstu atšķirīgie sākumpunkti un apstākļi; uzstāj, ka katrai dalībvalstij būtu jānosaka stingri pasākumi, ar kuriem sasniegt savus mērķrādītājus;

116. ir pret aktīvās vielas glifozāta atļaujas pagarināšanu pēc 2022. gada 31. decembra; aicina dalībvalstis veikt attiecīgos sagatavošanās darbus, lai lauksaimniekiem nodrošinātu reālus alternatīvus risinājumus pēc glifozāta aizliegšanas;

⁽⁸⁵⁾ Provizoriska vienošanās par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) (COM(2020)0080 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD)).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

117. atgādina par savu 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru⁽⁸⁶⁾ un sagaida, ka Komisija un dalībvalstis nekavējoties pievērsīsies visiem rezolūcijas aicinājumiem; aicina Komisiju tās veiktajā Augu aizsardzības līdzekļu īstenošanas pasākumu pārskatā ietvert pamatnoteikumus, kuru nolūks būtu atbalstīt ES mēroga pesticīdu lietojuma samazināšanas mērķi, piemēram, stiprinot un precizējot vidiskos kritērijus saistībā ar tirgus piekļuves piešķiršanu pesticīdiem; uzsver, ka, ja EFSA konstatē nepieņemamu ietekmi uz vidi, apstiprinājuma lēmumu nevajadzētu pieņemt; aicina Komisiju regulatīvos datus par risku padarīt pārredzamākus un pieejamākus;

118. uzskata, ka Regulas (EK) Nr. 1107/2009⁽⁸⁷⁾ 53. panta 1. punktā paredzētā atkāpe būtu jāprecizē un ir jāpiemēro tikai veselības un vides apsvērumu dēļ; pauž nožēlu par to, ka šī atkāpe tiek izmantota, lai apietu aizliegumu āra vidē izmantot trīs neonikotinoīdus;

119. aicina Komisiju ātri pabeigt pārskatīt Direktīvu 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu⁽⁸⁸⁾, ietverot tajā pesticīdu samazināšanas mērķrādītājus, un veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis apņemas to īstenot, tostarp savos valstu rīcības plānos;

120. norāda, ka pesticīdu plaša izmantošana izraisa rezistenci pret pesticīdiem, kas ir nozīmīga problēma un mazina pesticīdu iedarbīgumu; norāda, ka lauksaimniekiem dārgi izmaksā pesticīdu plašāka izmantošana un atkarība no tiem; norāda, ka, lai palīdzētu izvairīties no bioloģiskās daudzveidības sabrukuma un kaitēkļu rezistences, būtu jāievēro darbību hierarhija saskaņā ar astoņiem integrētās kaitēkļu apkarošanas principiem, kas paredzēti Direktīvas 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu III pielikumā, kurā noteikts, ka ķīmiskie pesticīdi būtu jāizmanto tikai kā pēdējā iespēja;

121. pauž nožēlu par to, ka REACH atļauju piešķiršanas procesa sociālekonomiskajā analizē mēdz ņemt vērā vai nepietiekami ņemt vērā novērtējumu par ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību; pauž bažas par to, ka turpinās tādu bīstamu ķīmisko vielu izmantošana un atļaušana, kam ir negatīva ietekme uz vidi, vai gadījumos, kad trūkst drošības datu par vides beigu punktiem; aicina Komisiju kā riska pārvaldītāju vairāk ņemt vērā ķīmisko vielu ietekmi, arī to hronisko un ilgtermiņa ietekmi, uz vidi un bioloģisko daudzveidību;

122. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka no trešām valstīm importētiem lauksaimniecības produktiem tiek piemēroti vienādi standarti un efektīvas pārbaudes;

123. aicina Komisiju pārskatīt Regulu (EK) Nr. 396/2005 par maksimāli pieļaujamiem pesticīdu atlieku līmeņiem⁽⁸⁹⁾, lai ietvertu dzīvnieku veselības un vides riskus kā tiesību aktu kritēriju;

124. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir apņēmusies sadarboties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka jau no paša sākuma valstu stratēģiskie lauksaimniecības plāni atspoguļo Eiropas zaļā kursa un stratēģijas "No lauka līdz galdam" vērienīgumu, kas ietver augstākus mērķus attiecībā uz ķīmisko pesticīdu izmantošanas un riska, kā arī mēslošanas līdzekļu un antibiotiku izmantošanas būtisku samazināšanu; uzsver, cik svarīgi ir šos mērķrādītājus censties sasniegt holistiskā un apritīgā veidā, piemēram, izmantojot tādas agroekoloģiskas pieejas kā integrētā lauksaimniecība un bioloģiskā lauksaimniecība, ietverot augseku; uzsver arī precīzās lauksaimniecības, digitalizācijas un citu instrumentu devumu pesticīdu, mēslošanas līdzekļu un barības vielu izmantošanas samazināšanā un efektīvā izmantošanā;

125. uzsver — lai samazinātu vajadzību pēc pesticīdiem un vēl vairāk samazinātu ķīmisko pesticīdu lietošanu un ar to saistītos riskus, lauksaimniekiem ir vajadzīgi plašāki alternatīvi, efektīvi, cenas ziņā pieejami un videi droši augu aizsardzības risinājumi un metodes; ierosina, ka tas varētu ietvert kultūru, fiziskās un bioloģiskās kontroles metožu pastiprinātu izmantošanu, jaunus zema riska pesticīdus un biopesticīdus, efektīvākus pielietošanas paņēmienus, ko veicina tādi instrumenti kā digitālā un precīzā lauksaimniecība, epidemioloģiskos modeļus, plašāku un uzlabotu tādu rezistentu šķirņu klāstu, kam nepieciešams mazāk resursu, un uzlabotas pētniecības un inovācijas apmācības un konsultāciju sistēmas, tostarp agroekoloģiskās lauksaimniecības prakses jomā;

⁽⁸⁶⁾ OV C 411, 27.11.2020., 48. lpp.

⁽⁸⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

⁽⁸⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

⁽⁸⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamās pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

126. uzsver, ka ES lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības nozarēm ir svarīga loma dabas aizsardzībā un atjaunošanā un ka tās ir pilnībā jāiesaista Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanā; uzsver, ka īstenošanas pasākumi būtu jāpapildina ar precīzi definētu atbalstu, mācību programmām un instrumentu komplektu, kurā būtu ilgtspējīgi, droši, iedarbīgi un cenu ziņā pieejami risinājumi un alternatīvas, kā arī ar piekļuvi jaunākajām zināšanām, tehnoloģijām un konsultāciju pakalpojumiem; uzsver arī to, kādu ieguldījumu stratēģijas īstenošanā var dot pozitīvi stimuli un apmaiņa ar paraugpraksi;

127. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt to, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķi tiek pilnībā atspoguļoti stratēģijas “No lauka līdz galdam” un Ilgtspēju sekmējošās ķīmikāliju stratēģijas īstenošanā, kā arī gaidāmajā rīcības plānā par nulles līmeņa piesārņojumu, kurā būtu jāpievēršas arī trokšņa, tostarp zemūdens trokšņa, un gaismas piesārņojumam; uzsver, cik svarīgi ir prioritārā kārtā pievērsties tam, lai piesārņojumu novērstu izcelsmes vietā, vienlaikus nodrošinot vislabāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu;

128. aicina Komisiju izvirzīt vērienīgu mākslīgā āra apgaismojuma izmantošanas samazinājuma mērķi 2030. gadam un ierosināt pamatnostādnes par to, kā dalībvalstis var samazināt mākslīgā apgaismojuma izmantošanu naktī;

129. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam ir jāietver īpaši pasākumi, kuru mērķis ir samazināt piesārņojumu, kas tieši ietekmē bioloģisko daudzveidību un veselību, piemēram, plastmasas, mikroplastmasas un ķīmisko piesārņojumu; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek ātri īstenotas visas 35 darbības, kas noteiktas jaunajā rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku un saistītajos tiesību aktos;

Invazīvas svešzemju sugas (ISS)

130. pauž bažas, ka ISS jau rada nopietnus draudus videi, iztikas līdzekļiem un pārtikas nodrošinājumam, neatgriezeniski iedragājot aizsargājamās teritorijas un tur esošo bioloģisko daudzveidību, un ka šo situāciju saasina klimata pārmaiņas;

131. pauž nožēlu par to, ka to invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir uzskaitīts mazāk nekā 6 % no Eiropas Savienībā sastopamajām ISS; aicina Komisiju pastiprināt rīcību un nodrošināt to, ka šajā sarakstā tiek iekļautas invazīvas svešzemju sugas, kas ietekmē apdraudētās sugas; aicina Komisiju arī pastiprināt profilaksi, ieviešot obligātus riska novērtējumus, kas jāveic pirms svešzemju sugu pirmās ieviešanas, un pēc iespējas drīzāk ierosinot ES mēroga baltos sarakstus ar sugām, ko atļauts importēt, turēt, selekcionēt un tirgot kā lolojumdzīvniekus, balstoties uz zinātnisku riska novērtējumu un ekoloģiskās īpašības Eiropas Savienībā;

132. uzsver, ka eksotisko lolojumdzīvnieku tirdzniecība ir viens no galvenajiem ceļiem, kādā tiek ieviestas ISS, un ka ISS ieviešana ir saistīta arī ar tādiem citiem stresoriem kā sauszemes un jūras transports un jūras piedrazojums; prasa ES līmenī izstrādāt papildu pasākumus ISS profilaksei, kontrolei un izskaušanai, tostarp izstrādāt konkrētus plānus attiecībā uz ISS, kas ietekmē kritiski apdraudētās sugas; uzsver, ka ir vajadzīgi pietiekami cilvēkresursi, kā arī tehniskie un finanšu resursi, lai atbalstītu profilaksi un palīdzētu ietekmētajām teritorijām cīnīties ar esošām un jaunām ISS;

133. pauž nožēlu par to, ka invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir iekļauta tikai viena jūras suga ⁽⁹⁰⁾; aicina Komisiju pievērsties jūras invazīvo svešzemju sugu nesamērīgi mazajai pārstāvībai, lai nodrošinātu pienācīgu atbilstību Regulai (ES) Nr. 1143/2014 ⁽⁹¹⁾;

Finansējums, integrēšana un pārvaldības sistēma

134. uzsver, ka sabiedrībai un videi radītie ieguvumi no profilakses un atjaunošanas pārsniedz ieguldījumu izmaksas; aicina Komisiju, pamatojoties uz ES taksonomiju, nodrošināt efektīvu bioloģiskās daudzveidības integrēšanu un pārbaudi visos ES izdevumos un programmās; aicina efektīvi piemērot principu “nenodari būtisku kaitējumu” visos ES izdevumos un programmās; aicina Komisiju sniegt visaptverošu novērtējumu par to, kā varētu mobilizēt dabai nepieciešamos vismaz 20 miljardus EUR gadā, iesniegt attiecīgus priekšlikumus par Savienības gada budžetu un izskatīt nepieciešamību izveidot īpašu TEN-N finansēšanas instrumentu; norāda uz vienošanos integrēt bioloģiskās daudzveidības mērķrādītājus par 7,5 %, ⁽⁹²⁾

⁽⁹⁰⁾ Tsiamis, K. u.c. “Prioritizing marine invasive alien species in the European Union through horizon scanning” (“Prioritāras uzmanības pievēršana invazīvām jūras organismu sugām Eiropas Savienībā ar potenciālo scenāriju analīzi), *Aquatic Conservation – Marine and Freshwater Ecosystems*, 30. sēj., 4. Nr., John Wiley & Sons Ltd, Čičestera, 2020. g.

⁽⁹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Regula (ES) Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

sākot no 2024. gada, un 10 %, sākot no 2026. gada; uzskata, ka būtu jādara viss iespējama, lai pēc iespējas drīzāk, sākot no 2021. gada, daudzgadu finanšu shēmā (DFS) paredzētu mērķi 10 % gadā paredzēt izdevumiem bioloģiskās daudzveidības jomā; uzsver, ka ir jānodrošina konsekvence starp klimata un bioloģiskās daudzveidības finansējumu; mudina dalībvalstis atveseļošanas un noturības plānos iekļaut bioloģiskās daudzveidības darbības; uzstāj, ka ar bioloģisko daudzveidību saistīti ES izdevumi būtu jāizseko saskaņā ar efektīvu, pārredzamu un vispusīgu metodiku, kas Komisijai ir jānosaka sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Padomi;

135. aicina Komisiju un dalībvalstis līdz 2022. gadam novērtēt, kuras subsīdijas ir kaitīgas videi, lai tās bez turpmākas kavēšanās varētu pakāpeniski izbeigt; aicina pārorientēt finansiālos stimulus uz biodaudzveidībai labvēlīgiem ieguldījumiem, bet nodokļu sistēmas — uz vides nodokļu un vides ieņēmumu plašāku izmantošanu;

136. atgādina, ka ES ir apņēmusies sasniegt Parīzes nolīguma mērķus; aicina Komisiju un dalībvalstis iespējami drīz un vēlākais līdz 2025. gadam izbeigt visas netiešās un tiešās subsīdijas fosilajam kurināmajam;

137. uzskata, ka subsīdiju fosilajam kurināmajam un citu videi kaitīgu subsīdiju pakāpeniska izbeigšana būtu jāatbalsta arī globālā līmenī ar ES tirdzniecības politikas un zaļās diplomātijas starpniecību, tostarp ar katru tirdzniecības partneri panākot vienošanos par ceļvedi, kurā noteikti starpposma mērķi;

138. atgādina – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija lēš, ka valdības pasaulē aptuveni 500 miljardus USD gadā tērē atbalstam, kas potenciāli kaitē biodaudzveidībai, t. i., piecas līdz sešas reizes vairāk nekā kopējie izdevumi biodaudzveidībai⁽⁹²⁾;

139. aicina Komisiju nodrošināt skaidras pamatnostādnes un stimulus, lai biodaudzveidībai piesaistītu privāto finansējumu un saskaņotu ieguldījumus ar Eiropas zaļā kursa un Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķiem; aicina Komisiju arī gaidāmajā atjaunotajā ilgtspējīga finansējuma stratēģijā paredzēt vērīgu un uz nākotni vērstu regulējumu, kas ietvertu likumdošanas pasākumus un finanšu stimulus gan valsts, gan privātajam sektoram, lai atbalstītu Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam izvirzīto mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu; aicina Komisiju rīkoties saistībā ar ilgtspējīgu korporatīvo iepirkumu;

140. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt politikas saskaņotību un saskaņot ES un valstu politikas virzienus ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam; aicina arī visos ES politikas virzienos ievērot visus līgumos paredzētos principus, jo īpaši piesardzības principu un principu “piesārņotājs maksā”;

141. uzsver, ka ir nepieciešams juridiski saistošs bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvars jeb biodaudzveidības akts, kas sekotu visaptverošam ietekmes novērtējumam un veidotu virzību līdz 2050. gadam, nosakot mērķu kopumu, tostarp mērķrādītājus 2030. gadam un COP 15 saistības, un kas izveidotu uzraudzības mehānismu ar SMART rādītājiem gan aizsargājamām teritorijām, gan ārpus tām; aicina Komisiju šajā nolūkā 2022. gadā iesniegt tiesību akta priekšlikumu; uzsver, ka iedarbīgas pārvaldības nodrošināšanai būs izšķirīgi svarīgi pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi;

142. aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot neatkarīgu zinātnisku Eiropas Biodaudzveidības padomi vai līdzīgu struktūru, lai novērtētu, cik lielā mērā ES pasākumi saskan ar Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam vērīgo ieceri, un izteiktu attiecīgus politikas ieteikumus, izvairoties no iespējamās pārklāšanās ar EVA vai citu ES vai starptautisku struktūru politikas virzieniem;

143. atgādina, ka Hartas 37. pantā ir atspoguļots princips par vides aizsardzības nodrošināšanu, kas jāiekļauj Savienības tiesību aktos; uzskata, ka hartā būtu jāatzīst tiesības uz veselīgu vidi un ka ES būtu arī jāuzņemas vadoša loma, atzīstot līdzīgas tiesības starptautiskā līmenī;

Pētniecība, inovācijas un izglītība

144. aicina Komisiju stiprināt bioloģisko daudzveidību ES jaunatnes programmās, piemēram, Eiropas Brīvprātīgo dienestā, un kā daļu no vispārējās “Erasmus” programmas uzsākt zaļo “Erasmus” programmu, kas būtu vērsta uz zināšanu, studentu un profesionāļu apmaiņu atjaunošanas un saglabāšanas jomā;

⁽⁹²⁾ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 2020. gada aprīļa ziņojums “A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance” (“Visaptverošs pārskats par finansējumu biodaudzveidībai pasaulē”).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

145. uzsver, ka ir nepieciešama dziļāka izpratne par biodaudzveidības sastāvu un ietekmi uz ekosistēmu darbību un ekosistēmu izturētspēju; uzskata, ka būtu jāveic vairāk gan fundamentālo, gan lietišķo pētījumu par biodaudzveidību, un uzsver, ka šim nolūkam būtu jāpiešķir pietiekams finansējums; prasa iekļaut pētījumus par biodaudzveidību dažādās ES un valstu finansēšanas programmās; atkārtoti aicina ES pētniecības programmās paredzēt īpašu uzdevumu bioloģiskajai daudzveidībai; uzsver, ka ir ievērojami jāpalielina finansējums publiskiem pētījumiem;

146. uzsver, cik svarīgi ir veikt vairāk pētījumu par biogeogrāfiskajiem reģioniem un organismu taksonomiju, kā arī atmežošanas un bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi uz tādiem pamatpakalpojumiem kā pārtikas nodrošinājums; uzsver, ka ir jāuzlabo zināšanas par saitēm starp slimību rašanos, no vienas puses, un likumīgu un nelikumīgu tirdzniecību ar savvaļas augiem un dzīvniekiem, saglabāšanu un ekosistēmu degradāciju, no otras puses;

147. ir stingri pārliecināts, ka ir jāturpina okeānu pētniecība, ņemot vērā to, ka okeāni joprojām lielā mērā nav izpētīti; šajā sakarā aicina Komisiju uzņemties būtisku lomu ANO Okeānu zinātnes desmitgadē un ievērot ieteikumus, kas sniegti dokumentā "Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters"; uzsver, ka būtu jānodrošina arī dziļjūras ekosistēmām un biodaudzveidībai paredzēts finansējums;

148. mudina veikt pētījumus par ilgtspējīgām lauksaimniecības inovācijām, tehnoloģijām un lauksaimniekiem paredzētām ražošanas metodēm un praksi, ar ko var uzlabot biodaudzveidību un ekosistēmu veselību, tostarp digitalizāciju, ilgtspējīgu agromežsaimniecību, zema riska ķīmisko pesticīdu bioloģiskām alternatīvām un lauksaimniecību bez pesticīdiem;

149. uzskata, ka lielāki pētniecības centieni būtu jāvelta arī saglabāšanas politikas virzienu, augsnes biodaudzveidības un ledāju un mūžīgā sasaluma kušanas ietekmei uz ekonomiku un iespējām;

150. atzinīgi vērtē Biodaudzveidības zināšanu centra un jaunās ES Augsnes observatorijas izveidi;

151. uzsver, cik svarīgi ir piešķirt pietiekamus resursus datu vākšanai un tādu rādītāju izstrādei, kuru uzdevums ir atbalstīt spēju veidošanu un ieinteresēto personu sadarbības palielināšanu biodaudzveidības jautājumos; atzīst, ka digitalizācija, lielie dati un MI var uzlabot mūsu izpratni un zināšanas par biodaudzveidību;

152. aicina Komisiju atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu pētniecības un inovācijas centienus, lai tie varētu sekmēt ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus;

153. uzskata, ka zināšanām par vidi jābūt izglītības neatņemamai daļai; atbalsta aizsargājamu teritoriju izveidi arī izglītojošos nolūkos; uzsver, ka būtu jāatbalsta līdzdalības zinātnes un informētības palielināšana, cita starpā, lai parādītu sabiedrībai vajadzību aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;

Globālais bioloģiskās daudzveidības satvars laikposmam pēc 2020. gada, starptautiskā rīcība un okeānu pārvaldība

154. atgādina par nostāju, kas pausta rezolūcijā par COP 15 attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, un nepieciešamību pēc daudzpusēja saistoša nolīguma laikposmam pēc 2020. gada, kas būtu līdzīgs Parīzes nolīgumam, lai līdz 2030. gadam apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu un pavērstu šo tendenci pretējā virzienā, ar SMART mērķiem un rādītājiem, stingru īstenošanas satvaru un zinātnē balstītu, neatkarīgu un pārredzamu pārskatīšanas mehānismu; uzskata, ka 2021. gads ir izšķirīgs pavērsiens biodaudzveidībai pasaulē un ka ES vajadzētu izturēties kā globālam līderim šajā jomā un sarunās pieprasīt izvīrēt ambiciozus mērķus, arī juridiski saistošus globālos atjaunošanas un aizsardzības mērķrādītājus vismaz 30 % apmērā līdz 2030. gadam; šajā sakarā atzinīgi vērtē koalīcijas "Vērienīgi dabas un cilvēku mērķi" apņemšanos atbalstīt globālo mērķi visā pasaulē, kas paredz aizsargāt 30 % no sauszemes un jūrām; uzsver vajadzību atbalstīt valstis ar zemiem ienākumiem šī jaunā satvara īstenošanā; uzsver to, cik svarīgi ir iesaistīt privāto sektoru biodaudzveidības aizsardzībā un atjaunošanā;

155. aicina Komisiju censties panākt vērienīgu un skaidru globālu ilgtermiņa mērķrādītāju izvīrēšanu; atkārtoti savu nostāju, ka Eiropas Savienībai sarunās, iespējams, vajadzētu prasīt līdz 2050. gadam aizsargāt pusi no planētas ⁽⁹³⁾;

⁽⁹³⁾ Rezolūcija par COP15 Konvenciju par bioloģisko daudzveidību.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

156. atbalsta starptautiska līguma par pandēmijām izstrādi Pasaules Veselības organizācijas (PVO) paspārnē, lai stiprinātu nesatricināmību pret turpmākām pandēmijām; norāda, ka viens no IPBES darbsemināra par biodaudzveidību un pandēmijām ieteikumiem ir pandēmiju novēršanai veltītas augsta līmeņa starpvaldību padomes izveide, kuras uzdevums būtu atvieglot valdību sadarbību, tostarp sniedzot politiski nozīmīgu zinātnisku informāciju un koordinējot uzraudzības satvara izveidi, un likt pamatus iespējamiem mērķiem, strādājot triju Riodežaneiro konvenciju krustpunktā; aicina ES un dalībvalstis veicināt šādas padomes izveidi COP 15, kam būtu jādarbojas sinerģijā ar tādām esošām struktūrām kā PVO;

157. aicina Komisiju un dalībvalstis prasīt sagatavot IPCC īpašo ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņām;

158. ir nobažījies par jaunajiem juridiskajiem, vidiskajiem, biodrošības un pārvaldības uzdevumiem, kas varētu rasties no gēnu inženierijas radītu gēnu dzīvas organismu izplatīšanas vidē, tostarp dabas saglabāšanas nolūkā; atzīst Konvencijas par bioloģisko daudzveidību *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas rezultātus jautājumos par gēnu dzīvām un dzīvām modificētām zīvīm⁽⁹⁴⁾, kas pauž bažas par grūtībām saistībā ar to izturēšanās prognozēšanu, radīto risku novērtēšanu un kontroli pēc izplatīšanas; norāda, ka gēnu dzīvas organismi paši var kļūt par invazīvām sugām; uzskata, ka būtu pilnībā jāizstrādā pasaules un ES līmeņa riska novērtēšanas norādījumi, instrumenti un vides monitoringa satvars, kā arī skaidri globālās pārvaldības mehānismi un iedarbīgi mehānismi gēnu dzīvas organismu kontrolei un to radīto seku likvidēšanai, un ka nepieciešami papildu pētījumi par gēnu dzīvas organismu ietekmi uz veselību, vidi, ekoloģiju, kā arī ētikas un citiem apsvērumiem, lai labāk izprastu to iespējamo ietekmi; tāpēc uzskata, ka saskaņā ar piesardzības principu nav pieļaujama nekāda gēnu inženierijas radītu gēnu dzīvas organismu izplatīšana, arī dabas saglabāšanas nolūkos⁽⁹⁵⁾;

159. Uzsver zaļās diplomātijas, tirdzniecības politikas un daudzpusējas rīcības potenciālu biodaudzveidības aizsardzības veicināšanā ārpus Eiropas; pauž savu atbalstu ANO Ekosistēmu atjaunošanas desmitgadei (2021.–2031. g.) un aicina Komisiju un dalībvalstis reāli integrēt vides aizsardzību un biodaudzveidību visās ārejas darbībās;

160. aicina Komisiju uzņemties vadību centienos pie starptautiska nolīguma par dabas resursu pārvaldību, lai dabas resursu patēriņā paliktu "planētas iespēju robežās";

161. uzsver arī to, ka ekosistēmu degradācija un spiediens uz tām kaitē vispārējiem centieniem panākt ilgtspējīgu attīstību un apgrūtina iespējas sasniegt lielāko daļu no 2030. gadam izvirzītajiem IAM, jo īpaši raugoties uz tādiem mērķiem kā nabadzības un bada izskaušana, ūdens un sanitārijas pieejamības nodrošināšana, pārtikas nodrošinājuma panākšana, veselīgas dzīves nodrošināšana un sociālekonomiskās nevienlīdzības mazināšana valstīs un starp tām;

162. uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija arvien vairāk mijiedarbojas ar cilvēku pārvietošanas virzītājspēkiem, jo klimata pārmaiņu, vides degradācijas un katastrofu dēļ cilvēki ir spiesti pamest mājas; norāda, ka klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma dēļ šādu krīžu skaits nākamajās desmitgadēs dubultosies, ja vien tagad netiks īstenota ātra un efektīva rīcība; uzsver, ka ES ir jābūt gatavai uz cilvēku pārvietošanu klimata dēļ un vides degradācijas un katastrofu dēļ, un atzīst, ka ir jāīsteno piemēroti pasākumi, lai aizsargātu skarto iedzīvotāju cilvēktiesības;

163. aicina Komisiju Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (NDICI) un tirdzniecības atbalsta satvarā jo īpaši atvieglināt spēju veidošanu saņēmējvalstīs, tostarp zināšanu pārnei, tehnoloģiju nodošanu un prasmju apguvi, lai īstenotu KBD, Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) un citas biodaudzveidības aizsardzībai būtiskas konvencijas un nolīgumus; uzstāj, ka ir jāstiprina sadarbības programmas ar trešām valstīm, tai skaitā starpparlamentu dialogi, lai saglabātu to vietējo bioloģisko daudzveidību, un jāpalīdz jaunattīstības valstīm šīs programmas īstenot; prasa arī uzlabot pārrobežu ekosistēmu un migrācijas ceļu un sugu kopīgu pārvaldību un samazināt biodaudzveidības zuduma riska nodošanas uz citām pasaules daļām iespējamību;

⁽⁹⁴⁾ KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas ziņojums par 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu.

⁽⁹⁵⁾ Turpat.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

164. atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā Āfrikas “lielais zaļais mūris” un aicina Komisiju izstrādāt līdzīgas iniciatīvas citiem reģioniem, un atbalstīt starptautiskas iniciatīvas bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai visā pasaulē, vienlaikus paplašinot svarīgākās bioloģiskās daudzveidības teritorijas, lai palīdzētu palielināt jaunattīstības valstu noturību pret klimata pārmaiņām; uzskata, ka jaunais *NDICI* varētu funkcionēt kā nozīmīgs virzītājspēks izmaiņu panākšanai bioloģiskās daudzveidības atjaunošanas un saglabāšanas jomā visā pasaulē; uzskata, ka jaunajā *NDICI* ievērojama budžeta daļa būtu jāizmanto bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai un saglabāšanai, palīdzot sasniegt vispārējo bioloģiskās daudzveidības integrēšanas mērķrādītāju;

165. uzskata, ka pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu zināšanas ir izšķirīgi svarīgas biodaudzveidības aizsardzībā un atgādina, ka *IPCC* Īpašajā ziņojumā par klimata pārmaiņām un zemi atzīts, ka pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir izšķirīga loma vides saglabāšanā; mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt sadarboties ar starptautisko sabiedrību, lai atzītu minēto kopienu ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, garantētu viņu tiesības un atbalstītu viņu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos; aicina visas dalībvalstis arī nekavējoties ratificēt *SDO* 1989. gada Konvenciju par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām (*SDO* Konvencija Nr. 169);

166. atbalsta ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos centienus izstrādāt pamatnostādnes par pienākumiem cilvēktiesību jomā, kuri saistīti ar vidi, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību; aicina ES dalībvalstis un iestādes iestāties par ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gadā izklāstīto pamatprincipu par cilvēktiesību un vidi globālu īstenošanu un atbalstīt to; turklāt prasa Eiropas Savienībai atbalstīt ANO Vides programmas vides tiesību iniciatīvu;

167. mudina ES un dalībvalstis veicināt ekocīda atzīšanu par starptautisku noziegumu saskaņā ar Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) Romas statūtiem;

168. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos nodrošināt visos ES tirdzniecības nolīgumos ietverto biodaudzveidības noteikumu pilnīgu īstenošanu un izpildi un labāk novērtēt to ietekmi uz biodaudzveidību; atzinīgi vērtē arī to, ka jaunā tirdzniecības stratēģija “aicina uz ciešāku politikas integrāciju starp tirdzniecības rīcībpolitikām un ES iekšpolitikas nostādņām” un atzīst, ka “biodaudzveidības saglabāšana ir pasaules mēroga uzdevums, kam nepieciešami globāli centieni”⁽⁹⁶⁾; uzsver, ka tirdzniecības sekmētā dramatiskā biodaudzveidības zuduma problēma tiek nepareizi risināta gan spēkā esošo brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) struktūrā, gan pašreizējos PTO noteikumos; tādēļ aicina Komisiju nekavējoties apsvērt specifiskus un konkrētus pasākumus, lai ES tirdzniecības nolīgumi neradītu vai nedraudētu izraisīt biodaudzveidības zudumu, un aicina ES tirdzniecības politiku efektīvi saskaņot ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;

169. aicina Komisiju arī nodrošināt, ka visi jaunie un turpmākie tirdzniecības un investīciju nolīgumi pilnībā atbilst Eiropas zaļajam kursam, Parīzes nolīgumam, ES bioloģiskās daudzveidības saistībām un IAM un ka tajos ir ietvertas saistošas un izpildāmas nodaļas par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī drošības pasākumi un iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par noteikumu neievērošanu, tostarp iespēja atkal ieviest tarifus; aicina Komisiju arī veicināt līdzīgu pasākumu iekļaušanu arī pašreizējos tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos;

170. uzsver, cik būtiski ir biodaudzveidības dimensiju kopā ar ekonomikas un sociālo dimensiju sistemātiski iekļaut visos ilgtspējas ietekmes novērtējumos (IIN), kuros jāizmanto noturīgāka metodika nekā līdz šim, kā tas ieteikts pieejamajos Komisijas pētījumos, un tas konsekventi jāņem vērā biodaudzveidības jautājumos; prasa, lai IIN tiktu veikti kā daļa no turpmāko brīvās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumu analīzes attiecībā uz to darbības jomu; prasa, lai pēc iespējas drīzāk sarunu gaitā IIN tiktu regulāri atjaunināti nolūkā pienācīgi apzināt, izvērtēt un novērst iespējamās biodaudzveidības apdraudējumus attiecīgajā reģionā, kā arī ES, un, tos ņemot vērā, formulētu attiecīgās divpusējās saistības, kas izklāstītas sarunās;

171. aicina Komisiju nodrošināt to, ka tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļās tiek iekļauts ceļvedis ar konkrētām un pārbaudāmām saistībām, uz kuru pamata tiks panākts progress pārējās sadaļās; uzsver, cik būtiski ir tirdzniecības nolīgumiem sistemātiski veikt regulārus ilgtspējas *ex post* novērtējumus, lai nodrošinātu atbilstību ES starptautiskajām saistībām biodaudzveidības jomā; aicina Komisiju atjaunināt pašreizējās tirdzniecības un ieguldījumu

⁽⁹⁶⁾ Komisijas 2021. gada 18. februāra paziņojums “Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika” (COM(2021)0066),

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

nolīgumu sadaļas, izmantojot aktīvas un savlaicīgas pārskatīšanas klauzulas, lai pēc iespējas drīzāk nodrošinātu spēkā esošo BTN saskaņošanu ar Eiropas zaļo kursu, un aicina iepazīstināt Parlamentu ar gūtajiem rezultātiem un plānotajiem pielāgojumiem;

172. prasa, lai savā pilnvaru projektā attiecībā uz turpmākajiem nolīgumiem un pašreizējo nolīgumu pārskatīšanā Padome Biodaudzveidības konvenciju (KBD) noteiktu par būtisku BTN elementu ar nosacījumu, ka tiek panākta vienošanās par obligātiem mehānismiem nacionālo mērķu pārskatīšanai; aicina Padomi arī CITES kopā ar Parīzes nolīgumu padarīt par būtiskiem BTN elementiem un uzsvērt to efektīvas īstenošanas vajadzību; uzsver Vispārējās preferenču shēmas regulas gaidāmās reformas nozīmi to daudzpusējo klimata un vides konvenciju efektīvā īstenošanā, uz kurām regula attiecas, ietverot KBD;

173. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka importēti produkti atbilst tādiem pašiem standartiem, kādus jāievēro Eiropas ražotājiem, lai aizsargātu vidi un bioloģisko daudzveidību un nodrošinātu cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu; uzsver vajadzību veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē un veikt pasākumus nolūkā nepieļaut bioloģiskās daudzveidības zuduma iespējamu pārvešanu uz ārvalstīm; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek veikts detalizēts un neatkarīgs pētījums par ES eksporta un tā ražošanas metožu ietekmi uz biodaudzveidību;

174. aicina Komisiju rīkoties, lai neļautu no ES eksportēt bīstamas vielas, kuras ir aizliegtas ES, kas būtu saskaņā ar principu "nekaitēt", Roterdamas Konvenciju par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, un Eiropas zaļo kursu;

175. atbalsta Komisijas vēlmi starptautiskajās diskusijās par tirdzniecību un vidi veidot izpratni un palielināt informētību, panākot tādu attiecīgo PTO noteikumu interpretāciju, kuros atzītas dalībvalstu tiesības efektīvi reaģēt uz globālām vides problēmām, jo īpaši klimata pārmaiņām un biodaudzveidības aizsardzību, galvenokārt izmantojot ar produktiem nesaistītu procesu un ražošanas metožu pieeju; turklāt uzskata, ka ES būtu jāstrādā pie tā, lai gaidāmajā darbā pie PTO reformas iekļautu saistošus biodaudzveidības aizsardzības līmeņus; mudina Komisiju apsvērt iespēju iekļaut speciālās zināšanas par tirdzniecību un vidi strīdos, kas izriet no konfliktiem starp tirdzniecības saistībām un vides aizsardzības izņēmumiem; mudina Komisiju popularizēt šo priekšlikumu saistībā ar tās PTO iniciatīvu klimata un tirdzniecības jomā; prasa veikt neatkarīgu padziļinātu analīzi par ietekmi, ko uz biodaudzveidību rada atlikušo strīdu starp ieguldītāju un valsti izšķiršana un ieguldījumus reglamentējošie tiesu sistēmas noteikumi tirdzniecības nolīgumos;

176. pauž nožēlu par ES savvaļas dzīvnieku un augu tirdzniecības noteikumu nepilnīgo īstenošanu, jo tie neattiecas uz visām būtiskajām sugām un neparedz vienādu aizsardzības līmeni nebrīvē selekcionētiem dzīvniekiem; aicina Komisiju, kad tā pārskatīs ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, kopīgi pievērsties gan likumīgai komerciālai tirdzniecībai, gan nelikumīgai tirdzniecībai; šādai pieejai būtu pilnībā jāatbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un jāsaņem pienācīgs finansējums, tostarp palīdzība trešām valstīm un savvaļas dzīvnieku glābšanas centriem un rezervātiem; aicina Komisiju arī ierosināt tiesību aktus, ar kuriem tiek nodrošināts, ka tiek aizliegts tādu savvaļas augu un dzīvnieku imports, pārkraušana, iegādāšanās un pārdošana, kas iegūti, apstrādāti, transportēti vai pārdoti, pārkāpjot izcelsmes valsts tiesību aktus;

177. aicina Komisiju un dalībvalstis uzņemties vadošo loma centienos pārtraukt komerciālu tirdzniecību ar apdraudētām sugām un to daļām; uzsver, cik svarīgi šajā nolūkā ir izstrādāt SMART mērķrādītājus; atkārtoti aicina Eiropas līmenī pilnībā vai uz galamērķiem ārpus ES⁽⁹⁷⁾, tostarp "pirmskonvencijas" ziloņkaula, tirdzniecību, eksportu un reeksportu Eiropas Savienībā vai uz galamērķiem ārpus ES, vienlaikus norādot, ka attiecībā uz importu un eksportu zinātniskiem mērķiem, mūzikas instrumentiem, kuri likumīgi iegūti pirms 1975. gada, un attiecībā uz tirdzniecību ar artefaktiem un senlietām, kas izgatavotas pirms 1947. gada, būtu jā saglabā ierobežoti izņēmumi, ja vien var uzrādīt derīgu sertifikātu, un prasa noteikt līdzīgus ierobežojumus attiecībā uz citām apdraudētām sugām, piemēram, tīģeriem un degunradžiem; prasa bez turpmākas kavēšanās ieviest šādu aizliegumu 2021. gadā;

⁽⁹⁷⁾ Eiropas Parlamenta 2016. gada 24. novembra rezolūcija par ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai (OV C 224, 27.6.2018., 117. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

178. aicina Komisiju un dalībvalstis palīdzēt pasaules sabiedrībai pievērsties ar savvaļas dzīvnieku komerciālas tirdzniecības un pārdošanas radītajiem riskiem; aicina Komisiju izmantot BTN paredzētos regulatīvos dialogus, lai popularizētu stingros ES sanitāros un fitosanitāros standartus un dzīvnieku labturību nolūkā samazināt turpmāku epidēmiju un pandēmiju izcelšanās riskus; aicina Komisiju arī apsvērt iespēju vajadzības gadījumā noteikt moratoriju savvaļas dzīvnieku vai jebkādu citu sugu dzīvnieku importam no apvidiem, kuros ziņots par infekcijas slimību uzliesmojumiem, un līdz ar to risinātu jebkuras bažas par drošību;

179. ar dziļām bažām norāda, ka kopš 1980. gada plastmasas piesārņojums jūrā ir palielinājies desmitkārtīgi, skarot vismaz 267 sugas un cilvēku veselību; pauž bažas par mikroplastmasas un nanoplastmasas radīto piesārņojumu to ietekmi uz jūras bioloģisko daudzveidību; uzsver vajadzību veidot sinerģiju starp aprites ekonomikas rīcības plānu un Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;

180. aicina ES vadīt sarunas par globālu nolīgumu par plastmasu, tostarp par to, ka līdz 2030. gadam jāizskauž plastmasas piesārņojums okeānos, ar saistošiem mērķrādītājiem;

181. norāda, ka PTO dalībvalstīm līdz 2020. gada beigām neizdevās noslēgt notiekošās sarunas par zivsaimniecības subsīdijām; pauž dziļu nožēlu par to, ka nav īstenota apņemšanās saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (14.6. IAM), proti, līdz 2020. gadam izbeigt kaitīgas zivsaimniecības subsīdijas; atbalsta aicinājumu slēgt globālu nolīgumu par kaitīgu zivsaimniecības subsīdiju aizliegšanu; tāpēc aicina ES uzņemties lielāku lomu sarunās un aicina Komisiju nodrošināt, ka tirdzniecības nolīgumos ietvertie zivsaimniecības noteikumi atbilst jūras biodaudzveidības aizsardzības prasībām;

182. uzsver, ka okeāni starptautiskā līmenī būtu jāatzīst par pasaules mēroga kopīgu resursu, lai nodrošinātu to aizsardzību; prasa Eiropas Savienībai nākamajā Starptautisko konferences biodaudzveidības jautājumos ārpus valstu jurisdikcijas sesijā pieprasīt vērīgā globāla okeāna nolīguma pieņemšanu, lai visā pasaulē aizsargātu jūras bioloģisko daudzveidību teritorijās ārpus dalībvalstu jurisdikcijas, un izveidot starptautisku padomi okeānu jautājumā;

183. uzsver vajadzību izveidot integrētu ES jūrlietu politikas satvaru, kas nodrošinātu jūras bioloģiskās daudzveidības, klimata politikas un KZP saskaņotību;

184. uzsver, ka tiek uzskatīts, ka dziļjūrā ir visbagātākā bioloģiskā daudzveidība uz zemes un ka tā sniedz ļoti svarīgus vides pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa sekvēstrēšanu; norāda, ka dziļjūras izrakteņu ieguve visticamāk izraisīs nenovērtējamu un pastāvīgu bioloģiskās daudzveidības zudumu; uzsver, ka jaunajai dziļjūras ieguves nozarei ir jāpiemēro piesardzības princips; atgādina par savu 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par okeānu starptautisko pārvaldību⁽⁹⁸⁾ un aicina Komisiju un dalībvalstis virzīt — tostarp Starptautiskajā Jūras dziļu pārvaldē — dziļjūras izrakteņu ieguves moratoriju līdz brīdim, kad būs pietiekami izpētīta dziļjūras izrakteņu ieguves ietekme uz jūras vidi, biodaudzveidību un cilvēka darbībām jūrā un dziļjūras izrakteņu ieguvei būs iespējams pārvaldīt tā, lai nodrošinātu, ka netiek izraisīts ne jūras biodaudzveidības zudums, ne jūras ekosistēmu degradācija; uzsver, ka Komisijai ir jāaptur finansējuma sniegšana jūras guļnes ieguves tehnoloģiju attīstīšanai, ievērojot aprites ekonomikas principu, kas paredz minerālu un metālu izmantošanas samazināšanu, atkalizmantošanu un reciklēšanu;

185. atkārtoti savu aicinājumu⁽⁹⁹⁾ dalībvalstīm un komisijai sadarboties ar Starptautisko Jūras dziļu pārvaldi, lai panāktu pārredzamību attiecībā uz tās darba metodēm, kā arī jūras vides efektīvu aizsardzību pret kaitīgu ietekmi un jūras vides aizsardzību un saglabāšanu, kā prasīts ANO Jūras tiesību konvencijas XI un XII daļā, un aicina dalībvalstis uzņemties proaktīvu un progresīvu lomu starptautiskajās struktūrās, lai nāktu klajā ar pārredzamības reformām un palielinātu vispārējo vērīgumu vides jomā veikto darbību ziņā;

186. norāda uz vaļu populāciju būtisko nozīmi jūras ekosistēmām un oglekļa sekvēstrēšanā; atkārtoti pauž stingru atbalstu tam, lai arī turpmāk būtu spēkā vispārējais moratorijs attiecībā uz vaļu medībām komerciālos nolūkos un no vaļiem iegūtu produktu starptautiskās komercitirdzniecības aizliegums;⁽¹⁰⁰⁾ pauž nožēlu par Japānas izstāšanos no Starptautiskās Vaļu medību komisijas (IWC); mudina Norvēģiju un Japānu izbeigt vaļu medības; aicina ES un dalībvalstis mudināt IWC oficiāli risināt jautājumu par Norvēģijas komerciālajām vaļu medībām;

⁽⁹⁸⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 16. janvāra rezolūcija "Okeānu starptautiskā pārvaldība: okeānu nākotnes veidošanas darbākārtība saistībā ar" (OV C 458, 19.12.2018., 9. lpp.).

⁽⁹⁹⁾ Rezolūcija par okeānu starptautisko pārvaldību.

⁽¹⁰⁰⁾ Rezolūcija par vaļu medībām Norvēģijā.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

187. aicina Fēru Salas izbeigt pretrunīgās ikgadējās garspuras grindu medības, ko sauc arī par *Grindadráp*; aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis nepārtraukti runāt ar Fēru Salām par šo jautājumu, lai izbeigtu šo praksi;

Dabas aizsardzības tiesību aktu īstenošana un izpilde

188. mudina dalībvalstis pilnībā īstenot un ievērot saistības, kas noteiktas spēkā esošajos ES tiesību aktos dabas aizsardzības jomā; aicina Komisiju ātrāk, iedarbīgāk un pārredzamāk, tostarp regulāri veicot lietu pēcpārbaudi, īstenot pienākumu neizpildes procedūras, lai novērstu visus neatbilstības gadījumus, un līdz 2022. gadam uzlabot savu publisko datubāzi tā, lai būtu iespējams skaidri saprotamā un pieklūstamā veidā izsekot pasākumiem, ko dalībvalstis un Komisija veikušas, reaģējot uz pārkāpumiem vides jomā; prasa Komisijai arī piešķirt pietiekamus līdzekļus, lai pārvarētu pašreizējo kavēšanos; uzskata, ka pietiekams kvalificētu darbinieku skaits un resursu daudzums ir priekšnoteikums sekmīgai ES politikas virzienu īstenošanai un izpildes nodrošināšanai;

189. konkrētāk aicina Komisiju ātri uzsākt pārkāpuma procedūras par nelikumīgas mežizstrādes lietām, sadarbojoties ar tādām citām Eiropas organizācijām kā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un par Ūdens pamatdirektīvas ⁽¹⁰¹⁾ un Jūras stratēģijas pamatdirektīvas ⁽¹⁰²⁾ neievērošanu nolūkā izpildīt prasības, kas jāpilda, lai panāktu labu vides stāvokli Eiropas jūrās un ūdeņos;

190. aicina dalībvalstis, tostarp reģionālās un vietējās iestādes, paātrināt īstenošanu un izpildes nodrošināšanu, bet dalībvalstu valdības — atjaunināt savas bioloģiskās daudzveidības stratēģijas un iesniegt Komisijai reizi divos gados izstrādātus īstenošanas ziņojumus par Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanu valsts līmenī; aicina Komisiju veikt vidusposma novērtējumu un vajadzības gadījumā pārskatīt stratēģiju;

191. uzsver, ka ES tiesību aktu īstenošana un izpildes nodrošināšana visās dalībvalstīs ir svarīga arī tāpēc, lai būtu iespējams nodrošināt stabilu un pārredzamu tiesisko regulējumu ieinteresētajām personām, tostarp ekonomikas dalībniekiem; mudina Komisiju un dalībvalstis sasniegt Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus veidā, kas būtu maksimāli efektīvs un vienlaikus neradītu lieku administratīvo slogu;

192. uzskata, ka ir jānostiprina cīņa pret noziegumiem pret vidi gan dalībvalstīs, gan pāri to robežām; uzskata, ka ES dalībvalstīs pastāv lielas atšķirības, kas neļauj vides krimināltiesībām būt iedarbīgām; tāpēc mudina Komisiju pārskatīt Direktīvu par vides krimināltiesisko aizsardzību ⁽¹⁰³⁾, lai novērstu šīs atšķirības; prasa noziegumus un pārkāpumus pret vidi, piemēram, NNN zveju un noziegumus pret dzīvo dabu atzīt par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, par ko būtu jāsaņem atbilstīgs sods, it sevišķi organizētās noziedzības kontekstā; prasa Komisijai arī izpētīt, vai ir iespējams ANO Konvencijai pret transnacionālo organizēto noziedzību pievienot protokolu saistībā ar noziegumiem pret dzīvo dabu;

193. uzsver, cik svarīga ir atbildība tiesību aktu pārkāpumu vai vides kaitējumu gadījumā; prasa pēc iespējas drīz pārskatīt Direktīvu par atbildību vides jomā ⁽¹⁰⁴⁾ un pārveidot to par pilnībā saskaņotu regulējumu;

194. pauz dziļas bažas par vides tiesību aizstāvju un aktīvistu situāciju, jo īpaši jaunattīstības valstīs, un aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt viņus visā pasaulē;

195. mudina Komisiju izstrādāt īpašu stratēģiju, kurā būtu paredzēta aizsardzība un atbalsts vietējām kopienām un ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjiem un kurai vajadzētu būt koordinētai visās ārējās palīdzības programmās; aicina arī palielināt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā, jo īpaši veidojot partnerības un pilnveidojot spējas aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības;

⁽¹⁰¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁽¹⁰²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīva 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

⁽¹⁰³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

⁽¹⁰⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/35/EK par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarīta kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

196. atkārtoti norāda, ka dalībvalstīm ir jānodrošina *Natura 2000* teritoriju saglabāšana un aizsargājamo sugu un dzīvotņu labvēlīgas saglabāšanās stāvokļa uzturēšana vai atjaunošana; prasa pilnībā īstenot Dzīvotņu direktīvu, saskaņojot saglabāšanas pasākumus ar jaunākajiem zinātnes un tehnikas sasniegumiem; apzinās problēmas, ko rada lopkopības un lielo plēsēju līdzāspastāvēšana dažās dalībvalstīs; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot atbilstīgus pasākumus, lai risinātu sociālekonomiskos konfliktus, kas saistīti ar lielu plēsīgo dzīvnieku līdzāspastāvēšanu, piemēram, ar preventīviem un kompensācijas pasākumiem, nodrošinot šo dzīvnieku aizsardzību; norāda, ka pastāv skaidras pamatnostādnes šo pasākumu īstenošanai saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK, tostarp attiecībā uz vilku hibridizāciju;

197. uzsver, ka stratēģijas sekmīga īstenošana ir atkarīga no visu attiecīgo dalībnieku un nozaru iesaistīšanās; uzsver vajadzību iesaistīt šos dalībniekus un nozares un paredzēt tiem stimulus, lai virzītos uz Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķu sasniegšanu; aicina Komisiju izveidot ieinteresēto personu platformu diskusijām, kurā būtu pārstāvētas dažādās ieinteresētās personas un kopienas, un nodrošināt iekļaujošu, taisnīgu un taisnīgu pāreju; uzskata, ka šai platformai būtu jāatvieglo aktīva un reprezentatīva kopienu un ieinteresēto personu līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā;

198. uzsver, ka gaidāmajā direktīvas par nefinanšu informācijas atklāšanu pārskatīšanā ir svarīgi iekļaut prasības, kas ietver gan klimata, gan bioloģiskās daudzveidības prasības;

o

o o

199. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0282

Čehijas premjerministra interešu konflikts

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Čehijas premjerministra interešu konfliktu (2021/2671(RSP))

(2022/C 67/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 310. panta 6. punktu un 325. panta 5. punktu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam ⁽¹⁾ 61. pantu (Finanšu regula),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu” ⁽²⁾,
- ņemot vērā iepriekšējos lēmumus un rezolūcijas par 2014., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018. un 2019. gada budžeta izpildes apstiprinājumu Komisijai,
- ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 13. decembra rezolūciju par interešu konfliktu un ES budžeta aizsardzību Čehijā ⁽³⁾ un 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par izmeklēšanas atsākšanu pret Čehijas premjerministru saistībā ar ES līdzekļu nepareizu lietošanu un iespējamu interešu konfliktu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas faktu konstatēšanas misiju braucienus uz Čehiju 2014. gada 26.–27. martā un 2020. gada 26.–28. februārī,
- ņemot vērā 2019. gada novembra Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta (REGIO) un Nodarbinātības, iekļautības un sociālo lietu ģenerāldirektorāta (EMPL) sagatavoto galīgo ziņojumu par pastāvošo pārvaldības un kontroles sistēmu darbības revīziju, lai izvairītos no interešu konflikta Čehijā, kas tika publicēts 2021. gada 23. aprīlī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu un jo īpaši Valstu sadaļu par tiesiskuma situāciju Čehijā (SWD(2020)0302),
- ņemot vērā Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) ceturtais novērtējuma kārtas starpposma atbilstības ziņojumu par Čehiju, ko GRECO pieņēma 84. plenārsēdē 2019. gada decembrī,
- ņemot vērā Čehijas 2020. gada 26. februāra valsts pārskatu (SWD(2020)0502), kas pievienots Komisijas paziņojumam par 2020. gada Eiropas pusgadu — novērtējums par progresu strukturālo reformu īstenošanā, makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanā un koriģēšanā, un saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1176/2011 veikto padziļināto pārskatu rezultāti (COM(2020)0150),
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

⁽¹⁾ OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 121, 9.4.2021., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 388, 13.11.2020., 157. lpp.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0164.

⁽⁵⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- A. tā kā Finanšu regulas 61. un 63. pantā, Direktīvas 2014/24/ES par publiskā iepirkuma noteikumiem attiecībā uz interešu konfliktu novēršanu 24. pantā, Kopīgo noteikumu regulā par dalītas pārvaldības fondiem 144. un 145. pantā, Regulā (ES) Nr. 1303/2013, Tiesas judikatūrā un Čehijas Likumā Nr. 159/2006 par interešu konfliktiem, kas grozīts 2016. gada 29. novembrī, ir noteikti īpaši pienākumi un nodrošināti instrumenti, lai efektīvi risinātu interešu konflikta situācijas;
- B. tā kā “Agrofert” ir konglomerāts, ko dibinājis un izveidojis Čehijas premjerministrs *Andrej Babiš* un kas sastāv no vairāk nekā 230 uzņēmumiem; tā kā ir konstatēts, ka premjerministrs *Andrej Babiš* ir viens no “Agrofert” — “Agrofert” grupas, tostarp arī daudzu svarīgu Čehijas mediju elementu kontrolējošā uzņēmuma — faktiskajiem īpašniekiem ar trasta fondu “AB Private Trust I” un “AB Private Trust II” starpniecību, kuriem viņš arī ir faktiskais īpašnieks;
- C. tā kā 2019. gada janvārī un februārī vairāki Komisijas dienesti (DG REGIO/DG EMPL, DG AGRI (iesaistītais ģenerāldirektorāts)) veica koordinētu visaptverošu revīziju par ES un valsts tiesību aktu piemērošanu; tā kā pašlaik notiekoša AGRI revīzija izskata iespējamus interešu konfliktus kopējās lauksaimniecības politikas īstenošanā Čehijā;
- D. tā kā Komisija 2021. gada aprīlī publicēja pienācīgi pārdomātu galīgo revīzijas ziņojumu par ESI fondu likumīgu īstenošanu, ko apstiprināja EMPL ģenerāldirektorāts un REGIO ģenerāldirektorāts; tā kā AGRI ģenerāldirektorāta otrais revīzijas ziņojums vēl aizvien nav publicēts;
- E. tā kā publicētajā revīzijas ziņojumā ir uzsvērti nopietni trūkumi vadības un kontroles sistēmā ⁽⁶⁾ Čehijā un nepilnības ir jānovērš ar finanšu korekcijām;
- F. tā kā REGIO ģenerāldirektorāta revīzijas ziņojumā ir konstatētas trīs dotācijas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, kas ir Čehijas tiesību aktu un ES Kopīgo noteikumu regulas pārkāpums;
- G. tā kā joprojām notiek kriminālizmeklēšana pret premjerministru *A. Babiš*, ko izraisīja Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) ziņojums par to, ka nelikumīgi tiek izmantotas mazajiem uzņēmumiem paredzētas ES subsīdijas, kas sākotnēji tika slēgtas un pēc tam atsāktas no jauna un uz ko attiecas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūcija;
- H. tā kā pēc viena gada Komisija joprojām nav sniegusi visaptverošu atbildi uz Parlamenta lūgumu noteikt kopējo subsīdiju apjomu, ko saņēmušas “Agrofert” grupas struktūras;
- I. tā kā pēc Parlamenta rezolūcijām par premjerministra *A. Babiš* interešu konfliktu, kas pieņemtas 2018. gada decembrī un 2020. gada jūnijā, un vairāk nekā 2 gadus pēc Komisijas revīzijas sākuma situācija saistībā ar premjerministra *A. Babiš* interešu konfliktu vēl aizvien nav atrisināta;
- J. tā kā pareizu finanšu pārvaldību dalībvalstis var nodrošināt tikai tad, ja valsts iestādes rīkojas saskaņā ar valsts un ES tiesību aktiem un ja izmeklēšanas un kriminālvajāšanas dienesti efektīvi izmeklē kriminālpārkāpumu, ko izraisījuši nepareizi izskatīti interešu konflikta gadījumi;
- K. tā kā saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 3. panta b) punktu nespēja nodrošināt interešu konfliktu neesību var liecināt par tiesiskuma principu pārkāpumiem;
- L. tā kā sīki izstrādāta politika un noteikumi konfliktu un iespējamu interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai ir labas pārvaldības un pareizas finanšu pārvaldības būtiska sastāvdaļa;
- M. tā kā Budžeta kontroles komitejas misija 2020. gada februārī atklāja satraucošus ierobežojumus tiesiskajā regulējumā, kas kavē valsts Augstākās revīzijas biroja efektīvu un rezultatīvu darbību, neļaujot tam pārbaudīt valsts izdevumu pareizību un izpildi reģionālā un vietējā līmenī vai veicot galasaņēmēju pārbaudes uz vietas,

⁽⁶⁾ Galīgajā revīzijas ziņojumā tika konstatēti nopietni trūkumi tās kontroles sistēmas izveidē, kas paredzēta, lai izvairītos no interešu konflikta, par ko liecina septiņi Čehijas Likuma par interešu konfliktiem 4.c panta pārkāpumi un liels kļūdu īpatsvars 96,7 % no revidētās izlases.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

1. atzinīgi vērtē REGIO ģenerāldirektorāta un EMPL ģenerāldirektorāta publicēto galīgo revīzijas ziņojumu par ieviesto pārvaldības un kontroles sistēmu darbību, lai izvairītos no interešu konfliktiem Čehijā, ņemot vērā Parlamenta atkārtotos aicinājumus, kas apstiprina pašreizējo un nepārtraukto premjerministra A. Babiš interešu konfliktu saistībā ar “Agrofert” konglomerātu, tādējādi apliecinot Parlamenta nostāju, kas pausta iepriekšējās rezolūcijās un budžeta izpildes apstiprinājuma ziņojumos;
2. atzinīgi vērtē to, ka REGIO ģenerāldirektorāts un EMPL ģenerāldirektorāts atzīst svarīgas sabiedrības intereses attiecībā uz pārredzamību un informāciju par šo ārkārtas situāciju kā pamatotu iemeslu publicēšanai; tomēr pauž nožēlu, ka konstatējumi tika publicēti tikai 2021. gada aprīlī, neraugoties uz galīgo revīzijas ziņojumu, kas tika nosūtīts Čehijas iestādēm 2019. gada novembrī, un Komisija saņēma atbildes 2020. gada maijā; mudina AGRI ģenerāldirektorātu paātrināt revīzijas procedūru un turpmākos pasākumus, kā arī bez liekas kavēšanās publicēt noslēguma revīzijas ziņojumu; prasa pievērst īpašu uzmanību maksājumiem, kas veikti uzņēmumiem, kuri tieši vai netieši pieder premjerministram A. Babiš vai citiem Čehijas valdības locekļiem;
3. pauž nožēlu par to, ka revīzijas un pretrunīgās procedūras, kā arī procedūras par finanšu korekciju piemērošanu pašlaik ilgst vairākus gadus; mudina Komisiju pārskatīt noteikumus par revīzijas un finanšu korekciju procedūrām, lai varētu izdarīt savlaicīgākus secinājumus un atgūt nepamatoti izmaksātos ES līdzekļus; atkārtoti aicina Komisiju publicēt visus dokumentus saistībā ar Čehijas premjerministra interešu konflikta lietu;
4. pauž nopietnas bažas par revīzijas ziņojuma konstatējumiem, kas liecina, ka:
 - ESI fondi tika nepamatoti piešķirti “Agrofert” grupas uzņēmumiem,
 - premjerministrs ir “Agrofert Holding” faktiskais īpašnieks un kopš 2017. gada februāra arī trasta fondu “AB Private Trust I” un “AB Private Trust II” faktiskais īpašnieks, kurus viņš kontrolē, saglabājot tiešu ekonomisko interesi par “Agrofert” panākumiem,
 - premjerministrs A. Babiš bija aktīvi iesaistīts ES budžeta izpildē Čehijā un spēja ietekmēt tādas struktūras kā ESIF padome un Nacionālā koordinācijas iestāde, vienlaikus būdams iesaistīts to lēmumu pieņemšanā, kas skar “Agrofert” grupu,
 - identificētie projekti tika piešķirti, pārkāpjot pārskatītā Čehijas Likuma par interešu konfliktu 4.c pantu, kā arī ES Finanšu regulu,
 - revidētajā periodā tika kompromitēta A. Babiš kā premjerministra, ESIF padomes priekšsēdētāja, finanšu ministra un ekonomikas ministra vietnieka pienākumu objektīva izpilde;
5. norāda, ka no 2021. gada 1. jūnija ar Čehijas Republikas Likumu Nr. 37/2021 par faktisko īpašnieku reģistrāciju visbeidzot valsts tiesību aktos ir transponēta Piekto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kas paredz izveidot publiski pieejamus reģistrus par uzņēmumiem, trastiem un citiem juridiskiem veidojumiem; atgādina, ka šīs direktīvas transponēšanas termiņš beidzās 2020. gada 10. janvārī; pauž dziļu kritiku par to, ka Čehija Piekto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu transponēja ar tik lielu kavēšanos; norāda, ka kopš 2021. gada 1. jūnija premjerministrs A. Babiš ir iekļauts Čehijas īpašnieku reģistrā kā “Agrofert” “netiešs faktiskais īpašnieks”; asi kritizē Čehijas Tieslietu ministrijas paziņojumu, kurā teikts, ka var turpināt izmaksāt subsīdijas “Agrofert”, neraugoties uz faktu, ka Andrejs Babiš ir iekļauts sarakstā kā “Agrofert” faktiskais īpašnieks Čehijā;
6. uzstāj, ka interešu konflikts dalībvalsts augstākajā valdības līmenī, kas tagad apstiprināts ar 2021. gada 23. aprīlī publicēto Komisijas galīgo ziņojumu par veikto pārvaldības un kontroles sistēmu darbības revīziju, lai izvairītos no interešu konflikta Čehijā, nevar tikt pieļauts un ir pilnībā jārisina:
 - a) veicot pasākumus, kas nodrošinās, ka premjerministram A. Babiš vairs nebūs nekādu ekonomisko interešu vai citu interešu, uz ko attiecas ES Finanšu regulas 61. pants vai Čehijas Likums par interešu konfliktu, saistībā ar “Agrofert” grupu; vai
 - b) nodrošinot, ka premjerministra A. Babiš kontrolē esošās uzņēmējdarbības vienības vairs nesaņem finansējumu no ES fondiem, valsts subsīdijas vai finansējumu, ko sadala visu līmeņu valsts iestādes visā ES; vai

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

c) pilnībā atturas no piedalīšanās to ES lēmumu pieņemšanas procesā, kas varētu tieši vai netieši skart “Agrofert” grupas intereses; tomēr uzsver, ka, ņemot vērā premjerministra un viņa valdības locekļu funkcijas un pilnvaras, rodas šaubas, vai šāds pasākums varētu praksē pienācīgi atrisināt interešu konfliktu, ja minētās personas turpinās pildīt savus publiskā sektora amatus, un ka atbilstīgāks veids, kā risināt minēto interešu konfliktu, būtu atkāpšanās no publisko pienākumu pildīšanas;

7. atzinīgi vērtē paziņojumu, ka Eiropas Prokuratūra (EPPO) veiks objektīvu un uz faktiem balstītu izmeklēšanu par interešu konfliktu; pieņem zināšanai atbildīgās prokuratūras publiskoto paziņojumu, saskaņā ar kuru lieta “atbilst nosacījumiem par obligāto pakļautību jaunizveidotās Eiropas Prokuratūras jurisdikcijai saskaņā ar attiecīgo Eiropas Savienības regulu, kurai tā nekavējoties jānosūta”;

8. pauž nožēlu, ka revīzijas konstatējumi apstiprina nopietnus sistēmiskus trūkumus pārvaldības un kontroles sistēmas darbībā un jo īpaši interešu konfliktu atklāšanā; pauž nožēlu, ka kontrolpārbaudu un neskaidro procesu un struktūru efektivitātes trūkums kavē jebkādu interešu konfliktu novēršanu un atklāšanu Čehijā;

9. pauž nopietnas bažas par to, ka pat pēc Finanšu regulas 61. un 63. panta stāšanās spēkā 2018. gadā joprojām pastāv pārvaldības un kontroles sistēmu nepilnības attiecībā uz interešu konflikta novēršanu un ka Čehijas iestādes maz un nepietiekami rīkojas, lai nodrošinātu atbilstību;

10. pauž nožēlu par Čehijas valdības mēģinājumiem legalizēt premjerministra A. Babiš interešu konfliktu ar likuma palīdzību, kas tika ierosināts Covid krīzes sākumā 2020. gada martā, nevis novērst pašu interešu konfliktu;

11. sagaida, ka valsts iestādes īstenos visus pieprasītos ieteikumus, lai cita starpā uzlabotu pārvaldības un kontroles sistēmu un pārbaudītu visas dotācijas, kas piešķirtas pēc 2017. gada 9. februāra un kas var būt Likuma par interešu konfliktiem pārkāpums;

12. prasa Komisijai informēt Parlamentu par to, kā Čehijas valdība īsteno revīzijas ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz visu to “Agrofert” grupai piešķirto līdzekļu rūpīgu pārbaudi, kuri nebija iekļauti revīzijas izlasē;

13. pauž nopietnas bažas par vispārējā tiesiskā regulējuma nepilnībām, kuru dēļ ir grūti sistemātiski identificēt to struktūru faktiskos īpašniekus, kuras saņem ES līdzekļus; atgādina, ka Komisija ir apstiprinājusi, ka ir veikusi maksājumus saskaņā ar KLP “Agrofert” grupai piederošiem uzņēmumiem, kā arī citiem uzņēmumiem, kuru faktiskais īpašnieks ir premjerministrs A. Babiš vairākās citās dalībvalstīs, bet nespēj pilnībā noteikt visus uzņēmējus, kas guvuši labumu; uzstāj, ka no Komisijas tiek sagaidīts, lai tā sniegtu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei pilnīgu un uzticamu pārskatu par visiem 2018. un 2019. finanšu gadā veiktajiem maksājumiem “Agrofert” grupas uzņēmumiem un uzņēmumiem ar vienu un to pašu faktisko īpašnieku visās dalībvalstīs; aicina Komisiju iekļaut informāciju arī par 2020. gadu; uzskata, ka tas liecina par steidzamu nepieciešamību Komisijai sadarbībā ar valstu aģentūrām izstrādāt standartizētu un publiski pieejamu formātu, lai atklātu KLP izmaksu galasaņēmējus;

14. atzīmē neseno labojumu uzņēmumu faktisko īpašnieku reģistra (Transparenzregister) ierakstos, kuros tagad kā “Agrofert” meitasuzņēmuma Vācijā labuma guvējs un akcionārs ir minēts premjerministrs A. Babiš; atkārtoti uzsver, ka premjerministrs A. Babiš ir iekļauts sarakstā kā viena no sešām aktīvām personām ar būtisku ietekmi vai kontroli pār trasta, kas saistīts ar “Agrofert” meitasuzņēmumu “GreenChem Solutions Ltd.” Apvienotajā Karalistē, pilnvarniekiem; aicina visas dalībvalstis, kurās aktīvi darbojas “Agrofert” meitasuzņēmumi, šajā sakarā pārskatīt faktisko īpašnieku reģistru;

15. pauž nožēlu, ka “Agrofert” grupas struktūras joprojām saņem maksājumus saskaņā ar KLP pirmo pilāru; atgādina, ka ar Čehijas Likumu par interešu konfliktu ir aizliegts piešķirt subsīdijas, tostarp KLP tiešos maksājumus, uzņēmumam, kurā valsts amatpersonai vai struktūrai, ko kontrolē valsts amatpersona, pieder 25 % vai lielāka daļa; uzsver nopietnās šaubas par Čehijas iestāžu neatkarību, kuras lemj par tiešo lauksaimniecības maksājumu atbilstību un kontroli; atzīmē riska rādītājus apstākļi, ka uzņēmumi, kas ir daļa no “Agrofert” grupas, turpina saņemt šos līdzekļus, pārkāpjot Čehijas Likumu par interešu konfliktu;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

16. norāda, ka spēkā esošie Čehijas tiesību akti par interešu konfliktiem, kuri stājās spēkā 2006. gadā, ir ar ievērojamām nepilnībām un būtiskiem trūkumiem īstenošanā, kas ļāva izveidot un attīstīt dziļas oligarhiskas struktūras; pauž nožēlu, ka Parlamenta Budžeta kontroles komitejas misija 2020. gada februārī atklāja nopietnus trūkumus sistēmās, kuru mērķis ir novērst, atklāt un atrisināt interešu konfliktus Čehijā;

17. pauž izbrīnu par šķietami atšķirīgajām pieejām attiecībā uz līdzīgiem Čehijas Likuma par interešu konfliktiem un Finanšu regulas 61. panta pārkāpumiem, ko īsteno REGIO, EMPL un AGRI ģenerāldirektorāti; lai gan REGIO un EMPL ģenerāldirektorāti uzskata, ka Čehijas Likuma par interešu konfliktiem pārkāpums ir Finanšu regulas 61. panta 2. punkta pārkāpums, AGRI ģenerāldirektorāts, šķiet, nepiemēro to pašu loģiku; turklāt norāda, ka uz tiesībām balstītu maksājumu (tiešo maksājumu) atbilstības pārbaudes ietver arī lēmumu pieņemšanas elementu verifikācijā; uzsver, ka šo verifikācijas lēmumu var ietekmēt interešu konflikts; aicina Komisiju sniegt Parlamentam sīku juridisku skaidrojumu par valstu tiesību aktu par interešu konfliktiem un Finanšu regulas 61. panta pārkāpumu atšķirīgo ietekmi, kā arī iekļaut sīki izstrādātu skaidrojumu par to, kā Komisija nodrošina, lai interešu konflikti neietekmētu verifikācijas lēmumus par maksājumiem, kas balstīti uz tiesībām;

18. pauž izbrīnu par Komisijas vērtējumu, ka Čehijas lauksaimniecības ministrs nav interešu konfliktā, lai gan viņa ģimenes locekļi saņem ievērojamas lauksaimniecības subsīdijas, savukārt viņš ir atbildīgs par lauksaimniecības programmu plānošanu un īstenošanu saskaņā ar KLP; aicina Komisiju dalīties šajā novērtējumā ar Parlamentu; aicina Komisiju nodrošināt Finanšu regulas 61. panta vienotu interpretāciju un piemērošanu;

19. prasa Komisijai novērtēt Finanšu regulas 61. panta efektivitāti, sekmīgi novēršot vai atklājot un atrisinot interešu konflikta gadījumus, kad tādi rodas, un vajadzības gadījumā iesniegt priekšlikumus saistībā ar nākamo Finanšu regulas pārskatīšanu, lai vēl vairāk stiprinātu noteikumus, kas reglamentē interešu konfliktus, īpašu uzmanību pievēršot definīcijām, darbības jomai (uz kuru tā attiecas), jutīgo funkciju vai riskam pakļauto darbību noteikšanai, "situācijām, ko objektīvi var uzskatīt par interešu konfliktu", un pienākumiem interešu konflikta gadījumos; atgādina, ka Finanšu regulas 61. pantā nav nošķirti dažādi maksājumu no ES budžeta veidi un ka tikai iespēja izmantot no interešu konflikta izrietošo amatu ir pietiekams rādītājs;

20. pauž bažas par to, ka Čehijas Lauksaimniecības maksājumu aģentūra (Valsts lauksaimniecības intervences fonds) ir šauri interpretējusi Finanšu regulas 61. pantu, uzskatot, ka tas nav piemērojams valdības locekļiem; atkārtoti pauž Parlamenta bažas par vairākiem trūkumiem, kas konstatēti Čehijas Lauksaimniecības maksājumu aģentūras pārvaldībā, jo īpaši par Uzraudzības padomes neatkarības neesību, kā uzsvērts Parlamenta ziņojumā par tā misiju Čehijā 2020. gada februārī⁽⁷⁾; aicina Komisiju uzsākt revīzijas procedūru, lai nodrošinātu aģentūras pareizu pārvaldību;

21. uzskata, ka Komisijas norādījumi par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu ir svarīgs instruments, lai vēl vairāk stiprinātu pasākumus ES budžeta aizsardzībai pret krāpšanu un pārkāpumiem; aicina Komisiju vairot izpratni par noteikumiem par izvairīšanos no interešu konfliktiem, tostarp KLP pirmā pīlāra tiešajiem maksājumiem, un veicināt to vienotu interpretāciju un piemērošanu, un šajā sakarā uzraudzīt maksājumu aģentūru un revīzijas struktūru neatkarīgu darbību; prasa Komisijai sniegt attiecīgajām dalībvalstu iestādēm papildu praktiskus piemērus, ierosinājumus un ieteikumus nolūkā palīdzēt tām izvairīties no interešu konfliktiem;

22. atkārtoti uzsver, ka Čehijas pilsoņiem un nodokļu maksātājiem nebūtu jāmaksā vai jācieš no sekām, kas izriet no premjerministra A. Babiš interešu konflikta, un ka uzņēmumiem, kas pieder "Agrofert" grupai, ir jāatmaksā visas nelikumīgi saņemtās subsīdijas no ES vai Čehijas valsts budžeta; mudina Čehijas iestādes atgūt visas subsīdijas, kas nepamatoti izmaksātas jebkurai "Agrofert" grupas struktūrai;

23. uzstāj, ka ir jāaptur turpmāka līdzekļu izmaksa no ES vai Čehijas valsts budžeta tiem uzņēmumiem, kurus galu galā kontrolē premjerministrs A. Babiš vai Čehijas valdības locekļi, līdz interešu konflikta gadījumi tiks pilnībā atrisināti;

⁽⁷⁾ Ziņojums par Budžeta kontroles komitejas (CONT) faktu vākšanas misiju Čehijā, 2020. gada 26. –28. februāris.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

24. mudina Čehijas valdību uzlabot ES subsīdiju sadales vispārējo taisnīgumu un izveidot sistēmu, kas nodrošinās pilnīgu pārredzamību ES līdzekļu sadalē; ar bažām norāda, ka saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju nav pieņemti lēmumi, kas mainītu Čehijas tiešo maksājumu sistēmu kopš tās izveides 2014. gadā un izveidotu efektīvu mehānismu interešu konfliktu novēršanai;

25. mudina Čehijas valdību uzlabot ES subsīdiju sadales vispārējo taisnīgumu un izveidot sistēmu, kas nodrošinās pilnīgu pārredzamību ES līdzekļu sadalē; ar bažām norāda, ka saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju nav pieņemti lēmumi, kas mainītu Čehijas tiešo maksājumu sistēmu kopš tās izveides 2014. gadā un izveidotu efektīvu mehānismu interešu konfliktu novēršanai; 23. atgādina, ka projekta “Stārķa ligzda” ietvaros uzņēmums “Agrofert” mākslīgi radīja tās kontrolē paliekošu vidēju uzņēmumu, lai saņemtu maziem un vidējiem uzņēmumiem paredzētus līdzekļus kopumā aptuveni 2 miljonu EUR apmērā; uzskata par nepieņemamu, ka pēc nopietnu pārkāpumu atklāšanas “Stārķa ligzda” izmeklēšanā Čehijas iestādes atsauca projektu no ES finansējuma ar mērķi to finansēt no valsts budžeta, novirzot finansiālo slogu uz Čehijas nodokļu maksātājiem; uzskata, ka tas ir apstiprinājums tam, ka Čehijas iestādes nav pārliecinājušas Komisiju par šo maksājumu likumību un pareizību; pauž nožēlu, ka tas nozīmē — Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai vairs nav tiesību veikt izmeklēšanu un tikai valsts prokurors var iesniegt apsūdzības; pauž nopietnas bažas par to, ka Čehijas prokurors uz laiku ir izbeidzis tiesvedību un vēlāk atsācis lietu; aicina Čehijas iestādes iespējami drīzāk informēt ES iestādes par “Stārķa ligzdas” izmeklēšanas rezultātiem;

26. norāda, ka Čehijas policija otro reizi ieteica izvirzīt apsūdzību pret premjerministru A. Babišu par iespējamu krāpšanu aptuveni EUR 2 miljonu apmērā saistībā ar izmeklēšanu par “Čapí hnízdo” (“Stārķa ligzda”); norāda, ka par lēmuma pieņemšanu par apsūdzības celšanu ir atbildīgs uzraugošais prokurors Jaroslavs Šarohs, kurš sākotnēji 2019. gada septembrī nolēma lietu izbeigt; atgādina, ka 2019. gada 4. decembrī ģenerālprokurors Pavels Zemans (kurš tagad ir atkāpies no amata) izdeva rīkojumu lietu atsākt, norādot uz trūkumiem prokurora J. Šaroha veiktajā juridiskajā novērtējumā;

27. pauž nopietnas bažas par politisko spiedienu pret neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem un neatkarīgām iestādēm Čehijā, ko nesen iezīmēja ģenerālprokurora atkāpšanās, kurš kā iemeslu savai demisijai minēja tieslietu ministra izdarīto spiedienu;

28. aicina Komisiju izpētīt Čehijas tiesu sistēmas vājās vietas un uzsākt nepieciešamās darbības; aicina Komisiju rūpīgi pārbaudīt un analizēt, vai ir atsauktas vai priekšlaicīgi slēgtas kādas citas lietas, kurās iesaistīti Čehijas valdības locekļi — iespējams, pēc izdarīta spiediena; aicina Komisiju bez liekas kavēšanās informēt Parlamentu par tās konstatējumiem un secinājumiem;

29. pauž satraukumu par ziņojumiem, ka Čehijas valdība jau revidētajā periodā “Agrofert” ir samaksājusi vairāk nekā 150 miljonus CZK no Čehijas valsts budžeta⁽⁸⁾; tā kā tas var būt nelikumīgs valsts atbalsts un kompromitēt godīgu konkurenci ES vienotajā tirgū, kā arī tā integritāti, aicina Komisiju pilnībā izmeklēt šos gadījumus saistībā ar finansējumu no valsts budžeta un informēt Parlamentu par izmeklēšanas secinājumiem un veiktajiem pasākumiem;

30. nosoda praksi atsaukt projektus no ES finansējuma, lai tos finansētu no valsts budžeta pēc tam, kad Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta ir konstatējusi pārkāpumus; aicina Komisiju cieši uzraudzīt un veikt rūpīgu juridisko analīzi šajos gadījumos, īpašu uzmanību pievēršot iespējamiem valsts atbalsta noteikumu pārkāpumiem;

31. pauž nožēlu par premjerministra A. Babiš publiskajiem komentāriem, reaģējot uz REGIO un EMPL ģenerāldirektorātu galīgā revīzijas ziņojuma publicēšanu⁽⁹⁾; uzskata par nepieņemamu, ka Eiropadomes loceklis Komisijas revidentus sauc par mafiju;

32. nosoda premjerministra A. Babiš apmelojošās piezīmes, kas vērstas pret ziņu organizācijām, kuras ziņo par viņa interešu konfliktu un viņa uzņēmumu darbību; šajā sakarā norāda uz viņa negatīvajām piezīmēm par “Denik” referendumu Čehijas parlamentā 2020. gada novembrī;

⁽⁸⁾ iROZHLAS, Penam, Lovochemie, Cerea. Česko vyplatilo Agrofertu podle Bruselu na dotacích neoprávněně 155 milionů, 2021. gada 27. aprīlis.

⁽⁹⁾ Euractiv, Čehijas premjerministrs nodēvē ES Komisijas revidentus par mafiju, 2021. gada 26. aprīlis.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

33. pauž nopietnas bažas par zemo atbilstības līmeni GRECO ieteikumiem, kas ietverti Ceturtās kārtas novērtējuma ziņojumā — apmierinoši ir īstenoti tikai 1 no 14 ieteikumiem, daļēji ir īstenoti 7 ieteikumi, bet atlikušie 6 ieteikumi vispār nav īstenoti;

34. mudina visas dalībvalstis saskaņā ar jauno daudzgadu finanšu shēmu (DFS) aizliegt trīs ciparu miljonu EUR subsīdiju maksājumus atsevišķām fiziskām personām un virzīties uz Parlamenta nostāju par konkrētu maksimālo summu noteikšanu katrai fiziskajai personai attiecībā uz abiem KLP pilāriem, kā arī par samazināmību, maksājumu obligātu ierobežošanu un pārdaļošajiem maksājumiem, lai nodrošinātu ES iedzīvotāju pozitīvu viedokli par KLP kopumā; uzsver, ka sarunas Padomē nedrīkst ietekmēt interešu konfliktu un ka sarunās nedrīkst piedalīties neviens ministrs, valsts valdības loceklis vai pārstāvis, ja to skar interešu konflikts; uzskata par nepieņemamu, ka premjerministrs A. Babiš, būdams "Agrofert" grupas faktiskais īpašnieks, piedalījās sarunās par KLP un cīnījās pret maksimālo noteikšanu subsīdijām; stingri uzsver, ka KLP pirmā un otrā pilāra maksimumam vienai fiziskai personai jābūt vienādi piemērojamam, tostarp valstu valdību locekļiem, lai nepieļautu, ka tie Padomē piedalās sarunās savās interesēs;

35. aicina Padomi notiekošajās sarunās par KLP regulu pienācīgi ņemt vērā budžeta efektivitāti un tiešo maksājumu taisnīgāku un pārredzamāku sadali, virzīties uz Parlamenta nostāju par konkrētu maksimālo summu noteikšanu katrai fiziskajai personai attiecībā uz abiem KLP pilāriem, kā arī par samazināmību, maksājumu obligātu ierobežošanu un pārdaļošajiem maksājumiem, lai nodrošinātu ES iedzīvotāju pozitīvu viedokli par KLP kopumā; uzsver, ka sarunas Padomē nedrīkst ietekmēt interešu konfliktu un ka sarunās nedrīkst piedalīties neviens ministrs, valsts valdības loceklis vai pārstāvis, ja to skar interešu konflikts; uzskata par nepieņemamu, ka premjerministrs A. Babiš, būdams "Agrofert" grupas faktiskais īpašnieks, piedalījās sarunās par KLP un cīnījās pret maksimālo noteikšanu subsīdijām; stingri uzsver, ka KLP pirmā un otrā pilāra maksimumam vienai fiziskai personai jābūt vienādi piemērojamam, tostarp valstu valdību locekļiem, lai nepieļautu, ka tie Padomē piedalās sarunās savās interesēs;

36. kategoriski neatbalsta oligarhiskas struktūras, kas izmanto ES lauksaimniecības un kohēzijas fondus, kā rezultātā neliela daļa saņēmēju saņem lielāko daļu ES līdzekļu, un aicina Komisiju, Padomi un Eiropadomi nepieļaut šādu struktūru veicināšanu, kas samazina mazo un vidējo lauksaimnieku un ģimenes saimniecību konkurētspēju, kurām jābūt galvenajiem KLP labuma saņēmējiem;

37. uzsver savas nopietnās bažas par to, ka premjerministrs A. Babiš ir iesaistīts interešu konfliktā, vienlaikus piedaloties lēmumu pieņemšanā par KLP saskaņošanu ar vispārējiem Eiropas klimata politikas mērķiem, jo "Agrofert" grupas uzņēmējdarbības intereses varētu būt pretrunā sabiedrības interesēm ilgtspējīgākas lauksaimniecības atbalstīšanā un klimata pārmaiņu negatīvo seku ierobežošanā;

38. uzskata, ka Čehijas valdības bezdarbība premjerministra A. Babiš interešu konfliktu risināšanā negatīvi ietekmē Čehijas valsts iestāžu, tostarp tiesībsargāšanas iestāžu un pārvaldības un kontroles sistēmu, darbību, kā arī atbilstību ES tiesību aktiem;

39. aicina Komisiju izvērtēt iepriekš minēto situāciju, kā arī premjerministra A. Babiš ietekmi uz Čehijas plašsaziņas līdzekļiem un tiesu sistēmu, lai konstatētu tiesiskuma pārkāpumus un, ja tie apstiprinās un uz to pamata, savlaikus aktivizētu Savienības budžeta aizsardzības nosacījumu mehānismu;

40. joprojām ir noraizējies par mediju īpašumtiesību arvien pieaugošo koncentrāciju dažu oligarhu rokās⁽¹⁰⁾;

41. norāda, ka notiek gan valsts, gan Eiropas līmeņa izmeklēšanas un revīzijas par iespējamiem interešu konfliktiem un ES līdzekļu izmantošanu; pauž satraukumu par Komisijas 2020. gada ziņojumā par tiesiskumu paustajām bažām, ka augsta līmeņa korupcijas lietas netiek pietiekami risinātas un ir konstatētas dažas nepilnības integritātes sistēmās, kas piemērojamas parlamenta deputātiem;

42. aicina Padomi un Eiropadomi veikt visus vajadzīgos un atbilstīgos pasākumus, lai novērstu interešu konfliktus saskaņā ar Finanšu regulas 61. panta 1. punktu; pauž bažas, ka Čehijas premjerministrs ir bijis un joprojām ir aktīvi iesaistīts sarunās par ES budžetu un ES programmām, lai gan atrodas interešu konfliktā; prasa Padomei un Eiropadomei paskaidrot Parlamentam, kā tās plāno ņemt vērā un rīkoties attiecībā uz premjerministra A. Babiš dalību ar KLP un ES budžetu saistītu lēmumu pieņemšanā pēc slēdziena Komisijas revīzijas ziņojumos;

⁽¹⁰⁾ "Reportieri bez robežām" Čehija, <https://rsf.org/en/czech-republic> [piekļūts 2.6.2021].

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

43. uzskata, ka premjerministra A. Babiš interešu konflikta gadījums apliecina arī steidzamu vajadzību izveidot sadarbspējīgu digitālo ziņošanas un uzraudzības sistēmu ES finanšu jomā; pauž dziļu nožēlu, ka likumdevēji nav panākuši apmierinošu vienošanos par noteikumiem, ar ko izveido IT sistēmu sadarbspēju, kas ļautu veikt standartizētu un vienotu pārskatu sniegšanu un veicinātu sadarbību; aicina visus attiecīgos dalībniekus censties panākt vienlīdz efektīvus risinājumus pārskatatbildības uzlabošanai;

44. aicina Komisiju nodrošināt, ka Finanšu regulas noteikumi par interešu konfliktu, tostarp premjerministra A. Babiš interešu konflikta gadījumā, tiek pilnībā piemēroti, īstenojot 2021.–2027. gada DFS un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, lai netiktu veikti maksājumi uzņēmumiem, kas tieši vai netieši pieder premjerministram A. Babiš⁽¹¹⁾; prasa padziļināti izmeklēt visus iespējamus interešu konfliktus, kā arī citus tiesiskuma elementus valsts ekonomikas atveseļošanas plānos;

45. stingri uzsver, ka Eiropas Parlamenta deputātiem ir jāspēj veikt savu darbu bez draudiem un ka valstu valdības ir atbildīgas par viņu aizsardzības nodrošināšanu savā valstī;

46. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei, Čehijas valdībai un abām Čehijas parlamenta palātām.

⁽¹¹⁾ To uzņēmumu un projektu sarakstā, ko Čehijas valdība apstiprinājusi izvirzīšanai finansējumam no Taisnīgās pārejas fonda, ir iekļauti vairāk nekā 6 miljardi CZK uzņēmumam “Lovochemie” — uzņēmumam, kas ietilpst “Agrofert” grupā, ko iepriekš vadīja pašreizējais Čehijas vides ministrs Richard Brabec.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0283

Vispārējās Covid-19 pandēmijas radītās krīzes novēršana: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas attiecībā uz Covid-19 vakcīnām, ārstēšanu un aprīkojumu, kā arī ražošanas un izgatavošanas jaudas palielināšanu

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par globālās Covid-19 krīzes novēršanu: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu Covid-19 vakcīnu, ārstēšanas, aprīkojuma un ražošanas jaudas atbrīvojums no PTO TRIPS līguma ievērošanas (2021/2692(RSP))

(2022/C 67/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgumu par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (TRIPS), jo īpaši tā 31. panta a) punktu,
- ņemot vērā 2001. gada 14. novembra Dohas deklarāciju par TRIPS līgumu un sabiedrības veselību,
- ņemot vērā PTO Intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektu padomes 2015. gada 6. novembra lēmumu par atbrīvojuma pagarināšanu vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), lai īstenotu TRIPS līguma noteikumus attiecībā uz farmaceitiskajiem produktiem,
- ņemot vērā Indijas un Dienvidāfrikas 2020. gada 2. oktobra paziņojumu, kurā prasīts atbrīvojums no dažiem noteikumiem TRIPS līgumā par Covid-19 profilaksi, ierobežošanu un ārstēšanu, kuru līdzatbalstīja Svatīni, Kenija, Mozambika un Pakistāna un kuru atbalstīja 100 citas valstis,
- ņemot vērā pārskatīto priekšlikumu par atbrīvojumu no TRIPS noteikumu ievērošanas, par ko 2021. gada 21. maijā paziņoja 62 PTO dalībvalstis,
- ņemot vērā 243 pilsoniskās sabiedrības organizāciju 2021. gada 13. aprīļa atklāto vēstuli PTO ģenerāldirektoram par globālo problēmu risināšanu saistībā ar Covid-19 medicīnisko produktu, jo īpaši vakcīnu, nepietiekamu piegādi un nevienlīdzīgu pieejamību,
- ņemot vērā ASV tirdzniecības pārstāvja 2021. gada 5. maija paziņojumu, kurā apliecināts atbalsts pagaidu atbrīvojumam no TRIPS līguma,
- ņemot vērā Kostarikas Republikas prezidenta un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ģenerāldirektora 2021. gada 27. maija atklāto vēstuli, kurā visas PVO dalībvalstis vēlreiz aicinātas aktīvi atbalstīt Covid-19 tehnoloģiju piekļuves krātuvi (C-TAP),
- ņemot vērā Pasaules Veselības samitā 2021. gada 21. maijā pieņemto Romas deklarāciju,
- ņemot vērā PVO ģenerāldirektora, PTO ģenerāldirektora, Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) rīkotājdirektora un Pasaules Bankas grupas prezidenta 2021. gada 31. maija vēstuli, kurā pausts aicinājums uzņemties jaunas saistības attiecībā uz vakcīnu pieejamības taisnīgumu un pandēmijas pārvarēšanu,
- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) un Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektoru 2020. gada 20. aprīļa kopīgo paziņojumu par atbalstu centieniem nodrošināt vitāli svarīgu medicīnas preču un citu preču un pakalpojumu normālu pārrobežu plūsmu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- A. tā kā visā pasaulē ir bijuši aptuveni 172 000 000 Covid-19 inficēšanās gadījumu, kā rezultātā dzīvību zaudējuši vairāk nekā 3 700 000 cilvēku, un miljoniem cilvēku ir saskārušies ar vēl nepieredzētām ciešanām, stresu un iztikas līdzekļu iznīcināšanu; tā kā ilgstošas Covid-19 saslimstības sekas skar 10 % pacientu visā pasaulē, izraisot darbvieta zudumu, nabadzību un smagu sociālekonomisko neaizsargātību;
- B. tā kā, ņemot vērā pašreizējo globālo Covid-19 pandēmiju, ir vajadzīga globāla stratēģija vakcīnu, diagnostikas, ārstēšanas un aprikojuma ražošanas un izplatīšanas jomā; tā kā, lai risinātu ar pandēmiju saistītās veselības problēmas, ir nepieciešama holistiska, zinātniska un uz faktiem balstīta pieeja; tā kā dzimumsensitīva un starpnozarju pieeja ir būtiska līdztiesības panākšanai un visos vakcinācijas procesa posmos — no izstrādes līdz pat izvēršanai;
- C. tā kā vakcīnas ir tipisks gadījums, kad lielas pozitīvas ārējas ietekmes dēļ tās uzskatāmas par globālu sabiedrisko labumu un jānodrošina bez maksas; tā kā attīstītajās valstīs visi iedzīvotāji saņem bezmaksas vakcīnas; tā kā būtu ētiski nepieņemami, ja šis princips netiktu piemērots daudz nabadzīgākiem cilvēkiem jaunattīstības valstīs;
- D. tā kā 2001. gada 14. novembrī Dohā pieņemtajā deklarācijā par TRIPS līgumu un sabiedrības veselību noteikts, ka TRIPS līgums ir īstenojams un interpretējams tā, lai tas nodrošinātu ieguvumu sabiedrības veselībai — veicinot gan esošo zāļu pieejamību, gan jaunu zāļu izstrādi; tā kā PTO TRIPS padome 2015. gada 6. novembrī nolēma līdz 2033. gada janvārim pagarināt pārejas periodu vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) attiecībā uz noteiktiem pienākumiem saistībā ar zāļu patentiem;
- E. tā kā ir būtiski nodrošināt vakcināciju visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem par pieņemamu cenu; tā kā ir pierādījies, ka vakcīnas, kuru pamatā ir mRNS, ir ne vien visefektīvākās, bet arī visdārgākās vakcīnas tirgū;
- F. tā kā līdz 2021. gada jūnijam visā pasaulē ir ievadīti aptuveni 1,6 miljardi vakcīnu devu, no kurām ievērojams vairākums — rūpnieciski attīstītajās valstīs un vakcīnu ražotājvalstīs; tā kā 29 visnabadzīgākajās valstīs, kurās dzīvo aptuveni 9 % pasaules iedzīvotāju, ir ievadīti tikai 0,3 % no pasaulē ievadītajām vakcīnas devām; tā kā SVF lēš, ka gadījumā, ja vakcīnu izplatīšana tiktu paātrināta, tādējādi ierobežojot vīrusa izplatību, pasaules IKP varētu iegūt vairāk nekā 7 triljonus EUR; tā kā ES ir dalībvalstīm izdalījusi vairāk nekā 260 miljonus vakcīnu un uz trešām valstīm eksportējusi vairāk nekā 226 miljonus vakcīnu, no kurām tikai 10 % nonāk vismazāk attīstītajās valstīs (VAV);
- G. tā kā rodas jauni un satraucoši Covid-19 varianti, kas ir lipīgāki, nāvējošāki un mazāk uzņēmīgi pret vakcīnām, un tiem var būt nepieciešamas papildu vakcīnu injekcijas, kā rezultātā pieprasījums var palielināties ievērojami virs sākotnēji aplēstajiem 11 miljardiem nepieciešamo devu; tā kā, lai panāktu pasaules mēroga vakcināciju, ir būtiski palielināt ražošanu; tā kā vakcīnu ražošanas palielināšana ir globāla prioritāte; tā kā protekcionisma pasākumi vai ar tarifiem nesaistīti tirdzniecības šķēršļi nedrīkst kavēt globālās izejvielu piegādes ķēdes; tā kā lielākā daļa valstu, kurās tiek ražotas vakcīnas, diemžēl ir noteikušas aizliegumu eksportēt vakcīnas un to sastāvdaļas, neļaujot palielināt ražošanu pasaulē un radot vājas vietas piegādes ķēdēs;
- H. tā kā pētniecībā un izstrādē, klīniskajos izmēģinājumos un iepirkumā ir investēti milzīgi privātā un publiskā finansējuma līdzekļi un resursi, lai atklātā un pieejamā veidā izstrādātu vakcīnas un Covid-19 ārstēšanas līdzekļus; tā kā privātā un publiskā sektora pētījumi, veselības iestādes, priekšplāna darbinieki, zinātnieki, pētnieki un pacienti ir savākuši par vīrusu informāciju, ko farmācijas uzņēmumi ir izmantojuši;
- I. tā kā brīvprātīgām licencēm vajadzētu būt visefektīvākajam līdzeklim, kā veicināt ražošanas paplašināšanu un zinātnības nodošanu; tā kā neviens privāts uzņēmums nav piedalījies Covid-19 tehnoloģiju pieejamības rezerves (C-TAP) iniciatīvā, kurā farmācijas uzņēmumi tiek aicināti apņemties īstenot pārredzamu, neekskluzīvu un globālu brīvprātīgo licencēšanu; tā kā saskaņā ar PVO datiem 19 ražotāji no vairāk nekā divpadsmit Āfrikas, Āzijas un Latīņamerikas valstīm ir izrādījuši gatavību palielināt mRNS vakcīnu ražošanu; tā kā pašlaik pasaules ražošanas jauda Covid-19 vakcīnu ražošanai tiek izmantota tikai 40 % apmērā;
- J. tā kā daudzas jaunattīstības valstis ar nepietiekamu ražošanas jaudu vai bez tās joprojām saskaras ar ievērojamu politisku spiedienu un juridiskām grūtībām, kas neļauj tām izmantot TRIPS elastīguma iespējas, jo īpaši 31. panta a) punktu, un farmaceutisko produktu importa un eksporta process ir apgrūtināts un ilgstošs;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- K. tā kā patenti un cita veida intelektuālā īpašuma aizsardzība nodrošina aizsardzības pasākumus uzņēmējdarbības riskam un daudzpusējs intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) tiesiskais regulējums nodrošina stimulus, kas ir būtiski, lai sagatavotos turpmākām pandēmijām; tā kā globāla vienlīdzīga piekļuve vakcīnām, diagnostikai un ārstēšanai par pieņemamu cenu ir vienīgais veids, kā mazināt pandēmijas globālo ietekmi uz sabiedrības veselību un ekonomiku, un viens no svarīgiem ieguldījumiem šā mērķa sasniegšanā ir pagaidu atteikšanās no starptautiskajām intelektuālā īpašuma aizsardzības saistībām attiecībā uz zālēm, medicīniskām ierīcēm un citām veselības tehnoloģijām, kas saistītas ar Covid-19;
- L. tā kā sakarā ar līdz šim nepieredzētu un satraucošu epidemioloģisko situāciju Indijā šis valsts valdība noteica aizliegumu eksportēt vakcīnas, izraisot piegādes traucējumus pasaulē un COVAX mehānismā; tā kā ES ir viens no lielākajiem atbalsta sniedzējiem COVAX mehānismā; tā kā ES tā dēvētās Eiropas komandas (*“Team Europe”*) ietvaros ir apņēmusies līdz 2021. gada beigām ziedot vēl 100 miljonus devu izmantošanai valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem;
- M. tā kā poliomielīta vakcīna tika laista tirgū bez patentiem un poliomielīts daudzos pasaules reģionos ir izskausts; tā kā Nelsona Mandelas vadītā Dienvidāfrikas Republikas valdība bija spiesta izmantot piespiedu licencēšanas iespēju, lai nemaksātu pārmērīgu cenu daudznacionāliem zāļu ražotājiem, kuri izmantoja HIV ārstēšanas līdzekļu patentus, bet nodrošinātu cenas ziņā pieejamu un kvalitatīvu ģenērisko ekvivalentu pieejamību;
- N. tā kā ir jāuzlabo piegādes ķēdes jaunattīstības valstīs; tā kā vietējās ražošanas paplašināšana, iedzīvotāju informēšana un lielāks atbalsts izplatīšanai jaunattīstības valstīs varētu palielināt vakcinēto personu skaitu pasaulē; tā kā Covid-19 apkarošanas rīku pieejamības paātrināšanas iniciatīvai (iniciatīva *“ACT Accelerator”*) joprojām ir satraucošs finansējuma iztrūkums 18,5 miljardu USD apmērā;
- O. tā kā ES prioritātēm vajadzētu būt nodrošināt taisnīgu pasaules mēroga piekļuvi vakcīnām, diagnostikai, terapijai un citiem medicīnas preču risinājumiem, saglabājot piegādes ķēžu atvērtību un izmantojot visus pieejamos instrumentus;
- P. tā kā VAV jau ir piešķirts atbrīvojums, kas ir spēkā līdz 2033. gada 1. janvārim un skar TRIPS līguma noteikumu īstenošanu attiecībā uz zālēm, kā arī atbrīvojums, kurš piešķirts līdz 2021. gada 1. jūlijam un kura pagarinājums pašlaik tiek apspriests, atbrīvojot VAV no visām TRIPS līguma saistībām, izņemot 3., 4. un 5. pantu,
1. pauž lielas bažas par pandēmijas attīstību, jo īpaši valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem; atgādina, ka Covid-19 pandēmija vēl nav beigusies un ka būs jāizstrādā jaunas vakcīnas mutāciju apkarošanai; uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai ir jādara viss iespējamais, lai ierobežotu Covid-19 pandēmiju, un ka ārkārtas apstākļos ir nepieciešami ārkārtas risinājumi; tāpēc uzsver, ka ir nepieciešama holistiska pieeja, par prioritāti nosakot ar Covid-19 saistīto veselības produktu pieejamību un cenu pieņemamību, Covid-19 vakcīnu ražošanas ievērojamu palielināšanu un ražošanas jaudas globālo ģeogrāfisko sadalījumu; uzsver, ka starptautiskās tirdzniecības politikai ir jābūt proaktīvai lomai šajos centienos, atvieglojot izejvielu, veselības jomas un medicīnisko izstrādājumu tirdzniecību, mazinot kvalificēta un pieredzējuša personāla trūkumu, risinot piegādes ķēdes problēmas un pārskatot intelektuālā īpašuma tiesību globālo satvaru saistībā ar nākotnē iespējamām pandēmijām; aicina atbalstīt proaktīvas, konstruktīvas un uz tekstu balstītas sarunas par pagaidu atbrīvojumu no PTO TRIPS līguma, lai uzlabotu globālo piekļuvi cenās ziņā pieejamiem ar Covid-19 saistītiem medicīniskiem izstrādājumiem un risinātu globālās ražošanas ierobežojumu un piedāvājuma trūkuma problēmas;
2. atgādina, ka Dohas deklarācijā par TRIPS līgumu un sabiedrības veselību ir apstiprināts, ka TRIPS līgums neliedz un tam nebūtu jāliedz dalībvalstīm veikt pasākumus sabiedrības veselības aizsardzībai;
3. norāda, ka ir vajadzīgi 11 miljardi devu, lai vakcinētu 70 % pasaules iedzīvotāju, un ir saražota tikai neliela daļa no šā apjoma; norāda, ka pieeja, kuras pamatā ir solījumi par liekām dozām, ir nepietiekama; atgādina, ka pašreizējā Covid-19 situācijā Indijā COVAX saskaras ar 190 miljonu devu deficītu un tuvākajā nākotnē nesasniegs savus piegādes mērķus; norāda, ka ES ir nozīmīga līdzekļu devēja COVAX mehānismam gan finansējuma, gan vakcīnu kopīgas izmantošanas ziņā, turklāt gan ar COVAX starpniecību, gan divpusēji; tomēr prasa ES un tās partneriem ievērojami palielināt finansiālos un nefinansiālos devumus COVAX mehānismā; šajā sakarā atzinīgi vērtē dažu ražotāju apņemšanos piegādāt 1,3 miljardus vakcīnu devu par ražošanas izmaksām vai par zemu cenu, kā arī Eiropas komandas apņemšanos līdz gada beigām ziedot 100 miljonus devu valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem, atgādinot, ka tiek lēsts, ka 2021. gadā ES dalībvalstis būs

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

saņēmušas vismaz 400 miljonu vakcīnu devu pārpalikumu; atzinīgi vērtē arī ES civilās aizsardzības mehānisma sniegto atbalstu vakcīnu un palīgmateriālu piegādei; uzsver, ka COVAX apgādāšana ir jānosaka par prioritāti; pauž nožēlu par Apvienotās Karalistes un ASV centieniem izveidot otrreizēju tālākpārdošanas tirgu, lai pārdotu pārpalikušās vakcīnas citām rūpnieciski attīstītajām valstīm;

4. uzsver, ka globālajā reaģēšanā uz ārkārtas situācijām veselības jomā, no vienas puses, jāietver uz vajadzībām orientēta "pieprasījuma puses" pieeja, kas nodrošina kopīgu finansējumu un globāli koordinētus iepriekšējus pirkumus, un, no otras puses, integrēta "pieāvājuma puses" stratēģija ražošanas jaudas ievērojamai palielināšanai visā vērtības ķēdē; uzskata, ka, lai vakcīnas varētu izplatīt visā pasaulē, ir nepieciešams palielināt vakcīnu ražošanu pasaulē, labāk koordinēt piegādes un stiprināt, dažādot un padarīt noturīgākas vakcīnu vērtības ķēdes; mudina Komisiju sadarboties ar vakcīnu ražotājvalstīm, lai ātri likvidētu eksporta šķēršļus un aizstātu savu eksporta atļauju mehānismu ar eksporta pārredzamības prasībām, un uzstāj, ka vēlas saņemt šādiem datiem savlaicīgu un visaptverošu piekļu; aicina ASV un Apvienoto Karalisti nekavējoties atcelt aizliegumu eksportēt vakcīnas un izejvielas, kas vajadzīgas vakcīnu ražošanai; prasa steidzami palielināt starptautiskās investīcijas un koordināciju, būtiski palielinot kritiski svarīgo vakcīnu izejvielu, piemēram, vienreizlietojamo preču un aktīvo farmaceitisko vielu, ražošanu, lai novērstu vājās vietas vakcīnu vērtības ķēdēs;

5. uzsver, ka ilgtermiņā ir steidzami jāpaplašina vakcīnu ražošana pasaulē, lai apmierinātu globālo pieprasījumu, un ka tādēļ ir vajadzīgas investīcijas ražošanas spējas jaunattīstības valstīs, lai tās kļūtu pašpietiekamākas; norāda, ka, lai to panāktu, ir efektīvi jānodod tehnoloģijas un zinātība; atzīst, ka vissvarīgākajam veidam šajā nolūkā vajadzētu būt stimuliem attiecībā uz brīvprātīgas licences līgumiem un brīvprātīgu tehnoloģiju un zinātniskās nodošanu valstīm, kurās jau darbojas vakcīnu ražošanas nozares; tomēr ir gatavs apspriest visus efektīvos un pragmatiskos risinājumus, lai vēl vairāk veicinātu vakcīnu ražošanu pasaulē, un aicina Komisiju šajā jautājumā jo īpaši sadarboties ar ASV un citām līdzīgi domājošām valstīm;

6. uzsver, ka intelektuālā īpašuma aizsardzība ir būtisks inovācijas un pētniecības stimuls visā pasaulē; norāda, ka šāda aizsardzība ir pamats brīvprātīgiem licenciēšanas nolīgumiem un zinātniskās nodošanai un ka tāpēc tā drīzāk veicina vakcīnu pieejamību, nevis rada šķēršļus tai; brīdina, ka saskaņā ar patentu nepiemērojamības paradigmu uzņēmumiem būtu jāizmanto slepenība vai ekskluzivitāte, lai aizsargātu savas inovācijas; uzsver apdraudējumu, ko beztermiņa TRIPS līguma atbrīvojums radītu pētniecības finansējumam, jo īpaši pētniekiem, investoriem, izstrādātājiem un klīniskajiem izmēģinājumiem; uzsver, ka īpašumtiesību, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību, aizsardzība ir Eiropas Savienības un tās dalībvalstu konstitucionāls pienākums;

7. ņem vērā Komisijas paziņojumu, ka tā paredz iespēju vajadzības gadījumā atvieglot piespiedu licenciēšanas izmantošanu, lai nodrošinātu ātru pasaules mēroga piekļu vakcīnu ražošanai; aicina Komisiju noteikt objektīvus kritērijus attiecībā uz to, vai, kad un kādos gadījumos tā izmantos piespiedu licenciēšanu; uzsver, ka TRIPS līgumā nav norādīti iemesli, kurus varētu izmantot, lai pamatotu piespiedu licenciēšanu; uzsver, ka Dohas deklarācija par TRIPS un sabiedrības veselību apstiprina, ka valstis var brīvi noteikt piespiedu licenču piešķiršanas pamatojumu un noteikt, kas uzskatāms par valsts mēroga ārkārtas stāvokli; uzsver, ka piespiedu licenciēšanai ir vajadzīgs efektīvs tiesiskais regulējums un tā varētu radīt juridiskus sarežģījumus jaunattīstības valstīs; aicina Komisiju izpētīt, vai un kā tā sniegs juridisku atbalstu piespiedu licenciēšanai vismazāk attīstītajās valstīs; atzinīgi vērtē Komisijas novērtējumu attiecībā uz to, ka brīvprātīga licenciēšana ir visefektīvākais instruments, lai veicinātu ražošanas paplašināšanu;

8. uzsver, ka Covid-19 apkarošanas tīku pieejamības paātrināšanas iniciatīvas ("ACT Accelerator" iniciatīva) veselības sistēmu savienošanas pilārs ir jāstiprina, lai palielinātu apstrādes, uzglabāšanas, izplatīšanas un piegādes spējas visā pasaulē, jo īpaši mazāk aizsargātās valstīs; aicina ES un tās dalībvalstis pastiprināt iesaisti PVO, piešķirot prioritāti "ACT Accelerator" iniciatīvai kā daļai no ES globālās reakcijas visos tās diagnostikas, terapijas, vakcīnu un veselības sistēmu stiprināšanas pilāros; uzsver nepieciešamību atbalstīt ražošanas jaudu Āfrikas kontinentā un ļoti atzinīgi vērtē Eiropas komandas paziņojumu par 1 miljarda EUR vērtu atbalstu iniciatīvai, kas vērsta uz to, lai palielinātu vakcīnu, zāļu un veselības tehnoloģiju ražošanu un pieejamību; uzsver arī to, cik svarīgs ir atbilstošs tiesiskais regulējums attiecībā uz farmaceitiskajiem produktiem; uzsver, ka ES tagad ir pienākums investēt reģionālos izplatīšanas centros, jo īpaši Āfrikā, un atbalstīt Āfrikas Zāļu aģentūras izveidi; šajā sakarā prasa atbalstīt vietējās apstiprinātājiestādes, apmācīt kvalificētu medicīnisko un tehnisko personālu vakcinācijas pārvaldībai, atbalstīt vakcīnu izplatīšanas ķēdes un palīdzēt pārvarēt tādus ierobežojumus kā dzesēšanas infrastruktūra, ģeogrāfiskais un sociālekonomiskais tvērums un vilcināšanās vakcinēties;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

9. atkārtoti apliecina savu atbalstu PVO Covid-19 C-TAP iniciatīvai un mRNA vakcīnu tehnoloģiju nodošanas centram; pauž nožēlu, ka farmācijas uzņēmumi līdz šim ir nolēmuši neiesaistīties C-TAP iniciatīvā; mudina Komisiju stimulēt farmācijas uzņēmumus dalīties ar savām tehnoloģijām un zinātību, izmantojot C-TAP, un turpmākajos ES pirkuma priekšlīgumos iekļaut saistības par tehnoloģiju nodošanas partnerībām ar trešām pusēm, jo īpaši jaunattīstības valstīm; mudina Komisiju sarunās par nākamās paaudzes Covid vakcīnām pilnībā izmantot savu ietekmi, lai nodrošinātu, ka izstrādātāji par zemām izmaksām nodod savas tehnoloģijas valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem; prasa aktīvi kartēt uzņēmumus, tostarp apakšuzņēmējus, kuriem ir nepieciešamā zinātība tehnoloģiju nodošanai, un savest tos kopā ar uzņēmumiem, kam ir dīkstāvē esošas ražošanas iekārtas;

10. prasa ES nodrošināt, ka tiek pilnībā publicēti turpmākie pirkuma priekšlīgumi, jo īpaši attiecībā uz nākamās paaudzes vakcīnām; aicina ES integrēt saistības attiecībā uz neekskluzīvu globālo licencēšanu, komercnoslēpumiem, īpašniekdatiem un tehnoloģiju nodošanu un iekļaut pārredzamības prasības piegādātājiem, tostarp par izmaksu un ieguvumu analīzi par katru produktu; uzsver, ka šīm pārredzamības prasībām nevajadzētu liegt Komisijai vajadzības gadījumā rīkoties kā konkurētspējīgam pretendenta; atgādina, ka sarunās par Covid-19 vakcīnu līgumiem ir vajadzīga maksimāla pārredzamība, tostarp ar vakcīnu kontaktgrupas starpniecību tieši iesaistot Eiropas Parlamenta deputātus līgumisko lēmumu pieņemšanas procesos; sagaida, ka Eiropas Parlaments regulāri saņems visaptverošu un detalizētu vakcīnu ražošanas, importa, eksporta un prognožu analīzi, tostarp informāciju par ES eksporta galamērķa valsti, kā arī par importēto vakcīnu un vakcīnu sastāvdaļu izcelsmi;

11. atzīst, ka tirdzniecības atvieglošanai un eksporta ierobežojumu limitēšanai, ražošanas paplašināšanai, tostarp vakcīnu ražotāju un izstrādātāju solījumiem, un TRIPS nolīguma elastīgumam attiecībā uz obligātajām licencēm ir liela nozīme globālās vakcinācijas palielināšanā; atzinīgi vērtē PTO ģenerāldirektora centienus iesaistīt dalībvalstis uz dialogu balstītā risinājumā; norāda uz Eiropas Savienības paziņojumu PTO Ģenerālpadomei un TRIPS padomei par steidzamiem tirdzniecības politikas risinājumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai, kas ietver trīs papildu pilārus, tostarp tirdzniecības atvieglošanu un eksporta ierobežojumu limitēšanu, kā arī ražošanas paplašināšanu; paredz, ka Komisija aktīvāk iesaistīsies PTO Tirdzniecības un veselības iniciatīvas noslēgšanā līdz PTO 12. ministru konferencei 2021. gada novembrī; turklāt aicina PTO 12. ministru konferencē izveidot Tirdzniecības un veselības komiteju, lai izdarītu secinājumus no pandēmijas, nāktu klajā ar priekšlikumiem, kā palielināt PTO reaģēšanas efektivitāti starptautisku veselības krīžu laikā, un sagatavotu tirdzniecības pilāru starptautiskam pandēmijas līgumam ar mērķi risināt piegādes ķēdes traucējumus, palielināt ražošanas jaudu, vērsties pret cenu spekulācijām un pārskatīt PTO tiesību sistēmu, ņemot vērā gūto pieredzi;

12. uzsver, ka ES būtu jāuzņemas vadoša loma un jāturpina iesaistīties daudzpusējos un globālos centienos vakcīnu izplatīšanas, koordinācijas un daudzgadu plānošanas jomā gaidāmajās TRIPS padomes sanāksmēs 2021. gada 8. jūnijā un 14. oktobrī, G7 samitā 2021. gada 11.–13. jūnijā, 2021. gada G20 samitā, 2021. gada ES un ASV samitā, 2021. gada ANO Ģenerālajā asamblejā, 2021. gada Pasaules Veselības asamblejā, PTO 12. ministru konferencē un pēc tam;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektoram, Pasaules Tirdzniecības organizācijas ģenerāldirektoram, G20 valstu valdībām, Starptautiskajam Valūtas fondam, Pasaules Bankai, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram un ANO Ģenerālās asamblejas locekļiem.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0284

Maksimāli pieļaujamais imidakloprīda atlieku saturs

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/621 (2021. gada 15. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 37/2010, lai pēc maksimāli pieļaujamā atlieku satura dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos klasificētu vielu imidakloprīds (2021/2705(RSP))

(2022/C 67/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 15. aprīļa Īstenošanas regulu (ES) 2021/621, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 37/2010, lai pēc maksimāli pieļaujamā atlieku satura dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos klasificētu vielu imidakloprīds ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Regulu (EK) Nr. 470/2009, ar ko nosaka Kopienas procedūras farmakoloģiski aktīvo vielu atlieku pieļaujamo daudzumu noteikšanai dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos, ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 2377/90 un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/82/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 726/2004 ⁽²⁾, un jo īpaši tās 14. un 17. pantu,
 - ņemot vērā atzinumu, ko 2021. gada 20. aprīlī sniedza Veterināro zāļu pastāvīgā komiteja,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 13. un 191. pantu,
 - ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- A. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/6 ⁽⁴⁾ nevienas veterināras zāles nebūtu jāatļauj Eiropas Savienībā laist tirgū, ja tām nav piešķirta atļauja un ja nav pierādīta to kvalitāte, drošums un iedarbīgums, un tajā atzīts, ka labāka piekļuve informācijai paver sabiedrībai iespēju paust tās novērojumus un iestādēm — šos novērojumus pienācīgi ņemt vērā;
- B. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/1381 ⁽⁵⁾ ir noteikts, ka būtu jāsniedz informācija par to, kā tika pieņemti riska pārvaldības lēmumi, un par faktoriem, kas nav riska novērtēšanas rezultāti, kā arī par to, kā minētie faktori tika izvērtēti attiecībā cits pret citu, un ka riska paziņošanai vajadzētu arī spēt sekmēt uz līdzdalību vērstu un atklātu dialogu starp visām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka visā riska analīzes procesā tiek ņemta vērā sabiedrības interešu nozīmība un precizitāte, visaptveramība, pārredzamība, konsekvence un pārskatatbildība;

⁽¹⁾ OV L 131, 16.4.2021., 120. lpp.

⁽²⁾ OV L 152, 16.6.2009., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6 (2018. gada 11. decembris) par veterinārajām zālēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/82/EK (OV L 4, 7.1.2019., 43. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1381 (2019. gada 20. jūnijs) par ES riska novērtēšanas pārredzamību un ilgtspēju pārtikas aprites ķēdē un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 178/2002, (EK) Nr. 1829/2003, (EK) Nr. 1831/2003, (EK) Nr. 2065/2003, (EK) Nr. 1935/2004, (EK) Nr. 1331/2008, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) 2015/2283 un Direktīvu 2001/18/EK (OV L 231, 6.9.2019., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- C. tā kā Eiropas Ķimikāliju aģentūras (ECHA) 2011. gada 18. februāra novērtējuma ziņojumā “Imidacloprid, Product-type 18 (Insecticides, Acaricides and Products to control other Arthropods)” (“Imidakloprīds. 18. produkta veids (insekticīdi, akaricīdi un produkti citu posmkāju kontrolēšanai)”⁽⁶⁾) ir kategorizēti ievērojami toksiskuma dati ūdensdzīvniekiem un nemērķa sugām;
- D. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/39/ES⁽⁷⁾ ir noteikts, ka “ūdens un augsnes piesārņojums ar farmaceitiskām atliekvielām ir jauna vides problēma. Novērtējot un kontrolējot zāļu radīto risku ūdens videi vai risku, kas rodas ar tās starpniecību, pienācīga uzmanība būtu jāpievērš Savienības mērķiem vides jomā. Lai risinātu minēto problēmu, Komisijai būtu jāpēta zāļu radītais apdraudējums videi un jāsniedz analīze par pašreizējā tiesiskā regulējuma atbilstību un efektivitāti vides un cilvēku veselības aizsardzībai saistībā ar ūdens vidi”;
- E. tā kā Komisijas Regulā (ES) Nr. 283/2013⁽⁸⁾ ir noteiktas minimālās prasības, kas ietver informāciju par darbīgās vielas, tās metabolītu un piemaisījumu iespējamo kaitīgo ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību vai uz gruntsūdeņiem, vidi un nemērķa sugām (augiem un dzīvniekiem);
- F. tā kā Komisijas Regulā (ES) Nr. 284/2013⁽⁹⁾ ir noteikts, ka “sniedz arī informāciju par augu un augu aizsardzības līdzekļa iespējamo nepieņemamo ietekmi uz vidi, augiem un augu produktiem, kā arī par zināmo un gaidāmo kumulatīvo un sinerģisko ietekmi”;
- G. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/82/EK⁽¹⁰⁾ ir minēts, ka “ieteikumam uz tirdzniecības atļaujas saņemšanu jābūt pievienotiem tādām ziņām un dokumentiem, kuros jāpierāda, ka iespējamās riskus atsvēr iedarbīguma sniegtās priekšrocības; ja tas netiek pierādīts, ieteikums ir jānoraida”;
- H. tā kā Eiropas Zāļu aģentūrai (“Aģentūra”) ir iesniegts pieteikums, kurā lūgts noteikt imidakloprīda maksimālo atlieku līmeni (MAL) lašu dzimtā *Salmonidae*;
- I. tā kā Aģentūra, pamatojoties uz Veterināro zāļu komitejas 2020. gada 9. septembra atzinumu⁽¹¹⁾, ieteica visās zivīs attiecīgā gadījumā noteikt imidakloprīda MAL 0,6 mg/kg (600 µg/kg) apmērā;
- J. tā kā Pārtikas kodeksā nav noteikts MAL lietošanai ūdeņos⁽¹²⁾; tā kā Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas un Pasaules Veselības organizācijas apvienotajā 2008. gada sanāksmē pesticīdu atlieku jautājumos tika ieteikta maksimālā pieļaujamā diennakts deva 0,06 mg/kg no lauksaimniecības augu atliekām⁽¹³⁾;
- K. tā kā Veterināro zāļu komitejas atzinumam, uz ko ir balstīts Aģentūras ieteikums, ir pieejams tikai kopsavilkums un saskaņā ar Komisijas pausto informāciju pilna redakcija būs pieejama tikai pēc MAL pieņemšanas;
- L. tā kā atzinumam par MAL noteikšanu saskaņā ar ES tiesību aktiem būtu jābūt publiski pieejamam un vienkārši pieklūstamam;

⁽⁶⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/225b9c58-e24c-6491-cc8d-7d85564f3912>

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/39/ES (2013. gada 12. augusts), ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK un Direktīvu 2008/105/EK attiecībā uz prioritārajām vielām ūdens resursu politikas jomā (OV L 226, 24.8.2013., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 283/2013 (2013. gada 1. marts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū nosaka datu prasības attiecībā uz darbīgajām vielām (OV L 93, 3.4.2013., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 284/2013 (2013. gada 1. marts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū nosaka datu prasības attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem (OV L 93, 3.4.2013., 85. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/82/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz veterinārajām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ https://www.ema.europa.eu/en/documents/mrl-summary/imidacloprid-fin-fish-summary-opinion-cvmp-establishment-maximum-residue-limits_en.pdf

⁽¹²⁾ http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/codex-texts/dbs/pestres/pesticide-detail/en/?p_id=206

⁽¹³⁾ http://www.fao.org/fileadmin/templates/agphome/documents/Pests_Pesticides/JMPR/JMPRReport08.pdf

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- M. tā kā pārredzama procesa nodrošināšana riska novērtēšanā veicina sabiedrības izpratni, palīdz piešķirt Aģentūrai lielāku leģitimitāti patērētāju un plašas sabiedrības acīs, kā arī sniedz lielāku pārskatatbildību Savienības iedzīvotājiem demokrātiskā sistēmā ⁽¹⁴⁾;
- N. tā kā imidakloprīds ir neonikotinoīda biocīdā aktīvā viela, kas tika komercializēta plašai lietošanai kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanā, jo tā ir toksiska pret dažādiem kaitīgajiem organismiem; tā kā imidakloprīds darbojas kā nikotīna holinoreceptoru (nAChR) antagonists centrālajā nervu sistēmā, tādējādi traucējot sinaptisko signālu pārraidīšanu un izraisot dzīvnieku nervu un muskuļu letālu hiperaktivitāti gan mugurkaulniekiem, gan bezmugurkaulniekiem, neatgriezeniski bloķējot nAChR un izraisot paralīzi un nāvi ⁽¹⁵⁾;
- O. tā kā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/783 ⁽¹⁶⁾ ir aizliegta imidakloprīda lietošana jebkādiem ārpus telpām audzētiem kultūraugiem, jo tam ir kaitīga ietekme uz apputeksnētājiem;
- P. tā kā bīstamas ķīmikālijas, kurām ir vajadzīga veterinārārsta recepte un kuras izmanto jūras utu radītu infekciju ārstēšanai, vēlāk nonāk ūdens vidē; tas ne tikai var nelabvēlīgi ietekmēt sensitīvus nemērķa organismus — šādu savienojumu izplatīšana vidē ir arī atzīta par ievērojamu risku videi ⁽¹⁷⁾, jo imidakloprīds ir ļoti mobils augsnē, tā piesārņojot gruntsūdeņus un virszemes ūdeņus ⁽¹⁸⁾;
- Q. tā kā ir arvien vairāk pierādījumu tam, ka imidakloprīda lietošana postoši ietekmē bioloģisko daudzveidību, jo īpaši upju un ūdensceļu bioloģisko daudzveidību ⁽¹⁹⁾, ietekmējot ne tikai vēžveidīgos ⁽²⁰⁾, gliemjus ⁽²¹⁾ un nemērķa (kukaiņu) sugas, bet arī augsnes organismus ⁽²²⁾, kā arī samazinot putnu populācijas ⁽²³⁾; tā kā pieaug bažas par pesticīdu atlieku un to metabolītu atrašanos un uzkrāšanos augsnēs un to potenciālu izraisīt augsnes paskābināšanos; ar bažām konstatē, ka imidakloprīda lietošanas dēļ Japānā ir ievērojami samazinājušies zivju krājumi, kas nav atjaunojušies ⁽²⁴⁾;

⁽¹⁴⁾ Sk. Tiesas spriedumus lietā T-235/15, *Pari Pharma GmbH* pret Eiropas Zāļu aģentūru, ECLI:EU:T:2018:65; sk. arī lietu T-718/15, *PTC Therapeutics International Ltd* pret Eiropas Zāļu aģentūru, ECLI:EU:T:2018:66 un T-729/15, *MSD Animal Health Innovation GmbH and Intervet International BV* pret Eiropas Zāļu aģentūru, ECLI:EU:T:2018:67.

⁽¹⁵⁾ Sánchez-Bayo F., Tennekes H. A. "Time-Cumulative Toxicity of Neonicotinoids: Experimental Evidence and Implications for Environmental Risk Assessments", *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020,17(5),1629, <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/5/1629>

⁽¹⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/783 (2018. gada 29. maijs), ar ko attiecībā uz darbīgās vielas imidakloprīda apstiprināšanas nosacījumiem groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (OV L 132, 30.5.2018., 31. lpp.).

⁽¹⁷⁾ BurrIDGE L., Weis J. S., Cabello F., Pizarro J., Bostick K. "Chemical use in salmon aquaculture: A review of current practices and possible environmental effects", *Aquaculture*, 2010, 306. sējums, 1.–4. daļa, 7.–23. lpp., <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0044848610003297>.

⁽¹⁸⁾ Sánchez-Bayo F., Tennekes H. A. "Time-Cumulative Toxicity of Neonicotinoids: Experimental Evidence and Implications for Environmental Risk Assessments", *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020,17(5),1629, <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/5/1629>

⁽¹⁹⁾ Butcherine P., Kelaher B. P., Taylor M. D., Barkla B. J., Benkendorff K. "Impact of imidacloprid on the nutritional quality of adult black tiger shrimp (*Penaeus monodon*)", *Ecotoxicology and Environmental Safety*, 2020, 198. sējums, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0147651320305212?via%3Dihub>

⁽²⁰⁾ Butcherine P., Kelaher B. P., Taylor M. D., Barkla B. J., Benkendorff K. "Impact of imidacloprid on the nutritional quality of adult black tiger shrimp (*Penaeus monodon*)", *Ecotoxicology and Environmental Safety*, 2020, 198. sējums, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0147651320305212?via%3Dihub>

⁽²¹⁾ Ewere E. E., Reichelt-Brushett A., Benkendorff K. "The neonicotinoid insecticide imidacloprid, but not salinity, impacts the immune system of Sydney rock oyster, *Saccostrea glomerata*", *Science of the Total Environment*, 2020, 742. sējums, The neonicotinoid insecticide imidacloprid, but not salinity, impacts the immune system of Sydney rock oyster, *Saccostrea glomerata*, *ScienceDirect*

⁽²²⁾ de Lima e Silva C., Brennan N., Brouwer J. M., Commandeur D., Verweij R. A., van Gestel C. A. M. "Comparative toxicity of imidacloprid and thiacloprid to different species of soil invertebrates", *Ecotoxicology*, 2017, 26, 555.–564. lpp. <https://doi.org/10.1007/s10646-017-1790-7>

⁽²³⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020>

⁽²⁴⁾ <https://www.nationalgeographic.com/animals/article/neonicotinoid-insecticides-cause-fish-declines-japan>

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- R. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1272/2008⁽²⁵⁾ minētajā klasifikācijā un marķēšanā imidakloprīds ir kategorizēts kā “kaitīgs, ja norij”, “bīstams videi” un “ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām”⁽²⁶⁾;
- S. tā kā pētījumā par imidakloprīda uzņemšanu karpās (*Cyprinus carpio* L.) tika konstatēta smadzeņu, žaunu un acu deģenerācija⁽²⁷⁾, kā arī histopatoloģiskas izmaiņas (bojājumi), bioloģisko marķieru aktivizācija un gēnu ekspresijas līmeņu maiņa; minētajā pētījumā secināts, ka iekaisumu un oksidatīvo stresu izraisījusi imidakloprīda uzņemšana;
- T. tā kā NN metabolīta bioakumulāciju cilvēkos var izraisīt regulāra piesārņotas pārtikas lietošana, jo pētījumā par dzīvniekiem tika konstatēta imidakloprīda bioakumulācija ar zemām uzņemšanas devām⁽²⁸⁾;
- U. tā kā dažādos zinātniskos pētījumos, veicot izmēģinājumus ar dzīvniekiem, ir secināts, ka imidakloprīds darbojas kā reproduktīva toksiska viela un endokrīnais disruptors, kas var nelabvēlīgi ietekmēt sirdi, nieres, vairogdziedzeri un smadzenes, kā arī izraisīt neiroloģiskus simptomus, tostarp elpošanas mazspēju un nāvi⁽²⁹⁾;
- V. tā kā eksperimentos iegūtie pierādījumi liecina, ka imidakloprīda toksiskums palielinās, pieaugot uzņemšanas laikam, kā arī devai, un tas tiek apzīmēts kā “kumulatīvais toksiskums laikā”, tāpēc imidakloprīda toksiskums būtu jāizprot ne tikai attiecībā uz akūtu letalitāti, bet arī jāņem vērā hroniskā satvarā⁽³⁰⁾;
- W. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 283/2013 ir jāveic pētījumi par ilglaicīgo toksiskumu;
- X. tā kā Regula (EK) Nr. 396/2005 paredz ņemt vērā “to zināmo kumulatīvo un sinerģisko iedarbību, ja ir pieejamas šīs iedarbības izvērtēšanas metodes”;
- Y. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 284/2013 pašreiz ir jāveic toksikoloģiski pētījumi par operatoru, garāmgājēju, rezidentu un darbinieku pakļautību, vairāki ilgtermiņa un hroniskas toksicitātes pētījumi ar dzīvniekiem, kā arī pētījumi par ietekmi un darbību augsnē, ūdenī un gaisā;
- Z. tā kā trūkst zināšanu par daudzu atsevišķu ķīmisku vielu un to maisījumu piesārņojošo ietekmi vidē; ne visas ķīmiskas vielas ir novērtētas, un ekotoksiskuma novērtējumos uzmanība galvenokārt ir vērsta uz ļoti nedaudzām sugām un ekosistēmām;
- AA. tā kā Regulā (ES) 2019/6 ir atzīts, ka riska pārvaldības lēmumos būtu jāņem vērā: “citi būtiski faktori, tostarp tādi, kas saistīti ar sabiedrības, ekonomikas, ētikas, vides un labklājības faktoriem, kā arī tas, vai ir iespējamas kontroles”;
- AB. tā kā atšķirībā no Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (EFSA) iesniegtajām gadījumu analīzēm Aģentūrai iesniegtie pētījumi nav jāpublicē; pauž nožēlu par to, ka trūkst piekļuves visiem zinātniskiem pētījumiem, zinātniskiem atzinumiem un izejas datiem, kā arī informācijas par ūdens vidē novadīto notekūdeņu kontroles iespējāmību un riska pārvaldību;

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

⁽²⁶⁾ ECHA novērtējuma ziņojums “Imidacloprid, Product-type 18 (Insecticides, Acaracides and Products to control other Arthropods)” “Imidakloprīds. 18. produkta veids (insekticīdi, akaricīdi un produkti citu posmkāju kontrolēšanai)”, <https://echa.europa.eu/documents/10162/225b9c58-e24c-6491-cc8d-7d85564f3912>

⁽²⁷⁾ Tyor A. K., Harkrishan, Bhardwaj J. K., Saraf P. “Effect of Imidacloprid on Histopathological Alterations of Brain, Gills and Eyes in hatchling carp (*Cyprinus carpio* L.)”, *Toxicology International*, 2020, 27. sēj., 70.–78. lpp.

⁽²⁸⁾ Kavvalakis M. P., Tzatzarakis M. N., Theodoropoulou E. P., Barbounis E. G., Tsakalof A. K., Tsatsakis A. M. “Development and application of LC–APCI–MS method for biomonitoring of animal and human exposure to imidacloprid”, *Chemosphere*, 2013, 93. sējums, 10. daļa, 2612.–2620. lpp. Development and application of LC–APCI–MS method for biomonitoring of animal and human exposure to imidacloprid, *ScienceDirect*

⁽²⁹⁾ Katić A., Karačonji I. B. “Imidacloprid as reproductive toxicant and endocrine disruptor: Investigations in laboratory animals” *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology*, 2018, 69(2), https://www.researchgate.net/publication/326247351_Imidacloprid_as_reproductive-toxicant_and_endocrine_disruptor_investigations_in_laboratory_animals

⁽³⁰⁾ Sánchez-Bayo F., Tennekes H. A. “Time-Cumulative Toxicity of Neonicotinoids: Experimental Evidence and Implications for Environmental Risk Assessments” *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2020, 17(5), 1629. <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/5/1629>

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- AC. tā kā Regulā (EK) Nr. 470/2009 ir noteikts, ka maksimālie atlieku līmeņi ir jānosaka saskaņā ar vispārpieņemtajiem drošības novērtējuma principiem, ņemot vērā jebkādos citus zinātniskus novērtējumus par attiecīgās vielas drošību, kurus var būt veikušas starptautiskas organizācijas, jo īpaši Pārtikas kodeksu, vai, ja šādas vielas tiek izmantotas citos nolūkos — Kopienā izveidotās zinātniskās kopienas;
- AD. tā kā Pārtikas kodeksā nav ieteikta imidakloprīda lietošana ūdens vidē un ECHA tam sniedz iespējamu pamatojumu, ka saskaņā ar **Eiropas Savienības apstiprināto saskaņoto klasifikāciju un marķējumu (ATP01)** šī viela ir ļoti toksiska ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām un ir kaitīga, ja to norij ⁽³¹⁾;
- AE. tā kā Regulas (ES) 2019/6 37. pantā ir paredzēts, ka tirdzniecības atļauja ir jāatsaka, ja nepietiekami ir mazināti riski sabiedrības vai dzīvnieku veselībai vai videi; uzskata, ka tas pamato maksimālā atlieku līmeņa nenoteikšanu;
- AF. tā kā četras lielākās lašu audzēšanas valstis — Norvēģija, Čīle, Apvienotā Karaliste un Kanāda — nav ES dalībvalstis un tāpēc Komisija nevar veikt piemērotas revīzijas attiecīgo valstu kompetentajās iestādēs vai izvērtēt kontroles mehānismu atbilstību,
1. uzskata, ka Īstenošanas regula (ES) 2021/621 pārsniedz Regulā (EK) Nr. 470/2009 paredzētās īstenošanas pilnvaras;
 2. uzskata, ka Īstenošanas regula (ES) 2021/621 nav saskaņīga ar ES tiesību aktiem, jo pārkāpj informācijas brīvību un tādus pamatprincipus kā pārredzamību, demokrātiskā pārbaude un pārskatatbildība, ciktāl pamatā esošajam Veterināro zāļu komitejas atzinumam ir pieejams tikai kopsavilkums;
 3. aicina Komisiju atcelt Īstenošanas regulu (ES) 2021/621 un iesniegt komitejai jaunu projektu, iekļaujot imidakloprīdu Regulas (EK) Nr. 396/2005 IV pielikuma sarakstā ar aktīvām vielām, kurām nevar noteikt maksimālos līmeņus lietošanai ūdens vidē;
 4. uzskata, ka visām veterinārajām zālēm, pesticīdiem un farmakoloģiskām un ķīmiskām atliekām ir jāveic standarta testi un zinātniski recenzēti novērtējumi, jo tās var izraisīt turpmāku un pastāvīgu kaitējumu;
 5. uzskata, ka Aģentūrai būtu jādara publiski pieejams viss Veterināro zāļu komitejas atzinums, kas ietver zinātnisku riska novērtējumu, kā arī ieteikumi riska pārvaldībai un to pamatā esošie zinātniskie fakti; uzskata, ka imidakloprīda riska novērtējums ir nepilnīgs attiecībā uz akūtā beigupunkta vērtību ņemšanu vērā un tajā nav pievērsta uzmanība vēlākām, kumulatīvām un hroniskām sekām; atgādina, ka pētījumos ar ūdenī mītošiem bezmugurkaulniekiem atklāta vēlāka ietekme uz mirstību, jo īpaši starp ūdens kukaiņu sugām, ko nevarēja konstatēt standarta akūtajos testos, tā apliecinot, ka neonicotinoīdu riska novērtējumi ir bijuši nepietiekami vides aizsardzības ziņā ⁽³²⁾;
 6. uzskata, ka ir būtiski svarīgi novērtēt aktīvās vielas un to klasifikāciju attiecībā uz maksimālajiem atlieku līmeņiem dzīvnieku izcelsmes pārtikā saistībā ar noteikumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ⁽³³⁾, Regulā (EK) Nr. 396/2005, Regulā (EK) Nr. 1367/2006 ⁽³⁴⁾, kā arī Regulā (ES) 2019/6 un (ES) 2019/1381;
 7. uzskata, ka Direktīva 2001/82/EK ir steidzami jāpārskata attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības, kā arī ūdens un sauszemes vides aizsardzību, ņemot vērā arī dzīvnieku labturību un nemērķa organismus un mikroorganismus;

⁽³¹⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.102.643>

⁽³²⁾ Sánchez-Bayo F., Tennekes H. A. "Time-Cumulative Toxicity of Neonicotinoids: Experimental Evidence and Implications for Environmental Risk Assessments", *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020,17(5),1629, <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/5/1629> Evidence and Implications for Environmental Risk Assessments ([mdpi.com](https://www.mdpi.com))

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

8. uzskata, ka Regulā (EK) Nr. 470/2009 nav pienācīgi ņemta vērā vajadzība iesaistīt Eiropas Parlamentu un iedzīvotājus, lai tie varētu pilnībā īstenot savas demokrātiskās tiesības uz pārbaudi;
9. atkārtoti pauž vajadzību stiprināt zinātnisko sadarbību, koordināciju un saskanību starp šajā jomā kompetentajām ES aģentūrām, proti, Aģentūru, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un Eiropas Ķīmikāliju aģentūru kopā ar valstu un starptautiskajām aģentūrām, izstrādājot kopēju satvaru pārtikas ķēdēs izmantoto biocīdu un augu aizsardzības līdzekļu riska novērtēšanai, lai novērstu nesaskanības un ierobežotu videi nodarīta kaitējuma un ekocīda iespēju;
10. aicina Komisiju kā riska pārvaldītāju, ievērojot pieejamās informācijas novērtējumu, pienācīgi izmantot piesardzības principu, lai kvantificētu kaitīgas ietekmes risku videi, bioloģiskajai daudzveidībai, dzīvnieku labturībai un cilvēku veselībai;
11. mudina Komisiju sistemātiski ziņot par to, kā ir ņemts vērā piesardzības princips un informētas piekrišanas princips, un par to, kā izdarīti Veterināro zāļu komitejas atzinuma secinājumi;
12. aicina Komisiju ievērot demokrātisko principu par informētu piekrišanu un veikt riska novērtēšanas procesa atbilstības pārbaudi, lai noteiktu veterināro zāļu maksimālos atlieku līmeņus dzīvnieku izcelsmes pārtikā; uzskata, ka ir būtiski svarīgi, lai tas pilnībā atbilstu mērķiem, kas minēti Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā "Eiropas zaļais kurss", Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumā "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā"" un ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam;
13. aicina Komisiju nodrošināt, ka riska novērtējumā tiek iekļautas laikā kumulatīvas, aktuālas, zinātniski recenzētas ekotoksikoloģiskas pārbaudes par nemērķa sugām augsnē un ūdens vidē un ka tajā tiek aptvertas arī atliekas gaisā, augsnē un ūdenī, iekļaujot kumulatīvās toksiskās sekas ilgtermiņā, un tiek norādīts, ka ir ņemti vērā neatkarīgi, zinātniski recenzēti zinātniskie pētījumi un zinātniski atzinumi; uzsver, ka šādu informācijai būtu jābūt publiski pieejamai;
14. aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai nodrošinātu konsekvenci un saskanību ar Regulu (ES) 2019/6 un Regulu (ES) 2019/1381, kā arī ar visiem tiesību aktiem pārtikas jomā, ja riska novērtējumu maksimālo atlieku līmeņu noteikšanai veic citas aģentūras, nevis EFSA, un aicina dalībvalstis šādu priekšlikumu atbalstīt; aicina Komisiju arī nodrošināt, ka šāds novērtējums ir pārredzams un palīdz aizsargāt bioloģisko daudzveidību un ūdens ekosistēmas, kukaiņus, sliekas un augsnes mikroorganismus;
15. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0285

Darbīgās vielas, tostarp flumioksazīns

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Komisijas 2021. gada 6. maija Īstenošanas regulu (ES) 2021/745, ar ko attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajām vielām alumīnija amonija sulfātam, alumīnija silikātam, beflubutamīdam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, kalcija karbonātam, kaptānam, oglekļa dioksīdam, cimoksanilam, dimetomorfam, etefonam, tējas koka ekstraktam, famoksadonam, tauku destilācijas atliekām, taukskābēm C7–C20, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, flurhloridonam, folpetam, formetanātam, giberelskābei, giberelīniem, heptamalosilglikānam, hidrolizētiem proteīniem, dzelzs sulfātam, metazahloram, metribuzīnam, milbemektīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, augu eļļām / rapšu sēklu eļļām, kālija hidroģēnkarbonātam, propamokarbam, protiokonazolam, kvarca smiltīm, zivju eļļai, dzīvnieku vai augu izcelsmes repelentiem (pēc smaržas) / aitaukiem, S-metolahloram, taisnās ķēdes lepidopterānferomoniem, tebukonazolam un urīnvielai groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (2021/2706(RSP))

(2022/C 67/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 6. maija Īstenošanas regulu (ES) 2021/745, ar ko attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajām vielām alumīnija amonija sulfātam, alumīnija silikātam, beflubutamīdam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, kalcija karbonātam, kaptānam, oglekļa dioksīdam, cimoksanilam, dimetomorfam, etefonam, tējas koka ekstraktam, famoksadonam, tauku destilācijas atliekām, taukskābēm C7–C20, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, flurhloridonam, folpetam, formetanātam, giberelskābei, giberelīniem, heptamalosilglikānam, hidrolizētiem proteīniem, dzelzs sulfātam, metazahloram, metribuzīnam, milbemektīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, augu eļļām / rapšu sēklu eļļām, kālija hidroģēnkarbonātam, propamokarbam, protiokonazolam, kvarca smiltīm, zivju eļļai, dzīvnieku vai augu izcelsmes repelentiem (pēc smaržas) / aitaukiem, S-metolahloram, taisnās ķēdes lepidopterānferomoniem, tebukonazolam un urīnvielai groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK ⁽²⁾, un jo īpaši tās 17. panta pirmo daļu un 21. pantu,
- ņemot vērā atzinumu, ko 2021. gada 30. martā sniegusi Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 11. marta Īstenošanas regulu (ES) 2015/408 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū 80. panta 7. punkta īstenošanu un aizstājamo vielu saraksta izveidošanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā tā 2018. gada 13. septembra rezolūciju par augu aizsardzības līdzekļu regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,
- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā ar Komisijas Direktīvu 2002/81/EK ⁽⁶⁾ flumioksazīns 2003. gada 1. janvārī tika iekļauts Padomes Direktīvas 91/414/EEK ⁽⁷⁾ I pielikumā un tiek uzskatīts par apstiprinātu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1107/2009;

⁽¹⁾ OV L 160, 7.5.2021., 89. lpp.

⁽²⁾ OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 67, 12.3.2015., 18. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 433, 23.12.2019., 183. lpp.

⁽⁶⁾ Komisijas Direktīva 2002/81/EK (2002. gada 10. oktobris), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai iekļautu tajā flumioksazīnu kā aktīvu vielu (OV L 276, 12.10.2010., 28. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Direktīva 91/414/EEK (1991. gada 15. jūlijs) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV L 230, 19.8.1991., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- B. tā kā flumioksazīna apstiprinājuma atjaunošanas procedūra saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 844/2012⁽⁸⁾ tiek īstenota kopš 2010. gada⁽⁹⁾, un attiecīgais pieteikums 2012. gada 29. februārī ir iesniegts saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 1141/2010⁽¹⁰⁾ 4. pantu;
- C. tā kā darbīgās vielas flumioksazīna apstiprinājuma periods jau ir pagarināts par pieciem gadiem ar Komisijas Direktīvu 2010/77/ES⁽¹¹⁾ un pēc tam kopš 2015. gada katru gadu par vienu gadu ar Komisijas Īstenošanas regulām (ES) 2015/1885⁽¹²⁾, (ES) 2016/549⁽¹³⁾, (ES) 2017/841⁽¹⁴⁾, (ES) 2018/917⁽¹⁵⁾, (ES) 2019/707⁽¹⁶⁾ un (ES) 2020/869⁽¹⁷⁾, un pašreiz ar Īstenošanas regulu (ES) 2021/745 apstiprinājuma periodu vēlreiz pagarina par vienu gadu — līdz 2022. gada 30. jūnijam;
- D. tā kā Komisija Īstenošanas regulā (ES) 2021/745 pagarinājuma iemeslus ir skaidrojusi vienīgi šādi: “Ņemot vērā to, ka no pieteikumu iesniedzējiem neatkarīgu iemeslu dēļ šo darbīgo vielu novērtēšana ir aizkavējusies, to apstiprinājuma periodi, visdrīzāk, beigsies, pirms tiks pieņemts lēmums par to atjaunošanu”;
- E. tā kā Regulas (EK) Nr. 1107/2009 mērķis ir nodrošināt augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmeni un vienlaikus saglabāt Savienības lauksaimniecības konkurētspēju; tā kā īpaša uzmanība būtu jāpievērš neaizsargātāko iedzīvotāju grupu, tostarp grūtnieču, zīdaiņu un bērnu, aizsardzībai;

- ⁽⁸⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 844/2012 (2012. gada 18. septembris), ar ko nosaka noteikumus, kas vajadzīgi darbīgo vielu apstiprinājumu atjaunošanas procedūras īstenošanai, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (OV L 252, 19.9.2012., 26. lpp.).
- ⁽⁹⁾ Komisijas Direktīva 2010/77/ES (2010. gada 10. novembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK attiecībā uz termiņu, līdz kuram konkrētas darbīgās vielas paliek iekļautas I pielikumā (OV L 293, 11.11.2010., 48. lpp.).
- ⁽¹⁰⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 1141/2010 (2010. gada 7. decembris), ar ko nosaka procedūru, ar kuru Padomes Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā atkārtoti iekļauj aktīvo vielu otro grupu, un izveido šo vielu sarakstu (OV L 322, 8.12.2010., 10. lpp.).
- ⁽¹¹⁾ Komisijas Direktīva 2010/77/ES (2010. gada 10. novembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK attiecībā uz termiņu, līdz kuram konkrētas darbīgās vielas paliek iekļautas I pielikumā (OV L 293, 11.11.2010., 48. lpp.).
- ⁽¹²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/1885 (2015. gada 20. oktobris), ar ko Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 groza attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajām vielām 2,4-D, acibenzolar-S-metilam, amitrolam, bentazonam, cihalofopbutilam, dikvatam, DPX KE 459 (flupirsulfuronmetils), esfenvalerātam, famoksadonam, flumioksazīnam, glifosātam, iprovalikarbam, izoproturonam, lambda-čihaloītrīnam, metalaksilam-M, metsulfuronmetilam, pikolīnāfēnam, pimetozīnam, piraflufēnētilam, prosulfuronam, tiabendazolam, tifensulfuron-metilam un triasulfuronam (OV L 276, 21.10.2015., 48. lpp.).
- ⁽¹³⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/549 (2016. gada 8. aprīlis), ar ko Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 groza attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām bentazonam, cihalofopbutilam, dikvatam, famoksadonam, flumioksazīnam, DPX KE 459 (flupirsulfuronmetilam), metalaksilam-M, pikolīnāfēnam, prosulfuronam, pimetozīnam, tiabendazolam un tifensulfuron-metilam (OV L 95, 9.4.2016., 4. lpp.).
- ⁽¹⁴⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2017/841 (2017. gada 17. maijs), ar ko Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 groza attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām alfa cipermetrīnam, *Ampelomyces quisqualis* celmam AQ 10, benalaksilam, bentazonam, bifenazātam, bromoksīnilam, karfentrazonētilam, hlōrprofāmam, ciazofamīdam, desmedifāmam, dikvatam, DPX KE 459 (flupirsulfuronmetilam), etoksazolam, famoksadonam, fenamidonom, flumioksazīnam, foramsulfuronam, *Gliocladium catenulatum* celmam J1446, imazamoksam, imazosulfuronam, izoksafutolam, laminarīnam, metalaksilam-M, metoksifenoīdādam, milbemekīnam, oksasulfuronam, pendimetalīnam, fenmedifāmam, pimetozīnam, S-metolahloram un trifloksistrobīnam (OV L 125, 18.5.2017., 12. lpp.).
- ⁽¹⁵⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/917 (2018. gada 27. jūnijs), ar ko attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajām vielām alfa-cipermetrīnam, beflubutamīdam, benalaksilam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, bromoksīnilam, kaptānam, karvonam, hlōrprofāmam, ciazofamīdam, desmedifāmam, dimetoātam, dimetomorfam, dikvatam, etefonam, etoprofosam, etoksazolam, famoksadonam, fenamidonom, fenamifosam, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, folpetam, foramsulfuronam, formetanātam, *Gliocladium catenulatum* celmam J1446, izoksafutolam, metalaksilam-M, metiokarbam, metoksifenoīdādam, metribuzīnam, milbemekīnam, oksasulfuronam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, propamokarbam, protiokonazolam, pimetozīnam un S-metolahloram groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (OV L 163, 28.6.2018., 13. lpp.).
- ⁽¹⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/707 (2019. gada 7. maijs), ar ko attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām alfa-cipermetrīnam, beflubutamīdam, benalaksilam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, bromoksīnilam, kaptānam, ciazofamīdam, desmedifāmam, dimetoātam, dimetomorfam, diuronam, etefonam, etoksazolam, famoksadonam, fenamifosam, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, folpetam, foramsulfuronam, formetanātam, *Gliocladium catenulatum* celmam J1446, izoksafutolam, metalaksilam-M, metiokarbam, metoksifenoīdādam, metribuzīnam, milbemekīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, propamokarbam, protiokonazolam, s-metolahloram un tebukonazolam groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (OV L 120, 8.5.2019., 16. lpp.).
- ⁽¹⁷⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/869 (2020. gada 24. jūnijs), ar ko attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām beflubutamīdam, benalaksilam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, bromoksīnilam, kaptānam, ciazofamīdam, dimetomorfam, etefonam, etoksazolam, famoksadonam, fenamifosam, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, folpetam, formetanātam, metribuzīnam, milbemekīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifāmam, fosmetam, pirimifosmetilam, propamokarbam, protiokonazolam un S-metolahloram groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (OV L 201, 25.6.2020., 7. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- F. tā kā būtu jāpiemēro piesardzības princips un tā kā Regulā (EK) Nr. 1107/2009 ir norādīts, ka vielas būtu jāiekļauj augu aizsardzības līdzekļos tikai tad, ja ir pierādīts to nozīmīgums augkopībā un nav paredzama to kaitīga ietekme uz cilvēku vai dzīvnieku veselību vai nevēlama iedarbība uz vidi;
- G. tā kā Regulā (EK) Nr. 1107/2009 ir noteikts, ka drošības interesēs darbīgo vielu apstiprinājuma periods būtu jāierobežo laikā; tā kā apstiprinājuma periodam vajadzētu būt proporcionālam iespējamajiem riskiem, kas saistīti ar šādu vielu lietošanu, taču minētajā gadījumā attiecībā uz flumioksazīnu ir skaidri redzams, ka nav šādas proporcionalitātes;
- H. tā kā 18 gadu laikā kopš flumioksazīns tika apstiprināts kā darbīgā viela, tas ir noteikts un klasificēts kā 1.B kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksiska viela un kā iespējams endokrīnais disruptors;
- I. tā kā gadījumā, ja ir konstatēta kaitīga ietekme uz veselību, bet attiecībā uz zinātnes atziņām joprojām ir nenoteiktība, Komisijai un dalībvalstīm ir iespēja un pienākums rīkoties saskaņā ar piesardzības principu, pieņemot riska pārvaldības pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni;
- J. tā kā Regulas (EK) Nr. 1107/2009 21. pantā ir paredzēts, ka Komisija var jebkurā brīdī pārskatīt darbīgās vielas apstiprinājumu, jo īpaši tad, ja, ņemot vērā jaunākās zinātnes un tehnikas atziņas, tā uzskata, ka ir norādes, ka viela vairs neatbilst minētās regulas 4. pantā noteiktajiem apstiprināšanas kritērijiem, un tā kā šī pārskatīšana var izraisīt vielas apstiprinājuma atsaukšanu vai grozīšanu;

Reproduktīvajai sistēmai toksiskas 1.B kategorijas vielas un endokrīni disruptīvas īpašības

- K. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1272/2008⁽¹⁸⁾ paredzēto saskaņoto klasifikāciju flumioksazīns ir reproduktīvajai sistēmai toksiska 1.B kategorijas viela, ļoti toksisks ūdens organismiem un ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām;
- L. tā kā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) jau 2014. gadā un pēc tam 2017. un 2018. gadā secināja, ka ir nopietnas bažas par flumioksazīna iedarbību, jo flumioksazīns ir klasificēts reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu 1. B kategorijā, un arī par to, ka flumioksazīna potenciālās endokrīni disruptīvās īpašības ir jautājums, par ko nav panākta galīga vienošanās un kas rada nopietnas bažas;
- M. tā kā ar Īstenošanas regulu (ES) 2015/408 flumioksazīns 2015. gadā tika iekļauts aizstājamo vielu sarakstā, jo tas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ir klasificēts vai būtu jāklasificē reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu 1.A vai 1. B kategorijā;
- N. tā kā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 II pielikuma 3.6.4. punktu darbīgās vielas nevar apstiprināt, ja tās ir reproduktīvajai sistēmai toksiskas 1.B kategorijas vielas, izņemot gadījumus, kad, pamatojoties uz dokumentētiem pierādījumiem, kas ietverti pieteikumā, darbīgā viela ir vajadzīga, lai novērstu nopietnu apdraudējumu augu veselībai, ko nevar ierobežot ar citiem pieejamiem līdzekļiem, tostarp neķīmiskām metodēm, un šādā gadījumā ir jāveic riska mazināšanas pasākumi, lai nodrošinātu, ka vielas iedarbība uz cilvēkiem un vidi ir samazināta līdz minimumam;
- O. tā kā ziņotāja dalībvalsts 2018. gada 1. februārī, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus, iesniedza Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai (ECHA) priekšlikumu par flumioksazīna harmonizētu klasificēšanu un marķēšanu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008; tā kā 2019. gada 15. martā ECHA Riska novērtēšanas komiteja (RAC) pieņēma atzinumu, ar kuru flumioksazīnu pārklassificēja no reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu 1.B kategorijas uz reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu 2. kategoriju; tā kā tādēļ flumioksazīnu varētu atkārtoti klasificēt uz citu kategoriju Regulas (EK) Nr. 1272/2008 IV pielikumā, bet tas vēl nav noticis; tā kā līdz tam flumioksazīns joprojām ir klasificēts kā 1. B kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksiska viela;

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- P. tā kā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 II pielikuma 3.6.5. punktu darbīgo vielu nevar apstiprināt, ja tiek uzskatīts, ka tai piemīt endokrīnās sistēmas darbības traucējumus izraisošas īpašības, kas var nelabvēlīgi ietekmēt cilvēkus, ja vien cilvēku saskarsme ar šā augu aizsardzības līdzekļa darbīgo vielu reālos piedāvātajos apstākļos ir nebūtiska, proti, līdzekli lieto slēgtās sistēmās vai citos apstākļos, kas nepieļauj kontaktu ar cilvēkiem, un ja attiecīgās darbīgās vielas atliekas pārtikā vai barībā nepārsniedz sākotnējo vērtību, kas noteikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 396/2005 ⁽¹⁹⁾ 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu;
- Q. tā kā kopš 2014. gada ir aizdomas, ka flumioksazīnam piemīt endokrīni disruptīvas īpašības ⁽²⁰⁾; tā kā kopš 2018. gada 20. oktobra ir piemērojami kritēriji ⁽²¹⁾, lai noteiktu, vai viela ir endokrīnais disruptors Regulas (EK) Nr. 1107/2009 kontekstā, kā izklāstīts Komisijas Regulā (ES) 2018/605 ⁽²²⁾; tā kā attiecīgie norādījumi tika pieņemti 2018. gada 5. jūnijā ⁽²³⁾; tā kā tomēr Komisija tikai 2019. gada 4. decembrī pilnvaroja EFSA novērtēt flumioksazīna endokrīni disruptīvo potenciālu saskaņā ar jaunajiem kritērijiem;
- R. tā kā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) 2020. gada septembrī publicēja darbīgās vielas flumioksazīna pesticīdu riska novērtējuma atjauninātu profesionālapskati ⁽²⁴⁾, kurā tā nevarēja izslēgt, ka minētajai vielai piemīt endokrīni disruptīvas īpašības, jo tika konstatētas vairāki datu trūkumi, tostarp par citiem nekaitīguma aspektiem, kas norāda uz būtiskām problemātiskām jomām;
- S. tā kā konkrētāk EFSA zīdītāju toksikoloģijas jomā konstatēja vairākus datu trūkumus, jautājumus, par kuriem nav panākta galīga vienošanās, un būtiskas problēmātiskas jomas; tā kā EFSA konstatēja arī datu trūkumu atlieku un patērētāju drošības jomā, tā nespēja pabeigt iedarbības uz gruntsūdeņiem novērtējumu datu trūkuma dēļ, un flumioksazīna endokrīni disruptīvas īpašības novērtējumu attiecībā uz cilvēkiem un nemērķa organismiem nebija iespējams pabeigt nepilnīgu datu kopu dēļ, kas nozīmē, ka EFSA nav spējusi nonākt pie slēdziena, vai endokrīnās sistēmas traucējumu, kas izpaužas kā estrogēnu, androgēnu, viairogdziedzera un steroidogēnas (EATS) modalitātes, kritēriji, kuri noteikti Regulas (EK) Nr. 1107/2009, kas grozīta ar Regulu (ES) 2018/605, II pielikuma 3.6.5. punktā un 3.8.2. punktā, gan attiecībā uz cilvēkiem, gan nemērķa organismiem ir izpildīti;
- T. tā kā flumioksazīnam ir augsts biokoncentrācijas risks, tas ir ļoti toksisks aļģēm un ūdensaugiem un ir mēreni toksisks sliekām, medus bitēm, zivīm un ūdens bezmugurkaulniekiem;
- U. tā kā ir nepieņemami, ka viela, kas pašreiz atbilst tādu darbīgo vielu izslēgšanas kritērijiem, kuras ir mutagēnas, kancerogēnas un/vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas un attiecībā uz kuru nevar izslēgt, ka tā atbilst izslēgšanas kritērijiem tai piemītošo endokrīni disruptīvo īpašību dēļ, un kura ir radīta cilvēku un vides veselības aizsardzībai, joprojām ir atļauta lietošanai Savienībā, tādējādi apdraudot cilvēku veselību un vidi;
- V. tā kā pieteikumu iesniedzēji var sev par labu izmantot Komisijas darba metodēs iestrādāto automatisko sistēmu, ar ko darbīgo vielu apstiprinājuma periodi tiek tūlīt pagarināti, ja nav pabeigta atkārtota riska novērtēšana, šajā nolūkā ar nodomu paildzinot atkārtotās novērtēšanas procesu, sniegtot nepilnīgus datus un pieprasot lielākas atkāpes un īpašus nosacījumus, un tādējādi tiek radīts nepieņemams risks videi un cilvēku veselībai, jo šīs bīstamās vielas iedarbība pieteikuma izskatīšanas laikā turpinās;

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

⁽²⁰⁾ EFSA secinājums par pesticīdu profesionālapskati, "Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance flumioxazin" ("Secinājums par darbīgās vielas flumioksazīna pesticīdu riska novērtējuma profesionālapskati"), EFSA Journal 2014; 12 (6):3736, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3736>

⁽²¹⁾ Komisijas Regula (ES) 2018/605 (2018. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1107/2009 II pielikumu, aprakstot zinātniskus kritērijus endokrīni disruptīvu īpašību noteikšanai (OV L 101, 20.4.2018., 33. lpp.).

⁽²²⁾ Komisijas Regula (ES) 2018/605 (2018. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1107/2009 II pielikumu, aprakstot zinātniskus kritērijus endokrīni disruptīvu īpašību noteikšanai (OV L 101, 20.4.2018., 33. lpp.).

⁽²³⁾ Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra (ECHA) un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) ar Kopīgā pētniecības centra (JRC) atbalstu, "Guidance for the identification of endocrine disruptors in the context of Regulations (EU) No 528/2012 and (EC) No 1107/2009" ("Norādījumi endokrīno disruptoru identificēšanai Regulu (ES) Nr. 528/2012 un (EK) Nr. 1107/2009 kontekstā"), EFSA Journal 2018; 16(6):5311, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5311>

⁽²⁴⁾ EFSA secinājums par pesticīdu profesionālapskati, "Updated peer review of the pesticide risk assessment of the active substance flumioxazin" ("Darbīgās vielas flumioksazīna pesticīdu riska novērtējuma atjaunināta profesionālapskate"), EFSA Journal 2020; 18(9):6246, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6246>

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- W. tā kā pēc apstiprinājuma neatjaunošanas sākotnējā priekšlikuma, ko Komisija iesniedza 2014. gadā, pamatojoties uz to, ka flumioksazīns atbilst 1.B kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas izslēgšanas kritērijiem, pieteikuma iesniedzējs pieprasīja atkāpi no šo izslēgšanas kritēriju piemērošanas; tomēr šādai atkāpei bija nepieciešams izstrādāt attiecīgas novērtēšanas metodes, kas vēl nebija izveidotas, neraugoties uz to, ka Regula (EK) Nr. 1107/2009 tika piemērota trīs gadus, kā dēļ neatjaunošanas process tika apturēts uz vairākiem gadiem;
- X. tā kā Parlaments 2018. gada 13. septembra rezolūcijā par augu aizsardzības līdzekļu regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu aicināja Komisiju un dalībvalstis “nodrošināt, ka apstiprinājuma laikposma pagarināšana uz procedūras laiku, kas paredzēta Regulas 17. pantā, netiks izmantota aktīvām vielām, kas ir mutagēnas, kancerogēnas, reproduktīvajai funkcijai toksiskas un tādējādi ietilpst 1A vai 1B kategorijā, vai aktīvām vielām, kuras izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus un ir kaitīgas cilvēku un dzīvnieku veselībai, kā tas konstatēts attiecībā uz tādām vielām kā flumioksazīns, tiakloprīds, hlortolurons un dimoksistrobīns”;
- Y. tā kā Parlaments jau 2019. gada 10. oktobra⁽²⁵⁾ un 2020. gada 10. jūlija rezolūcijā⁽²⁶⁾ iebilda pret flumioksazīna apstiprinājuma perioda iepriekšēju divreizēju pagarināšanu un Komisija nav sniegusi pārliecinošu atbildi uz minētajām rezolūcijām, kā arī nav pienācīgi pierādījusi, ka vēl viena pagarinājuma piešķiršana nepārsniegs tās īstenošanas pilnvaras;
- Z. tā kā kopš iepriekšējā pagarinājuma 2020. gadā, kad saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2020/869 apstiprinājuma periods tika pagarināts 26 darbīgajām vielām, tostarp flumioksazīnam, pašreiz apstiprinājums ir vai nu atjaunots, vai neatjaunots tikai četrām no šīm 26 vielām, uz kurām attiecas minētā īstenošanas regula, savukārt 44 darbīgo vielu apstiprinājuma periods ir ticis pagarināts saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2021/745, turklāt daudzām no tām — trešo vai ceturto reizi,
1. uzskata, ka Īstenošanas regulas (ES) 2021/745 noteikumi pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1107/2009 paredzētās īstenošanas pilnvaras;
 2. uzskata, ka Īstenošanas regula (ES) 2021/745 neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo tajā nav ievērots piesardzības princips;
 3. stingri nosoda nopietno kavēšanos atkārtotas apstiprināšanas procesā un endokrīni disruptīvu vielu noteikšanā;
 4. uzskata, ka lēmums atkārtoti pagarināt flumioksazīna apstiprinājuma periodu neatbilst Regulā (EK) Nr. 1107/2009 noteiktajiem nekaitīguma kritērijiem un nav pamatots nedz ar pierādījumiem, ka šo vielu var droši izmantot, nedz ar pierādītu steidzamu vajadzību to izmantot pārtikas ražošanā Savienībā;
 5. aicina Komisiju atsaukt Īstenošanas regulu (ES) 2021/745 un iesniegt komitejai jaunu projektu, kurā ņemti vērā zinātniskie pierādījumi par visu attiecīgo vielu, jo īpaši flumioksazīna, kaitīgajām īpašībām;
 6. aicina Komisiju nākamajā Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas sanāksmē iesniegt priekšlikumu par flumioksazīna apstiprinājuma neatjaunošanu;
 7. aicina Komisiju informēt Parlamentu par konkrētiem iemesliem, kuru dēļ vielu novērtēšana ir aizkavējusies no pieteikumu iesniedzējiem neatkarīgu iemeslu dēļ, kuri konkrēti beigupunkti joprojām tiek novērtēti un kāpēc šā novērtējuma veikšanai ir vajadzīgs tik daudz laika;

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par Komisijas 2019. gada 7. maija Īstenošanas regulu (ES) 2019/707, ar ko attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām alfa-cipermetrīnam, beflubutamīdam, benalaksilam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, bromoksiņilam, kaptānam, ciazofamīdam, desmedifamam, dimetoātam, dimetomorfam, diuronam, etefonam, etoksazolam, famoksadonam, fenamifosam, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, folpetam, foramsulfuronam, formetanātam, metalaksilam-M, metiokarbam, metribuzīnam, milbemektīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifamam, fosmetam, pirimifosmetilam, propamokarbam, protiokonazolam, s-metolahloram un tebukonazolam groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0026).

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūcija par projektu Komisijas Īstenošanas regulai, ar ko attiecībā uz apstiprinājuma periodu pagarināšanu darbīgajām vielām beflubutamīdam, bentiavalikarbam, bifenazātam, boskalīdam, bromoksiņilam, kaptānam, ciazofamīdam, dimetomorfam, etefonam, etoksazolam, famoksadonam, fenamifosam, flumioksazīnam, fluoksastrobīnam, folpetam, formetanātam, metribuzīnam, milbemektīnam, *Paecilomyces lilacinus* celmam 251, fenmedifamam, fosmetam, pirimifosmetilam, propamokarbam, protiokonazolam un S-metolahloram groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0197).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

8. atkārtoti aicina Komisiju iesniegt īstenošanas regulu projektus tikai par tādu vielu apstiprinājuma periodu pagarināšanu, saistībā ar kurām, ņemot vērā pašreizējās zinātnes atziņas, nav sagaidāms, ka būs jānāk klajā ar Komisijas priekšlikumu par apstiprinājuma neatjaunošanu attiecīgajai darbīgajai vielai;
 9. atkārtoti aicina Komisiju atsaukt apstiprinājumu vielām, par kurām ir pierādījumi vai pamatotas šaubas, ka tās neatbilst Regulā (EK) Nr. 1107/2009 noteiktajiem nekaitīguma kritērijiem;
 10. atkārtoti aicina dalībvalstis nodrošināt pienācīgu un savlaicīgu to darbīgo vielu apstiprinājuma atkārtotu novērtēšanu, attiecībā uz kurām tās ir datu sniedzējas dalībvalstis, un nodrošināt, lai pašreizējie kavējumi tiktu pēc iespējas drīzāk efektīvi novērsti;
 11. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0286

ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par ES kiberdrošības stratēģiju digitālajai desmitgadei (2021/2568(RSP))**

(2022/C 67/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 16. decembra kopīgo paziņojumu “ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei” (JOIN(2020)0018),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kiberdrošību visā Savienībā un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par finanšu sektora digitālās darbības noturību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 909/2014 (COM(2020)0595),
- ņemot vērā Komisijas 2018. gada 12. septembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu (COM(2018)0630),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu “Eiropas digitālās nākotnes veidošana” (COM(2020)0067),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Regulu (ES) 2019/881 par ENISA (Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kiberdrošības sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kiberdrošības akts) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/53/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/5/EK ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1290/2013, ar ko nosaka pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulu (EK) Nr. 1906/2006 ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1291/2013, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 29. aprīļa Regulu (ES) 2021/694, ar ko izveido programmu “Digitālā Eiropa” un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp.⁽²⁾ OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp.⁽³⁾ OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.⁽⁴⁾ OV L 347, 20.12.2013., 81. lpp.⁽⁵⁾ OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.⁽⁶⁾ OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija Direktīvu 2010/40/ES par pamatu inteligēnto transporta sistēmu ieviešanai autotransporta jomā un saskarnēm ar citiem transporta veidiem ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā 2001. gada 23. novembra Budapeštas konvenciju par kibernetizāciju (ETS Nr. 185),
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra rezolūciju par jaunu stratēģiju Eiropas MVU ⁽⁸⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 25. marta rezolūciju par Eiropas Datu stratēģiju ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu: šķēršļu novēršana digitālā vienotā tirgus darbībā un maksīgā intelekta izmantošanas uzlabošana Eiropas patērētājiem ⁽¹⁰⁾,
 - ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par digitālās plaisas starp dzimumiem novēršanu: sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā ⁽¹¹⁾,
 - ņemot vērā 2019. gada 12. marta rezolūciju par drošības apdraudējumiem saistībā ar aizvien lielāko Ķīnas tehnoloģiju klātbūtni ES un iespējamo rīcību ES līmenī to mazināšanai ⁽¹²⁾,
 - ņemot vērā Komisijai adresēto jautājumu par ES kiberdrošības stratēģiju digitālajai desmitgadei (O-000037/2021 – B9-0024/2021),
 - ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā digitālā pārveide ir būtiska Savienības stratēģiskā prioritāte, kas ir neizbēgami saistīta ar lielāku kiberdraudu iespējamību;
- B. tā kā savienoto ierīču, tostarp mašīnu, sensoru, rūpniecisko ierīču un tīklu, kas veido lietu internetu (*IoT*), skaits turpina pieaugt, un ir sagaidāms, ka līdz 2024. gadam visā pasaulē būs saistīti 22,3 miljardi ierīču, tādējādi palielinot kiberuzbrukumu iespējamību;
- C. tā kā tehnoloģiju progress, piemēram, kvantu datošana, un asimetrija attiecībā uz piekļuvi tām varētu radīt problēmas situācijai kiberdrošības jomā;
- D. tā kā Covid-19 krīze ir vēl vairāk atklājusi kiberievainojamību dažās kritiski svarīgās nozarēs, īpaši veselības aprūpē, un ar to saistītie tālrunu un sociālās distancēšanās pasākumi ir palielinājuši cilvēku atkarību no digitālajām tehnoloģijām un savienojamības, vienlaikus kiberuzbrukumi un kibernetizācijas gadījumi, tostarp spiegošana un sabotāža, kā arī uzlaušana un manipulācijas ar IKT sistēmām, struktūrām un tīkliem, izmantojot ļaunprātīgas un nelikumīgas iekārtas, visā Eiropā kļūst arvien biežāki un izsmalcinātāki;
- E. tā kā kiberuzbrukumu skaits ievērojami pieaug, kā tas redzams nesenos ļaunprātīgos un organizētajos kiberuzbrukumos veselības aprūpes sistēmām, piemēram, Īrijā, Somijā un Francijā; tā kā šie kiberuzbrukumi rada ievējamu kaitējumu veselības aprūpes sistēmām un pacientu aprūpei, kā arī citām jutīgām publiskām un privātām iestādēm;
- F. tā kā pieaug hibrīddraudi, tostarp dezinformācijas kampaņu un kiberuzbrukumu izmantošana infrastruktūrai, ekonomikas procesiem un demokrātijas institūcijām, un tie kļūst par nopietnu problēmu gan kibernetikas vides, gan fiziskajā pasaulē un var ietekmēt tādus demokrātiskus procesus kā vēlēšanas, likumdošanas procedūras, tiesībaizsardzība un tiesiskums;
- G. tā kā arvien vairāk pieaug paļaušanās uz internetu un svarīgākajām interneta pakalpojumu pamatfunkcijām saziņas un izmitināšanas jomā, lietojumprogrammām un datiem, kuru tirgus daļa pakāpeniski tiek koncentrēta arvien mazākā skaitā uzņēmumu;

⁽⁷⁾ OV L 207, 6.8.2010., 1. lpp.

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0359.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0098.

⁽¹⁰⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0261.

⁽¹¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0026.

⁽¹²⁾ OV C 23, 21.1.2021., 2. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- H. tā kā izklaidētā pakalpojumatteices uzbrukuma iespējas pieaug un tāpēc vienlaikus jāpalielina arī interneta pamatresursu noturība;
- I. tā kā uzņēmumu, jo īpaši MVU un individuālo uzņēmumu, kiberdrošības gatavība un izpratne joprojām ir zema un trūkst kvalificētu darba ņēmēju (kopš 2015. gada darbaspēka atšķirības ir palielinājušās par 20 %), jo tradicionālie darbā pieņemšanas kanāli nespēj nodrošināt pieprasījumu, tostarp attiecībā uz vadības līmeņa un starpdisciplināriem amatiem; tā kā “gandrīz 90 % kiberdrošības jomas darbinieku visā pasaulē ir vīrieši” un “pastāvīgi novērots dzimumu dažādības trūkums vēl vairāk ierobežo talantīgu darbinieku pieejamību”⁽¹³⁾;
- J. tā kā kiberdrošības iespējas dalībvalstīs ir nevienlīdzīgas un starp tām nav izveidota nedz sistematiska, nedz visaptveroša ziņošana par incidentiem, nedz arī informācijas apmaiņa, savukārt informācijas apmaiņas un analīzes centru (ISAC) izmantošana informācijas apmaiņai publiskā un privātā sektora starpā nav īstenojusi savu potenciālu;
- K. tā kā ES līmenī trūkst vienošanās par kiberizlūkošanas sadarbību un kolektīvu reaģēšanu uz kiberuzbrukumiem un hibrīdu uzbrukumiem; tā kā pasākumi, kas ieviesti pret kiberdraudiem un kiberuzbrukumiem, jo īpaši hibrīda rakstura uzbrukumi, tehniskā un ģeopolitiskā ziņā dalībvalstīm ir ļoti grūti īstenojami vienatnē;
- L. tā kā pārrobežu datu kopīgošana un globāla datu kopīgošana ir svarīgs faktors vērtības radīšanai, ja tiek nodrošināts privātums un intelektuālā īpašuma un īpašuma tiesību aizsardzība; tā kā ārvalstu tiesību aktu datu jomā piemērošana varētu radīt kiberdrošības risku attiecībā uz Eiropas datiem, ņemot vērā to, ka uzņēmumiem, kas darbojas dažādos reģionos, ir saistības, kas pārklājas neatkarīgi no attiecīgo datu atrašanās vietas vai to izcelsmes;
- M. tā kā kiberdrošība pasaules tirgū lēsta uz 600 miljardi EUR, un paredzams, ka šī summa strauji palielināsies, un Savienība ir produktu un risinājumu neto importētāja;
- N. tā kā pastāv vienotā tirgus sadrumstalotības risks, ko rada valstu noteikumi par kiberdrošību un horizontālu tiesību aktu trūkums attiecībā uz būtiskām kiberdrošības prasībām aparatūrai un programmatūrai, tostarp saistītiem produktiem un lietojumprogrammām,
1. atzinīgi vērtē Komisijas ierosinājumus kopīgajā paziņojumā “ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei”;
 2. aicina visā Savienībā veicināt drošu un uzticamu tīklu un informācijas sistēmu, infrastruktūras un savienojamības izstrādi;
 3. aicina noteikt mērķi, ka visiem Savienībā ar internetu saistītiem produktiem, tostarp attiecībā uz individuālu patērētāju veiktu un rūpniecisku izmantošanu, kā arī uz visām piegādes ķēdēm, kas tos padara pieejamus, jābūt integrētai drošībai, noturīgiem pret kibernetiskiem uzbrukumiem un ar iespēju ātri novērst atklātas ievainojamības; atzinīgi vērtē Komisijas plānus ierosināt horizontālus tiesību aktus par kiberdrošības prasībām attiecībā uz saistītajiem produktiem un saistītajiem pakalpojumiem un aicina, lai šādi tiesību akti ietvertu valstu tiesību aktu saskaņošanu, tādējādi novēršot vienotā tirgus sadrumstalotību; aicina ņemt vērā spēkā esošos tiesību aktus (Kiberdrošības aktu, jauno tiesisko regulējumu, regulu par standartizāciju), lai novērstu neskaidrību un sadrumstalotību;
 4. aicina Komisiju izvērtēt vajadzību izstrādāt priekšlikumu horizontālai regulai, ar kuru līdz 2023. gadam ieviestu kiberdrošības prasības lietojumprogrammām, programmatūrai, integrētai programmatūrai un operētājsistēmām, balstoties uz ES tiesību aktu kopumu riska pārvaldības prasību jomā; uzsver, ka novecojušas lietojumprogrammas, programmatūra, integrēta programmatūra un operētājsistēmas (t. i., tāda, kas vairs nesaņem regulārus papildinājumus un drošības atjauninājumus) ir vērā ņemams faktors attiecībā uz visām savienotajām ierīcēm un kiberdrošības risku; aicina Komisiju šo aspektu iekļaut savā priekšlikumā; ierosina priekšlikumā iekļaut ražotāju pienākumu iepriekš paziņot minimālo laikposmu, kurā viņi atbalstīs drošības papildinājumus un atjauninājumus, lai pircēji varētu izdarīt apzinātu izvēli; uzskata, ka ražotājiem ir jāpiedalās koordinētās ievainojamības atklāšanas programmā, kā noteikts NIS2 direktīvas priekšlikumā;

⁽¹³⁾ Eiropas Revīzijas palāta “Problēmas, kas traucē īstenot efektīvu ES kiberdrošības politiku”, informatīvs dokuments, 2019. gada marts.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

5. uzsver, ka kibernetikas drošība būtu jāintegrē digitalizācijā; tāpēc aicina digitalizācijas projektos, ko finansē Savienība, iekļaut kibernetikas drošības prasības; atzinīgi vērtē atbalstu pētniecībai un inovācijai kibernetikas drošības jomā, īpaši attiecībā uz revolucionārām tehnoloģijām (piemēram, kvantu datu apstrādi un kvantu kriptogrāfiju), kuru parādīšanās varētu destabilizēt starptautisko līdzsvaru; turklāt aicina turpināt pētījumus par pēckvantu algoritmiem kā kibernetikas drošības standartu;

6. uzskata, ka mūsu sabiedrības digitalizācija nozīmē to, ka visas nozares ir savstarpēji saistītas un vienas nozares ierobežojumi var traucēt citām; tāpēc uzstāj, ka kibernetikas drošības politika ir jāiekļauj ES digitālajā stratēģijā un ES finansējumā un ka tai jābūt saskaņotai un savstarpēji savietojamai ar visām citām nozarēm;

7. aicina saskaņoti izmantot ES līdzekļus kibernetikas drošības un ar to saistītās infrastruktūras ieviešanai; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka tiek izmantota ar kibernetikas drošību saistīta sinerģija starp dažādām programmām, jo īpaši tādām kā programma "Apvārsnis Eiropa", programma "Digitālā Eiropa", ES Kosmosa programma, ES Atveseļošanas un noturības mehānisms, *InvestEU* un *EISI*, un pilnībā izmantot kibernetikas drošības kompetences centru un tīklu;

8. atgādina, ka sakaru infrastruktūra ir visu digitālo darbību stūrkmens un ka tās drošības garantēšana ir viena no Eiropas Savienības stratēģiskajām prioritātēm; atbalsta ES 5G tīklu kibernetikas drošības sertifikācijas sistēmas pašreizējo izstrādi; atzinīgi vērtē ES instrumentu kopumu 5G kibernetikas drošības jomā un aicina Komisiju, dalībvalstis un nozares pārstāvjus turpināt īstenot centienus drošu sakaru tīklu izveidē, ietverot pasākumus visā piegādes ķēdē; aicina Komisiju novērst atkarību no skaitļā ierobežotiem pārdevējiem un uzlabot tīkla drošību, veicinot iniciatīvas, kas stimulē dažādu tīkla ierīču virtualizāciju un mākoņdatošanu; aicina ātri izstrādāt nākamās paaudzes sakaru tehnoloģijas, kuru kibernetikas drošība ir izstrādāta kā pamatprincips un kuras nodrošina privātuma un personas datu aizsardzību;

9. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi izveidot jaunu, stabilu drošības sistēmu ES kritiskajām infrastruktūrām, lai aizsargātu ES drošības intereses un balstītos uz pašreizējām spējām pienācīgi reaģēt uz riskiem, draudiem un tehnoloģiju izmaiņām;

10. aicina Komisiju sagatavot noteikumus, lai nodrošinātu pieejamību interneta publiskajiem pamatresursiem, piekļuves iespējas un integritāti un tādējādi arī kibernetikas drošības stabilitāti, jo īpaši attiecībā uz ES piekļuvi globālajai domēnu nosaukumu sistēmai (DNS) sakņu sistēmai; uzskata, ka šādos noteikumos jāiekļauj pasākumi piegādātāju dažādošanai, lai mazinātu pašreizējo atkarības risku no dažiem uzņēmumiem, kas dominē tirgū; atzinīgi vērtē priekšlikumu izveidot Eiropas domēnu nosaukumu sistēmu (*DNS4EU*) kā instrumentu elastīgākiem interneta pamatresursiem; aicina Komisijai novērtēt, kā attiecībā uz šo *DNS4EU* varētu izmantot jaunākās tehnoloģijas, drošības protokolus un zināšanas par kibernetikas drošību, lai visiem eiropiešiem piedāvātu ātru, drošu un noturīgu DNS; atgādina, ka ir nepieciešams labāk aizsargāt robežu vārtejas protokolu (*BGP*), lai novērstu *BGP* sagrābšanas iespējamību; atgādina par sniegto atbalstu daudzu ieinteresēto personu interneta pārvaldības modelim, kurā kibernetikas drošībai vajadzētu būt vienam no pamatjautājumiem; uzsver, ka ES vajadzētu paātrināt *IPv6* protokola ieviešanu; atzīst atvērtā koda modeli, kas kā interneta darbības pamats ir izrādījies efektīvs; tāpēc mudina to izmantot;

11. atzīst, ka ir nepieciešams palielināt potenciālu kibernetikas drošības kriminālistikā, lai apkarotu noziedzību, kibernetikas drošības noziedzību un kibernetikas drošības noziedzības, tostarp valsts atbalstītus uzbrukumus, taču brīdina atturēties no nesamērīgiem pasākumiem, kas apdraud ES iedzīvotāju privātumu un vārda brīvību, tiem lietojot internetu; atgādina, ka ir jāpabeidz Budapeštas konvencijas par kibernetikas drošību otrā papildprotokola pārskatīšana, kas var palielināt gatavības līmeni attiecībā pret kibernetikas drošību;

12. aicina Komisiju un dalībvalstis apvienot savus resursus, lai uzlabotu ES stratēģisko noturību, samazinātu tās atkarību no ārvalstu tehnoloģijām un veicinātu savu līderību un konkurētspēju kibernetikas drošības jomā visā digitālajā piegādes ķēdē (ietverot datu glabāšanu un apstrādi mākoņos, procesoru tehnoloģijas, integrētās shēmas (mikroshēmas), īpaši drošu savienojamību, kvantu datu apstrādi un nākamās paaudzes tīklus);

13. uzskata, ka īpaši drošas savienojamības infrastruktūras plāns ir svarīgs instruments sensitīvu digitālo sakaru drošībai; atzinīgi vērtē paziņojumu saistībā ar ES satelītu globālās drošas sakaru sistēmas izstrādi, kurā tiks integrētas kvantu šifrēšanas tehnoloģijas; atgādina, ka sadarbībā ar Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru (*EUSPA*) un Eiropas Kosmosa aģentūru (*EKA*) ir jāvelta nepārtraukti centieni nodrošināt Eiropas darbības kosmosa apgūvē;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

14. pauž nožēlu, ka privātais un publiskais sektors nav pietiekami izmantojis informācijas apmaiņas praksi saistībā ar kiberdraudiem un incidentiem; aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt uzticēšanos un samazināt šķēršļus informācijas apmaiņai par kiberdraudiem un kiberuzbrukumiem visos līmeņos; atzinīgi vērtē dažu nozaru centienus un aicina īstenot starpnozaru sadarbību, jo ievainojamība tikai retos gadījumos skar vienu nozari; uzsver, ka dalībvalstīm ir jāapvieno spēki Eiropas līmenī, lai efektīvi dalītos ar savām jaunākajām zināšanām par kiberdrošības riskiem; mudina izveidot dalībvalstu kiberizlūkošanas darba grupu, lai veicinātu informācijas apmaiņu ES un Eiropas ekonomikas telpā, proti, lai novērstu plaša mēroga kiberuzbrukumus;
15. atzinīgi vērtē kopējas kibervienības plānoto izveidi, lai stiprinātu sadarbību starp ES struktūrām un dalībvalstu iestādēm, kas atbildīgas par kiberuzbrukumu novēršanu, aizkavēšanu un reaģēšanu uz tiem; aicina dalībvalstis un Komisiju turpināt uzlabot sadarbību kiberaizsardzības jomā un attīstīt pētniecību par vismodernākajām kiberaizsardzības iespējām;
16. atgādina par cilvēciskā faktora nozīmi kiberdrošības stratēģijā; aicina turpināt īstenot centienus, lai izplatītu izpratni par kiberdrošību, tostarp kiberhigiēnu un kiberpratību;
17. uzsver, ka būtisks ir stabils un konsekvents drošības satvars, lai aizsargātu visu ES personālu, datus, sakaru tīklus un informācijas sistēmas, kā arī lēmumu pieņemšanas procesus attiecībā uz kiberdraudiem, pamatojoties uz visaptverošiem, konsekventiem un viendabīgiem noteikumiem un atbilstošu pārvaldību; aicina darīt pieejamus pietiekamus resursus un iespējas, tostarp saistībā ar CERT-EU pilnvaru pastiprināšanu un ņemot vērā notiekošās apspriešanās par kopēju saistošu noteikumu paredzēšanu attiecībā uz kiberdrošību visām ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām;
18. aicina plašāk izmantot brīvprātīgas sertifikācijas un kiberdrošības standartus, jo tie ir svarīgi instrumenti vispārējā kiberdrošības līmeņa uzlabošanai; atzinīgi vērtē Eiropas kiberdrošības sertifikācijas satvara izveidi un Eiropas kiberdrošības sertifikācijas grupas darbu; aicina ENISA un Komisiju, sagatavojot ES kiberdrošības sertifikācijas shēmu mākoņpakalpojumiem, noteikt, vai ES tiesību aktu piemērošana ir obligāta attiecībā uz ticamības līmeni "augsts";
19. uzsver, ka ir nepieciešams darbaspēka kiberdrošības jomā pieprasījumu saskaņot ar prasmju trūkuma novēršanu, turpinot īstenot centienus izglītības un apmācības jomā; aicina pievērst īpašu uzmanību dzimumu nelīdztiesības novēršanai, kas ir arī šajā nozarē;
20. atzīst nepieciešamību nodrošināt labāku atbalstu mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, lai uzlabotu to izpratni par visiem informācijas drošības riskiem un iespējām uzlabot savu kiberdrošību; aicina ENISA un valstu iestādes izstrādāt pašpārbaudes portālus un paraugprakses ceļvežus mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; atgādina, ka apmācībai un piekļuvei īpaši paredzētam finansējumam ir liela nozīme šo uzņēmumu drošībai;
21. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0287

Stāvoklis tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošana

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli tiesiskuma jomā Eiropas Savienībā un Tiesiskuma nosacījumu regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošanu (2021/2711(RSP))

(2022/C 67/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu, 3. panta 1. punktu, 4. panta 3. punktu, 6. pantu, 7. pantu, 13. pantu, 14. panta 1. punktu, 16. panta 1. punktu, 17. panta 1. punktu, 17. panta 3. punktu, 17. panta 8. punktu, 19. panta 1. punkta otro daļu un 49. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 265. pantu, 310. pantu, 317. pantu un 319. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽¹⁾ ("Tiesiskuma nosacījumu regula"),
- ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par Regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošanu (tiesiskuma nosacījumu mehānisms) ⁽²⁾ un 2020. gada 17. decembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, iestāžu nolīgumu, ES Atvērēšanas instrumentu un Tiesiskuma regulu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu "2020. gada ziņojums par tiesiskumu" (COM(2020)0580),
- ņemot vērā 2020. gada 21. jūlijā un 2020. gada 11. decembrī pieņemtos Eiropadomes secinājumus,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūru,
- ņemot vērā 2018. gada 12. septembra rezolūciju par priekšlikumu, kurā Padome tiek aicināta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka Ungārija varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā EST 2021. gada 3. jūnija lēmumu lietā C-650/18, ar kuru tika noraidīta Ungārijas prasība par Parlamenta 2018. gada 12. septembra rezolūciju, ar ko sākt procedūra, lai konstatētu, ka ir droša varbūtība, ka šī dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 7. panta 1. punktu par tiesiskumu Polijā: priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
- ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par Komisijas lēmumu piemērot LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz stāvokli Polijā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

A. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, proti, cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošanu;

⁽¹⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0103.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0360.

⁽⁴⁾ OV C 433, 23.12.2019., 66. lpp.

⁽⁵⁾ 2021. gada 3. jūnija spriedums lietā C-650/18 *Ungārija/Parlaments*, ECLI:EU:C:2020:426.

⁽⁶⁾ OV C 129, 5.4.2019., 13. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- B. tā kā skaidrs risks, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt LES 2. pantā minētās vērtības, skar ne tikai konkrēto dalībvalsti, kurā pastāv šis risks, bet ietekmē arī citas dalībvalstis, to savstarpējo uzticēšanos, pašu Savienības būtību un tās iedzīvotāju pamattiesības saskaņā ar Savienības tiesībām;
- C. tā kā pēc tam, kad tika konstatēta droša varbūtība, ka varētu tikt nopietni pārkāptas vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība, Komisija un Parlaments sāka LES 7. panta 1. punkta procedūru pret attiecīgi Poliju un Ungāriju; tā kā Padome līdz šim ir rīkojusi trīs Polijas uzklaušanās un divas Ungārijas uzklaušanās Vispārējo lietu padomē;
- D. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regula stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un kopš tā laika ir piemērojama;
- E. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas piemērojamība, mērķis un darbības joma tajā ir skaidri definēti, un saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu Komisija “nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu”;
- F. tā kā Tiesiskuma nosacījumu regulas piemērošana nevar būt atkarīga no pamatnostādņu pieņemšanas, un atgādina, ka nekādas pamatnostādnes nedrīkst apdraudēt abu likumdevēju nodomus;
- G. tā kā saskaņā ar LESD 234. pantu Eiropas Parlamentam ir tiesības balsot par priekšlikumu izteikt neuzticību Komisijai;
- H. tā kā Komisija “ir pilnīgi neatkarīga” un tās locekļi “nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas iestādes, vai struktūras norādījumus” (LES 17. panta 3. punkts, LESD 245. pants) un turklāt “ir atbildīga Eiropas Parlamenta priekšā” (LES 17. panta 8. punkts) un “nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu” (LES 17. panta 1. punkts);
- I. tā kā tikai Eiropas Savienības Tiesa ir pilnvarota atcelt Tiesiskuma nosacījumu regulu vai jebkuru tās daļu un tā kā saskaņā ar LESD 278. pantu lietas izskatīšana EST neaptur attiecīgā akta piemērošanu;
- J. tā kā Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā saskaņā ar vispārējiem principiem, kas iestrādāti Savienības Līgumos, jo īpaši vērtībām, kas noteiktas LES 2. pantā, un pareizas finanšu pārvaldības principu, kas noteikts LESD 317. pantā un 2018. gada 18. jūlija Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam ⁽⁷⁾ (Finanšu regula),
1. atkārtoti apstiprina savu nostāju par Tiesiskuma nosacījumu regulu, kas stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī un ir tieši piemērojama visā Eiropas Savienībā un visās tās dalībvalstīs, attiecībā uz visiem ES budžeta līdzekļiem, tostarp resursiem, kas kopš tā laika piešķirti ar ES Atveseļošanas instrumenta starpniecību;
2. aicina Komisiju un Padomi beidzot atzīt steidzamo nepieciešamību rīkoties, lai aizstāvētu LES 2. pantā noteiktās vērtības, un atzīt, ka dalībvalsts nevar grozīt savus tiesību aktus, tostarp konstitucionālos noteikumus, tādā veidā, kas ierobežo šo vērtību aizsardzību; uzskata, ka patiesa iestāžu savstarpējā sadarbība tiek apdraudēta, ja Parlamenta bažas netiek pilnībā kļiedētas un ņemtas vērā; atgādina, ka Parlamentam ir tiesības balsot par priekšlikumu izteikt neuzticību Komisijai un iespēja reaģēt uz Padomes nesadarbošanos; aicina citas iestādes kopīgi strādāt, nevis kavēt centienus atrisināt pašreizējo krīzi;
3. atgādina, ka saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulas 5. pantu “Komisija pārbauda, vai piemērojamie tiesību akti ir ievēroti, un vajadzības gadījumā veic visus atbilstīgos Savienības budžeta aizsardzības pasākumus”; uzskata, ka situācija attiecībā uz tiesiskuma principu ievērošanu dažās dalībvalstīs liek nekavējoties piemērot Tiesiskuma nosacījumu regulu;

⁽⁷⁾ OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

4. mudina Komisiju ātri reaģēt uz pašreizējiem nopietnajiem tiesiskuma principu pārkāpumiem dažās dalībvalstīs, kuri rada nopietnus draudus taisnīgai, likumīgai un neitrālai ES līdzekļu sadalei, jo īpaši dalītā pārvaldībā, un veikt rūpīgu analīzi par nepieciešamību bez nepamatotas kavēšanās sākt procedūru, kas paredzēta Tiesiskuma nosacījumu regulā; atkārtoti aicina Komisiju nekavējoties izpildīt savus saskaņā ar šo regulu paredzētos pienākumus, proti, pienācīgi informēt Parlamentu par jebkādiem rakstiskiem paziņojumiem attiecīgajām dalībvalstīm, kuros izklāstīti tiesiskuma pārkāpumu faktiskie apstākļi un konkrētie iemesli, kā arī par visām notiekošajām izmeklēšanām; norāda, ka līdz šim Parlaments nav saņēmis šādu informāciju par kādu paziņojumu;

5. ar bažām uzsver, ka ir redzamas aizvien skaidrākas norādes un pieaug risks, ka Savienības budžets varētu tikt ļaunprātīgi izmantots kā līdzeklis tiesiskuma mazināšanai dažās dalībvalstīs; pauž nožēlu par Padomes nespēju panākt vēlā ņemamu progresu Savienības vērtību ievērošanas uzraudzībā notiekošajās 7. panta procedūrās, reaģējot uz kopējo Eiropas vērtību apdraudējumu Polijā un Ungārijā; norāda, ka tas, ka Padome LES 7. pantu neizmanto iedarbīgi, apdraud kopīgo Eiropas vērtību integritāti, savstarpējo uzticēšanos un Savienības uzticamību kopumā; mudina nākamās prezidentvalstis regulāri rīkot uzklaušanās; iesaka Padomei pēc uzklaušanās sniegt konkrētus ieteikumus attiecīgajām dalībvalstīm, kā paredzēts LES 7. panta 1. punktā, un norādīt minēto ieteikumu īstenošanas termiņus;

6. uzsver, ka, neraugoties uz daudzajām Eiropas Parlamenta rezolūcijām un ziņojumiem, kā arī vairākām pārkāpuma procedūrām un EST lēmumiem, tiesiskuma stāvoklis Eiropas Savienībā turpina pasliktināties;

7. tādēļ aicina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, tostarp šo regulu, arī nolūkā novērst pastāvīgos demokrātijas un pamattiesību pārkāpumus visā Savienībā, tostarp uzbrukumus mediju brīvībai un žurnālistiem, migrantiem, sieviešu tiesībām, LGBTIK tiesībām, bēdrosānās brīvībai un pulcēšanās brīvībai; atzinīgi vērtē EST virspalātas lēmumu noraidīt Ungārijas prasību par Parlamenta 2018. gada 12. septembra rezolūciju, ar kuru tika uzsākta 7. panta procedūra; pauž nožēlu par Komisijas nespēju pienācīgi reaģēt uz daudzajām Parlamenta paustajām bažām par demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām vairākās dalībvalstīs; aicina Komisiju izmantot visus tās rīcībā esošos instrumentus, tostarp LES 7. pantu, tiesiskuma mehānismu un pārkāpuma procedūras saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu, kā arī citus instrumentus, piemēram, paātrinātas procedūras, pagaidu noregulējuma procedūras EST un prasības par Tiesas spriedumu neizpildi; prasa Komisijai skaidri norādīt iemeslus, ja tā nolemj neizmantot Parlamenta ieteiktos instrumentus;

8. uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt un stiprināt sadarbību starp ES iestādēm, dalībvalstīm, Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Prokuratūru (EPPO); atzinīgi vērtē to, ka EPPO sāka darbību 2021. gada 1. jūnijā;

9. uzsver, ka gada ziņojums par tiesiskumu ir atsevišķs instruments, kas papildina Tiesiskuma nosacījumu regulu; aicina Komisiju šīs regulas vajadzībām savā novērtējumā izmantot ikgadējā ziņojuma konstatējumus; aicina Komisiju ikgadējā ziņojumā par tiesiskumu iekļaut īpašu sadaļu, kurā būtu analizēti gadījumi, kad tiesiskuma principu pārkāpumi konkrētā dalībvalstī varētu pietiekami tiešā veidā ietekmēt vai nopietni apdraudēt Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību;

10. pauž nožēlu, ka kopš šīs regulas stāšanās spēkā Komisija nav nosūtījusi dalībvalstīm nevienu rakstisku paziņojumu, neraugoties uz daudzām bažām par tiesiskuma pārkāpumiem, kas konstatēti Komisijas 2020. gada ziņojumā par tiesiskumu, kā arī divām uzsāktajām 7. panta procedūrām, kas ietekmē Savienības budžeta pareizu finanšu pārvaldību un ko dalībvalstis joprojām nav atrisinājušas; norāda — tas, ka netiek veiktas darbības saskaņā ar šīs regulas 5. panta 1. punktu un 6. pantu, ir Komisijas atteikums pildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;

11. atgādina, ka Parlaments savā 2021. gada 25. marta rezolūcijā par Regulas (ES, Euratom) 2020/2092 piemērošanu (tiesiskuma nosacījumu mehānisms) noteica konkrētu termiņu Komisijai, un ar vilšanos norāda, ka Komisija šajā termiņā nav izpildījusi savus pienākumus; uzsver, ka tas ir pietiekams pamats, lai uzsāktu tiesvedību pret Komisiju saskaņā ar LESD 265. pantu;

12. pauž nožēlu, ka Komisija līdz 2021. gada 1. jūnijam nav atbildējusi uz Parlamenta pieprasījumiem un nav sākusi Tiesiskuma nosacījumu regulā paredzēto procedūru gadījumos, kad ES tiek skaidri pārkāpti tiesiskuma principi; uzdod priekšsēdētājam, pamatojoties uz LESD 265. pantu, aicināt Komisiju vēlākais divu nedēļu laikā pēc šīs rezolūcijas

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

pieņemšanas dienas izpildīt šajā regulā noteiktos pienākumus; norāda — lai Parlaments būtu gatavs rīcībai, tam nekavējoties jāsāk sagatavošanās darbi iespējamai tiesvedībai pret Komisiju saskaņā ar LESD 265. pantu;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0288

Eiropas Parlamenta pārbaude attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Parlamenta viedokli attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu (2021/2738(RSP))

(2022/C 67/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 174. un 175. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ⁽¹⁾ (ANM regula),
- ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par Parlamenta tiesībām uz informāciju attiecībā uz valstu atveseļošanas un noturības plānu notiekošo izvērtēšanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā ANM regula tika pieņemta saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;
- B. tā kā apmēra un finansēšanas avotu ziņā ANM ir bezprecedenta instruments; tā kā Komisija gatavojas emitēt kopēja ES parāda instrumentus, jo visas ES dalībvalstis tagad ir sekmīgi ratificējušas Lēmumu par pašu resursiem ⁽³⁾;
- C. tā kā zaļās investīcijas ANM satvarā tiks finansētas, emitējot zaļās obligācijas;
- D. tā kā ANM īstenošanas demokrātiska kontrole un parlamentāra uzraudzība ir iespējama tikai tad, ja visos procedūras posmos pilnībā iesaista Parlamentu un ņem vērā visus tā ieteikumus;
- E. tā kā ar ANM regulas 26. pantu ir izveidots atveseļošanas un noturības dialogs, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību un lai Komisija sniegtu Parlamentam informāciju, cita starpā par dalībvalstu atveseļošanas un noturības plāniem un to novērtējumu;
- F. tā kā Parlaments pauž savu viedokli par atveseļošanas un noturības dialogā apspriestajiem jautājumiem, cita starpā rezolūcijās un saziņā ar Komisiju; tā kā Komisijai šis viedoklis ir jāņem vērā;
- G. tā kā ANM regulā ir noteiktas sešas Eiropas interešu jomas, kas visas atspoguļo šā instrumenta darbības jomu un mērķi;
- H. tā kā ANM regula pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) 175. pantu un tajā ir noteikts, ka vispārīgais mērķis ir sasniegt 174. pantā norādītos mērķus, lai stiprinātu Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un uzlabotu dalībvalstu noturību, sagatavotību krīzēm, pielāgošanās spēju un izaugsmes potenciālu, mīkstinot minētās krīzes sociālo un ekonomisko ietekmi, jo īpaši uz sievietēm, bērniem un jauniešiem, un sniedzot ieguldījumu Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanā, atbalstot zaļo pārkārtošanos, palīdzot sasniegt ES Klimata aktā iekļautos atjauninātos Savienības 2030. gadam izvirzītos klimata mērķrādītājus un īstenojot mērķi, kas paredz sasniegt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, jo īpaši izmantojot nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kas pieņemti saskaņā ar enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību, kura izveidota ar Regulu (ES) 2018/1999 ⁽⁴⁾, un digitālo

⁽¹⁾ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0257.

⁽³⁾ Padomes 2020. gada 14. decembra Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Regula (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

pārkārtošanos, tādējādi sekmējot augšupēju ekonomikas un sociālo konvergenci, atjaunojot un veicinot Savienības ekonomiku ilgtspējīgu izaugsmi un integrāciju, sekmējot kvalitatīvu darbvietu radīšanu, veicinot Savienības stratēģisko autonomiju līdztekus atvērtai ekonomikai un radot Eiropas pievienoto vērtību;

- I. tā kā Portu sociālajā samītā, kas notika 2021. gada 7. un 8. maijā, ES vadītāji atzina Eiropas sociālo tiesību pilāru par vienu no atveseļošanas pamatelementiem un tā kā Portu deklarācijā viņi uzsvēra apņemšanos turpināt tā padziļinātu īstenošanu ES un valstu līmenī;
- J. tā kā ANM konkrētais mērķis ir sniegt dalībvalstīm finansiālu atbalstu, lai tās varētu sasniegt savos atveseļošanas un noturības plānos izvirzītos reformu un investīciju starpposma rādītājus un mērķrādītājus; tā kā tas nozīmē, ka šiem plāniem (tostarp digitālajiem un zaļajiem pasākumiem) ir jāveicina Eiropas sociālo tiesību pilāra principu ievērošana, kvalitatīvu darbvietu radīšana un augšupēja sociālā konverģence;
- K. tā kā Eiropas pievienotā vērtība neīstenojas tikai tāpēc vien, ka ANM ir Eiropas iniciatīva;
- L. tā kā principā dalībvalstīm savi atveseļošanas un noturības plāni bija jāiesniedz Komisijai līdz 2021. gada 30. aprīlim; tā kā līdz šim atveseļošanas un noturības plānus Komisijai ir iesniegušas 23 dalībvalstis;
- M. tā kā Parlaments 2021. gada 18. maijā rīkoja plenārsēdes debates un pēc tam tika pieņemta rezolūcija par Parlamenta tiesībām uz informāciju attiecībā uz valstu atveseļošanas un noturības plānu notiekošo izvērtēšanu;
- N. tā kā, lai nodrošinātu pienācīgu ANM īstenošanas demokrātisku pārraudzību un parlamentāro uzraudzību, kā arī lielāku pārredzamību un demokrātisko pārskatatbildību, Komisijai ir regulāri mutiski un rakstiski jāinformē Parlaments par nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtējuma gaitu, tostarp par reformām un investīcijām, kas saistītas ar darbības jomu, pamatojoties uz sešiem pilāriem (tostarp vispārīgajiem un konkrētajiem mērķiem un horizontālajiem principiem) un 11 novērtēšanas kritērijiem, kuri izklāstīti ANM regulā,
 - 1. uzskata, ka ANM ir vēsturisks ES instruments, ar ko veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, nodrošināt konvergenci, sekmēt konkurētspēju un palīdzēt dalībvalstīm mazināt Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi, likt to ekonomikai virzīties pa spēcīgas un ilgtspējīgas izaugsmes ceļu, sagatavot ES tādu ilgtermiņa uzdevumu risināšanai kā taisnīga un zaļa pārkārtošanās un digitālā pārveide un radīt ES pievienoto vērtību;
 - 2. sagaida, ka Komisija apstiprinās tikai tos plānus, kuri pilnībā atbilst ANM regulā iekļautajiem noteikumiem un mērķrādītājiem, un neīstēnos politisku piekāpšanos, kas būtu pretrunā šīs regulas burtam un garam, vienlaikus norobežojoties no tā, ka tā ir bijusi cieši iesaistīta šo plānu sagatavošanā pirms to iesniegšanas; prasa, lai Komisija nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanas procesā rūpīgi piemērotu ANM regulas burtu un garu un pirms attiecīgā Padomes īstenošanas lēmuma projekta pieņemšanas sniegtu padziļinātu un visaptverošu novērtējumu; tomēr atzinīgi vērtē Komisijas centienus nodrošināt, lai strauji — pirms vasaras sākuma — tiktu pieņemti attiecīgie Padomes īstenošanas lēmumi, un Komisijas pastāvīgo sadarbību ar dalībvalstīm, palīdzot tām izstrādāt augstas kvalitātes plānus, kuri dod ievērojamu ieguldījumu mūsu kopīgo Eiropas mērķu sasniegšanā;
 - 3. ir pārliecināts, ka līdzekļi starp nozarēm, sabiedrības slāņiem un nākamajām paaudzēm ir jāsadala taisnīgi, lai pēc iespējas vairāk veicinātu ekonomisko un sociālo augšupējo un teritoriālo konvergenci, labklājību visiem un ekonomisko stabilitāti; aicina Komisiju uzstāt, lai visu dalībvalstu nacionālajos plānos būtu iekļauti vērienīgi reformu pasākumi, un uzsver, ka vērienīgi plāni un pareiza izpilde ir ļoti svarīga, lai pilnībā izmantotu šo iespēju; prasa nodrošināt pilnīgu

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

pārredzamību un pārskatatbildību līdzekļu piešķiršanā un izmantošanā; atgādina, ka ANM nedrīkst uztvert kā ierastu praksi;

4. aicina Komisiju rūpīgi novērtēt, vai ANM resursi palīdz sasniegt ANM regulas mērķi veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju dalībvalstīs; aicina Komisiju atturēties no tādu projektu "pārpakošanas", kuriem nav reālas pievienotās vērtības (sevišķi attiecībā uz mazāk attīstītiem reģioniem), jo īpaši gadījumos, kad tas var palielināt ES sociālās, ekonomiskās un teritoriālās konverģences atšķirības;

5. atkārtoti Parlamenta aicinājumu nodrošināt Parlamentam tiesības uz informāciju par pašlaik notiekošo nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu, lai Parlaments varētu īstenot demokrātisku kontroli pār Komisijas veikto ANM novērtējumu un īstenošanu;

6. aicina Komisiju ar rūpīgi veiktu novērtējumu starpniecību nodrošināt, ka ikviens nacionālais atveseļošanas un noturības plāns visaptverošā un līdzsvarotā veidā efektīvi sniedz ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti ANM regulas 3. pantā; atgādina, ka katram pasākumam būtu jāveicina viena vai vairākas Eiropas nozīmes politikas jomas, kas strukturētas šajos sešos pīlāros;

7. uzsver, ka plāniem visā īstenošanas posmā ir jāatbilst regulatīvajām prasībām, tostarp attiecīgi 37 % un 20 % īpatsvaram, kas noteikts attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos; aicina Komisiju novērtēt ierosinātos pasākumus kvalitatīvā un kvantitatīvā aspektā, lai nodrošinātu, ka ar tiem tiek efektīvi izpildīti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie mērķrādītāji, cita starpā arī īstenošanas posmā;

8. atgādina, ka saskaņā ar ANM regulu no ANM nedrīkst finansēt valsts budžeta kārtējos izdevumus, piemēram, pastāvīgus nodokļu atvieglojumus, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, un aicina Komisiju šo kritēriju vērtēt holistiski;

9. norāda, ka pārrobežu projekti, kuros iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, rada augstu Eiropas pievienoto vērtību un plašāku ietekmi, un pauž nožēlu par to, ka pārrobežu projekti ir iekļauti tikai dažos nacionālajos plānos; aicina Komisiju stingri mudināt dalībvalstis veicināt pārrobežu projektus, ko finansē no ANM;

10. norāda, ka tikai dažas dalībvalstis jau iesniegtajos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos ir izvēlējušās pieprasīt aizdevumus; aicina dalībvalstis apsvērt to, kā vislabāk izmantot pieejamos aizdevumus, lai nepieļautu iespēju zaudēšanu; pauž bažas par to, ka ievērojama aizdevumu summa ANM darbības beigās var palikt neizmantota, un aicina dalībvalstis rūpīgi novērtēt savas vajadzības un pēc iespējas labāk izmantot šo iespēju, iesniedzot atveseļošanas un noturības plānus vai grozot tos;

11. aicina Komisiju saistībā ar Padomes īstenošanas akta projekta sagatavošanu ņemt vērā, ka vēlāk varētu būt nepieciešams grozīt nacionālos plānus, lai nodrošinātu atbilstību ANM regulas prasībām;

12. atgādina, ka atveseļošanas un noturības plāniem nebūtu jāietekmē tiesības noslēgt vai īstenot kopīgumus vai kolektīvi rīkoties saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Savienības un valstu tiesību aktiem un praksi;

13. uzsver, ka investīciju ietekmei jābūt ilgstošai; aicina Komisiju izvērtēt, cik lielā mērā ANM satvarā veiktās reformas un investīcijas spēs vēl vairāk mazināt Komisijas aplēsto investīciju trūkumu visās jomās Eiropā, lai sasniegtu mērķus digitālās pārkārtošanās, klimata, vides un sociālās ilgtspējas jomā, tostarp Parīzes nolīguma mērķus un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM);

Zaļā pārkārtošanās

14. uzsver, ka saskaņā ar ANM regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku visos plānos vismaz 37 % no kopējā piešķiruma (dotācijas un aizdevumi) būtu jāparedz klimatam; aicina Komisiju 37 % klimata izdevumu mērķrādītāju novērtēt uzmanīgi, lai nodrošinātu, ka pasākumi nedublējas un nav kļūdaini vai nepareizi iezīmēti un lai nepieļautu zaļmaldināšanu; pauž bažas par to, ka dažas investīcijas tiek apzīmētas kā zaļās investīcijas, lai gan uz tām neattiecas VI pielikumā izklāstītā izsekojamības metodika; ierosina piemērot papildu pārbaudes attiecībā uz jebkādu ANM regulas VI pielikumā izklāstītās

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

klimatīcības izsekojamības metodikas paplašināšanu; uzstāj, ka mērķrādītāja izpildei īstenošanas posmā nepieciešamie aizsardzības pasākumi ir pilnībā jāiekļauj Padomes īstenošanas lēmuma projekta mērķrādītājos un starpposma rādītājos; aicina Komisiju mudināt dalībvalstis veikt reformas, kas veicinās investīciju sekmīgu īstenošanu;

15. atgādina, ka noteikumi “nenodari būtisku kaitējumu” ir ļoti svarīgs instruments zaļās pārkārtošanās atbalstam līdztekus prasībai, ka ar vismaz 37 % izdevumu (dotācijas un aizdevumi) investīcijām un reformām, kas iekļauti katrā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā, būtu jāatbalsta klimata mērķi un jāizvairās no tādu pasākumu finansēšanas, kuri ir pretrunā Savienības mērķiem klimata jomā; atgādina, ka visos pasākumos ir jāievēro princips “nenodari būtisku kaitējumu” Regulas (ES) 2020/852 ⁽³⁾ 17. panta nozīmē, kā prasīts ANM regulā; šajā sakarībā pauž bažas par to, ka plānu novērtēšanā šis princips netiek ievērots, un aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērots princips “nenodari būtisku kaitējumu”, tostarp īstenošanas posmā, un publicēt visus saistītos novērtējumus; uzstāj, ka ANM īstenošana nedrīkst izraisīt vides standartu pazemināšanos vai būt pretrunā tiesību aktiem un noteikumiem vides jomā; šajā sakarībā uzsver bažas par to darbību iespējamo negatīvo ietekmi, kuras tiek veiktas bioloģiskās daudzveidības īpaši aizsargājamajās teritorijās vai to tuvumā (tostarp *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* Pasaules mantojuma objektos un būtiskās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamajās teritorijās);

16. atgādina — atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret dramatisko bioloģiskās daudzveidības izzušanu, ANM būtu jāveicina bioloģiskās daudzveidības jomā īstenotās darbības integrēšana Savienības politikās; aicina Komisiju publicēt pārskatu par pasākumiem, kuri efektīvi veicina zaļo pārkārtošanos, tostarp par atveseļošanas un noturības plānos minētajiem pasākumiem, kas saistīti ar bioloģisko daudzveidību un efektīvi veicina to; pauž bažas par to, ka lielākajā daļā atveseļošanas un noturības plānu ir ietverti ļoti ierobežoti pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai vai tādu nav vispār; sagaida, ka Komisija stingri piemēros principu “nenodari būtisku kaitējumu” arī šajā sakarībā un jo īpaši noraidīs reformas vai investīcijas, kuras varētu kaitēt bioloģiskajai daudzveidībai vai kurām nav paredzēti atbilstoši papildpasākumi;

17. pauž bažas par to, ka daudzos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos galvenā uzmanība ir pievērsta īstermiņa investīcijām; atbalsta zaļās investīcijas, kas veicina Eiropas ekonomikas pārveidi, un jo īpaši tās, kuras pārmērīgi nesubsidē ilgtietojuma patēriņa preču iegādi;

Digitālā pārveide

18. uzsver, ka saskaņā ar ANM regulu visos plānos būtu jāiekļauj pasākumi, kas efektīvi sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no tās izrietošās problēmas, un tiem būtu jāparedz summa, kas ir vismaz 20 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā piešķiruma, balstoties uz ANM regulā ietverto metodiku un noteikumiem;

19. atgādina, ka attiecībā uz investīcijām digitālajās spējās un savienojamībā dalībvalstīm savos plānos būtu jāsniedz drošības pašnovērtējums, kura pamatā ir kopīgi objektīvi kritēriji, ar ko identificē visas drošības problēmas, un kurā sīki izklāstīts, kā minētās problēmas tiks risinātas, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem Savienības un valstu tiesību aktiem; aicina Komisiju nodrošināt, lai visos nacionālajos plānos, kuros ietvertas šādas investīcijas, minētais novērtējums būtu sniegts un attiecīgie pasākumi nebūtu pretrunā Savienības stratēģiskajām interesēm;

20. uzskata, ka digitālajām darbībām ir liels potenciāls veicināt ES konkurētspēju starptautiskā mērogā un radīt kvalitatīvas darbvietas, un pauž bažas par to, ka pastāv tādi nacionālie plāni, kas nenodrošina pienācīgu līdzsvaru attiecībā uz investīcijām digitālajā pārveidē un jo īpaši digitālajā infrastruktūrā;

21. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis pilnībā ievērot sadarbības, energoefektivitātes un personas datu aizsardzības principus, kā arī veicināt atklātā pirmkoda risinājumu izmantošanu digitālajās investīcijās;

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 18. jūnija Regula (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

Izaugsmes, ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas un labklājības visiem veicināšana

22. atzinīgi vērtē jo īpaši tos iesniegtajos atveseļošanas un noturības plānos iekļautos pasākumus, kas paredzēti, lai atbalstītu viedu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, ekonomisko kohēziju, ražīgumu, konkurētspēju, pētniecību un inovāciju, veselību un labi funkcionējošu vienoto tirgu ar spēcīgiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), veicinātu augstas kvalitātes darbvietu radīšanu, cīnītos pret nabadzību un nevienlīdzību, veicinātu kultūru un izglītību, attīstītu kompetences un prasmes, atbalstītu bērnus un jauniešus, uzlabotu gatavību krīzēm un reaģēšanas spējas krīzes situācijās un mazinātu Covid-19 krīzes ietekmi uz ekonomiku;

23. aicina Komisiju veikt novērtējumu un nodrošināt, ka nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos pienācīga uzmanība ir pievērsta pasākumiem, kas paredzēti bērniem un jauniešiem, jo īpaši valstīs, kurās ir konstatētas strukturālas problēmas tādās jomās kā priekšlaicīga mācību pārtraukšana, jauniešu bezdarbs, bērnu nabadzība un agrīna pirmsskolas izglītība; uzstāj, ka reformām un investīcijām jāietekmē, jo īpaši tām, kas saistītas ar prasmju pilnveidi, pārkvalifikāciju, izglītību, profesionālo apmācību un duālo izglītību, digitālajām prasmēm, mūžizglītību, aktīvu darba tirgus politiku, politiku, kura paredzēta investīcijām bērnu un jauniešu piekļuvē un iespējās, un politiku, kas novērš plaisu starp paaudzēm, būtu jāveicina ne tikai aprikojuma iegāde, bet arī kompetenču attīstība, un tās būtu jāsaista ar Garantiju jauniešiem un citiem valsts pasākumiem; uzsver, ka bērnu labā veiktas reformas un investīcijas būtu jāsaista ar Garantijas bērniem principiem un tajās galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai katram nabadzīgam bērnam būtu tiesības piekļūt augstas kvalitātes sabiedriskajiem pakalpojumiem, bezmaksas veselības aprūpei, bezmaksas izglītībai, bezmaksas bērnu aprūpei, pienācīgam mājoklim un atbilstošam uzturam;

24. atzinīgi vērtē to, ka nolūkā stiprināt sociālo kohēziju un sociālās aizsardzības sistēmas un mazināt neaizsargātību, nacionālajos plānos ir iekļauti pasākumi, kas veicina Eiropas sociālo tiesību pilāra un ES nodarbinātības, izglītības, veselības un sociālās aprūpes jomas iniciatīvu īstenošanu; atgādina Komisijai, ka atveseļošanas un noturības plāniem apmierinošā līmenī ir jāatbilst novērtēšanas kritērijiem, un aicina Komisiju rūpīgi novērtēt katra pasākuma sociālās sekas un ietekmi, lai nodrošinātu atbilstību ANM regulai; tādēļ uzstāj, lai Komisija nodrošinātu, ka ikviens plāns atbilstoši atspoguļo šos kritērijus;

25. uzskata, ka zaļajām un digitālajām investīcijām piemīt liels potenciāls kvalitatīvu darbvietu radīšanā, nevienlīdzības mazināšanā un digitālās plaiss sašaurināšanā; aicina Komisiju nodrošināt, ka vismazāk aizsargātās kopienas un reģioni — piemēram, pārejas procesā esošie lignīta un ogļu ieguves reģioni — un tie, kurus klimata pārmaiņas skar vismagāk, gūst labumu no zaļajām un digitālajām investīcijām; uzsver, ka no zaļajām un digitālajām investīcijām gaidāmais sociālais un ekonomiskais ieguvums būtu jānosaka nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos, lai nodrošinātu maksimālu ietekmi;

26. prasa Komisijai un Padomei nodrošināt, ka nacionālo atveseļošanas un noturības plānu sagatavošanā un īstenošanā tiek ņemta vērā un veicināta dzimumu līdztiesība un vienlīdzīgas iespējas visiem, kā arī šo mērķu integrēšana; sagaida, ka Komisija saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas (turpmāk "Revīzijas palāta") īpašo ziņojumu Nr. 10/21 ANM īstenošanas vajadzībām sistemātiski vāks, analizēs un paziņos pieejamos datus dalījumā pēc dzimuma; pauž nopietnas bažas par to, ka lielākā daļa atveseļošanas un noturības plānu būtiski neveicina šo mērķu īstenošanu un integrēšanu un ka šajos plānos nav iekļauti skaidri un konkrēti pasākumi dzimumu nelīdztiesības problēmas risināšanai, tādējādi riskējot apdraudēt to spēju mazināt krīzes sociālo un ekonomisko ietekmi uz sievietēm un reaģēt uz attiecīgajiem konkrētiem valstīm adresētajiem ieteikumiem (KVAI);

27. prasa Komisijai novērtēt nacionālos atveseļošanas un noturības plānus no pievēršanās tādiem valsts līmeņa pasākumiem viedokļa, kuri paredzēti agresīvas nodokļu plānošanas, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas vai nodokļu apiešanas apkarošanai, vai no nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas neefektīvu pasākumu viedokļa;

28. atgādina, ka atveseļošanas un noturības plāniem būtu jāietver pasākumi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanai, izmantojot saskaņotu pasākumu kopumu; atgādina Komisijai, ka nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos uzmanība jāpievērš ilgtspējīgām un izaugsmi veicinošām reformām un investīcijām, kas palīdz novērst strukturālus trūkumus dalībvalstu ekonomikā, un ka šajā nolūkā tiek sagaidīts, ka visi plāni veicinās visu attiecīgajos KVAI identificēto sarežģīto uzdevumu vai būtiskas to daļas, tostarp to fiskālo aspektu, efektīvu risināšanu; uzsver, ka atveseļošanas un noturības plāniem ir jāatbilst attiecīgajiem katrai valstij specifiskajiem uzdevumiem un prioritātēm, kas noteikti saistībā ar Eiropas pusgadu, un jābūt saskaņotiem ar ANM regulu; uzsver, ka visi pasākumi un jo īpaši tie, kas saistīti ar digitālo un zaļo pārkārtošanos, būtu novērtējami arī no ekonomiskā un sociālā viedokļa; uzstāj, ka Komisijai īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka ierosinātās reformas ir patiesas, jaunas un vērienīgākas un ka tās tiek sāktas pēc iespējas drīzāk;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

29. aicina Komisiju nodrošināt līdzsvaru starp reformām un investīcijām, kā arī nacionālo plānu, tostarp jauno reformu, atbilstību attiecīgajos KVAI identificētajiem sasniegumiem un risināmajiem uzdevumiem;

30. uzsver, ka kvalitatīvas nodarbinātības radīšana un veicināšana ir viens no ANM regulā iekļautajiem mērķiem un ka tas būtu jādara, izmantojot visaptverošu reformu un investīciju kopumu, lai veicinātu stabilus līgumus, pienācīgu darba samaksu, darba koplīguma slēgšanas sarunu segumu un sociālās aizsardzības minimumu, tostarp pienācīgas pensijas, kas pārsniedz nabadzības sliekšni;

31. pauž nožēlu, ka nacionālie atveseļošanas un noturības plāni netiek pietiekami koordinēti ar partnerības nolīgumiem un ES programmām, tādām kā *InvestEU*; prasa radīt sinerģiju un papildināmību starp ANM, partnerības nolīgumiem, *InvestEU* un citām ES darbībām; aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot programmas *InvestEU* dalībvalsts nodalījuma izmantošanu, kas jo īpaši varētu veicināt MVU paredzētu maksātpējas atbalsta instrumentu izveidi;

32. atgādina Komisijai, ka būtiska MVU un jaunuzņēmumu līdzdalība, tostarp publiskā iepirkuma procesos, ir skaidri formulēts ANM regulas mērķis; aicina Komisiju nodrošināt, ka ANM līdzekļus nesaņem galvenokārt lieli uzņēmumi un ka šie līdzekļi nekavē godīgu konkurenci; aicina Komisiju maksimālu uzmanību veltīt tam, lai nodrošinātu, ka ANM finansējumu saņem MVU un jaunuzņēmumi, tostarp, šajā nolūkā formulējot starpposma rādītājus un pastāvīgus norādījumus par programmu īstenošanu dalībvalstīs; ierosina pastāvīgās uzraudzības jomā iekļaut to ANM līdzekļu daļu, kuru galasaņēmēji ir MVU, šajā nolūkā cita starpā izmantojot kopējus rādītājus;

Interesēto personu līdzdalība

33. atgādina, ka ANM regulas 18. panta 4. punkta g) apakšpunkts nosaka, ka nacionālie atveseļošanas un noturības plāni ietver "kopsavilkum[u] par apspriešanās procesu, kas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu veikts ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, un par to, kā ieinteresēto personu ieguldījums tiek atspoguļots atveseļošanas un noturības plānā"; aicina Komisiju mudināt dalībvalstis apspriesties ar visām valstu ieinteresētajām personām un nodrošināt to līdzdalību, tostarp pilsoniskās sabiedrības, sociālo partneru un vietējās un reģionālās pašpārvaldes iestāžu līdzdalību, šo plānu īstenošanā un jo īpaši tās uzraudzībā, lai nodrošinātu, ka notiek apspriešanās par jebkādiem turpmākiem grozījumiem vai par iespējamiem jauniem plāniem;

34. atgādina, ka LESD 152. pantā ir noteikts, ka Savienība savā līmenī atzīst un veicina sociālo partneru lomu un ievēro to autonomiju; uzsver, ka atbilstoši valstu ieinteresēto personu, tādu kā valstu parlamenti, vietējās un reģionālās pašpārvaldes iestādes, sociālie partneri, NVO un pilsoniskā sabiedrība, līdzdalībai nacionālo atveseļošanas un noturības plānu sagatavošanā un īstenošanā ir izšķiroša nozīme, lai sekmīgi īstenotu šos plānus un ANM kopumā, palielinātu valstu līdzatbildību par tiem, nodrošinātu ātru, pārredzamu, efektīvu un kvalitatīvu līdzekļu apguvi, palielinātu pārredzamību un novērstu pārklāšanos, neatbilstību un dubultu finansēšanu; atkārtu Reģionu komitejas un citu ieinteresēto personu izteiktās bažas un pauž nožēlu par to, ka daudzas dalībvalstis savu plānu sagatavošanā nav iesaistījušas vai nepietiekami ir iesaistījušas reģionālās un vietējās pašpārvaldes iestādes, kā arī par šo procesu pārredzamības trūkumu, neraugoties uz to, ka dalībvalstis ir atkarīgas no tām lielas daļas ANM līdzekļu novirzīšanā; turklāt pauž nožēlu par to, ka dažos gadījumos pat valstu parlamenti netika pienācīgi iesaistīti vai informēti; mudina Komisiju izveidot strukturālu dialogu ar reģionālās un vietējās pašpārvaldes iestādēm un ieviest īpašu dialogu ar Eiropas sociālajiem partneriem;

Plānotie pasākumi, starpposma rādītāji un mērķrādītāji

35. uzstāj, ka visām reformām un investīcijām jābūt saistītām ar starpposma rādītājiem, mērķrādītājiem un izmaksu aprēķiniem, kas ir atbilstoši, skaidri, sīki aprakstīti un pienācīgi uzraudzīti un jo īpaši nodrošina pilnīgu atbilstību ANM regulai un ES *acquis*, atspoguļojot skaidras dalībvalstu saistības;

36. prasa Komisijai nodrošināt, ka pirms to starpposma rādītāju un mērķrādītāju izpildes novērtēšanas, par kuriem panākta vienošanās Padomes īstenošanas lēmumā un nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos, Parlaments saņem sākotnējos konstatējumus par nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos iekļauto starpposma rādītāju un mērķrādītāju izpildi, kā prasīts ANM regulas 25. panta 4. punktā;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

37. atgādina Komisijai, ka līdztekus investīcijām būtu jāveic reformas, un aicina to nodrošināt, ka visi ar atpakaļejošu spēku apstiprinātie pasākumi tiek skaidri papildināti ar atbilstošiem starpposma rādītājiem un mērķrādītājiem un ka tie atbilst visām attiecīgo tiesību aktu prasībām, un aicina dalībvalstis šo noteikumu izmantot pārdomāti; atkārtoti norāda, ka ANM tika iecerēts, lai atbalstītu projektus, kuros ievērots Savienības finansējuma papildināmības princips; atzīmē, ka patiesi papildinošu no ANM finansētu projektu trūkums varētu ierobežot tā makroekonomisko ietekmi;

38. uzsver, ka struktūrām, kas valsts līmenī ieviestas ANM novirzīšanai, īstenošanai un uzraudzībai, vajadzētu būt piemērotām, lai veicinātu nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos paredzēto pasākumu ilgstošu ietekmi;

Institucionālā noturība, pārvaldība, administratīvā spēja un tiesiskums

39. atgādina, ka attiecībā uz ANM un ikvienu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu pilnībā būtu jāievēro Tiesiskuma regula⁽⁶⁾ un ka šajos plānos izklāstītajiem pasākumiem nevajadzētu būt pretrunā LES 2. pantā nostiprinātajām ES vērtībām; uzstāj, ka šajā nolūkā Komisijai ir jānodrošina, ka neviens projekts vai pasākums nav pretrunā šīm vērtībām ne novērtēšanas, ne īstenošanas posmā, un prasa tai atbilstoši rīkoties, lai veiktu pārskatīšanu;

40. uzsver — lai ANM un nacionālie atveseļošanas un noturības plāni tiktu sekmīgi īstenoti, Komisijai, dalībvalstīm un visiem īstenošanā iesaistītajiem partneriem būtu jānodrošina pilnīga pārredzamība un pārskatatbildība; aicina Komisiju palielināt Revīzijas palātu, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai un Eiropas Prokuratūrai paredzētos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka šo institūciju rīcībā ir pietiekami finanšu un cilvēkresursi šīs bezprecedenta ES izdevumu summas rūpīgai pārbaudei; aicina Komisiju šajā nolūkā šogad iesniegt budžeta grozījuma projektu vai pārvietojuma pieprasījumu, lai mazinātu šīs budžeta vajadzības;

41. atgādina, ka ANM īstenošana būtu jāveic saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu, tostarp, efektīvi novēršot krāpšanu, arī nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, korupciju un interešu konfliktu un attiecīgā gadījumā izmantojot kriminālvajāšanu, un ka, īstenojot ANM, būtu jācenšas nepieļaut dubultu finansēšanu no ANM, jo īpaši pārvaldības struktūrās, kas saistītas ar nacionālajiem plāniem;

42. prasa Komisijai rūpīgi novērtēt plānotos pasākumus, ko dalībvalstis ierosinājušas, lai nepieļautu, atklātu un novērstu korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta gadījumus no ANM piešķirto līdzekļu izmantošanā, un šajā sakarā īpašu uzmanību pievērš tam, lai nacionālajos plānos būtu iekļautas visas nepieciešamās reformas kopā ar attiecīgajiem starpposma rādītājiem, jo īpaši attiecīgā gadījumā tās, kas saistītas ar atbilstošajiem KVAI; mudina Komisiju ļoti rūpīgi uzraudzīt ES finanšu interešu apdraudējumus ANM īstenošanā, kuri saistīti ar jebkādiem tiesiskuma principu pārkāpumiem vai iespējamiem šādiem pārkāpumiem, īpašu uzmanību pievēršot publiskajam iepirkumam; sagaida, ka Komisija neveiks nekādus maksājumus no ANM, ja nebūs izpildīti starpposma rādītāji, kas saistīti ar pasākumiem korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta nepieļaušanai, atklāšanai un novēršanai ANM ietvaros piešķirto līdzekļu izmantošanā;

43. mudina Komisiju uzstāt, lai dalībvalstis īstenotu reformu un investīciju pasākumus, jo īpaši jomās, kas palielina administratīvo un institucionālo noturību un gatavību krīzes situācijai;

44. aicina dalībvalstis standartizētā elektroniskā un savstarpēji izmantojamā formātā vākt un reģistrēt datus par galasaņēmējiem un galīgajiem labuma guvējiem, kā arī par to projektu mērķiem, summu un atrašanās vietu, kurus finansē no ANM, un izmantot vienoto datizrāces rīku, kas jānodrošina Komisijai; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk pabeigt vienotā datizrāces rīka izstrādi; atgādina, ka ANM regulas 22. panta 2. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums vākt datus un nodrošināt piekļuvi standartizētām datu kategorijām; atgādina Komisijai, ka tai ir jānodrošina šī pienākuma izpilde revīzijas un kontroles vajadzībām un tas, ka ir pieejama salīdzinājama informācija par līdzekļu izlietojumu saistībā ar pasākumiem

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regula (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

reformu un investīciju projektu īstenošanai atveseļošanas un noturības plānu ietvaros; atgādina Komisijai arī nepieciešamību nodrošināt pārredzamību attiecībā uz galīgajiem labuma guvumiem un to, ka ir ieviesti atbilstoši mehānismi, lai izvairītos no dubultas finansēšanas;

Parlamenta īstenotā deleģēto aktu novērtēšana

45. uzsver, ka deleģēto aktu projekti, kas izstrādāti saistībā ar ANM regulu, proti, deleģētais akts par atveseļošanas un noturības rezultātu pārskatu un deleģētais akts, ar ko nosaka kopējus rādītājus ziņošanai par progresu šī mehānisma īstenošanā un metodiku ziņošanai par sociālajiem izdevumiem, neatbilst Parlamenta cerībām, un ka tajos pilnībā ir jāņem vērā attiecīgie atveseļošanas un noturības dialoga elementi; aicina Komisiju nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz to deleģēto aktu apstiprināšanas grafiku, kuri izriet no ANM regulas;

46. uzsver, ka ir svarīgi vienoties par sociālās izsekošanas metodiku nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanai, lai nodrošinātu, ka šajos plānos izklāstītās darbības veicina ANM regulā noteikto sociālo mērķu sasniegšanu; uzskata, ka attiecībā uz sociālās izsekošanas metodiku ir jāievēro Eiropas sociālo tiesību pilāra struktūra un ka ar tās palīdzību ir jāanalizē ieguldījums šajā pilārā;

47. apgalvo, ka rezultātu pārskatam un kopējiem rādītājiem, kas nepieciešami, lai ikvienā no sešiem pilāriem novērtētu atveseļošanas un noturības plānu īstenošanā sasniegto progresu virzībā uz vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu, vajadzētu būt efektīviem; uzstāj, ka labākais mehānisms, lai novērtētu virzību uz augšupēju sociālo konvergenci sasniegto progresu, ir sociālo rezultātu pārskats; aicina Komisiju iekļaut sociālo rezultātu pārskata sociālos rādītājus — jo īpaši tos, kas saistīti ar pienācīgu darbu, sociālo taisnīgumu, vienlīdzīgām iespējām, stabilām sociālās labklājības sistēmām un taisnīgu mobilitāti, — kopējos rādītājos, kuri jāizmanto atveseļošanas un noturības mehānismā ziņošanai par sociālo progresu un plānu uzraudzībai un novērtēšanai, kā arī sociālās izsekošanas metodikā, tostarp attiecībā uz Garantiju bērniem un Garantiju jauniešiem; uzsver, ka Parlaments rūpīgi analizēs deleģētos aktus, ko Komisija iesniegs šajā jomā, lai noteiktu, vai sociālie rādītāji, rezultātu pārskats un sociālā metodika atbilst izvirzītajiem mērķiem, un pārbaudītu, vai nav izsakāmi iebildumi;

Secinājumi

48. aicina Komisiju atbilstoši un saskaņā ar ANM regulu novērtēt iesniegtos plānus; pauž nopietnas bažas par vairāku nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos paredzēto pasākumu atbilstību pamatā esošās ANM regulas prasībām un prasa Komisijai nodrošināt, ka visu plānu visi elementi pilnībā atbilst ANM regulai;

49. atgādina Komisijai savu prasību pildīt pienākumus, kas tai noteikti ANM regulā, proti, sniegt Parlamentam visu attiecīgo informāciju par stāvokli ANM regulas īstenošanā un ņemt vērā jebkādos elementus, kuri izriet no atveseļošanas un noturības dialogā paustajiem viedokļiem, tostarp no attiecīgo komiteju un plenārsēdes rezolūcijās izteiktajiem viedokļiem; atzinīgi vērtē Komisijas uzlabotos centienus sniegt atbilstošu informāciju regulāri rīkotajās apspriedēs ar Parlamentu;

50. uzstāj, lai Komisija nodrošinātu, ka nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos ir iekļauti noteikumi, kas nodrošina, ka Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā pamanāmību, tostarp, attiecīgā gadījumā izvietojot Savienības emblēmu un atbilstošu paziņojumu par finansējumu, kurā lasāms “Eiropas Savienības finansējums — *NextGenerationEU*”;

51. atzinīgi vērtē Komisijas rakstiskās atbildes uz Parlamenta jautājumiem, uz kuriem jāatbild rakstiski, kā arī nacionālo plānu mašintulkošanu un cer saņemt atbildes uz visiem nākotnes informācijas pieprasījumiem, tādēļ kā matrica nacionālo plānu novērtēšanai; atkārtoti norāda — Parlaments sagaida, ka informācija tiks sniegta skaidrā un salīdzināmā formātā un savlaicīgi;

52. atgādina Padomei, ka jo īpaši īstenošanas lēmuma pieņemšanas stadijā “Padomes sagatavošanas struktūrās notikušo diskusiju attiecīgos rezultātus paziņo Eiropas Parlamenta kompetentajām komitejām”;

53. aicina Komisiju atveseļošanas un noturības dialogu laikā turpināt izmantot atklātu, pārredzamu un konstruktīvu pieeju;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

54. atgādina Parlamenta 2020. gadā pausto nostāju par labu spēcīgākam atveseļošanas plānam un aicina Komisiju un Padomi izvērtēt, vai šīs krīzes pārvarēšanai nav nepieciešami papildu pasākumi vai līdzekļi;

o

o o

55. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Eiropadomei un Komisijai.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0289

Marokas iestāžu izdarītais ANO Konvencijas par bērna tiesībām pārkāpums, izmantojot migrācijas krīzē Seūtā nepilngadīgas personas**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Marokas iestāžu izdarīto ANO Konvencijas par bērna tiesībām pārkāpumu, izmantojot migrācijas krīzē Seūtā nepilngadīgas personas (2021/2747(RSP))**

(2022/C 67/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Maroku, jo īpaši 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par ES un Marokas nolīgumu ⁽¹⁾ un 2019. gada 26. novembra rezolūciju par bērnu tiesībām saistībā ar ANO Konvencijas par bērna tiesībām 30. gadadienu ⁽²⁾,
- ņemot vērā ANO 1989. gada 20. novembra Konvenciju par bērna tiesībām, jo īpaši bērna interešu ievērošanas principu (3. un 18. pants),
- ņemot vērā turpmāk minētās ANO Bērna tiesību komitejas vispārējos komentārus, jo īpaši komentāru Nr. 14,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Marokas 2021. gada 1. jūnija paziņojumu par problēmu saistībā ar nepavadītiem marokāņu nepilngadīgiem, kas nelegāli uzturas dažās Eiropas valstīs,
- ņemot vērā divus Marokas Ārlietu, Āfrikas sadarbības un marokāņu diasporas lietu ministrijas 2021. gada 31. maija paziņojumus par Spānijas un Marokas krīzi,
- ņemot vērā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar kuru izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Marokas Karalisti, no otras puses ⁽³⁾, un kurš stājās spēkā 2000. gadā, kā arī 2013. gada mobilitātes partnerību,
- ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos piezīmes presei pēc Ārlietu padomes 2021. gada 18. maija sanāksmes,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 9. februāra kopīgo paziņojumu “Atjaunota partnerība ar dienvidu kaimiņreģionu. Jauna programma Vidusjūras reģionam”, jo īpaši tā 4. nodaļu par migrāciju un mobilitāti (JOIN(2021)0002),
- ņemot vērā 2007. gada 6. martā Rabātā parakstīto un 2012. gada 2. oktobrī spēkā stājušos nolīgumu starp Spānijas Karalisti un Marokas Karalisti par sadarbību nepavadītu nepilngadīgo nelikumīgas emigrācijas novēršanā, viņu aizsardzību un saskaņotu atgriešanu,
- ņemot vērā Starptautiskās Migrācijas organizācijas 2021. gada 27. marta paziņojumu par Seūtā, Spānijā nesen ieceļojušām personām,
- ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

⁽¹⁾ OV C 411, 27.11.2020., 292. lpp.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0066.⁽³⁾ OV L 70, 18.3.2000., 2. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- A. tā kā Eiropas Savienības un Marokas Karalistes attiecību juridiskais pamats ir 2000. gada asociācijas nolīgums; tā kā Maroka kā tuva kaimiņvalsts ir privilēģēta ES partnere politiskās un ekonomiskās sadarbības, kā arī tirdzniecības, tehniskās un attīstības sadarbības jomā, kā tas atspoguļots šajā nolūkā paredzētajos instrumentos, kas ietver ikgadējās rīcības programmas, ES Ārkārtas trasta fondu Āfrikai, Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un programmu “Globālā Eiropa”, kā arī Marokas dalību programmā “Erasmus+” un tai 2008. gadā piešķirto “īpašo statusu” Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros; tā kā Maroka ir trešā lielākā ES līdzekļu saņēmēja Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros;
- B. tā kā pašreizējā krīze ir radījusi vēl nepieredzētu diplomātisko spriedzi starp Maroku, no vienas puses, un Spāniju un ES, no otras puses; tā kā neatkarīgi no Seūtā radušās situācijas cēloņiem šis neattaisnojamais incidents ir pretrunā jau sen iedibinātajai sadarbībai un uz uzticēšanos balstītām attiecībām starp abām pusēm, jo īpaši migrācijas jomā; tā kā attiecības ir jāuztur un, īstenojot labas kaimiņattiecības, jāatjauno tādā līmenī, kāds pastāvēja pirms šīs krīzes, un tām būtu jāveicina abpusēji izdevīgas attiecības, īstenojot jauno nesen publicēto ES programmu Vidusjūras reģionam saistībā ar atjaunoto partnerību ar dienvidu kaimiņvalstīm, kurā Maroka ir aicināta stiprināt partnerību ar ES dažādās jomās;
- C. tā kā pēc tam, kad Marokas policija uz laiku atviegloja robežkontroli, atvēra robežas vārtus un neveica pasākumus, lai apturētu nelikumīgu ieceļošanu, 2021. gada 17. maijā sākās vēl nepieredzēts robežšķērsošanas gadījumu vilnis, aptuveni 9 000 cilvēkiem peldus vai ar kājām iekļūstot Spānijas autonomajā pilsētā Seūtā; tā kā Spānijas drošības un bruņoto spēku, NVO un Seūtas iedzīvotāju sniegtā humānā palīdzība ļāva novērst patiesu traģēdiju; tā kā lielākā daļa robežu nelegāli šķērsojušo migrantu bija Marokas valstspiederīgie; tā kā tik plaša mēroga cilvēku pārvietošanos diez vai var uzskatīt par spontānu; tā kā šo cilvēku vidū bija vismaz 1 200 nepavadīti nepilngadīgie, kā arī daudzas ģimenes; tā kā daži no šiem bērniem iepriekš bija skolā un tāpēc robežas šķērsošanas brīdī viņiem nebija dokumentu;
- D. tā kā Marokas iestādes 2021. gada 1. jūnijā nolēma atvieglot visu nepavadīto identificēto marokāņu bērnu, kuri nelegāli uzturas Eiropas Savienībā, atpakaļieceļošanu; tā kā saskaņā ar Starptautiskās Migrācijas organizācijas datiem daudzi jau ir atgriezušies, izmantojot ģimenes atkalapvienošanās un meklēšanas palīdzību; tā kā Spānijas iestādes Seūtā izveidoja palīdzības dienestu, lai bērni un nepavadīti nepilngadīgie varētu atkalapvienoties ar savām ģimenēm; tā kā tomēr daudzi bērni joprojām atrodas Spānijas teritorijā, piemēram, *Tarajal* noliktavā un migrantu uzņemšanas centros *Pinier* un *Santa Amelia*, Seūtas autonomās pilsētas aizbildnībā, lai būtu iespējams noteikt viņu identitāti un apzināt personiskos apstākļus, neaizsargātību un vajāšanas un neatgriezeniska kaitējuma risku; tā kā ģimenes izmisīgi meklē savus pazudušos bērnus; tā kā tas var radīt papildu riskus bērnu fiziskajai, garīgajai, morālajai un sociālajai attīstībai, kā noteikts ANO Deklarācijā par bērna tiesībām;
- E. tā kā lielākā daļa šo bērnu tika maldināti un pieņēma, ka Seūtas pilsētā notiek futbola spēle ar populāru futbolistu piedalīšanos un bezmaksas ieeju un ka viņi dodas skolas ekskursijā;
- F. tā kā visās darbībās un lēmumos attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem un viņu fizisko un garīgo labjutību vispirms jāņem vērā bērna intereses; tā kā ir nepieciešams ar visu attiecīgo iestāžu izpratni un palīdzību atzīt šos bērnus un, pienācīgi un pastiprināti sadarbojoties, atrast viņu vecākus vai tuvus radniekus un saskaņā ar starptautiskajām tiesībām droši atgriezt viņus savās ģimenēs, jo viņi tās nav atstājuši apzināti; tā kā ES stratēģijā par bērna tiesībām Komisija ieteica dalībvalstīm stiprināt nepavadītu nepilngadīgo aizbildnības sistēmas, jo īpaši piedaloties Eiropas Aizbildnības tīkla darbībās; tā kā saskaņā ar ANO Konvenciju par bērna tiesībām uzņēmējvalstīm ir jāgarantē visas migrantu bērnu tiesības, tostarp attiecībā uz robežkontroli un atgriešanu;
- G. tā kā šo krīzi izraisīja Maroka politiskās un diplomātiskās krīzes dēļ pēc tam, kad *Front Polisario* vadītājs *Brahim Ghali* tika uzņemts Spānijas slimnīcā humānu apsvērumu dēļ saistībā ar viņa veselības stāvokli, ko izraisījis Covid-19 vīruss; tā kā 2021. gada 2. jūnijā *Front Polisario* vadītājs ieradās Alžīrijā;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- H. tā kā Marokas 2021. gada 31. maija oficiālajos paziņojumos ir uzsvērts, ka divpusējā krīze nav saistīta ar migrācijas problēmu; tā kā Marokas ārlietu ministrs sākotnēji atzina, ka krīzes, kas izraisīja tūkstošiem cilvēku, tostarp bērnu, masveida iekļūšanu Seūtā, iemesls bija tas, ka Spānija bija uzņēmusi *Front Polisario* vadītāju; tā kā citā vēlāk izdotā oficiālā paziņojumā Marokas iestādes atzina, ka patiesais iemesls ir Spānijas šķietami neskaidrā nostāja attiecībā uz Rietumsahāru;
- I. tā kā Eiropadomes ārkārtas sanāksmē 2021. gada 24. un 25. maijā ES vadītāji atkārtoti apstiprināja pilnīgu atbalstu Spānijai un uzsvēra, ka Spānijas robežas ir ES ārējās robežas; tā kā situācija Seūtā tika apspriesta arī Ārlietu padomes sanāksmē 2021. gada 18. maijā, un pēc tam Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ES vārdā pauda pilnīgu solidaritāti ar Spāniju un atbalstu tai; tā kā ir jāievēro starptautiskās tiesības un suverenitātes, teritoriālās integritātes un valsts robežu neaizskaramības princips;
- J. tā kā Padome 2000. gadā pilnvaroja Komisiju noslēgt atpakaļuzņemšanas nolīgumu ar Maroku; tā kā līdz šim brīdim šāds nolīgums vēl nav ne finalizēts, ne pieņemts;
- K. tā kā Marokas iestādēm būtu jāveicina gandrīz 13 000 Spānijas dienvidos iestrēgušu sezonas darbinieku atgriešanās, kurai ir jānotiek tuvāko nedēļu laikā,
1. nosoda to, ka Maroka izmanto robežkontroli, migrāciju un jo īpaši nepavadītus nepilngadīgos, lai izdarītu politisku spiedienu uz ES dalībvalsti; jo īpaši pauž nožēlu par bērnu, nepavadītu nepilngadīgo un ģimeņu iesaistīšanos masveida robežas šķērsošanā starp Maroku un Spānijas pilsētu Seutu, šiem cilvēkiem skaidri apdraudot savu dzīvību un drošību; pauž nožēlu par politiskās un diplomātiskās krīzes padziļināšanos, kurai nevajadzētu apdraudēt nedz Marokas Karalistes un Eiropas Savienības un tās dalībvalstu stratēģiskās, daudzdimensionālās un privileģētās kaimiņattiecības, nedz ilgstošo uz uzticēšanos balstīto sadarbību tādās jomās kā terorisma apkarošana, cilvēku tirdzniecība, narkotiku kontrabanda, migrācija un tirdzniecības politika; uzskata, ka divpusējas nesaskaņas starp tuviem partneriem būtu jāatrisina diplomātiska dialoga ceļā; aicina mazināt pašreizējo spriedzi un atjaunot konstruktīvu un uzticamu ES un Marokas partnerību; atkārtoti pauž atbalstu tam, lai šīs attiecības turpinātu attīstīties, pamatojoties uz savstarpēju uzticēšanos un cieņu; šajā sakarībā mudina Maroku ievērot tās ilgtermiņa apņemšanos stiprināt sadarbību robežu pārvaldības un migrācijas mobilitātes jomā sadarbības un dialoga garā; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt ES un Marokas partnerību, kurā līdzsvaroti un uz vienlīdzīgiem pamatiem būtu jāņem vērā abu partneru vajadzības;
2. atzinīgi vērtē Marokas iestāžu 2021. gada 1. jūnijā veiktos pasākumus, lai atvieglotu visu identificēto nepavadīto bērnu, kuri nelikumīgi uzturas Eiropas Savienības teritorijā, atpakaļieceļošanu; aicina Spāniju un Maroku cieši sadarboties, lai nodrošinātu bērnu atgriešanos savās ģimenēs, par pamatu ņemot bērna intereses un ievērojot valstu un starptautiskās tiesības, jo īpaši ANO Konvenciju par bērna tiesībām, kuru Maroka ir parakstījusi 1990. gadā un ratificējusi divas reizes (1993. gada jūnijā un jūlijā), kā arī attiecīgos nolīgumus starp ES un tās dalībvalstīm un Maroku, jo īpaši nolīgumu starp Spānijas Karalisti un Marokas Karalisti par sadarbību attiecībā uz nepavadītu nepilngadīgo nelegālās migrācijas novēršanu, viņu aizsardzību un saskaņotu atgriešanos; atgādina, ka vienmēr būtu jāaizsargā ģimenes vienotības princips un tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos; uzsver, ka cieša sadarbība migrācijas problēmu risināšanā ir ES un Marokas abpusējās interesēs; aicina Marokas Karalisti efektīvi pildīt savas saistības, jo ir būtiski nodrošināt bērnu drošu atgriešanos savās ģimenēs, vienlaikus aizsargājot viņu tiesības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām;
3. atgādina, ka Seuta ir ES ārējā robeža, kuras aizsardzība un drošība skar visu Eiropas Savienību; atzinīgi vērtē Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ātro reakciju, piedāvājot līdzekļus Spānijas valdības atbalstam, lai palīdzētu tai risināt migrācijas problēmas, kas radušās šīs krīzes rezultātā; aicina Komisiju nodrošināt ārkārtas finansējumu, lai uzlabotu situāciju Seūtā, tostarp finansēt papildu patvēruma iespējas nepavadītiem bērniem;
4. pilnībā solidarizējas ar Seutas iedzīvotājiem un atzinīgi vērtē Spānijas drošības struktūru un armijas, kā arī NVO un Seutas iedzīvotāju efektīvo un profesionālo reakciju krīzes pārvarēšanā un daudzu dzīvību glābšanā; atzinīgi vērtē Spānijas iestāžu saskaņā ar ES tiesību aktiem un ANO Konvenciju par bērna tiesībām nodrošināto aizsardzību nepavadītiem bērniem;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

5. atkārtoti uzsver ES vienoto nostāju attiecībā uz Rietumsahāru, kuras pamatā ir starptautisko tiesību pilnīga ievērošana saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūcijām un ANO vadīto politisko procesu ar mērķi panākt taisnīgu, ilgstošu, miermīlīgu un savstarpēji pieņemamu risinājumu sarunās starp abām pusēm;
 6. atkārtoti uzsver ES dalībvalstu robežu neaizskaramību un pilnīgu un neapstrīdamu ES dalībvalstu teritoriālās integritātes ievērošanu, kas ir starptautisko tiesību pamatprincips un Eiropas solidaritātes princips; atgādina, ka nav pieļaujama dalībvalstu teritoriālās suverenitātes graušana;
 7. mudina Komisiju un Marokas Karalisti pēc iespējas drīzāk sadarboties un oficiāli noslēgt ES un Marokas atpakaļuzņemšanas nolīgumu, paredzot nepieciešamās tiesiskās garantijas; ir pārliecināts, ka turpmākā ES sadarbība ar Vidusjūras dienvidu piekrastes valstīm būtu jābalsta uz ilgtermiņa mērķi novērst neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, stiprinot ekonomikas attīstību, palielinot ieguldījumus un radot jaunas darba iespējas, kā arī veicinot kvalitatīvas izglītības iespējas visiem bērniem šajā reģionā;
 8. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Marokas valdībai un parlamentam.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0290

Stāvoklis Šrilankā, jo īpaši aizturēšana saskaņā ar Terorisma novēršanas tiesību aktu**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli Šrilankā, jo īpaši aizturēšanu saskaņā ar Terorisma novēršanas tiesību aktu (2021/2748(RSP))**

(2022/C 67/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Šrilanku,
 - ņemot vērā ANO augstās cilvēktiesību komisāres biroja 2021. gada 9. februāra ziņojumu “Samierināšanās, atbildības un cilvēktiesību veicināšana Šrilankā”,
 - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2021. gada 23. marta ziņojumu “Samierināšanās, atbildības un cilvēktiesību veicināšana Šrilankā”,
 - ņemot vērā 2021. gada 12. martā saskaņā ar Šrilankas Terorisma novēršanas aktu publicētos 2021. gada Noteikumus Nr 01,
 - ņemot vērā ANO īpašās referentes jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību veicināšanu un aizsardzību terorisma apkarošanā 2018. gada 14. decembra ziņojumu ar nosaukumu “Šrilankas apmeklējums”,
 - ņemot vērā ANO augstās komisāres cilvēktiesību jautājumos *Michelle Bachelet* 2021. gada 24. februāra paziņojumu par stāvokli Šrilanku,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijas 2020. gada janvāra galīgo ziņojumu par 2019. gada 16. novembra Šrilankas prezidenta vēlēšanām,
 - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā ES vispārējo preferenču shēmu VPS+ — īpašu stimulu programmu, no kuras atbalstu saņem arī Šrilanka,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā Šrilanku ir nomocījis gadu desmitiem ilgušais pilsoņu karš, kurā abas puses pastrādāja smagus cilvēktiesību pārkāpumus un kas beidzās 2009. gadā;
- B. tā kā cilvēktiesību stāvoklis Šrilankā pastāvīgi pasliktinājās un jaunā valdība strauji atkāpās no jau tā skopajiem sasniegumiem, ko izdevās panākt ar iepriekšējo administrāciju; tā kā strauji sašaurinās pilsoniskās sabiedrības un neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu iespējas brīvi darboties;
- C. tā kā Šrilankā kopš 1979. gada ir spēkā visnotaļ strīdīgais Terorisma novēršanas akts (PTA), kas piešķir policijai plašas pilnvaras meklēt, arestēt un aizturēt aizdomās turētus civiliedzīvotājus; tā kā minētā PTA paredzētās plašās pilnvaras ir novedušas pie konsekvētiem un labi pamatotiem apgalvojumiem par spīdzināšanu un seksuālu vardarbību, piespiedu atzīšanos un sistemātisku atteikšanos no pienācīga procesa;
- D. tā kā ANO augstā cilvēktiesību komisāre savā jaunākajā ziņojumā par Šrilanku atkārtoti aicināja noteikt moratoriju PTA izmantošanai par pamatu jauniem arestiem līdz brīdim, kad to aizstās ar tiesību aktiem, kuros tiek ievērota starptautiskā paraugprakse;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- E. tā kā Šrilankas valdība 2021. gada 9. martā izdeva Noteikumus Nr. 01, ar ko paplašināja PTA, cita starpā atļaujot divus gadus ilgu aizturēšanu bez tiesas sprieduma par reliģisku, rasu vai kopienu nesaskaņas radīšanu;
- F. tā kā PTA sistemātiski izmanto, lai patvaļīgi arestētu un aizturētu Šrilankas musulmaņus un minoritāšu grupas, starp kurām bija arī 26 gadus vecais musulmaņu skolotājs un dzejnieks *Ahnaf Jazeem* un plaši pazīstamais jurists, kas specializējas minoritāšu tiesību un tiesiskuma jautājumos *Hejaaz Hizbullah*;
- G. tā kā 2017. gada 19. maijā Šrilanka atguva piekļuvi dāsnām tarifu preferencēm, ko paredzēja VPS+, taču ar nosacījumu, ka tā aizstās savu PTA un patiesām īstenos visas 27 starptautiskās konvencijas, tostarp cilvēktiesību konvencijas; tā kā Eiropas Savienība ir vairākkārt paudusi bažas par PTA un norādījusi, ka Šrilanka nav atcēlusi šo aktu, neraugoties uz tās apņemšanos to darīt;
- H. tā kā Šrilankas parlaments 2020. gada 20. oktobrī pieņēma Konstitūcijas 20. grozījumu, nostiprinot izpildvaras prezidentūru;
- I. tā kā gandrīz 12 gadus pēc kara beigām daudzkārtējās vietējās iniciatīvas pārskatbīdības un samierināšanas jomā nav devušas rezultātus, tikai vēl vairāk nostiprinājušas nesodāmību un saasinājušas cietušo neuzticēšanos sistēmai;
- J. tā kā daudzas skaidras pazīmes liecina, ka Šrilankā pieaug civilās pārvaldes militarizācijas temps; tā kā kopš 2020. gada svarīgākajos administratīvos amatos ir iecelti vismaz 28 pašreizējie vai bijušie militārie un izlūkošanas darbinieki; tā kā šajos amatos ieceltas vismaz divas augsta ranga militāras amatpersonas, kuras bija iesaistītas ANO ziņojumos par iespējamām kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, kas pastrādāti konflikta pēdējos gados; tā kā ir nogalināti daudzi aizdomās turētie, kas bijuši aizturēti, kā arī ieslodzītie Šrilankas cietumos; tā kā nesēnākie šādi gadījumi ietver gadījumus, kad 2021. gada maijā miruši policijas aizturēti cilvēki; tā kā 2020. gada novembrī *Mahara* cietumā, kad cietumsargi atklāja uguni, lai apslāpētu ar Covid-19 saistītus nemierus, tika nogalināti 11 ieslodzītie tika nogalināti un 117 citi ievainoti;
- K. tā kā Šrilankas iestādes 2019. gadā piesprieda nāvessodu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar narkotikām, neraugoties uz to, ka kopš 1976. gada valstī ir noteikts moratorijs nāvessodam,
1. pauž dziļas bažas par ceļu, uz ko nostājusies Šrilankas administrācija un kas liecina, ka turpināsies smagie cilvēktiesību pārkāpumi, kas aprakstīti jaunākajā ANO ziņojumā par šo valsti, kurā citu starpā minēts, ka satraucoši pieņemams spēkā civilo valdības funkciju nodošana militārajām struktūrām, ka vairs nedarbojas svarīgi konstitucionālie aizsargmehānismi, tiek likti politiski šķēršļi pārskatbīdībai, plaukst retorika, kas aicina uz izslēgšanu, notiek pilsoniskās sabiedrības iebiedēšana un tas viss — pretterorisma likumu aizsegā;
 2. atgādina par savu nedalīto iebildumu pret PTA piemērošanu; aicina Šrilankas iestādes izpildīt savu apņemšanos atcelt šo aktu un aizstāt to ar tādiem terorisma apkarošanas tiesību aktiem, kas atbilst starptautiskajai paraugpraksei; turklāt aicina nekavējoties pārtraukt piemērot deradikalizācijas aktus;
 3. norāda, ka 2021. gada Noteikums Nr. 01 personām, kam atņemta brīvība, neparedz procedurālas garantijas, kas tām būtu saskaņā ar Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kā arī ar pašas Šrilankas Konstitūcijas 13. pantu; atgādina, ka deradikalizācijas, rehabilitācijas un reintegrācijas centros, kurus reglamentē savstarpēji līdzīgi tiesību akti, agrāk ir bijuši smagi cilvēktiesību pārkāpumi, piemēram, spīdzināšana un cita veida slihta izturēšanās, tostarp seksuāla un ar dzimumu saistīta vardarbība;
 4. pauž dziļas bažas par patvaļīgajiem arestiem un aizturēšanām, tostarp tādiem, kas skar pilsoniskās sabiedrības aktīvistus, juristus, rakstniekus, dzejniekus (piemēram, *Hejaaz Hizbullah* un *Ahnaf Jazeem*) kas notiek saskaņā ar PTA, nenodrošinot pienācīgu piekļuvi tiesu varai; ar bažām norāda uz Kriminālizmeklēšanas departamenta bijušā direktora *Shani Abeysekara* aizturēšanu; mudina Šrilankas valdību nekavējoties nodot taisnai tiesai aizturētos, izvirzot patiesībai atbilstošas apsūdzības, un, ja šādas apsūdzības uzrādīt nav iespējams, atbrīvot šos cilvēkus;
 5. pauž nožēlu, ka turpinās diskriminācija un vardarbība, kas vērsta pret Šrilankas reliģiskajām un etniskajām minoritātēm un kopienām, tostarp musulmaņiem, hindiem, tamiliem un kristiešiem; aicina Šrilankas valdību viennozīmīgi nosodīt naidu kurinošus izteikumus, kūdīšanu uz vardarbību un diskrimināciju pret reliģiskajām un etniskajām grupām valstī un saukt pie atbildības tos, kas veicina šādu šķēlšanos, tostarp valdības un militāro spēku ietvaros;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

6. norāda uz pieņemtajiem 20. grozījumiem Konstitūcijā un pauž dziļas bažas par tiesu varas neatkarības un parlamentārās kontroles mazināšanos un par to, ka prezidenta rokās koncentrējas pārlietu liela vara;

7. ar bažām norāda uz Šrilankas neseno ieceri pieņemt jaunu tiesību aktu par dezinformāciju, neraugoties uz to, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas cēlušas trauksmi par draudiem, ko šāds likums varētu sagādāt vārda brīvībai; mudina tiešsaistes platformas veikt proaktīvus pasākumus, lai ierobežotu naida runas un dezinformācijas izplatīšanu tiešsaistē sinhaliešu un tamilu valodā;

8. pauž bažas par to, ka Šrilankas Soda kodeksa, precīzāk tā 365., 365.A un 399. nodaļa, tikusi interpretēta tā, lai varētu sodīt cilvēkus ar atšķirīgu seksuālo orientāciju un dzimtes identitāti;

9. aicina Komisiju nekavējoties izvērtēt finansējumu, ko tā piešķir ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja un Interpola projektam "Atbalsts Šrilankai pretterorisma jomā", jo Šrilankā pretterorisms nereti tiek izmantots kā iegansts etnisko un reliģisko grupu, kā arī pilsoniskās sabiedrības un cilvēktiesību aizstāvju vajāšanai; aicina ES delegāciju Šrilankā un dalībvalstu pārstāvniecības palielināt atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai, jo īpaši cilvēktiesību aizstāvjiem, vides aizstāvjiem un žurnālistiem;

10. uzsver, ka ir būtiski nodrošināt, ka nacionālā izlīguma procesam tiek piešķirta pienācīga vērība un ka tas noved pie konkrētām darbībām, tostarp pie atbildības tiek saukti tie, kas atbildīgi par bezvēsts pazušām un pagātnes noziegumiem; pauž nožēlu par to, ka Šrilanka ir atteikusies no saistībām, ko tā uzņēmusies ANO Cilvēktiesību padomes priekšā saistībā ar tās 2015. gada 14. oktobra rezolūcijas "Samierināšanas, pārskatatbildības un cilvēktiesību veicināšana Šrilankā", un mudina to no jauna sadarboties ar Cilvēktiesību padomi, kurai ir būtiska nozīme attiecību atjaunošanā ar starptautisko sabiedrību un nacionālā izlīguma procesa izveidē starp dažādām sinhaliešu, tamilu, musulmaņu, hindu un kristiešu kopienām;

11. aicina Šrilankas valdību nepieļaut nekādus šķēršļus izmeklēšanai un potenciālām apsūdzības celšanām pret tiem drošības spēku darbiniekiem, kas vainojami smagos cilvēktiesību pārkāpumos; uzstāj, ka ir jāveic izmeklēšana attiecībā uz apgalvojumiem par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem un kara noziegumiem, ko pilsoņu kara laikā pastrādājušas visu pušu augstākā līmeņa amatpersonas; pieprasa, lai Šrilankas valdība pārtrauc praksi iecelt augstākajos valdības amatos pašreizējos un kādreizējos militāros virspavēlniekus, kas, iespējams, saistīti ar smagiem pārkāpumiem;

12. aicina enerģiski, objektīvi, pilnībā un saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem izmeklēt uzbrukumus, kas notika 2019. gada Lieldienu svētdienā; turklāt aicina nekavējoties tiesāt tos, pret kuriem ir pierādījumi par viņu vainu, un savukārt atbrīvot tos, par kuriem nav pietiekamu pierādījumu;

13. atgādina, ka VPS+ piedāvā stimulus labākai piekļuvei ES tirgum tādu valstu eksportētājiem, kuras uzrāda progresu šo konvenciju īstenošanā; atgādina, ka viena no Šrilankas galvenajām saistībām bija pilnībā saskaņot savus pretterorisma tiesību aktus ar starptautiskajām cilvēktiesību konvencijām, lai nodrošinātu labvēlīgas tirdzniecības attiecības saskaņā ar VPS +; atgādina par VPS regulā⁽¹⁾ paredzētajām sekām gadījumā, ja pastāvīgi netiek pieņemtas un īstenotas nepieciešamās cilvēktiesību reformas, atcelti ļaunprātīgi tiesību akti un mainīta pašreizējā tendence palielināt pārkāpumus;

14. uzsver, ka VPS+ ievērojami uzlabojusi Šrilankas ekonomiku, proti, tās eksports uz ES pieaudzis par 2,3 miljardiem EUR, padarot ES par Šrilankas otro lielāko eksporta partneri; uzsver, ka pašlaik tiek uzraudzīta Šrilankas atbilstība VPS+ statusam, un uzsver, ka VPS+ tirdzniecības preferenču saglabāšana nav automātiska; aicina Komisiju un EĀDD, izvērtējot Šrilankas VPS+ statusu, pienācīgi ņemt vērā pašreizējos notikumus; turklāt aicina Komisiju un EĀDD izmantot VPS+ kā sviru, lai veicinātu Šrilankas saistību izpildi cilvēktiesību jomā, un pieprasīt PTA atcelšanu vai aizstāšanu, rūpīgi izvērtēt, vai ir pietiekams iemesls kā galējo līdzekli sākt procedūru Šrilankas VPS+ statusa pagaidu atcelšanai un no tā izrietošajām priekšrocībām, un pēc iespējas ātrāk ziņot Parlamentam par šo jautājumu;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 978/2012 (2012. gada 25. oktobris) par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu (OV L 303, 31.10.2012., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

15. ar bažām norāda, ka Covid-19 pandēmija ir pasliktinājusi darbinieku tiesības šajā valstī; mudina Šrilanku pilnībā sadarboties ar Starptautisko Darba organizāciju (SDO), lai nostiprinātu rūpnīcu darbinieku darba tiesības, tostarp veselības un drošības nosacījumus apģērbu nozarē strādājošajiem īpašās tirdzniecības zonās; aicina Šrilankas valdību patiešām piemērot un padarīt stingrāku valsts politiku bērnu darba izskaušanai; aicina Šrilankas iestādes pielāgot Šrilankas Darba standartu un nodarbinātības standartu padomes investīciju rokasgrāmatu, lai to saskaņotu ar starptautiskajiem standartiem, jo īpaši SDO Konvenciju Nr. 87 un Nr. 98;

16. atkārtoti apliecina Eiropas Savienības stingro nostāju pret nāvessodu, aizliedzot to visos gadījumos un bez izņēmuma; atzinīgi vērtē to, ka Šrilankā joprojām ir spēkā moratorijs nāvessodam; mudina valdību atcelt nāvessoda piemērošanu;

17. atzinīgi vērtē līdzšinējos ES samierināšanas centienus un uzsver ES gatavību sniegt atbalstu Šrilankai šai jomā;

18. pauž bažas par to, ka Šrilankā pieaug Ķīnas ietekme un ka Ķīna aizvien vairāk iejaucas šīs valsts lietās;

19. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Drošības padomei, ES Īpašajam pārstāvim cilvēktiesībās, ANO ģenerālsēkretāram, ANO Cilvēktiesību padomei, kā arī Šrilankas valdībai un parlamentam.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0291

Vācijas NVO iekļaušana Krievijas nevēlamo organizāciju sarakstā un Andreja Pivovarova aizturēšana**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Vācijas NVO iekļaušanu Krievijas nevēlamo organizāciju sarakstā un Andreja Pivovarova aizturēšanu (2021/2749(RSP))**

(2022/C 67/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Krieviju, cita starpā 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par Krieviju, Alekseja Navaļņija lietu, militāro spēku koncentrēšanos pie Ukrainas robežas un Krievijas īstenotiem uzbrukumiem Čehijas Republikā ⁽¹⁾, kā arī 2016. gada 12. maija rezolūciju par Krimas tatāriem ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās protokolus, jo īpaši 10. pantu par tiesībām uz vārda brīvību un 11. pantu par tiesībām uz pulcēšanās un biedrošanās brīvību,
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā Krievijas Federācijas Konstitūciju un starptautiskās saistības cilvēktiesību jomā, kuras Krievija ir apņēmusies ievērot kā Eiropas Padomes, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) un Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) locekle,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes Venēcijas komisijas 2016. gada 13. jūnija Atzinumu Nr. 814/2015 par Federālo likumu Nr. 129-FZ, ar ko groza dažus tiesību aktus (Federālais likums par ārvalstu un starptautisku nevalstisko organizāciju nevēlāmām darbībām),
 - ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 1. maijā ES vārdā sniegto deklarāciju par ierobežojošu pasākumu noteikšanu pret astoņiem ES pilsoņiem,
 - ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 15. maijā ES vārdā sniegto deklarāciju par tā dēvēto nedraudzīgo valstu saraksta publicēšanu,
 - ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2021. gada 27. maija paziņojumu par Vācijas NVO iekļaušanu nevēlamo organizāciju sarakstā,
 - ņemot vērā EĀDD runaspersonas 2021. gada 1. jūnija paziņojumu par Andreja Pivovarova aizturēšanu,
 - ņemot vērā EĀDD runaspersonas 2021. gada 4. jūnija paziņojumu par likumu par tā dēvētajām ekstrēmistu organizācijām,
 - ņemot vērā Delegācijas ES un Krievijas parlamentārās sadarbības komitejā priekšsēdētāja 2021. gada 3. jūnija paziņojumu par likvidētās NVO "Atvērtā Krievija" direktora Andreja Pivovarova aizturēšanu ES komerciālā lidmašīnā, kas gatavojās pacelties no Sanktpēterburgas lidostas,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā uzskatu, vārda, biedrošanās un mierīgas pulcēšanās brīvības īstenošana ir pamattiesības, kas nostiprinātas Krievijas Federācijas konstitūcijā, kā arī daudzos starptautiskos tiesību instrumentos, tostarp Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā, ko Krievija ir apņēmusies ievērot; tā kā starptautisko tiesību pārkums paredz Krievijai saistības, kuras nevar grozīt un no kurām nevar atkāpties, izmantojot nesenos konstitūcijas grozījumus;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0159.⁽²⁾ OV C 76, 28.2.2018., 27. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- B. tā kā Krievijas Federācija nesen ir pieņēmusi represīvus likumus, ar ko ir būtiski paplašināts to personu un grupu loks, kuras var tikt uzskatītas par “ārvalstu aģentiem”, un ar ko ir palielināti minētajām personām un grupām noteiktie ierobežojumi un prasības, kā arī sankcijas par to pārkāpšanu;
- C. tā kā nevalstiskajām organizācijām (NVO) ir ārkārtīgi svarīga nozīme mūsdienu demokrātiskā sabiedrībā, jo tās ļauj iedzīvotājiem sadarboties dažādu leģitīmu mērķu labad un nodrošina nepieciešamo sabiedrības iesaisti, kas papildina, sagatavo un uzrauga oficiālo politisko lēmumu pieņemšanu; tā kā tādēļ NVO ir svarīga politiskā loma un, lai gan tās ievēro tiesību aktus, tām ir jāsaglabā neatkarība no jebkādas nepamatotas valsts iestāžu iejaukšanās;
- D. tā kā Federālais likums par ārvalstu un starptautisku nevalstisko organizāciju nevēlamām darbībām ļauj ārvalstu un starptautisku nevalstisko organizāciju darbības uzskatīt par nevēlamām Krievijas Federācijas teritorijā; tā kā organizācijas, ko Krievijas iestādes ir pasludinājušas par nevēlamām, saskaras ar biedrošanās brīvības ierobežojumiem, jo to darbības tiek aizliegtas un saistībā ar šīm darbībām tiek noteikti administratīvi sodi un kriminālsodi; tā kā Krievijas varasiestādes ir izmantojušas šo likumu, lai veicinātu represijas pret neatkarīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas Krievijā;
- E. tā kā, pieņemot šos likumus, Krievijas Federācija ir piešķirusi iestādēm gandrīz pilnīgu kontroli pār neatkarīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un pilnvarojusi Krievijas federālo mediju uzraugu (*Roskomnadzor*) bloķēt tiešsaistes resursus; tā kā Krievijas varasiestādes ir aizliegušas mītiņus sabiedriskās vietās, ierobežojušas tiesības piedalīties viena piketētāja protestos un noteikušas papildu ierobežojumus žurnālistiem, kas atspoguļo šos protestus;
- F. tā kā 2021. gada 12. janvārī Krievijas telekomunikāciju uzraugs “*Roskomnadzor*” sagatavoja pirmos astoņus administratīvos protokolus — visus pret “Radio Brīvā Eiropa / Radio Brīvība” — par “ārvalstu aģentu” likuma pārkāpumiem; tā kā minētie tiesību akti ir paplašināti, attiecinot tos arī uz atsevišķiem ziņotājiem; tā kā “*Roskomnadzor*” ir apsūdzējis “Radio Brīvā Eiropa / Radio Brīvība” 520 pārkāpumos saistībā ar marķēšanas ierobežojumiem, un ir paredzams, ka pēc izskatīšanas Krievijas tiesās tiks piemēroti naudas sodi 2,4 miljonu ASV dolāru apmērā; tā kā 2021. gada maijā Krievijas varasiestādes sāka konfiscēt “Radio Brīvā Eiropa / Radio Brīvība” Maskavas biroja īpašumu;
- G. tā kā jaunākais likumprojekts, ko Valsts dome un Federācijas padome pieņēma 2021. gada maijā, būtiski ierobežoja tiesības un brīvības Krievijā, nosakot stingrus ierobežojumus personām, kas kritizē valdību, liedzot tām piedalīties sabiedriskajā dzīvē un kandidēt jebkāda līmeņa vēlēšanās, tostarp 2021. gada parlamenta vēlēšanās, ja tās ir dibinājušas vai vadījušas tādu organizāciju, vai arī strādājušas vai citādi līdzdarbojušas tādā organizācijā, kura ar šo likumprojektu tagad ir atzīta par ekstrēmistu vai teroristu organizāciju;
- H. tā kā šis likumprojekts paredz arī tā piemērošanu ar atpakaļejošu spēku un ir vērsts pret Alekseja Navalnija Korupcijas apkarošanas fondu, kas jau ir pasludināts par “ārvalstu aģentu” un pašlaik tiek klasificēts kā “ekstrēmistu organizācija”;
- I. tā kā Krievijas Federācija ir arī paplašinājusi likuma par nevēlamām organizācijām darbības jomu, ieviešot aizliegumu piedalīties to darbībās ārvalstīs un piešķirot nevēlamas organizācijas statusu tām organizācijām, kuras tiek uzskatītas par starpniekiem finanšu darījumos ar personām, kam jau ir noteikts aizliegums;
- J. tā kā Krievijas Federācija ir noteikusi par nevēlamām vairākas starptautiskās un ārvalstu NVO, tostarp ASV bāzēto Starptautisko republikāņu institūtu, Nacionālo demokrātijas institūtu, Nacionālo demokrātijas veicināšanas fondu un Atlantijas padomi, kā arī ES finansēto Eiropas Demokrātijas fondu, Eiropas Padomes Politikas studiju skolu asociāciju, Ukrainas Pasaules kongresu un mediju elementus, ko vada “Radio Brīvā Eiropa / Radio Brīvība”, un ar Krievijas ģenerālprokurora 2021. gada 26. maija lēmumu nevēlamo organizāciju sarakstā ir iekļautas trīs Vācijas NVO, tostarp *Forum Russischsprachiger Europäer e.V.*, *Zentrum für die Liberale Moderne GmbH* un *Deutsch-Russischer Austausch e.V.*;
- K. tā kā aktīva pilsoniskā sabiedrība ir demokrātiskas un atvērtas sabiedrības būtiska sastāvdaļa, kas ir svarīga arī cilvēktiesību un tiesiskuma aizsardzībai;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- L. tā kā Valsts dome, pieņemot šos likumprojektus, kuros paredzēta tūlītēja kriminālatbildības piemērošana, vēršas pret pilsonisko kustību "Atvērtā Krievija", kas ir plaša demokrātijas un cilvēktiesību struktūra, kura tādēļ bija spiesta pārtraukt savu darbību, lai aizsargātu savus aktivistus un atbalstītājus pret turpmāku kriminālvajāšanu;
- M. tā kā 2021. gada 27. maijā kustība "Atvērtā Krievija" paziņoja, ka tā pārtrauks darbību, lai aizsargātu savus darbiniekus un locekļus no kriminālvajāšanas saskaņā ar Krievijas tiesību aktiem par nevēlamām organizācijām;
- N. tā kā 2021. gada 31. maijā kustības "Atvērtā Krievija" bijušajam vadītājam Andrejam Pivovarovam lika izkāpt no Polijas aviosabiedrības "LOT" lidmašīnas Sanktpēterburgā, viņu patvaļīgi aizturēja un divas dienas vēlāk ievietoja pirmstiesas apcietinājumā uz diviem mēnešiem, apsūdzot "nevēlamas organizācijas darbību veikšanā", par ko viņam varētu tikt piemērots līdz pat sešu gadu cietumsods; tā kā Nižņijnovgorodas aktivists Mihails Josilevičs arī ir to personu vidū, pret kurām patlaban notiek kriminālvajāšana un kuras ir aizturētas ar tādām pašām apsūdzībām;
- O. tā kā šīs darbības papildina to daudzo politiski motivēto kriminālvajāšanu skaitu, ko Krievijas Federācija ir uzsākusi pret personām, kuras pauž atšķirīgus viedokļus vai ir paziņojušas par saviem plāniem kandidēt 2021. gada septembrī paredzētajās Krievijas parlamenta vēlēšanās, piemēram, korupcijas apkarošanas kampaņas vadītāja un opozīcijas politiķa Alekseja Navaļņija apcietināšana vai atliktais piecu gadu cietumsods, kas piespriests kreiso opozīcijas blogerim un politiķim Nikolajam Platoškinam; vērš uzmanību arī uz neseno tiesvedību pret opozīcijas politiķi Dmitriju Gudkovu, tādām plašsaziņas līdzekļiem kā "Radio Brīvā Eiropa /Radio Brīvība", "Meduza" un "VTimes" un vairākiem žurnālistiem, kas apsūdzēti kā "ārvalstu aģenti"; tā kā represīvi pasākumi tiek vērsti pat pret studentu žurnāliem; tā kā saskaņā ar Cilvēktiesību centra "Memoriāls" sniegto informāciju Krievijas varasiestādes patlaban tur apcietinājumā gandrīz 400 politeslodzītus, tādējādi pārkāpjot Krievijas Federācijas saistības;
- P. tā kā Krievijas varasiestādes ir nežēlīgi apspiedušas miermīlīgos protestētājus, kuri devās ielās visā valstī, lai atbalstītu Alekseju Navaļņiju un protestētu pret korupciju un netaisnību; tā kā saskaņā ar Krievijas uzraudzības organizācijas "OVD-Info" sniegto informāciju trīs dienu protestos janvārī un februārī tika arestēti vairāk nekā 11 000 protestētāju, tostarp desmitiem neatkarīgu žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju, kuri ziņoja par protestiem vai tos uzraudzīja; tā kā visā valstī ir sāktas tūkstošiem administratīvo lietu un vairāk nekā 100 krimināllietu un notiek turpmāki aresti un apcietināšana, pamatojoties uz safabricētām apsūdzībām;
- Q. tā kā saskaņā ar daudziem ziņojumiem pret miermīlīgiem protestētājiem, kuriem piespriests "administratīvs apcietinājums", ir slikti izturējušies, tostarp viņi ir tikuši ievietoti ļoti pārpildītās aizturēšanas telpās bez pārtikas un ūdens vairākas stundas, kā arī pavadījuši ilgu laiku (vairākas stundas pēc kārtas, bieži vien naktī) policijas furgonos pārvešanas laikā; tā kā protestu dalībnieki ir ziņojuši arī par to, ka viņiem draudēts ar izraidīšanu, viņi atskaitīti no universitātēm vai augstskolām vai zaudējuši darbu; tā kā kārtības policija pārmērīgi lietoja spēku arī pret miermīlīgiem protestētājiem, tostarp vecāka gadagājuma cilvēkiem un bērniem;
- R. tā kā visaptverošā ES stratēģijā attiecībā uz Krieviju ir būtiski nodrošināt, lai sadarbība ar Krieviju neapdraudētu demokrātijas vērtības un cilvēktiesību aizsardzību;
- S. tā kā Kremļa režīms dara visu iespējamo, lai izolētu Krievijas iedzīvotājus no starptautiskās sabiedrības un atņemtu viņiem cerību uz demokrātisku nākotni, tostarp izmantojot dažādus veidus, kā aizliegt opozīcijas kandidātiem piedalīties Krievijas parlamenta 2021. gada vēlēšanās;
- T. tā kā Levada centra veiktais pētījums liecina, ka valdošā partija "Vienotā Krievija" pirmsvēlēšanu aptaujās uzrāda vēsturiski viszemāko popularitāti pēc tam, kad tā atbalstīja nepopulāro pensiju reformu un panāca, ka tiek pieņemti konstitūcijas grozījumi, no kuriem viens varētu dot iespēju prezidentam Vladimiram Putinam palikt amatā līdz 2036. gadam; tā kā Krievijas varasiestāžu veiktās arvien plašākās represijas pret pilsonisko sabiedrību un politisko opozīciju atklāj varasiestāžu bailes no sabiedrības neapmierinātības ar valsts sliktajiem sociālekonomiskajiem rādītājiem un valdošās šķiras korupciju,
1. aicina Krievijas varasiestādes:
- a) nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot Andreju Pivovarovu un atsaukt visas apsūdzības pret viņu un visiem pārējiem, kas tiek saukti pie atbildības saskaņā ar likumu par "nevēlamām organizācijām" vai kas citādi ir tikuši patvaļīgi aizturēti;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- b) izbeigt visas represijas pret politiskajiem oponentiem un citām kritiskām balsīm valstī; garantēt visām politiskajām partijām vienlīdzīgu piekļuvi un vienlīdzīgas iespējas vēlēšanu laikā;
- c) izbeigt kriminālvajāšanu pret cilvēktiesību aizstāvjiem un aktīvistiem saskaņā ar likumu par “ārvalstu aģentiem” un likumu par “nevēlamām organizācijām”, atcelt šos diskriminējošos tiesību aktus un atcelt Krievijas ģenerālprokurora lēmumu trīs Vācijas NVO, kā arī citas ārvalstu NVO, kopumā 34 NVO iekļaut nevēlamo organizāciju sarakstā;
- d) atcelt nesen pieņemtos tiesību aktus un pārtraukt izstrādāt jaunus īpašus tiesību aktus vai ļaunprātīgi izmantot citas parastās krimināltiesību vai administratīvo tiesību normas, ar kurām tiek ieviesti jauni ierobežojumi neatkarīgai pilsoniskajai sabiedrībai, tiesībām uz mierīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību un piekļuvi informācijai tiešsaistē, kā arī pārskatīt un saskaņot savus tiesību aktus ar starptautiskajām saistībām, starptautiskajām cilvēktiesībām un savu konstitūciju;
- e) atturēties no tādu papildu tiesību aktu pieņemšanas, kas pašlaik tiek gatavoti un kas aizliegtu piedalīties vēlēšanās tādu organizāciju darbiniekiem vai atbalstītājiem, kuras patvaļīgi iekļautas nevēlamo organizāciju sarakstā;
- f) atzīt, ka dinamiska un aktīva pilsoniskā sabiedrība pozitīvi ietekmē demokrātijas un sabiedrības stāvokli, un nodrošināt labvēlīgu vidi, kurā pilsoniskās sabiedrības organizācijas un aktīvistu var brīvi piedalīties cilvēktiesību, pamatbrīvību un sabiedrības labklājības veicināšanā un aizsardzībā;
- g) pārskatīt un saskaņot ar starptautiskajām cilvēktiesībām citus tiesību aktus, ko izmanto vārda brīvības ierobežošanai, tostarp Krievijas tiesību aktus par dezinformācijas kampaņām, ekstrēmisma un terorisma apkarošanu;
- h) nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus miermīlīgos protestētājus un citus pilsoniskās sabiedrības aktīvistus un politiķus, tostarp Alekseju Navalņu un tos, kuri arestēti un aizturēti par safabricētiem administratīviem pārkāpumiem vai notiesāti safabricētās krimināllietās tikai par miermīlīgu vārda brīvības un mierīgas pulcēšanās tiesību izmantošanu, tostarp žurnālistus, juristus, opozīcijas aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus un citus pilsoniskās sabiedrības dalībniekus, tostarp Alekseja Navalņa līdzgaitniekus un viņa Korupcijas apkarošanas fonda darbiniekus;
- i) sekmēt tiešus personiskus kontaktus gan Krievijas Federācijas, gan Eiropas Savienības interesēs;

2. aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomi, ES delegācijas, dalībvalstis un Komisiju, izstrādājot visaptverošu ES stratēģiju attiecībā uz Krieviju un reaģējot uz tiesiskuma, pamatbrīvību un cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos, galveno uzmanību pievērst tam, lai:

- a) ES un Krievijas attiecībās tiktu ieviesti jauni nosacījumi nolūkā izbeigt iekšējās represijas Krievijā pret politiskajiem un pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un juristiem, opozīcijas politiķiem, žurnālistiem, neatkarīgajiem medijiem, arodbiedrībām un NVO un, ja šī situācija netiks risināta, tiktu ieviestas jaunas ES sankcijas, piemēram, paredzot Eiropas Savienībā ierobežot Krievijas oligarhu un par cilvēktiesību pārkāpumiem atbildīgo amatpersonu piekļuvi nekustamā īpašuma iegādei, vīzām, finanšu produktiem utt.;
- b) ES un Krievijas attiecībās un jebkurā dialogā ar Krieviju tiktu risināti cilvēktiesību jautājumi, lai precīzi atspoguļotu to, cik stipri Krievijā tiek apspiestas cilvēktiesības, jo īpaši laikposmā kopš 2021. gada janvāra; joprojām tiktu izrādīta solidaritāte un rīcības vienotība nolūkā koordinēt to nostājas attiecībā uz Krieviju, lai ierobežotu nesen Krievijā pieņemto ierobežojošo tiesību aktu negatīvo ietekmi, un tiktu apsvērta ideja ekonomisko sankciju slogu pret Krievijas režīmu taisnīgi sadalīt starp dalībvalstīm, tiktu apturēta tādu stratēģisku projektu kā *Nord Stream 2* turpināšana un pašreizējais ES globālo cilvēktiesību sankciju režīms tiktu papildināts ar līdzīgu režīmu, kas attiektos uz korupciju;
- c) tiktu veikta koordinēta rīcība nolūkā pretoties nesen Krievijā pieņemtajiem ierobežojošajiem tiesību aktiem un ierobežot to negatīvo ietekmi, kā arī piešķirt prioritāti stratēģiskai iesaistei ar demokrātijas un cilvēktiesību aktīvistiem Krievijā, jo īpaši integrējot cilvēktiesības, tostarp dzimumu līdztiesību, un apspriešanos ar pilsonisko sabiedrību visos dialogos un ES un Krievijas sadarbības jomās, tostarp izmantojot sadarbību digitalizācijas un klimata pārmaiņu jomā, kā arī visas izglītības un kultūras sadarbības programmas, vienlaikus regulāri veicot cilvēktiesību ietekmes novērtējumus, lai šo sadarbību pārskatītu;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- d) tiktu novērtēts, kuras iestādes, organizācijas un mediju kanāli, kam ir ciešas saiknes ar Krievijas valdību, būtu jāuzrauga saistībā ar to darbību Eiropas Savienībā;
- e) tiktu palielināts atbalsts cilvēktiesību aizstāvjiem, neatkarīgām NVO un medijiem, pilsoniskajai sabiedrībai un personām, kas Krievijā aizstāv politiskās un pilsoniskās brīvības, piemēram, izrādot noturīgāku un augsta līmeņa iesaisti tādos svarīgos satraucošos gadījumos kā Vladimira Kara-Murzas saindēšana, pilnībā izmantojot vēstnieku un citu amatpersonu vizītes reģionos, lai paustu bažas par cilvēktiesībām un tiktos ar cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsonisko sabiedrību, kā arī stratēģiski izmantojot sociālos medijus, redakcijas slejas un publikācijas presē, lai paustu atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp Krievijā un izmantojot neatkarīgus Krievijas kanālus, kā arī atbalstot neatkarīgus Krievijas žurnālistus ar diplomātisku/konsulāru rīcību, kad viņi ir apdraudēti, tostarp piemērojot elastīgu vīzu politiku; lai gan Parlaments uzsver, ka šai sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību jābūt gaidāmās jaunās ES stratēģiskās pieejas attiecībā uz Krieviju pamatā, un mudina dalībvalstis apsvērt iespēju uzņemt apdraudētas vai aizliegtas NVO no Krievijas un vajadzības gadījumā ļaut tām darboties no ES teritorijas, palielināt atbalstu cilvēktiesību aizstāvju darbam un vajadzības gadījumā atvieglot ārkārtas vīzu izsniegšanu, kā arī nodrošināt pagaidu patvērumu ES dalībvalstīs;
- f) tiktu turpināta pilsoniskās sabiedrības sadarbība ar Krieviju un tādējādi novērsti arvien lielākie šķēršļi, ko Krievijas varasiestādes rada tiešiem personiskiem kontaktiem, pilsoniskās sabiedrības sadarbībai un Krievijas pilsoniskās sabiedrības organizāciju atbalstam;
- g) tiktu nosodīti jaunie pagrīdes represiju veidi, kuru mērķis ir gan galvaspilsētā, gan citur sodīt darbiniekus, slimnīcu ārstus, skolotājus un sociālo pakalpojumu darbiniekus par piedalīšanos demonstrācijās vai atbalstu pašreizējā režīma oponentiem;
- h) ES un tās dalībvalstis, ņemot vērā Krievijas Federācijas starptautisko saistību izpildi pret Eiropas Padomi, steidzami izvirzītu Eiropas Padomē jautājumus par to, ka Krievijas Federācija nesen ir pieņēmusi autoritārus tiesību aktus;
- i) tiktu veikta saskaņota rīcība ar līdzīgi domājošiem starptautiskajiem partneriem, tostarp G7 valstīm, mudinot Krievijas varasiestādes izbeigt iekšējās represijas pret demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem, un minētajai rīcībai būtu jāietver arī augsta līmeņa un publiski pasākumi, koordinētas iniciatīvas un pastāvīga uzraudzība starptautiskos un reģionālos cilvēktiesību forumos, piemēram, Eiropas Padomē, EDSO un ANO Cilvēktiesību padomē;
- j) tiktu veikti regulāri novērtējumi par ietekmi uz cilvēktiesībām, lai nodrošinātu, ka sadarbība ar Krievijas varasiestādēm neapdraud cilvēktiesību mērķus un ne tieši, ne netieši neveicina cilvēktiesību pārkāpumus;
- k) ES pilsētas, kurām ir aktīvi sadraudzības projekti ar pilsētām Krievijā, tiktu mudinātas pārskatīt un atjaunināt šos nolīgumus, lai ņemtu vērā cilvēktiesību aspektu un koncentrētu sadarbību galvenokārt uz pilsonisko sabiedrību un personiskiem kontaktiem;
- l) tiktu ievērots Parlamenta aicinājums ES delegācijai un valstu diplomātiskajām pārstāvniecībām Krievijā uz vietas cieši uzraudzīt situāciju un tiesas procesus pret atsevišķiem politiskajiem līderiem un piedāvāt viņiem jebkādu atbalstu, kas viņiem varētu būt vajadzīgs, un strādāt kopā, lai nodrošinātu viņu drīzu atbrīvošanu;
- m) netiktu piešķirta leģitimitāte tām amatpersonām, kas ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem un represijām, piemēram, nodrošinot, ka vēstnieki un augsta līmeņa viesi izvairās no diskrecionārām sanāksmēm ar represijās iesaistītajām amatpersonām, piemēram, ar Valsts domes locekļiem, kuri iesaistīti "ārvalstu aģentu" likuma izstrādē, piemēram, Andreju Kļimovu; šajā sakarā tiktu uzraudzīti divpusējie forumi, piemēram, Trianonas dialogs un Soču dialogs; tiktu novērtēta iespēja tos pārtraukt pēc Petersbergas dialoga parauga, kuru tika nolemts neturpināt, kamēr daži tā dalībnieki tiek diskriminēti kā "nevēlamas ārvalstu organizācijas";

3. pauz atbalstu visiem cilvēkiem un organizācijām, pret kuriem tiek vērstas represijas, un mudina Krievijas varasiestādes beigt vajāt un iebiedēt pilsonisko sabiedrību, medijus, cilvēktiesību organizācijas un aktīvistus un uzbrukt tiem; nosoda to, ka Krievijas varasiestādes nav pasargājušas šos cilvēkus un organizācijas no trešo personu uzbrukumiem, vajāšanas un iebiedēšanas un nav objektīvi izmeklējušas šādus uzbrukumus pret tiem;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

4. aicina visus uzņēmumus, kas darbojas Krievijā, ievērot īpašu rūpību un izpildīt pienākumu ievērot cilvēktiesības saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām; pauž bažas par augsta ranga Eiropas politiķiem, kas akceptē izdevīgus līgumus ar Kremļa īpašumā esošiem vai ar Kremli saistītiem uzņēmumiem, piemēram, Gazprom vai Rosneft;
 5. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, kā arī Krievijas Federācijas prezidentam, valdībai un Valsts domei.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0292

Cilvēktiesību un politiskais stāvoklis Kubā**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par cilvēktiesību un politisko stāvokli Kubā (2021/2745(RSP))**

(2022/C 67/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Kubu un jo īpaši 2018. gada 15. novembra ⁽¹⁾ rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Kubā, 2019. gada 3. decembra ⁽²⁾ rezolūciju par *Jose Daniel Ferrer* lietu un 2017. gada 5. jūlija rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Politiskā dialoga un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kubas Republiku, no otras puses ⁽³⁾,
- ņemot vērā PDSN starp Eiropas Savienību un Kubu, kas parakstīts 2016. gada decembrī un provizoriski tiek piemērots no 2017. gada 1. novembra ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Delegācijas attiecībām ar Centrālamerikas valstīm 2020. gada 11. decembrī rīkoto uzklaušīšanu par Kubu,
- ņemot vērā ES un Kubas Apvienotās padomes locekļu 2021. gada 20. janvāra neformālo videokonferenci ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā saskaņā ar Politiskā dialoga un sadarbības nolīgumu (PDSN) organizēto trešo oficiālo cilvēktiesību dialogu, kas notika 2021. gada 26. februārī ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Cilvēktiesību padomes 2018. gada maijā publicēto Vispārējo periodisko pārskatu par Kubu,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (ICCPR) un citus starptautiskos nolīgumus un instrumentus cilvēktiesību jomā,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par jebkāda veida sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW) un ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas vispārīgos ieteikumus,
- ņemot vērā tādu cilvēktiesību organizāciju kā "Human Rights Watch", Eiropas Cilvēktiesību fonda un Ieslodzīto aizstāvju organizācijas ziņojumus, IV.B. nodaļu Amerikas Cilvēktiesību komisijas 2020. gada ziņojumā par Kubu, īpašās referentes mūsdienīgu verdzības izpausmju, tās cēloņu un sekū jautājumos un īpašās referentes cilvēku, jo īpaši sieviešu un bērnu, tirdzniecības jautājumos 2019. gada 6. novembra paziņojumu ANO augstajam cilvēktiesību komisāram par Kubas medicīniskajām brigādēm un 2018. gada Vispārējā periodiskā pārskata par Kubu secinājumus par Kubas medicīniskajām brigādēm,
- ņemot vērā Kubas Cilvēktiesību novērošanas centra ziņojumus par 12 mēnešu laikposmu līdz 2021. gada maijam par represīvām darbībām un patvaļīgu aizturēšanu,
- ņemot vērā Amerikas Cilvēktiesību komisijas (IACHR) 179. sesiju perioda atklātās uzklaušīšanas,
- ņemot vērā IACHR rezolūcijas Nr. 7/2021, 14/2021 un 24/2021,

⁽¹⁾ OV C 363, 28.10.2020., 70. lpp.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0073.⁽³⁾ OV C 334, 19.9.2018., 99. lpp.⁽⁴⁾ OV L 337 I, 13.12.2016., 3. lpp.⁽⁵⁾ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-ministerial-meetings/2021/01/20/>.⁽⁶⁾ <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/eeas-statement-of-28-february-2021-on-th/product-details/20210409DPU29364>.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- ņemot vērā ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1984. gada 10. decembrī un kurai ir pievienojusies arī Kuba,
 - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, kuru Kuba ir parakstījusi,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,
 - ņemot vērā Kubas konstitūciju un tās kriminālkodeksu,
 - ņemot vērā Kubas Republikas Ārvalstu tirdzniecības un investīciju ministrijas 2010. gada 29. marta rezolūciju Nr. 168, 1976. gada 12. septembra Likumu Nr. 1312 (tā dēvētais "Migrācijas likums") un tā 2015. gada 18. decembra normatīvo dekrētu Nr. 26 un 2012. gada 12. oktobra normatīvo dekrētu Nr. 306, Amerikas Cilvēktiesību konvenciju un Amerikas Cilvēktiesību komisijas 2021. gada aprīlī sagatavoto 2020. gada ziņojumu,
 - ņemot vērā Kubas ratificētās Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicēto pilsoniskās sabiedrības organizācijas definīciju,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā ar 2016. gadā parakstītajā PDSN abas puses vēlreiz apliecināja, ka ievēros vispārējās cilvēktiesības, kas izklāstītas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un citos atbilstīgos starptautiskos instrumentos par cilvēktiesībām; tā kā Eiropas Parlaments savu piekrišanu ES un Kubas PDSN noslēgšanai deva 2017. gada 5. jūlijā;
- B. tā kā Parlaments 2017. gadā pieņēma rezolūciju, kurā vēlreiz apstiprināja viedokli par demokrātiju, vispārējām cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, piemēram, vārda, pulcēšanās un politiskās biedrošanās brīvību, kā arī par informācijas brīvību visās tās izpausmēs;
- C. tā kā iedzīvotāju cilvēktiesības, brīvība, cieņa un labbūtība ir vispilnīgāk pārstāvētas un aizstāvētas demokrātijā, kas cita starpā nozīmē varas nomaigu, brīvas un godīgas vēlēšanas un politiskā plurālisma ievērošanu; tā kā nesen apstiprinātās Kubas konstitūcijas 5. pantā ir uzsvērts, ka Kubas Komunistiskā partija ir galīgā valsts vara, ko vēl pastiprina 4. un 229. pants, kurā sociālisms uzsvērts kā neatgriezeniska sistēma; tā kā jaunā 2019. gada konstitūcija ir izmantota, lai ne tikai aizsargātu sistēmu un iesaldētu jebkādu reformu procesu brīvību un tiesību jomā, bet arī lai tās ierobežotu vēl vairāk; tā kā šis režīms būtiski ierobežo cilvēkus ar citādiem politiskajiem uzskatiem, liedzot viņiem piedalīties sabiedriskajā politiskajā dzīvē un ieņemt politisku amatu; tā kā joprojām nav tādu nosacījumu, kas garantētu tiesu varas neatkarību, jo īpaši lietās, kurās iesaistīti aktivisti un disidenti;
- D. tā kā Dekrēts Nr. 349 ierobežo mākslinieku vārda brīvību, prasot saņemt iepriekšēju atļauju rīkot publiskas un privātas uzstāšanās un izstādes; tā kā ar Dekrētu Nr. 370 par tiešaistes saturu tiek izveidots neskaids regulējums, kas ļauj vajāt aktivistus un neatkarīgos žurnālistus, jo īpaši Covid-19 pandēmijas kontekstā; tā kā Kubas kriminālkodeksā ir ietverti tādi noteikumi kā "apdraudējuma stāvoklis" un "kriminālnoziedzumu novēršanai veicami drošības pasākumi", pamatojoties uz kuriem vairāk nekā 8 000 cilvēku tiek turēti cietumā bez attiecināma nozieguma un 2 500 ir piespriesti piespiedu darbs;
- E. tā kā kopš PDSN stāšanās spēkā pirms nepilniem četriem gadiem Kubā nav panākts konkrēts progress attiecībā uz šā nolīguma vispārīgajiem principiem un mērķiem par cilvēktiesību un pamatbrīvību stāvokļa un Kubas iedzīvotāju ekonomisko un sociālo apstākļu uzlabošanu; tā kā tieši pretēji – Kubas režīms ir pastiprinājis represijas un cilvēktiesību pārkāpumus un situācija Kubas sabiedrībā turpina pasliktināties, izraisot jaunu pretošanās vilni un mierīgas demonstrācijas, kurās ir iesaistījušās ievērojamas Kubas sabiedrības daļas un kurus Kubas režīma represīvās struktūras ir apspiedušas un brutāli izbeigušas;
- F. tā kā 2020. gada 14. oktobrī izplatītajā ANO Cilvēktiesību padomes (HRC) Darba grupas patvaļīgas aizturēšanas jautājumos atzinumā tiek brīdināts, ka Kubas iestāžu īstenoti sistēmiski cilvēktiesību pārkāpumi ir ierasta prakse; tā kā Kubā pēdējo 12 mēnešu laikā līdz 2021. gada 1. jūnijam ir reģistrētas 199 politietlodzīto lietas, no kurām 65 ir jauni politietlodzīšanas gadījumi; tā kā no 2021. gada sākuma tieši aprīlī notika vislielākās represijas, jo Kubas Cilvēktiesību

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

novērošanas centrs (OCDH) ir dokumentējis vairāk nekā 1 018 represīvas darbības pret cilvēktiesību aktīvistiem un neatkarīgiem žurnālistiem, no kurām 206 bija patvaļīgas aizturēšanas un 13 bija saistītas ar smagu vardarbību; tā kā saskaņā ar Ieslodzīto aizstāvju organizācijas datiem pašlaik Kubā ir 150 politieslodzīto;

- G. tā kā, pamatojoties uz Amerikas Cilvēktiesību komisija 2021. gada 11. februārī veikto analīzi, tika pieņemti piesardzības pasākumi, lai atbalstītu identificētos 20 *San Isidro* kustības (MSI) locekļus, un ir pietiekami pierādījumi, ka tiek nopietni apdraudētas attiecīgo personu tiesības uz dzīvību un personas neaizskaramību; tā kā Kubas iestādes nelikumīgi ielauzās neatkarīgā mākslinieka un *San Isidro* kustības koordinatora *Luis Manuel Otero Alcántara* mājā un vairākas stundas patvaļīgi aizturēja viņu bez jebkādas apsūdzības; tā kā MSI loceklis *Denis Solís González* ir patvaļīgi ieslodzīts cietumā un notiesāts par necienīgu izturēšanos un *Luis Robles Elizástegu* atrodas cietumā tikai par to, ka mierīgi nesa plakātu, kurā aicināja atbrīvot *Denis Solís González*; tā kā MSI loceklis *Maykel Castillo Pérez*, kurš ir dziesmas “*Patria o Vida*” līdzautors, patlaban patvaļīgi tiek turēts cietumā un kuru ANO Piespiedu pazušanas komiteja 14 dienas bija izsludinājusi par pazudušu;
- H. tā kā pretēji Parlamenta aicinājumiem ES pārstāvji nav apmeklējuši politieslodzītos cietumā vai novērojuši opozicionāru, disidentu, cilvēktiesību aktīvistu vai neatkarīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju locekļu tiesvedības procesus; tā kā tādu cilvēktiesību organizāciju kā “Human Rights Watch”, “Amnesty International” un Ieslodzīto aizstāvju organizācijas pārstāvjiem, daudziem citiem neatkarīgiem cilvēktiesību stāvokļa novērotājiem, tostarp ANO īpašajiem referentiem, nav atļauts iebraukt Kubā, neraugoties uz to, ka viņi gadiem ilgi ir norādījuši uz nepieciešamību apmeklēt šo salu;
- I. tā kā Kubas Starptautiskās tirdzniecības un ārvalstu investīciju ministrijas 2010. gada Rezolūcijā Nr. 168 visiem civil dienestā nodarbinātajiem ārvalstīs esošajiem darbiniekiem, kuri strādā valsts iestādēs vai valstij piederošos uzņēmumos, tostarp medicīnas darbiniekiem, ir noteikti nepamatoti pienākumi un saistības, kas pārkāpj cilvēka cieņu un pašas būtiskākās pamata cilvēktiesības; tā kā Kubas kriminālkodeksā ir paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz astoņiem gadiem visiem civil dienestā esošajiem darbiniekiem, kuri nepabeidz medicīniskās misijas vai nolemj neatgriezties Kubā; tā kā Amerikas Cilvēktiesību komisija (IACHR) šīs medicīniskās misijas ir klasificējusi kā modernās verdzības veidu un ANO augstās cilvēktiesību komisāres paziņojumā (CUB 6/2019) par Kubas medicīniskajām misijām tika uzsvērti šo medicīnas darbinieku nedrošie un necilvēcīgie darba apstākļi, un šos apgalvojumus atbalstīja “Human Rights Watch” un pamatoja 622 liecības;
- J. tā kā Kuba ir ratificējusi astoņas Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) pamatkonvencijas; tā kā Kuba pārkāpj SDO 29. un 105. konvenciju par piespiedu darbu;
- K. tā kā Parlaments savu Saharova balvu par domas brīvību trīs reizes ir piešķīris Kubas aktīvistiem: *Oswaldo Payá* 2002. gadā, organizācijai “Sievietes baltā” (*Berta Soler*) 2005. gadā un *Guillermo Fariñas* 2010. gadā; tā kā Kubas iestādes ir sistemātiski liegušas Saharova balvas laureātiem un viņu tuviniekiem pamest valsti un piedalīties starptautiskos pasākumos, tostarp tajos, ko rīko Eiropas Parlaments, neraugoties uz daudzajiem uzaicinājumiem, pēdējo reizi tas notika 2020. gada 11. decembrī; tā kā Kubas iestāžu piekoptajā taktikā ietilpa *Berta Soler* un *Reinaldo Escobar* iebiedēšana un patvaļīgs arests, kā arī interneta pieslēguma ierobežošana citiem iesaistītajiem dalībniekiem; tā kā Delegācijas attiecībām ar Centrālamerikas valstīm priekšsēdētāja, Ārlietu komitejas priekšsēdētājs un viens no Parlamenta priekšsēdētāja vietniekiem parakstīja kopīgu deklarāciju, kurā nosodīta aktīvistu vajāšana; tā kā pastāv bažas par to, vai ES delegācija Havanā spēs šos cilvēkus aizsargāt un sniegt viņiem atbalstu; tā kā ne Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD), ne ES delegācija Kubā nav nākuši klajā ar kādu paziņojumu šo cilvēku aizstāvībai un nav izrādījuši viņiem jebkāda veida publisku vai privātu atbalstu;
- L. tā kā pašreizējais ES vēstnieks Havanā parakstīja Amerikas Savienoto Valstu prezidentam adresētu vēstuli, kurā cita starpā tika prasīts atcelt ASV embargo attiecībā uz šo salu, kā arī neiejaukties Kubas lietās; tā kā šis fakts nepārprotami pārsniedz vēstnieka diplomātiskās pilnvaras un liecina par ES vēstniecības Havanā ļoti politizēto lomu; tā kā pašreizējais ES vēstnieks Havanā ir publiski paziņojis, ka “Kubā nav diktatūras”;
- M. tā kā Kubas valdība noraidīja neatkarīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību ES un Kubas pilsoniskās sabiedrības semināros, kas tika rīkoti pirms trešā oficiālā cilvēktiesību dialoga; tā kā 2021. gada 26. februārī ES un Kuba rīkoja savu trešo oficiālo cilvēktiesību dialogu PDSN ietvaros; tā kā abas puses apsprieda jautājumu par mierīgas

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

pulcēšanās un biedrošanās brīvību; tā kā ES atgādināja, ka ir jāievēro starptautisko cilvēktiesību aktu saistības; tā kā dialoga uzdevums ir sniegt taustāmus rezultātus, un to nevar uzskatīt par mērķi pašu par sevi; tā kā, kā uzsvērts PDSN 36. pantā, jebkurā politiskajā dialogā ir tieši un intensīvi, kā arī bez jebkādiem ierobežojumiem jāiesaista neatkarīgā pilsoniskā sabiedrība un visi opozīcijas politiskie dalībnieki;

N. tā kā Parlaments vairākkārt ir uzaicinājis Kubas valdības diplomātiskos pārstāvjus piedalīties uzklaušanās un iesaistīties darbībās, kas attiecas uz Kubu; tā kā šie uzaicinājumi tika ne vien noraidīti, bet vēstuļu formā sniegtās atbildes bija arī pilnas ar apvainojumiem un nepamatotām apsūdzībām pret Parlamentu un tā deputātiem; tā kā Parlaments, visticamāk, ir vienīgā ES iestāde, kurai nav piešķirta atļauja apmeklēt šo valsti pēc PDSN provizoriskās stāšanās spēkā, kas nepārprotami ir pretrunā būtiskajam elementam, uz kuru būtu jābalsta politiskā dialoga nolīgums,

O. tā kā PDSN ir iekļauta t. s. "cilvēktiesību klauzula", kas ir ES starptautisko nolīgumu būtisks standarta elements un ļauj PDSN darbību apturēt gadījumos, kad cilvēktiesību noteikumi tiek pārkāpti,

1. stingri nosoda to, ka Kubā ir politieslodzītie un to, ka disidenti tiek pakļauti nepārtrauktai un pastāvīgai politiskai vajāšanai, iebiedēšanai un patvaļīgai aizturēšanai; nosoda arī pašreizējos uzbrukumus *San Isidro* kustības māksliniekam, miermīlīgiem disidentiem, neatkarīgiem žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un politiskās opozīcijas pārstāvjiem; prasa nekavējoties izbeigt šīs darbības un mudina Kubas iestādes nekavējoties atbrīvot visus politieslodzītos, kā arī tos, kuri patvaļīgi apcietināti tikai tādēļ vien, ka viņi izmantojuši savu vārda un pulcēšanās brīvību, stingri nosoda *Aymara Nieto Muñoz, Mítzel Díaz Paseiro, Iván Amaro Hidalgo, Edilberto Ronal Arzuaga Alcalá, Yandier García Labrada, Denis Solís González, Luis Robles Elizástegui* un 77 pārliecības dēļ ieslodzīto personu patvaļīgo aizturēšanu; pauž solidaritāti ar *San Isidro* kustības locekļiem un visiem aktīvistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem viņu centienos Kubā veicināt vārda brīvību;

2. aicina labāk garantēt tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesu iestāžu neatkarību un nodrošināt, ka personām, kurām atņemta brīvība, ir piekļuve neatkarīgam advokātam; pauž nožēlu par 1 941 represijas gadījumu, kas notika 2021. gada aprīlī (1 018) un maijā (923); prasa, lai šīm aizturētajām personām būtu ļauts saņemt neatkarīgu medicīnisko novērtējumu, viņas varētu piekļūt telefona sakariem, kā arī viņas regulāri varētu apmeklēt ģimenes locekļi, draugi, žurnālisti un diplomāti;

3. pauž dziļu nožēlu par Kubas režīma apņēmības un vēlmes trūkumu censties panākt pat minimālu virzību uz pārmaiņām vai atvērt kanālus, kas ļautu reformēt režīmu, jo tas uzlabotu sociālo un politisko līdzdalību, kā arī iedzīvotāju dzīves apstākļus; pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz PDSN stāšanos spēkā gandrīz pirms četriem gadiem, stāvoklis cilvēktiesību un demokrātijas jomā nav uzlabojies un nav devis Kubas iedzīvotājiem nekādus būtiskus un taustāmus pozitīvus rezultātus; aicina ievērot nolīgumā noteiktos saistošos pienākumus un šajā sakarībā aicina pieņemt skaidrus kritērijus;

4. atzīst Kubas iedzīvotāju tiesības pieprasīt savas valsts demokratizāciju, izmantojot dialogu ar pilsonisko sabiedrību un politisko opozīciju, lai izstrādātu ceļvedi demokrātiskām daudzpartiju vēlēšanām;

5. prasa Kubas valdībai īstenot tiesību sistēmas reformas, lai garantētu preses, biedrošanās un demonstrāciju brīvību, un uzsākt politiskās reformas, kas ļautu organizēt brīvas, godīgas un demokrātiskas vēlēšanas, kurās tiktu ņemta vērā kubiešu suverēnā un brīvi paustā griba; mudina Kubas valdību saskaņot savu cilvēktiesību politiku ar starptautiskajiem standartiem, kas noteikti hartās, deklarācijās un starptautiskajos instrumentos, kuru puse ir arī Kuba, un bez ierobežojumiem ļaut pilsoniskajai sabiedrībai un politiskajai opozīcijai aktīvi piedalīties politiskajā un sabiedriskajā dzīvē; aicina Kubas valdību atzīt neatkarīgo žurnālistiku par likumīgu nodarbošanos un ievērot neatkarīgo žurnālistu tiesības Kubā;

6. aicina nekavējoties atcelt Dekrētu Nr. 349, Dekrētu Nr. 370 un citus Kubas likumus, kas pārkāpj vārda brīvību;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

7. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos atzīt, ka pastāv politiska opozīcija Kubas valdībai, un attiecīgi iekļaut to institucionalizētos, oficiālos, atklātos un publiskos dialogos starp ES un Kubu, tādējādi atbalstot PDSN pilārus;

8. pauž nožēlu par to, ka EĀDD un ES delegācija Havanā politiskajos dialogos neiekļāva Kubas demokrātisko opozīciju, kā arī Eiropas un Kubas neatkarīgās pilsoniskās sabiedrības organizācijas, jo Kubas varas iestādes to neapstiprināja; uzsver, ka šis lēmums ir pretrunā PDSN, un uzsver, ka abām pusēm ir pienākums pilnībā ievērot nolīgumu; aicina PV/AP un EĀDD turpmākajos politiskajos un cilvēktiesību dialogos ar Kubu piedalīties tikai tad, ja ir pienācīgi pārstāvēta pilsoniskā sabiedrība;

9. atgādina EĀDD, ka pilsoniskās sabiedrības līdzdalība politiskajos dialogos un nolīgumā paredzētajos sadarbības projektos ir būtiska PDSN daļa un ka pilsoniskās sabiedrības izslēgšana no sadarbības fondiem un/vai līdzdalības nolīgumā, vienlaikus, gluži pretēji, dodot iespēju piedalīties un piekļūt sadarbības līdzekļiem tikai uzņēmumiem, kuros valsts piedalās vai kuros tā kontrolē, kā tas ir noticis kopš nolīguma parakstīšanas, būtu nekavējoties jāpārtrauc;

10. nosoda Kubas valsts īstenotos sistemātiskos darba un cilvēktiesību pārkāpumus pret saviem veselības aprūpes darbiniekiem, kas norīkoti strādāt ārzemēs medicīnas misijās, jo tas ir pretrunā SDO pamatkonvencijām, kuras Kuba ir ratificējusi; mudina Kubu pilnībā īstenot un ievērot attiecīgi Amerikas Cilvēktiesību konvenciju un SDO 29. un 105. konvenciju; aicina Kubas valdību atbilstīgi starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem nodrošināt kubiešu tiesības izbraukt no valsts un iebraukt tajā, tostarp attiecībā uz ārstiem, kas norīkoti medicīniskajās misijās uz ārvalstīm; aicina Kubas valdību ratificēt Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām un nodrošināt tiesības uz biedrošanās brīvību, tostarp organizāciju reģistrāciju, un darba koplīguma slēgšanas sarunām atbilstīgi SDO standartiem;

11. aicina EĀDD uzstāt, lai Kubas iestādes pildītu starp ES un Kubu noslēgtajā PDSN noteiktos saistošos pienākumus, jo īpaši attiecībā uz cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību ievērošanu, kā uzsvērts attiecīgi nolīguma 1. panta 5. punktā, 2. panta c) punktā, 5. un 22. pantā un 43. panta 2. punktā; tādēļ uzstāj, lai Eiropas Savienība PDSN īstenošanas gaitā cieši sekotu un uzraudzītu cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu Kubā un lai par to tiktu iesniegti regulāri ziņojumi Parlamentam;

12. uzskata, ka *Denis Solís González, Luis Robles Elizástegui, Maykel Castillo Pérez ("Osorbo")*, (kurš ir *San Isidro* kustības biedrs un dziesmas "Patria o Vida" līdzautors un patlaban patvaļīgi tiek turēts cietumā un kuru ANO Piespiedu pazušanas komiteja bija izsludinājusi par pazudušu uz 14 dienām) un vairāk nekā 120 politiešlodzīto un pārliecības dēļ aizturēto personu ieslodzīšana, kā arī visas patvaļīgās un represīvās darbības, kas reģistrētas 2021. gada aprīlī un jūnijā, ir nolīguma pārkāpums un neatliekami risināms jautājums, kā tas noteikts PDCA 83. panta 3. punkta b) apakšpunktā; šajā sakarībā attiecīgi aicina ES sasaukt steidzamu sanāksmi;

13. pauž dziļu nožēlu par to, ka Kubas iestādes atsakās ļaut Parlamenta delegācijām apmeklēt Kubu, aicina iestādes sniegt atļauju iebraukšanai valstī, tiklīdz to ļaus sanitārie apstākļi; aicina visu dalībvalstu pārstāvjus, apmeklējot Kubas iestādes, pievērsties Kubā vērojamajiem cilvēktiesību pārkāpumiem un tikties ar Saharova balvas ieguvējiem, lai garantētu Eiropas Savienības cilvēktiesību politikas saskaņotu iekšējo un ārējo īstenošanu;

14. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Kubas Republikas valdībai un Kubas Nacionālās tautas varas asamblejai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī ANO augstajai cilvēktiesību komisārei.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0293

Sistemātiskās represijas Baltkrievijā un to sekas attiecībā uz Eiropas drošību pēc nolaupīšanas no Baltkrievijas iestāžu pārtvertās ES civilās lidmašīnas

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par sistemātiskām represijām Baltkrievijā un to sekām attiecībā uz Eiropas drošību pēc pasažieru nolaupīšanas no Baltkrievijas iestāžu pārtvertās ES civilās lidmašīnas (2021/2741(RSP))

(2022/C 67/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Baltkrieviju,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2020. gada 12. oktobra un 2021. gada 24. maija secinājumus par Baltkrieviju,
 - ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ES vārdā sniegtos paziņojumus, jo īpaši 2021. gada 24. maija paziņojumu par “Ryanair” reisa FR4978 piespiedu novirzīšanu uz Minsku 2021. gada 23. maijā,
 - ņemot vērā G7 grupas valstu ārlietu ministru un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 27. maija kopīgo paziņojumu par Baltkrieviju,
 - ņemot vērā Padomes 2021. gada 4. jūnija Lēmumu (KĀDP) 2021/908, ar ko groza Lēmumu 2012/642/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Baltkrievijā⁽¹⁾, ar kuru tika ieviests aizliegums Baltkrievijas aviosabiedrībām pārlidot ES gaisa telpu un piekļūt ES lidostām,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2021. gada 26. marta paziņojumu par ES atbalstu Starptautiskajai pārskatatbildības platformai Baltkrievijai,
 - ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Maskavas mehānisma referenta 2020. gada 5. novembra ziņojumu par iespējamiem cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar Baltkrievijā 2020. gada 9. augustā notikušajām prezidenta vēlēšanām,
 - ņemot vērā Čikāgas Konvenciju par starptautisko civilo aviāciju un Monreālas Konvenciju par cīņu pret nelikumīgām darbībām, kas vērstas pret civilās aviācijas drošību,
 - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un visas cilvēktiesību konvencijas, ko Baltkrievija ir parakstījusi,
 - ņemot vērā to, ka Eiropas Parlaments 2020. gada Saharova balvu par domas brīvību piešķīra Baltkrievijas demokrātiskajai opozīcijai,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā 2021. gada 23. maijā Polijā reģistrētu gaisa kuģi, kas apkalpoja aviosabiedrības “Ryanair” reisu FR4978, proti, starptautisku pasažieru reisu starp divām ES valstu galvaspilsētām (no Atēnām uz Viļņu), Baltkrievijas gaisa telpā pēc Aleksandra Lukašenko pavēles piespiedu kārtā novirzīja no kursa un Baltkrievijas kaujas lidmašīnas pavadībā nosēdināja Minskas lidostā, pamatojot šo rīcību ar viltus sprādziena draudiem un tādējādi apdraudot vairāk nekā 170 reisa pasažieru un apkalpes locekļu (daudzi no viņiem bija ES pilsoņi) drošību;

⁽¹⁾ OV L 197 I, 4.6.2021., 3. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- B. tā kā Baltkrievijas iestādes sprāgstierīces neatklāja, bet apcietināja divus pasažierus — Baltkrievijas pilsoni Ramanu Prataseviču un viņa ceļabiedri, Krievijas pilsoni un Viļņas Eiropas Humanitāro zinātņu universitātes studenti Sofiju Sapegu;
- C. tā kā Ramans Pratasevičs ir Baltkrievijas žurnālists, aktīvists un bijušais galvenais redaktors ietekmīgajā “Telegram” kanālā “Nexta”, kuram bija izšķiroša nozīme, informējot iedzīvotājus par varas iestāžu izdarītajiem pārkāpumiem, mobilizējot protestus Baltkrievijā pēc prezidenta vēlēšanu rezultātu viltošanas 2020. gada 9. augustā un tādējādi palīdzot nodot atklātībai režīma sistemātiskās represijas un nopietnos cilvēktiesību pārkāpumus; tā kā, lai izvairītos no safabricētām kriminālsūdzībām, Ramans Pratasevičs kopš 2019. gada dzīvo trimdā ES, kur viņam ir piešķirts politiskais patvērums;
- D. tā kā Ramana Prataseviča nelikumīga aizturēšana un Baltkrievijas režīma necilvēcīga izturēšanās, tostarp piespiedu atzīšanās panākšana un pārraidīšana secīgās intervijās Baltkrievijas valsts televīzijā, rada vislielākās bažas starptautiskajai sabiedrībai un uzsvērto nepieciešamību pēc saskaņotas starptautiskās rīcības, jo īpaši tāpēc, ka Baltkrievija joprojām ir vienīgā Eiropas valsts, kas joprojām piemēro nāvessodu un tāpēc nav Eiropas Padomes dalībvalsts; tā kā neizskatījās, ka Ramans Pratasevičs atzīstas brīvprātīgi, un tā kā jebkāda piespiedu kārtā panākta atzīšanās ir aizliegta saskaņā ar Konvenciju pret spīdzināšanu; tā kā viņa advokātiem joprojām tiek liegtas piekļuves iespējas un Aleksandrs Lukašenko ir piedraudējis uz viņa pratināšanu uzaicināt izmeklētājus no Krievijas okupētā Donbasa reģiona; tā kā Baltkrievijas iestādes ir iekļāvušas Ramanu Prataseviču teroristu kontrolsarakstā un tādējādi viņu var sodīt ar nāvessodu;
- E. tā kā civilās lidmašīnas pārtveršana ir nopietns starptautisko aviācijas drošības jomas konvenciju pārkāpums un tā kā Baltkrievijā notiekošās nepārtrauktās represijas ietekmē drošību Eiropā un neapšaubāmi pierāda, ka režīms ir kļuvis par starptautiskā miera un drošības apdraudējumu; tā kā lidmašīnas piespiedu nosēšanās kā valsts atbalstīts terorisma akts un Baltkrievijas režīma tā dēvētā ienaidnieka apcietināšana bija paredzēta tam, lai visiem opozicionāriem, jo īpaši tiem, kuri dzīvo ārvalstīs, raidītu biedējošu signālu, ka režīms ir apņēmies viņus notvert un ka ārvalstīs viņi nav drošībā;
- F. tā kā Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija pašlaik veic izmeklēšanu; tā kā kopā ar Ramanu Prataseviču un Sofiju Sapegu Minskā no lidmašīnas izkāpa arī vairākas neidentificētas personas; tā kā Krievijas Federācija ir aizturējusi vairākus Baltkrievijas opozīcijas aktivistus, kuri aizbēga uz Maskavu, un turpina atbalstīt Baltkrievijas režīmu, cita starpā arī finansiāli;
- G. tā kā Baltkrievijas iestādes turpina represijas pret Baltkrievijas mierīgajiem iedzīvotājiem un daudzi cilvēki tiek vajāti, arestēti un notiesāti par to, ka viņi ir pauduši iebildumus pret režīmu vai plaši izplatītajiem cilvēktiesību pārkāpumiem Baltkrievijā; tā kā tiek lēsts, ka pirms un pēc 2020. gada 9. augustā notikušajām vēlēšanām vairāk nekā 34 000 Baltkrievijas iedzīvotāju kādā brīdī bijuši aizturēti par protestiem pret režīmu; tā kā Baltkrievijā ir vairāk nekā 470 politieslodzīto, tostarp 7 nepilngadīgas personas; tā kā pret protestētājiem ir ierosinātas aptuveni 3 000 politiski motivētas krimināllietas un ir iesniegtas vairāk nekā 4 600 prasības saistībā ar spīdzināšanu, vardarbību un nežēlīgu izturēšanos;
- H. tā kā, pieaugot politieslodzīto skaitam, cilvēktiesību stāvoklis Baltkrievijā turpina pasliktināties; tā kā cilvēktiesību aizstāvji ir dokumentējuši simtiem spīdzināšanas un nežēlīgas izturēšanās gadījumu, bet vairāki cilvēki ir pazuduši vai atrasti miruši; tā kā Baltkrievijas aizturēšanas centros un cietumos turpinās necilvēcīga izturēšanās, spīdzināšana un tīša atteikšanās sniegt medicīnisko aprūpi un tajos jau ir gājuši bojā vairāki protestētāji, piemēram, Vitolds Ašuraks, kurš nomira aizdomīgos apstākļos, savukārt citi, piemēram, 17 gadus vecais Dmitrijs Stakhovskis un Stjapans Latipo, tika aizskarti un pakļauti draudiem tik lielā mērā, ka viņi bija gatavi izdarīt pašnāvību;
- I. tā kā 2021. gada 25. maijā Eiropas Baltkrievijas aktivistiem Jaugenam Afnāgelam, Pāvelam Jukņēvičam, Maksimam Viņjarskim un Andrejam Voiničam, opozīcijas līderim Pāvelam Sevjarinecam, bloggerim Dmitrijam Kazlovam un kopienas aktivistei Irīnai Ščasnajai piesprieda četrus līdz septiņu gadu ilgu cietumsodu, pamatojoties uz viltus apsūdzībām par ekstrēmismu; tā kā 2021. gada 2. jūnijā politieslodzītais Dmitrijs Furmanavs kopā ar Jaugenu Razņičenko un Uladzimiru Knihu tā dēvētajā Cihanouskas lietā tika notiesāti uz laiku līdz četriem gadiem ieslodzījumā; tā kā 2021. gada 3. jūnijā tiesa tā dēvētā “dejojošā protesta” lietā notiesāja piekto apsūdzēto grupu, kurā bija politieslodzītie Alaksandrs Khrapko, Radzivons Medušeuskis, Ihars Vinakuravs, Andrejs Aniskevičs, Aļona Loika, Halina Čuhunova, Andrejs Ņjamirskis, Dmitrijs Kurhanavs, Katsjarina Smirnova, Mikita Uvaravs, Safija Ništa, Sjargejs Ksenčuks

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

un Ilja Palkhouskis, piespriežot viņiem sodu no 18 mēnešiem mājas arestā līdz vienam gadam cietumā; tā kā 2021. gada 3. jūnijā politieslodzītajam Sjargejam Pjarfilijevam tika piespriests divu gadu cietumsods, savukārt viņa dēls Staņislavs Pjarfilijevs tika notiesāts ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem (mājas arestā);

- J. tā kā Baltkrievijas varas iestādes turpina vērsties pret neatkarīgajiem baltkrievu žurnālistiem un vajāt viņus, kā arī apzināti mēģina kavēt objektīvu ziņojumu sniegšanu; tā kā tika arestēti simtiem žurnālistu, tostarp divi televīzijas kanāla “Belsat” žurnālisti, kuriem vēlāk tika piespriests sods; tā kā desmitiem žurnālistu ir piemērots administratīvais apcietinājums, viņi ir cietuši no vardarbības un vairākiem žurnālistiem ir piemērots naudas sods; tā kā žurnālistiem ir piemērots pirmstiesas apcietinājums un viņiem ir izvirzītas kriminālsūdzības; tā kā ir saņemti daudzi ziņojumi par to, ka varas iestādes ir atsaukušas akreditāciju žurnālistiem, tostarp ārvalstu plašsaziņas līdzekļu korespondentiem, no kuriem vairāki ir arestēti un izraidīti no Baltkrievijas; tā kā 2021. gada 18. maijā Baltkrievijas iestādes veica kratīšanu lielākās neatkarīgās Baltkrievijas ziņu vietas “Tut.by” telpās, aizturēja tās darbiniekus un bloķēja tīmekļa vietni;
- K. tā kā cilvēktiesību aizstāvji, opozīcijas politiķi, pilsoniskā sabiedrība, arodbiedrību pārstāvji un citi aktīvisti tiek sistemātiski iebiedēti un vajāti un tiek ierobežotas viņu pamatbrīvības; tā kā nekas neliecina par to, ka Baltkrievijas iestādes izmeklē tūkstošiem ziņojumu par policijas brutalitāti, kas iesniegti kopš 2020. gada augusta vidus, vai protestētāju nogalināšanu; tā kā plaši izplatītās cilvēktiesību pārkāpumu nesodāmības dēļ Baltkrievijas tauta joprojām atrodas izmisīgā situācijā; tā kā tiesiskuma trūkuma dēļ cietušajiem nav iespējas izmantot tiesības uz taisnīgu tiesu;
- L. tā kā saskaņā ar neatkarīgas studentu apvienības — Baltkrievijas Studentu asociācijas — ziņām ir aizturēti vairāk nekā 460 studenti, no kuriem gandrīz trešdaļa ir sievietes, un vairāk nekā 150 studentu ir patvaļīgi atskaitīti no augstskolām, turklāt daudzi, baidoties par savu drošību, bēg uz kaimiņvalstīm;
- M. tā kā Baltkrievijas iestādes 2021. gada 31. maijā ir vēl vairāk pastiprinājušas jau tāpat stingros noteikumus, kas ierobežo Baltkrievijas pilsoņu iespējas izceļot no valsts, tostarp arī to pilsoņu iespējas, kuriem ir ilgtermiņa uzturēšanās atļauja ārvalstīs;
- N. tā kā Baltkrievijā pastiprinās represijas pret poļu minoritātes pārstāvjiem, tostarp ir arestēta un notiesāta Baltkrievijas Poļu savienības priekšsēdētāja Andželika Borisa, kā arī ticis aizturēts Baltkrievijas Poļu savienības biedrs, žurnālists un blogeris Andžejs Počobuts; tā kā poļu skolu sistēma Baltkrievijā saskaras ar aizvien lielāku režīma spiedienu; tā kā šie pasākumi tiek īstenoti kopā ar valsts televīzijā izvērstu propagandu pret poļiem; tā kā A. Lukašenko Baltkrievijā ir noteicis jaunu valsts svētku dienu, kas atzīmējama 17. septembrī — dienā, kad 1939. gadā PSRS iebruka Polijā;
- O. tā kā Baltkrievija sākusi Astravjecas kodolelektrostacijas komerciālo izmantošanu, neizpildot visus 2018. gada ES noturības testa ziņojumā ietvertos drošības ieteikumus, un tā rezultātā šī kodolelektrostacija ir uzskatāma par nedrošu un tādu, kas rada nopietnus draudus kodoldrošībai visā Eiropā;
- P. tā kā Eiropas Savienība līdz šim ir piemērojusi sankcijas 88 Baltkrievijas personām un 7 vienībām, tostarp Aleksandram Lukašenko,
1. asi nosoda 23. maijā notikušo aviosabiedrības “Ryanair” reisa FR4978 nolaupīšanu un piespiedu nosēdināšanu Minskā un to, ka Baltkrievijas iestādes ir aizturējušas žurnālistu Ramanu Prataseviču un Sofiju Sapegu; uzskata, ka šī šausminošā rīcība ir starptautisko tiesību pārkāpums, kas ir valsts terorisma akts;
 2. aicina nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot Ramanu Prataseviču un Sofiju Sapegu, kā arī visus pārējos Baltkrievijā aizturētos žurnālistus un politieslodzītos;
 3. atgādina par Padomes lēmumu pastiprināt spēkā esošos ierobežojošos pasākumus, ieviešot aizliegumu Baltkrievijas pārvadātājiem ielidot ES gaisa telpā un piekļūt ES lidostām, un iesaka Padomei izstrādāt plānu, lai atvieglotu Baltkrievijas iedzīvotājiem iespēju atstāt valsti; aicina Starptautisko Civilās aviācijas organizāciju un Eiropas Aviācijas drošības aģentūru izmeklēt šo nepieņemamo incidentu, kas apdraud starptautiskās normas un standartus, un veikt attiecīgus pasākumus; uzsver, ka šis nopietnais incidents ir būtiski samazinājis uzticēšanos un ka katrai valstij būtu jārīkojas atbildīgi, pildot savus pienākumus saskaņā ar Čikāgas Konvenciju, lai gaisa kuģu darbības būtu drošas; aicina aviosabiedrību “Ryanair” sadarboties un dot iestādēm piekļuvi visai attiecīgajai informācijai par šo incidentu;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

4. aicina rūpīgi izvērtēt pārtvertas civilās lidmašīnas nolaupīšanas sekas ne tikai starptautiskā gaisa transporta un aviācijas drošībai, bet arī vispārējai drošībai Eiropā un to Baltkrievijas un citu pilsoņu drošībai, kuri ir izzsūtīti vai meklē patvērumu ES dalībvalstīs;

5. uzsver, ka šādā izmeklēšanā būtu jāizpēta Krievijas iespējamā loma Baltkrievijas režīma īstenotajos terora aktos; uzsver — ja apstiprināsies Krievijas iesaiste, saskaņā ar ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Magnitska akts) sankcijas būtu jāpiemēro ikvienam Krievijas pilsonim, kas tieši vai netieši bijis iesaistīts šajā operācijā; uzsver to, cik svarīgs ir ES ieguldījums izmeklēšanā, tostarp kopīgu izmeklēšanas grupu darbā un operācijās iesaistot tādas ES struktūras kā Eiropols, *Eurojust* vai Eiropas Prokuratūra;

6. atkārtoti uzsver, ka neatzīst Aleksandra Lukašenko ievēlēšanu Baltkrievijas prezidenta amatā; uzskata, ka Baltkrievijas pašreizējais režīms ir nelegitīms, nelikumīgs un krimināls; turpina atbalstīt Baltkrievijas iedzīvotājus un viņu likumīgās prasības un centienus pēc brīvām un godīgām vēlēšanām, pamatbrīvībām un cilvēktiesībām, demokrātiskas pārstāvības, politiskās līdzdalības un cieņas; nosoda bargos pasākumus pret tūkstošiem Baltkrievijas iedzīvotāju, kuri miermīlīgi protestēja, aizstāvēt savas tiesības uz brīvību, demokrātiju un cieņpilnu dzīvi;

7. stingri nosoda un pieprasa nekavējoties izbeigt Baltkrievijas valsts iestāžu īstenoto vardarbību un represijas, jo īpaši nelikumīgu aizturēšanu, spīdzināšanu un nežēlīgu izturēšanos pret aizturētajiem, kā arī miermīlīgo pilsoņu krimināl-vajāšanu, un pauž atbalstu un solidaritāti Baltkrievijas sabiedrībai; nosoda režīma īstenotās sistemātiskās civiliedzīvotāju represijas, kas kopš 2020. gada augustā notikušajām vēlēšanām, kuru rezultāti tika viltoti, izmantojot vardarbību, iebiedēšanu un citu veidu piespiešanas metodes, ir likušas 14 000 baltkrievu bēgt no valsts; atkārtoti norāda, ka pašreiz notiekošā represiju kampaņa un civiliedzīvotāju piespiedu pārvietošana ir smagi cilvēktiesību pārkāpumi; pauž nožēlu par to, ka Baltkrievija pašlaik ir vienīgā valsts Eiropā, kurā joprojām tiek izpildīts nāvessods, un uzstāj, ka tas ir nekavējoties un pastāvīgi jāatceļ; nosoda Baltkrievijas iestāžu nesen veiktos pasākumus, kas liedz lielākajai daļai Baltkrievijas pilsoņu iespējas izceļot no valsts, tostarp arī tiem pilsoņiem, kuriem ir ilgtermiņa uzturēšanās atļauja ārvalstīs;

8. nosoda bargos un netaisnos sodus, kas nesen piespriesti daudziem politiešlodzītajiem un aizturētajiem, tostarp opozīcijas līderim Pāvelam Sevjarinecam, un tiesas prāvām pret Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas pārstāvjiem, tostarp Viktoru Babariku, Mikolu Statkeviču un Sjargeju Cihanouski; pauž nožēlu par Pāvela Sevjarineca, Jaugena Afnāgela, Andreja Voiniča, Pāvela Jukņēviča, Dmitrija Kazlova, Maksima Vinjarska un Irinas Ščasnas notiesāšanu slēgtā tiesas procesā Mahiļovā;

9. atkārtoti norāda uz neatkarīgo Baltkrievijas plašsaziņas līdzekļu un žurnālistu nozīmi un svarīgo lomu Baltkrievijas sabiedrībā; nosoda plašsaziņas līdzekļu apspiešanu un centienus kavēt piekļuvi internetam, kā arī žurnālistu un blogeru piekaušanu, arestēšanu un iebiedēšanu; uzsver Baltkrievijas iedzīvotāju tiesības netraucēti piekļūt informācijai;

10. nosoda represijas un naidīgās darbības, ko iestādes veikušas pret poļu minoritātes pārstāvjiem un pret poļu skolu sistēmu Baltkrievijā; šajā sakarībā aicina bez nosacījumiem atbrīvot Andželiku Borisu un Andžeju Počobutu un citus politiešlodzītus;

11. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), Komisiju un dalībvalstu diplomātiskās pārstāvniecības Baltkrievijā cieši sekot līdzi atsevišķu politiešlodzīto stāvoklim un tiesas prāvām Baltkrievijā, tostarp Ramana Prataseviča un Sofijas Sapegas situācijai, piedāvāt viņiem atbalstu un strādāt pie tā, lai panāktu viņu atbrīvošanu; šajā sakarībā aicina A. Lukašenko režīmu nekavējoties izbeigt jebkādas darbības, kas vērstas uz valstu un Eiropas diplomātisko dienestu darbinieku iebiedēšanu vai aizskaršanu, atbilstīgi starptautiskajām saistībām, ko Baltkrievija ir uzņēmusies saskaņā ar Vīnes konvencijām par diplomātiskajām un konsulārajām attiecībām;

12. uzsver steidzamo nepieciešamību uzturēt un paplašināt kontaktus un sadarbību ar Baltkrievijas demokrātisko spēku pārstāvjiem Minskā un trimdā, jo īpaši ar Svjatlānu Cihanousku un Koordinācijas padomes un valstu pretkrīzes pārvaldības padomes locekļiem; tādēļ pievienojas aicinājumiem uzaicināt to pārstāvjus uz G7 samitu 2021. gada 11.–13. jūnijā un Austrumu partnerības samitu 2021. gadā un iesaka viņus arī turpmāk aicināt uz augsta līmeņa divpusējām sanāksmēm valdības līmenī, kā arī uz parlamentārajām sesijām un starpparlamentārajām sanāksmēm, un izveidot grupas Baltkrievijas jautājumā visos ES dalībvalstu parlamentos;

13. aicina Padomi pēc iespējas drīzāk paplašināt to personu un struktūru sarakstu, kurām piemēro ES sankcijas, iekļaujot arī tos, kas iesaistīti "Ryanair" reisa FR4978 lidmašīnas pārtveršanā un piespiedu nosēdināšanā un Ramana Prataseviča un Sofijas Sapegas aizturēšanā; atgādina, ka žurnālistam Ramanam Pratasevičam draud nāvessods;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

14. mudina Padomi pēc iespējas steidzamāk turpināt darbu pie ceturrtā sankciju kopuma pret personām un struktūrām, kas piedalījās Baltkrievijas vēlēšanu rezultātu viltošanā, represijās, spīdzināšanā vai ar sliktu izturēšanos saistītos un cilvēktiesību pārkāpumos šajā valstī, tostarp neatkarīgu žurnālistu un blogeru vajāšanā, vai ir šo pārkāpumi līdzinātāji, un sākt darbu pie nākamā pasākumu kopuma; prasa noteikt sankcijas ievērojami lielākam skaitam Baltkrievijas amatpersonu, proti, prokuroriem, tiesnešiem un tiesībsardzības darbiniekiem, kuri piedalās režīma kritizētāju vajāšanā un nepatiesā notiesāšanā, kā arī policistiem, cietumu darbiniekiem, parlamenta deputātiem un valdības locekļiem, kā arī aģentiem, kas darbojas režīma labā propagandas, plašsaziņas līdzekļu, dezinformācijas un naida runas jomā, personām un struktūrām, kas atbalsta A. Lukašenko un viņa režīmu, piemēram, Maratam Markovam, kurš 2. jūnijā intervēja Ramanu Prataseviču valsts televīzijas kanālā "ONT", un tiem, kas piedalījās 23. maija incidenta īstenošanā, piemēram, izlūkdienestu darbiniekiem un aviācijas iestādēm; šajā sakarībā atgādina, ka ir pilnībā jāizmanto iespējas veikt ierobežojošus pasākumus saskaņā ar ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu (ES Magnitska akts);

15. aicina Komisiju un dalībvalstis stingri atteikties jebkādu finansiālu atbalstu Baltkrievijas režīmam, kā arī jebkādas jaunas kredītlīnijas Baltkrievijas bankām un apturēt jebkādas ieguldījumus Baltkrievijas infrastruktūras projektos vai uzņēmumos; aicina Komisiju pieņemt pasākumus, lai nepieļautu, ka Eiropas finanšu iestādes iegādājas obligācijas vai jebkādas citus finanšu instrumentus, ko emitējusi Baltkrievijas valdība un ar to saistītās publiskās iestādes; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Investīciju banka un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka ir apturējušas Baltkrievijas publiskā sektora projektu finansēšanu, un prasa izpētīt, kā neizmantotos līdzekļus var pārorientēt uz pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, kas nav saistīts ar režīmu; aicina Starptautisko Valūtas fondu un ES dalībvalstis nekādā gadījumā šim režīmam nepiešķirt tiešu budžeta atbalstu un atturēties no 2021. gadam paredzēto speciālo aizņēmuma tiesību piemērošanas;

16. atgādina visiem ES uzņēmumiem, kas darbojas Baltkrievijā, par savu iepriekšējo aicinājumu ievērot īpašu rūpību un cilvēktiesības saskaņā ar ANO uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipiem; turklāt aicina tās atturēties no jebkādam jaunām investīcijām un publiski protestēt pret Baltkrievijas iestāžu pašreiz veiktajām represijām valstī;

17. aicina Padomi ātri pieņemt un īstenot ekonomiskās sankcijas, kurām jābūt ievērojamām un, cik vien iespējams, ar tūlītēju ietekmi uz Baltkrievijas režīmu, tā atbalstītājiem un ekonomikas dalībniekiem, kas to atbalsta; prasa, lai šīs ekonomiskās sankcijas būtu vērstas pret valsts un privātiem uzņēmumiem, kurus kontrolē režīms, kuri ir cieši saistīti ar režīma uzņēmējdarbības interesēm vai ir pazīstami ar to, ka atlaiž darbiniekus par piedalīšanos streikos vai protestos; prasa noteikt nozaru sankcijas, jo īpaši vērsties pret jēlnaftas un naftas produktu, kālija karbonāta un tērauda ieguves un kokapstrādes nozarēm; turklāt prasa izbeigt sadarbību ar Baltkrievijas valstij piederošajām bankām un to finansēšanu, ierobežot starptautisko banku kredītlīnijas to meitasuzņēmumiem Baltkrievijā un apsvērt iespēju uz laiku apturēt Baltkrievijas dalību SWIFT sistēmā; prasa ES reģistrētiem uzņēmumiem, jo īpaši "Siemens AG", pārtraukt sadarbību ar Baltkrievijas iestādēm tehnoloģiju un zinātnības apmaiņas jomā; aicina dalībvalstis un ES iestādes pastiprināt centienus, lai cīnītos pret ievērojamo cigarešu kontrabandu no Baltkrievijas uz ES, kas nodrošina līdzekļus A. Lukašenko režīmam; mudina īstenot saskaņotu ES solidaritātes akciju ar mērķi kompensēt ekonomiskās grūtības tām dalībvalstīm, kuras visvairāk ietekmē ekonomiskās sankcijas pret Baltkrieviju;

18. atzinīgi vērtē Eiropas Raidorganizāciju savienības (EBU) lēmumu apturēt Baltkrievijas raidorganizācijas BTRC dalību EBU; prasa pārtraukt Baltkrievijas dalību starptautiskās sporta organizācijās un starptautiskos sporta pasākumos, tostarp Eiropas un pasaules čempionātos un Tokijas olimpiskajās spēlēs; mudina Eiropas Futbola asociāciju savienību (UEFA) atņemt tiesības Baltkrievijas valsts televīzijai "TVR" pārraidīt EURO 2020. gada futbola turnīru un tās bez maksas piešķirt neatkarīgajam televīzijas kanālam "Belsat TV";

19. aicina dalībvalstis uzlabot sadarbību izlūkošanas jautājumos saistībā ar krīzi Baltkrievijā un izraidīt zināmos un aizdomās turētos Baltkrievijas izlūkošanas dienesta darbiniekus, kas darbojas visā Savienībā; mudina Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju ierobežot Baltkrievijas vēstniecības Briselē darbinieku piekļuvi iestādei, tostarp fizisku un attālinātu piekļuvi Eiropas Parlamenta rīkotām sanāksmēm, un pārskatīt Parlamenta saziņu ar Baltkrievijas vēstniecību;

20. pauž dziļas bažas par Krievijas iesaistīšanos A. Lukašenko režīmā, tostarp par finansiālu atbalstu un ciešo sadarbību starp izlūkdienestiem;

21. uzsver, ka ir vajadzīga starptautiska iesaiste, tostarp diskusijas ANO un NATO līmenī; prasa ES cieši saskaņot savus pasākumus ar Amerikas Savienotajām Valstīm, G7 partnervalstīm un citām līdzīgi domājošām valstīm un censties panākt vispārēju vienprātību ar ES partneriem, jo īpaši Eiropas kaimiņvalstīm, piemēram, Ukrainu, lai pēc iespējas palielinātu

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

sankciju ietekmi; atgādina Ukrainas valdības lēmumu pievienoties ES dalībvalstīm, lai Baltkrievijas aviosabiedrībām piemērotu transporta sankcijas, un aicina Komisiju un Padomi noteikt soda pasākumus aviosabiedrībai "Belavia" un tās pasažieriem, kas lido uz Krievijas anektēto Krimu; atzinīgi vērtē gaidāmās ES un ASV, kā arī ASV un Krievijas augstākā līmeņa sanāksmes un uzskata, ka tās piedāvā lieliskas iespējas saskaņot ES un tās partneru nostājas;

22. uzsver, ka sankciju mehānismi gan ir vislabākais veids, kā ES var pienācīgi vērsties pret valstīm, kas neievēro tiesiskumu, taču šajā gadījumā papildus sankcijām pret Baltkrievijas valsts uzņēmumiem būtu jāizmanto arī esošais iekšējais spiediens valstī, atbalstot Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību;

23. aicina Komisiju un PV/AP kopā ar starptautiskajiem partneriem sākt augsta līmeņa starptautiskās konferences "Demokrātiskās Baltkrievijas nākotne" organizēšanu krīzes atrisināšanai Baltkrievijā, kā arī izmeklēšanu un krimināl-vajāšanu Baltkrievijas iestādēs par noziegumiem pret Baltkrievijas tautu un Baltkrievijas demokrātisko pārveidi; uzskata, ka šāda konference ES vadībā, kurā piedalīsies starptautiskās finanšu iestādes, G7 valstis, ES dalībvalstis un iestādes un citas valstis, kas ir gatavas apsolīt vairāku miljardu euro vērtu finanšu paketi, sniegs atbalstu turpmāko reformu centieniem un ekonomikas pārstrukturēšanai un dos spēcīgu signālu par atbalstu Baltkrievijas tautai;

24. atgādina par savu iepriekšējo iniciatīvu izveidot augsta līmeņa misiju, kurā iesaistītas bijušās augsta ranga Eiropas amatpersonas, lai izpētītu visas iespējas, kā apturēt vardarbību, atbrīvot politieslodzītos un, iespējams, palīdzēt radīt labvēlīgu vidi iekļaujošam vietējam politiskajam dialogam Baltkrievijā;

25. mudina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis palielināt tiešo atbalstu Baltkrievijas opozīcijai, pilsoniskajai sabiedrībai, cilvēktiesību aizstāvjiem un neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem Baltkrievijā un ārvalstīs, un sadarbību ar tiem, tostarp izmantojot spēju veidošanu un finansiālu atbalstu, un palielināt atbalstu Eiropas Demokrātijas fondam tā darbību īstenošanai uz vietas; šajā sakarībā prasa ES un citām starptautiskajām organizācijām sniegt finansiālu un tehnisku atbalstu plašsaziņas līdzekļiem un neatkarīgajiem žurnālistiem, lai viņi varētu pildīt savus pienākumus, informējot sabiedrību par norisēm Baltkrievijā; šajā sakarībā atkārtoti prasa palielināt atbalstu televīzijas kanālam "Belsat TV";

26. aņemamas palīdzēt stiprināt demokrātisko spēku spējas, palielināt pilsoniskās sabiedrības nozīmi, atbalstīt pilnvērtīgu politisko dialogu, kura rezultātā Baltkrievijā tiktu panākta varas miermīlīga nodošana, kā arī atbalstīt jaunos politiskos līderus un cilvēktiesību aizstāvjus, izmantojot Parlamenta demokrātijas atbalsta mehānismus;

27. atzinīgi vērtē Komisijas iesniegto projektu visaptverošam ekonomikas atbalsta plānam 3 miljardu EUR apmērā demokrātiskās Baltkrievijas nākotnei; aicina Komisiju un Padomi turpināt izstrādāt un veicināt šo plānu un skaidri paziņot, ka tad, kad Baltkrievijā notiks demokrātiskas pārmaiņas, ES būs gatava sniegt reālu palīdzību ar mērķi virzīt valsti pa reformu un modernizācijas ceļu; norāda, ka ES ir jāierosina visaptverošs pasākumu kopums, lai sagatavotu Baltkrievijas demokrātiskos spēkus šāda atbalsta izmantošanai;

28. prasa ES sadarboties ar Amerikas Savienotajām Valstīm, G7 grupas partneriem un citām līdzīgi domājošām valstīm ar mērķi iesaistīt sadarbību ar A. Lukašenko režīma publisko sektoru un pārorientēties uz sadarbību ar Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību un Baltkrievijas privātajiem uzņēmumiem, kas ir ārpus režīma ietekmes jomas;

29. noraida A. Lukašenko nepieņemamos draudus, ka Baltkrievijas iestādes neapturēs nelegālos migrantus un nelegālo narkotiku tirdzniecību, un pauž bažas par nelegālās migrācijas pieaugumu no Baltkrievijas uz ES un Baltkrievijas iestāžu iespējamo iesaistīšanos šajā procesā; prasa dalībvalstīm un ES iestādēm sekot līdzi norisēm šajās jomās un veikt atbilstošus pasākumus;

30. nosoda to, ka Baltkrievijas vadība ļaunprātīgi izmanto tiesībaizsardzības iestādes politiskiem mērķiem; aicina Interpolu nekavējoties rūpīgi pārskatīt Baltkrievijas iesniegtos un turpmāk iesniedzamos pieprasījumus un veikt atbilstīgus pasākumus, lai nepieļautu, ka šī valsts Interpolu ļaunprātīgi izmanto politiskiem mērķiem;

31. uzsver, ka ir jāveic visaptveroša izmeklēšana par A. Lukašenko režīma izdarītajiem noziegumiem pret Baltkrievijas tautu un tās noslēgumā būtu jāizveido starptautisks tribunāls, lai sauktu pie atbildības par šiem noziegumiem; tā kā Baltkrievijas iestādes nevēlas ieviest tiesiskumu un atbildību, mudina starptautisko sabiedrību rīkoties, lai palīdzētu nodrošināt pierādījumus par noziegumiem, izmeklēšanu un vainīgo saukšanu pie atbildības visā komandķēdē; atzinīgi vērtē vairāku ES dalībvalstu iniciatīvas piemērot universālas jurisdikcijas principu un sagatavot tiesas prāvas pret represiju

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

veicējiem Baltkrievijā un mudina visas pārējās dalībvalstis sekot šim piemēram; prasa aktīvi atbalstīt visas starptautiskās iniciatīvas, kuru mērķis ir novērst nesodāmību Baltkrievijā, piemēram, Starptautisko platformu pret nesodāmību un Tiesiskuma centru Viļņā;

32. mudina AP/PV, Komisiju, Padomi un dalībvalstis turpināt ierosināt jautājuma par situāciju Baltkrievijā izskatīšanu visās attiecīgajās Eiropas un starptautiskajās organizācijās, piemēram, EDSO, Eiropas Padomē, ANO Cilvēktiesību padomē un citās ANO specializētajās struktūrās, lai nodrošinātu steidzamu starptautisku rīcību saistībā ar situāciju Baltkrievijā, un pārvarēt Krievijas un citu valstu šādai rīcībai liktos šķēršļus;

33. mudina ES dalībvalstis turpināt atvieglot vīzu un uzturēšanās atļauju saņemšanas procedūras personām, kuras bēg no Baltkrievijas politisku iemeslu dēļ, vai personām, kurām nepieciešama ārstēšana pret tām pastrādātās vardarbības dēļ, kā arī sniegt šīm personām un to ģimenēm nepieciešamo atbalstu un palīdzību; aicina dalībvalstis īstenot EDSO Maskavas mehānisma referenta ieteikumus attiecībā uz patvēruma piešķiršanu vajāšanas gadījumos, uz kuriem attiecas Ženēvas Konvencija par bēgļa statusu, un vēl vairāk atvieglot procedūru ārkārtas vīzu izsniegšanai un pagaidu pajumtes nodrošināšanai ES dalībvalstīs; aicina dalībvalstis un Komisiju piedāvāt stipendijas Baltkrievijas studentiem un mācībspēkiem, kas atskaitīti un atlaisti no augstskolām un ieslodzīti par viņu prodemokrātisko nostāju; aicina dalībvalstis sniegt finansiālu atbalstu tām trimdā esošajām iestādēm, piemēram, Eiropas Humanitāro zinātņu universitātei Viļņā, kas atbalsta jaunās paaudzes baltkrievus, kuri vēlas mainīt savas valsts korumpēto un nelikumīgo sistēmu;

34. aicina Komisiju, dalībvalstis un EĀDD sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, EDSO Maskavas mehānismu un ANO Cilvēktiesību padomi, kā arī cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsonisko sabiedrību uz vietas, lai nodrošinātu, ka tiek uzraudzīti un dokumentēti cilvēktiesību pārkāpumi un tiek ziņots par tiem, kā arī lai pēc tam nodrošinātu pārskatbilstību un cietušo iespējas vērsties tiesā; pauž gandarījumu par to, ka ir izveidota Starptautiskā pārskatbilstības platforma Baltkrievijai, un prasa ES iestādes un dalībvalstis atbalstīt tās darbību; apņemas sekmēt Eiropas Parlamenta platformas cīņai pret nesodāmību Baltkrievijā efektīvu darbību un koordinēt savlaicīgu starptautisko reakciju uz notikumiem Baltkrievijā;

35. atgādina, ka visām dalībvalstīm ir jāieņem vienota nostāja, lai reaģētu uz valsts terorismu, ko organizē Aleksandra Lukašenko režīms un ko atbalsta Kremlis; uzsver, ka ES ir svarīgi tās iekšienē vērsties pret dezinformāciju par situāciju Baltkrievijā, kā arī pret citiem hibrīddraudu veidiem, ko šajā sakarā veic trešās personas; pauž solidaritāti Latvijai saistībā ar tās diplomātu nepamatotu izraidīšanu no Baltkrievijas; nosoda Baltkrievijas ģenerālprokurora uzsāktu kriminālizmeklēšanu pret Latvijas ārlietu ministru, kā arī valsts galvaspilsētas Rīgas mēru; nosoda visus Baltkrievijas iestāžu mēģinājumus izdarīt spiedienu uz ES dalībvalstīm, tostarp Baltkrievijas prokuroru pieprasījumu nopratināt Lietuvas bijušo prezidentu Valdas Adamkus, pamatojoties uz viņa iespējamo saikni ar SS pakļauto policijas palīg bataljonu, kas veica represīvas operācijas Baltkrievijā Otrā pasaules kara laikā;

36. atkārtoti pauž bažas par 45 km attālumā no Viļņas izvietotās Astravjecas atomelektrostacijas komercdarbību un uzsver, ka riskam ir pakļautas arī citas ES dalībvalstis; uzsver, ka ir svarīgi novērst Astravjecas kodolelektrostacijas radītos draudus kodoldrošībai, pauž nožēlu par to, ka Baltkrievija pilnīgi pārredzami neiesaistās Astravjecas kodoldrošības jautājumu risināšanā un nav apņēmusies pilnībā īstenot Eiropas Kodoldrošības jomas regulatoru grupas (ENSREG) pārskatā iekļautos ieteikumus attiecībā uz šo elektrostaciju, un prasa ieviest efektīvus drošības pasākumus pret Astravjecas kodolelektrostacijā ražotas enerģijas tiešu vai netiešu tirdzniecību ES tirgū;

37. uzsver, ka pašreizējā situācija ir pārbaudījums Eiropas Savienības uzticamībai un tās ārpolitikas veidošanas efektivitātei; atgādina, ka situācijai Baltkrievijā, kas ir kaimiņvalsts un Austrumu partnerības dalībvalsts, ir tieša ietekme uz ES un ka ES būtu jāizrāda pietiekama apņēmība piedāvāt reālu ilgtermiņa atbalstu demokrātiskajiem spēkiem, kuri cenšas nodrošināt brīvību un demokrātiju Baltkrievijā; prasa ES nekavēties un rīkoties ātri un proaktīvi;

38. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, Starptautiskajai Civilās aviācijas organizācijai un Baltkrievijas Republikas iestādēm.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0294

Stāvoklis Afganistānā**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par stāvokli Afganistānā (2021/2712(RSP))**

(2022/C 67/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Afganistānu,
 - ņemot vērā 2016. gada 2. oktobra ES un Afganistānas Kopējo turpmāko virzību (KTV) migrācijas jautājumos,
 - ņemot vērā 2017. gada 18. februārī parakstīto Sadarbības nolīgumu par partnerību un attīstību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Afganistānas Islāma Republiku, no otras puses,
 - ņemot vērā Ziemeļatlantijas Padomes 2020. gada 9. decembra paziņojumu par Afganistānas miera sarunām,
 - ņemot vērā prezidenta Džo Baidena 2021. gada 14. aprīļa tēzes par turpmāko virzību Afganistānā,
 - ņemot vērā satvaru “Uz pašpalāvēību ar savstarpēju atbildību”, par ko panākta vienošanās Briseles konferencē par Afganistānu 2016. gada 4. un 5. oktobrī,
 - ņemot vērā 2020. gada Starptautisko līdzekļu devēju ministru konferenci (Afganistānas konference), kas notika 2020. gada 23. un 24. novembrī,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) un Indijas ārlietu ministra 2021. gada 4. maija kopīgo paziņojumu par Afganistānu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības īpašo sūtņu un īpašo pārstāvju, Francijas, Vācijas, Itālijas, NATO, Norvēģijas, Apvienotās Karalistes un Amerikas Savienoto Valstu 2021. gada 7. maija paziņojumu par Afganistānas miera procesu,
 - ņemot vērā 2020. gada pārskatu par opija audzēšanu Afganistānā, ko 2021. gada aprīlī kopīgi publicēja Afganistānas Valsts statistikas un informācijas pārvalde un Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērna tiesību veicināšanu un aizsardzību, par bērniem bruņotā konfliktā un par cilvēktiesību aizstāvjiem,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas par Afganistānu,
 - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes rezolūcijas par Afganistānu,
 - ņemot vērā 1948. gada 10. decembra Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā 2020. gada februārī ASV un *Taliban* parakstīja vienošanos, kas pavēra ceļu pirmajām tiešajām sarunām starp *Taliban* un Afganistānas Islāma Republikas pārstāvjiem kopš 2001. gada;
- B. tā kā 2021. gada 14. aprīlī ASV valsts sekretārs Entonijs Blinkens paziņoja par vienpusēju ASV karaspēka izvešanu līdz 2021. gada 11. septembrim; tā kā NATO sabiedrotie ievēro principu “kopā ieiet, kopā iziet” un savus bruņotos spēkus atvilks vienlaikus;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- C. tā kā 2020. gadā Dohā sākās Afganistānas miera sarunas starp Afganistānas valdību un *Taliban*; tā kā vienošanās par pamieru ievērota netika un pašlaik miera sarunas ir nonākušas strupceļā, kamēr *Taliban* gaida sabiedroto karaspēka izvešanu;
- D. tā kā kopš 2001. gada ES ir aktīvi darbojusies Afganistānā, lai atbalstītu sociālo un ekonomisko attīstību un koordinētu starptautisko palīdzību; tā kā daudzas ES dalībvalstis, NATO partnervalstis un sabiedrotās valstis ir sekmējušas Afganistānas stabilizāciju un attīstību ar militāriem un civiliem resursiem, ciešot smagus zaudējumus; tā kā stabila un neatkarīga Afganistāna, kas spēj pati sevi apgādāt un liegt drošu patvērumu teroristu grupējumiem, joprojām ir ES, NATO un to dalībvalstu svarīgās drošības intereses;
- E. tā kā ārkārtīgi svarīgi ir saglabāt pēdējo divdesmit gadu laikā Afganistānā panākto progresu, jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām;
- F. tā kā sievietes Afganistānas miera sarunās ir pārstāvētas neproporcionāli un tā kā no sarunu partneriem tiek prasīta lielāka ieinteresētība šajā jautājumā;
- G. tā kā sievietes, bērnus un etniskās minoritātes Afganistānas miera sarunu nesekmīgums un mēģinājumi šo konfliktu risināt militāri ietekmēs visvairāk; tā kā Afganistānas sievietes jau ir sākušas ierobežot savas kustības, lai samazinātu risku, un bērnu izglītības un rotaļāšanās iespējas jau kavē vardarbības draudi;
- H. tā kā drošības situācija Afganistānā pakāpeniski pasliktinās un pieaug uzbrukumu skaits Afganistānas spēkiem, kā arī Afganistānas aktīvistu, mediju darbinieku, pedagogu, ārstu, tiesnešu un valdības amatpersonu apzināta nogalināšana; tā kā kopš Afganistānas miera sarunu sākuma ir ievērojami palielinājusies tādu *Taliban* uzbrukumu skaits, kurus īsteno ar mērķi pārņemt kontroli pār valdības kontrolētajām teritorijām; tā kā 2020. gada Globālā terorisma indeksā Afganistāna tika novērtēta kā visvairāk skartā valsts; tā kā 4 miljoni no 36 miljoniem valsts iedzīvotāju ir pārvietotas personas; tā kā 3 miljoni cilvēku ir kļuvuši par iekšzēmē pārvietotām personām vardarbības dēļ un vēl 1 miljons — dabas katastrofu dēļ; tā kā 2,5 miljoni afgāņu jau ir pametuši valsti, meklējami drošību, un lielākā daļa no viņiem ir apmetušies Irānā un Pakistānā;
- I. tā kā neviena cita pasaules valsts nesaņem tik lielu ES attīstības palīdzību kā Afganistāna; tā kā ES ieguldījums Afganistānā pēdējos 20 gados ir devis būtiskus ieguvumus paredzamā mūža ilguma, rakstpratības, mātes un bērna mirstības un sieviešu tiesību ziņā; tā kā no 2002. līdz 2020. gadam ES piešķīra vairāk nekā 4 miljardus EUR un jau ir apņēmusies no 2021. līdz 2025. gadam piešķirt 1,2 miljardus EUR gan ilgtermiņa, gan ārkārtas palīdzībai; tā kā šo apņemšanos papildināja paziņojums, ko sniedza ES un valstis, kuru piešķirtie līdzekļi kopā veido aptuveni 80 % no kopējās Afganistānai sniegtās oficiālās attīstības palīdzības, un minētajā paziņojumā uzsvērti galvenie elementi, uz kuru pamata šī valsts var turpināt saņemt palīdzību, tostarp nepārtraukta uzticība demokrātijai, tiesiskumam un cilvēktiesībām;
- J. tā kā Afganistānā plašā apmērā trūkst atbildības par uzbrukumiem un slepkavībām; tā kā 2021. gada 12. martā ANO Drošības padomes locekļi nosodīja satraucošo skaitu uzbrukumu, kas apzināti vērsti pret Afganistānas civiliedzīvotājiem;
- K. tā kā nesena vardarbības straujais kāpums ir noticis apstākļos, kad valstī pastāv ilgstoši, plaši izplatīti cilvēktiesību pārkāpumi, kurus pastrādā teroristi, bruņoti grupējumi un drošības spēki un kuru vidū jāmin slepkavības bez tiesas sprieduma, spīdzināšana un seksuāla vardarbība; tā kā tiek lēsts, ka 20 gadu kara laikā ir gājuši bojā aptuveni 150 000 cilvēku, to skaitā 35 000 civiliedzīvotāju;
- L. tā kā Afganistānā kopš 2001. gada ir panākts ievērojams progress sieviešu un meiteņu tiesību jomā, cita starpā attiecībā uz piekļuvi izglītībai un veselības aprūpei un līdzdalību pilsoniskajā un politiskajā dzīvē; tā kā šie uzlabojumi neapšaubāmi ir visveiksmīgākie sasniegumi valsts nesajā attīstībā; tā kā šis daļējais progress tagad ir apdraudēts un tas ir steidzami jā saglabā un jā nostiprina;
- M. tā kā, neskatoties uz šiem uzlabojumiem, sievietes un meitenes joprojām katru dienu saskaras ar briesmīgiem draudiem, tostarp ar šķēršļiem piekļuvei pamatpakalpojumiem un ar uzbrukumiem, piemēram, vardarbību ģimenē, seksuālu vardarbību un dzimumbalstītu vardarbību; tā kā 2019.–2020. gada Sieviešu, miera un drošības indeksā Afganistāna novērtēta kā otrā sliktākā valsts sievietēm; tā kā 2021. gada 8. maijā Kabulā uzbrukumā *Sayed al-Shuhada* meiteņu skolai tika nogalināti vismaz 85 cilvēki, bet ievainoti — 147 un no viņiem lielākā daļa bija skolnieces; tā kā 2021. gada 2. martā Džalālābadā tika nogalinātas trīs žurnālistes;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- N. tā kā Covid-19 pandēmija Afganistānā ir drastiski palielinājusi nabadzības līmeni; tā kā ar Covid-19 saistīto pasākumu un drošības situācijas pasliktināšanās dēļ Afganistānas iedzīvotājiem ir ierobežota piekļuve humanitārajai palīdzībai;
- O. tā kā ir paredzams, ka 2021. gadā Afganistāna saskarsies ar sausumu un līdz ar to palielināsies pašreizējais 5,5 miljonu cilvēku lielais kontingents, kuru nenodrošinātība ar pārtiku sasniedz ārkārtas līmeni, un paredzams, ka vēl 17,6 miljoni cilvēku cietīs akūtu pārtikas trūkumu;
- P. tā kā terorisma ekonomiskās izmaksas Afganistānā 2018. gadā sasniedza gandrīz 20 % no IKP un liedz Afganistānas bērniem viņu nākotni, iespēju iegūt izglītību, stabilas nodarbinātības izredzes un tādus pakalpojumus kā valsts sniegtā veselības aprūpe;
- Q. tā kā Afganistānas uzņēmumi cieš no *Taliban* īstenotas izspiešanas, kas izpaužas tādējādi, ka lauksaimnieki ir spiesti nodarboties ar opija audzēšanu un veikt nelikumīgu derīgo izrakteņu ieguvu,
1. uzskata, ka Afganistāna ir nonākusi krustcelēs, ņemot vērā, kā pārklājas tādi faktori kā nestabila iekšējā situācija, drošības situācijas pasliktināšanās, iekšējo Afganistānas miera sarunu faktiskā nonākšana strupceļā un lēmums līdz 2021. gada 11. septembrim izvest ASV un NATO spēkus, kurš var radīt vēl jaunas neskaidrības, samazināt stabilitāti, palielināt iekšējo konfliktu saasināšanās risku un izraisīt vakuumu, ko sliktākajā gadījumā aizpildīs *Taliban*; ir nobažījies, ka valstij un pēdējos 20 gados panāktajiem sociālpolitiskajiem sasniegumiem un progresam tas nozīmētu ļoti satraucošu nākotni;
 2. pauž nopietnas bažas un visstingrāko nosodījumu par satraucošo vardarbības saasināšanos Afganistānā, cita starpā to, ka tiek apzināti nogalināti bērni, profesionāli nodarbinātas sievietes, žurnālisti un mediju darbinieki, pedagogi, cilvēktiesību aizstāvji, pilsoniskās sabiedrības locekļi, aktīvisti, ārsti, valdības amatpersonas un tiesu iestāžu locekļi; mudina visas puses nekavējoties vienoties par pastāvīgu un visaptverošu pamieru;
 3. pauž bažas par Afganistānas centrālās valdības trauslumu un nestabilitāti un par tās kontroles trūkumu lielā daļā valsts teritorijas, kas saasina vardarbības ietekmi uz civiliedzīvotājiem; aicina *Taliban* nekavējoties izbeigt pret civiliedzīvotājiem un valsts spēkiem vērstos uzbrukumus un pilnībā ievērot starptautiskās humanitārās tiesības; pauž visdziļāko līdzjūtību un atbalstu visiem terora aktu upuriem un viņu ģimenēm;
 4. uzsver, ka nedrīkst pieļaut "nefunkcionējošas valsts" scenāriju, un vēlreiz pauž savu apņemšanos panākt afgāņu vadībā un atbildībā īstenotu miera procesu un pēckonflikta atjaunošanu kā vienīgo uzticamo ceļu uz iekļaujošu ilgtermiņa mieru, drošību un attīstību; uzsver, ka tas ir īpaši svarīgi tāpēc, ka strauji tuvojas ASV un NATO spēku izvešana; mudina Padomi, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Komisiju pēc iespējas drīz sagatavot un iesniegt Parlamentam vispusīgu stratēģiju par turpmāko sadarbību ar Afganistānu pēc NATO sabiedroto spēku izvešanas un mudina ES un tās dalībvalstis, NATO un ASV no šā uzdevuma neatkāpties;
 5. šajā sakarā atbalsta tūlītēju Dohas miera sarunu atsākšanu ar mērķi panākt politisku konflikta atrisinājumu un pastāvīgu, visā valstī saskaņotu pamieru; uzsver, ka tikai politisks risinājums ļaus cerēt uz ilgstošu mieru, un ierosina pusēm vērsties pie neatkarīga mediatora, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas, kas palīdzētu vienoties par politisku virzību uz plaukstošu Afganistānu; mudina EĀDD un Komisiju stingrāk mudināt abas puses sēsties pie sarunu galda un, ja Afganistānas iedzīvotāji to vēlēties, piedāvāt starpniecību un mediāciju;
 6. vēlreiz apstiprina, ka sarunās panāktam politiskam miera risinājumam būtu jābalstās uz pēdējos 20 gados gūtajiem ekonomiskajiem, sociālajiem un politiskajiem sasniegumiem; uzsver, ka Afganistānas ilgtermiņa attīstība būs atkarīga no pārskatatbildības, labas pārvaldības, ilgtspējīgas drošības cilvēkiem garantēšanas, tostarp nabadzības samazināšanas un darbvietu radīšanas, piekļuves sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem, izglītības un pamatbrīvību un cilvēktiesību aizsardzības;
 7. mudina Afganistānas valdību aktīvi iesaistīt Afganistānas parlamentu visos attiecīgajos procesos, izbeigt visus pasākumus, kas valdībai un parlamentam liedz efektīvu sadarbības, un uzlabot parlamentārās kontroles tiesības, ņemot vērā, ka Afganistānas parlamentam būtu jāpārstāv Afganistānas iedzīvotāji visā viņu dažādībā; uzsver nepieciešamību turpināt atbalstu brīvī un godīgu vēlēšanu rīkošanai, kā tas ir noteikts starptautiskos standartos, palīdzēt vēlēšanu novērošanas misijām šajā valstī un uzlabot valdības izdevumu pārredzamību, lai Afganistānas valdību padarītu pilnībā pārskatatbildīgu tās pilsoņu priekšā;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

8. atgādina, ka, lai pilnveidotu pēdējo 20 gadu sasniegumus, Afganistānas valstij būt patiesi jāapņemas apkarot un nepieļaut terorismu un bruņotus grupējumus, narkotiku ražošanu un tirdzniecību, un vērsties pret neatbilstīgas un piespiedu migrācijas pamatcēloņiem un to kontrolēt, risināt reģionālās nestabilitātes problēmu, censties izskaust nabadzību, novērst radikalizāciju, kas izraisa vardarbīgu ekstrēmismu un apkarot nesodāmību par cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem.

9. pauž nožēlu, ka Komisija, pirms parakstīt Kopīgo deklarāciju par migrācijas sadarbību, to neiesniedza Parlamentam un Parlamentam nekādas iespējas paust savu attieksmi par to nebija; aicina Komisiju veikt Kopīgās deklarācijas par migrācijas sadarbību ietekmes uz cilvēktiesībām novērtējumu;

10. pauž bažas par terorisma draudiem Afganistānai un reģionam, jo īpaši par organizācijas "Irākas un Levantes Islāma valsts" (*ISIL-Da'esh*) un ar to saistīto grupējumu, it sevišķi Horasānas provinces *ISIL* un *Al-Qaida*, pastāvīgo klātbūtni; atgādina, ka teroristu uzbrukumus Afganistānā veic vairāki dalībnieki, tostarp *Taliban*, *al-Qaeda* un tā sauktā Islāma valsts; uzsver, ka pēc ASV un NATO karaspēka izvešanas pastāv reāls lielākas nestabilitātes un vardarbības risks; tādēļ atkārtoti uzsver, ka ES ir steidzami jākoordinē darbība ar ieinteresētajām personām, tostarp Afganistānas valdību un drošības spēkiem, ASV, NATO un ANO, lai nodrošinātu pēc iespējas raitāku pāreju;

11. nosoda visas Afganistānā veiktās teroristiskās darbības un visus tajā izdarītos teroristu uzbrukumus; uzsver, cik svarīgi ir iedarbīgi apkarot terorisma finansēšanu un likvidēt finansiālus tīklus, kas atbalsta terorismu; ir dziļi nobažīties par ANO Uzraudzības grupas ziņojumā izklāstītajiem konstatējumiem, ka *Taliban* un *al-Qaida* attiecības ir padziļinājušās, un par tajā izteikto brīdinājumu attiecībā uz to, ka *Taliban* varētu miera sarunām nepiekrīst un dotu priekšroku militārai pārņemšanai; turklāt pieņem zināšanai ziņojumus, saskaņā ar kuriem *Taliban* 2021. gadā aktīvi gatavojas kaujas darbībām;

12. atgādina, ka bez drošības nav iespējama ilgtspējīga attīstība un otrādi; šajā sakarā konstatē, ka, sniedzot starptautisko atbalstu Afganistānai pēc karaspēka izvešanas, ir jānodrošina visaptveroša pieeja, ar kuras palīdzību turpina finansiālu un tehnisku atbalstu drošības jomā, tostarp Afganistānas nacionālās aizsardzības spēkiem un drošības spēkiem, un ekonomikas un attīstības reformām, īpašu uzmanību pievēršot demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību stiprināšanai — jo īpaši sievietēm, jauniešiem un minoritātēm;

13. atzinīgi vērtē darbu, ko veic vietējās un starptautiskās nevalstiskās organizācijas, kuras, neraugoties uz drošības riskiem, sniedz pakalpojumus, palīdzību un atspaidu Afganistānas iedzīvotājiem; joprojām pauž bažas par bīstamajiem apstākļiem, kādos darbojas pilsoniskā sabiedrības organizācijas, tostarp žurnālisti un cilvēktiesību aizstāvji; mudina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), Komisiju un dalībvalstis turpināt sniegt būtisku atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai un turpināt dialogu ar Afganistānas valdību, lai steidzami samazinātu šķēršļus nevalstisko organizāciju darbībai; mudina Afganistānas iestādes, *Taliban* un citas attiecīgās puses garantēt vietējo un starptautisko pilsoniskās sabiedrības organizāciju, nevalstisko organizāciju un humanitāro organizāciju drošību;

14. prasa ANO ietvaros veikt nopietnu un pārredzamu izmeklēšanu par neseno uzbrukumu, kura mērķis bija meiteņu skola un kurā tika nogalinātas 85 cilvēki, galvenokārt 11 līdz 17 gadus vecas meitenes, un 2020. gada 12. maija uzbrukumu Kabulas Daštebarči rajona slimnīcas dzemdību nodaļai, kuru atbalsta organizācija *Médecins Sans Frontières*; aicina EĀDD, Komisiju un dalībvalstis apsvērt iespēju mudināt ANO Cilvēktiesību padomi izveidot izmeklēšanas komisiju par nopietniem, Afganistānā izdarītiem starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem;

15. uzsver, ka nesodāmība un korupcija joprojām ir uzskatāmi par nopietniem šķēršļiem, kas liedz iespējas uzlabot drošības koordināciju, sniegt sabiedriskos pakalpojumus un reformēt ekonomiku; atzinīgi vērtē Korupcijas apkarošanas komisijas izveidi Afganistānā 2020. gada novembrī ar mērķi īstenot nesen pieņemto korupcijas apkarošanas stratēģiju; un mudina EĀDD un Komisiju saglabāt augstu korupcijas apkarošanas šajā valstī ES atbalsta līmeni;

16. atgādina, ka Eiropas atbalsts arī turpmāk būs atkarīgs no pēdējo 20 gadu sasniegumu uzturēšanas un pilnveides, iekļaujošas un pārskatatbildīgas pārvaldības faktiskas uzlabošanas, iestāžu stiprināšanas, demokrātiskā plurālisma, tiesiskuma, korupcijas apkarošanas, neatkarīgu mediju stiprināšanas un visu afgāņu, sevišķi sieviešu, bērnu un visu pie minoritātēm un apdraudētām grupām piederīgu personu, cilvēktiesību un pamatbrīvību stiprināšanas; atgādina, ka nedrīkstētu apdraudēt meiteņu tiesības uz izglītību, kas ir izcils pēdējo 20 gadu sasniegums; uzsver vajadzību noteikt

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

precīzus kritērijus un izveidot uzraudzības mehānismus, ar kuru palīdzību tiktu konstatēts panāktais progress un efektīvi un pārredzami izmantoti Eiropas līdzekļi;

17. uzsver kategorisko prasību pēdējos 20 gados Afganistānā panākto progresu sieviešu tiesību jomā nodrošināt arī turpmāk; atzinīgi vērtē sieviešu līdzdalību Afganistānas valdības miera sarunās un uzstāj, ka miera procesā attiecībā uz sieviešu tiesībām kompromisu pieļaut nedrīkst; uzsver, ka sarunās ir jāpievēršas arī progresam sieviešu tiesību jomā tajās valsts teritorijās, kas valdības kontrolē neatrodas; mudina, lai visā sarunu laikā tiktu nodrošināta lielāka sieviešu organizāciju pārstāvība un pilnīga apspriešanās ar viņām; uzsver, ka sieviešu pilnīga līdzdalība Afganistānas pēdējās posmā, kā arī politiskajā un pilsoniskajā dzīvē ir būtisks ilgtspējīga miera, drošības un attīstības nodrošināšanas priekšnoteikums; aicina EĀDD, Komisiju un dalībvalstis turpināt atbalstu sieviešu iespējīgošanai, kas ir uzskatāma par galveno turpmāka finansiāla atbalsta šai valstij sniegšanas nosacījumu;

18. pauž dziļu nožēlu, ka sievietēm un meitenēm joprojām ir jāpārvar ievērojamas problēmas, tostarp vardarbība ģimenē, seksuāla un dzimumnosacīta vardarbība, piespiedu laulības un ierobežotas iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus; uzstāj, ka progresam šajās jomās arī turpmāk ir jābūt augstai ES prioritātei; atzinīgi vērtē ES finansētos projektus, kas atbalsta sieviešu iespējīgošanu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā;

19. atkārtoti pauž vajadzību turpināt ES Afganistānai sniegto atbalstu tās cīņā ar Covid-19 pandēmiju, afgāņiem piegādāt vakcīnas un palīdzēt organizēt arī vakcināciju;

20. uzsver, cik svarīgi ir novērst aktuālos draudus pārtikas nodrošinājumam, ko rada klimata pārmaiņas, sausumi un Covid-19 pandēmija; aicina ES no saviem solījumiem, kas izskanēja 2020. gada Afganistānas donoru konferencē, neatkāpties un mudina EĀDD un Komisijas ECHO ĢD (Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektorātu) uzņemties vadošu lomu un nodrošināt iztrūkstošo finansējumu, lai nodrošinātu savlaicīgu pārtikas palīdzības mobilizēšanu un koordinēšanu nolūkā novērst draudošo pārtikas nepietiekamību; mudina visus donorus savu humanitāro palīdzību saglabāt nemainīgu vai to palielināt, īpaši viņu sniegto atbalstu Afganistānas veselības sistēmai un Afganistānas sieviešu un meiteņu iespēju saņemšanai veselības aprūpes pakalpojumus veicināšanai;

21. atgādina, ka opija magoņu audzēšanas ietekme sniedzas pāri Afganistānas robežām, ietekmējot kaimiņvalstis un Eiropu, kas ir galvenais Afganistānā saražotā heroīna galamērķis; uzsver vajadzību Afganistānas valdībai stiprināt pūliņus minētos draudus apkarot un atkārtoti pauž nepieciešamību pēc ilgtermiņa lauksaimniecības attīstības un pēc ilgtermiņa palīdzības tai, lai, audzējot opija kultūrām alternatīvas šķirnes, radītu stabilas darbvietas un ienākumus; konstatē, ka tas ir jādara, lai vērstos pret nelikumīgu narkotiku tirdzniecību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu;

22. norāda uz iespējamo ekonomisko izaugsmi, ko Afganistānā ilgtspējīgā veidā varētu nodrošināt tās dabas resursi; uzsver, ka Eiropas atbalsts infrastruktūras attīstībai Afganistānā iedzīvotājiem varētu būt labvēlīga, jo rada darbvietas un sniedz resursus, par kuriem varētu sniegt kritiski svarīgus sabiedriskos pakalpojumus, un nodrošināt vides aizsardzību;

23. uzsver nepieciešamību izmantot Eiropas līdzekļus, tos investējot reģionālo tīklpieslēgumu uzlabošanā un atvieglojot tirdzniecību un tranzītu, pateicoties kuriem, Afganistānai būtu ekonomiskās izaugsmes līdzekļi;

24. atgādina, ka Afganistāna ir valsts, kurai ir tikai sauszemes robežas un kura atrodas uz Āzijas un Tuvo Austrumu robežlīnijas, un atzīst, ka atbalsts un pozitīva sadarbība ar tās Centrālāzijas kaimiņvalstīm un reģionālajām lielvarām, jo īpaši Ķīnu, Irānu, Indiju, Krieviju un Pakistānu, ir būtisks Afganistānas stabilizācijas un attīstības, un ekonomiskās vitalitātes priekšnoteikums; aicina EĀDD un dalībvalstis pastiprināt to dialogu ar Afganistānas kaimiņvalstīm; uzsver šo valstu izšķirošo nozīmi Afganistānas stabilizācijā un tās ieslīgšanas haosā nepieļaušanā pēc ārvalstu karaspēka aiziešanas; uzsver, ka ir jāstiprina ES un ASV koordinācija Afganistānas jautājumos, lai tās pēc iespējas šajā valstī saglabātu svarīgu lomu;

25. atgādina, ka to valstu valdības, kas tagad izved savus bruņotos spēkus no Afganistānas, ir atbildīgas par to, lai aizsargātu un vajadzības gadījumā piešķirtu vīzas un repatriētu vietējos darbiniekus, jo īpaši tulkus, kuri ir atbalstījuši to centienus un kuru dzīvība tagad var būt ļoti apdraudēta; aicina, pirms to darīt, rūpīgi pārbaudīt katru individu, pilnībā ņemot vērā atbilstību un drošības aspektus;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

26. aicina EĀDD, Komisiju un dalībvalstis garantēt Afganistānā dislocēto Eiropas bruņoto spēku un tajā esošo darbinieku drošību, kā arī to vietējo līdzstrādnieku drošību, kas patlaban strādā vai ir strādājuši dalībvalstu pārstāvniecību vai ES delegācijas šajā valstī uzdevumā; prasa, lai EĀDD un Komisija sekmētu finansējumu pastiprinātas drošības zonai, tādējādi nodrošinot diplomātisko klātbūtni pēc karaspēka izvešanas;

27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajai pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Savienības īpašajam pārstāvim Afganistānā, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Afganistānas Islāma Republikas valdībai un parlamentam.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0295

Eiropas pilsoņu iniciatīva “End the Cage Age” (“Izbeigt sprostu laikmetu”)**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par Eiropas pilsoņu iniciatīvu “End the Cage Age” (“Izbeigt sprostu laikmetu”) (2021/2633(RSP))**

(2022/C 67/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas pilsoņu iniciatīvu (EPI) “Izbeigt sprostu laikmetu” (ECI(2018)000004), kura saņēma 1,4 miljonus apstiprinātu parakstu no visām toreiz vēl 28 ES dalībvalstīm un kura ir pirmā spēkā esošā EPI attiecībā uz lauksaimniecības dzīvniekiem,
- ņemot vērā 2021. gada 15. aprīļa atklāto uzklaušīšanu par Eiropas pilsoņu iniciatīvu “Izbeigt sprostu laikmetu”,
- ņemot vērā īpašo Eiropas barometra aptauju Nr. 442 “Eiropiešu attieksme pret dzīvnieku labturību”, kurā secināts, ka 82 % ES iedzīvotāju uzskata — saimniecībā audzētu dzīvnieku labturība būtu jāaizsargā labāk nekā tas tiek darīts tagad,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 13. pantu,
- ņemot vērā Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/58/EK par lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku aizsardzību ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 1999. gada 19. jūlija Direktīvu 1999/74/EK, ar ko paredz minimālos standartus dējējvistu aizsardzībai ⁽²⁾,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 18. decembra Direktīvu 2008/119/EK, ar ko nosaka obligātos standartus teļu aizsardzībai ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 18. decembra Direktīvu 2008/120/EK, ar kuru nosaka minimālos standartus cūku aizsardzībai ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas atzinumu par kopējo lauksaimniecības politiku, kas pieņemts 2018. gada 5. decembrī (CDR 3637/2018),
- ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas atzinumu par agroekoloģiju, kas pieņemts 2021. gada 5. februārī (CDR 3137/2020),
- ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2019. gada 21. novembra zinātnisko atzinumu “*Health and welfare of rabbits farmed in different production systems*” (“Dažādās ražošanas sistēmās audzētu trušu veselība un labturība”),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2017. gada 14. marta rezolūciju par lauksaimniecības trušu aizsardzības standartu minimumu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2018. gada 25. oktobra rezolūciju par dzīvnieku labturību, antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un rūpnieciskās broileru audzēšanas ietekmi uz vidi ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2021. gada 31. marta darba dokumentu “Eiropas Savienības dzīvnieku aizsardzības un labturības stratēģijas 2012.–2015. gadam izvērtējums” (SWD(2021)0077),

⁽¹⁾ OV L 221, 8.8.1998., 23. lpp.⁽²⁾ OV L 203, 3.8.1999., 53. lpp.⁽³⁾ OV L 10, 15.1.2009., 7. lpp.⁽⁴⁾ OV L 47, 18.2.2009., 5. lpp.⁽⁵⁾ OV C 263, 25.7.2018., 90. lpp.⁽⁶⁾ OV C 345, 16.10.2020., 28. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 31/2018 “Dzīvnieku labturība Eiropas Savienībā”,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta izpētes dienesta 2020. gada novembra pētījumu “Izbeigt sprostu laikmetu: alternatīvu meklējumi”,
 - ņemot vērā Reglamenta 222. panta 8. punktu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- A. tā kā LES nostiprina Savienības pilsonību un turpina pilnveidot Savienības demokrātisko darbību, cita starpā nosakot, ka katram pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē, izmantojot EPI;
- B. tā kā būtu jāatzīst ne vien EPI nozīme ES politikas iniciatīvu un notikumu veidošanā, bet arī jāatzīst tas, ka iepriekšējās sekmīgās EPI nav ņemtas vērā;
- C. tā kā LESD 13. pantā ir atzīts, ka dzīvnieki ir jutīgas būtnes; tā kā šajā pantā ir arī noteikts, ka, nosakot un īstenojot Kopienas lauksaimniecības politiku, Savienībai un tās dalībvalstīm ir jāvelta pienācīga uzmanība dzīvnieku labturības prasībām;
- D. tā kā būtu jāatzīst augstie dzīvnieku labturības standarti, kas jau ir spēkā ES un kas ir vieni no pasaulē augstākajiem šīs jomas standartiem;
- E. tā kā stratēģijā “No lauka līdz galdam” ir atzīts, ka steidzami ir jāuzlabo dzīvnieku labturība un jāpaplašina tās tvērums, uzsverot tās ieguvumus attiecībā uz dzīvniekiem, pārtikas kvalitāti, mazinot vajadzību lietot medikamentus un saglabājot biodaudzveidību, un ievērojot jaunākos zinātniskos ieteikumus;
- F. tā kā Komisijas pasūtītajā Eiropas Parlamenta izpētes dienesta pētījumā “Izbeigt sprostu laikmetu: alternatīvu meklējumi” ir konstatēts, ka Eiropā ir iespējams izveidot brīvas turēšanas sistēmas, un ir ieteikti īstermiņa finanšu un politikas pasākumi un tiesību akti ilgtermiņa risinājumiem; tā kā šajā pētījumā ir apstiprināts, ka “ES var pārliecināties, ka ES nedrīkst importēt ES standartiem neatbilstošus dzīvnieku izcelsmes produktus”;
- G. tā kā ierosinātā EPI attiecas uz “simtiem miljonu ES lauksaimniecības dzīvnieku, kas lielāko dzīves daļu pavada sprostos”;
- H. tā kā truši ir dzīvnieki, kurus parasti tur sprostos, no tiem aptuveni 85 % — daudznodalījumu būros un 9 % — uzlabotos būros, savukārt 50 % dējējvistu 2019. gadā ES tika turētas uzlabotos būros, turklāt šī procentuālā daļa ir ievērojami lielāka vairākumā ES austrumu, centrālās un dienvidu daļas dalībvalstu; tā kā cūkkopības nozarē lielākais vairākums sīvēnmāšu noteiktos reproduktīvā cikla posmos tiek turētas sprostos;
- I. tā kā ierosinātās EPI nolūks ir uzlabot dzīvnieku labturību;
- J. tā kā dzīvnieku turēšanu sprostos kā lopkopības sistēmu ir veidojuši vairāki faktori, proti: vajadzība atlasīt labākos dzīvniekus ģenētiskajai selekcijai, higiēnas apstākļu uzlabošana un labāka pārvaldība, kas nodrošināja automatizāciju, tādējādi efektīvāk izmantojot aizvien trūcīgākos darbaspēka resursus, lai kompensētu zemes cenas pieaugumu vai iekārtu izmaksas;
- K. tā kā būtu jāatzīst dzīvnieku veselības un labturības sarežģītība; tā kā novietņu sistēmu konstruēšanā būtu jāņem vērā dažādu dzīvnieku īpatnības atbilstoši to vajadzībām;
- L. tā kā katru gadu vairāk nekā 300 miljonu lauksaimniecības dzīvnieku daļu dzīves vai visu dzīvi pavada sprostos un ES ir nopietnas bažas par sprostos audzēto un turēto dzīvnieku labturību, jo sprostos dzīvnieki nav spējīgi pat stāvēt pilnā augumā, izstiepties vai apgriezties, turklāt sprostos turētiem dzīvniekiem ir liegta dabiska uzvedība;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- M. tā kā lauksaimnieki ir veikuši lielus ieguldījumus, lai uzlabotu dzīvnieku labturību, un ieguldījumus vēl pilnībā nav atguvuši; tā kā šīs sistēmas kopīgi ir izstrādājuši lauksaimnieki, veterinārārsti, zinātnieki un nevalstiskās organizācijas, lai nodrošinātu atbilstību ikvienas sugas labturības prasībām;
- N. tā kā būtu jāatzīst lauksaimnieku centieni ievērot tirgus nosacījumus un vienlaikus vajadzība gūt peļņu no tirgus, lai turpinātu investēt ilgtspējā;
- O. tā kā būtu jāatzīst, ka pastāv risks dzīvnieku audzēšanu kopā ar galvenajām dzīvnieku veselības un labturības problēmām pārcelt uz trešām valstīm;
- P. tā kā dzīvnieku novietņu sistēmu nomaiņa pret pilnīgām bezspustu sistēmām prasīs papildu ieguldījumus un jo īpaši šīs pārejas sākumā izraisīs ražošanas izmaksu pieaugumu, ko radīs investīciju izmaksas, kas būs jāsedz lauksaimniekiem; tā kā vienmēr ir jāņem vērā lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas sanitārie jautājumi;
- Q. tā kā 2019. gada beigās dalībvalstu deklarētie kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) kumulatīvie izdevumi dzīvnieku labturības pasākumam 2014.–2020. gadā bija tikai 1,15 % no KLP piešķiruma ⁽⁷⁾;
- R. tā kā, veicot jebkādas novietņu sistēmu izmaiņas, būtu jālīdzsvaro vairāki ilgtspējas aspekti, t. i., dzīvnieku labturība, dzīvnieku veselība, vides aizsardzība un lauksaimnieku konkurētspēja;
- S. tā kā pilnīgām bezspustu sistēmām ir jānodrošina attiecīgs mikroklimats un tām jābūt piemērotām izmantošanai ikvienā ES ģeogrāfiskajā reģionā un visos klimatiskajos apstākļos, arī ekstremālos laikapstākļos;
- T. tā kā dažas dalībvalstis jau ir pieņēmušas noteikumus, kas stingrāki par ES minimālajiem standartiem, un ir aizliegušas dējējvistām izmantot uzlabotos būrus, trušiem — daudznodalījumu būrus un uzlabotos būrus, sivēnmātēm — individuālos aizgaldus un atnešanās nodalījumus, savukārt citas dalībvalstis ir pieņēmušas pārejas tiesību aktus, kas stāsies spēkā vēlākais 2030. gadā;
- U. tā kā pirms jebkādam novietņu sistēmu pārmaiņām ir jānovērtē nepieciešamās pārveides izmaksas gan īstermiņā, gan ilgtermiņā; tā kā ietekmes novērtējumā ir jāņem vērā nozaru vajadzības saistībā ar dzīvnieku sugām, kā arī ekonomiskie un sanitārie jautājumi;
- V. tā kā novietņu sistēmu pārveide palielinās pārnēsājamo slimību izplatības risku dzīvniekiem un radīs dominējošā stāvokļa un konkurences izraisītu sociālu spriedzi, kas ietekmēs dzīvnieku veselību un varētu palielināt medikamentu nepieciešamību;
- W. tā kā, lai veicinātu šādu nozīmīgu pāreju, ir jānodrošina pienācīgs finansiālo ieguldījumu atbalsts un kompensācijas, lai lauksaimniekiem kompensētu ražošanas izmaksas un zaudētos ienākumus;
- X. tā kā kopējā lauksaimniecības politikā dzīvnieku labturība ir iekļauta kā īpašs mērķis un tāpēc dalībvalstis, piemēram, izmantojot Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, šo pieejamo finansējumu var piešķirt pārejai no dzīvnieku turēšanas sprostos;
- Y. tā kā būtu jāatzīst, ka dažos gadījumos dažu veidu novietņu sprostiem dzīvnieku labturības ziņā ir vairāk priekšrocību, kas pārsniedz negatīvo ietekmi uz attiecīgajiem dzīvniekiem; tā kā jebkurā gadījumā sprostiem ir jābūt samērīgiem ar tajā ievietotā dzīvnieka izmēriem un mērķi, ko paredzēts sasniegt;
- Z. tā kā Eiropas Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā par dzīvnieku labturību ES norādīja, ka dzīvnieku labturības mērķu sasniegšanai dalībvalstis nepilnīgi izmanto kopējās lauksaimniecības politikas instrumentus;

⁽⁷⁾ Komisijas 13. finanšu ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) — 2019. finanšu gads, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0387&from=EN>.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- AA. tā kā gadu gaitā vairākās lauku attīstības programmās ir iekļauti dzīvnieku labturības noteikumi un sprostu izmēru uzlabojumi; tā kā šā pasākuma mērķis pēc noklusējuma bija iekļauts vairākās programmās, izmantojot sprosta vai būra izmēru palielināšanas pasākumus;
- AB. tā kā, plānojot izmaiņas attiecībā uz juridiskajām saistībām par dzīvnieku novietnēm, ir jāņem vērā dzīvnieku labturības noteikumu īstenošanas līmenis dažādās ES dalībvalstīs un ir jāpieņem katrai sugai individuāla pieeja;
- AC. tā kā Eiropas Savienība importē produktus, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri ir audzēti apstākļos, ko faktiski nav iespējams pārbaudīt;
- AD. tā kā ir pieejamas komerciāli dzīvotspējīgas alternatīvas sistēmas, kuras jau tiek izmantotas, piemēram, kūtis, brīvā turēšana un bioloģiskās sistēmas vistām, aploki uz grīdas un brīvā turēšana ārā apstākļos vai bioloģiskās sistēmas trušiem, brīvās atnešanās vietas telpās un ārā un grupu novietņu sistēmas sivēnmātēm, kūtis un vairākstāvu sistēmas paipalām, kā arī grupu novietņu sistēmas teļiem,
1. prasa Komisijai līdz 2022. gadam sniegt informāciju par spēkā esošo ES dzīvnieku labturības tiesību aktu atbilstības pārbaudi;
 2. aicina Komisiju izstrādāt visaptverošāku pārtikas politiku, lai atbalstītu pāreju uz ilgtspējīgāku pārtikas sistēmu, ņemot vērā tās ekonomiskās, sociālās un vides dimensijas, ar atbilstīgu atbalstu lauksaimniekiem, lai nepieļautu jo īpaši mazo un vidējo lauku saimniecību aiziešanu no lopkopības nozares un novērstu tās turpmāku koncentrāciju;
 3. atzīst, ka vairākās dalībvalstīs jau tiek ieviesti sprostu lauksaimniecībai alternatīvi risinājumi; uzskata, ka būtu jāizstrādā, jāuzlabo alternatīvas sistēmas un jāveicina to ieviešana;
 4. aicina Komisiju jaunās dzīvnieku labturības iniciatīvas stingri pamatot ar neatkarīgiem zinātniskiem pētījumiem, ņemot vērā arī jebkādu iespējamo negatīvo ietekmi, piemēram, slimību, krūšu kaula lūzumu vai kanibālisma riskus mājputnu audzēšanas nozarē;
 5. aicina Komisiju saistībā ar pašreiz notiekošo Direktīvas 98/58/EK pārskatīšanu un saskaņā ar ES zaļo kursu un stratēģiju "No lauka līdz galdam" nodrošināt EPI "Izbeigt sprostu laikmetu" prasību pienācīgu transponēšanu;
 6. mudina Komisiju novērst birokrātismu un regulatīvos šķēršļus, lai lauksaimniecības dzīvnieku audzētāji savās telpās varētu veikt vajadzīgās strukturālās pārmaiņas un integrēt jaunus dzīvnieku labturības noteikumus;
 7. uzsver, ka ES pieaug sprostos neturētu, brīvās turēšanas apstākļos un organiskās sistēmās turētu dzīvnieku izcelsmes produktu tirgus, kā arī alternatīvu augu izcelsmes produktu tirgus.
 8. norāda, ka ES pirmā ir aizliegusi izmantot noteiktu veidu lauksaimniecības dzīvnieku sprostus, proti, 2007. gadā ir noteikusi daļēju teļu sprostu aizliegumu, 2012. gadā — aizliegumu turēt dējējvistas daudznodalījumu būros, 2013. gadā — daļēju cūku aizgalds aizliegumu un pilnīgu sprostu aizliegumu visās ES bioloģiskajās lauku saimniecībās;
 9. atgādina, ka dažas dalībvalsti jau ir pieņēmušas valsts tiesību aktus, ar kuriem aizliedz noteiktus sprostu lauksaimniecības veidus, kas ir stingrāki nekā ES minimālie standarti, tāpēc steidzami ir vajadzīgi ES līmeņa tiesību akts, lai izbeigtu sprostu lauksaimniecību un visā ES lauksaimniekiem nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
 10. aicina Komisiju ierosināt likumdošanas instrumentus godīgas un ilgtspējīgas lauksaimniecības nodrošināšanai un jo īpaši ierosināt pārskatīt Direktīvu 98/58/EK, lai ES lopkopības nozarē pakāpeniski izbeigtu sprostu izmantošanu, apsverot iespēju to pakāpeniski izbeigt līdz 2027. gadam;
 11. uzsver, ka šāda pakāpeniska izbeigšana ir jāpamato ar zinātniski pamatotu ietekmes novērtējumu un jānodrošina pienācīgs pārejas laikposms;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

12. aicina Komisiju pieņemt katrai sugai individuālu pieeju, kurā ņemtas vērā un novērtētas katra atsevišķā dzīvnieka īpatnības, lai novietņu sistēmas izveidotu atbilstīgi konkrētā dzīvnieka vajadzībām;
13. aicina Komisiju atkārtoti izvērtēt tirdzniecības nolīgumus ar trešām valstīm, lai nodrošinātu, ka tās ievēro tos pašus dzīvnieku labturības un produktu kvalitātes standartus;
14. uzsver, ka dzīvnieku skaita ziņā truši ir otra visvairāk audzētā suga ES, turklāt lielākais vairākums tiek audzēti sprostos, kas neatbilst labturības standartiem; šajā ziņā aicina Komisiju ierosināt īpašu ES tiesību aktu par lauksaimniecības trušu aizsardzības minimālajiem standartiem;
15. prasa veidot īsākas dzīvnieku un cilvēku uzturvielu piegādes ķēdes, dzīvnieku barībai un cilvēku uzturam izmantojot vietējā vai reģionālā mērogā audzētus proteīnaugus; norāda, ka stratēģija "No lauka līdz galdam" atbalsta ilgtspējīgāku dzīvnieku audzēšanu un īsāku pārtikas produktu piegādes ķēdes izveidi, kā arī godīgāku tirdzniecības politiku, kurā Eiropas standartiem ir ierādīta augstākā prioritāte;
16. atzīst pozitīvos pasākumus, ko pēdējos gados ir veikusi ES, panākot visaptverošus dzīvnieku labturības apstākļu uzlabojumus, aizliegumu turēt sprostos konkrētus lauksaimniecības dzīvniekus un sprostu aizliegumu visā bioloģiskajā lauksaimniecībā;
17. atzinīgi vērtē labāko praksi, ko jau ieviesušas vairākas dalībvalstis, pieņemot valsts tiesību aktus, kas ir stingrāki par ES dzīvnieku labturības minimālajiem standartiem, proti, ar kuriem aizliedz noteiktus sprostu lauksaimniecības veidus; mudina visas dalībvalstis steigšām pieņemt pasākumus, lai veicinātu sprostu lauksaimniecības aizstāšanu ar alternatīvām bezsprostu sistēmām;
18. aicina Komisiju atbalstīt lauksaimnieku centienus uzlabot dzīvnieku labturību, jo īpaši, izmantojot ES zaļo kursu, KLP stratēģiskos plānus un stratēģiju "No lauka līdz galdam", lai novērstu konkurētspējas zudumu un vēlāk — ražošanas pārcelšanu no ES un valstīm ārpus ES, kurās ir zemāki dzīvnieku labturības standarti; uzskata, ka būtu jānodrošina, lai visas ES ražošanas sistēmas varētu ieguldīt līdzekļus ilgtspējā un dzīvnieku labturības uzlabošanā;
19. aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus, kas aizliedztu pīļu un zosu nežēlīgu un nevajadzīgu piespiedu barošanu aknu pastētes (*foie gras*) ražošanai;
20. aicina dalībvalstis atbalstīt lauksaimniekus un lopkopjus, vajadzības gadījumos sniedzot konsultācijas un nodrošinot apmācību, lai atvieglotu pāreju uz bezsprostu sistēmām;
21. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt visu ES importēto lauksaimniecības pārtikas produktu efektīvu kontroli un muitas pārbaudes, lai nodrošinātu kvalitātes un drošības prasību un ES dzīvnieku labturības standartu ievērošanas savstarpīgumu un stiprinātu Eiropas lauksaimniecības nozares konkurētspēju pasaules tirgū;
22. atkārtoti uzsver, ka visos ES tirdzniecības nolīgumos ir svarīgi iekļaut obligātas tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļas, lai garantētu, ka izvirzītie paaugstinātie regulējuma mērķi atbilst ES tirdzniecības politikai un ka tos ievēro valstis ārpus ES, kuras parakstījušas tirdzniecības nolīgumus ar ES;
23. uzsver, ka tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļās būtu jāņem vērā arī harmonizētie ražošanas standarti, jo īpaši dzīvnieku labturības jomā;
24. uzskata, ka godīgas tirdzniecības politika, kas nodrošina vienlīdzīgas konkurences apstākļus, palīdzēs nodrošināt augstāku Eiropas standartu ievērošanu; tādēļ mudina Komisiju aktīvāk rīkoties, lai nodrošinātu importēto pārtikas produktu kontroli;
25. uzstāj, ka visiem dzīvnieku izcelsmes produktiem, ko importē ES, vajadzētu būt ražotiem pilnīgi atbilstīgi attiecīgajiem ES tiesību aktiem, arī attiecībā uz bezsprostu lauksaimniecības sistēmu izmantošanu;
26. mudina Komisiju nodrošināt pietiekamu atbalstu un pārejas periodu, lai lauksaimnieki un lauksaimniecības dzīvnieku audzētāji varētu pakāpeniski pielāgoties pārmaiņām, tomēr, lai atvieglotu pāreju, ņem vērā lauksaimnieku ieguldījumu ciklu, kā arī finansēšanas mehānismus, vienlaikus saglabājot ES lauksaimniecības pārtikas ražošanas nozares konkurētspēju un sociālo noturību;
27. uzskata, ka šis atbalsts un pārejas periods ir jānodrošina, pirms tiek ierosinātas jebkādas izmaiņas tiesību aktos attiecībā uz dzīvnieku un cilvēku sanitāro prasību ievērošanu un darba ņēmēju aizsardzību, lai novērstu teritoriju pamešanu un lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas izbeigšanu (jo īpaši tas attiecas uz mazām un vidējām lauku saimniecībām, kurām nav pietiekamu līdzekļu, lai attiecīgi pielāgotos pārmaiņām);

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

28. atkārtoti uzsver, ka Komisijai ir jāatbalsta lauksaimnieki patērētāju izglītošanas jomā un jāpalīdz informēt par spēkā esošajiem augstajiem dzīvnieku labturības standartiem; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pienācīgu finansiālo atbalstu un norādījumus, lai iesaistītajiem Eiropas lauksaimniekiem nodrošinātu vienmērīgu pārkārtošanos;
29. uzsver, ka lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas nozare ir ļoti dinamiska un spēj pielāgoties gan tiesību aktu, gan patērētāju vēlmju izmaiņām; tomēr uzsver — lai tas būtu iespējams, nozares centieni ir jāatbalsta, tādējādi panākot, ka netiek apdraudēta ražošanas ilgtspēja un lauku saimniecību dzīvotspēja;
30. uzsver, ka pārtikas aprītē ir ārkārtīgi svarīgs taisnīgs izmaksu un ieguvumu sadalījums un tirgus loma lauksaimnieku ilgtspējas uzlabošanā; šajā ziņā uzskata, ka, izmantojot dzīvnieku labturības marķējumu, varētu apliecināt, ka piegādes ķēde no lauku saimniecības līdz galdam ir apņēmusies palīdzēt sasniegt EPI "Izbeigt sprostu laikmetu" mērķus, vienlaikus nodrošinot atbilstīgas cenas;
31. uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt lauksaimniekus un palīdzēt viņiem pāriet uz ilgtspējīgāku lauksaimniecību, nodrošinot pienācīgus konsultāciju un apmācības pakalpojumus, stimulus un finanšu programmas, lai lauku apgabalos palīdzētu saglabāt attiecīgu dzīves līmeni un konkurētspēju, veicinot ieguldījumus un pārtikas piegādes ķēdes organizēšanu, stiprinot mazos vietējos pārstrādes uzņēmumus un atbalstot īsu piegādes ķēdi;
32. prasa Komisijai popularizēt dzīvnieku labturību starptautiskā līmenī un vadīt iniciatīvas, lai veicinātu informētību valstīs ārpus ES, cita starpā veicot tādus pasākumus kā savstarpējās palīdzības uzlabošana un paātrināta informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm visās dalībvalstīs un valstīs ārpus ES;
33. atgādina, ka lauksaimniecības dzīvnieku saimniecības ir inovatīvas vietas, kas pastāvīgi investē infrastruktūras un metožu uzlabošanā, lai ņemtu vērā jaunākos zinātniskos datus un patērētāju vēlmes;
34. prasa attīstīt attiecīgu pieprasījuma tirgu, kurā par augstāku cenu būtu iespējams tirgot visus produktus, kas ražoti atbilstīgi augstākajiem kvalitātes standartiem;
35. aicina Komisiju, lai paātrinātu pakāpenisku sprostu lauksaimniecības izbeigšanu, iesniegt iespējamās pārkārtošanās programmas, kā arī ar izpildi saistīto izmaksu aprēķinu;
36. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0296

Dzimumu līdztiesības veicināšana ar zinātni, tehnoloģiju, inženierzinātnēm un matemātiku (STEM) saistītā izglītībā un karjeras veidošanā**Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par dzimumu līdztiesības veicināšanu ar zinātni, tehnoloģiju, inženierzinātnēm un matemātiku (STEM) saistītā izglītībā un karjeras veidošanā (2019/2164(INI))**

(2022/C 67/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu, 3. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 10. jūnija paziņojumu “Jaunā prasmju programma Eiropai. Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai” (COM(2016)0381),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0152),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu “Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai” (COM(2020)0274),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu “Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam. Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam” (COM(2020)0624),
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2017. gada 10. augusta ziņojumu “Dzimumu līdztiesības ekonomiskās priekšrocības: kā dzimumu līdztiesība STEM izglītībā kalpo par ekonomiskās izaugsmes pamatu?”,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par sieviešu karjeru zinātnes jomā un augstākās izglītības iestādēs un karjeras ierobežojumiem ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas sadarbības izglītības un apmācības jomā stratēģisko sistēmu,
- ņemot vērā 2015. gada 8. oktobra rezolūciju par Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvas 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, piemērošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 28. aprīļa rezolūciju par dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu digitālajā laikmetā ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 17. aprīļa rezolūciju par pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm, izmantojot digitālo nozari ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par digitālās plaisas starp dzimumiem novēršanu: sieviešu līdzdalība digitālajā ekonomikā ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV C 316, 22.9.2017., 173. lpp.⁽²⁾ OV C 349, 17.10.2017., 56. lpp.⁽³⁾ OV C 66, 21.2.2018., 44. lpp.⁽⁴⁾ OV C 390, 18.11.2019., 28. lpp.⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0026.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- ņemot vērā Padomes 2018. gada 6. decembra secinājumus par dzimumu līdztiesību, jaunatni un digitalizāciju,
 - ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2020. gada 15. aprīlī publicēto pētījumu *Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality* ("Sieviešu izglītība un nodarbinātība zinātnē, tehnoloģiju jomā un digitālajā ekonomikā, kā arī MI un tā ietekme uz dzimumu līdztiesību") ⁽⁶⁾,
 - ņemot vērā 2015. gada pētījumu par sievietēm digitālajā laikmetā ⁽⁷⁾,
 - ņemot vērā ANO Starptautisko sievietēm un meitenēm zinātnē veltīto dienu, kas katru gadu tiek atzīmēta 11. februārī un kuras noteikšanas mērķis bija censties panākt sieviešu un meiteņu pilnīgu un vienlīdzīgu piekļuvi zinātnei un līdzdalību tajā, kā arī vēl vairāk nodrošināt dzimumu līdztiesību un sieviešu un meiteņu iespējīgošanu;
 - ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, kas stājās spēkā 2016. gadā, un jo īpaši 5. ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM) dzimumu līdztiesības jomā,
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada digitālo rezultātu apkopojumu,
 - ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta ziņojumu par 2020. gada dzimumu līdztiesības sarakstu,
 - ņemot vērā ANO 1979. gada Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu un tās 11. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0163/2021),
- A. tā kā dzimumu līdztiesība ir ES pamatvērtība un galvenais mērķis un ir uzskatāma par galveno priekšnoteikumu tam, lai sievietes un meitenes pilnībā izmantotu cilvēktiesības, un tā kā to izmantošanai ir īpaši būtiska nozīme no sieviešu un meiteņu iespējīgošanas, viņu potenciāla pilnīgas izmantošanas un ilgtspējīgas un iekļaujošas sabiedrības iedibināšanas viedokļa; tā kā diskriminācijai, ar ko saskaras sievietes saistībā ar dzimumu, stereotipiem un nevienlīdzību kopsakarā ar pārklājošos diskrimināciju ir vesela gūzma nelabvēlīgu sociālo un ekonomisko seku, tostarp iespējamo priekšrocību samazināšana publiskajam sektoram un uzņēmumiem pētniecības un inovācijas jomā, kā arī vispārējai ekonomikas attīstībai; tā kā, palielinot sieviešu nozīmi zinātnē, tehnoloģijās, inženierzinātnēs un matemātikā (*STEM*) un sieviešu profesionālie ieguldījumi var radīt veiksmes modeļus, kas kalpotu par piemēru, un galu galā veicināt lielāku iekļaušanu, kā arī – mūsu sabiedrībās sekmētu pārveidi un inovāciju, tādējādi vairojot plašākas sabiedrības labumu; tā kā veco modeļu izskaušana veicinās dzimumu līdztiesību; tā kā sievietēm varētu būt būtiska nozīme darbaspēka trūkuma novēršanā ES darba tirgū;
- B. tā kā ES saskaras ar vēl nepieredzētu sieviešu trūkumu *STEM* profesijās un izglītībā, jo īpaši, ņemot vērā to, ka sievietes veido 52 % no Eiropas iedzīvotājiem un viņu īpatsvars ES augstākās izglītības iestāžu absolventu vidū ir 57,7 % ⁽⁸⁾, tomēr tikai 2 no 5 zinātniekiem un inženieriem ir sievietes ⁽⁹⁾; tā kā visos digitālās nozares līmeņos Eiropā sievietes ir pārstāvētas nepietiekami – no studentiem (32 % bakalaura, maģistra vai līdzvērtīga līmeņa) līdz augstākajiem akadēmiskajiem amatiem (15 %) lielākajā daļā zinātnes, inženierzinātņu un vadības jomu un augstākajā hierarhiskā līmenī, pat nozarēs, kurās viņu vairākums ir, piemēram, izglītībā; tā kā dzimumu stereotipi ir uzskatāmi par vīriešu un sieviešu nopietnu līdztiesības šķērslī jau izglītības posmā un tā kā dzimumu atšķirības *STEM* nozarē palielinās vēl vairāk, kas nopietni kavē sieviešu un vīriešu līdztiesības iedibināšanu; tā kā Eiropas Savienībā vislielākā atšķirība ir novērojama profesionālo prasmju un nodarbinātības IKT jomā, kur tikai 18 % ir sievietes ⁽¹⁰⁾, *STEM* absolventu vidū, no kuriem tikai

⁽⁶⁾ Pētījums *Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality* ("Sieviešu izglītība un nodarbinātība zinātnē, tehnoloģiju jomā un digitālajā ekonomikā, kā arī MI un tā ietekme uz dzimumu līdztiesību"), Eiropas Parlaments, ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments C — Pilsoņu tiesības un konstitucionālie jautājumi, 2020. gada 15. aprīlis.

⁽⁷⁾ Pētījumu sagatavoja *claves* Eiropas Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta uzdevumā.

⁽⁸⁾ Eurostat, *Tertiary education statistics* ("Augstākās izglītības statistika") dati iegūti 2020. gada septembrī.

⁽⁹⁾ Eurostat, *Human resources in science and technology* ("Cilvēkresursi zinātnes un tehnoloģijas jomā"), vidējie gada dati par laikposmu 2016.–2020. gads.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Komisija, *Women in Digital Scoreboard* (rezultātu apkopojums "Sievietes digitālajā jomā"), 2020. gads.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

36 % ir sievietes, un digitālajā nozarē, kurā vīriešu īpatsvars sieviešu īpatsvaru pārsniedz vairāk nekā trīs reizes; tā kā ievērojams dzimumu segregācijas līmenis STEM studentu un absolventu vidū ar STEM saistītās profesijās kalpo par turpmākās dzimumu segregācijas pamatu; tā kā ES dalībvalstīs vien ļoti nedaudz pusauga vecuma meiteņu (mazāk nekā 3 %) pauž interesi IKT profesijā strādāt 30 gadu vecumā⁽¹¹⁾; tā kā sievietēm no nelabvēlīgas sociālekonomiskās vides STEM nozarē ielauzties ir īpaši grūti; tā kā, lai gan attiecībā uz dalību mācību priekšmetos un ieinteresētību tajos no meiteņu puses ir vērojama pozitīva tendence, procentuāli tas joprojām pietiekami nav; tā kā sākumskolā zēniem un meitenēm par STEM mācību priekšmetiem interese ir vienāda un meitenēm bieži vien STEM un IKT saistītajos uzdevumos ir labāki rezultāti nekā zēniem⁽¹²⁾; tā kā dzimumu atšķirības STEM mācību priekšmetos augstākajā izglītībā ar akadēmisko sniegumu pamatotas nav, jo meitenes un zēni vidusskolas izglītībā – eksaktajos priekšmetos un matemātikā – uzrāda līdzīgus sasniegumus; tā kā meitenes tomēr baidās, ka viņas ar STEM saistītās profesijās būs mazāk veiksmīgas nekā zēni, un tā kā tā rezultātā sievietes par savām digitālajām prasmēm pārliecinātas ir mazāk; tā kā sociālās normas un ar dzimumu saistītie sabiedrības stereotipi attiecībā uz karjeras izvēli, kurus bieži vien pastiprina izglītības saturs un mācību programmas, ir divi faktori, kas veicina dzimumu segregāciju augstākajā izglītībā;

- C. tā kā sievietēm, kuras diplomus ir ieguvušas STEM jomā, STEM darba nozarē atrast savu vietu var būt grūti un viņām ir mazāka iespēja nekā vīriešiem sākt karjeru STEM profesijās un tajā noturēties ilgstoši, jo pastāv dažādi šķēršļi, piemēram, dzimumu stereotipi, darba vietas, kurās dominē vīrieši, diskriminācija un aizspriedumi, apzināta un neapzināta vienpusība, seksuāla uzmākšanās, negatīva darba vide un paraugsieviešu un mentoru trūkums; tā kā dzimumu nevienlīdzības samazināšana STEM izglītības jomās varētu samazināt prasmju trūkumu, palielināt sieviešu nodarbinātību un ražīgumu un samazināt profesionālo segregāciju, kas, pateicoties augstākam ražīgumam un lielākam darbaspēka apjomam, galu galā veicinātu ekonomikas izaugsmi; tā kā dzimumu nevienlīdzības novēršana STEM profesijās palīdzētu panākt, ka 2050. gadā Eiropas Savienībā IKP uz vienu iedzīvotāju pieaug par 2,2 %- 3,0 %⁽¹³⁾; tā kā dzimumu nevienlīdzības novēršana STEM profesijās būtu uzskatāma par soli ceļā uz dzimumu līdztiesību un sieviešu un meiteņu cilvēktiesību īstenošanu un pozitīvi ietekmētu vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensiju atšķirību samazināšanu;
- D. tā kā saskaņā ar ES Pamattiesību aģentūras⁽¹⁴⁾ apsekojumu aptuveni 55 % sieviešu Eiropas Savienībā kopš 15 gadu vecuma ir saskārušās ar seksuālu uzmākšanos un 14 % sieviešu kopš 15 gadu vecuma ir cietušas no kibernetiskās uzmākšanās; tā kā daudzas sievietes Covid-19 pandēmijas laikā ir cietušas no jauniem kibernetiskās vardarbības veidiem, piemēram, seksuālas un psiholoģiskas aizskaršanas tiešsaistē; tā kā ir steidzami vajadzīgi pasākumi, ar kuriem šos jaunos seksuālas un psiholoģiskas uzmākšanās veidus varētu risināt; tā kā tiek ziņots par lielu skaitu seksuālas uzmākšanās gadījumu STEM izglītības iestādēs, tostarp skolās, universitātēs un darbvietās, un tā kā šis apstāklis sievietes no šīs nozares atgrūž vēl vairāk;
- E. tā kā tādu inovatīvo tehnoloģiju kā mākslīgais intelekts (MI) jomā strādājošo sieviešu nepietiekamais skaits vīriešu vidū ir būtiski ietekmēt šādu tehnoloģiju metus, izstrādi un īstenošanu un atkārtoti likt piekopt esošās diskriminējošās paražas un stereotipus un pieļaut dzimumneobjektīvu algoritmu izstrādi; tā kā centieni novērst ar dzimumu saistītus aizspriedumus un nevienlīdzību digitālajā nozarē ir uzskatāmi par nepietiekamiem; tā kā dzimumu atšķirības saglabājas visās digitālo tehnoloģiju jomās un jo īpaši MI un kibernetiskās drošības jomā, tādējādi paredzamā nākotnē digitālajā nozarē nostiprinot vīriešu diktētu trajektoriju; tā kā, lai risinātu šo neobjektivitāti, ir jāizstrādā skaidras ētikas un pārredzamības prasības; tā kā nepilnīgas un neprecīzas datu kopas, pēc dzimuma sadalītu datu trūkums var izkropļot MI sistēmu apstrādi un loģiku un dzimumu līdztiesības nodrošināšanu sabiedrībā – apdraudēt vēl vairāk; tā kā pienācīga uzmanība būtu jāpievērš arī Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) unikālajiem apstākļiem, jo īpaši attiecībā uz to lielumu,

⁽¹¹⁾ Starptautiskā Izglītības sasniegumu novērtēšanas asociācija (IEA), *International Computer and Information Literacy Study (ICILS) 2018* ("Starptautiskais pētījums par datorprātību un informācijprātību 2018. gadā").

⁽¹²⁾ O'Dea, R. E., M. Lagisz, M.D. Jennions, un citi., *Gender differences in individual variation in academic grades fail to fit expected patterns for STEM* ("Dzimumu atšķirības akadēmisko atzīmju individuālajās variācijās neatbilst STEM jomā paredzētajām tendencēm"), *Nature Communications* 9, 3777, 2018. gads.

⁽¹³⁾ *Economic benefits of gender equality in the EU: How gender equality in STEM education leads to economic growth* ("Dzimumu līdztiesības Eiropas Savienībā ekonomiskās priekšrocības: kā dzimumu līdztiesība STEM izglītībā kalpo par pamatu ekonomiskajai izaugsmei?"), Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta informatīvs dokuments, 2017. gads.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, *Violence against Women: an EU-wide survey*, ("Vardarbība pret sievietēm: ES mēroga apsekojums"), 2014. gads

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

spēju īstenot jaunas prasības un iespējām kļūt par vērtīgu avotu un katalizatoru, pateicoties kuriem, meitenes, sievietes un sievietes līderes varētu veicināt dzimumu līdztiesību ar STEM nozari saistītajā izglītībā un profesionālajās gaitās;

- F. tā kā jaunās tehnoloģijas, kas ir neobjektīvas dzimuma, etniskās piederības, rases, ādas krāsas, valodas, reliģijas vai nacionālās vai sociālās izcelsmes ziņā, galvenokārt izraisa nesadalīti dati, precīzu zināšanu trūkums un dzimumperspektīvas nepiemērošana pētniecībā, kas var negatīvi ietekmēt sieviešu veselību un labklājību, jo īpaši sievietes, kuras saskaras ar pārklājošos diskrimināciju, un produktu drošumu, un var negatīvi ietekmēt sieviešu personīgo un profesionālo attīstību ⁽¹⁵⁾;
- G. tā kā skolotāji un vecāki dzimumu stereotipus var sacietināt, atrunājot meitenes izvēlēties un turpināt STEM studijas un darbu šajās profesijās; tā kā dzimumu stereotipi ļoti ietekmē mācību priekšmetu izvēli; tā kā uzņēmību slāpējošie kultūrfaktori un paraugsieviešu neesamība apvienojumā ar to nepopularizēšanu ierobežo un negatīvi ietekmē meiteņu un sieviešu iespējas STEM disciplīnu studēšanā, darbu saistītās profesijās un digitālo uzņēmējdarbību, kā arī sekmē diskrimināciju un ierobežo sieviešu iespēju darba tirgū skaitu; tā kā būtu jāuzsver faktori, kas motivē un veicina meiteņu interesi par STEM studijām, darbu saistītajās profesijās un digitālo uzņēmējdarbību, piemēram, paraugsievietes, skolotāji-mentori un līdzbiedru grupas piekrišana, kā arī radošuma attīstīšana un praktiskās pieredzes vairošana;
- H. tā kā Covid-19 krīze dzīvi Eiropā, visticamāk, būs izmainījusi neatgriezeniski un ietekmēs lielāko daļu cilvēku dzīves aspektu, mūsu darba veikšanas veidu un to, kā mēs studējam un mācāmies, un tā kā šajā sakarā digitalizācijai būs liela nozīme; tā kā Covid-19 arī palielina dzimumu digitālo plaisu laikā ⁽¹⁶⁾, kad digitālās prasmes ir vajadzīgas vairāk nekā jebkad agrāk, lai strādātu, studētu vai saglabātu saikni; tā kā straujā digitālā pārveide piedāvā daudzas iespējas mainīt dzimumu līdztiesības nodarbinātības modeļus, taču tā var arī nesamērīgi ietekmēt sieviešu nodarbinātību daudzās jomās; tā kā sievietes ir spiestas uzņemties lielāku daļu ar audzināšanu vai viņu ģimeni saistīto pienākumu nekā vīrieši, un tādēļ visos ierosinātajos pasākumos būtu jāņem vērā iespēja sekmīgi saskaņot sieviešu profesionālo un ģimenes dzīvi, lai šajās jomās iekļautu arī vīriešus; tā kā tāldarba rezultātā darba un ģimenes dzīves robežas kļūs izplūdušākas un sievietēm varētu nākties uzņemties vislielāko slogu, lai līdzsvarotu karjeru ar ģimenes aprūpes pienākumiem;
- I. tā kā ir jāturpina veicināt politiku, kuras mērķis ir palielināt sieviešu līdzdalību ar STEM un MI saistītās jomās, un īstenot daudzlīmeņu pieeju, ar kuru novērs dzimumu atšķirības visos digitālās nozares izglītības un nodarbinātības līmeņos; tā kā tikai dažas dalībvalstis ir iekļāvušas normas par dzimumu līdztiesību pētniecības un inovācijas jomā un tā kā progress dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanā valstu pētniecības programmās ir bijis lēns;
- J. tā kā ir jāveicina un jāatbalsta lielāka uzņēmējdarbība sieviešu vidū un jārada labvēlīga vide, kurā sievietes uzņēmējas varētu gūt panākumus un tiek veicināta uzņēmējdarbība; tā kā dati par uzņēmējdarbību STEM un IKT nozarē norāda uz sieviešu vēl lielāku marginalizāciju; tā kā dzimumu nevienlīdzība jaunuzņēmumos un riska kapitāla ieguldījumos ir ne mazāk pārstēdzoša; tā kā meitenes vidusskolā un universitātē mēdz studēt mazāku skaitu IKT un STEM mācību priekšmetu un tā kā daudz mazāk sieviešu beigu beigās strādā šajās jomās un kļūst par privāto uzņēmumu un jaunuzņēmumu dibinātājiem un īpašniekiem; tā kā tikai 17 % jaunuzņēmumu dibinātājas ir sievietes; tā kā sievietēm piederošo jaunuzņēmumu finansējums vidēji ir par 23 % mazāks nekā vīriešiem; tā kā, lai gan 30 % no visiem uzņēmējiem Eiropā ir sievietes, viņas saņem tikai 2 % no pieejamā ar bankām nesaistītā finansējuma ⁽¹⁷⁾; tā kā, ņemot vērā pandēmiju, šis rādītājs, šķiet, ir samazinājies līdz 1 %,

⁽¹⁵⁾ Ekspertu grupas ziņojums *Innovation through Gender: How Gender Analysis Contributes to Research* ("Dzimums inovācijās — Kā dzimumaspekta analīze sekmē pētniecību?"), Eiropas Komisija, Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts, 2013. gads.

⁽¹⁶⁾ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO), *Bridging the digital gender divide: include, upskill, innovate* ("Digitālās dzimumu plaisas mazināšana: iekļaut, celt kvalifikāciju un ieviest inovācijas"), 2018. gads.

⁽¹⁷⁾ *Funding women entrepreneurs: How to empower growth*, ("Sieviešu uzņēmēju finansēšana: kā iespējīgnot izaugsmi?") Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju banka, 2018. gads

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

Vispārīgas piezīmes

1. uzskata, ka, ņemot vērā Eiropas Savienībā pastāvošo ievērojamo dzimumu atalgojuma atšķirību, to, ka sievietes, visticamāk, strādās zemākas algas nepilna darba laikā vai visādi citādi nenoturīgu darbu, pieaugošo pieprasījumu pēc STEM speciālistiem un ar STEM saistīto profesiju nozīmi Eiropas ekonomikas nākotnē, sieviešu īpatsvara palielināšanai STEM nozarē ir izšķiroša nozīme ilgtspējīgākas un iekļaujošākas ekonomikas un sabiedrības veidošanā zinātniskās, digitālās un tehnoloģiskās inovācijas ceļā; uzsver, ka augsts STEM prasmju līmenis ir neatsverams inovācijas procesā tādās progresīvās IKT jomās kā MI un kibernetika, tāpēc tas būs arvien svarīgāks no Eiropas Savienības nākotnes konkurētspējas pasaules tirgos viedokļa; tādēļ uzsver, ka sieviešu prasmju, zināšanu un kvalifikāciju pilns potenciāls šajās jomās var palīdzēt veicināt Eiropas ekonomiku un atbalstīt mērķus, kas ir noteikti dažādās ES politikas jomās, jo īpaši Eiropas zaļajā kursā un Digitalizācijas programmā;

2. atkārtoti piekodina, ka galvenajam mērķim vajadzētu būt visu šķēršļu, jo īpaši to sociālkulturālo, psiholoģisko un pedagoģisko šķēršļu, novēršanai, kas sasaista sieviešu un meiteņu intereses, priekšrokas un izvēles, cita starpā tas attiecas uz dzimumu stereotipiem, diskrimināciju dzimuma dēļ un bioloģisko un sociālo faktoru kombināciju, jo īpaši bērna dzemdībām sieviešu karjeras izšķirošākajos periodos, taču neapdraudot sieviešu brīvību pieņemt lēmumus; mudina dalībvalstis attiecīgajos valsts vai reģionālajos Dzimumu līdztiesības rīcības plānos vai stratēģijās paredzēt pienācīgus stimulus, ar kuriem veicina to, ka meitenes un sievietes studē STEM disciplīnas un strādā šajā jomā; uzskata, ka šiem rīcības plāniem vai stratēģijām cita starpā vajadzētu būt vēršoties uz dzimumu līdztiesības palielināšanu, galveno uzmanību pievēršot dzimumu stereotipu izskaušanai, izglītības un kvalifikāciju pieejamības atvieglošanai, labākam darba un privātās dzīves līdzsvaram, vienlīdzīgām iespējām, veselīgas un drošas darba vides un izglītības vides nodrošināšanai sievietēm, diskriminācijas nepieļaušanai darba tirgū, izpratnes vairošanai par dzimumu aizspriedumiem un stereotipiem visās ar STEM saistītajās nozarēs, obligātas darba samaksas pārredzamības rīcībpolitikas izveidei, kategoriskas seksuālās uzmākšanās neiecietības apliecināšanai un paraugsieviešu atpazīstamības palielināšanai;

3. atkārtoti pauž uzskatu, ka dzimumnosacītā stereotipizēšana, uzņēmību slāpējoši kultūrfaktori un informācijas trūkums par paraugsieviešu karjeras piemēriem un šādu sieviešu neizcelšana kavē un negatīvi ietekmē meiteņu un sieviešu iespējas STEM mācību priekšmetu studēšanā, ar šo nozari saistītajā profesionālajā dzīvē un digitālajā uzņēmējdarbībā, kā arī var novest pie diskriminācijas un mazākām iespējām darba tirgū;

4. atkārtoti apstiprina, cik svarīgi ir integrēt izpratni par dzimtskaidrojošo stereotipizēšanu visās attiecīgajās nozarēs, tostarp skolotāju sākotnējā un turpmākajā apmācībā; uzsver, ka ir jānovērš strukturālie šķēršļi, piemēram, sieviešu nelabvēlīgāki sociāli ekonomiskie apstākļi un "toksiska" darba vide un darba apstākļi, kas kavē meiteņu un sieviešu ienākšanu jomā, kurā lielākoties dominē vīrieši, un ka ir jāpalielina līdz šim nepietiekami novērtēto to paraugsieviešu atpazīstamība, kas sievietes un meitenes iedvesmotu; aicina Komisiju ieviest un atbalstīt izpratnes veicināšanas kampaņas un citas programmas un iniciatīvas, ar kurām šos šķēršļus mazina akadēmiskajā pasaulē; uzsver, ka dzimumu līdztiesības pasākumi, piemēram, dzimumu stereotipu izskaušana izglītībā, izpratnes veicināšana, STEM mācību priekšmetu pievilcības vairošana meiteņu un sieviešu acīs un profesionālā orientācija, ar kurām mudina meitenes apsvērt iespēju studēt jomās, kurās dominē vīrieši, palielinātu to sieviešu skaitu, kas absolvē STEM disciplīnu programmas;

5. aicina dalībvalstis ar STEM saistītajās profesijās novērst darba tirgus segmentāciju pēc dzimuma kritērija, veicot ieguldījumus sieviešu formālajā, ikdienējā un neformālajā izglītībā un mūžizglītībā, kā arī profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu, ka viņām ir pieejama kvalitatīva nodarbinātība un iespējas pārkvalificēties un celt kvalifikāciju atbilstoši nākotnes darba tirgus prasībām un nepieļaut darbaspēka dzimumnosacītās segregācijas apburto loku; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt politikas pasākumus, kas pilnībā ietvertu dzimumu dimensiju, izmantojot izpratnes veicināšanas kampaņas, apmācību, skolu mācību programmas un jo īpaši profesionālo orientāciju, tādējādi meitenēm indoktrinējot uzņēmējdarbību, STEM mācību priekšmetus un digitālo izglītību jau no agrīna vecuma nolūkā apkarot pastāvošos izglītības stereotipus un nodrošināt, ka lielāks skaits sieviešu sāk darba gaitas attīstības stadijā esošās un labi apmaksātās nozarēs; uzsver nepieciešamību iesaistīt plašsaziņas līdzekļus, tostarp sociālos plašsaziņas līdzekļus, veicināt iekļaujošas valodas izmantošanu un nepieļaut stereotipus, kuru dēļ formējas uzskati pret meiteņu līdzdalību un interesi par STEM izglītību; prasa STEM jaudas uzlabot un garantēt vienlīdzīgu tām piekļuvi; prasa piešķirt īpašas stipendijas meitenēm un sievietēm, kuras vēlas turpmāko dzīvi saistīt ar darbu STEM nozarē;

6. aicina Komisiju un dalībvalstis īpaši ņemt vērā situāciju, kādā atrodas meitenes un sievietes no nelabvēlīgas sociālekonomiskās vides, piemēram, sievietes ar invaliditāti vai personas, kas dzīvo tālākajos reģionos vai lauku apvidos, trūcīgās sievietes, vientuļās mātes, studentes nestabilās situācijās, sievietes migrantes un romu sievietes, un nodrošināt viņām pilnīgu piekļuvi digitālajai izglītībai un karjerai STEM jomā un iekļaušanu tajās, tādējādi novēršot digitālās plaisas paplašināšanos; aicina Komisiju un dalībvalstis, izstrādājot rīcības plānus, īpaši ņemt vērā pārkļauto diskrimināciju un aizspriedumus etniskās piederības, reliģijas, seksuālās orientācijas, vecuma vai invaliditātes dēļ; aicina Komisiju un

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

dalībvalstis vākt salīdzināmus un saskaņotus datus, ar kuriem var izsekot sieviešu no dažādām sociālekonomiskajām grupām vai atšķirīgu rasu un etniskās izcelsmes sieviešu progresam visos izglītības līmeņos, tostarp, ņemot vērā viņu karjeras izvēli un attīstību, galveno uzmanību pievēršot nevienlīdzībai STEM un digitālajā nozarē, pateicoties kam, varēs uzraudzīt rīcībpolitikas ietekmi un ļaus ieinteresētajām personām apzināt trūkumus un to pamatcēlošus; aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai paplašinātu to rādītāju kopumu, kurus izmanto rezultātu apkopojumam "Sievietes digitālajā jomā" nolūkā tajos iekļaut informāciju un datus par sievietēm STEM nozares izglītībā un karjerā, un izstrādāt instrumentu komplektu, kas saturētu metodiku, rādītājus un satvarus un ar kuru sagatavo precīzākus datus un uzlabo esošās informācijas izmantošanu;

7. aicina dalībvalstis piedāvāt savu nedalītu atbalstu Komisijas iniciatīvām, ar kurām uzlabo izpratni par digitālajām iespējām, piemēram, pieejai "nav sieviešu, nav paneļa!", ES programmēšanas nedēļai, digitālo prasmju un darbvietu koalīcijai, ES balvai sievietēm novatorēm, #SaferInternet4EU iniciatīvām visā Eiropā un Prasmju programmai Eiropai;

Izglītība

8. atzinīgi vērtē Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam un tā pasākumu "Veicināt sieviešu līdzdalību STEM" un cer, ka tas palīdzēs izstrādāt pievilcīgākus un radošākus veidus, kā meitenes mudināt turpināt STEM studijas, kā arī palielināt sieviešu pārliecību par savām digitālajām prasmēm; uzsver, ka meiteņu īpatsvars STEM programmu absolventu⁽¹⁸⁾ vidū ir tikai 36 %, neraugoties uz to, ka viņas zēnus digitālās pratības jomā pārspēj⁽¹⁹⁾; uzsver, ka meitenēm, kas pakļaujas dzimumu stereotipiem, ir zemāks pašefektivitātes līmenis un mazāka pārliecība par viņu spējām nekā zēniem un ka pašefektivitāte būtiski ietekmē gan STEM izglītības rezultātus, gan centienus veidot karjeru STEM jomā; uzsver, ka meitenes, ar laiku šķiet, zaudē interesi par (STEM) priekšmetiem, un tas nozīmē, ka orientācija ir nepieciešama jau pirmsskolas vecumā un pamatskolā, lai negaistošu uzturētu meiteņu interesi par šīm jomām un cīnītos pret kaitīgiem stereotipiem par dzimumu – gan meiteņu, gan zēnu – lomām; aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot jaunus saziņas ar meitenēm kanālus un nodrošināt, lai digitālo izglītību apgūt varētu viņas visas, un atzīt skolotājus par kultūras pārmaiņu virzītājspēkiem un ieguldīt viņos, ņemot vērā viņu potenciālu veicināt meiteņu nepārtrauktu līdzdalību skolas zinātniskajā norisē; ierosina šos centienus pastiprināt, izstrādājot kopējas, dalībvalstīm domātas pamatnostādnes, ar kurām uzlabo to personu zināšanas un prasmes, kas sāk iegūt vidējo izglītību; prasa efektīvi izmantot ES fondus, programmas un stratēģijas, tostarp Erasmus+, Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un programmu "Digitālā Eiropa", lai aktīvi mudinātu meitenes studēt IKT un STEM priekšmetus un sniegtu efektīvu atbalstu mūžizglītībai un apmācībai STEM nozarēs; prasa dzimumu līdztiesību pienācīgi iekļaut turpmākajā ES jaunatnes stratēģijā un rīcībpolitikā;

9. uzsver, ka kvalitatīvas, iekļaujošas un nediskriminējošas digitālās izglītības nozīmei ir jābūt būtiskai meiteņu un sieviešu līdzdalības IKT un ar STEM saistītās jomās palielināšanā un dzimumu digitālās plaisas novēršanā; uzsver, ka, apgūstot digitālo izglītību, tiek nodrošināta labāka digitālā iekļaušana un digitālā lietpratība un garantēta meiteņu un sieviešu vienlīdzīga līdzdalība digitālajā laikmetā; uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visu līmeņu STEM izglītībā, tostarp ārpusskolas, ikdienējā un neformālajā izglītībā, kā arī attiecībā uz mācībspēkiem; tādēļ aicina izstrādāt īpašas, vecumam atbilstošas stratēģijas; mudina dalībvalstis valsts mācību programmās veicināt datorzinātņu izglītību un aicina izglītības struktūras agrīnā pirmsskolas un pamatzglītības posmā integrēt robotikas, kodēšanas, IKT un programmēšanas priekšmetus, lai meitenes un studenti mudinātu mācību iestādēs apgūt matemātikas, programēšanas, IKT priekšmetus un eksaktos priekšmetus vispār;

10. atzīst skolas un skolotāju lomu dzimumu nevienlīdzības STEM izglītībā novēršanā un uzsver izglītības nozīmi meiteņu dalības ar STEM saistītajosursos veicināšanā un to kritēriju noteikšanā, ar kuriem uzrauga sieviešu atslasi darbā un noturēšanos tajā; aicina dalībvalstis ieguldīt STEM mācību priekšmetus pasniedzšo pamatskolas un vidusskolas skolotāju prasmju pilnveidē, lai palīdzētu viņiem izprast un savā mācību praksē un novērtējumos novērst neapzinātos stereotipus un tādā pašā mērā iesaistīt arī visus audzēkņus; uzsver nepieciešamību dalībvalstīm STEM kustībā iesaistīt visu skolotāju profesiju un skolotājus vervēt kā pārmaiņu veicinātājus; ierosina izglītības iestādēm izstrādāt līdztiesības plānus, ar kuriem tās veicinātu dzimumu līdzsvaru skolotāju vidū; prasa stiprināt STEM mācību programmas un mācību materiālus, lai labāk veicinātu vienlīdzīgu dalību STEM; prasa nodrošināt labāku profesionālo orientāciju un rast jaunus un radošus veidus, kā iedvesmot studējošās sievietes apsvērt STEM karjeras perspektīvu; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāstiprina skolotāju un karjeras

⁽¹⁸⁾ Eiropas Komisija, *She figures* ("Viņas statistika") par 2018. gadu.

⁽¹⁹⁾ Starptautiskais datorpratības un informācijas lietpratība pētījums (ICILS), 2018. gads.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

konsultantu spējas mudināt meitenes, kas izrāda interesi par *STEM*, turpināt šajā nozarē karjeru, jo labāka izpratne par stereotipiem un dzimumu atšķirībām *STEM* jomā ļauj pedagogiem un karjeras konsultantiem izprast šķēršļus, ar kuriem saskaras viņu studenti, nodrošināt vienlīdzīgu dalību *STEM* klasēs un veicināt studenšu darba gaitas *STEM* jomā;

11. uzsver, ka skolotāji vīrieši un citi vīriešu dzimuma darbinieki dominē ar *STEM* saistīto disciplīnu pasniegšanā skolās, universitātēs un darbavietās, kā rezultātā trūkst paraugsieviešu un ir ierobežotas orientācijas un padomdošanas iespējas; mudina dzimumu līdztiesības aspektu ar dzimumjūtīgas mācības vielas starpniecību integrēt pamata, vidējās un augstākās izglītības sistēmā, un mudina darbā pieņemšanas procesā iesaistītās komitejas un iestādes veicināt dzimumu līdzsvaru, lai nepieļautu atstumību; uzsver, ka visās izglītības nozarēs, jo īpaši *STEM* nozarēs un jaunajās digitālajās nozarēs, kurās sievietes pārstāvētas ir nepietiekami, ir jāveic ieguldījumi izglītībā un apmācībā, izmantojot dzimumjūtīgus darbā pieņemšanas un atlases paņēmienus; aicina Komisiju un dalībvalstis rast pievilcīgākus un radošākus veidus, kā izcelt paraugsievietes, kuras strādā IKT un *STEM* jomā, lai palielinātu meiteņu pašpārliecību digitālo prasmju izmantošanā un mudinātu viņas turpināt ar IKT un *STEM* saistītas studijas;

12. uzsver nepieciešamību pievērsties finanšu izglītībai, tostarp finanšu prakses simulācijām, un tās saistībai ar vīriešu un sieviešu pensiju atšķirībām; uzsver, ka gados jaunāku sieviešu izglītošana par tādiem tematiem kā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība pavērs ceļu nākotnei, kurā sievietes pratīs finansiāli par sevi pastāvēt;

13. konstatē, ka katrai meitenei vajadzētu būt iespējai izmantot priekšrocības, ko sniedz plašāka piekļuve pasaules līmeņa digitālās mācīšanās risinājumiem, un likt lietā mijiedarbības ar digitālajās tehnoloģijām rīkus kā lietotājiem un radītājiem, un būt motivētām to darīt; aicina dalībvalstis ņemt vērā pašreizējās bažas par Covid-19 turpmākas izplatīšanās risku un novērst to, ka neaizsargātajiem studentiem no sociālekonomiski nelabvēlīgas vides, piemēram, meitenēm lauku apvidos vai apgabalos, kurus ir grūti sasniegt, nav IKT tehniskā aprīkojuma un pieslēguma, un izstrādāt instrumentus, kas nodrošinātu pilnīgu piekļuvi digitālajai izglītībai un tās netraucētu pasniegšanu un apguvi; uzsver, ka ir vajadzīgas īpašas, tādām lauku apvidu skolām paredzētas finansēšanas programmas, kurām aizvien vairāk trūkst finansējuma progresīvām tehnoloģijām, kuras daudzas pilsētu rajonu skolas uzskata par pašsaprotamām; turklāt aicina sniegt labāku atbalstu lauku skolu sistēmās strādājošiem pedagogiem, lai palīdzētu viņiem mācīt *STEM* mācību programmas, jo īpaši attiecībā uz apmācību, aprīkojumu un infrastruktūru;

14. uzsver, cik svarīgi ir *STEM* nozarē strādājošām sievietēm profesionālēm izveidot tīklus liela mēroga komunikācijas kampaņu veikšanai, lai palīdzētu pārveidot priekšstatus par *STEM* jomā strādājošām sievietēm, un lai *STEM* nozares sievietes varētu sazināties ar meitenēm, izmantojot karjeras atbalstu, prasmju apmācību un tīklu veidošanu; atzinīgi vērtē dažādās izglītības iniciatīvas, kas ir izstrādātas, lai atbalstītu meitenes un virzītu sievietes digitālajā ekonomikā, tostarp virtuālo sociālo tīklu stāstu izmantošanu, profesionālos tīklus, ko organizē sievietes priekš sievietēm un tehnoloģiju uzņēmumu iniciatīvas; aicina Komisiju un dalībvalstis visos izglītības līmeņos izveidot padomdošanas shēmas, kurās līdzdarbotos IKT jomā strādājošas sievietes, kurām vēlas līdzināties; aicina Komisiju attiecībā uz stažēšanās piedāvājumiem digitālajā jomā pieņemt mērķtiecīgu dzimumu līdztiesības pieeju, lai jauniešiem no dažādām vidēm sniegtu iespēju iegūt praktisku digitālo, IKT un *STEM* pieredzi darba tirgū pieprasītajās jomās, un stingri mudina izglītības procesā veicināt stažēšanos *STEM* uzņēmumos; mudina dalībvalstis izstrādāt iniciatīvas, ar kurām atbalsta meiteņu pāreju no skolas uz darba dzīvi, piemēram, profesionālo orientāciju skolā, mācekļību un darba pieredzes programmas, nolūkā atbalstīt meiteņu nākotnes centienus un radīt viņām iespējas kļūt par *STEM* nozarē strādājošu darbspēku;

15. konstatē, ka savos 2015. gada maija secinājumos par Eiropas Pētniecības telpas ceļvedi 2015.–2020. gadam Padome nesekmīgi aicināja Komisiju un dalībvalstis sākt valstu tiesību aktus līdztiesības jomā pārvērst aktīvā rīcībā, lai cīnītos pret dzimumu nelīdzsvarotību pētniecības iestādēs un lēmumu pieņemšanas struktūrās un labāk integrētu dzimumu dimensiju pētniecības un izstrādes rīcīpolitikā, programmās un projektos; atzīst Komisijas mērķi ar Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu veicināt sieviešu līdzdalību *STEM* nozarē un atbalstīt ES *STEM* koalīciju, lai izstrādātu augstākās izglītības programmas, kas sievietes pārvilinātu uz inženierzinātnēm un IKT; pauž nožēlu, ka neskatoties uz to, ka ES un tās dalībvalstīs spēkā ir juridiskas normas, ar kurām paredz vienlīdzīgu attieksmi un nediskrimināciju darba tirgū, tostarp nosaka vienlīdzīgu samaksu, sieviešu piekļuvē ar pētniecību saistītiem amatiem, finansējumam un iespējām publicēties joprojām ir novērojama nevienlīdzība, tostarp nekoriģētas samaksas atšķirības zinātnieku un akadēmiskajās aprindās;

16. uzsver to seksuālās uzmācšanās gadījumu skaitu, kuros ir cietušas *STEM* mācību priekšmetu augstāko mācību iestāžu studentes, un aicina dalībvalstis un izglītības iestādes īstenot seksuālās uzmācšanās absolūtas neiecietības rīcīpolitiku, vienojoties pieņemt stingru kodeksus un protokolus, radīt sievietēm un meitenēm paredzētus drošus un privātus ziņošanas kanālus un panākt to, ka attiecīgajām iestādēm tiek darīti zināmi visi seksuālās uzmācšanās gadījumi;

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

aicina Komisiju, dalībvalstis un izglītības iestādes pieņemt preventīvus pasākumus un atbilstošas sankcijas pret seksuālās uzmākšanās veicējiem, lai novērstu seksuālu uzmākšanos skolās un STEM izglītības iestādēs;

17. uzsver, ka valstu attīstības plānos un izglītības, IKT un zinātnes jomu rīcībpolitikā ir jāiekļauj dzimumatsaucīgas STEM mācīšanās un karjeras iespējas;

Profesionālās gaitas

18. pauž nožēlu par to, ka sievietes savā profesionālajā dzīvē saskaras ar nesamērīgi lielāku skaitu šķēršļu nekā vīrieši, jo pienācīgi nav līdzsvarota darba un privātā dzīve un lielākajā daļā māsaimniecību palielinās neapmaksāts aprūpes darba apjoms; konstatē, ka Covid-19 pandēmija ir vēl vairāk pasliktinājusi to sieviešu situāciju, kurām bija jālīdzsvaro virsstundu tāl darbs un rūpes par bērniem, un neapmaksāta aprūpes darba veikšana; pauž nožēlu par kultūras “vienmēr gatavs darbam” īpaši negatīvo ietekmi uz to darba ņēmēju darba un privātās dzīves līdzsvaru, uz kuru pleciem gulstas aprūpes pienākumi un kuri parasti ir sievietes; mudina publiskās un privātās iestādes nodrošināt, lai tāl darbā tiktu ņemti vērā labāka darba un privātās dzīves līdzsvara uzturēšanas šķēršļi un tiktu ievērotas tiesības atslēgties, kā arī tās piekopt ģimenei draudzīgu rīcībpolitiku; iesaka dalībvalstīm ieviest pienācīgus pasākumus, ar kuriem garantē kategoriskas netolerances politiku attiecībā uz seksuālu uzmākšanos, labāku grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, ievērojami lielāku un ilgāku paternitātes atvaļinājumu un apmaksātu un strikti individuālu bērna kopšanas atvaļinājumu, kas nozīmētu, ka sievietēm un vīriešiem būtu laiks rūpēties par saviem bērniem, kā arī iesaka cīnīties pret to, ka sieviete ir tas no vecākiem, kurš pārtrauc karjeru, tādējādi novēršot būtisku sieviešu karjeras attīstības šķērslu un nodrošinot elastīgu darba laiku, bērnu aprūpes iespējas uz vietas un tāl darbu; mudina dalībvalstis pilnībā transponēt un īstenot Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīvu⁽²⁰⁾ un aicina Komisiju efektīvi uzraudzīt tas piemērošanu dzīvē; aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā izvērtēt cēloņus un faktorus, kuru dēļ liels skaits sieviešu pamet STEM jomā sāktu karjeru, un formulēt rīcības ieteikumus, kā šo parādību, ja tas ir nepieciešams, izskaust, kā arī izstrādāt mehānismus un programmas, ar kurām sievietes un meitenes iekļauj izglītības, apmācības un nodarbinātības iniciatīvās, un šajā nolūkā noteikt adekvātu rīcībpolitiku un pasākumus; uzsver, ka Covid-19 darba, izglītības, pārvaldības un ikdienas dzīvē atklāj jaunu sadaļu, un ir pasvītrotis digitālās lietpratības un prasmi īpaši nozīmi un vajadzību pēc jauniem nosacījumiem tāl darba jomā, kurā pandēmijas un tai sekojošo kustību ierobežojumu pasākumu laikā ir konstatēta būtiska dzimumu atšķirība; uzsver, ka dzimumu līdzsvars ir steidzami jāveicina digitālajā nozarē, ņemot vērā veidu, kā cilvēki un uzņēmumi izmanto IKT un citas digitālās tehnoloģijas, lai strādātu un mijiedarbotos jaunajā digitālajā sabiedrībā;

19. uzskata par ārkārtīgi svarīgu, lai būtu lielāks paraugsieviešu skaits un lai tiktu palielināts vadošos amatus ieņemošo sieviešu skaits STEM nozarē; uzsver, ka sieviešu īpatsvara samazināšanās augstākajos amatos negatīvi ietekmē sieviešu pieņemšanu darbā, kas savukārt sieviešu izredzes ieņemt augstākus amatus samazina vēl vairāk; pauž nožēlu, ka sievietes pietiekami pārstāvētas vadošos amatos STEM profesijās nav, un īpaši vērš uzmanību uz to, ka ir steidzami jāveicina vīriešu un sieviešu līdztiesība visos uzņēmējdarbības un pārvaldes lēmumu pieņemšanas līmeņos; uzsver, ka dzimumu daudzveidība valdēs un lēmumu pieņemšanas amatos, uzlabo uzņēmumu darbības rezultātus, jo tajos ir pārstāvēts plašāks zināšanu, attieksmes un pieredzes spektrs; pauž nožēlu par to, ka Eiropas universitāšu un skolu hierarhijā pastāv gan horizontāla, gan vertikāla dzimumu segregācija; vērš uzmanību uz to, ka sievietes ir īpaši nepietiekami pārstāvētas pašos augstākajos pētniecības un lēmumu pieņemšanas amatos akadēmiskajās iestādēs un universitātēs, norādot uz to, ka pastāv “stikla griesti” – neredzami, uz aizspriedumiem balstīti šķēršļi, kas liedz sievietēm ieņemt atbildīgus amatus; mudina Padomi un dalībvalstis pieņemt Direktīvu par sievietēm valdēs un noteikt mērķus attiecībā uz dzimumu līdzsvaru lēmumu pieņemšanas struktūrās;

20. pauž nožēlu par to, ka vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība joprojām ir realitāte un ir vēl izteiktāka nozarēs, kurās dominē vīrieši, piemēram, IKT un tehnoloģiju uzņēmumos⁽²¹⁾; aicina visus dalībniekus nodrošināt darba samaksas pārredzamību; mudina Padomi atsaldēt ierosināto direktīvu par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas, kuras mērķis ir, īstenojot horizontālu pieeju, paplašināt aizsardzību pret diskrimināciju;

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīva (ES) 2019/1158 par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES (OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.).

⁽²¹⁾ Lambrecht, A. un Tucker, C. E., *Algorithmic bias? An empirical study into apparent gender-based discrimination in the display of STEM career ads* (“Algoritmos iestrādāta neobjektivitāte? Empīrisks pētījums par klaju, uz dzimumu balstītu diskrimināciju STEM darba sludinājumu noformējumā”), *Management Science*, 65. sējums, Nr. 7, 2019. g., 2970. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

21. aicina visas attiecīgās ieinteresētās personas novērst to darbā pieņemšanas praksē pastāvošo diskrimināciju un ieviest kvotas, ar kurām tiktu veicināta sieviešu, jo īpaši sieviešu ar dažādu rasu un etnisko izcelsmi, sieviešu ar invaliditāti un LGBTI+ personu, iekļaušana;

22. mudina īstenot iekļaujošu dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, privātiem uzņēmumiem, nevalstiskām organizācijām (NVO), arodu asociācijām un institūtiem, valsts iestādēm, reģionālām un vietējām pašvaldībām, politikas veidotājiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, lai koordinētu un novērstu trūkstošās saiknes, pateicoties kam, tiktu veicināta sieviešu līdzdalība STEM nozarē; uzsver, ka, ņemot vērā to, cik ārkārtīgi svarīgi ir apkarot kultūras un sociālos stereotipus, ar kuriem tiek noniecinātas sieviešu spējas un nozīme STEM nozarē, būtu jānosaka mērķtiecīgi dzimumu līdztiesības veicināšanas pasākumi, piemēram, jāpieņem tiesību akti par integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai vai rīcībpolitika, piemēram, jānosaka finansiāli stimuli vai citi pasākumi, kas palielinātu meiteņu līdzdalību STEM izglītībā un profesijās; prasa nodrošināt pamudinājumus uzņēmumiem, kas atbalsta paraugsievietes, padomdošanas programmas un karjeras ceļus, kā arī palielināt sieviešu atpazīstamību; atzīst dažu izpilddirektoru un augstākā līmeņa vadītāju būtisko lomu dzimumu digitālās plaisas novēršanā, izstrādājot korporatīvu politiku, kuras mērķis ir apkarot digitālos ar dzimumu saistītos stereotipus, izcelt paraugsievietes, motivēt sievietes uzsākt STEM priekšmetu studijas, rosināt sievietes uz pārkvalifikāciju vai kvalifikācijas celšanu, veicināt padomdošanas shēmas un uzlabot IKT darbvietu reputāciju; aicina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk sadarboties ar visiem IKT, digitālajiem, telekomunikāciju, plašsaziņas līdzekļu, audiovizuālajiem un tehnoloģiskajiem uzņēmējdarbības partneriem, lai veicinātu iekļaujošu un dzimumu ziņā līdzsvarotu darba kultūru un vidi, tostarp, nosakot tādas pasākumus kā izpratnes veidošanas kampaņas, ar kurām veicina dzimumu līdztiesību privātās STEM nozarēs un publiskā un privātā sektora partnerībās, tādējādi atvieglojot STEM darba tirgus pieejamību nesen studijas beigušiem kadriem, popularizējot meitenēm un jaunām sievietēm domātas mācekļības shēmas un stažēšanās iespējas, kas sekmētu viņu gaitu uzsākšanu darba tirgū, ko panāk, īstenojot tādas iniciatīvas kā padomdošana nelabvēlīgākā stāvoklī esošām meitenēm un viņām paredzētas stipendijas, kā arī, izglītības sistēmu, valsts pārvaldes un laikmetīgo tehnoloģiju jomā strādājošo uzņēmumu starpā īstenojot publisko un privāto partnerību, piemēram attiecībā uz 3D tehnoloģijām, MI, nanotehnoloģijām, robotiku un gēnu terapiju, un dalībvalstu starpā šajā nolūkā apmainīties ar informāciju un paraugpraksi;

23. uzsver saikni starp dzimumu atšķirībām un pensiju atšķirībām; tādēļ aicina dalībvalstis minētās neatbilstības risināt un samazināt un veikt turpmākus pasākumus, ar kuriem nodrošina to, lai sievietes varētu pienācīgi piekļūt izglītībai un lai viņām būtu iespējas iegūt ekonomisko neatkarību un karjeras izaugsmes izredzes;

Digitālā nozare

24. pauž nožēlu par to, ka dzimumu nevienlīdzība pastāv visās digitālo tehnoloģiju jomās, taču pauž īpašas bažas par dzimumu nevienlīdzību, kas pastāv inovatīvās tehnoloģijās, piemēram, MI un kibers drošības jomā, kur vidējais sieviešu īpatsvars pasaulē ir attiecīgi 12 % un 20 % ⁽²²⁾; ierosina lielāku uzmanības un atbalstu veltīt mazapdzīvotiem un jo īpaši lauku apvidiem, kur šī situācija pasliktinās;

25. uzsver, ka izmantoto datu kopu kvalitāte ir ārkārtīgi svarīga no MI tehnoloģiju snieguma viedokļa, ka MI nedrīkst pastiprināt dzimumu nevienlīdzību un stereotipus, ar algoritmu palīdzību pārnesot vienpusības un aizspriedumus no analogās uz digitālo jomu, un ka MI var sniegt būtisku ieguldījumu dzimumu līdztiesības veicināšanā ar nosacījumu, ka tiek izstrādāts atbilstošs tiesiskais regulējums un tiek izskausts kā apzināts, tā neapzināts favorītisms; īpaši norāda uz to, ka viens no būtiskākajiem MI trūkumiem ir saistīts ar noteiktiem neobjektivitātes veidiem, piemēram, dzimumu, rasi vai seksuālo orientāciju, ko izraisa darbaspēka homogēnais raksturs; norāda, ka pārklājošās diskriminācijas veidu dēļ sievietes no jaunajām tehnoloģijām tiek atstumtas, piemēram, ādas krāsas sievietes, jo sejas atpazīšanas tehnoloģijā ir ieviesušas kļūdas; izceļ vajadzību pēc tā, lai dažādas izstrādātāju un inženieru grupas strādātu kopā ar galvenajiem sabiedrības rīcībspēkiem nolūkā nepieļaut to, ka MI algoritmos, sistēmās un lietotnēs nejausi ieviešas ar dzimumu un kultūru saistīti aizspriedumi; atbalsta tādu izglītības programmu un sabiedrības informēšanas pasākumu izstrādi, kas aptvertu MI ietekmi uz sabiedrību, tiesībām un ētiku; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt visus iespējamus pasākumus, kas no šādiem aizspriedumiem palīdzētu izvairīties un nodrošinātu pamattiesību pilnīgu aizsardzību; uzsver, ka pirms MI tehnoloģiju ieviešanas augsta riska nozarēs, jo īpaši veselības aprūpes nozarē, piemēram, veselības nozarē, ir jāizstrādā cilvēka pārraudzīta infrastruktūra un tajā ir jāiekļauj dzimumu līdztiesības eksperti;

⁽²²⁾ Sax, M. A. Kanny, J. A. Jacobs, un citi., *Understanding the Changing Dynamics of the Gender Gap in Undergraduate Engineering Majors 1971-2011* ("Saprast dzimumu nevienlīdzības mainīgo dinamiku bakalaura studiju inženierzinātņu specialitātē (1971.-2011. gads)"), *Research in Higher Education*, 57. sējums, Nr. 5, 2016.gads; Shade L. R., *Missing in action: Gender in Canada's digital economy agenda*, (Faktiskā neesamība: dzimumu jautājums Kanādas digitālajā ekonomikā), izd. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 39. sējums, Nr. 4, 2014. g., 887.-896. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

26. atzīst, ka MI, ja tā pamatā nav neobjektivitātes faktori, var izrādīties spēcīgs instruments, ar kura palīdzību, izstrādājot objektīvus un pēc noklusējuma ētiskus algoritmus, kas veicinātu vispārējo taisnīgumu un labklājību, var pārvarēt dzimumu nevienlīdzību un stereotipus; uzsver, cik attiecībā uz MI ētiskajiem aspektiem svarīga ir kopēja Eiropas pieeja; turklāt uzsver, ka ES MI politikā un tiesību aktos ir jāievēro Eiropas vērtības, ES līgumi un tiesību akti, kā arī Eiropas sociālo tiesību pilāra principi;

27. prasa, lai MI un automatizācija būtu sociāli atbildīgas un izstrādātas tā, lai mēs varētu pārvarēt nevienlīdzību, tostarp dzimumu diskrimināciju, un risināt problēmas, ar kurām saskaras sievietes, piemēram, neapmaksāts aprūpes darbs, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība, iebiedēšana tiešsaistē, dzimumnosacīta vardarbība un seksuāla uzmākšanās, cilvēku tirdzniecība, seksuālo reproduktīvo tiesību pārkāpumi un nepietiekama pārstāvība vadošos amatos; prasa, lai MI un automatizācija palīdzētu vairot sieviešu veselību un ekonomisko labklājību, iespēju vienlīdzību, darba ņēmēju un sociālās tiesības, kvalitatīvu izglītību, bērnu aizsardzību, kultūras un valodu daudzveidību, dzimumu līdztiesību, digitālo lietpratību, novatorismu un radošumu, tostarp piekļuvi finansējumam, augstākajai izglītībai un elastīgām darba iespējām; aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstu kompetentajām iestādēm pievērst īpašu uzmanību jauniem dzimumnosacītas vardarbības veidiem, piemēram, kibernetizācijā un kibervajāšanās⁽²³⁾ veidiem, un veikt pastāvīgus novērtējumus un šos jautājumus risināt efektīvāk;

Uzņēmējdarbība un piekļuve finansējumam

28. pauž nožēlu par to, ka sievietes ir nepietiekami pārstāvētas uz inovācijām balstītos jaunuzņēmumos, un izgaismo ar dzimumu saistītu neobjektivitāti un sistēmiskus trūkumus, kas pastāv sociālajās struktūrās, jo īpaši STEM uzņēmējdarbības saskarpunktā; uzskata par ārkārtīgi svarīgu, lai būtu vairāk paraugsieviešu un lielāks skaits sieviešu ieņemtu vadošos amatus STEM nozarē; aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot rīcībpolitiku, ar kuru atbalstītu un atrisinātu to sieviešu uzņēmējdarbības potenciālu, kuras joprojām ir uzskatāmas par neizmantotu ekonomikas izaugsmes, inovācijas un darbvietu radīšanas avotu, lai sniegtu plašāku un labāku informāciju par uzņēmējdarbību kā pievilcīgu karjeras iespēju, jo īpaši jaunām sievietēm skolā, un īstenot valsts rīcībpolitiku, ar kuru veicina sieviešu uzņēmējdarbību; uzskata, ka atlabšana pēc Covid-19 ir uzskatāma par nozīmīgu iespēju īpašu labvēlību izrādīt sievietēm uzņēmējām, lai viņas varētu atjaunot mūsu ekonomiku un sabiedrību; uzsver, ka patiesa atgūšanās no Covid-19 būs sekmīga tikai tad, ja tiks panākta zaļāka, taisnīgāka un dzimumu ziņā līdztiesīgāka Eiropa un tiks nodrošināta pienācīga dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ES atveseļošanas fondos, vienlaikus nodrošinot arī to, ka sievietes pilnībā izmanto nodarbinātības un uzņēmējdarbības priekšrocības nozarēs, kurās viņas tradicionāli ir bijušas un joprojām ir pārstāvētas ievērojami nepietiekami, tostarp digitālajā, MI, IKT un STEM jomā;

29. uzskata, ka to sieviešu nepietiekamā pārstāvība, kuras ir atbildīgas par ieguldījumu lēmumiem riska kapitāla uzņēmumos, ir uzskatāma par galveno iemeslu tam, ka jaunuzņēmumiem un uzņēmumiem, kuru priekšgalā ir sievietes, joprojām nav pietiekama finansējuma;

30. aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt iespējas jaunām uzņēmējām un novatorēm no ES fondiem un programmām vieglāk saņemt finansējumu, kas izpaustos kā kredīti un pamatkapitāla finansējums, viņām paredzēt vieglākus līdzekļu saņemšanas no esošajiem fondiem nosacījumus, izveidot īpašus fondus un meklēt jaunus un novatoriskus veidus, kā viņas finansiāli atbalstīt un palīdzēt viņām pārvarēt šķēršļus, ar kuriem viņas saskaras; prasa arī Eiropas Investīciju banku iekļaut to kredītiestāžu klāstā, kas piedāvā mikrofinansējumu; atzīst, ka ir vajadzīgas izpratnes veicināšanas un informēšanas kampaņas par ES finansējuma iespējām, lai sniegtu atbalstu tieši sievietēm, kas ir uzņēmumu īpašnieces un uzņēmējas; prasa arī turpmāk paplašināt Eiropas “biznesa eņģeļu” tīklu un Eiropas Mentoru tīklu sievietēm uzņēmējām, tostarp, sekmējot sieviešu novatoru, tehnoloģiju profesionāļu un investoru biedrošanos, pateicoties kam, tiktu veicinātas un palielinātas inovācijas un finansējums sieviešu vadītām uzņēmības iniciatīvām;

31. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu izveidot ES balvu novatorēm sievietēm, ko katru gadu piešķir Eiropas sievietēm, kuras ir nodibinājušas veiksmīgu uzņēmumu un tirgū ir laidošas inovācijas; aicina Komisiju un dalībvalstis rast papildu veidus, kā mudināt lielāku skaitu sieviešu dibināt savus uzņēmumus un godināt sievietes-vadošas novatore;

32. aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot 2019. gada aprīlī pieņemto deklarāciju par apņēmību palīdzēt sievietēm digitālajā jomā un izstrādāt konkrētus dzimumu līdztiesības veicināšanas STEM nozarē pasākumus, tostarp Eiropas meiteņu IKT un STEM dienas izsludināšanu; aicina Komisiju uzraudzīt dalībvalstu centienus un pasākumus un ziņot par tiem, kā arī nodrošināt informācijas un labas prakses apmaiņu;

⁽²³⁾ Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, *Violence against Women: an EU-wide survey* (“Vardarbība pret sievietēm: ES mēroga apsekojums”), 2014. gads, 87. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

o

o o

33. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0297

Turpmāks ES finansējums radiotīklam “Euranet Plus”

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūcija par turpmāku ES finansējumu radiotīklam “Euranet Plus” (2021/2708(RSP))

(2022/C 67/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 3. punktu un līgumu Protokolu Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. marta lēmumu par multivides pasākumu finansēšanu un 2021. gada darba programmas pieņemšanu, tostarp tā pielikumu,
- ņemot vērā jautājumu Komisijai par turpmāku ES finansējumu radiotīklam “Euranet Plus” (O-000036/2021 – B9-0023/2021),
- ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā radio ir izrādījis būtisks informācijas nesējs saziņai ar cilvēkiem par ES jautājumiem;

B. tā kā lielākās un vairāk apdzīvotās dalībvalstīs, reģionālās un vietējās radiostacijas, pateicoties to izplatībai tirgū, bieži vien piedāvā daudz dziļāku ar ES saistīto saturu ievērojamai auditorijai un dod lielu ieguldījumu minoritāšu valodu saglabāšanā;

C. tā kā, lai gan radio var sevi uzskatīt par galveno plašsaziņas līdzekli lielā mērā digitalizētā plašsaziņas līdzekļu vidē, skaņas apraides digitalizācija ES ir ilgtermiņa process, kas prasa, lai radiostacijas un tīkli izstrādātu pārejas plānus, plašā teritorijā veiktu nepieciešamās investīcijas un mazinātu šīs pārejas kopējo ekonomisko ietekmi;

D. tā kā 2007. gadā dibinātais “Euranet Plus” ir unikāls ES radiostaciju tīkls, kas ziņo par notikumiem Eiropā no transnacionāla skatpunkta; tā kā kopš tīkla izveides tā operatīvās darbības galvenokārt tiek finansētas no ES; tā kā “Euranet Plus” pašlaik sastāv no 13 vadošām sabiedriskām un privātām raidorganizācijām 13 dalībvalstīs, kuras kopā sasniedz vairāk nekā 15 miljonus klausītāju dienā⁽¹⁾ un piedāvā unikālu augstas kvalitātes produkcēšanas, apraides un redakcijas pakalpojumu klāstu saviem biedriem, tādējādi izpildot Finanšu regulas⁽²⁾ 195. panta prasības attiecībā uz to darbību īpašajām iezīmēm, kurām nepieciešama konkrēta veida struktūra;

E. tā kā pašreizējais dotāciju nolīgums ar “Euranet Plus” 2,16 miljonu EUR apmērā gadā beigsies 2021. gada 31. decembrī;

F. tā kā komisāra *Thierry Breton* 2021. gada 18. janvāra vēstulē Eiropas Parlamentam tika paziņots Komisijas lēmums par turpmāko finansēšanas modeli pasākumiem multivides jomā, kurā norādīts, ka dotāciju nolīgums ar “Euranet Plus” netiks atjaunots un tiks aizstāts ar ikgadēju konkursa uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, ko izsludinās 2021. gadā;

⁽¹⁾ “Euranet Plus” tīkla oficiālā tīmekļa vietne “Our Network” (“Mūsu tīkls”).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- G. tā kā Komisija neiesaistījās stratēģiskā dialogā ar “Euranet Plus”, kā skaidri ieteikts nesenā revīzijā, pirms tā pieņēma lēmumu par radio apraides finansēšanu nākotnē;
- H. tā kā Kultūras un izglītības komiteja (CULT) ir vairākkārt aicinājusi Komisiju tikt iekļautai lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz multivides pasākumiem, ir informējusi Komisiju par savu stingro pārliecību, ka plānotā pieeja bija netaisnīga attiecībā uz “Euranet Plus”, kas kā viseiropas radiosakaru tīkls, kuram ir sabiedrisko pakalpojumu uzdevums, ir pelnījis tikt uzskatītam par unikālu partneri integrācijas un plašsaziņas līdzekļu daudzveidības veicināšanā Eiropas Savienībā, un gan mutvārdos, gan rakstiski ir paudusi savu absolūti negatīvo attieksmi pret Komisijas plānotajām straujajām pārmaiņām attiecībā uz ES finansējumu radio apraidei, jo šīs pārmaiņas varētu radīt pārrāvumus pakalpojuma sniegšanā;
- I. tā kā 2021. gada 18. martā Komisija, kā plānots, turpināja pieņemt lēmumu par multivides pasākumu finansēšanu un 2021. gada darba programmas pieņemšanu; tā kā Komisija, vairākkārt apspriežoties ar darbiniekiem un komisāriem, ir skaidri norādījusi, ka tā plāno nemainīt savu lēmumu par turpmāko ES finansējumu “Euranet Plus”, pilnībā ignorējot Parlamenta politisko gribu šajā jautājumā;
- J. tā kā finansēšanas modelis, kura pamatā ir ikgadēji atklāti uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus ar ļoti ierobežotu termiņu, nav finansiāli ilgtspējīgs; tā kā tas, ka šogad tiks izsludināts uzaicinājums bez pārejas pasākumiem, ir netaisnīgi pret “Euranet Plus”, kas ir ilglaicīgs un uzticams partneris, neļauj “Euranet Plus” izstrādāt ilgtermiņa attīstības plānu, lai īstenotu digitālo pāreju un investētu turpmākos produktu un pakalpojumu uzlabojumos, un paredzams, ka tas izraisīs organizācijas likvidāciju un darbinieku atlaišanu 2022. gada sākumā,
1. mudina Komisiju atzīt, ka “Euranet Plus” kā neatkarīgs radio tīkls ir unikāls un ka tas sekmīgi novērš informatīvo plaisu starp ES un tās iedzīvotājiem, stiprinot izpratni par visām ES politikas veidošanas jomām un veicinot debates par tām; uzsver, ka “Euranet Plus” apvieno producēšanas un apraides spējas, sniedzot augstas kvalitātes redakcijas pakalpojumus saistītajām radiostacijām un pašai sev, tā plāno kopražojumus, veicina apmaiņu un rada viseiropas, īpaši pielāgotus un pēc pieprasījuma veidotos formātus saviem locekļiem; secina, ka tādējādi “Euranet Plus” ir unikāla vārteja ievērojamam skaitam sabiedrisko un privāto raidorganizāciju, kas ar saturu 12 oficiālajās ES valodās katru dienu sasniedz vairāk nekā 15 miljonus klausītāju, kuri citādi varētu nenonākt saskarē ar ES jautājumiem;
 2. prasa “Euranet Plus” pašreizējo pamatfinansējumu atjaunot kā pārejas dotācijas nolīgumu uz vismaz diviem gadiem, lai tas varētu izstrādāt ilgtermiņa stratēģisko plānu tīkla turpmākai attīstībai līdz 2027. gada beigām nolūkā paplašināt tā dalībnieku loku un ģeogrāfisko un lingvistisko pārklājumu, sagatavoties digitālajai pārejai un investēt tā produktu un pakalpojumu turpmākos uzlabojumos; prasa, lai Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts (DG CONNECT) un Budžeta ģenerāldirektorāts (DG BUDG) izveidotu iestāžu darba grupu kopā ar “Euranet Plus” un CULT komiteju, lai rastu piemērotus tehniskos risinājumus daudzgažu darbības sistēmas īstenošanai; uzsver, ka šādi pārejas pasākumi ļaus organizācijai sagatavoties konkurētspējīgam, daudzgažu procesam, ko varētu sākt 2024. gadā; uzsver, ka šī pieeja radīs vislielāko pievienoto vērtību attiecībā uz ilgtspēju, efektivitāti un pareizu ES publiskā finansējuma izmantošanu pretstatā īstermiņa procedūrām, kas ne tikai piespiež saņēmējus dzīvot uz izdzīvošanas robežas, bet arī rada lielākas administratīvās izmaksas;
 3. prasa Komisijai steidzami pārskatīt savu 2021. gada 18. marta lēmumu, lai nodrošinātu, ka 2,2 miljoni EUR, kas 2022. gadā iezīmēti radio apraides darbību finansēšanai saskaņā ar tā pielikuma 2. punktu, netiek piešķirti atklātā konkursā, bet tieši “Euranet Plus”, pamatojoties uz to, ka šī organizācija joprojām atbilst Finanšu regulas 195. panta prasībām;
 4. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

IETEIKUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2021)0278

ANO Ģenerālās asamblejas 75. un 76. sesija

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija ieteikums Padomei attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 75. un 76. sesiju (2020/2128(INI))

(2022/C 67/20)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO Statūtus,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un jo īpaši tā 21., 34. un 36. pantu,
- ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, jo īpaši tās preambulu un 18. pantu, un ANO cilvēktiesību konvencijas un tām pievienotos fakultatīvos protokolus,
- ņemot vērā 2018. gada 5. jūlija ieteikumu Padomei par Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 73. sesiju ⁽¹⁾,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2011. gada 3. maija rezolūciju par Eiropas Savienības līdzdalību ANO darbā, ar kuru ES ir piešķirtas tiesības uzstāties ANO Ģenerālajā asamblējā, mutiski izklāstīt priekšlikumus un grozījumus, kas pēc kādas dalībvalsts pieprasījuma var tikt nodoti balsojumam, un izmantot tiesības atbildēt,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 17. jūnija secinājumus par ES rīcību, ar kuru stiprina uz noteikumiem balstītu multilaterālismu,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 13. jūlija secinājumus par ES prioritātēm Apvienoto Nāciju Organizācijā un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 75. sesijā (2020. gada septembris – 2021. gada septembris),
- ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja *Charles Michel* runu par tematu “Spēcīgāka un autonomāka Eiropas Savienība kā taisnīgākas pasaules dzinējspēks”, ar ko viņš 2020. gada 25. septembrī uzstājās ANO Ģenerālajā asamblējā,
- ņemot vērā 2020. gada 22. septembrī publicēto Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos viedokļa rakstu “ES solidarizējas ar ANO”,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2020. gada 16. septembrī pieņemto deklarāciju par Apvienoto Nāciju Organizācijas 75. gadadienas atzīmēšanu,
- ņemot vērā 2016. gada jūnija globālo stratēģiju attiecībā uz Eiropas Savienības ārpolitiku un drošības politiku,
- ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par gada ziņojumu par kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV C 118, 8.4.2020., 165. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0008.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā 1995. gada septembrī Pekinā rīkoto ceturto Pasaules Sieviešu konferenci, Pekinā pieņemto deklarāciju un rīcības platformu par pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, kā arī ar tām saistītos turpmākos noslēguma dokumentus, ko attiecīgi 2000. gada 9. jūnijā, 2005. gada 11. martā, 2010. gada 2. martā un 2015. gada 9. martā pieņēma ANO īpašajās sesijās: “Pekina + 5”, “Pekina + 10”, “Pekina + 15” un “Pekina + 20”, par jaunu rīcību un iniciatīvām, ar kurām īsteno Pekinas deklarācijas un rīcības platformu,
- ņemot vērā rezolūciju par globālo paktu par drošu, sakārtotu un likumīgu migrāciju, ko ANO Ģenerālā asambleja apstiprināja 2018. gada 19. decembrī,
- ņemot vērā Starptautiskās Krimināltiesas 1998. gada 17. jūlija Romas statūtus,
- ņemot vērā to, ka ir pagājuši 20. gadi, kopš ANO Drošības padome 2000. gada 31. oktobrī pieņēma ANO rezolūciju Nr. 1325 (2000. gads) par sieviešu lielo nozīmi konfliktu nepieļaušanā un noregulējumā, miera sarunās, miera iedibināšanā, miera uzturēšanā, humanitārajā reaģēšanā un pēckonfliktu jauncelsmē,
- ņemot vērā ES rīcības plānu par sievietēm, mieru un drošību (SMD) 2019.–2024. gadam un uzsverot, cik svarīgi ir pilnībā īstenot SMD programmu kā šķēsgriezuma aspektu visos miera un drošības jautājumos,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas neatkarīgā eksperta ziņojumus par aizsardzību pret vardarbību un diskrimināciju seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 2532 (2020. gads) par karadarbības pārtraukšanu koronavīrusa saslimšanas (Covid-19) pandēmijas laikā un atbalstot ANO ģenerālsekretāra *Antonio Guterres* aicinājumu visā pasaulē izsludināt pamieru,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas globālo terorisma apkarošanas stratēģiju, kuru Ģenerālā asambleja pieņēma 2006. gada septembrī un kura drīz tiks atjaunināta septīto reizi,
- ņemot vērā Ieroču tirdzniecības līgumu (ITL);
- ņemot vērā 2018. gada 12. septembra rezolūciju par autonomo ieroču sistēmām ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 7. jūnija rezolūciju par miera atbalsta operācijām — ES sadarbība ar ANO un Āfrikas Savienību ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 118. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0173/2021),

A. tā kā Apvienoto Nāciju Organizācija šogad atzīmē savu 75. gadadienu; tā kā ANO ir sevi apliecinājusi kā būtisku universālu forumu, kurā tiek veikta starptautiski vienprātīga nostāja miera un drošības, ilgtspējīgas attīstības un cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanas jautājumos; tā kā tā ir uzskatāma arī par galveno atbalsta sniedzēju nestabilām valstīm un neaizsargātām kopienām valstu veidošanā un konfliktu risināšanā; tā kā pieaugošais politiskais saspīlējums jau ANO darba kārtību; tā kā dažas valstis, kas cenšas panākt vienus lēmumus pieņemšanu, ANO sasniegumus un neatsveramo lomu bieži vien vērā neņem; tā kā no ES un tās dalībvalstu viedokļa ir svarīgi nodrošināt, lai ANO arī turpmāk būtu efektīvs un lietderīgs forums, kurš kalpo starptautiskās sabiedrības interesēm, un lai tā turpinātu būt sekmīga pašreizējo un turpmāko globālo problēmu risināšanā un tā kā to var izdarīt tikai ANO Ģenerālās asamblejas un ANO Drošības padomes rezolūciju īstenošanas un ar multilaterālo risinājumu piemērošanas ceļā; tā kā ANO trīs pilāri, proti, i) miers un drošība, ii) attīstība, cilvēktiesības un iii) tiesiskums, ir nešķirami un cits citu papildina; tā kā demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums dažādos pasaules reģionos tiek aizvien vairāk apdraudēti un tā kā daudzās ANO dalībvalstīs pilsoniskās sabiedrības darbības iespējas samazinās; tā kā cilvēktiesību aizstāvji sava likumīgā darba dēļ visā pasaulē saskaras ar aizvien lielākiem draudiem, turklāt, ir jāņem vērā, ka Covid-19 ierobežojumi un pārvietošanās ierobežojumi ir samazinājuši cilvēktiesību pārkāpumu uzrādīšanas un uzraudzības intensitāti; tā kā valstīm ir pienākums rīkoties, lai nodrošinātu, ka visām personām, vietējām kopienām un iedzīvotāju grupām ir tiesības pilnībā izmantot

⁽³⁾ OV C 433, 23.12.2019., 86. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 86, 6.3.2018., 33. lpp.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

savas cilvēktiesības saskaņā ar ANO pamatmērķiem un orientējošiem principiem, kas ir noteikti tās 1945. gada dibināšanas statūtos un ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā; tā kā miera un drošības, ilgtspējīgas attīstības un cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšana un veicināšana ir daži no ANO pamatprincipiem; tā kā nesenos ANO ziņojumos ir norādīts, ka vairākas ANO dalībvalstis sistemātiski pārkāpj un noplicina cilvēktiesības; tā kā ANO sākotnējo mērķi — miera uzturēšanu — nepārtraukti apdraud sarežģītas krīzes;

- B. tā kā Covid-19 pandēmija ir pierādījusi, ka visā starptautiskajā sabiedrībā ir steidzami nepieciešama pretošanās spēju veidošana un ciešs multilaterāls dialogs un sadarbība, īpaši attiecībā uz piekļuvi sabiedriskajiem labumiem; tā kā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) loma zināšanas un godprātība ir sevišķi nozīmīgas tieši tagad, kad globālā mērogā ir jāsteno koordinācija un centieni apkarot Covid-19 pandēmiju; tā kā PVO ir jāturpina uzlabot tās spējas pārvaldīt pašreizējo pandēmiju un nākotnē gaidāmos pandēmijas riskus; tā kā par atveseļošanas un rīcības galvenajiem ceļvežiem ir uzskatāmi Programma 2030. gadam un IAM, kurus starptautiskā sabiedrība jau ir apstiprinājusi; tā kā, ja pasaules līmenī netiks īstenota ātra, nozīmīga un būtiska politikas rīcība, Covid-19, visticamāk, tikai paātrinās negatīvās tendences, tostarp demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību, jo īpaši sieviešu un bērnu tiesību un dzimumu līdztiesības, apdraudējumu; tā kā parlamentārā kontrole pār valdības lēmumiem ir svarīga arī tādēļ, lai nodrošinātu pilsoņu pamattiesību un pamatbrīvību stingru ievērošanu; tā kā ES un ANO sadarbībai šo tendenču apkarošanā ir izšķiroša nozīme; tā kā pandēmija ir dienas gaismā izcēlusi to, ka vispārējās veselības veicināšana ir ne vien morāls pienākums, bet arī ekonomiskās labklājības, sociālās labklājības un attīstības priekšnoteikums, kā arī ir neatsverama no pilnvērtīgu iespēju radīšanas visām personām viedokļa, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām personām; tā kā pandēmija ir likusi saprast arī to, cik svarīgi ir pasaules līmenī vairāk un labāk ieguldīt kritiski svarīgu vajadzību apmierināšanā veselības jomā;
- C. tā kā PVO, būdama ANO izpildiestāde, kas Apvienoto Nāciju sistēmā koordinē veselības aizsardzības pasākumus, ir uzskatāma par vadošo pasaules veselības jautājumus pārzinošo institūciju; tā kā PVO 21. gadsimta veselības un attīstības programmas 6 galvenajos punktos ir paredzēts lietpratīgi izmantot pētniecības, informācijas un pierādījumu priekšrocības, kā arī stiprināt alianses, īstenojot partneru, tostarp ANO struktūru un citu starptautisku organizāciju, ziedotāju, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un privātā sektora savstarpēji sniegto atbalstu un sadarbību;
- D. tā kā ANO ir uzskatāma par nozīmīgu forumu, kurā iekļaujošu dialogu risina valstis-parādnieces, kreditori un citas ieinteresētās personas;
- E. tā kā ANO ģenerālsēkretārs, virzot uz priekšu ANO reformu, ir sevi apliecinājis kā teicamu vadītāju; tā kā ir vajadzīgi papildu drosmīgi pasākumi un politiska izlēmība, lai risinātu galvenos neatrisinātos jautājumus, piemēram, ANO Drošības padomes struktūras reformu; tā kā ES un tās dalībvalstis, būdamas lielākie ANO finanšu donori, visas kopā ir apliecinājušas nozīmīgu apņemšanos nodrošināt efektīvu multilaterālismu, ANO sniedzot politisku, simbolisku un finanšu atbalstu, turklāt par galveno mērķi ir izvirzīta nabadzības izskaušana, miera un stabilitātes veicināšana ilgtermiņā, cilvēktiesību aizsardzība, cilvēku tirdzniecības apkarošana un humanitārās palīdzības sniegšana iedzīvotājiem, valstīm un reģioniem, kas cieš no visu veidu krīzēm — gan dabas, gan cilvēka izraisītām; tā kā ANO sistēmas pienācīga finansējuma problēma joprojām ir aktuāla; tā kā ES būtu jāaicina ANO tās reformēšanas centienos pielikt vēl lielākus pūliņus, tās personālā un vadībā iekļaujot vairāk sieviešu, gados jaunu cilvēku un personu ar invaliditāti, kā arī palielināt informētību par ANO struktūrās novērojamo parādību komplekso dabu,

1. iesaka Padomei:

- a) arī turpmāk gūt nozīmīgus panākumus, atbalstot efektīvu multilaterālismu, lietderīgas un pārredzamas multilaterālas organizācijas un jo īpaši ANO kā forumu, kas ir neatsverams, lai pasaules mēroga problēmām rastu multilaterālus risinājumus un lai politikas piemērošanas nolūkā uzrunātu maksimāli plaši auditoriju, risinātu politisku dialogu un starptautiskajā sabiedrībā panāktu vienprātību; Parlaments atzinīgi vērtē Padomes 2020. gada 13. jūlija secinājumus par ES prioritātēm Apvienoto Nāciju Organizācijā un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 75. sesijā, kas tiek uzskatītas par efektīviem forumiem, kuros veicina vispārējās vērtības, kas ir arī ES pamatvērtības; atkārtoti izsaka viedokli, ka ES un tās dalībvalstis par savām uzskata Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtos nostiprinātās

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

vērtības un principus un ka tām ir būtiska nozīme šo principu un Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķu sasniegšanas sekmēšanā, īstenojot ES ārējo darbību; uzskata, ka ES ir vajadzīgi globāli un reģionāli partneri, kas palīdzētu sekmīgi sasniegt tās ārpolitikas mērķus tādās jomās kā miers un drošība, terorisma un organizētās noziedzības apkarošana, reģionālie konflikti, pretdarbība nesekmīgām valstīm un masu iznīcināšanas ieroču izplatības apkarošana; ir pārliecināts, ka ES būtu jāpastiprina savi informēšanas pasākumi, lai iedibinātu plašākas partnerības, kas atbalstītu efektīvu multilaterālismu, un būtu jāapsver iespēja visos strukturētos dialogos ar tās partneriem iekļaut tematiskas diskusijas par efektīvu multilaterālismu; konstatē, ka Savienība balstās uz cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, līdztiesības, tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanu, kā tas ir noteikts LES 2. pantā, un ka ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas pamatā ir jābūt minēto vērtību veicināšanai ārpus ES, demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību universāluma un nedalāmības vairošanai saskaņā ar LES 21. pantu un Savienības stratēģiskajām interesēm, un ka minētais uzstādījums būtu arī efektīvi un saskaņoti jāatspoguļo visās Savienības attiecībās ar trešām valstīm un iestādēm jomās un ES ANO sistēmas ietvaros nospraustajos mērķos, īpaši attiecībā uz starptautisko tiesību īstenošanu; tādēļ pauž uzskatu, ka Padomei būtu jāatbalsta visas darbības, ar kurām nodrošina cilvēktiesību jautājumu pastāvīgu atrašanos ANO dienas kārtības priekšplānā, ņemot vērā centienus iedragāt Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un citas attiecīgās ANO normas, atsevišķas cilvēktiesības pakārtojot kaut kādiem visas sabiedrības labklājības apsvērumiem; atbalsta konkrētas šajā sakarībā veiktas darbības, ar kurām tiek stiprināta ANO struktūra;

- b) ņemot vērš daudzpolāro kontekstu, kurā dažas valstis iestājas par selektīvu multilaterālismu, nevis efektīvu, uz vispārējām vērtībām balstītu multilaterālismu, uzskatīt, ka ES ir jācenšas vēl vairāk veicināt ANO locekļu beznosacījumu apņemību ievērot vispārējās vērtības, uz noteikumiem balstītu sistēmu un cilvēktiesību pārspēku visās politikas jomās; Parlaments prasa veicināt šādu vērtību un tiesību integrēšanu visās ANO politikas un plānošanas jomās, cieši sadarbojoties ar līdzīgos uzskatos esošām valstīm, lai veicinātu politikas dialogu un politikas risinājumus, īstenošanu un integrēšanas spēju, vienlaikus ielāgojot, ka ANO ir starpvaldību organizācija, kurā tās dalībvalstis apspriežas un aktīvi iesaistās; aicina Padomi izmantot izdevību — šobrīd pie varas esošo ASV administrāciju — un neatslābstoši vērsties pie Savienotajām Valstīm nolūkā risināt abpusēji interesējošos rīcībpolitiskos un politikas jautājumus un uzturēt dialoga un partnerības spēju, ar kuru var atjaunot un arī turpmāk atrisināt ANO sistēmā īstenotās transatlantiskās partnerības un sadarbības potenciālu; šajā sakarībā cildinoši izsakās par “globālo demokrātijas samitu, kas tiek rīkots, lai atjaunotu brīvās pasaules nāciju garu un kopīgo mērķi”, ko ir ierosinājis Savienoto Valstu prezidents Džo Baidens, un lūdz, lai Padome iesaistītos šā samita organizēšanā, kura rīkošanas mērķis ir sapulcināt pasaules demokrātijas un tādējādi stiprināt demokrātiskās iestādes un veicināt tiesiskumu un cilvēktiesības; aicina Padomi arī turpmāk ne mazāk sekmīgi uzturēt ciešu dialogu un īstenot sadarbību ar Apvienoto Karalisti kā ANO Drošības padomes pastāvīgo locekli;
- c) turpināt centienus panākt to, lai ES un tās dalībvalstis, pateicoties normai par kvalificētā vairākuma balsojumu Padomē, ANO un citos multilaterālos forumos paustu vienotu nostāju un lai ES ārpolitika un drošības politika būtu efektīvāka un proaktīvāka, tādējādi stiprinot sadarbību galvenajos ES stratēģisko interešu jautājumos vai atspoguļojot tās pamatvērtības, jo tikai tā Savienība starptautiskajā arēnā var uzņemties vadošo lomu un izmantot tās ietekmi nolūkā panākt pozitīvas izmaiņas un labāk reaģēt uz pasaules mēroga problēmām, šajā sakarā īpaši norādot uz ANO Drošības padomi (ANO DP) un labajiem rezultātiem, kas ir gūti sadarbojoties ar pastāvīgajām un rotācijas kārtā ieceltajām tā ANO DP locekļēm, kuras ir ES dalībvalstis, ar ANO Ģenerālo asambleju (ANO ĢA) un Cilvēktiesību padomi (HRC); Parlaments uzteic EĀDD un tā delegāciju, kā arī ES dalībvalstu delegāciju teicamo darbu šāda dialoga un sadarbības veicināšanā; uzskata, ka, lai sasniegtu tās mērķus un ievērotu tās intereses, ES būtu jācenšas, koordinējot Padomē un ES iestāžu starpā, vienoties par kopēju nostāju attiecībā uz Drošības padomē dienas kārtībā esošajiem jautājumiem; saskaņā ar LES 34. pantu, lai uzlabotu ES saskaņotību un uzticamību ANO līmenī; atgādina, ka ES ANO pārstāv daudzi subjekti;
- d) turpināt stiprināt ES un ANO sadarbību tādu instrumentu izstrādē, kas palīdz risināt ar vēlēšanām saistītas vardarbības atkārtotās problēmu, tostarp, balstoties uz Eiropas Parlamenta vēlēšanu novērošanas misiju pieredzi;
- e) atgādināt, ka novērtēto iemaksu veikšanas kavējumi no vairāku dalībvalstu puses Apvienoto Nāciju Organizācijas darbu ietekmē ļoti negatīvi un līdz ar to ir nepieņemami;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- f) atbalstīt visus centienus ieroču kontroles un atbrūpošanās programmu atkal iekļaut starptautiskajā darba kārtībā un mudina, parastos ieročus nododot no vienas ANO dalībvalstu otrai, pilnībā ievērot Ieroču tirdzniecības līguma (ATI) kritērijus; pārliecināt ANO Drošības padomi pieņemt, kā tas ir norādīts ES Rīcības kodeksā par ieroču eksportu, saistošu tiesisko regulējumu, kurā būtu noteikts aizliegums eksportēt un pārdot ieročus un kibernetizācijas tehnoloģijas, kuru mērķis ir veikt kara noziegumus un/vai apspiest iekšējo pretošanos; atkārtoti norādīt, ka efektīvs multilaterālisms un uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība ir priekšnoteikums tam, lai turpinātu atbrūpošanos un apkarotu masu iznīcināšanas ieroču izplatību; atkārtoti apliecināt ES un tās dalībvalstu pilnīgu atbalstu spēkā esošajiem starptautiskajiem līgumiem, cita starpā Kodolieroču neizplatīšanas līgumam (NTP), Līgumam par kodolizmēģinājumu vispārējo aizliegumu (CTBT), Ķīmisko ieroču konvencijai (CWC), Bioloģisko un toksiskus saturošo ieroču konvencijai (BTWC) un ITL, kā arī konvencijām par kasešu munīciju un kājnieku mīnām un sekmēt pūliņus izstrādāt politisku deklarāciju par sprāgstvielu ieročiem apdzīvotās vietās (EWIPA), kā arī — juridiski saistošu autonomo ieroču definīciju; Parlaments mudina PV/AP, dalībvalstis un Padomi strādāt pie tā, lai sāktu starptautiskas sarunas par juridiski saistošu instrumentu, ar ko aizliegtu letālu autonomo ieroču sistēmas, kuras pietiekamā mērā nekontrolē cilvēks; iesaka, lai Padome mudinātu lielākās kodolieroču valstis pārstāt to izstrādāšanu no ieroču kontroles režīma un panākt progresu sarunās par kodolieroču kontroli; iesaka, lai Padome mudinātu Savienotās Valstis un Krieviju sākt iedibināt savstarpēju uzticēšanos un pārliecību nolūkā atjaunot dialogu par veidiem, kā padarīt iespējamu jaunu ieroču kontroles attiecību izveidi; uzskata, ka ES būtu jāatbalsta ANO Atbrūpošanās komisijas Kosmosa darba grupas darbs pie tā, lai, veicot kosmosa darbības, praksē tiktu veikti arī pārredzamības un uzticības veicināšanas pasākumi; uzskata, ka ANO Drošības padomei būtu jānodrošina vērtīga iespēja noteikt jauno militāro tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, kosmosa arsenāla, biotehnoloģiju un virsskaņas tehnoloģiju, kopējos standartus un normas; uzskata, ka ES būtu jāatbalsta ANO ģenerālsēkretāra aicinājums ievērot globālu pamieru un aktīvi jāiesaistās tā ieviešanā, tostarp, īstenojot efektīvus pasākumus, ar kuriem apkarot nelikumīgu ieroču tirdzniecību un vairo dalībvalstu ieroču eksporta pārredzamību un pārskatatbildību;
- g) atzīt potenciālu, kāds ir tiešai reģionu iesaistei ANO, atbalstot iespēju citām organizācijām, piemēram, Āfrikas Savienībai (ĀS), pieprasīt īpašu statusu kā privileģētām novērotājām; atzīt un atraisīt ES kā vissarežģītākās reģionālās organizācijas potenciālu būt par ANO sistēmas iedzīvināšanas un stiprināšanas dzinējspēku, īstenojot vairāklīmeņu multilaterālismu;
- h) arī turpmāk sniegt vērtīgu atbalstu ANO ģenerālsēkretāram viņa centienos virzīt uz priekšu ANO to reformu programmu, ar kurām ir paredzēts pastiprināt ANO spēju veicināt ilgtspējīgu attīstību, sekmēt mieru un drošību un racionalizēt organizācijas iekšējās pārvaldības sistēmu nolūkā panākt efektīvu, pārredzamu, finansiāli ilgtspējīgu un pārskatatbildīgu ANO, kas varētu no jauna iedibināt saikni ar iedzīvotājiem, tostarp vietējām kopienām un citiem sabiedrības rīcībspēkiem un pilsonisko sabiedrību, un labāk ievēro problemātisko globālo programmu; uzņemties vadību jautājumā par patvaļīgu vairāku tādu pilsoniskās sabiedrības organizāciju pieteikumu atlikšanu, kuri attiecas uz ANO kā konsultējošas organizācijas statusu; Parlaments uzsver, ka lielākais progress ANO reformu procesā ir panākts administratīvajā un birokrātiskajā jomā, savukārt galvenās politiskās reformas joprojām īstēnotas nav, taču, īstenojot šīs reformas, būtu no jauna jāpastiprina ANO Ģenerālās asamblejas loma un jāveic konkrēti soļi, ar kuriem paātrina attīstības sistēmas saskaņošanu ar 2030. gada programmu; uzskata, ka ES un tās dalībvalstīm būtu jāpanāk plaša vienprātība par ANO DP reformu, cita starpā, paredzot Eiropas Savienības pastāvīgo vietu papildus jau esošajām dalībvalstu vietām un ierobežojot veto tiesību izmantošanu, jo īpaši kara noziegumu un noziegumu pret cilvēci gadījumos, un mainot tās sastāvu, lai labāk atspoguļotu mūsdienu pasauli; uzskata, ka ES būtu jāatbalsta ģenerālsēkretārs un jālūdz viņam pastiprināt tās ANO Dzimumu paritātes stratēģijas īstenošanas centienus, ar kuru nodrošina sieviešu vienlīdzīgu pārstāvību ANO sistēmas visos hierarhijas līmeņos; pauz viedokli, ka ES būtu jāatgādina, ka kopš ANO izveides 1945. gadā sieviete Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāra amatā nekad vēl iecelta nav bijusi;
- i) turpināt tiekties pēc ANO Cilvēktiesību padomes, ANO ĢA un ANO DP darba lielākas sinerģijas; Parlaments uzteic ES darbu HRC darba atbalstīšanā un tās ANO īpašās procedūras, tostarp īpašos referentus, sevišķi attiecībā uz viņu paveikto cilvēktiesību pārkāpumu atklāšanā un uzraudzībā, un citus tematiskus un konkrētām valstīm paredzētus cilvēktiesību mehānismus, ņemot vērā nepieciešamību cilvēktiesības integrēt kā nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un saistītas tiesības visās ANO lēmumu pieņemšanas un rīcībolitikas jomās; uzskata, ka ES būtu jāturpina aicināt visas ANO dalībvalstis pilnībā iesaistīties cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma aizsardzībā un veicināšanā un ka tai būtu

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

jācenšas iedarbināt pieejamos ANO mehānismus, ar kuru palīdzību sauc pie atbildības personas, kas ir vainīgas cilvēktiesību pārkāpumu izdarīšanā, jo īpaši tad, ja attiecīgās valstis nespēj vai atsakās šādus noziegumus izmeklēt un pamattiesību aizsardzību visiem iedzīvotājiem negarantē; uzsver augstās komisāres cilvēktiesību jautājumos un viņas biroja darbu cilvēktiesību pārkāpumu nosodišanā; mudina nodrošināt visu to struktūru objektivitāti, kas ir saistītas ar cilvēktiesību aizsardzību un garantēšanu, un jo īpaši aizsargāt tās pret to valstu iespējamu iejaukšanos, kuras tiek turētas aizdomās par cilvēktiesību pārkāpumiem vai neievērošanu; pauž nožēlu par to, ka autoritāri režīmi ļaunprātīgi izmanto HRC savā labā, jo īpaši, lai iedragātu tās darbību un vājinātu cilvēktiesību normu regulējuma efektivitāti; prasa, lai ES un tās dalībvalstis atbalstītu HRC visaptverošu reformu; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi veicināt tādu ANO Cilvēktiesību padomes (UNHRC) reformu īstenošanu, kuras veicot, var panākt visu dalībvalstu patiesu apņemšanos efektīvi un objektīvi pastiprināt cilvēktiesību ievērošanu, jo pretējā gadījumā tiek grauta HRC lietderība; atkārtoti norāda uz nepieciešamību pārskatīt ANO Cilvēktiesību padomes vēlēšanu procesu, piemēram, aizliegt slēgtu grupu veidošanu un izveidot publisku "solījumu pārskatīšanas" mehānismu, ar kuru uzlabo minētās padomes locekļu pārskatatbildību un garantētu, ka ikviena padomē darbojošās valsts dara visu iespējamo, lai veicinātu un aizsargātu cilvēktiesības saskaņā ar šīs padomes dibināšanas rezolūciju; aicina ES dalībvalstis pieņemt saskaņotu nostāju attiecībā uz dalību HRC un balsot pret visiem UNHRC kandidātiem, kuri ANO ĢA 2006. gada 15. marta rezolūcijā Nr. 60/251 noteiktajiem kritērijiem neatbilst; aicina ES dalībvalstis pieprasīt, lai ANO augstais cilvēktiesību komisārs sagatavotu ikgadēju ziņojumu, kas būtu veltīts Padomes locekļu sadarbībai ar ANO mehānismiem, un pieprasīt, lai Padomei izraudzītais loceklis izsniegtu pastāvīgus ielūgumus uz visām HRC īpašajām procedūrām; pauž nožēlu, ka Venecuēla Cilvēktiesību padomē ir iekļauta kā pilntiesīga locekle laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam, lai gan pati ANO savā ziņojumā par 2020. gadu, ir apstiprinājusi ziņas par to, ka šīs valsts valdība ir izdarījusi noziegumus pret cilvēci, un norāda, ka šajā situācijā acīmredzami trūkst sekvences;

- j) uzskata, ka ES būtu jāatbalsta neatkarīgas starptautiskas izmeklēšanas komisijas izveide UNHRC ietvaros, lai izmeklētu faktus un apstākļus, kas ir saistīti ar apgalvojumiem par sistēmisku rasismu un pārkāpumiem, un ļaunprātībām; prasa Starptautiskās konvencijas par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu vispārēju ratifikāciju un efektīvu īstenošanu; atzīst izglītības un kultūras būtisko nozīmi cilvēktiesību veicināšanā un rasisma, rasu diskriminācijas, ksenofobijas un ar to saistītās neiecietības kompleksā apkarošanā;
- k) turpināt stiprināt Starptautiskās Krimināltiesas (ICC) un starptautiskās krimināltiesiskuma sistēmas nozīmi, lai veicinātu pārskatatbildību nolūkā izbeigt nesodāmību un sniegtu ICC spēcīgu diplomātisko, politisko un pienācīgu finansiālo atbalstu, pateicoties kuram, tā varētu izpildīt savā kompetencē paredzētos uzdevumus; aicināt visas ANO dalībvalstis pievienoties ICC, ratificējot un piemērojot Romas statūtus, un mudināt ratificēt Kampalas grozījumus; aicināt tos, kuri no ICC izstājas, savus lēmumus mainīt; atbalstīt ICC kā galveno iestādi, kas sauc pie atbildības vainīgos un palīdz cietušajiem panākt taisnību, un mudināt iedibināt ICC, ANO un tās aģentūru un ANO Drošības padomes ciešu dialogu un sadarbību; Parlaments pauž nožēlu sakarā ar pret ICC veiktajiem uzbrukumiem un nosoda tos un aizvien stingri iestājas pret jebkādiem agresīviem aktiem un nepamatotiem apgalvojumiem vai paziņojumiem, kas grauj ICC autoritāti un kaitē Romas statūtu sistēmai kopumā; atzinīgi vērtē to, ka ir veikti konkrēti pasākumi, ar kuriem atcēla sankcijas pret ICC personālu, tostarp ICC pret galveno prokuroru; uzskata, ka ES būtu jāiesaistās pastiprinātā dialogā ar pašreiz pie varas esošo ASV administrāciju par jautājumiem, kas ir saistīti ar ICC, un ka ES būtu jāsniedz ieguldījums globālajā cīņā pret starptautiskiem noziegumiem, atbalstot iniciatīvas, kuru īstenošanas mērķis ir veicināt universālas jurisdikcijas principu un stiprināt ANO dalībvalstu spēju to piemērot savās tiesību sistēmās; uzsver ES vadošo lomu cīņā pret nesodāmību, tostarp tās atbalstu ICC, kas ir uzskatāmi par būtiskiem elementiem ES nostājas paušanā ANO, turklāt uzsver, ka ICC ir vienīgā starptautiskā iestāde, kas spēj saukt pie atbildības dažu pasaules šausminošāko noziegumu izdarītājus un aizstāvēt cietušos, kuriem citu tiesiskās aizsardzības līdzekļu nav;
- l) atkārtoti apstiprināt un paust tās atbalstu tam, ka ir jāpanāk tiesiskuma vispārēja ievērošana un īstenošana un ka tas ir jādara gan valstu, gan starptautiskā līmenī, un atkārtoti apliecināt tās apņemšanos ievērot starptautisko kārtību, kuras pamatā ir tiesiskums un starptautiskās tiesības; paust atzinību dialogam, ko ar dalībvalstīm par tematu "Tiesiskuma veicināšana starptautiskā līmenī" uzsāka Tiesiskuma koordinācijas un resursu grupa un Ģenerālsēkretāra izpildbiroja

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

Tiesiskuma nodaļa, un prasīt minēto dialogu turpināt, lai starptautiskā līmenī sekmētu tiesiskumu; Parlaments aicina ģenerālsēkretāru un ANO sistēmu regulāri attiecīgā gadījumā, veicot konkrētas darbības, risināt tiesiskuma aspektus, tostarp gādāt par sieviešu līdzdalību ar tiesiskuma nodrošināšanu saistītās darbībās;

- m) aktīvi apkarot dažu atsevišķu valstu vai to koalīciju centienus iedragāt starptautisko vienprātību attiecībā uz reproduktīvo veselību un tiesībām; jo īpaši nosoda neseno “Ženēvas konsensa deklarāciju”, kuras priekšgalā atradās prezidenta Donalda Trampa administrācija un kuru parakstīja 32 valdības — lielākoties neliberālas vai autoritāras valdības; Parlaments pauž dziļu mulsumu par to, ka divas ES dalībvalstis, proti, Ungārija un Polija, arī ir parakstījušas šo reakcionāro deklarāciju, kuras mērķis ir iedragāt sieviešu reproduktīvo brīvību un LGBT personu tiesības;
- n) atbalstīt darbu, ko veic nesen izveidotā atvērtās dalības starpvaldību darba grupa (OEIGWG) nolūkā izstrādāt starptautisku juridiski saistošu līgumu par transnacionālām korporācijām un citiem uzņēmumiem, lai pieņemtu juridiski saistošu instrumentu, kas nodrošinātu, ka uzņēmumi ir pilnībā atbildīgi par cilvēktiesību pārkāpumiem un vides noziegumiem;
- o) pastiprināt ES apņemšanos apkarot nesodāmību par noziegumiem pret žurnālistiem, plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem un tamlīdzīgiem darbiniekiem, tostarp vietējiem žurnālistiem un darbiniekiem, un šajā sakarībā uzsākt konkrētu iniciatīvu īstenošanu; atbalstīt ANO īpašās referentes vārda brīvības un ārpustiesas, tūlītējas un patvaļīgas nāvēssoda izpildes jautājumus aicinājumu izveidot ANO pastāvīgo izmeklēšanas mehānismu par noziegumiem pret žurnālistiem un atbalstīt ANO īpašā pārstāvja žurnālistu aizsardzības jautājumos visā pasaulē nozīmēšanu amatā; pieņemt politiku, ar kuru sistemātiski un nepārprotami nosoda cilvēktiesību aizstāvju nogalināšanu, tostarp vides un zemes cilvēktiesību aizstāvjus, un visus mēģinājumus pret viņiem vērsties ar jebkāda veida vardarbību, vajāšanu, draudiem, represijām, pazušanu, apcietināšanu vai patvaļīgu apcietināšanu; aicināt ANO dalībvalstis pieņemt politiku, ar kuru apdraudētajiem cilvēktiesību aizstāvjiem nodrošina aizsardzību un atbalstu; turpināt ar visiem diplomātiskiem līdzekļiem un ciešā sadarbībā ar ANO iestāties par nāvēssoda atcelšanu visā pasaulē un prasīt noteikt nāvēssoda izmantošanas moratoriju;
- p) turpināt paplašināt savu diplomātijas un uzrunāšanas instrumentu kopumu, īpaši attiecībā uz mieru, starptautisko drošību, ilgtermiņa stabilitāti, klimata diplomātiju, kultūras diplomātiju, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, taisnīgu globalizāciju un spēju risināt politikas dialogu un panākt politisku vienprātību ne vien ar ANO dalībvalstīm, bet arī ar attiecīgajiem sarunu partneriem, piemēram pilsētām, reģioniem, akadēmiskajām aprindām, reliģiskajām struktūrām un kopienām, pilsonisko sabiedrību, vietējām un pirmiedzīvotāju kopienām un privāto sektoru; pūlīus rast globālo problēmu risinājumu, piemēram, klimata pārmaiņām, izmantot kā iespēju uzsākt diplomātiskas attiecības ar partneriem, ar kuriem par pārējiem programmas jautājumi domas ievērojami dalās, tādējādi piedāvājot iespēju uzlabot stabilitāti un mieru; Parlaments atzinīgi vērtēt to, ka ES un tās dalībvalstis dažādos veidos un formātos aktīvi piedalās ANO sistēmas darbā;
- q) atkārtoti nepārprotami nosodīt terorismu un paust pilnīgu atbalstu darbībām, kuru mērķis ir sakaut un izskaust teroristiskās organizācijas, īpaši *Daesh/ISIS*, kas acīmredzamus apdraud reģionālo un starptautisko drošību; sadarboties ar ANO ĢA un ANO DP nolūkā apkarot terorisma finansēšanu un izstrādāt mehānismus, kā atklāt teroristus un teroristu organizācijas un stiprināt aktīvu iesaļdēšanu visā pasaulē; apņemties stiprināt kopīgos ES un ANO centienus apkarot terorisma pamatcēloņus, jo īpaši, cīnoties ar hibriddraudiem un attīstot kiberaizsardzības pētniecību un spēju veidošanu; atbalstīt pašreizējās iniciatīvas, kuras ir izveidojuši vietējie partneri, lai izstrādātu, īstenotu un attīstītu pieejas, ar kurām apkaro radikalizāciju un vervēšanu teroristu organizāciju vajadzībām; turpināt centienus apkarot vervēšanu un cīnīties pret ārvalstu kaujiniekiem, vardarbīgu ekstrēmismu un teroristu propagandu; atbalstīt darbības, kuras īstenojot, stiprina to kopienu noturību, kuras pret radikalizāciju ir neaizsargātas, tostarp, nodrošinot sociālo iekļaušanu un noskaidrojot iespējas veikt iniciatīvas uzrunāt mēreni noskaņotos reliģiskos līderus un sludinātājus; strādāt pie starptautisko policijas operāciju un juridiskās un tiesu iestāžu sadarbības efektivitātes stiprināšanas cīņā pret terorismu un transnacionālo noziedzību, lai saskaņā ar ANO rīcības plānu par vardarbīga ekstrēmisma apkarošanu atbalstītu radikalizācijas apkarošanas un deradikalizācijas rīcīpolitiku; veicināt Apvienoto Nāciju Organizācijā cīņas

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

pret terorismu pūliņus, īstenojot un atjauninot četrus pilārus Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālajā terorisma apkarošanas stratēģijā, kuru Ģenerālā asambleja apstiprināja 2006. gada septembrī; gaidāmajā ANO Globālās terorisma apkarošanas stratēģijas pārskatīšanā apliecināt līderību, stiprinot cilvēktiesības un preventīvas pieejas;

- r) vēl vairāk paplašināt ES, Āfrikas Savienības (ĀS) un ANO trīspusējo sadarbību; Parlaments uzsver, cik svarīgi ir ES, ANO un ĀS saskaņoti censties attīstīt spējas, lai arī turpmāk varētu sadarboties ar ĀS nolūkā attīstīt ĀS spēju Āfrikas kontinentā krīzes nepieļaut, tās pārvarēt un risināt konfliktus, tajā skaitā, konsekventi turpinot ES un ANO ilgtermiņa atbalstu Āfrikas miera un drošības sistēmas (APSA) pilnvērtīgu operatīvo spēju sasniegšanai, kā arī attīstīt spējas citās politikas jomās, kas ir svarīgas no Āfrikas drošības un stabilitātes viedokļa, piemēram, pamatojoties uz cilvēku drošības rādītājiem, tostarp arī ekonomikas un vides ziņā, kā arī attiecībā uz piekļuvi sabiedriskajiem labumiem; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību, ņemot vērā pieaugošo nestabilitāti, īpašu uzmanību pievērst situācijai Sāhelas reģionā; izsakās, ka ES, ņemot vērā tās spēju praksē attaisnot Āfrikas kontinenta un tās iestāžu partnerības cerības, saskaņā ar jauno ES un Āfrikas stratēģiju īstenojot vienlīdzīgu partneru attiecības, var piemist ievērojams pievilcības potenciāls; uzsver, cik svarīgs ir ciešāks politiskais un politikas dialogs ar ES partneriem Āfrikā, tostarp atbalsts un dialogs ar reģionālajām organizācijām un parlamentārajā līmenī; uzsver, ka ir svarīgi ANO ietvaros pastiprināt dialogu un sadarbību ar ES Vidusjūras dienvidu reģiona kaimiņattiecību Āfrikas valstīm, pateicoties kurai, var risināt kopīgas drošības un stabilitātes problēmas;
- s) atzīt ievērojamo progresu, ko ES un ANO ir panākušas, sniedzot atbalstu un veidojot spējas Sāhelā, Rietumāfrikā un Āfrikas raga reģionos, un šā atbalsta radītās sekas pastiprināt; Parlaments atzinīgi izsakās par ES Kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) civilo un militāro misiju un ANO misiju nozīmi un savstarpējo sadarbību, tostarp par ANO integrēto stratēģiju Sāhelai un tās atbalsta plānu, ANO Daudzdimensionālo integrēto stabilizācijas misiju Mali (MINUSMA) un ANO Rietumāfrikas biroju; cildinoši vērtē to, ka ir parakstīta tehniskā vienošanās starp Sāhelas G5, ES un ANO par operatīvā un loģistikas atbalsta sniegšanu apvienotajiem spēkiem piecās Sāhelas G5 valstīs, kas apliecina minēto triju organizāciju lielisko sadarbību; pauž viedokli, ka ES būtu jāatbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomei izteiktais aicinājums Sāhelas G5 apvienotajiem spēkiem piemērot Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu VII nodaļā noteikto statusu un nodrošināt tiem pastāvīgu finansējumu. atgādina, ka Āfrikas kontinenta, it īpaši Magriba un Sāhelas reģionu, attīstība, drošība un stabilitāte tieši ietekmē ES un tās ārējās robežas; prasa ES atbalstīt un stiprināt sadarbību ar ANO un ĀS, tām roku rokā ar vietējiem partneriem atbalstot attīstību, risinot nabadzības problēmu un veidojot spējas nolūkā apkarot ekstrēmismu un cilvēku tirdzniecību;
- t) stiprināt ciešāku sadarbību ar Latīņamerikas valstīm — reģionu, ar kuru mums ir kopīgas daudzas saites un vērtības un kurš smagi cietis no Covid-19 pandēmijas —, lai Apvienoto Nāciju Organizācijas ietvaros saskaņoti risinātu kopīgas problēmas;
- u) arī turpmāk risināt dialogu par ANO sistēmas spēju īstenot un paplašināt konfliktu nepieļaušanas jaudas un pienākumu aizsargāt (R2P), atkārtoti apstiprinot kopīgo apņemšanos ievērot uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību, starptautiskās tiesības, tostarp teritoriālo integritāti, neatkarību un suverenitāti, kā tas ir noteikts arī Helsinku Nobeiguma aktā un EDSO (Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas) Parīzes Hartā (Drošības un sadarbības organizācija Eiropā), un nodrošinot, lai konfliktu nepieļaušanas un starpniecības rīcībpolitikas pamatā būtu visu personu cilvēktiesības un pamatbrīvības; Parlaments uzsver, cik svarīgs ir dialogs un sadarbība ar ANO attiecībā uz efektīvām un uzticamām miera uzturēšanas misijām, kuru mērķi ir nosprausti precīzi, kurām ir precīza spēja izpildīt uzdevumu un spēja sasniegt taustāmus un pārlicināšus rezultātus; prasa izveidot efektīvus mehānismus, tostarp:
- i) ANO Drošības padomes Rezolūcijas Nr. 1325 un visu turpmāko rezolūciju par sievietēm, mieru un drošību īstenošanu saskaņā ar mērķi panākt sieviešu pilnīgu, vienlīdzīgu un jēgpilnu līdzdalību un vadību miera uzturēšanas misijās un tām vēltītajās ANO struktūrās, ii) bērnu un jauniešu perspektīvu, kā tas ir noteikts Jauniešu, miera un drošības programmā un Konvencijā par bērna tiesībām, tostarp attiecībā uz ar ANO starpniecību veikto starptautisko centienu atbalstīšanu un stiprināšanu, lai izbeigtu bērnu izmantošanu bruņotos konfliktos, iii) personu ar invaliditāti perspektīvu, tostarp, jo īpaši to personu gadījumā, kas cieš no daudzējādas diskriminācijas, un tādu apdraudēto

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

personu perspektīvu, kas ir reglamentētas ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, kā arī iv) vajadzību nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu un civiliedzīvotāju aizsardzību, kas arī ir galvenie miera uzturēšanas uzdevumi; atkārtoti uzsver sieviešu izšķirošo lomu konfliktu starpniecībā un miera uzturēšanas misijās; atgādina par viņu nepietiekamo pārstāvību visos ANO un ES misiju līmeņos un par to, cik būtiski ir aizsargāt sievietes un meitenes konflikta un pēckonflikta situācijās; aicina ES dalībvalstis palīdzēt, ANO miera uzturēšanā nosūtīt lielāku Eiropas bruņoto spēku apjomu; uzsver, cik svarīgs ES atbalsts ir valstīm, kas teju teju sāk atgūties no vardarbīga konflikta; tādēļ prasa pastiprināti sadarboties, cenšoties pārvarēt pārejas posma situācijas nepastāvību, tostarp, stiprinot valstu atbildību un nostiprinot miera iedibināšanas panākumus un uzlabojot mijiedarbību ar vietējām kopienām, vienlaikus tām garantējot aizsardzību un atbalstu; prasa reformēt attiecīgās struktūras tā, lai izbeigtu militārās operācijās un civilajās misijās nosūtīto ANO darbinieku nesodāmību un lai izveidotu funkcionējošus un pārredzamus kontroles un stingrus pārskatatbildības mehānismus gadījumos, kad tiek pastrādāta ļaunprātība, piemēram, seksuāla rakstura vardarbība; pauž atzīnību par ANO īpašās referentes ārpustiesas, tūlītējas vai patvaļīgu nāvēssodu izpildes jautājumos *Agnès Callamard* darbu un ieguldījumu cīņā pret nesodāmību, ko viņa veic, izmeklējot personu iespējamās ārpustiesas slepkavības, vienlaikus būdama pakļauta iebiedēšanai un draudiem;

- v) arī turpmāk sekmēt konsekvento, visos ANO forumos, īpaši ANO ĢA, risināto dialogu par nepieciešamību aizsargāt LGBTI cilvēktiesības saskaņā ar ES pamatnostādnēm multilaterālajos forumos popularizēt un aizsargāt to, lai LGBTI varētu izmantot visas cilvēktiesības⁽⁵⁾, par ES pamatnostādnēm jautājumā par nāvēssodu⁽⁶⁾ un starptautiski atzītajiem Jogjakartas principiem⁽⁷⁾; mudināt ANO struktūras un dalībvalstis “dzimumidentitāti un izpausmi” un “dzimuma raksturlielumus” iekļaut savu cilvēktiesību pārkāpumu novērtējumu tvērumā, tādējādi iekļaujot arī transpersonas un interseksuālus, kā arī cilvēktiesību pārkāpumus, no kuriem viņi ir cietuši; izmantot visus tās rīcībā esošos diplomātiskos instrumentus, ar kuriem globālā līmenī iestājas par tādu viendzimuma dzimumaktu dekriminalizāciju, kuriem iesaistītās puses ir labprātīgi devušas piekrišanu, tāda nāvēssoda atcelšanu, kas tiek noteikts kā sods par viendzimuma labprātīgiem dzimumaktiem, un tādu tiesību aktu pieņemšanu, kuros ir paredzēta likumīga dzimumu atzīšana, un interseksuālu dzimumorgānu izkropļošanas un tā saukto “normalizācijas terapijas” paņēmieni aizliegšanu;
- w) veicināt ANO tās rīcības saskaņotību, ar kuru tā risina teritorijas okupācijas vai aneksijas situācijas; atgādina, ka starptautiskā iesaiste visās šādās situācijās būtu jāizlemj, piemērojot starptautiskās humanitārās tiesības, tostarp gan attiecībā uz ieilgušiem okupācijas gadījumiem, gan — vairākiem Austrumu partnerības valstīs iesaldētiem konfliktiem; Parlaments atbalsta to, ka ANO aizvien lielāku vērību pievērš starptautiski satraucošām situācijām saistītai uzņēmējdarbībai, un aicina Padomi cieši uzraudzīt Eiropas Savienībā reģistrētus uzņēmumus, kuri ir uzskaitīti ANO ziņojumos vai datubāzēs;
- x) vēl vairāk sinerģijā ar ANO centieniem attīstīt ES starpniecības un diplomātiskā noregulējuma spējas nepieļaut un pārvarēt krīzes un risināt konfliktus, tostarp attiecībā uz iesaldētiem vai jauniem konfliktiem, vai vismaz tos mazināt — Lībijai veltītais Berlīnes process ir labs piemērs ES atbalstam ANO vadītiem starpniecības centieniem un sinerģijai ar tiem, nodrošinot sieviešu pilnīgu un jēgpilnu dalību starpniecības pasākumos, kā arī turpināt ES nesatricināmo atbalstu savu konfliktu skarto partneru, piemēram, Gruzijas, Moldovas un Ukrainas, neatkarībai, suverenitātei un teritoriālai integritātei to starptautiski atzītajās robežās; aicināt ANO par dot priekšroku konfliktu nepieļaušanai, starpniecībai, samierināšanai un politiskajiem risinājumiem, vienlaikus novēršot krīžu pamatcēloņus un dzinējspēkus; censties panākt spēcīgākas multilaterālas apņemšanās, pamatojoties uz kurām, var rast pašreizējo konfliktu ilgspējīgus politiskos risinājumus, un arī turpmāk atbalstīt ANO īpašo sūtņu darbu, darbības un iniciatīvas, kas ir vērstas uz šo konfliktu atrisināšanu; Parlaments slavē ES un ANO sadarbības labos rādītājus, kas ir gūti kopīgu attīstības mērķu sasniegšanā un šā brīža konfliktu tālākas saasināšanās nepieļaušanā; šajā sakarībā uzskata, ka ES būtu jāturpina mudināt starptautisko sabiedrību pilnībā īstenot Krimas nelikumīgās aneksijas neatzīšanas politiku;

⁽⁵⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137584.pdf

⁽⁶⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8416-2013-INIT/en/pdf>

⁽⁷⁾ http://yogyakartaprinciples.org/wp-content/uploads/2016/08/principles_en.pdf; http://yogyakartaprinciples.org/wp-content/uploads/2017/11/A5_yogyakartaWEB-2.pdf

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- y) mudināt visas ANO dalībvalstis ratificēt un efektīvi īstenot visas galvenās ANO cilvēktiesību konvencijas, tostarp ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un tās fakultatīvo protokolu, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām fakultatīvos protokolus, un izpildīt šajos instrumentos paredzētos ziņošanas pienākumus un apņemšanos labā ticībā sadarboties ar ANO cilvēktiesību mehānismiem;
- z) saglabāt apņemību būt pirmrindnieci visu Programmas 2030. gadam mērķu efektīvai sasniegšanai un tās uzraudzībai nepieciešamo visu līdzekļu piesaistē visās ES iekšējās un ārējās rīcībpolitikas jomās un dalībvalstu nacionālajās stratēģijās un prioritātēs; Parlaments uzsver, ka steidzami ir pienācīgi jāatbalsta un jāatzīst svarīgais un nepieciešamais darbs, ko veic humanitārās palīdzības aģentūras, piemēram, Pasaules Pārtikas programma; pauž atzinību par lēmumu 2020. gada Nobela prēmiju piešķirt Pasaules Pārtikas programmai par tās centieniem izskaust badu, ieguldījumu labāku miera nosacījumu panākšanā konfliktu skartās teritorijās un par vislielāko pūliņu pielikšanu bada kā kara un konfliktu ieroča izmantošanas nepieļaušanā;
- aa) atkārtoti paust bažas par kuģu, tajā skaitā arī piesārņojuma, nelabvēlīgo ietekmi uz jūras vidi, īpaši tādēļ, ka tiek nelikumīgi nopludināta nafta un citas kaitīgas vielas un izgāzti bīstami atkritumi, tostarp radioaktīvie atkritumi, kodolatkritumi un bīstamas ķīmiskās vielas, kā arī par fizisko ietekmi uz koraļļiem; Parlaments aicina ANO dalībvalstis savās nacionālajās ilgtspējīgas attīstības stratēģijās un programmās arī turpmāk par prioritāru noteikt rīcību, ko īsteno attiecībā uz jūras piesārņojumu, ko rada sauszemes avoti, un turpināt īstenot Globālo rīcības programmu jūras aizsardzībai pret piesārņojumu no darbībām uz sauszemes un Monreālas deklarāciju par jūras vides aizsardzību pret piesārņojumu no darbībām uz sauszemes; aicina ANO dalībvalstis uzlabot jūras un piekrastes ekosistēmu zinātnisko izpratni un novērtējumu, kas, pateicoties Johannesburgas īstenošanas plānā noteiktajām darbībām, kalpo par pareizas lēmumu pieņemšanas pamatu; aicina ANO dalībvalstis izstrādāt nacionālas, reģionālas un starptautiskas programmas par jūras vides aizsardzību un saudzēšanu un jūras bioloģiskās daudzveidības, īpaši jutīgo ekosistēmu, izzušanas apturēšanu;
- ab) atbalstīt ANO ģenerālsekretāra aicinājumu nodrošināt pieejamu un cenas ziņā pieņemamu Covid-19 vakcīnu un to atzīt par globālu sabiedrisko labumu; īstenot normas, kas ir iekļautas Padomes nesenos secinājumos par ES lomu Pasaules Veselības organizācijas stiprināšanā, īpaši attiecībā uz gatavības un reaģēšanas spēju sabiedriskās veselības ārkārtas situāciju gadījumā; atzinīgi vērtē PVO darbu, tai koordinējot valdības centienus cīņā pret Covid-19 pandēmiju; Parlaments prasa veikt objektīvu, pārredzamu un neatkarīgu izmeklēšanu par vīrusa izplatību un Covid-19 pandēmijas apkarošanu, tostarp no PVO puses; atbalstīt Pasaules Veselības organizācijas (PVO) reformu, kas ir vērsta uz to, lai turpmāk tā varētu efektīvāk reaģēt uz ārkārtas situācijām, un izveidot starptautisku antivīrusa konsorciju, kas garantētu piekļuvi Covid-19 vakcīnām, kā arī turpmākām vakcīnām, un to vienlīdzīgu sadali visām valstīm; atkārtoti pauž atbalstu Taivānas iekļaušanai Pasaules Veselības asamblejā; nosoda to, ka daudzi autoritāri režīmi Covid-19 apkarošanas nolūkā ieviestos pasākumus izmanto ļaunprātīgi, lai konsolidētu varu, vēl vairāk iedragātu cilvēktiesības, apspiestu opozīciju un pilsonisko sabiedrību, musinātu veikt naida pret minoritātēm kampaņas un ieviestu papildu pasākumus, ar kuriem ierobežo savu iedzīvotāju tiesības un brīvības un cenšas ārvalstīs gūt ģeopolitiskas priekšrocības; uzsver, ka cilvēktiesību jomā pieņemtajiem starptautiskajiem tiesību aktiem un solījumiem līdz 2030. gadam sasniegt IAM arī turpmāk vajadzētu kalpot par jebkādas reakcijas uz pandēmiju stūrakmeni; aicina ES sekmēt ANO līmenī izdarīto politisko apņemšanos līdz 2030. gadam izbeigt AIDS epidēmiju, jo tā visā pasaulē joprojām ir uzskatāma par sabiedrības veselības apdraudējuma faktoru; iesaka Padomei turpināt centienus panākt lielāku ANO dalībvalstu savstarpējo sinerģiju, pateicoties kurai, varētu atcelt tiesību aktus, rīcīpolitiku un praksi, kas liedz piekļuvi HIV pakalpojumiem un palielina saslimstības ar HIV risku, īpašu uzmanību veltot marginalizētām vai neaizsargātām grupām; uzsver to, cik svarīgs ir ES aicinājuma stiprināt likumdošanas un tiesiskos regulējumus un veicināt rīcībpolitikas saskaņotību, lai panāktu vispārēju veselības aprūpi, citstarp, piemērojot tiesību aktus un īstenojot rīcībpolitiku, kas nodrošina plašāku piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem, produktiem un vakcīnām, it īpaši visnelabvēlīgākajā situācijā esošajiem;
- ac) ņemt vērā ģenerālsekretāra ziņojumu "Kopīga atbildība, globālā solidaritāte: reaģēšana uz Covid-19 sociālekonomisko ietekmi" un tādējādi uzstāj, ka valdību reakcijai uz Covid-19 pandēmiju būtu jābūt efektīvai, iekļaujošai un pilnīgi atbilstīgai to cilvēktiesību jomas pienākumiem un saistībām; aicināt ANO dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, ar kuriem aizsargā bērnus, kuru neaizsargātību Covid-19 pandēmija varētu saasināt īpaši; atbalstīt Centrālo ārkārtas palīdzības fondu, Pasaules Pārtikas programmu, ANO Bēgļu organizāciju un citas ANO iestādes un programmas,

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

kurām ir liela nozīme humanitārajā reakcijā uz Covid-19 krīzi; atbalstīt aicinājumu 2021. gadā ANO paspārnē organizēt laikposmā pēc Covid-19 veicamās starptautiskās ekonomikas atjaunošanas un sistēmisko reformu samitu, kas būtu uzskatāms par nozīmīgu forumu, ar kuru veicinātu iekļaujošāku un vairāk uz tiesībām balstītu pārvaldības telpu;

- ad) visos multilaterālos forumos un uz vietām stiprināt ES darbības un palīdzības atpazīstamību, it īpaši, ja runa ir par programmu "Eiropas komanda", kas ir piesaistījusi 36 miljardus EUR, lai risinātu Covid-19 krīzes postošo ietekmi uz partnervalstīm un reģioniem, īpaši Āfrikā;
- ae) uzņemties aktīvu, spēcīgu un vērienīgu vadošo lomu, gatavojot 26. ANO klimata pārmaiņu konferenci (COP26), citstarp arī attiecībā uz cilvēktiesību perspektīvu, proti, veicināt tiesību uz drošu, tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi globālu atzīšanu un atbalstīt ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos pilnvaras; Parlaments konstatē, ka klimata pārmaiņas un bioloģiskās daudzveidības samazināšanās ir viena no lielākajām šā brīža problēmām; atbalsta ANO vides tiesību iniciatīvu, ar kuru tiek atzīts, ka vides tiesību pārkāpumi smagi ietekmē visdažādākās cilvēktiesības; uzsver, ka bioloģiskā daudzveidība un cilvēktiesības ir savstarpēji saistītas un savstarpēji atkarīgas; atgādināt par valstu cilvēktiesību saistībām aizsargāt bioloģisko daudzveidību, tostarp bioloģiskās daudzveidības zuduma un degradācijas gadījumos nodrošinot piekļuvi efektīviem sanācijas līdzekļiem; Parlaments šajā saistībā mudina ES un dalībvalstis sekmēt ekoloģiskās iznīcības atzīšanu par vienu no Starptautiskās krimināltiesas Romas statūtos paredzētajiem starptautiskajiem noziedzīgajiem nodarījumiem; uzskata, ka ES būtu jāīsteno īpaši pasākumi, ar kuriem atveseļošanas centienus balsta uz nesatricināmību, un jebkurā ES rīcībpolitikas sadarbībā ar ANO integrēt katastrofu riska mazināšanu, kā tas ir paredzēts Sendai ietvarprogrammas katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam noteiktajos mērķrādītājos; uzskata, ka ES, atbalstot "Globālas neto nulles koalīcijas" izveidi ar valstīm, kuras jau ir apņēmušās līdz 2050. gadam sasniegt mērķi par nulles līmeņa emisijām, sadarbojoties ar citām valstīm oglekļa emisiju novēršanas plānu un tehnoloģiju izstrādē un veicinot jaunu starptautisku bioloģiskās daudzveidības aizsardzības stratēģiju, būtu ar jaunu sparju jāīsteno partnerība ar šobrīd pie varas esošo ASV administrāciju;
- af) atkārtoti apliecināt nepieciešamību nodrošināt pirmiedzīvotāju, tostarp sieviešu un meiteņu, vienlīdzīgu likumaizsardzību un līdztiesību tiesas priekšā, pilnvērtīgas iespējas un nedalītu un efektīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos un pilnīgu, līdztiesīgu un efektīvu līdzdalību politiskajā, ekonomiskajā, sociālajā un kultūras dzīvē; atzinīgi vērtēt ANO īpašā referenta jautājumos par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, Ekspertu mehānisma pirmiedzīvotāju tautu tiesību jautājumos un Pastāvīgā pirmiedzīvotāju lietu foruma darbu; mudināt dalībvalstis un ANO sistēmas struktūras stiprināt starptautisko sadarbību, ar kuras palīdzību risina nelabvēlīgos apstākļus, kādos atrodas pirmiedzīvotāji, un šajā saistībā palielināt tehnisko sadarbību un finansiālo palīdzību;
- ag) turpināt īstenot un paplašināt sadarbību spēju jomā ANO sistēmas ietvaros attiecībā uz efektīvu un ētisku kopīgu standartu veicināšanu tādās jaunās politikas jomās kā datu sadalīšana un aizsardzība, pienācīga rūpība, nesodāmības apkarošana, mākslīgais intelekts vai kibertelpa, vienlaikus sekmējot pienācīgu atbalstu tām valstīm, kas varētu vēlēties paplašināt savu regulatīvo spēju un standartu īstenošanu; prasīt ciešāk koordinēt kiberaizsardzību attiecībā uz noteikumiem, normām, kopīgu izpratni un izpildes pasākumiem kibertelpā; ierosināt, lai Eiropas kibersdrošības stūrakmeņi, piemēram, Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR) un Tīklu un informācijas drošības (TID) direktīva, kalpotu par lielisku pamatu, ko valstis, kuras to vēlas, varētu izmantot, lai, pamatojoties uz ieprojektētas drošības pieeju, piemērotu savu datu aizsardzības un kibersdrošības jomu reglamentējošo tiesisko regulējumu; norādīt, ka ar paraugpraksi un pieredzi, kas ir gūtas ES līmenī, var ANO sistēmā dalīties ar ANO aģentūrām, kas veic šos uzdevumus, kā arī, to darīt, reaģējot uz atsevišķu valstu pieprasījumiem;
- ah) risināt nelikumīgu finanšu plūsmu novēršanas un apkarošanas problēmas un starptautiskās sadarbības un labas prakses stiprināšanu aktīvu atdošanas un konfiskācijas jomā, cita starpā, īstenojot efektīvākus pasākumus, ar kuriem īsteno ANO Pretkorupcijas konvencijā un ANO Konvencijā pret transnacionālo organizēto noziedzību un tās protokolos noteiktās spēkā esošās saistības; īstenot efektīvus, iekļaujošus un ilgtspējīgus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro korupciju saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam; uzsākt un atbalstīt iniciatīvas, ar kurām apkaro izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un korupciju;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ai) apsvērt jaunattīstības valstīm ar ļoti lielām parādsaistībām paredzētu parādu nastas mazināšanas papildpasākumu veikšanu, kas palīdzētu izvairīties no maksājumu saistību nepildīšanas un radītu IAM ieguldījumu veikšanas iespējas, kā arī, lai šajā ziņā atbalstītu ANO ģenerālsekretāra aicinājumu par valsts parāda pārstrukturēšanas mehānisma izveidi, ko diktē nepieciešamība ilgākā termiņā reaģēt uz Covid-19 krīzi un tās ekonomisko ietekmi;
- aj) risināt migrācijas un piespiedu pārvietošanas jautājumus, tostarp – tās pamatcēloņus, un sadarboties Globālā pakta par migrāciju un Globālā pakta par bēgļiem īstenošanā; atgādina, ka cilvēktiesībām arī turpmāk ir jābūt Globālā līguma galvenajam tematam, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātās situācijās esošiem migrantiem, piemēram, jauniešiem, nepilngadīgajiem un sievietēm; turpināt attīstīt kopīgu apņemšanos saglabāt humanitāro telpu un uzlabot humanitārās reaģēšanas palīdzības sistēmu, un uzsvērt, cik svarīgi ir visā pasaulē ievērot tiesības uz patvērumu; atbalstīt un pastiprināt attiecīgo ANO struktūru darbu, piemēram, UNHRC un Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības un darba aģentūras (UNRWA) darbu; atkārtoti apstiprināt UNRWA būtisko lomu humanitārās un attīstības palīdzības sniegšanā palestīniešu bēgļiem; aicināt ANO dalībvalstis saglabāt un palielināt iemaksas UNRWA un atbalstīt UNRWA ģenerālkomisāra priekšlikumu rīkot konferenci, kas nākotnē varētu nodrošināt paredzamāku, ilgtspējīgāku un pārskatatbildīgāku UNRWA finansējuma plūsmu un izdevumu sistēmu, un panākt, ka lielāks skaits ANO dalībvalstu un starptautisko līdzekļu devēju šajā sakarā uzņemas saistības;
- ak) turpināt iestāties par reliģijas vai pārliecības brīvību; mudināt pielikt lielākus pūliņus, aizsargājot reliģisko un citu minoritāšu tiesības; prasīt uzlabot reliģisko minoritāšu aizsardzību pret vajāšanām un vardarbību; prasīt atcelt likumus, kuros zaimošana vai atteikšanās no ticības var tikt atzītas par kriminālsodāmiem noziegumiem, kas var kalpot par reliģisko minoritāšu un neticīgo vajāšanas aizbildinājumu; atbalstīt ANO īpašā referenta reliģijas vai ticības brīvības jautājumos darbu;
- al) turpināt stiprināt integrēto atbalstu dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm saskaņā ar Pekinas deklarāciju un tās rīcības platformu; aicināt visas ANO dalībvalstis arī turpmāk atbalstīt un īstenot ANO Drošības padomes rezolūcijas par programmu par sievietēm, mieru un drošību, kurās ir izvērtēta konflikta nesamērīgā ietekme uz sievietēm un meitenēm un sniegta norāde, kā strādāt ar rīkoties, lai veicinātu dzimumu līdztiesību un stiprinātu sieviešu līdzdalību, aizsardzību un tiesības visā konflikta ciklā –, sākot ar konfliktu nepieļaušanu līdz pēckonflikta jauncelsmei; šajā sakarā īpašu uzmanību pievēršot tam, ka tiek izskausta pret sievietēm un meitenēm vērsta vardarbība un diskriminācija, tostarp seksuāla un ar dzimumu saistīta vardarbība, kaitīgas paražas un vardarbība mājāsaimniecībā un ģimenē, un ka tiek atbalstīta sieviešu jēgpilna un vienlīdzīga, aktīva līdzdalība visās sabiedriskās dzīves un lēmumu pieņemšanas jomās un veicināta sieviešu tiesību ievērošana; atbalstīt un stiprināt ar ANO starpniecību veiktos starptautiskos centienus, ar kuriem nodrošina dzimumu analīzi, kā arī dzimumu aspekta un cilvēktiesību vērā ņemšanu visās ANO norisēs; Parlaments atgādina, ka seksuāla vardarbība, piemēram, izvarošana, tiek izmantota kā kara taktika un ir uzskatāma par kara noziegumu, un prasa pastiprināt konflikta situācijās atrodošos sieviešu un meiteņu aizsardzību, it īpaši pret seksuālu vardarbību; pauž uzskatu, ka ES būtu jāmobilizē plašāks atbalsts, tostarp, piešķirot pietiekamu finansējumu, darbam, ko veic ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas iestāde (UN Women), kura ANO sistēmā ir svarīga sieviešu tiesību veicinātāja un apvieno visas attiecīgās ieinteresētās personas, lai panāktu politiskas izmaiņas un koordinētu politiskos pasākumus;
- am) piedaloties ANO Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību un tās Protokola par cilvēku tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to īstenošanas pārskatīšanas mehānismā, uzņemties vērienīgu un konstruktīvu lomu, lai vēl vairāk pastiprinātu starptautiskos centienus apkarot cilvēku tirdzniecību, tostarp, ņemot vērā to sieviešu, bērnu un migrantu perspektīvas, kuru iespējas ciest no ekspluatācijas ir lielākas;
- an) cieši apspriesties ar Parlamentu par Padomes secinājumu īstenošanas procesu un iesaistīt Parlamentu visās tajās rīcībpolitikas jomās, kur parlamentārā diplomātija var radīt vērtīgu sinerģiju, un pastiprināt ES kā tādas uzrunāšanas, pozitīvas ietekmēšanas un vadības spēju;
- ao) prasīt nekavējoties rīkoties, lai risināt pieaugošo cilvēktiesību krīzi Sīrijā, jeb vismaz izmeklēt paziņotos gadījumus par visā šajā reģionā īstenoto etnisko un reliģisko vajāšanu; šajā saistībā aicina izveidot neatkarīgu ANO cilvēktiesību Ķīnā uzraudzības mehānismu, kurā varētu piedalīties ANO īpašais referents, HRC ekspertu grupa vai īpašais sūtnis; atbalsta UNHRC adresētus aicinājumus organizēt īpašu, šai krīzei veltītu sesiju;

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

2. uzdod priekšsēdētājam šo ieteikumu nosūtīt Padomei, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai un informēšanas nolūkā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajai asamblejai un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.
-

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2021)0263

Secīgie grozījumi ETIAS: policijas un tiesu iestāžu sadarbība *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām un groza Regulu (ES) 2018/1862 un Regulu (ES) 2019/816 (COM(2019)0003 – C8-0025/2019 – 2019/0001A(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/21)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0003),
 - ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences 2021. gada 11. februāra lēmumu atļaut Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai sadalīt iepriekš minēto Komisijas priekšlikumu un, balstoties uz to, sagatavot divus atsevišķus normatīvos ziņojumus,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 82. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0025/2019),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā pagaidu vienošanos, ko saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu ir apstiprinājusi atbildīgā komiteja, kā arī Padomes pārstāvja 2021. gada 31. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0254/2020),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2019)0001A

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu izveidi piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/818

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/1150.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0264

Secīgie grozījumi ETIAS: robežas un vīzas *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko ETIAS vajadzībām paredz nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām un groza Regulu (ES) 2018/1240, Regulu (EK) Nr. 767/2008, Regulu (ES) 2017/2226 un Regulu (ES) 2018/1861 (COM(2019)0004 – C8-0024/2019 – 2019/0002(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0004),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 77. panta 2. punkta a, b un d apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0024/2019),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, kā arī Padomes pārstāvja 2021. gada 31. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Pilsuņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0255/2020),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2019)0002

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu noteikšanu piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas(EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861 un (ES) 2019/817

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/1152.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0265

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana — Vācijas pieteikums EGF/2020/003 DE/GMH Guss

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Vācijas pieteikumu EGF/2020/003 DE/GMH Guss) (COM(2021)0207 – C9-0156/2021 – 2021/0107(BUD))

(2022/C 67/23)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0207 – C9-0156/2021),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾ (EGF regula),
 - ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolikumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽³⁾ (2020. gada 16. decembra Iestāžu nolikums), un jo īpaši tā 9. punktu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Reģionālās attīstības komitejas vēstules,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0189/2021),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos vai globālā finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū; tā kā šī palīdzība izpaužas kā finansiāls atbalsts darba ņēmējiem un uzņēmumiem, kuros tie strādājuši;
- B. tā kā Vācija ir iesniegusi pieteikumu EGF/2020/003 DE/GMH Guss, lai saņemtu finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) saistībā ar 585 darba ņēmēju atlaišanu ⁽⁴⁾ četros uzņēmuma Guss GmbH (klasificēts NACE 2. redakcijas 24. nodaļā (Metālu ražošana)) meitasuzņēmumos NUTS 2. līmeņa reģionos Diseldorfa (DEA1) ⁽⁵⁾ un Arnsberga (DEA5) ⁽⁶⁾ pārskata periodā no 2020. gada 31. jūlija līdz 2020. gada 30. novembrim;
- C. tā kā pieteikums attiecas uz 585 darba ņēmējiem, kas atlaisti no darba četros uzņēmuma GMH Guss GmbH meitasuzņēmumos Vācijā;
- D. tā kā pieteikuma pamatā ir EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie intervences kritēriji, kuri par nosacījumu izvirza to, ka četru mēnešu pārskata (atskaites) periodā vismaz 500 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā;

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.

⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁽⁴⁾ EGF regulas 3. panta nozīmē.

⁽⁵⁾ Meitasuzņēmumi Friedrich Wilhelms-Hütte Eisenguss GmbH un Friedrich Wilhelms-Hütte GmbH, kuri abi atrodas Mülheimā.

⁽⁶⁾ Meitasuzņēmums Dieckerhoff Guss GmbH Gefelsbergā un meitasuzņēmums Walter Hundhausen GmbH (kā arī GMH Guss GmbH galvenā mītne) Švertē.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- E. tā kā lietuvju nozare Vācijā saskaras ar tādām akūtām problēmām kā izmaiņas starptautiskajā preču un pakalpojumu tirdzniecībā un pārprodukcija Ķīnā, īpaši autobūves un mašīnrūpniecības nozarē, kā arī darbības pārcelšana uz trešām valstīm, tostarp uz ES kandidātvalstīm, kur tiek piemēroti zemāki vides standarti ⁽⁷⁾ un nozares tiek ļoti subsidētas;
- F. tā kā uzņēmuma *GMH Guss* problēmas sākās, kad tā meitasuzņēmuma *Walter Hundhausen GmbH* galvenais klients, kura pasūtījumi veidoja 60 % no šī meitasuzņēmuma ražošanas apjoma, nolēma pārcelt piegādes ķēdes daļas uz Turciju;
- G. tā kā *MEITA*, konkurents no Taivānas, atvēra divas lietuves Obrenovacā (Serbijā), kuras galvenokārt ražo Eiropas autobūves nozarei, un subsidiiju un zemāku darbaspēka izmaksu dēļ *MEITA* spēja piedāvāt daudz zemākas cenas nekā tā vācu konkurents *GMH Guss*;
- H. tā kā šo ar globalizāciju saistīto problēmu dēļ kopējais metālliešanas apjoms Vācijā laikposmā no 2018. līdz 2019. gadam samazinājās par 8,9 % ⁽⁸⁾, jo īpaši ietekmējot Ziemeļreinu-Vestfāleni, kur saražo 25 % no lietā metāla izstrādājumiem Vācijā,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Vācija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 1 081 706 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 1 802 845 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētiem pakalpojumiem 1 730 731 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kontroles un ziņojumu sniegšanas pasākumiem 72 114 EUR apmērā;
 2. norāda, ka Vācijas iestādes pieteikumu iesniedza 2020. gada 15. decembrī un pēc tam, kad Vācija bija sniegusi papildu informāciju, Komisija pieteikuma izvērtēšanu pabeidza 2021. gada 27. aprīlī, šajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam;
 3. norāda, ka visas procesuālās prasības ir izpildītas;
 4. norāda, ka pieteikums attiecas uz kopumā 585 darba ņēmējiem, kas atlaisti Vācijas rūpniecības nozarē; pauž nožēlu par to, ka Vācija sagaida, ka pasākumos piedalīsies tikai 476 no visiem atbalsttiesīgajiem saņēmējiem, proti, 455 vīrieši un 21 sieviete, lielākā daļa vecumā no 30 līdz 54 gadiem (paredzētie saņēmēji);
 5. uzsver, ka ir sagaidāms, ka šī atlaišana ievērojami ietekmēs vietējo ekonomiku, jo tā Rūras reģionā ir notikusi augsta bezdarba apstākļos (10,7 % 2020. gada septembrī), kurus izraisījušas strukturālas problēmas kopš 20. gadsimta 60. gadiem un Covid-19 pandēmijas sekas;
 6. norāda, ka vairums atlaisto darba ņēmēju jau ir nostrādājuši lielāko daļu no sava darba mūža, tiem ir zems oficiālas kvalifikācijas līmenis un bieži vien sliktas vācu valodas zināšanas; turklāt uzsver, ka, kā paskaidrots pieteikumā, liels skaits atbalsta saņēmēju ir migrantu izcelsmes vīrieši un viņu veiksmīgu reintegrāciju darba tirgū varētu atvieglot citi viņu mājāsaimniecību locekļi, kuriem bieži vien ir daudz labākas vācu valodas zināšanas nekā šiem bijušajiem darbiniekiem;
 7. uzsver un atzinīgi vērtē līdzinieku grupu organizēšanu, ņemot vērā skarto bijušo darbinieku personīgo situāciju; uzsver, ka šajā EGF projektā paredzētajos pasākumos bez diskriminācijas būtu jāiekļauj un jāatbalsta bijušie darbinieki neatkarīgi no viņu valstspiederības;
 8. uzskata, ka Savienība ir sociāli atbildīga par to, lai šiem atlaistajiem darba ņēmējiem tiktu nodrošināta kvalifikācija, kas nepieciešama Savienības rūpniecības ekoloģiskai un taisnīgai pārveidei saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, jo viņi strādāja nozarē ar augstu oglekļa intensitāti; tādēļ atzinīgi vērtē individualizētos pakalpojumus, ko EGF sniedz darba ņēmējiem un kas ietver kvalifikācijas celšanas pasākumus un vācu valodas kursus, darbseminārus, profesionālo orientāciju, karjeras izvēles konsultācijas, kā arī apmācības pabalstus un konsultācijas par uzņēmējdarbības sākšanu, lai šo jomu un vispārējo darba tirgu padarītu ilgtspējīgāku un noturīgāku nākotnē;

⁽⁷⁾ *Deutsche Bank* pētījums (2020) "Automobilindustrie – Produktion in China überflügelt heimische Fertigung"; *Eurofound* (2016): ERM 2016. gada ziņojums "Globalisation slowdown? Recent evidence of offshoring and reshoring in Europe"; *Eurofound* (2020): ERM 2020. gada ziņojums "Restructuring across borders". Noteikts, izmantojot kompensēto bruto tonnāžu (cgt).

⁽⁸⁾ *Stephen, Sophie* (2020) "Deutsche Gussproduktion 2019 und Ausblick 2020", izdevumā *GIESSEREI*, 04/2020.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

9. pieņem zināšanai to, ka Vācija sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2020. gada 1. augustā un ka tāpēc tiesības saņemt finansiālu ieguldījumu no EGF būs no 2020. gada 1. augusta līdz 2022. gada 15. decembrim;
10. norāda, ka Vācijai administratīvie izdevumi, lai īstenotu EGF, sāka rasties 2020. gada 1. novembrī un tāpēc tiesības saņemt finansiālu ieguldījumu no EGF par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un publicitātes, kontroles un ziņojumu sniegšanas pasākumiem būs no 2020. gada 1. novembra līdz 2023. gada 15. jūnijam;
11. atzinīgi vērtē to, ka Vācija saskaņoto individualizēto pakalpojumu kopumu izstrādāja, apspriežoties ar sociālajiem partneriem, un ka EGF līdzfinansētas intervences vadībai tika izveidota uzraudzības komiteja, kuru veido Nodarbinātības un sociālo lietu federālās ministrijas, valsts nodarbinātības dienestu un pārejas uzņēmuma pārstāvji, sociālo partneru pārstāvji, *IG Metall* arodbiedrības pārstāvji, darba ņēmējus atlaidušā uzņēmuma un tā meitasuzņēmumu likvidatori, kā arī uzņēmumu padomju pārstāvji; uzsver, ka attiecīgo uzņēmumu sociālie partneri sadarbojās jau vairākus mēnešus un gadus pirms EGF izmantošanas, lai uzlabotu smagos ekonomiskos apstākļus un situāciju, kas ietvēra arī ievērojamu piekāpšanos algu ziņā no darba ņēmēju puses;
12. norāda, ka Vācijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības ir papildinošas un neaizstāj pasākumus, ko Eiropas Sociālais fonds (ESF) piedāvā ESF darbības programmā Ziemeļreīnai-Vestfālenei;
13. atkārtoti norāda, ka EGF palīdzība nedrīkst aizstāt darbības, par kurām saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem atbild uzņēmumi;
14. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
15. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
16. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Vācijas pieteikumu –
EGF/2020/003 DE/GMH Guss

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2021/1021.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0266

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana — Beļģijas pieteikums EGF/2020/005 BE/Swissport

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Beļģijas pieteikumu EGF/2020/005 BE/Swissport (COM(2021)0212 – C9-0159/2021 – 2021/0109(BUD))

(2022/C 67/24)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0212 – C9-0159/2021),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾ (“EGF Regula”),
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
- ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu Nolikumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽³⁾ (“2020. gada 16. decembra Iestāžu nolikums”), un jo īpaši tā 9. punktu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Reģionālās attīstības komitejas atzinumus,
- ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0188/2021),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos vai globālā finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū; tā kā šī palīdzība izpaužas kā finansiāls atbalsts darba ņēmējiem un uzņēmumiem, kuros tie strādājuši;
- B. tā kā Beļģija ir iesniegusi pieteikumu EGF/2020/005 BE/Swissport par finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) pēc 1 468 darba ņēmēju atlaišanas no darba ⁽⁴⁾ uzņēmumā “Swissport Belgium” pārskata periodā attiecībā uz pieteikumu no 2020. gada 9. jūnija līdz 2020. gada 9. oktobrim;
- C. tā kā Komisija 2021. gada 27. aprīlī pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu, piešķirot līdzekļus Beļģijai, lai atbalstītu 1 468 paredzēto atbalsta saņēmēju atgriešanos darba tirgū;
- D. tā kā pieteikums attiecas uz 1 468 atlaistiem darba ņēmējiem uzņēmumā “Swissport Belgium”;
- E. tā kā pieteikums ir balstīts uz EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem intervences kritērijiem, kuros paredzēts, ka četru mēnešu pārskata periodā kopā vismaz 500 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā, ieskaitot darba ņēmēju atlaišanu un/vai pašnodarbinātu personu darbības beigšanos šī uzņēmuma piegādes uzņēmumos vai pakārtotās ražošanas uzņēmumos;

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.⁽⁴⁾ EGF regulas 3. panta nozīmē.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- F. tā kā Covid-19 pandēmija un tai sekojošā globālā ekonomikas krīze ir izraisījusi milzīgu satricinājumu Beļģijas ceļojumu nozarē, jo īpaši gaisa pārvadātājiem un uzņēmumiem, kas darbojas Briseles lidostā, kur pirmajā ierobežojumu nedēļā (2020. gada 16.–22. marts) lidojumu skaits salīdzinājumā ar 2020. gada janvāri samazinājās par 58 % un turpmāko nedēļu laikā pasažieru lidmašīnu kustība tika gandrīz pilnībā pārtraukta;
- G. tā kā kopumā 2020. gadā starptautiskās pasažieru satiksmes apjoms samazinājās par 60 % salīdzinājumā ar 2019. gadu (no 4,5 miljardiem pasažieru līdz 1,8 miljardiem) un 50 % pasaules gaisa kuģu tika novietoti glabāšanai; tā kā uzņēmums “Swissport Belgium” ir viens no diviem Briseles lidostas apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzējiem un tas nodrošināja 60 % no pārkraušanas un uzkopšanas pakalpojumiem lidostā;
- H. tā kā 2020. gada 9. jūnijā pēc vairākām nedēļām, kuru laikā Briseles lidostā gandrīz netika sniegti apkalpošanas uz zemes pakalpojumi, uzņēmums “Swissport Belgium” tika atzīts par maksātnespējīgu likviditātes trūkuma dēļ un, ņemot vērā lielo nenoteiktību par īstermiņa atveseļošanas pasažieru gaisa pārvadājumu nozarē, neviens uzņēmums neizrādīja interesi pārņemt uzņēmuma “Swissport Belgium” apkalpošanas darbības, kā rezultātā tika atlaisti attiecīgie darba ņēmēji; tā kā Komisija ir atzinusi — pastāv reāls risks, ka 2021. gadā varētu bankrotēt arī citi apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēji;
- I. tā kā uzņēmums “Swissport Belgium” pirms pandēmijas sākuma bija sekmīgi īstenojis atveseļošanas plānu, 2020. gadā prognozējot zaudējumu samazinājumu par 37 % salīdzinājumā ar 2019. gadu, un Briseles tiesa 2020. gada 9. jūnijā to pasludināja par bankrotējušu;
- J. tā kā, ņemot vērā lielo nenoteiktību par īstermiņa atveseļošanas pasažieru gaisa pārvadājumu nozarē, neviens uzņēmums neizrādīja interesi pārņemt uzņēmuma “Swissport Belgium” apkalpošanas darbības;
- K. tā kā pastāv reāls risks, ka 2021. gadā varētu bankrotēt arī citi apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēji;
- L. tā kā šis ir viens no pirmajiem gadījumiem, kad EGF tiek izmantots Covid-19 krīzes dēļ, pēc tam, kad Eiropas Parlaments pieņēma 2020. gada 18. jūnija rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu (EGF/2020/000 TA 2020 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas) ⁽⁵⁾, kurā norādīts, ka EGF varētu izmantot, lai atbalstītu pastāvīgi atlaistos darba ņēmējus un pašnodarbinātas personas saistībā ar Covid-19 izraisīto globālo krīzi, negrozot Regulu (ES) Nr. 1309/2013;
- M. tā kā Komisija paziņoja, ka veselības krīze izraisīja ekonomikas krīzi, izklāstīja ekonomikas atveseļošanas plānu un uzsvēra EGF kā ārkārtas instrumenta nozīmi ⁽⁶⁾,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Beļģija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 3 719 224 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 6 198 708 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 5 977 108 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem 221 600 EUR apmērā;
 2. pieņem zināšanai to, ka Beļģijas iestādes pieteikumu iesniedza 2020. gada 22. decembrī un pēc tam, kad Beļģija bija sniegusi papildu informāciju, Komisija pieteikuma novērtēšanu pabeidza 2021. gada 27. aprīlī, tajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam;
 3. pieņem zināšanai to, ka visas procedurālās prasības ir izpildītas;
 4. pieņem zināšanai to, ka pieteikums attiecas kopumā uz 1 468 darba ņēmējiem, kuri atlaisti uzņēmumā “Swissport Belgium” un no kuriem 1086 ir vīrieši un 382 — sievietes; atzinīgi vērtē to, ka ir sagaidāms, ka pasākumos piedalīsies visi atlaistie darba ņēmēji;
 5. atgādina, ka saistībā ar negaidītu vairāku nozīmīgu nozaru (ēdināšana, tūrisms, kultūra u. c.) slēgšanu Beļģijā 2020. gada 3. ceturksnī bezdarbs Briselē sasniedza 15 % ⁽⁷⁾ un ka liela daļa no bijušajiem uzņēmuma “Swissport Belgium” darbiniekiem pieder nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, jo pārsvarā tie ir mazkvalificēti un daļēji kvalificēti darba ņēmēji un aptuveni trešdaļa (32,5 %) ir vecāki par 50 gadiem;

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0141.

⁽⁶⁾ COM(2020)0442.

⁽⁷⁾ <https://statbel.fgov.be/en/themes/work-training/labour-market/employment-and-unemployment>

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

6. uzsver, ka šajā EGF izmantošanas pieteikumā paredzētajos pasākumos bez diskriminācijas būtu jāiekļauj un jāatbalsta visi darbinieki neatkarīgi no viņu valstspiederības;
7. norāda, ka Beļģija sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2020. gada 9. jūnijā, tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem, kas saistīti ar šīm darbībām, ir no 2020. gada 9. jūnija līdz 2022. gada 22. decembrim;
8. atgādina, ka individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami atlaistajiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, ietver šādas darbības: informācija, palīdzība darba meklēšanā un profesionālā orientācija, apmācība, atbalsts darījumdarbības sākšanai un ieguldījums darījumdarbības sākšanā, kā arī stimuli un pabalsti; atzinīgi vērtē to, ka mazāk pārstāvētā dzimuma darba ņēmēji, kas izvēlēties arodmācību darbvietām, kurās pastāv ievērojams dzimumu līdzsvara trūkums⁽⁸⁾, saņems piemaksu 700 EUR apmērā; atkārtoti norāda, ka dzimumperspektīva ir svarīga Savienības budžeta iezīme, un uzskata, ka tā būtu jāveicina visos EGF finansiālā ieguldījuma īstenošanas posmos;
9. norāda, ka Beļģijai administratīvie izdevumi, lai īstenotu EGF, sāka rasties 2020. gada 10. jūnijā un tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem ir no 2020. gada 10. jūnija līdz 2023. gada 22. jūnijam;
10. atzinīgi vērtē to, ka Beļģija saskaņoto individualizēto pakalpojumu paketi ir izstrādājusi, apspriežoties ar darba ņēmēju pārstāvjiem un sociālajiem partneriem, kā arī nodarbinātības centru, kas specializējas aviācijas nozarē;
11. uzsver, ka Beļģijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības netiek finansētas no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem un ka attiecībā uz piekļuvi ierosinātajām darbībām un to īstenošanu tiks ievēroti vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi;
12. atgādina, ka finansiālais atbalsts no EGF būtu jāsniedz pēc iespējas drīzāk un efektīvāk; uzsver nepieciešamību pēc iespējas saīsināt laiku, kad Komisija veic pieteikumu novērtēšanu;
13. atkārtoti, ka EGF palīdzība neaizvieto pasākumus, par kuriem ir atbildīgi uzņēmumi saskaņā ar valsts likumiem vai darba koplīgumiem;
14. pieņem zināšanai to, ka pēdējā laikā ir palielinājies EGF finansiālās palīdzības pieteikumu skaits; pauž bažas par Covid-19 pandēmijas izraisītās globālās ekonomikas krīzes ilgstošo ietekmi uz nodarbinātību un to, vai ar EGF pietiks, lai reaģētu uz visām turpmākajām vajadzībām;
15. stingri atbalsta to, ka 2021.–2027. gadā EGF turpinās izrādīt solidaritāti, vienlaikus mainot uzsvaru no pārstrukturēšanas cēloņa uz tā ietekmi; atzinīgi vērtē to, ka pēc jaunajiem noteikumiem pieteikuma iesniedzēji arī būs tiesīgi saņemt atbalstu, kā iemeslu norādot dekarbonizāciju;
16. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
17. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
18. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽⁸⁾ Profesijas, kurās vismaz 75 % darba ņēmēju ir viena dzimuma pārstāvji.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Beļģijas pieteikumu – EGF/2020/005 BE/Belgium Swissport

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2021/1020.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0267

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana — Nīderlandes pieteikums EGF/2020/004 NL/KLM

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Nīderlandes pieteikumu EGF/2020/004 NL/KLM (COM(2021)0226 – C9-0161/2021 – 2021/0115(BUD))

(2022/C 67/25)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0226 – C9-0161/2021),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾ (EGF regula),
 - ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
 - ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽³⁾, ("2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums"), un jo īpaši tā 9. punktu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Reģionālās attīstības komitejas vēstules,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0187/2021),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos vai globālā finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū; tā kā šī palīdzība izpaužas kā finansiāls atbalsts darba ņēmējiem un uzņēmumiem, kuros tie strādājuši;
- B. tā kā Nīderlande ir iesniegusi pieteikumu EGF/2020/004 NL/KLM par finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) pēc 1 851 darba ņēmēja atlaišanas ⁽⁴⁾ no darba uzņēmumā *KLM Royal Dutch Airlines NUTS 2. līmeņa reģionā Noord-Holland* (NL32) Nīderlandē pieteikuma atskaides periodā no 2020. gada 15. augusta līdz 2020. gada 15. decembrim;
- C. tā kā pieteikums attiecas uz 1 851 atlaistu darba ņēmēju uzņēmumā *KLM Royal Dutch Airlines*, no šiem atlaišanas gadījumiem 650 notika atskaides periodā un 1 201 — pēc tā un var noteikt skaidru cēloņsakarību ar notikumu, kurš izraisīja atlaišanu atskaides periodā;
- D. tā kā pieteikuma pamatā ir EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie intervences kritēriji, kuros paredzēts, ka četru mēnešu atskaides periodā kopā vismaz 500 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā;
- E. tā kā Komisija atzina, ka Covid-19 veselības krīze izraisīja ekonomikas krīzi, un aktīvi atbalstīja atveseļošanas plānu, kurā uzsvērtā EGF svarīgā loma palīdzības sniegšanā atlaistajiem darba ņēmējiem;

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.⁽⁴⁾ EGF regulas 3. panta nozīmē.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- F. tā kā Covid-19 pandēmija izraisīja milzīgu satricinājumu aviācijas nozarē ceļošanas ierobežojumu dēļ, kā rezultātā 2020. gada aprīlī starptautisko pasažieru pārvadājumu apjoms saruka par 98,9 % salīdzinājumā ar 2019. gada aprīli un 64 % no pasaules gaisa kuģiem nonāca glabāšanā;
- G. tā kā starptautiskais pasažieru pieprasījums 2020. gadā samazinājās par 75,6 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni, tā kā Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas globālajā pasažieru skaita prognozē teikts, ka aviācijas nozarei būs vajadzīgi 3–4 gadi, lai atgūtos un sasniegtu pirmskrīzes līmeni;
- H. tā kā šis ir viens no pirmajiem gadījumiem, kad EGF tiek izmantots Covid-19 krīzes dēļ, pēc tam, kad Eiropas Parlaments 2020. gada 18. jūnija rezolūcijā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu (EGF/2020/000 TA 2020 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas) ⁽⁵⁾ iekļāva norādi par to, ka EGF varētu izmantot, lai atbalstītu pastāvīgi atlaistos darba ņēmējus un pašnodarbinātas personas saistībā ar Covid-19 izraisīto globālo krīzi, negrozot Regulu (ES) Nr. 1309/2013;
- I. tā kā pirms pandēmijas sākuma KLM finansiālais sniegums stabili uzlabojās laikā no 2015. līdz 2019. gadam, tā neto peļņai pieaugot no 54 miljoniem EUR 2015. gadā līdz 449 miljoniem EUR 2019. gadā;
- J. tā kā 2020. gadā KLM pārvadāto pasažieru skaits samazinājās par 68 % un KLM ieņēmumi pazeminājās par 53,8 % salīdzinājumā ar 2019. gadu, līdz ar to 2020. gadā KLM radās darbības zaudējumi 1 154 miljonu EUR apmērā salīdzinājumā ar 2019. gadā gūto peļņu 714 miljonu EUR apmērā ⁽⁶⁾, un tā vadība paziņoja par pārstrukturēšanas plānu, kas paredz samazināt darbaspēku par aptuveni 5 000 pilnslodzes ekvivalentiem ⁽⁷⁾;
- K. tā kā Komisija paziņoja, ka veselības krīze ir izraisījusi ekonomikas krīzi, izklāstīja ekonomikas atveseļošanas plānu un uzsvēra EGF kā ārkārtas instrumenta nozīmi ⁽⁸⁾,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Nīderlande saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 5 019 218 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 8 365 364 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 8 030 750 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem 334 614 EUR apmērā;
 2. pieņem zināšanai to, ka Nīderlandes iestādes pieteikumu iesniedza 2020. gada 22. decembrī un pēc tam, kad Nīderlande bija sniegusi papildu informāciju, Komisija pieteikuma novērtēšanu pabeidza 2021. gada 6. maijā, tajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam;
 3. pauzē nozēlu par ietilpstošo procesu tik sarežģītos apstākļos un aicina Komisiju paātrināt novērtēšanu, lai nodrošinātu, ka atlaistie darba ņēmēji var laikus izmantot Savienības atbalstu;
 4. norāda, ka pieteikums attiecas uz 1 851 darba ņēmēju, kas atlaists no darba uzņēmumā KLM Royal Dutch Airlines; pauzē nozēlu par to, ka saskaņā ar Nīderlandes aplēsēm pasākumos piedalīsies tikai 1 201 no visiem atbalsttiesīgajiem saņēmējiem (paredzētie atbalsta saņēmēji);
 5. norāda, ka Nīderlande ir nolēmusi atlaistajiem darba ņēmējiem nepiedāvāt EGF sniegtu ienākumu atbalstu; pieņem zināšanai, ka Nīderlandes valdība ir ieviesusi vispārēju algu atbalsta dotāciju visiem uzņēmumiem, kuru apgrozījums Covid-19 krīzes ietekmē ir samazinājies par vairāk nekā 20 %, un ka KLM grupa ir pieteikusies NOW dotācijai (Noodmaatregeling Overbrugging voor Werkgelegenheid); pieņem zināšanai, ka KLM grupas pieteikums attiecas uz visu periodu, par kuru tiek piešķirta NOW dotācija, un ka tā jau ir saņēmusi avansa maksājumus 683 miljonu EUR apmērā un saņems vēl 488 miljonus EUR;
 6. norāda, ka dalībvalsts ziņā ir noteikt, cik daudziem atbalsttiesīgajiem darba ņēmējiem būtu jāparedz atbalsts, aicina Nīderlandi garantēt, ka bez jebkādas diskriminācijas tiek iekļautas visneaizsargātākās personas, kurām visdrīzāk būs lielākās grūtības darba tirgū; uzsver labumu, ko sniedz tas, ka EGF projektā paredzētajos pasākumos iekļauj un atbalsta visus atlaistos darba ņēmējus, kuriem šī iespēja ir visizdevīgākā;

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0141.

⁽⁶⁾ https://www.airfranceklm.com/sites/default/files/q4_2020_press_release_en_final.pdf

⁽⁷⁾ KLM ziņu lapa: <https://news.klm.com/klm-adapts-organisation-further-due-to-covid-19-crisis/>

⁽⁸⁾ COM(2020)0442.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

7. uzsver — paredzams, ka atlaišanai būs ievērojama sociālā ietekme, jo KLM ir Nīderlandes otrais lielākais privātais darba devējs, kurā 2019. gadā strādāja vairāk nekā 33 000 darba ņēmēju⁽⁹⁾; atgādina, ka šīs atlaišanas notika tad, kad Ziemeļholandē aizvien pieauga bezdarba līmenis, kas 2020. gada ceturtajā ceturksnī, salīdzinot ar to pašu ceturksni 2019. gadā, palielinājās par 1,5 procentpunktiem, sasniedzot 4,8 %;
8. norāda, ka Nīderlande sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2021. gada 1. februārī, tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem, kas saistīti ar šīm darbībām, ir no 2021. gada 1. februāra līdz 2023. gada 1. februārim;
9. atgādina, ka atlaistajiem darba ņēmējiem sniedzamie individualizētie pakalpojumi ietver šādas darbības: profesionālā orientācija, atbalsts darba meklēšanā konkrētās nozarēs, apmācība, izaugsmes vadība un/vai izglītība un finanšu konsultācijas; atzinīgi vērtē to, ka iestādes koncentrējas uz darba ņēmēju pārkvalificēšanu, lai atvieglotu viņu pāreju uz nozarēm, kurās trūkst darbaspēka, piemēram, izglītības, veselības aprūpes, loģistikas, tehnoloģiju un informācijas pārvaldības nozari;
10. norāda, ka Nīderlandei administratīvie izdevumi, lai īstenotu EGF, sāka rasties 2021. gada 1. februārī un tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem ir no 2021. gada 1. februāra līdz 2023. gada 1. augustam;
11. atzinīgi vērtē to, ka saskaņoto individualizēto pakalpojumu kopumu Nīderlande izstrādāja, apspriežoties ar ieinteresētajām personām un sociālajiem partneriem, tostarp arodbiedrībām, un cieši sadarbojoties ar attiecīgajām uzņēmumu padomēm, un ka tika izveidota atbalsta grupai, kas nodrošina minēto pakalpojumu koordināciju;
12. uzsver, ka Nīderlandes iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības netiks finansētas no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem⁽¹⁰⁾;
13. aicina visā procesā vēl vairāk samazināt administratīvo slogu;
14. aicina vairāk ziņot par pasākumiem, kurus atbalsta no Savienības budžeta, izmantojot EGF; uzsver, ka ir svarīgi izplatīt informāciju par Savienības pievienoto vērtību un atbalstu neaizsargātām nozarēm un darba ņēmējiem, jo īpaši pēc Covid-19 uzliesmojuma;
15. atkārto, ka EGF palīdzība neaizvieto pasākumus, par kuriem ir atbildīgi uzņēmumi saskaņā ar valsts likumiem vai darba koplīgumiem;
16. atzīmē, ka saskaņā ar Komisiju visas procesuālās prasības ir izpildītas;
17. stingri atbalsta to, ka 2021.–2027. gadā EGF turpinās izrādīt solidaritāti, vienlaikus mainot uzsvaru no pārstrukturēšanas cēloņu uz ietekmi; atzinīgi vērtē to, ka pēc jaunajiem noteikumiem pieteikuma iesniedzēji arī būs tiesīgi saņemt atbalstu, kā iemeslu norādot dekarbonizāciju.
18. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
19. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
20. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽⁹⁾ KLM 2019. gada pārskats: https://www.klm.com/travel/nl_nl/images/KLM-Jaarverslag-2019_tcm541-1063986.pdf

⁽¹⁰⁾ Eiropas Komisija 2020. gada 13. jūlijā saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem apstiprināja Nīderlandes 3,4 miljardu EUR valsts atbalsta pasākumu, kas ietver valsts garantiju aizdevumiem un subordinētu valsts aizdevumu KLM; tā mērķis ir nodrošināt uzņēmumam steidzami nepieciešamo likviditāti koronavīrusa uzliesmojuma apstākļos. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1333

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Nīderlandes pieteikumu – EGF/2020/004 NL/KLM

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2021/1022.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0268

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošana — Somijas pieteikums EGF/2020/007 FI/Finnair

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saskaņā ar Somijas pieteikumu EGF/2020/007 FI/Finnair (COM(2021)0227 – C9-0162/2021 – 2021/0116(BUD))

(2022/C 67/26)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0227 – C9-0162/2021),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1309/2013 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (2014–2020) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1927/2006 ⁽¹⁾ (EGF regula),
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁽²⁾, un jo īpaši tās 8. pantu,
- ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽³⁾ ("2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums"), un jo īpaši tā 9. punktu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu,
- ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0186/2021),
- A. tā kā Savienība ir izveidojusi likumdošanas un budžeta instrumentus, lai sniegtu papildu atbalstu darba ņēmējiem, kurus nelabvēlīgi ietekmējušas lielas strukturālas pārmaiņas pasaules tirdzniecības modeļos vai globālā finanšu un ekonomikas krīze, un lai palīdzētu viņiem no jauna iekļauties darba tirgū; tā kā šī palīdzība izpaužas kā finansiāls atbalsts darba ņēmējiem un uzņēmumiem, kuros tie strādājuši;
- B. tā kā Somija ir iesniegusi pieteikumu EGF/2020/007 FI/Finnair par finansiālu ieguldījumu no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda (EGF) pēc 508 darba ņēmēju atlaišanas no darba ⁽⁴⁾ uzņēmumā "Finnair Oyj" un vienā apakšuzņēmumā ⁽⁵⁾ NUTS 2. līmeņa reģionā Helsinki–Ūsimā (F11B) Somijā pārskata periodā attiecībā uz pieteikumu no 2020. gada 25. augusta līdz 2020. gada 25. decembrim;
- C. tā kā Komisija 2021. gada 6. maijā pieņēma priekšlikumu lēmumam par EGF izmantošanu nolūkā piešķirt līdzekļus Somijai, lai atbalstītu 500 paredzēto atbalsta saņēmēju, proti, to darba ņēmēju, atgriešanos darba tirgū, kuri atlaisti no darba NACE 2. redakcijas 51. nodaļas ("Gaisa transports") nozarē;
- D. tā kā pieteikums attiecas uz 504 darba ņēmējiem, kas atlaisti uzņēmumā Finnair Oyj, un 4 darba ņēmējiem, kuri atlaisti vienā apakšuzņēmumā Somijā;
- E. tā kā pieteikuma pamatā ir EGF regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie intervences kritēriji, kuros paredzēts, ka četru mēnešu atskaites periodā kopā vismaz 500 darba ņēmēji ir atlaisti kādā dalībvalsts uzņēmumā;

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 855. lpp.

⁽²⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁽⁴⁾ EGF regulas 3. panta nozīmē.

⁽⁵⁾ Uzņēmums "Hub Logistics Finland Oy", kas atrodas Helsinku–Ūsimā reģionā.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- F. tā kā Komisija atzina, ka Covid-19 veselības krīze izraisīja ekonomikas krīzi, un aktīvi atbalstīja Atveseļošanas instrumentu, kurā uzsvērtā EGF svarīgā loma palīdzības sniegšanā atlaistajiem darba ņēmējiem;
- G. tā kā Covid-19 pandēmija izraisīja milzīgu satricinājumu aviācijas nozarē ceļošanas ierobežojumu dēļ, kā rezultātā 2020. gada aprīlī starptautisko pasažieru pārvadājumu apjoms samazinājās par 98,9 % salīdzinājumā ar 2019. gada aprīli ⁽⁶⁾ un visā nozarē pārvadāto pasažieru kilometri samazinājās par 86,5 %, salīdzinot ar 2019. gada jūniju ⁽⁷⁾;
- H. tā kā starptautiskais pieprasījums pēc pasažieru pārvadājumiem 2020. gadā samazinājās par 75,6 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni; tā kā Starptautiskā Gaisa transporta asociācija par globālo pasažieru skaitu prognozē, ka aviācijas nozarei būs vajadzīgi 3 līdz 4 gadi, lai atgūtos un sasniegtu pirmskrīzes līmeni;
- I. tā kā šis ir viens no pirmajiem gadījumiem, kad EGF tiek izmantots Covid-19 krīzes dēļ, pēc tam, kad Eiropas Parlaments pieņēma 2020. gada 18. jūnija rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu (EGF/2020/000 TA 2020 — tehniskā palīdzība pēc Komisijas iniciatīvas) ⁽⁸⁾, kurā norādīts, ka EGF varētu izmantot, lai atbalstītu pastāvīgi atlaistos darba ņēmējus un pašnodarbinātas personas saistībā ar Covid-19 izraisīto globālo krīzi, negrozot Regulu (ES) Nr. 1309/2013;
- J. tā kā pirms pandēmijas sākuma *Finnair* bija stabili finanšu rezultāti, pārvadāto pasažieru skaits 2019. gadā palielinājās par 10,3 % un ieņēmumi 2019. gadā palielinājās par 9,2 %, sasniedzot 3097 miljonus EUR salīdzinājumā ar 2836 miljoniem EUR 2018. gadā;
- K. tā kā gan Somijā, gan citās valstīs spēkā esošie ierobežojumi ir ļoti ietekmējuši *Finnair* darbību, jo īpaši attiecībā uz starptautiskajiem un starpkontinentālajiem lidojumiem; tā kā gaisa satiksme ir svarīgs transporta veids, kas savieno attālākos reģionus, piemēram, Somiju, ar pārējo pasauli;
- L. tā kā Helsinku lidosta ir nozīmīgs gaisa satiksmes mezgls un *Finnair* ir nozīmīgs pārvadātājs starp Eiropu un Āziju un tā kā 2020. gada janvārī pasažieru skaits uz Ķīnu palielinājās par 58 % salīdzinājumā ar 2019. gada janvāri; tā kā 2020. gada februārī epidēmijas dēļ pasažieru skaits strauji samazinājās par 73 %;
- M. tā kā *Finnair* pārvadāto pasažieru skaits samazinājās par 76,2 % un ieņēmumi 2020. gadā samazinājās par 73,2 % salīdzinājumā ar 2019. gadu, kā rezultātā uzņēmuma darbības zaudējumi 2020. gadā bija 464,5 miljoni EUR ⁽⁹⁾; tā kā *Finnair* bija attiecīgi jāsamazina izmaksas, lai risinātu šo krīzi, un ietaupījumi tika veikti nekustamo īpašumu, lidmašīnu nomas, IT (klientu procesu digitalizācija un automatizācija), pārdošanas un izplatīšanas izmaksu jomās, kā arī administrācijas izmaksās un kompensāciju struktūrās; tā kā šī iemesla dēļ darbaspēks tika samazināts par 700 darbvietām ⁽¹⁰⁾ un gandrīz viss darbaspēks bija piespiedu atvaļinājumā daļu no gada, un lielai daļai darbaspēka piespiedu atvaļinājumi 2021. gadā turpinājās;
- N. tā kā *Finnair* ilgtermiņa mērķis ir līdz 2045. gadam panākt oglekļneitralitāti, līdz 2025. gada beigām samazinot neto emisijas par 50 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni ⁽¹¹⁾, un tā kā saskaņā ar uzņēmuma sniegto informāciju *Finnair* ir turpinājis īstenot ilgtspējas centienus arī pandēmijas laikā, investējot ilgtspējīgā biodegvielā;
- O. tā kā aviācijas nozares devums Somijas ekonomikai ir ievērojams, veidojot 3,2 % no kopējā IKP ⁽¹²⁾, un tā kā darbinieku atlaišana valsts lielākajā aviokompānijā *Finnair* nopietni ietekmē Helsinku–Ūsimā reģionu un valsts ekonomiku;

⁽⁶⁾ ATAG. 2020. gada ziņojums par aviācijas pārrobežu ieguvumiem "Aviation Benefits Beyond Borders Report": https://aviationbenefits.org/media/167517/aw-oct-final-atag_abbb-2020-publication-digital.pdf

⁽⁷⁾ IATA: aviopasažieru tirgus analīze, 2020. gada jūnijs: <https://www.iata.org/en/iata-repository/publications/economic-reports/air-passenger-monthly-analysis-june-20202/>

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0141.

⁽⁹⁾ <https://company.finnair.com/en/media/all-releases/news?id=3801600>

⁽¹⁰⁾ News | *Finnair*

⁽¹¹⁾ News | *Finnair*

⁽¹²⁾ Gaisa transporta rīcības grupa (ATAG), Aviation Benefits Beyond Borders (Aviācijas pārrobežu ieguvumi): <https://aviationbenefits.org/downloads/aviation-benefits-beyond-borders-2020/>

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- P. tā kā 2020. gadā aviācijas nozarē Somijā strādāja 42 000 cilvēku (23 000 tiešo un 19 000 netiešo darbvieta) un šī atlaišana nopietni ietekmēs valsts ekonomiku; tā kā darbu meklējošu bezdarbnieku skaits Helsinku–Ūsimā reģionā, kur notika darbinieku atlaišana, palielinājās par 0,8 procentpunktiem, proti, no 6,4 % 2019. gadā līdz 7,2 % 2020. gadā;
- Q. tā kā krīzes rezultātā pieaugošā bezdarba dēļ bijušo *Finnair* darbinieku atgriešanās darba tirgū var būt sarežģīta;
- R. tā kā Komisija paziņoja, ka veselības krīze ir izraisījusi ekonomikas krīzi, izklāstīja ekonomikas atveseļošanas plānu un uzsvēra EGF kā ārkārtas instrumenta nozīmi ⁽¹³⁾,
1. piekrīt Komisijai, ka EGF regulas 4. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Somija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 1 752 360 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 2 920 600 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 2 730 600 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem 190 000 EUR apmērā;
 2. pieņem zināšanai to, ka Somijas iestādes pieteikumu iesniedza 2020. gada 30. decembrī un Komisija pieteikuma novērtēšanu pabeidza 2021. gada 6. maijā, tajā pašā dienā to darot zināmu Parlamentam; pauzē nozēlu par to, ka pašreizējos apstākļos Komisijas novērtējums prasīja tik ilgu laiku;
 3. pieņem zināšanai to, ka visas procedurālās prasības ir izpildītas;
 4. pieņem zināšanai to, ka pieteikums attiecas uz 508 darba ņēmējiem, kas atlaisti no darba uzņēmumā *Finnair Oyj* un vienā apakšuzņēmumā; turklāt pieņem zināšanai to, ka saskaņā ar Somijas aplēsēm pasākumos piedalīsies 500 no visiem atbalstītajiem saņēmējiem (paredzētie atbalsta saņēmēji);
 5. atgādina, ka paredzams, ka atlaišanas sociālā ietekme būs ievērojama darba ņēmējiem Helsinku–Ūsimā reģionā, kur atrodas *Finnair* darbības centrs un kur bezdarbnieku darba meklētāju skaits laikposmā no 2020. gada februāra līdz aprīlim palielinājās par 22,5 % un laikposmā no 2019. līdz 2020. gadam — par 0,8 procentpunktiem ⁽¹⁴⁾, kā rezultātā atlaistajiem darbiniekiem būs grūti atrast darbu; tādēļ ar atzinību pieņem zināšanai to, ka atlaistajiem darbiniekiem varētu būt noderīgi pielāgoti darba meklēšanas norādījumi un atbalsts, kā arī pielāgota kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija, lai palielinātu viņu iespējas atsākt strādāt;
 6. uzsver, ka šajā EGF projektā paredzētajos pasākumos bez diskriminācijas būtu jāiekļauj un jāatbalsta visi darbinieki neatkarīgi no viņu valstspiederības;
 7. norāda, ka 44 % no atbalstītajām personām ir sievietes, un visvairāk ir skartas sievietes vecuma grupā no 30 līdz 54 gadiem; pieņem zināšanai to, ka otrā lielākā vecuma grupa ir 55–64 gadi (28,20 %), kas var saskarties ar papildu problēmām saistībā ar reintegrāciju darba tirgū;
 8. pieņem zināšanai to, ka Somija sāka sniegt individualizētos pakalpojumus paredzētajiem atbalsta saņēmējiem 2020. gada 21. oktobrī, tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem, kas saistīti ar šīm darbībām, ir no 2020. gada 21. oktobra līdz 2022. gada 30. decembrim;
 9. atgādina, ka individualizētie pakalpojumi, kas sniedzami atlaistajiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, ietver šādas darbības: konsultācijas un citi sagatavošanās pasākumi, nodarbinātības un uzņēmējdarbības pakalpojumi, apmācība, algas subsīdija, uzņēmējdarbības sākšanas dotācija, kā arī ceļa nauda, izmitināšanas un pārcelšanās pabalsti; atzinīgi vērtē profesionālās kvalifikācijas apmācības nodrošināšanu atbalsta saņēmējiem, tostarp tādus kursus kā mākslīgais intelekts, digitālā drošība un robotika; turklāt atzinīgi vērtē to, ka Somija izmanto algu subsīdiju, lai samazinātu saņēmēju algu izmaksas, kā arī uzņēmējdarbības sākšanas dotācijas, lai veicinātu uzņēmējdarbības sākšanu, tomēr atgādina, ka šim atbalstam vajadzētu būt atkarīgam no tā, vai šie atbalsta saņēmēji aktīvi piedalās darba meklēšanas vai apmācības pasākumos;
 10. pieņem zināšanai to, ka Somijai administratīvie izdevumi, lai īstenotu EGF, sāka rasties 2020. gada 21. oktobrī un tāpēc tiesības saņemt EGF finansiālu ieguldījumu par izdevumiem saistībā ar sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas pasākumiem ir no 2020. gada 21. oktobra līdz 2023. gada 30. jūnijam;

⁽¹³⁾ COM(2020)0442.⁽¹⁴⁾ Somijas statistikas datubāze <https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/en/StatFin/>.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

11. atzinīgi vērtē saskaņoto individualizēto pakalpojumu kopumu, ko Somija ir sagatavojusi, apspriežoties ar darba grupu; uzsver, ka sagatavošanās aktivitātes ietvēra tikšanās ar Ekonomiskās attīstības, transporta un vides centru un Ūsimā Nodarbinātības un ekonomiskās attīstības biroju, *Finnair* un arodbiedrību pārstāvjiem, proti, *Ilmailualan Unioni* (IAU), *Finnairin insinöörit ja ylemmät toimihenkilöt* (FINTO), *Auto ja Kuljetusalan Työpersonäliitto ry* (AKT) un arodbiedrību *Pro*;
 12. uzsver — Somijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalsttiesīgās darbības netiek finansētas no citiem Savienības fondiem vai finanšu instrumentiem;
 13. atkārtoti norāda, ka EGF palīdzība nedrīkst aizstāt darbības, par kurām saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai koplīgumiem atbild uzņēmumi;
 14. stingri atbalsta to, ka 2021.–2027. gadā EGF turpinās izrādīt solidaritāti, vienlaikus mainot uzsvaru no pārstrukturēšanas uz ietekmi; atzinīgi vērtē to, ka pēc jaunajiem noteikumiem pieteikuma iesniedzēji arī būs tiesīgi saņemt atbalstu, kā iemeslu norādot dekarbonizāciju;
 15. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;
 16. uzdod priekšsēdētājam parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izmantošanu saistībā ar Somijas pieteikumu EGF/2020/007 FI/Finnair

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2021/1023.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0269

Secīgie grozījumi ETIAS: ECRIS-TCN *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2019/816 un Regulu (ES) 2019/818, lai Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām paredzētu nosacījumus piekļuvei citām ES informācijas sistēmām (COM(2019)0003 – C8-0025/2019 – 2019/0001B(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/27)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0003),
 - ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences 2021. gada 11. februāra lēmumu atļaut Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai sadalīt iepriekš minēto Komisijas priekšlikumu un, balstoties uz to, sagatavot divus atsevišķus normatīvos ziņojumus,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 82. panta 1. punkta d) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0025/2019),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, kuru atbildīgā komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, kā arī Padomes pārstāvja 2021. gada 31. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0083/2021),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2019)0001B

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko attiecībā uz nosacījumu noteikšanu piekļuvei citām ES informācijas sistēmām Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas vajadzībām groza Regulas (ES) 2019/816 un (ES) 2019/818

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/1151.)

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0270

Iebildumu neizteikšana pret deleģēto aktu: Regulas (ES) Nr. 648/2012 89. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto pārejas perioda pagarināšana

Eiropas Parlamenta lēmums par iebildumu neizteikšanu pret Komisijas 2021. gada 6. maija deleģēto regulu, ar ko pagarina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 89. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto pārejas periodu (C(2021)3114 – 2021/2680(DEA))

(2022/C 67/28)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas deleģēto regulu (C(2021)3114),
 - ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. maija vēstuli, kurā tā lūdz paziņot, ka Parlaments neizteiks iebildumus pret deleģēto regulu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas 2021. gada 3. jūnija vēstuli Komiteju priekšsēdētāju konferences priekšsēdētājam,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regulu (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 85. panta 2. punktu un 82. panta 6. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 111. panta 6. punktu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ieteikumu lēmumam,
 - ņemot vērā to, ka netika izteikti iebildumi Reglamenta 111. panta 6. punkta trešajā un ceturtajā ievilkumā noteiktajā termiņā, kurš beidzās 2021. gada 8. jūnijā,
- A. tā kā Regulas (ES) Nr. 648/2012 89. panta 1. punktā paredzēts, ka pārejas periodā līdz 2021. gada 18. jūnijam minētās regulas 4. pantā noteiktais tīrvērtes pienākums neattiecas uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuri objektīvi mērāmā veidā samazina ieguldījumu riskus, kas tieši saistīti ar pensiju shēmu mehānismu (PSM) maksātspēju, un vienībām, kuras izveidotas, lai nodrošinātu šādu PSM dalībniekiem kompensācijas saistību neizpildes gadījumos; tā kā šāds pārejas periods tika ieviests, lai novērstu atvasināto instrumentu līgumu centralizētas tīrvērtes negatīvo ietekmi uz nākotnes pensionāru pensijas pabalstiem un lai dotu laiku izstrādāt īstenojamus tehniskus risinājumus par naudas un nenaudas nodrošinājumu, ko PSM pārved kā mainīgo drošības rezervi;
- B. tā kā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 85. panta 2. punkta trešo daļu Komisija tiek pilnvarota pagarināt minēto pārejas periodu divas reizes, katru reizi par vienu gadu, ja Komisija secina, ka šādi īstenojami tehniski risinājumi vēl nav izstrādāti un ka atvasināto instrumentu līgumu centralizētas tīrvērtes negatīvā ietekme uz nākotnes pensionāru pensijas pabalstiem nav mainījies;
- C. tā kā Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) savā 2020. gada decembra ziņojumā ieteica Komisijai pagarināt atbrīvojumu par vienu gadu, tādējādi dodot centrālajiem darījumu partneriem papildu laiku pilnveidot savus piekļuves modeļus, lai tie kļūtu plašāk pieejami PSM, un vienlaikus izvairīties no situācijas, kad tīrvērtes pienākums attiecībā uz PSM tiek ieviests pēc Covid-19 ietekmes uz tirgu;
- D. tā kā Komisija, ņemot vērā EVTI ziņojumu, uzskata, ka pārejas periods patiešām ir jāpagarina par vienu gadu, lai paredzētie risinājumi būtu gatavi un tiktu vēl vairāk uzlaboti;

⁽¹⁾ OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

- E. tā kā tāpēc Komisija ir pieņēmusi deleģēto regulu, ar ko pārejas periodu pagarina līdz 2022. gada 18. jūnijam;
 - F. tā kā deleģētajai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā, lai nodrošinātu Savienības PSM nepieciešamo noteiktību attiecībā uz centralizētās tīrvērtes atbrīvojumu,
 - 1. paziņo, ka neizsaka iebildumus pret deleģēto regulu;
 - 2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.
-

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0271

Finansiālā atbalsta instrumenta muitas kontroles iekārtām izveide *II**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām (07234/1/2021 – C9-0196/2021 – 2018/0258(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2022/C 67/29)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (07234/1/2021 – C9-0196/2021),
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 17. oktobra atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ⁽²⁾ attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0474),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0196/2021),
1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;
 2. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;
 3. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;
 4. uzdod ģenerāļsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerāļsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 62, 15.2.2019., 67. lpp.

⁽²⁾ OV C 158, 30.4.2021., 133. lpp.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

P9_TA(2021)0272

Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+) 2021.–2027. gadam *II**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (06980/2/2021 – C9-0195/2021 – 2018/0206(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2022/C 67/30)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (06980/2/2021 – C9-0195/2021),
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 17. oktobra atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 5. decembra atzinumu ⁽²⁾
 - ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ⁽³⁾ attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0382),
 - ņemot vērā grozīto Komisijas priekšlikumu (COM(2020)0447),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja ieteikumus otrajam lasījumam (A9-0197/2021),
1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;
 2. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;
 3. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;
 4. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;
 5. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir notikusi pārbaude, ka ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 62, 15.2.2019., 165. lpp.

⁽²⁾ OV C 86, 7.3.2019., 84. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, 4.4.2019., P8_TA(2019)0350.

Otrdiena, 2021. gada 8. jūnijs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS**Komisijas paziņojums par ESF+ ieguldījumiem bērnu nabadzības apkarošanā**

2019. gadā Eiropas Savienībā bija 18 miljoni bērnu, kuriem draud nabadzība un sociālā atstumtība, un dažās dalībvalstīs šis rādītājs bija ļoti augsts. Covid-19 uzliesmojums un tā sociālekonomiskās sekas ir saasinājušas nevienlīdzību un nabadzību, vēl izteiktāk ietekmējot bērnus. Bērnu nabadzība ir pastāvīgi novērojama visās dalībvalstīs, un tā joprojām ir augstāka nekā darbaspējas vecuma pieaugušajiem.

Tāpēc Komisija atzinīgi vērtē līdzsvaroto vienošanos, kas ESF+ padara par izšķirošu instrumentu bērnu nabadzības problēmas risināšanai. Vienošanās tekstā ir atzīts, ka visās dalībvalstīs steidzami jāiegulda bērnos.

Lai strukturāli risinātu šo problēmu, Komisija 2021. gada 24. martā pieņēma priekšlikumu Padomes ieteikumam, ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem. Plānojot ESF+, Komisija darīs visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis piešķir atbilstošu ESF+ finansējumu Eiropas Garantijas bērniem īstenošanai. Turklāt tā mudinās dalībvalstis izmantot arī citus ES finansēšanas instrumentus un pieejamos valstu līdzekļus, lai atbalstītu pienācīgus ieguldījumus šajā jomā.

Komisijas paziņojums par ESF+ ieguldījumiem jauniešu nodarbinātībā

Komisija pasvīturo, ka jaunieši ir nesamērīgi cietuši no sociālekonomiskās krīzes pēc Covid-19 uzliesmojuma. No 2019. gada decembra līdz 2020. gada decembrim jauniešu bezdarbs ES ir palielinājies par 3 procentpunktiem, līdz ar to jauniešu bezdarbnieku skaits pārsniedz 3,1 miljonu. Komisija arī atgādina, ka jauniešu bezdarbs pastāvīgi ir bijis ievērojami augstāks nekā pieaugušo iedzīvotāju vidū, un jaunākie dati liecina, ka atšķirība ir vairāk nekā 10 procentpunkti (17,8 % salīdzinājumā ar 6,6 % 2020. gada decembrī).

Komisija atzinīgi vērtē abu likumdevēju panākto vienošanos, kurā atzīts, ka šis izaicinājums skar visas dalībvalstis. ESF+ ir vissvarīgākais ES finansēšanas instruments, ar ko īstenot nesen pieņemto pastiprināto Garantiju jauniešiem, kā arī citus attiecīgus pasākumus saskaņā ar iniciatīvu par jauniešu nodarbinātības atbalsta pasākumiem.

Plānojot ESF+, Komisija darīs visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis piešķir pienācīgu ESF+ finansējumu pastiprinātās Garantijas jauniešiem īstenošanai. Turklāt tā mudinās dalībvalstis izmantot arī citus ES finansēšanas instrumentus un pieejamos valstu resursus, lai atbalstītu pienācīgus ieguldījumus šajā jomā.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

P9_TA(2021)0273

ES digitālais Covid sertifikāts: Savienības pilsoņi ***I

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (digitālais zaļais sertifikāts) (COM(2021)0130 – C9-0104/2021 – 2021/0068(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/31)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0130),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 21. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0104/2021),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 27. aprīļa atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā pagaidu vienošanos, ko saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu ir apstiprinājusi atbildīgā komiteja, kā arī Padomes pārstāvja 2021. gada 21. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju ⁽²⁾;
 2. pieņem zināšanai šai rezolūcijai pievienoto Komisijas paziņojumu;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2021)0068

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/... par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/953.)

⁽¹⁾ Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

⁽²⁾ Ar šo nostāju aizstāj 2021. gada 29. aprīlī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P9_TA(2021)0145).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Komisija piekrīt, ka Covid-19 pandēmijas apkarošanā izšķiroša nozīme ir cenas ziņā pieņemamām un pieejamām Covid-19 vakcīnām un SARS-CoV-2 infekcijas testiem. Ņemot vērā to, ka laikā, kad stāsies spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/953 un (ES) 2021/954, nebūs vakcinēti visi iedzīvotāji, ir svarīgi nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieņemamām un plaši izplatītām testēšanas iespējām, lai veicinātu brīvu pārvietošanos un mobilitāti Eiropā.

Lai atbalstītu dalībvalstu testēšanas spējas, Komisija jau ir mobilizējusi Ārkārtas atbalsta instrumenta līdzekļus ātro antigēna testu iegādei un ir sākusi kopīgu iepirkumu vairāk nekā pusmiljardam ātro antigēna testu. Arī Starptautiskā Sarkanā Krusta federācija atbalsta dalībvalstis testēšanas spēju palielināšanā, izmantojot Ārkārtas atbalsta instrumenta finansējumu.

Lai turpinātu atbalstīt cenas ziņā pieņemamu testu pieejamību, jo īpaši personām, kuras ikdienā vai bieži šķērso robežas, lai dotos uz darbu vai skolu, apmeklētu tuvus radniekus, saņemtu medicīnisko aprūpi vai rūpētos par tuviniekiem, Komisija no Ārkārtas atbalsta instrumenta apņemas mobilizēt papildu līdzekļus 100 miljonu EUR apmērā tādu SARS-CoV-2 infekcijas testu iegādei, par kuriem saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 var saņemt testa sertifikātu. Vajadzības gadījumā pēc budžeta lēmējinstītūcijas apstiprinājuma var mobilizēt papildu finansējumu, kas pārsniedz 100 miljonus EUR.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

P9_TA(2021)0274

ES digitālais Covid sertifikāts: trešo valstu valstspiederīgie ***I

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai likumīgi dzīvo dalībvalstu teritorijā (digitālais zaļais sertifikāts) (COM(2021)0140 – C9-0100/2021 – 2021/0071(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/32)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0140),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 77. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0100/2021),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā pagaidu vienošanos, ko saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu ir apstiprinājusi atbildīgā komiteja, kā arī Padomes pārstāvja 2021. gada 21. maija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju⁽¹⁾;
 2. pieņem zināšanai šai rezolūcijai pievienoto Komisijas paziņojumu;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2021)0071

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/... par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/954.)

⁽¹⁾ Ar šo nostāju aizstāj 2021. gada 29. aprīlī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P9_TA(2021)0146).

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

Komisijas paziņojums

Komisija piekrīt, ka Covid-19 pandēmijas apkarošanā izšķiroša nozīme ir cenas ziņā pieņemamām un pieejamām Covid-19 vakcīnām un SARS-CoV-2 infekcijas testiem. Ņemot vērā to, ka laikā, kad stāties spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/953 un (ES) 2021/954, nebūs vakcināti visi iedzīvotāji, ir svarīgi nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieņemamām un plaši izplatītām testēšanas iespējām, lai veicinātu brīvu pārvietošanos un mobilitāti Eiropā.

Lai atbalstītu dalībvalstu testēšanas spējas, Komisija jau ir mobilizējusi Ārkārtas atbalsta instrumenta līdzekļus ātro antigēna testu iegādei un ir sākusi kopīgu iepirkumu vairāk nekā pusmiljardam ātro antigēna testu. Arī Starptautiskā Sarkanā Krusta federācija atbalsta dalībvalstis testēšanas spēju palielināšanā, izmantojot Ārkārtas atbalsta instrumenta finansējumu.

Lai turpinātu atbalstīt cenas ziņā pieņemamu testu pieejamību, jo īpaši personām, kuras ikdienā vai bieži šķērso robežas, lai dotos uz darbu vai skolu, apmeklētu tuvus radniekus, saņemtu medicīnisko aprūpi vai rūpētos par tuviniekiem, Komisija no Ārkārtas atbalsta instrumenta apņemas mobilizēt papildu līdzekļus 100 miljonu EUR apmērā tādu SARS-CoV-2 infekcijas testu iegādei, par kuriem saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 var saņemt testa sertifikātu. Vajadzības gadījumā pēc budžeta lēmēj institūcijas apstiprinājuma var mobilizēt papildu finansējumu, kas pārsniedz 100 miljonus EUR.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

P9_TA(2021)0279

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments 2021.–2027. gadam — Eiropa pasaulē *II**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par Padomes nostāju pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (06879/1/2021 – C9-0191/2021 – 2018/0243(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums)

(2022/C 67/33)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes nostāju pirmajā lasījumā (06879/1/2021 – C9-0191/2021),
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 12. decembra atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 6. decembra atzinumu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā ⁽³⁾ attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0460),
 - ņemot vērā grozīto Komisijas priekšlikumu (COM(2020)0459),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgās komitejas apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 67. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Attīstības komitejas kopīgās apspriedes saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas un Attīstības komitejas ieteikumu otrajam lasījumam (A9-0198/2021),
1. apstiprina Padomes nostāju pirmajā lasījumā;
 2. apstiprina savus paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai un tiks publicēti *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;
 3. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai un tiks publicēti *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;
 4. konstatē, ka akts ir pieņemts saskaņā ar Padomes nostāju;
 5. uzdod priekšsēdētājam parakstīt aktu kopā ar Padomes priekšsēdētāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 297. panta 1. punktu;
 6. uzdod ģenerālsekretāram parakstīt aktu pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai ir pienācīgi ievērotas visas procedūras, un pēc saskaņošanas ar Padomes ģenerālsekretāru nodrošināt tā publicēšanu kopā ar visiem šai rezolūcijai pievienotajiem paziņojumiem *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 7. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 45, 4.2.2019., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 86, 7.3.2019., 295. lpp.

⁽³⁾ OV C 108, 26.3.2021., 312. lpp..

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS**Eiropas Parlamenta paziņojums par palīdzības, kas piešķirta saskaņā ar ārējās finansēšanas instrumentiem, apturēšanu**

Eiropas Parlaments norāda, ka Regulā (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, ir ietverta vispārēja atsauce uz iespēju apturēt palīdzību, nenorādot konkrētu šāda lēmuma pamatojumu. Šāda palīdzības apturēšana būtu jāīsteno, ja partnervalsts pastāvīgi neievēro demokrātijas, tiesiskuma vai labas pārvaldības principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības vai starptautiski atzītus kodoldrošības standartus.

Tomēr Eiropas Parlaments norāda, ka atšķirībā no citiem ģeogrāfiskajiem sadarbības apgabaliem īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņreģioniem, jo īpaši 20. panta 2. punkts, paredz lielāku atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai, konfliktu novēršanai un miera veidošanai, cilvēku savstarpējo kontaktu veicināšanai, tostarp vietējo iestāžu sadarbībai, stāvokļa uzlabošanai cilvēktiesību jomā vai atbalsta pasākumiem krīzes gadījumā, ja nopietni vai ilgstoši pasliktinās demokrātija, cilvēktiesības vai tiesiskums vai palielinās konfliktu risks. Eiropas Parlaments uzskata, ka palielināts atbalsts iepriekš minētajām jomām būtu jāsniedz arī tad, ja šāda situācijas pasliktināšanās notiek valstīs ārpus kaimiņreģiona, un atgādina, ka jo īpaši 4. panta 5. punktā ir paredzēts, ka darbības, ko īsteno, izmantojot tematiskās programmas, var veikt arī tad, ja ģeogrāfiskā programma ir apturēta.

Eiropas Parlaments uzskata, ka jebkāda palīdzības apturēšana šo instrumentu ietvaros mainītu vispārējo finanšu shēmu, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Eiropas Parlaments kā viens no likumdevējiem un viena no budžeta lēmēj institūcijas iestādēm tādējādi var pilnībā izmantot savas prerogatīvas, ja šāds lēmums būtu jāpieņem.

Eiropas Parlamenta paziņojums par Padomes Lēmumu 2010/427/ES un stratēģisko koordināciju

Eiropas Parlaments norāda, ka atsaucies uz Savienības ārējās darbības instrumentiem Padomes Lēmuma 2010/427/ES 9. pantā ir novecojušas, un tādēļ uzskata, ka juridiskās skaidrības labad šis pants būtu jāatjaunina saskaņā ar procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienību 27. panta 3. punktā, lai ņemtu vērā Savienības ārējās palīdzības instrumentus, kas piemērojami 2021.–2027. gada DFS periodā, proti, Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instrumentu un Lēmumu par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi.

Eiropas Parlaments aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) izveidot stratēģisku koordinācijas struktūru, kurā darbotos visi attiecīgie Komisijas un EĀDD dienesti, lai nodrošinātu saskaņotību, sinerģiju, pārredzamību un pārskatatbildību saskaņā ar 5. pantu Regulā (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”.

Komisijas paziņojums par ģeopolitisko dialogu ar Eiropas Parlamentu par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu – Globālā Eiropa:

Eiropas Komisija, ņemot vērā Eiropas Parlamenta politiskās kontroles funkcijas, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienību 14. pantā, apņemas īstenot augsta līmeņa ģeopolitisku dialogu starp abām iestādēm par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI) – Globālā Eiropa. Šim dialogam būtu jāsniedz iespēja apmainīties viedokļiem ar Eiropas Parlamentu, kura nostāja attiecībā uz NDICI īstenošanu tiks pilnībā ņemta vērā.

Ģeopolitiskajā dialogā tiks apspriestas vispārējās pamatnostādnes par NDICI īstenošanu, tostarp par plānošanu pirms plānošanas dokumentu pieņemšanas, un konkrēti jautājumi, piemēram, par jaunām problēmām un prioritātēm paredzētās rezerves izmantošanu vai sviras piemērošanu, kā rezultāts varētu būt izmaiņas migrācijai paredzētā finansējuma piešķiršanā vai palīdzības apturēšana partnervalstij, ja tā pastāvīgi pārkāpj demokrātijas, tiesiskuma, labas pārvaldības, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas principus.

Ģeopolitiskā dialoga struktūra būs šāda.

- i) Augsta līmeņa dialogs starp Augsto pārstāvi / priekšsēdētājas vietnieku un komisāriem, kas atbild par starptautiskajām partnerībām un par kaimiņattiecībām un paplašināšanos, un Eiropas Parlamentu.

Trešdiena, 2021. gada 9. jūnijs

- ii) Pastāvīgs dialogs augstāko amatpersonu līmenī ar Ārlietu komisijas un Attīstības komitejas darba grupām, lai nodrošinātu pienācīgu sagatavošanos augsta līmeņa dialogam un tā pēcpasākumus.

Augsta līmeņa dialogs notiks vismaz divas reizes gadā. Viena no sanāksmēm var notikt tajā pašā laikā, kad Komisija iesniedz gada budžeta projektu.

Komisijas paziņojums par 50. un 51. apsvērumu un 8.10. pantu:

Reģionālās migrācijas atbalsta programmas atbalstīs visaptverošas, līdzsvarotas un īpaši pielāgotas partnerības ar attiecīgajām izcelsmes vai tranzīta valstīm un uzņēmējām valstīm, izmantojot elastīgu stimulējošu pieeju, un tās tiks atbalstītas ar "Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta – Globālā Eiropa" koordinācijas mehānismu. Vajadzības gadījumā tās papildinās ar darbībām saskaņā ar valstu programmām.

Lai nodrošinātu šo līdzekļu iespējami efektīvu un iedarbīgu izmantojumu saskaņā ar Savienības un partnervalstu politikas prioritātēm, Eiropas Komisija aktīvi īsteno šīs prioritātes, izmantojot visus attiecīgos Savienības instrumentus, un sinhronizētā un efektīvā veidā piedalīsies koordinēšanā ar dalībvalstīm. Tā nodrošinās, ka Eiropas Parlaments un Padome tiek detalizēti un regulāri informēti, lai būtu iespējama viedokļu apmaiņa.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0280

Noteikumi un vispārējie nosacījumi, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija lēmums par projektu Eiropas Parlamenta regulai, ar kuru nosaka noteikumus un vispārējos nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (Eiropas ombuda statūti), un atceļ Lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))⁽¹⁾

(2022/C 67/34)

Projekts Eiropas Parlamenta regulai, ar kuru nosaka noteikumus un vispārējos nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (Eiropas ombuda statūti), un atceļ Lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

EIROPAS PARLAMENTS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 228. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a panta 1. punktu,

pēc legislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes piekrišanu⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Komisijas atzinumu⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Noteikumi un vispārējie nosacījumi, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi, būtu jāizstrādā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD), jo īpaši tā 20. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 228. panta, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") noteikumiem.
- (2) Eiropas Parlamenta Lēmums 94/262/EOTK, EK, Euratom⁽³⁾ pēdējo reizi tika grozīts 2008. gadā. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā 2009. gada 1. decembrī Lēmums 94/262/EOTK, EK, Euratom būtu jāatceļ un jāaizstāj ar regulu, kas pieņemta, pamatojoties uz LESD 228. panta 4. punktu.
- (3) Hartas 41. pantā tiesības uz labu pārvaldību ir atzītas par Savienības pilsoņu pamattiesībām. Hartas 43. pantā ir atzītas tiesības vērsties pie Eiropas ombuda ar sūdzībām par Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pieļautām administratīvām kļūmēm. Lai nodrošinātu, ka minētās tiesības ir efektīvas un lai uzlabotu ombuda spēju veikt pamatīgu un objektīvu izmeklēšanu, tādējādi stiprinot ombuda neatkarību, no kā tās abas ir atkarīgas, ombuds būtu jānodrošina ar visiem instrumentiem, kas tam nepieciešami Līgumos un šajā regulā minēto ombuda pienākumu sekmīgai izpildei.
- (4) Pieņemot nosacījumus, saskaņā ar kuriem ombudam var iesniegt sūdzību, būtu jāievēro pilnīgas un vienkāršas bezmaksas piekļuves princips, pienācīgi ņemot vērā īpašos ierobežojumus, kas izriet no tiesvedības vai administratīvajām procedūrām.
- (5) Ombudam būtu jārikojas, pienācīgi ņemot vērā to Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kompetenci, kas kļuvušas par ombuda izmeklēšanas subjektu.

⁽¹⁾ Ievērojot reglamenta 46. panta trešo daļu, Parlaments pieņēma lēmumu atlikt balsošanu par rezolūcijas priekšlikumu, līdz Padome un Komisija saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 228. panta 4. punktu būs paziņojušas savu nostāju par tālāk tekstā izklāstīto projektu regulai (A9-0174/2021).

⁽¹⁾ ... piekrišana (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta).

⁽²⁾ ... atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta Lēmums 94/262/EOTK, EK, Euratom (1994. gada 9. marts) par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV L 113, 4.5.1994., 15. lpp.).

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- (6) Ir jānosaka procedūras, kas jāievēro gadījumos, kad ombuda izmeklēšana atklāj administratīvas kļūmes. Ombudam katras gadskārtējās sesijas beigās būtu jāiesniedz visaptverošs ziņojums Eiropas Parlamentam. Ombudam arī vajadzētu būt pilnvarotam minētajā gada ziņojumā iekļaut novērtējumu par sniegto ieteikumu ievērošanu.
- (7) Lai stiprinātu ombuda lomu un veicinātu labāko administratīvo praksi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās, neskarot ombuda primāro pienākumu izskatīt sūdzības, būtu vēlams ombudam ļaut veikt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas, ja tas to uzskata par pamatotu, un jo īpaši atkārtotu, sistēmisku vai īpaši nopietnu administratīvu kļūmju gadījumā.
- (8) Pieprasījumiem piešķirt publisku piekļuvi ombuda dokumentiem būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 ⁽⁴⁾, ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 ⁽⁵⁾, izņemot izmeklēšanas gaitā iegūtu dokumentu gadījumā, kad pieprasījumi būtu jāizskata tos izdevušajai Savienības iestādei, struktūrai, birojam vai aģentūrai.
- (9) Ombudam vajadzētu būt pieejamiem visiem ombuda pienākumu veikšanai nepieciešamajiem elementiem. Šajā nolūkā Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām būtu jāsniedz ombudam visa informācija, ko ombuds tām prasa izmeklēšanas vajadzībām. Ja ombuda pienākumu izpildei vajadzīgs, lai ombuds saņemtu klasificētu informāciju, ko glabā Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras vai dalībvalstu kompetentās iestādes, ombudam vajadzētu būt iespējai piekļūt šādai informācijai, nodrošinot, ka tiek ievēroti noteikumi tās aizsardzībai.
- (10) Būtu jānosaka pienākums ombudam un ombuda darbiniekiem neizpaust nekādu informāciju, ko viņi ir ieguvuši savu pienākumu izpildes gaitā, neskarot ombuda pienākumu informēt dalībvalstu kompetentās iestādes par faktiem, kas varētu būt saistīti ar noziedzīgiem nodarījumiem un kas ombudam tapuši zināmi izmeklēšanas gaitā. Ombudam arī vajadzētu būt iespējai informēt attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru par faktiem, kas liek apšaubīt tās darbinieku rīcību. Ombuda pienākumam neizpaust informāciju, kas iegūta pienākumu izpildes gaitā, nebūtu jāskar ombuda pienākums veikt savu darbu pēc iespējas atklāti saskaņā ar LESD 15. panta 1. punktu. Lai pienācīgi pildītu savus pienākumus un pamatotu savus konstatējumus, ombudam būtu jāvar savos ziņojumos atsaukties uz jebkādu publiski pieejamu informāciju.
- (11) Ja tas nepieciešams efektīvai ombuda pienākumu izpildei, ombudam vajadzētu būt iespējai sadarboties ar dalībvalstu iestādēm un apmainīties ar tām ar informāciju saskaņā ar piemērojamajiem valstu un Savienības tiesību aktiem, kā arī ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem.
- (12) Eiropas Parlamentam būtu jāievēl ombuds Parlamenta sasaukuma sākumā un uz tā pilnvaru laiku, izvēloties ombudu no personām, kas ir Savienības pilsoņi un sniedz visas vajadzīgās neatkarības un kompetences garantijas. Būtu jāizstrādā arī vispārējie nosacījumi, tostarp attiecībā uz ombuda pienākumu izpildes izbeigšanu, ombuda aizvietošanu, pienākumu nesavienojamību, ombuda atalgojumu, privilēģijām un imunitāti.
- (13) Būtu jāprecizē, ka ombuda mītnes vieta ir Eiropas Parlamenta mītnes vieta, kas noteikta Protokola Nr. 6 par Savienības iestāžu, dažu struktūru, organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam ("Protokols Nr. 6"), vienīgā panta a) punktā.
- (14) Ombudam būtu jāpanāk dzimumu paritāte sava sekretariāta sastāvā, pienācīgi ņemot vērā Padomes Regulā (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 259/68 ⁽⁶⁾ paredzēto Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 1.d panta 2. punktu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

⁽⁶⁾ OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

- (15) Pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Komisiju šīs regulas īstenošanas noteikumi ir jāpieņem ombudam. Ja termiņā, ko iepriekš pamatoti noteicis ombuds, nav saņemts šo iestāžu atzinums, ombuds var pieņemt attiecīgos īstenošanas noteikumus. Lai ombuda pienākumu izpildē nodrošinātu juridisko noteiktību un augstākos standartus, šajā regulā būtu jānosaka pieņemamo īstenošanas noteikumu minimālais saturs,

IR PIEŅĒMIS ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un principi

1. Šajā regulā ir iekļauti noteikumi un vispārējie nosacījumi, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi ("Eiropas ombuda statūti").
2. Ombuds savu pienākumu izpildē ir pilnīgi neatkarīgs un rīkojas bez kādas iepriekšējas atļaujas.
3. Ombuds palīdz atklāt administratīvas kļūmes Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru darbībā, izņemot Eiropas Savienības Tiesu, kad tā pilda tiesu iestādes funkcijas, pienācīgi ņemot vērā LESD 20. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 228. pantu un Hartas 41. pantu par tiesībām uz labu pārvaldību.

Ombudam nevar iesniegt sūdzību par citu iestāžu vai personu darbību.

4. Attiecīgā gadījumā ombuds sniedz ieteikumus, priekšlikumus risinājumiem un ierosinājumus uzlabojumiem, lai atrisinātu konkrētu jautājumu.
5. Savu pienākumu izpildes gaitā ombuds nedrīkst apšaubīt tiesas nolēmumu pamatotību vai tiesas kompetenci pieņemt nolēmumu.

2. pants

Sūdzības

1. Ikviens Savienības pilsonis vai fiziska persona, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiska persona, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, var tieši vai ar Eiropas Parlamenta deputāta starpniecību iesniegt ombudam sūdzību par administratīvām kļūmēm.
2. Sūdzībā skaidri norāda tās priekšmets un sūdzības iesniedzēja identitāte. Sūdzības iesniedzējs var pieprasīt, lai sūdzība vai atsevišķas tās daļas tiktu izskatītas konfidenciali.
3. Sūdzību iesniedz divu gadu laikā no dienas, kad sūdzības iesniedzējs ir konstatējis faktus, kas ir sūdzības pamatā. Pirms sūdzības iesniegšanas sūdzības iesniedzējs atbilstoši administratīvā veidā vēršas attiecīgajā Savienības iestādē, struktūrā, birojā vai aģentūrā.
4. Ombuds noraida sūdzību kā nepieņemamu, ja tā neietilpst ombuda kompetences jomā vai ja nav izpildīti 2. un 3. punktā izklāstītie procedūras noteikumi. Ja sūdzība neietilpst ombuda kompetences jomā, tas var ieteikt sūdzības iesniedzējam to iesniegt citai iestādei.
5. Ja ombuds konstatē, ka sūdzība ir acīmredzami nepamatota, viņš slēdz lietu un informē par šo konstatējumu sūdzības iesniedzēju. Gadījumos, ja sūdzības iesniedzējs par sūdzību ir informējis attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru, ombuds informē arī attiecīgo iestādi.
6. Sūdzības par darba attiecībām starp Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām un to darbiniekiem ir pieņemamas tikai tad, ja attiecīgā persona ir izmantojusi visas iekšējās administratīvās procedūras, jo īpaši Civildienesta noteikumu 90. pantā minētās procedūras, un attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras kompetentā iestāde ir pieņēmusi lēmumu vai ja ir beidzies atbildes sniegšanas termiņš. Ombuds arī ir pilnvarots pārbaudīt pasākumus, ko attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras kompetentā iestāde ir pieņēmusi, lai nodrošinātu to personu aizsardzību, kuras, iespējams, cietušas no aizskarošas izturēšanās, un atjaunotu veselīgu un drošu darba vidi, kurā tiek ievērota attiecīgo personu cieņa, kamēr notiek administratīva izmeklēšana, ar noteikumu, ka attiecīgās personas ir izmantojušas iekšējās administratīvās procedūras saistībā ar minētajiem pasākumiem.
7. Līdzko ombuda reģistrētā sūdzība ir atzīta par pieņemamu un ir pieņemts lēmums sākt izmeklēšanu, ombuds par to informē attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

8. Ombudam iesniegtās sūdzības neietekmē pārsūdzības termiņus administratīvās lietās vai tiesā.

9. Ja ombuds attiecībā uz iesniegtajiem faktiem notiekošas vai pabeigtas tiesvedības dēļ atzīst, ka sūdzība nav pieņemama, vai pieņem lēmumu izbeigt tās izskatīšanu, tās izmeklēšanas rezultātu, kuru ombuds līdz attiecīgajam brīdim ir veicis, iekļauj lietā un šo lietu slēdz.

10. Ombuds pēc iespējas ātri informē sūdzības iesniedzēju par veiktajām darbībām saistībā ar sūdzību un, ciktāl iespējams, kopā ar attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru meklē risinājumu administratīvās kļūmes novēršanai. Ombuds informē sūdzības iesniedzēju par ierosināto risinājumu un iesniedz tam arī attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras komentārus, ja tādi ir saņemti. Sūdzības iesniedzējs var iesniegt komentārus vai jebkurā posmā sniegt papildu informāciju, kas sūdzības iesniegšanas brīdī nebija zināma.

Ja ir rasts sūdzības iesniedzējam un attiecīgajai Savienības iestādei, struktūrai, birojam vai aģentūrai pieņemams risinājums, ombuds var lietu slēgt, neievērojot 4. pantā paredzēto procedūru.

3. pants

Izmeklēšana

1. Ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša iniciatīvas, vai uz saņemtas sūdzības pamata veic izmeklēšanu gadījumos, kad uzskata to par pamatotu.

2. Ombuds bez liekas kavēšanās informē attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru par šādu izmeklēšanu. Neskarot 5. pantu, attiecīgā Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra var pēc savas iniciatīvas vai pēc ombuda pieprasījuma iesniegt jebkādas noderīgus komentārus vai pierādījumus.

3. Ombuds var pēc savas iniciatīvas veikt izmeklēšanu, kad vien uzskata to par pamatotu, un jo īpaši atkārtotu, sistēmisku vai īpaši nopietnu administratīvu kļūmju gadījumos, lai šos gadījumus risinātu kā sabiedrības interešu jautājumu. Saistībā ar šādu izmeklēšanu ombuds var arī nākt klajā ar priekšlikumiem un iniciatīvām, lai veicinātu labāko administratīvo praksi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās.

4. pants

Mijiedarbība starp ombudu un iestādēm

1. Ja izmeklēšanas gaitā ir konstatētas administratīvās kļūmes, ombuds bez liekas kavēšanās informē attiecīgo Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru par izmeklēšanas konstatējumiem un attiecīgā gadījumā sniedz ieteikumus.

2. Attiecīgā Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra trīs mēnešu laikā nosūta ombudam detalizētu atzinumu. Ombuds pēc attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras pamatota pieprasījuma var piešķirt minētā termiņa pagarinājumu. Minētais pagarinājums nepārsniedz divus mēnešus. Ja attiecīgā Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra nesniedz atzinumu sākotnējā trīs mēnešu termiņā vai pagarinātajā termiņā, ombuds var izmeklēšanu slēgt bez šāda atzinuma.

3. Pēc izmeklēšanas slēgšanas ombuds nosūta ziņojumu attiecīgajai Savienības iestādei, struktūrai, birojam vai aģentūrai un, ja atklātās administratīvās kļūmes raksturs vai mērogs to prasa, arī Eiropas Parlamentam. Ziņojumā ombuds var sniegt ieteikumus. Ombuds informē sūdzības iesniedzēju par izmeklēšanas rezultātu, par attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras sniegto atzinumu un par ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem.

4. Vajadzības gadījumā saistībā ar izmeklēšanu par Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras darbību ombuds pēc paša iniciatīvas vai pēc Eiropas Parlamenta uzaicinājuma var tikt uzklauss Eiropas Parlamentā atbilstošā līmenī.

5. Katras gadskārtējās sesijas beigās ombuds iesniedz Eiropas Parlamentam ziņojumu par savu veikto izmeklēšanu rezultātiem. Ziņojumā iekļauj novērtējumu par ombuda ieteikumu, priekšlikumu risinājumiem un ierosinājumu uzlabojumiem izpildē. Attiecīgā gadījumā ziņojumā iekļauj arī to ombuda izmeklēšanu rezultātus, kuras saistītas ar aizskarošu izturēšanos, trauksmes celšanu un interešu konfliktiem Savienības iestādēs, struktūrās, birojos vai aģentūrās.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

5. pants

Informācijas sniegšana ombudam

1. Šajā pantā “informācijas sniegšana” ietver visus fiziskus un elektroniskus līdzekļus, ar kuriem tiek nodrošināta ombuda un tā sekretariāta piekļuve informācijai, tai skaitā dokumentiem, neatkarīgi no informācijas veida.
 2. “ES klasificēta informācija” ir jebkura informācija vai materiāli, kuriem piemērota ES drošības klasifikācija un kuru neatļauta izpaušana var izraisīt dažāda līmeņa apdraudējumu Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu interesēm.
 3. Ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus, Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras un dalībvalstu kompetentās iestādes pēc ombuda pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas un bez liekas kavēšanās sniedz ombudam visu informāciju, ko tas pieprasījis izmeklēšanas vajadzībām.
 4. ES klasificētu informāciju ombudam sniedz, ievērojot šādus principus un nosacījumus:
 - a) Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra, kas sniedz ES klasificēto informāciju, ir izpildījusi savas attiecīgās iekšējās procedūras un, ja informācijas autors ir trešā persona, tā ir devusi iepriekšēju rakstisku piekrišanu;
 - b) ir konstatēta ombuda vajadzība pēc informācijas;
 - c) ir jānodrošina, ka piekļuvi informācijai, kas klasificēta kā *CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL* vai augstāka līmeņa klasificēta informācija, piešķir tikai personām, kurām ir drošības pielaide attiecīgajam drošības līmenim saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kuras pilnvarojusi kompetentā drošības iestāde.
 5. Attiecībā uz ES klasificētas informācijas sniegšanu attiecīgā Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra novērtē, vai ombuds ir praksē ieviesis iekšējās drošības noteikumus, kā arī fiziskus un procesuālus pasākumus, lai aizsargātu ES klasificētu informāciju. Šajā nolūkā ombuds un Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra arī var vienoties par vispārēju satvaru, ar ko reglamentē ES klasificētas informācijas sniegšanu.
 6. Saskaņā ar 4. un 5. punktu piekļuvi ES klasificētai informācijai nodrošina attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras telpās, ja vien ar ombudu nav panākta citāda vienošanās.
 7. Neskarot 3. punktu, dalībvalstu kompetentās iestādes var atteikties sniegt ombudam informāciju, uz kuru attiecas valsts tiesību akti par klasificētas informācijas aizsardzību vai noteikumi, kas liedz to darīt zināmu.
- Attiecīgā dalībvalsts tomēr var sniegt ombudam šādu informāciju, ievērojot šīs valsts kompetentās iestādes paredzētus nosacījumus.
8. Ja Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras un dalībvalstu iestādes plāno sniegt ombudam ES klasificētu informāciju vai jebkādu citu informāciju, kura nav publiski pieejama, tās par to iepriekš informē ombudu.
- Ombuds nodrošina šādas informācijas pienācīgu aizsardzību un jo īpaši bez attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras vai dalībvalsts kompetentās iestādes iepriekšējas piekrišanas to neizpauž sūdzības iesniedzējam vai sabiedrībai. Attiecībā uz ES klasificētu informāciju piekrišanu sniedz rakstiski.
9. Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, kas atsaka piekļuvi ES klasificētai informācijai, rakstiski sniedz ombudam pamatojumu, norādot vismaz atteikuma iemeslus.
 10. Ombuds patur savā rīcībā 8. punktā minēto informāciju tikai līdz izmeklēšanas galīgai slēgšanai.

Ombuds var pieprasīt Savienības iestādei, struktūrai, birojam vai aģentūrai vai dalībvalstij šādu informāciju glabāt vismaz piecus gadus.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

11. Ja ombuds prasīto palīdzību nesaņem, tas var informēt Eiropas Parlamentu, kas attiecīgi rīkojas.

6. pants

Publiska piekļuve ombuda dokumentiem

Pieprasījumus nodrošināt publisku piekļuvi dokumentiem ombuds izskata saskaņā ar noteikumiem un ierobežojumiem, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1049/2001, kuru papildina Regula (EK) Nr. 1367/2006, izņemot izmeklēšanas gaitā iegūtiem dokumentiem un dokumentiem, kurus ombuds glabā šīs izmeklēšanas laikā, arī pēc izmeklēšanas slēgšanas.

7. pants

Ierēdņu un pārējo darbinieku uzklauššana

1. Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru ierēdņus un pārējos darbiniekus pēc ombuda pieprasījuma uzklausa saistībā ar faktiem, kas attiecas uz notiekošu izmeklēšanu, kuru veic ombuds.
2. Minētie ierēdņi un pārējie darbinieki liecina savas iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras vārdā. Viņiem joprojām ir saistoši pienākumi, kas izriet no noteikumiem, kuri attiecas uz viņiem.

8. pants

Izmeklēšana saistībā ar trauksmes celšanu

1. Ombuds var veikt izmeklēšanu, lai atklātu administratīvu kļūmju gadījumus tādas informācijas apstrādē, kas definēta Civildienesta noteikumu 22.a pantā un ko ombudam ir izpaudis ierēdnis vai darbinieks saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, kuri paredzēti Civildienesta noteikumos.
2. Šādos gadījumos ierēdnis vai darbinieks saņem Civildienesta noteikumos paredzēto aizsardzību pret jebkādiem aizspriedumiem, kas pret viņu varētu rasties Savienības iestādē, struktūrā, birojā vai aģentūrā šīs informācijas paziņošanas dēļ.
3. Ombuds arī var noskaidrot, vai attiecīgā Savienības iestāde, struktūra, birojs vai aģentūra šādas lietas izskatīšanā ir pieļāvusi administratīvas kļūmes, arī saistībā ar attiecīgā ierēdņa vai darbinieka aizsardzību.

9. pants

Dienesta noslēpums

1. Ombuds un tā darbinieki nenodod atklātībā informāciju vai dokumentus, kurus iegūst izmeklēšanas gaitā. Neskarot 2. punktu, viņi jo īpaši nenodod atklātībā nekādu ombudam sniegtu ES klasificētu informāciju vai Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru iekšējos dokumentus vai dokumentus, uz kuriem attiecas Savienības tiesību akti par personas datu aizsardzību. Tie nenodod atklātībā arī jebkādu informāciju, kas varētu kaitēt sūdzības iesniedzēja vai jebkuras citas iesaistītas personas tiesībām.
2. Ja ombuda izmeklēšanas gaitā konstatētie fakti varētu būt noziedzīgs nodarījums vai ar tādu būt saistīti, ombuds par to ziņo kompetentajām dalībvalstu iestādēm un, ciktāl lieta ir to attiecīgajā kompetencē, — Eiropas Prokuratūrai saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1939 ⁽⁷⁾ 24. pantu un Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF), neskarot visu Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru vispārējo pienākumu ziņot OLAF saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽⁸⁾ 8. pantu
3. Attiecīgā gadījumā un pēc vienošanās ar Eiropas Prokuratūru vai OLAF ombuds informē arī to Savienības iestādi, struktūru, biroju vai aģentūru, kurai ir pakļauts attiecīgais ierēdnis vai darbinieks, un tā var sākt piemērotas procedūras.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.)

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

10. pants

Sadarbība ar dalībvalstu iestādēm un Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām

1. Ja tas nepieciešams ombuda pienākumu izpildei, ombuds var sadarboties ar dalībvalstu iestādēm saskaņā ar piemērojamiem valsts un Savienības tiesību aktiem.
2. Ombuds savu pienākumu ietvaros var sadarboties arī ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, jo īpaši ar tām, kas atbild par pamattiesību veicināšanu un aizsardzību. Ombuds nepieļauj darbību pārkļāšanos ar minēto Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru darbībām vai to darbību dublēšanu.
3. Šīs regulas piemērošanas nolūkā dalībvalstu iestādēm adresētus paziņojumus sniedz ar to pastāvīgo pārstāvniecību Savienībā starpniecību, izņemot gadījumus, kad attiecīgā pastāvīgā pārstāvniecība piekrīt, ka ombuda sekretariāts var tieši sazināties ar attiecīgās dalībvalsts iestādēm.

11. pants

Ombuda ievēlēšana

1. Ombudu ievēlē un var atkārtoti iecelt amatā saskaņā ar LESD 228. panta 2. punktu, izraugoties no kandidātiem, kas atlasīti pārredzamā procedūrā.
2. Pēc uzaicinājuma izvirzīt kandidatūras publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ombudu izvēlas no personām, kas:
 - ir Savienības pilsoņi,
 - izmanto pilnas pilsoniskās un politiskās tiesības,
 - sniedz visas neatkarības garantijas,
 - atbilst nosacījumiem, kas jāizpilda, lai ieņemtu augstāko juridisko iestāžu amatus savā valstī, vai kam ir atzīta kompetence un kvalifikācija, lai uzņemtos ombuda pienākumus, un
 - kas nav bijuši valsts valdības locekļi vai Eiropas Parlamenta, Eiropadomes vai Eiropas Komisijas locekļi divu gadu laikā pirms uzaicinājuma izvirzīt kandidatūras publicēšanas dienas.

12. pants

Ombuda pienākumu izbeigšana

1. Ombuds beidz pildīt savus pienākumus vai nu savu pilnvaru termiņa beigās vai atkāpšanās vai atlaišanas gadījumā.
2. Izņemot atlaišanas gadījumu, ombuds paliek amatā, līdz ir ievēlēts jauns ombuds.
3. Priekšlaicīgas pienākumu izbeigšanas gadījumā jaunu ombudu ievēl uz atlikušo Eiropas Parlamenta sasaukuma laiku triju mēnešu laikā pēc amata vietas atbrīvošanās. Līdz jauna ombuda ievēlēšanai steidzamus jautājumus, kas ietilpst ombuda pienākumos, risina 16. panta 2. punktā minētā galvenā atbildīgā persona.

13. pants

Atlaišana

Ja Eiropas Parlaments plāno pieprasīt ombuda atlaišanu saskaņā ar LESD 228. panta 2. punktu, pirms šāda pieprasījuma izteikšanas tas uzklausā ombudu.

14. pants

Ombuda pienākumu izpilde

1. Pildot savus pienākumus, ombuds rīkojas saskaņā ar LESD 228. panta 3. punktu. Ombuds atturas no jebkādas rīcības, kas nav savienojama ar minēto pienākumu būtību.
2. Stājoties amatā, ombuds Tiesas priekšā dod svinīgu solījumu pilnībā neatkarīgi un objektīvi pildīt Līgumos un šajā regulā minētos pienākumus un gan pilnvaru laikā, gan pēc pilnvaru termiņa beigām ievērot no tiem izrietošās saistības. Svinīgais solījums jo īpaši ietver pienākumu ievērot godprātību un diskrētumu attiecībā uz konkrētu amatu vai priekšrocību pieņemšanu pēc pilnvaru termiņa beigām.

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

3. Ombuda pilnvaru laikā ombuds nedrīkst uzņemties citus politiskos vai administratīvos pienākumus vai citus amatus par atalgojumu vai bez tā.

15. pants

Atalgojums, privilēģijas un imunitāte

1. Darba samaksas, piemaksu un pensijas ziņā ombudu pielīdzina Tiesas tiesnesim.
2. Ombudam un ombuda sekretariāta ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem piemēro Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā 7. protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 11. līdz 14. pantu un 17. pantu.

16. pants

Ombuda sekretariāts

1. Ombudam piešķir pienācīgu budžetu, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu ombuda neatkarību un savu pienākumu izpildi.
2. Ombudam palīdz sekretariāts. Ombuds ieceļ sekretariāta galveno atbildīgo personu.
3. Ombuda sekretariāta ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem piemēro Civildienesta noteikumus. Sekretariāta darbinieku skaitu katru gadu apstiprina saskaņā ar budžeta procedūru.
4. Ja Savienības ierēdņi ir norīkoti darbā ombuda sekretariātā, šo norīkojumu uzskata par norīkojumu dienesta interesēs saskaņā ar Civildienesta noteikumu 37. panta pirmās daļas a) punktu un 38. pantu.

17. pants

Ombuda mītnes vieta

Ombuda mītnes vieta ir Eiropas Parlamenta mītnes vieta, kas noteikta Protokola Nr. 6 vienīgā panta a) punktā.

18. pants

Īstenošanas noteikumi

Ombuds pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Komisiju pieņem šīs regulas īstenošanas noteikumus. Tie atbilst šai regulai un ietver noteikumus vismaz par šādiem aspektiem:

- a) sūdzības iesniedzēja un attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras procesuālās tiesības;
- b) sūdzību saņemšana, apstrāde un izskatīšanas slēgšana;
- c) izmeklēšana pēc ombuda iniciatīvas; un
- d) papildu izmeklēšana.

19. pants

Nobeiguma noteikumi

1. Lēmumu 94/262/EOTK, EK, *Euratom* atceļ.
 2. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
 3. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.
-

Ceturtdiena, 2021. gada 10. jūnijs

P9_TA(2021)0281

Pārejas noteikumi nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi (grozījumi Regulā (ES) 2016/1628) *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par grozījumiem Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumos par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56–130 kW robežās vai lielāka par 300 kW, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi (COM(2021)0254 – C9-0185/2021 – 2021/0129(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 67/35)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2021)0254),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0185/2021),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2021. gada 9. jūnija atzinumu ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Padomes pārstāvja 2021. gada 2. jūnija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2021)0129

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 10. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko groza Regulu (ES) 2016/1628 attiecībā uz tās pārejas noteikumiem par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56 kW vai lielāka, bet mazāka par 130 kW, un 300 kW vai lielāka, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/1068.)

⁽¹⁾ Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV